

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

95402 (717)

From the library of

HOVSEP ARSLANIAN

given in his memory

by his wife

Areknaz Arslanian

ՖԲԱՆՍԱ ՇԷՕՀՐԷԹՇՈՒԱՐ ԽԻԻԷԼԼԻՖԼԷՐԻՆՏԷՆ

ՔՍԱՎԻԷ ՏՐ ՄՕՆԹԵԲԷՆԻՆ

ԱՍԱՐԸ ՊԷՐԿԻԻՋԻՏԷՍԻՆՏԷՆ ՕԼԱՆ

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

ՆԱՄ ՐՕՄԱՆ

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՃԻԻԶ

ՖԷՅ Ծ ՂՈՒՐՈՒՂ

ՄԷՐԷՖ ՆԷՆՐԷՐԷՖ ԳԷԼԷԼԷՖ ԲՈՒՆՆԷՆ

ԻՍԹԱՆԳՕԼՏԱ , ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՄԱԹՊԱԱՅԻ ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՃԲԵԱՐ

1882

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

ԳԸՍԽԸ ՍԱՆԻ (շէշ-)

ԳՕՆԹԷՍ ԱՄԷԼԻ

107

Սաաթ օն պիր պուլուգտա Լիօ-
նէլ Վարթըն իլէ Տօմէնիգօ Սէպալ-
լա Հաւրընա վասըլ օլտուլար, վէ
էլլէրինտէ պիրէր ուֆագ եօլ չան-
թալարը պուլունտուղու հալտէ,
եաւաշ եաւաշ եիւրիւյէրէք, էն-
կուվիլ քէօշկիւ եօլունու էլէ ալ-
տըլար:

Պու հէնկեամոէ Բիէր Լանտրի
իսէ, էֆէնտիսի մէրգուսուն կէլէ-
ճէկինտէն խապէրտար պուլունմա-
սը ճիհէթլէ, պաղչէ գաբուսու եա-
նընտա պէքլէմէքտէ օլտուղունտան,
Ժան Բընօ գաբունուն չընղըրաղընը
չէքէր չէքմէղ, մէրգում տախի
գաբուսու աշտը:

Բօղ Պօնչանըն էսկի աշքք պու-
լունան մէրգում Բիէր Լանտրի, էվ-
վէլքի հալինտէ օլմաբըպ պիւթիւն
պիւթիւն տէյիլիլմիշ օլտուղուն-
տան, հիշ թանըլմաղ պիր հալ
քէսպ իթմիշ իտի, չէօյլէ քի լէհ-
ճէսինտէն, քէմալի սիւքիւնէթի
գալպ վէ իգպալ ու սէատէթ իւղ-
րէ պուլունմագտա օլմասը անլաշըլ-
մագտա իտի:

Ձիւնքի մէրգում կէլէճէք վա-
գըթը հագգընտա հիշ պիր էնտիշէ-
սի օլմատըղը կիպի, վագթի հալին-
տէ իսէ քէմալի ըահաթ իւղրէ էօ-
միւր կէչիրմէքտէ օլտուգտան պաշ-
գա, քէնտիսինէ վատ օլունան ախ-
ղը ինթիգամ վագթինէ պէքլէմէք-
տէ օլտուղունտան, բէք աղ տէֆա

քէօշքտէն տիշարը չըգմագտա, ագ-
չամ օլունճա էրքէնտէն եաթըպ
ուեուսագտա, վէ սապահլաբընտա
էրքէնտէն գալգմագտա, վէ հիշ
պիր չէյ իչին մուղայիգա չէքմէք-
տէ օլմատըղընտան էթ պաղլաբըպ
իլէրու կէլմէքտէ, վէ պէքճիլիք
մէհմուրիյէթինի լաբըգը վէճհ
իւղրէ իճրա իտէրէք, քէօշկիւ վէ
պաղչէքի բէք կիւզէլ սուրէթտէ
սագլամագտա իտի:

Լիօնէլ մէրգում քէնտի մէմ-
նունիյէթինի իգհարտան սօնրա,
քէնտիսի իչին հաղըրլանմըշ օլան
օտաեա չէքիտիկի կիպի, Ժան Բը-
նօ տախի տիկէր պիր օտաեա չէ-
քիտի:

Ֆէրտասը սապահ Բիէր Լանտրի
քէնտիյէ վիրիլէն պիր էմրի իւղէրի-
նէ, չըմէնտըֆէր մէրքէղինէ կիթ-
տի, վէ օմնիպիւս գաթարըյլա կէլ-
միշ օլան պիր աթ իլէ պիր արապա-
եք վէ պիրտէ արապը ալըպ քէօշկէ
կէթիրտի:

Լիօնէլ Վարթըն էնկուվիլ քէօշ-
կիւնտէն տիշարը չըգմագ իսթէմէ-
տիկինտէն, ղայէթլէ սատէ սուրէթ-
տէ լաղըմ կէլէն թաամլարընը քէն-
տիսի եաբմագ իւղրէ կիտիպ պիր
մըգտար լէվաղիմաթ ալտը:

Պիր աղ գօթլէթ վէ պիր աղ տա
ըսթագօղ իլէ սապահ թաամընը իթ-
տիքտէն սօնրա, Ժան Բընօ եօլնու
գըրաֆէթինտէ օլուպ, վէ պօյնուն-
տան աշաղը Բուսիա մէշինինտէն

ալեւս պիր չանթա ասըմըն օյտու-
ղու թագաւորութեան, շէնքերէ ինտի, վե-
տօղրու Պրա Նօար յօգանթաւորնա
կիտէրէք, Ժիւրիթէրի պուլտու,
խալլի վագըթ մէրգուլ իլէ գօ-
նուշտու, վէ պատէհու Ժանիյ Նամ
պանքերէ, վէ օրատան տախի րէ-
հին մալ ալարագ ֆայիլ իլէ ագճէ
վիրէն Մօզէ կրաֆթ Նամ պիր Նե-
հուտիւէ, վէ տահա սայիր օլ եօյ-
տա պիր դաշ քիմէնէրին մաղա-
զալընա կիթտի:

Մայքի օլ հէնկեամտէ, սապըզ
Մարսիալ վէ տը Ժիւնգալ մաղա-
զասը օլուպ, վէ պիր գաշ կիւնտէն
պէրու իսէ եալընըզ Մէրքիւցցա-
Ժիւնգալա սայիտ պուլունմագտա օ-
լան մաղազատա, շու աթիտէքի
հալլէր կէշմէքտէ իտիլէր:

Վատէսի կէլմիշ բարալարըն վի-
րիլէճէկի պիր կիւն իտի:

Սանտըզ քեար քէնտի օտասըն-
տա օլուպ, վէ լէհճէսինտէ իսէ
թէքմիլ պիր էտէրի ֆէրահը գալլզ
միւշահէտէ օլունմագտա իտի:

Մէրքիւցցա պիր կիւն էվլէլին-
տէն, էօտէնէճէք օլան բօլիշալարա
վէ սայիր մէպլաղլարա տայիր լա-
ղըմ կէլէն ագճէքի թէտարիք իթ-
տիրմիշ իտի:

Վէ մէրգուլ զատտար հէրիֆ
քէնտի օտասընտա եալընըզ օլտու-
ղու հալտէ, կիւլիւմսէքէրէք էլլէ-
րինի օվուշտուրմագտա իտի:

Մէրգուլ հէր նէ գատար, քէն-
տի իշինճէ չօգ սըզընթըլար շէք-
միշ իտի իսէ տէ, պունլար մու-
վագգաթ շէյլէր օլտուղունտան, ի-
լէրուսի իշին չօգ իյիլիքէր պէք-
լէմէքտէ իտի:

Մէրքիւր վատէսի կէլմիշ օլան
բարալարը վիրտիքտէն սօնրա, ար-
թըզ սահիլի սէլամէթէ չըգաճագ
տըր իթիգատընտա պուլունմագտա

իտի, շիւնքի, ազ կիւնտէն պիր չօգ
սէրվէթէ գօնաճագ իտի, շէյլէ քի,
Բըթի-Հալլի իլէ Պիրինճի Ժրանսօա
Նամ կէմիլէրին, գըլմէթի աղիմէսի
օլան մալլէր տօլու օլտուղու հալ-
տէ, ազշամա սապահա կէլիպ չըգ-
մալարընա պէքլէմէքտէ իտի:

Օլ վագըթ, եանի մէզքիւր կէ-
միլէր կէլտիքլէրինտէ, Մէրքիւց-
ցանքն մաղազատա քէնպի գուլվէթ
իտէճէք, վէ հալլիլէ տահա պիւ-
լիւք իշլէրէ էլ աթաճագ, ազ վա-
գըթտան Լիօնէլ Վարթընա օլան
պօրճուլու վիրիպ գուրթուլաճագ,
վէ հաթթա միլեօնլարճա սէրվէթ
բէյտա իտէրէք, Հալլըտա պիրին-
ճի թիւճճարլարտան պիրի օլապի-
լէճէք իտի:

Մէրքիւցցա քէնտի ֆիքրինտէ,
տէյիլ եալընըզ իֆրաթ մէրթէպէ
զէնկին օլմագլըզ, իլլա իֆրաթ
մէրթէպէլէրտէ միւթէպէր պիր զաթ
եէրինէ կէշմէքլիկի տախի գուր-
մագտա տըր:

Պու ճիհէթլէրճէ տէրքեար օլան
հըրօթ թամար վէ արզուսու, պիր
գաշ այ էվլէլինտէն չօգ զիեատէ
մէրթէպէտէ պուլունմագտա իտի:

Մէրգուլ պունա տայիր պիր չօգ
խէեալաթ տէրեալարընա տալմագ-
տա, զէնկին պիր գըզ իլէ էվլէն-
մէքտէ, պիր չօգ տրախուլարալ ալ-
մագտա, չօճուլար սահիպի օլ-
մագտա, վէ տիւնեաեա պիւլիւք
պիր ֆամիլեա թէմէլի վագ իյլէ-
մէքտէ իտի:

Պիր տէ պու արատա օտասը գա-
բուսու վուրուլտուղունտան, մէր-
գուլուն մէզքիւր կիւզէլ կիւզէլ
տիւշլէրի մահվ օլտուլար:

— Կիրինիլ . . . — տէտի մէրգուլ,
վէ մաղազա ուշագլարընտան պիրի
օլտուղունու կէօրտիւքտէ տախի,

— Նէ իսթէրսինիլ . . . — տէյի
սիւալ իյլէտի:

— Էֆէնտի, — տէյի ճէվապ վիր-
տի ուշագ, — եապանճը պիր ատամ
կէլմիշ, զաթընըզ կէօրմէքլիկի ար-
զու իտիւօր:

— Իսմի՛ նէ իմիշ:

— Իշլէ քէնտի գարթը շու տուր:
Մէրքիւցցա մէզքիւր գարթ տը
վիրթիլ ալտը, վէ իւզէրինտէ եա-
ղըմը օլան շու:

ՏՕՄԷՆԻԳՕ ՍԷՊԱԼԼԱ

Թրէնիլէտէ Գրուլ Վէ Սէնէյ Վէ
Էֆէնտի Էֆէնտի Էֆէնտի

Լուղէթլէրինի օգուտուգտա, իւզէ-
րինտէ պիր ֆէնալըզ հիսս իթմէկէ
պաշլատը:

Ձիւնքի, մէզքիւր Տօմէնիգօ Սէ-
պալա իսմինի, սայիր տէֆա իշիթ-
միշ օլմասընտա շիւքհէ պուլունմա-
տըգտան պաշլա, Գրուլ գուլման-
եապ մաղազատա թարաֆընտան Վէ
Էֆէնտի պուլունմալ լուղէթլէրի տախի,
զիհինէ ֆէնա սուրէթտէ թօգուլ-
մագտա օլտուղունտան:

— Մէրգուլ եապանճը, պիր ա-
րա՛պմը տըր, — տէյի սիւալ իյլէտի:

— Էվլէթ, էֆէնտի . . . պէեազ
սաշլը պիր արապ տըր . . .

— Թամամ, թա քէնտիսի օլմալը
տըր . . . — տէյի տիւշիւնտիւ Մէր-
քիւցցա քէնտու քէնտույէ:

— Միւմաիլէյհ էֆէնտիյի գա-
պուլ իթմէք իսթէրմիսինիլ, — տէ-
տի մէրգուլ մաղազա ուշագը:

— Էվլէթ . . . — ալընըզ եօգարը,
Մէրքիւցցա չէնտ տագըգա եա-

լընըճա գալարագ, շու աթիտէքի
սուրէթտէ տիւշիւնմէկէ պաշլատը:

— Մարսիալ վէ տը Ժիւնգալ մա-
ղազատա Նամընա օլարագ, Պրաուլ
մաղազատընա պիր բարա պօրճ եօգ-
տուր . . . — տիմէք տիր քի օլ ճի-
հէթճէ գօրգաճագ հիշ պիր շէյիմ
պուլունմագտա տէկիլ տիր . . . — Ի-

շին կէօրիւնիւ շիւնէ նէգարէն, պուն-
լարըն վէքիլի օլան մէրգուլ ատէմ,
պէնտէն հիշ պիր շէյ մաթլուպ իթ-
մէյիպ, իլլա պիր իշ վէ եախօտ
պիր խըամէթ թէքլիֆ իտէճէք օլ-
մալը տըր . . . վէ պէլքի տէ ֆայիլ
իլէ բարա վիրմէք իսթէքէճէքլէր
տիր . . .

Մէրքիւցցա քէնտիսինէ զաթէն
զիեատէսիլէ էհէմիյնէթ վիրմէք-
տէ օլտուղունտան, մէզքիւր միւ-
լահաղա իւզէրինէ, քէնտի քէն-
տույէ սէվինիպ կիւլիւմսէմէկէ պաշ-
լատը:

Ժան Բընօ օլ հէնկեամտէ, մէր-
գուլուն օտասընտան իշլէրի կիրտի,
վէ միւթատընտան օլան նէգաքէթ
իւզըն սէլամընը վիրտիքտէն սօնրա:

— Էֆէնտի, սիգի քէմալի աֆիյնէթ
իւզըն պուլտուղուլ իշին քէնտիմի
պաթիթիեար ատտ իտէրիմ . . . լա-
քին, աճապա պէնտէնիլի տէրխա-
թըր իտիպտէ թանրեապիլմէքտէ՛մի-
սինիլ, շիւնքի, էկէր թանրեաճագ-
սանըզ տախի հագգընըզ վար տըր,
զիրա, անճագ պիր տէֆա, վէ օ-
տախի անճագ չէնտ տագըգա օլ-
տուղու հալտէ կէօրմիւշսիւնիլ
տիր . . .

— Աֆիլ իտէրսինիլ, էֆէնտի, —
տէտի Մէրքիւցցա մէրգուլուն լա-
գըրտընը քէսէրէք, վէ մէրգու-
մա պիր սանտալիյնէ կէօսթէրէրէք,
— զաթընըզ բէք ալէա տէրխաթըր
իյլէմէքտէյիմ, — պունտան պիր
պուլուգ այ գատար մուգատտէմ
պուրաեա թէշրիֆ իլէ, Պրաուլ վէ
Սիտնէյ մաղազատընամընա օլարագ
սապըզ շէրիքիմ Մարսիալ Տէրէյն
իմզասընը շամիլ իքի գըթա եիւզ
գըրգ պին ֆրանգլըզ թահիլ թագ-
տիմ իթտի իտինիլ, էօյլէ տէկիլ մի-
— Էվլէթ, էֆէնտի . . .

— Վէ, — տէտի իւպլէթէն Մէր-

քիւցցաւ, - հաթթա օլ վազըթ պաշը-
մըզա կէլիշ օլան պիր ֆէլաքէթին
իւք խապէրինի զաթընըզ կէլիպ վիր-
տի խտինիզ... էօյլէ տէկիլ մի:

— Շու իքի կէմինին եանտըղը
մատտէսինի անլաթտըրմազ իսթէ-
եօրսունուզ, էօյլէ տէկիլ մի... -
տօղրուսու բէք պիւլիւք պիր գուվ-
վէյի հաֆըզէնէ մալիք պուլուն-
մազտաթընըզ... հայըֆ քի, մէզ-
քիւր ֆէլաքէթ, պիւլիւք պիր ֆէ-
լաքէթ խտի, վէ քիւմ պիւլիւք, մէզ
քիւր ուզուրսունուզ խապէրի վիրէն
հազգընտա ֆիքրինիզտէն նէ՝ սէօյ-
լէմիշտինիզ տիր:

— Ա, նիշին, - ֆէնա պիր խա-
պէր կէթիրէն հազգընտա ֆէնա
տիւշիւնիւպ վէ ֆէնա սէօյլէմէքի-
կէ նէ՝ հազգըմըզ վար տըր. մէ-
կէրչի ֆէնա խապէրէր կէթիրմէք-
տէ օլան թէլէկրաֆլար հազգընտա
լանէթ մի օգուժադտաեըզ. - սիզին
եաբտըղընըզ տախի պաշգա պիր
շէյ օլմաեըպ, իլլա պիր թէլէկրաֆ
վէ եախօտ պիր մէքթուպ խքտմէ-
թի կէօրմիւշսիւնիւզ տիր, էվվէթ,
անճազ պու գատարտան իպարէթ
տիր... - վէ պունտան տա գա-
թինազար, զաթէն համտ օլսուն,
մէզքիւր զարարըն եէրի տօլմուշ
տուր... - արթըզ շիմտի անըն
զիքրինի կէշմէքիւք պիլէ պօշ պիր
շէյ տիր, չիւնքի սաղալմըշ օլան
եարանըն պաշընը գօբարմազ կիպի
տիր, էօյլէ տէկիլ մի...:

— Բէք չօզ հազգընըզ վար տըր,
էֆէնտի, վէ պու մէրթէպէ պիր
իգպալ օրթասընտա, պու մէրթէ-
պէ ֆէլլէսօֆճա պիր էֆքեարտա
պուլունմանըզտան տօլաեը իզհարը
թէհայիւր իտէրիմ. - վէ սէատէ-
թի հալ ու իգպալինիզ հազգընտա
հատտէն զիեատէ մէսրուր օլուրում,
— Մէզքիւր ալիճէնապճա տույ-

զունուզ հազգընտա քէմալի իթի-
գատում պուլունտուզունտան, օլ
պապտէ զիեատէսիլլէ թազտիմի
թէշէքքիւր իտէրիմ... - ֆազաթ
ինշապլաճ արթըզ պու կիւն էօյլէ
պիր ֆէնա խապէր կէթիրմիշ տէ-
յիլսինիզ տիր, էօյլէ տէյիլ մի:

— Ալլա՛հ իթմէսին...:

— Աճապա պատի իֆթիխարըմ
օլմազտա օլան իշպու թէշիթիինիզ-
տէն մազսէտինիզէ ալեաճ օլապի-
լիւրմիլիմ, աման, պու սիւալիմէ մա-
զուր պուեուրունուզ, զիւրա, պիր-
տէն պիրէ վազը օլտուզունտան նաշի
պիւմէքիլի արզու վէ մէրազ իլլէ-
մէքտէյիմ...:

— Պու կէլիշիմին սէպէպի բէք
աշիքեար պիր շէյ տիր, - տէյի
ճէվապ վիրտի Ժան Բընօ, - էֆէն-
տիմ, եանըմտա պիր գաշ թաշվիլ-
լէրինիզ պուլունմազտա օլուպ, վէ
զաթընըզ պիր քէրրէ կէօրիւպ իպ-
րազ իլլէմէզտէն էվվէլ սանտըզ-
քեարընըզ եանընա կիթմէքիլի
միւնաօիպ կէօրմէտիկիմտէն, թա-
ճիզ իթմէքիլի մէճպուր օլտում,
— Պէնիմ իմզամը շամիլ օլարազ
թաշվիլլէր մի, - տէյի պաղըրտը
Մէրքիւցցա. - լաքին, էֆէնտի,
պու տէտիկինիզ իհթիմալտէն տէ-
կիլ տիր, խա՛յր, խա՛յր, միւմքին
տէկիլ տիր. - զիւրա Պրաուն վէ Սիտ-
նէյ գումբանեաթընա պէնիմ պիր
բարա պօրճում եօզ տուր...:

— Վազաա էօյլէ տիր, վէ զաթէն
մէզքիւր բարալարը տա իսթէեէն
մէզքիւր գումբանեա տէկիլ տիր...:

— էօյլէ իսէ, էֆէնտի, եէտի-
նիզտէ պուլունտան թաշվիլլէրտէ
պիր սախթէքեարըզ պուլունմազ-
տէ օլմալը տըր... - Օլ տէտիկինիզ
թաշվիլլէր հէր նէ իսէլէր, միւն-
տէրիճաթը նէ գատար մէպաղտան
իպարէթ տիր աճտպա.

— Տօգուզ եիւզ պին ֆրանգ-
տան իպարէթ օլուպ, վէ պէնիմ եէ-
րիմէ իսէ հէմշէհրիլէրիմտէն Մ. Լիօ-
նէլ Վարթընտան կէշմիշ տիր...:

Մէրքիւցցա պունու իշիթտիկի կի-
պի, լէնկի տթարազ պիր էօլիւեէ
տէօնաիւ. - իզլիլապը տէրուն բէն-
չէսինէ տիւշտիւ, վէ աննընտան ա-
շաղը թէլլէր ազմաեա պաշլատը-
լար:

— Լիօնէլ Վարթընմը... - տէ-
տի մէրգում գօրգուսունտան քէ-
քէլէեէրէք. - տիմէք տիր քի եէ-
տինիզտէ պուլունտան թաշվիլլէր,
Լիօնէլ Վարթըն նամընա տըրլար,
էօյլէ մի...:

— Էվվէթ, էօյլէ տիր... - լա-
քին, օլ պապտէ նիշին իզհարը
թէաճճիւպ իլլէմէքտէսինիզ. - մէր-
գումուն, Պրաուն վէ Սիտնէյ գում-
բանեաթը նամընա ալիսթօ թէէ-
տիլլէ իլլէմէք իւզրէ, տօգուզ եիւզ
պին ֆրանգըզ պիր գըթա բօլի-
շասը պուլունտուզունտան, սիզին
թաշվիլլէրի, մէպաղը մէզպուրա
մուզապիլ պանա վիրմիշ տիր...:

— չիւնքի սիզին սէնէտլէրինիզ տա-
խի ալիսթօ օլարազ եազըլմըշ տըր
... - իմտի, պէօյլէ պիր թապի
օլան մատտէտէ, իզհարը թէաճ-
ճիւպ իթմէնիզէ թէաճճիւպ իտէ-
րիմ:

— Է՛հ, էֆէնտի, - տէյի ճէվապ
վիրտի Մէրքիւցցա իզհարը թէէս-
սիւֆ իտէրէք. - թէաճճիւպ իթ-
մէքիլիէ հազգըմ վար տըր, չիւն-
քի, Լիօնէլ Վարթըն պանա, մէզ-
քիւր թաշվիլլէրիմ բիեաշտեա չը-
գարմամազըզա գալիէն սէօզ վիր-
միշ իտի...:

— Սահիհէն սիզէ էօյլէ պիր վատ
իթմիշմի իտի:

— Նամուսում իւզէրինէ սէօյլէ-
րիմքի, էվվէթ էօյլէճէ վատ իլլէ-

միշ իտի:

— Պէսպէլլի մէզքիւր վատինի ու-
նութմուշ օլմալը տըր, չիւնքի մէր-
գում էօյլէ սէօզիւնիւ բայիմալ ի-
տէր ատամլարտան տէկիլ տիր...:

— չիմտի մէպաղը մէզպուրու էօ-
տէմէքիւք սիզճէ միւշքիլ մի օլա-
ճապ տըր...:

— Խալլ, պաշգա պիր վազըթ ի-
շին օլմուշ օլաա իտի, ասլա գայա
իթմէզ իտիմ, հալ պու քի, պու
կիւն զաթէն բօլիշալարըմըզն էօ-
տէնիլէճէք կիւնիւ օլտուզունտան,
թապիաթիլլէ նազտը մէվճուտու-
մուզ գալմամըշ տըր, վէ, տօղրու-
սու, էկէրչի Լիօնէլ Վարթըն, մութ-
լազա պու կիւն բարալարընը իս-
թէեէճէք օլուր իսէ, թապիաթիլլէ
պիւլիւք պիր ոըզընթը չէքմէքի-
կիմիզ իզլիլապ իտէճէք տիր:

— Ֆազաթ, էֆէնտի, - տէտի Ժան
Բընօ, մալիւմ եա Լիօնէլ Վարթը-
նըն պու պապտէ սիզէ հիշ պիր
սէօյլէեէճէկի եօզ տուր, չիւնքի,
մէրգում հալալէ իտիպ իշինտէն
չըզմիշ տըր... չիմտի իմզանըզ
խաթըր իշին թէէտիլլէ իլլէմէքի-
կէ մէճպուր պուլունմազ տաթընըզ:

— Էվվէթ, էօյլէ տիր, պէն իֆա-
աէմտէ եանըլում... - տէտի ա-
նինտէ Մէրքիւցցա, - լաքին, էֆէն-
տի, չիմտի սիզ քէնտինիզի պիր
տազըզա իշին պէնիմ եէրիմէ վազ
իտինիզ տէ... Մէկէրչի պու կիւն
պու թաշվիլլէրին մէյտանէ չըզա-
ճաղընը, վէ պէնիմ տէ թէէտիլ-
լինտէն ֆիքր իտիպ պիլէպիլիմի
իտիմ. - Սիզ տէ պիլիթսինիզ, վէ
բէք ալէա պիլիթսինիզքի, պիլէմէզ
իտինիզ, իհթիմալտէն տէյիլ իտի...:

— Մէկէրչի Լիօնէլ Վարթընա պէօյլէ
պիր շէյ եազըշտըրապիլիմի իտի-
նիզ, մէկէրչի ազաճըզ տգլը օլան,

հիշ պէտքէ չարքազ պիր չէ, եւ
բապիւրն իտի. էվվէթ, բէք չար
բըզ պիր իշ եւրմագ արբ պու
չիւնքի պէնի պէտքէ տարտա պը
բագը պ տա իշիմէ կիւնիւք վիրմէք
վիք, քէնտիմ իշին դարարը օլ
տուգտան պաշգա, պիզգաթ քէն
տիսի իշին տաթի դարարը արբ...
- տիւշիւնիւնիւք պիր տէֆա, մէր
գու մ' ճէնթըմէն պիզիմ մաղազա
եւ իքի միլիօն ֆիւնգ իթիպար
իթմիշ իքէն... շիմտի տէ գալգ
մըշտա պիրտէն պիրէ տօգուգ եիւզ
պին ֆրանզը հալալէ իթմիշ տիր
պու գատար բարանք պիր թահ
թատա էօտէմէքիք իտէ, պիր մա
ղազա, նէ գատար տա զէնկիւնիկէ
մալիք օլտա, եիւնէ գօլայ պիր չէ
տէկիլ տիր, տիմէք տիր քի, պէնի
թէհիքէնէ իլգա իթմէքիք, պիզ
գաթ քէնտի մէնֆաթընք տաթի
տիւշարը թէհիքէ գըլմըշ արբ...
- վէ պուտան տա գաթինազար,
Լիօնէլ Վարթըն, պէնիմ իքի գըլթա
կէլէճէք թէքնէլէրիմ պուլունտու
գունու, վէ մէգքիւր թէքնէլէրտէ
եիւքիւ պուլունտան մալէրին էվվէ
լինտէն սաթըլմըշ օլտուգլարընք բէք
ալէա պիլմէքտէ իտի, իմտի, մէ
կէրչի մէգքիւր թէքնէլէրին կէլմէ
լէրինէ պէքիմէսի լաղըմ կէլմէ՞գմի
իտի, վէ հաթիթա, մէգքիւր թահ
վիրէրիմի բիւաշանա չըգարմանք պ
տա սանտըղընտա սաղլամաղըլը
վաա իլլէմէսիտէ, մահգա մէգքիւր
թէքնէլէրին կէլէճէքլէրինի պիլ
մէքտէ օլմաթընա մէպի իտի, էկէր
մէրգու մ' պու չարքազ թարիգի եւ
պիլմէքէրէք վէ եաթօտ ունուտա
րագ եարմըշ իտէ, պիւյիւք պիր
ղատըլըղա սէպէպիյեթ վիրմիշ օ
լաճագ, վէ դարարընտա պիզգաթ
քէնտիսի տաթի չէքէճէք տիր...
Ժան Բընօ պունա գարշըլըգ չու

աթիտէքի սուրէթտէ ճէվապ վիրտի,
— Տօղրուսու, մօնիէօ տը Ժիւն
գալ, պու սէօյլէտիքլէրինիքի քեւ
միլէն իլմի մանթըգա մուվաթըգ
կէօրմէքտէ յիմ... - վէ չօգ իհիթի
մալ արբ քի, էկէրչի սիզլին եէրի
նիզտէ օլտա իտիմ, պէն տաթի թըպ
գը սիզլին կիպի տիւշիւնիւք վէ սի
զին կիպի եարաճագ իտիմ, լաքին,
րէճա իտէրիմ, պտա կիւնէնմէյի
նիզ, չիւնքի, պու պապտէ պէնճէ
հիշ պիր թագսիրտիմ եօգ տուր,
պէն սնճագ քէնտի վաղիֆէմի իճ
րա իլլէմէքտէյիմ... - Լիօնէլ
Վարթըն թարաֆընտան գուհուրա
կէլմիշ օլտա մալամէլաթմօ հիշ պիր
մէսուլիյեթիթիմ պուլունտագ տա տէ
կիլ տիր... - մէրգու մ' պու իտի, վէ մէր
գու մ' տա գարշըլըգ պունա պու
քեաղրալարը վիրտի, չիմտի տնճագ
պէնիմ վաղիֆէմ, աղճէկի ալմագ,
վէ մէրգու մ' հիսապընք գաթաթ
մաղըլըգ արբ... - Իմտի, նէ՞ էմը
իտէրիւնիզ, սանտըգ քեարընքը եւ
նքնա կիտէյիմ մի, - չիմտի աղ
ճէնին թէլէտիյեթսինէ հիմմէթ օլու
նաճագ մը արբ...
— Պու կիւն միւ, խալը... - տէ
յի ճէվապ վիրտի Մէրքիւցա, —
իմտի գաթըրըղտան պիր ճիւզի վա
ղըթ իշին միւսաաաա օլունտաթընք
րէճա իտէրիմ...
— Վաղաա, էֆէնտի, էկէր է
լիմտէն կէլտէ իտի, զիւտէսիլլէ
միւսաաաա իտէր իտիմ, լաքին, չի
ֆալիտէ քի, հուգուգու մ' խարի
ճինտէ տիր... - մալիւմ եւ, պէն
տէնիզ քէնտի իսմիմէ իշ կէօրմէք
տէ օլմաթըլ, իլլա Պրաուս վէ Սիտ
նէյ գուլմանեաթը իսմինէ իշ կէօր
մէքտէյիմ, տիմէքտիր քի պէն պիր
էմիր գուլունեում... - վէ պինտէն
ալէյհ, սիզէ նիզամըն միւսաաաա

իտէպիլէճէկինտէն պիւտտէ միւ
սաաաա իթմէքլիկէ միւգթէտիր տէ
կիլիմ... - պէնիմ պօրճում չիմտի
կիտիպ թահիլլէրի, թիճարէթիսա
նէնին մէլմուրու մաթաուսունա թէս
լիմ իլլէմէք տիր քի, հինի իգթի
ղաաա, եանի թէլէտիյեթ օլունտա
տըղը թագտիրտէ, եարքնքի կիւն
էօյլտէ րրօթէսթօ իտիլէպիլիւն, -
տիմէք տիր քի, սիզլին իշին տնճագ
եիկիլմի տէօրթ սաաթըլըգ պիր միւհ
լէթ վար արբ...
— Եվվէթ, էֆէնտի,
— Նէ՞ վաղըթ վիրտի,
— Տիւնքի կիւն,
— Մէրգու մ' մալէլի իգամէ
թինի պիլմէքտէ՞միւնիլ,
— Եվվէթ, Սէնթ-Ուէն քէօլիւն
տէ իգամէթ իլլէմէքտէ տիր,
— Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտի,
— Իմտի, արթըգ պէնտէնիզ կի
տէրիմ, - եարքնքի կիւն սաաթ օն
պիր պուլունտա սէնտալէր թէքրա
րէն գաթընքըլա թագտիմ գըլըն
տըղլարընտա, ումարմ քի թէլէ
տիյեթսինէ մալաֆֆագ օլուրաու
նուգ:
Մէրքիւցա պունա գարշըլըգ
նիմ պիր ճէվապ վիրտի, - մէրգու մ'
եաղըխանէսի նէգաթնտէ օթուրա
րագ, վէ էլլէրի տիթրէնէրիք եաղը
եաղմաեա պաշլաաթ:
Ժան Բընօ տաթի տնայիպ սու
րէթտէ պիր կիւլիւմէյիշ իլլէ, վէ
սէսիզճէ մէրգու մ' սէլամլաեա
րագ, օտաաաա տիշարը չըգտը:
Մէրքիւցա Լիօնէլ Վարթընա
եաղմագաա օլտուղու ուղուն պիր
թէլէկըաֆը պիթիւրտիքտէ, գամ
բանաեք վուրտու, վէ նէգաթնէ պիր
խըտմէթքեար կէլտի:
— Չաբուգ, պիր սանիէէ դայպ
իթմէքիզին թէլէկըաֆիտանէէ կիլթ
մէլիլիլիլի, - տէտի մէրգու մ'
Իլմմէթքեար ալէթթաճիլ տի

— Նէ՞, հիւքիւմէթէ՞ մի թէպիմ
իթմէք... րրօթէսթօ՞ մու իլլէ
մէք... - տէյի պաղըրաթ Մէր
քիւցա-Պիւնգալ, - պու պէնիմ
նաճուսում թօգանըր:
— Աֆիլ իտէրիւնիզ, էֆէնտի, -
տէյի ճէվապ վիրտի Ժան Բընօ հա
քիմանէ պիր սուրէթտէ սէօյլէնէ
րէք, - թիւճարըլըգաա նաճուսա
թօգունան չէյ րրիթէսթօ օլմաթըլ,
իլլա պօրճունու վիրմէմէք տիր:
— Իլք ալէա, էֆէնտի, պէն
պօրճում վիրմէմ տիմէքօրում...
նէմին իլլէ սէօյլէրիմ քի պէն պօր
ճումուն սահիպիլիմ... ֆագաթ,
ճիւզիճէ միւտաթիլ իշին պիր միւ
սաաաա թէճա իլլէմէքտէյիմ...
— Վէ պէն տէ էսէֆ իտէրէք
սէօյլէրիմ քի, միւսաաաա իտէմէ
եէճէկիմ տիր:
— Իյի եւ, նի՞շին:
— Չիւնքի սիզէ միւսաաաա իլլէ
տիկիմ կիպի, Պրաուս վէ Սիտնէյ
գուլմանեաթը նէգաթնտէ, Լիօնէլ
Վարթըն նաճուսունա խալէլ կէ
թիլմիշ օլաճաղըմ արբ...
Մէրգու մ' պունա գարշըլըգ հիշ
պիր ճէվապ վիրէմէտի,
Մէրքիւցա պիր տրալըգ, թէ

շարք չըզար :

Մէրքիցցա ետընըզ գայաբ , վէ օտա տէրունինտէ էնինէ պօեունա շարուզ շարուզ , վէ գափէսինտէն գաշմըշ ետապանի պիր հայվան կիպի կէզինմէկէ պաշլատը :

Մէրգում հէմ կէզինմէքտէ վէ հէմտէ քէնտու քէնտույէ սէօյլէն . մէքտէ իտի :

— Իքի սաթմ կէզմէգտէն ճէվա . պընը ալըրբմ . . . — վէ հիշ շիւբհէմ եօգ տուր քի մաթմուպում մու . վափըզ պիր ճէվապ վիրէճէք տիր . . . — Լիօնէլ Վարթընըն մէնփատթը , պէնի պաթըրմագլըգտա օլմաեղպ , իլլա պէնիմ իշիմէ գուվլէթ վիր . մէքլիքտէ տիր . . . — Լաքին , աճապա նաթըլ օլուպտա մէզքիւր թահվիլ . լէրի մէյաանէ չըգարմըշ տըր , իշ . թէ պուրտաբ զարայիպ նէվինտէն տիր . . . — պունա պիր տիրլիւ մա . նէա վիրէմէեօրում . . . տիրլին . տիրքէ իւզէրիմէ գօրգու կէլիեօր :

Մէրգում ճիւզիճէ սիւքիւթ իթ . տիրքտէն սօնրա , էլլինի աննընա վու . րարագ , թէքրարէն սէօյլէնմէկէ պաշլատը :

— Նէ , մէկէրչի պու մէրթէպէ ազլ ու մէհարէթ իւզրէ գուրուլ . մուշ օլան պիր իգպալ պինաթ , պէօյլէ գօլաճաօրնա երգըլըպ խա . րապ մը օլաճագ տըր . եայընըզ պիր սաթմ միւտաթթ զարփընտա , քիւլլի իւմիտլէրիմ . . . վէ քիւլլի խէ . եալ ու թէսաթմուրարմ մահվ օ . լուպ կիտէճէքլէր մի տիր . . . — օֆ , խայր . . . խայր . . . պու իհթիմալ . տէն տէկիլ տիր . . . էլպէթթէ պէն պու ֆէլաքէթտէն գուրթուլմանըն պիր շարէսինի տիրլինիւպ պուլա . պիլէճէկիմ տիր . . . — ֆազաթ , նէ . եարմալըբմ , նաթըլ իթմէլիլիմ , իշիէ մարիֆէթ անը պուլմագլըգ . տա տըր . — Ախ , շու կէմիլէր պիր

կէլիպ չըգտա իտիլէր . — էյ , քիմ պիրլի . . . կիւն տօղմաղտան նէլէր տօղար , տէմիլէր , պէլքի շիմաթի կէ . լիպ չըգը վիրլիլէր :

Մէրգում պու գաննը հէր նէ գատար գալի պիր էսաա իւզէրինէ մէպնի տէկիլ իտի իտէ տէ , պու ճիւմէ իլէ տաթի քէնտիսինէ պիւ . յիւք պիր գալըթթ վէ պիւլիւք պիր ճէսարէթ վիրմէքտէ իտի :

Եարգասընը ալտը , գաբուտան տիշարը չըգտը , վէ լիմանա տօղրու կիթմէկէ պաշլատը :

Էվին պիրլինին կէշինտիտէ կիզլէն . միշ օլան իքի տաթմ , երկիրմի տաթմ գատար եիրագտան , մէրգումն չըգմասընը կէօրմէք նիյեթթիլլէ պէքլէմէքտէ իտիլէր :

Պունիտարտան պիրի Ժան Բընօ . լուպ , վէ տիկէրի տաթի կէնիշ բան . թալօնու , գըրմըզը կէօմիէքլի , վէ իւզէրինտէ պիր կէմի տէմիլի իշա . րէթի պուլունան մաթի եազալը պիր արապ կէմիճի իտի :

Մէրգում թայիֆէնին պաշլընտա . քի ուֆաճըզ մէշին շարգանըն գօր . տէլաթ իւզէրինտէ , պէեազ եա . զըլար իլէ , Վաշէ (ինթիգամ ա . լըճը) լուզէթի եազըլմըշ իտի :

Մէրքիցցա քէնտի իշիլլէ տալ . մըշ պուլունաուղունտան , հէր նէ գատար մէրգումանըն էօնիւնտէն կէշտի իտէտէ , ֆէհմինտէ պիլէ օ . լամաթ :

— Ժիւթիթէր , — տէտի Ժան Բընօ մէրգում արապա , շու գօշարճա . սընա եիրլիմէքտէ օլան աւաթը թանրմագտա մըրն :

— Էվլէթ , էֆէնտի , հէր նէ գա . տար մէրգում , Կուտեանիլատաթի հալ ու զըեաֆէթինի թէպալի իլլէ . միշ իտէտէ , ելինէ բէք ալէա թանը . մագտաեթմ . . . — մէրգում եէտի տէ . նիզին տիշարը աթաղը մէկունլար .

տան պիրի տիր . . . մէկէրչի արապ . լար գօմանտէօրիւ Մէրքիցցա տէ . նիլէն խապիս հէրիֆ տէկիլմի տիր :

— Մէրգում պուրաւա Ժիւան տը Ժիւնգալ թէսմիլէ իտիլմէքտէ օլուպ , վէ էկէրչի Ալահըն տաթլէ . թի պազը օլմաա իտի , վէ էկէրչի պիլ տէ պուրաւա պուլունապ տա պիր էնկէլ օլմուշ օլմաա իտիք , հէր քէն նէզտինտէ բէք սահիպ սէրվէթ պիր գաթ տըր տէյի թա . նըլմըշ օլաճագ իտի :

— Հայհայ , Ալահ տաթիլ տիր , է . ֆէնտի . . . — տէյի ճէվապ վիրտի Ժիւթիթէր :

— Եիմ սի պու սաթմա մէրգում խապիս հէրիֆ , թուլտուղու աալ . լարըն շիւրիւք օլուպ , վէ պաաթըզը եէրլէրին խապապ օլտուղարընը հիսա իլլէմէկէ պաշլամըշ տըր . — Սէն աալա կէօզէրինտէն զայպ իթմէե . բէք , ուզապ տան մէրգումն ար . գատընտան կիթմէլիսին . — իհթիմալ տըր քի մէրգում պիւթիւն պիւ . թիւն խարապա եիւլ թուլտա . զընը տէրք իլէ , պիր մըգտար բա . րա ճէպինէ տթարագ , ֆիրարա գարար գըլաճագ տըր . — իմաթ , անը գաշմագլըգտան հէր հալտէ մէնն իթմէլիսին , — վէ շայէտ եա . պիր կէմիլէ վէ եաթապալ չըմէն . տըֆէրէ տաթի տթըլարագ ֆիրար իտէճէկիլի շիւբհէ իտէր խէն , թուլտարապ պըրագմաճաղըն :

— Իյի , լաքին , եա մէրգում պա . նա գարչը գօլմագլըգա գալըքչըր իտէ , օլ մագլըթ նէ եարմալըբմ :

— Էկէրչի մէրգում պըրագմա . մագլըգ իլլին , պօղուպ պիր թարա . ֆա տթմագլըգ պիլէ իգթիլա իթմէ եարմալըբն , էվլէթ , պօղուպ ի . շինի պիթիլմէլիսին :

— Իէք ալէա , էֆէնտի , պէն տէ . էօյլէ եարաթմ , պօղար իշինի պի . թիրիլիմ . . .

— Յագաթ , պօշ չէյ տիր , նէ . լաղըմ տըր պօղմագ , — տէտի սօն . րաւան Ժան Բընօ , — մէրգում ի . թաթմա մէճպուր իթմէք իլլին , եայրնըզ գուլաղընտան տշաղը , Վէրքիցցա , պէն սէնի թանրըմ , վէ պէն տէ պիր բօլիս մէճաւրու . եում , տէրիսէն քեաֆի տիր , հայ . տէ պագալմ , իշ կէօրմէլիսին , Ժիւթիթէր . . .

Մէրգում արապ քէնտի տէրսինի բէք իյի անլամըշ օլմասընը անլաթ . տըրմագ իւզրէ պաշընը էյաթ , վէ Մէրքիցցանըն իշիտէ կէզմէկէ պաշլատը , վէ կիտէ կիտէ իքիտի տաթի տէնիզ զըեթընա վաթըլ օլ . տուրար :

Օլ հէնկեամտէ էօթէտէն իքի կէմի կէլմէքտէ օլտուղունտան , ի . շարէթ չէքլէք իքի նէֆէր զըլա . զուգ իսթմէքտէ իտիլէր :

Մէրքիւր կէմիլէրի կէօրտի քտէ Մէրքիցցա սէվինմէկէ պաշլատը . զընտան , մէրագընտան տթմըշ օ . լան բէնկի ելինէ եէրինէ կէլմէքլիկէ եիւլ թուլտու , վէ մէրգում ,

— Մհ , համա օլուն , թէհիլքէ . աէն գուրթուլտում , իշիէ Բըթի Հալր իլէ Պիրլինճի Ժրանտա կէլ . մէքտէ տիրլէր , — տէտի :

Մէրգում պու խէեալի իւմի . տի շօգ սիւրմէլիպ մահվ օլտու , շիւնքի էօմիւրլէրինի իսկէլէ իւզէ . րինտէ կէշիլմիշ օլան միւլին իտ . յիֆէլէրտէն պիրինտէն , մէզքիւր կէլմէքտէ օլան իքի կէմիլէր հազ . զընտա քէպի մայիւմաթ իթմէք իսթմէտիկինտէ , մէզքիւր կէմիլէրին Կօլմիթ վէ Բօվէլ գուլմանեաթընա ալիա պուլունաուղարը ճէվապընը ալտը :

Էթմէտէ պուլունան պիր զըա . զուգա տաթի սիւալ իլլէտիկինտէ , անտէն տաթի աթի ճէվապա ալտը :

Մէրքիսցոս պունուս իւզերինէ
զիւստէօյլէ մահաւն օրտու, - ֆա-
գաթ պու ճիւմէ իլէ տախի պիւ-
թիւն պիւթիւն մէյեու օրտու վէ
զայրէթտէն աիւշմէք իսթէմէտի.
կինտէն, քէնտու քէնտույէ, - միւթ-
լագ սուրէթտէ պիզիմ կէմիւրտէ
պու կիճէ կէլիպ եէթիշէճէքլէր
տիր, - տէտի:

Մէրգուս պատէհու կէրի տէօն-
տիւ, վէ վագըթ կէշիւմէք իւզրէ
պիր գահվէթտէնէ կիրտի, պիր
գահաէհ տպտէնիմ իսթէտի իշտի, վէ
էլիսէ պիր զաղէթտ ալարագ, ֆիք-
րիլէ մէշղու օրտու զունտան, հիշ
պիր լուղէթիմի օգուստաղըթ թագ-
տիրտէ, եալընըդ ալէմէ պիր կէօ-
թէրիշ օրտուն իշին էլինտէ թու-
թարագ կէօզ կէզտիւմէկէ պաշ-
լատը:

Ղարիպ եէրի շուրասը տըր քի,
մէրգուս ալա նամուս վէ իթիպար
նէ օրտուղու տրամսեարագ, էն-
վայի ճիւմ ու ճիւմյէթիւրի իր-
թիքեապ իյլէմիշ պուլունտուղու
թագտիրտէ, Թրանսա թիճարէթ
գանուսնամէսի իգթիզասընճա, սա-
աթընտա պօրճունու վէրէմէտիկի
կիպի իզհարը իֆլաս իթմէսի լա-
ղըմ կէլէճէկինի տիւշիւնտիւքճէ,
հատտէն զիւստէ քէտէր տույ-
մագտա իտի, շէօյլէ քի, էօլմէք-
լիկի, իզհարը իֆլաս իթմէքլիկէ
թէրճիհ իյլէմէքտէ իտի:

Մէրգուս օլ պապտէ հիճապըն-
տան նաշի մէրագ իթմէքտէ օլմա-
եըպ... - չիւնքի սախիթէ պիր իոմ
իլէ թիւճճարըգ իթմէքտէ օրտու-
ղունտան, քէնտի շախսընճա հիշ
պիր զարար պուլունմագտա տէկիլ
իտի. - իլլա մէրգուսուն մէզքիւր
մէյեուսիյեթի, իզհարը իֆլաս
մէճպուր օրտուղունտա, էլինտէ պիր
բարա գալմահաճաղընը տիւշիւն-

մէքտէ օլմասընտան նէշէթ իյլէմէք-
տէ իտի... զիրա, օլ մէրթէպէ
բարլագ պիր հալտէ պուլունտուգ-
տան պաշգա, պիր շօգ տա պիւլիք
պիւլիք իւմիտլէրի պուլունմագտա
իքէն, էօյլէ պիրտէն պիրէ տիւ-
շարը զարարէթ վէ սէֆալէթ օլ-
մասը, ֆիքրինի ալթ իւսթ իյլէմէք-
տէ իտի...:

Արատան պիր սաաթի կէշտի, պա-
տէհու եարըմ սաաթ տահա կէշտի:
Մէրգուս պիրտէն պիրէ տեաղա
զալղաը, թրաբէզանըն իւզերինէ
պիր ֆրանգ աթմը, վէ բարանըն
արթանընը ալմագ իսթէմէքսիզին,
սայքի գօշալճասընտ քէնտի մաղա-
ղասը եօլունու էլէ ալար, վէ Թիւ-
րիթէր տախի ապա բէշինի պրրագ-
մագսըղըն արգասընտան կիթտի:

Մաղաղաստան իշէրի կիրէր կիր-
մէզ, քէնտի սանտըգ քեարընա,

— Նա՞սըլ, հիշ պիր թէլէկրաֆ
ֆալան կէլտի՞ մի, - տէյի սիւալ իյ-
լէտի:

— Էվլէթ, էֆէնտի...:

— Վիրինիզ պագաեըմ...:

Մէրքիսցոս քէնտի օտասընա
շըղաը, մէքթուպուն զարֆընը
եըրթտը, վէ շու աթիտէքի լու-
ղէթիլէրի օգուտու:

« Փարիստէն Հալընեա,

« Էֆէնտիմ լիւնէլ Վարթըն պու սա-
պահ Սէնթ-Ուէն քէօկիւնիւ Թէրքիլէ
« կիթտի. — Նէրէնէ կիթտիկիտի տէ
« պիլմէմ, նէ վագըթ ալտիթ իտէճէ-
« կինի տէ պիլմէմ:

« Վէքիլի
« ՐՕՊ»

Մէրքիսցոսըն ընկի պիւթիւն
պիւթիւն աթմահա, վէ էլինտէքի
մաի թէլէկրաֆ քեաղըտընը սըզը
սըզը սըզմահա պաշլատաղըլլա պէ-
րապէր, սայքի եիւքտէք պիր սէօյ-
լէյիշ իլէ տախի, - տիմէք տիր քի

օլ թարաֆտան հիշ պիր իւմիտ
գալմամըշ տըր, - չիւնքի լիւնէլ
Վարթըն օրատա տէկիլ իմիշ, վէ
եախօտ օրատա իմիշ տիր տէ, պու
եօլտա պիր ճէվապ վիրմէք իսթէ-
միշ տիր... - վէ պինտէն ալէյհ
տիմէք տիր քի, արթըգ օնտան պիր
իւմիտ պէքլէմէքլիք, աաթթա պիր
տիվանէլիք տիր... - իմտի, նէ՞
եաբմալընըմ...:

Մէրքիսցոս պու մէրագլը հալտէ
հէր վագըթ շալըշմագ իշին օթմը-
մագտա օրտուղու պիւլիք պիր գօյ-
թուգ իւզերինէ տիւշիւմիւրտի, տիր-
սէքլէրինի եաղթտանէսի իւզերինէ
տաեաթտը, պաշընը էլլէրի իշինէ
ալաը, վէ պէլքի օն տէֆա, քէն-
տու քէնտույէ:

— Ամա՛ն եա Րէպպի, նէ՞ եաբ-
մալը... - տէտի:

Պատէհու եալաշ եալաշ զուլ-
մէթի ֆիքրի պիր իւմիտ բշըղըլլա
թէնվիր գրլընմահա պաշլատաը, վէ
քէզալիք քէնտու քէնտույէ:

— Պէնիմ իշին թուլմահագ եա-
լընը պիր թարիգ վար տըր, շէօյլէ
քի, ալթըգ խարիճտէն պիր իւմիտ
պէքլէմէյիպ, իլլա նէֆտի մաղա-
ղատան հէր գաշ զուրուշ թէտարիք
իտէպիլիր իտէմ, աշիլէրի թօրլամալը,
ճէպիմէ գօյմալը, վէ իշին բէվիշինէ
պէքլէմէլիլիմ, վէ էկէր մաաղալ-
լահ պու ֆէնալըղըն տէֆի միւմքին
օլմագ իտէ, հէման ֆիրարտէ գա-
րար գըլմալընըմ... - տէտի:

Մէրգուս պու գարարը քէնտին.
ճէ վիրտիքտէն սօնրա, չընղըրաղը
շէքտի, վէ էմրինէ միւնթաղըր օլ-
տուղու հալտէ պիր ուշագ տըր կէլ-
տի, վէ Մէրքիսցոս մէրգուսա,

— Սանաղք քեարը պանա կէօն-
տէրինիզ... - տէյի էմր իթտի:

Լէհճէսինտէ պիր էսէրի էնտիշէ
տէրքեար օրտուղու հալտէ, սան-

տըգ քեար տախի կէլտի, վէ էֆէն-
տիսինէ խիթապէն,

— Էֆէնտի, նէ՞ վար տըր, եօգ-
սա էսէֆ օրունահագ պիր հա՛լ մը
վար տըր, - տէյի սիւալ իյլէտի:

— Էհ, հէմ էօյլէ տիր վէ հէմ տէ
էօյլէ տէկիլ տիր, - տէյի ճէվապ
վիրտի Մէրքիսցոս. - եարընքի կիւն
իշին ալիսթօ թէլէտիյեթ օրունմագ
իւզրէ, իսթմէ շէքլիմիշ պիր բօլիշա
վար տըր, պէն իտէ մէզքիւր բօլի-
շանըն պէօյլէ պու կիւնիւրտէ շէքի-
լէճէկինի գաթան խաթրմահա պիլէ
կէշիւմէքտէ տէկիլ իտիմ...:

— Էֆէնտի, սանաղքտա պիր բա-
րալար եօգ տուր... - տէտի եա-
վաշճա սէօյլէեէրէք մէրգուս սան-
տըգ քեար...:

— Էօյլէ օլմասընը գաթէն պիլի-
րիմ, հալպուքի մարթիլթ բարա
պուլմագ եարաթթագ տըր, վէլհա-
ղը պու պէլանըն էօնիւնիւ ալմագ-
լըղա շալըշմագ տըր... - զանն ի-
տէրիմքի հէնուղ վատէտի կէլմէ-
միշ պաղը թահվիլլէրիմիզ պուլուն-
մագտա տըր, էօյլէ տէկիլ մի...:

— Էվլէթ, ֆագաթ պիւլիք պիր
շէյ տէկիլ տիրլէր:

— Նէ գատար տըր:

— Անճագ եիկիրմի պէշ պին ֆը-
րանդա պալիզ օրուր...:

— Բէք ալէա, պիր քէրրէ աշիլ-
րի իմզամ թահթընտա Մ. Թանիյ-
եէ զըրտըրըպ բարալարը ալմալը-
եըզ, եա պու կիւն վէ եախօտ նի-
հայէթ եարըն սապահա գատար
պիր քէրրէ սէն օլ իշի պէճէրմէ-
լիսին:

— Բէք ալէա, էֆէնտի:

— Շիմտի պու սաաթտա բարա
խալիլէպիլիւր օրտուղու հալտէ, մա-
ղաղամըղտա նէ մըգտարըլըգ մէվ-
ճուտ մալիմիզ վար տըր:

— Անճագ եիւզ էլլի պին ֆրանգ-

— Իմ տի օւմարբմքի, Մօզէ Կը-
րաֆիթ մաղաղասորնա մէզքիւր մու-
լէր ըէհին խաղախիկի թագախորտէ,
հիշ տէրիլ իսէ նըսֆ պէտէլինի ա-
լապիլիւրիզ, էօյլէ տէկիլմի:

— Շիւրհէսիզ:

— Տիմէք տիրքի գըրգ պին թահ-
վիլէր իլէ թէտարիք իտիպ, վէ
եէթմիշ պէշ պինտէ օրտտան ալ-
տըզմբդտտ, ճէման եիւզ օ պէշ
պին ֆրանցըմբդօլուր, վէ մէպլաղմ
մէզպուր իլէ տէ պիզ պու պէլատան
բէք ալէտ գուրթուլապիլիւրիզ,
չիւնքի ի գէրիմէ չէքիլմիշ օլտն
մէզքիւր բօլիշտ անճագ եիւզ պին
ֆրանցըմբ պիր շէյ տիր... սիզ
մէզքիւր թահվիլէր իլէ մէզքիւր
մալլէրին պիր լիթմաթնը կէթի-
րինիզ պազալմ:

— Իէք ալէտ, էֆէնտի...

Սանաղք քեար էֆէնտիինին էմ
րինի իճրա իթմէք ի գրէ տիշարբ
չըգտը, վէ Մէրքիւցցա տախի ետ-
լընըզ գալըզտա:

Կէրչի պէրիմ իմիտիմէ նէզա-
րէն տահա զիեաաէ պիր շէյ օլմա-
լը իտի իսէ տէ, չիշարէ քիպու գա-
տար իմիշ, պու ճիւմէ իլէ պու
գատարօլզ պիր շէյ տախի ֆէնա
տէյիլտիր, եիւզ օն պէշ պին ֆրանց
պուլարտան հաարլ օլուպ, պիր գաշ
պին ֆրանց տա եանբմտա վար
տըր, հալիլէ պուլար իլէ իզթի-
ֆա իթմէքիլիկէ մէճպուրում, ֆա-
գաթ, ալթիլզ էօյլէ Հալիլըտա Ժիւ-
ան ալ Ժիւնգալ իմզաթըլա իլիւն-
ճարլըլըն օնու կէլաի պիթտի, վէ
Կուաեանիլաեա կիտիպ տէ եինէ
Մէրքիւցցալըլը տա իճրա իտէմէ-
եէճէկիմտիր, տիմէք տիր քիպաշ-
գա պիր թարիգ թալթմազլըլըմ
իզթիլզա իթմէլտէ տիր, վէ պու
գատար պիր մէպլաղ իլէ, եէնի-
տէն զէնկին օլապիլմէքլիք տախի

իհթիմային խարիճինտէ տէկիլ
տիր...

Արաաան օն տազքդա կէչտիք-
տէ, սանաղք քեար մէզքիւր թահ-
վիլէր իլէ մալլէրին լիթմալարբնը
կէթիւրաի:

Մաղաղա ուշազլարբնտան պիրի
կիտիպ թահվիլէրի գըրտբմազ
իւզրէ եօլու էլէ ալտըղը հալտէ, Մէր-
քիւցցա տախի, ըէհին իլէ ազճէ
իզրազ իտէրէք, եալբնըզ պիր
գաշ սէնէ զարֆընտա միլիօնար
գաղանմիշ օլտն Մօզէ Կրաֆիթ նամ
միլիթպէր պիր Եէհուտի ֆալիզճի-
նին մաղաղաթը եօլունու էլէ ալտը:

Մօզէ Կրաֆիթ Փարիս սօգաղըն-
տա վազը օլուպ, վէ կէօրիւնի չիւ-
րէք սաաէ պիր հալտէ պուլունան
պիր խանէնին իքինճի գաթընտա
իզամէթ իլէմէքտէ իտի իսէ տէ,
չըմէնտըֆիւր մէրքէզի եազընբնաա
տախի, տէրուլէրինտէ տաղլար
կիպի գահվէ, շէքէր, բամուզ, բամ
վէ թաֆիա նամ օտուն, վէ Չին,
վէ Ծաբօն, վէ Հինա չինիլէրի, վէ
էմիլալ ու էշեայի սայիրէ տօլու օլտն
դէ մաղաղաթը միտի վաաի ան-
անպարլուր վէ եախօտ մաղաղա-
լարը տախի պուլունմազ տա իտի:

— Եօնիէօ Կրաֆիթ պուրաաանմը
տրր, — տէյի սիւալ իլլէտի Մէր-
քիւցցա գաբուճուեա, վէ գաբու-
ճու տախի:

— Խայի, մօնսիէօ... — Հօնֆ-
լէօրտէ տիր, իշ գըմբնտա օրաեա
կիթմիշ տիր, — տէտի:

— Նէ՞ վաղըթ կիթմիշ տիր:

— Պու սապահ գահվէպիթընը
իթտիքտէն սօնրա կիթմիշ տիր...

— Ազշամա գատար կէլիւր մի ա-
ճապա:

— Մէէմուլ իթմէմ. — պէսլէմէ-
սինին սէօյլէտիկինէ նէզարէն, ան-
ճագ եարբն սապահ կէլէճէքալու:

Փէրտաթը կիւնիւնէ գատար պէք-
լէմէքլիք, Մէրքիւցցանըն իշինէ
կէլէմէեէճէկինտէն, օրաաթնը թէրք
իլէ, մէրգուճտան ազ աէրէճէտէ
օլտուղու հալտէ եինէ օ եօլտա իշ
եարմազտա պուլունան սայիր պիր
գաշ մաղաղալարա տահա կիթտի
իսէ տէ, ազսի օլտճագ եա, օնլա-
րըն տախի հիշ պիրինի մաղաղա-
թնտա պուլամաաթը, չիւնքի պիրիսի
Տիէրէ կիթմիշ օլուպ, տիկէրի Փէ-
գանա, վէ պիր տիկէրի տէ սյաշգա
պիր մահէլլէ կիթմիշ իտի, վէ Նի-
հայէթ օն կիթտիկի պիր մաղա-
ղատան տախի, մաղաղա սահիպի-
նին քէյֆիզ օլմաթը, վէ քիմէեի
գապուլ իտէմէեէճէկի ճէվապընը
ալտը:

Մէզքիւր մաղաղալարըն հիշ պի-
րինտէն միւրաաթնա մուլաֆթըզ ճէ-
վապ ալամամաթնա, իհթիմալ տըր
քի, նաթըլ քի հիքեաեէմիզի օգու-
եան զաթլար տէրխաթըր իտէպի-
լիլէր, օյ սապահըր Ժան Րընօ,
Տօմէնիզօ Մէպալլա իմիլլէ օլտու-
ղու հալտէ պիր գաշ մաղաղալար
տօլաշմիշ օլմաթը սէպէպիյեթմ վիր-
միշ տիր:

Մէրքիւցցանըն պու իւմիտի տա-
խի պօշա չըգտըզտա, թէքրարէն
իսկէլէեէ գօշտու իսէ տէ, աշըզ-
տան հիշ պիր կէմի կէլմէքտէ օլ-
մաթնը կէօրէմէտի:

Մէրգուճ գալպի ոըզըլմազտէ
օլուպ, վէ պաշընը տա էօնիւնէ ա-
մըշ պուլունտուղու թագախորտէ,
քէնտի մաղաղաթնա տէօնտիւ վէ:

— Նաթըլ, թահվիլէրի գըրտըր-
մազ իւզրէ Մ. Ժանիյեէ կիտէն կէլ-
տիմի, — տէյի սանաղք քեարա սիւ-
ալ իլլէտի:

— Էվլէթ, էֆէնտի, — տէտի մէր-
գուճ:

— Բարա կէթիւրտի մի:

— Խայր... — Մ. Ժանի, գապուլ
իտիպ գըրմազ իսթէմէմիշ տիր...
Մէրքիւցցա պուլունա իշիթտիկի
կիպի թալանա սըշրաեարազ:

— Րէտա մի իթտի... — Սէպէպ
նէ իմիշ... — տէյի պաղըրմաեա
պաշլաաթ:

— Մէրգուճ հիշ պիր սէպէպ պէ-
եան իթմէքսիզին գապուլ իթմէ-
տիքտէն պաշգա, թահվիլէրին եիւ-
զիւնէ պիլէ պազմազ իսթէմէմիշ
տիր, վէ հաթթա, պիզիմ մաղա-
ղա իլէ մուամէլտէ պուլունմա-
մազլըզա, վէ եարբնքի կիւնտէ հի-
սապըմըզը կէօնտէրմէքլիկէ գարար
վիրմիշ օլմաթնը տախի պիլտիրմիշ
տիր...

— Աճապա նամուա թօգուճուր
սուրէթտէ օլտն պու գաթը մուա-
մէլէտէն մազսէտ նէ օլուեօր...
տէտի Մէրքիւցցա տէրեայի էլէմէ
տալարազ:

— Պիլէմէեօրուճ, էֆէնտի, — տէ-
յի ճէվապ վիրտի սանաղք քեար,
— լաքին, էկէր եարբն օլ սէօյլէ-
տիկինիզ բօլիշաեը կէթիլիլէր իտէ,
նէ եաբմալթէրը, նաթըլքի սէօյլէ-
տիմ, իստէեէճէք բարամըզ եօգ-
տուր...

— Պէն անըն չարէսինի տիւշիւն-
մէքտէյիմ...

Մէրքիւցցա թարիֆտէն միւսթաղ-
նի պիր մէրազ վէ պիր իզթիւրապը
գալպ իւզրէ օլտուղու հալտէ քէն-
տի տայիրէսինէ չըգտը:

Սուֆրաեա եանաշրպ տա թաա-
մա էլինի պիլէ ուզաթմազսըզըն
կիտիպ քէնտի եաթմազ օտաթնա
գաբանաթ:

Մէզքիւր կիճէ մէրգուճ իշին
բէք տէհէթլի պիր կիճէ օլմազ-

— Գոչ եւրտէ իպրամ իթմէի-
նիդ... — պիր քերքէ օւռն աւտիմ
իսէ, արթըգ օւռն. — աֆիլ իտէր-
սինիդ, ատիէօ, մօնսիէօ տը Թիւն-
գալ, բէք աճէլէ իյլէրիմ վար տըր-
վէ Մօգէ Կրաֆթ մէրգուսու թաթ-
լըլըգլա գարուեա գատար կէօ-
թիւրտիւ:

Մէրքիցցա մէրտիվէնտէն աշա-
ղը ինտի, վէ ատէթա պիր սէրհօշ
կիպի սալլանարագ էվտէն տիշարը
չըղտը, չիւնքի, շուեու պուլմուշ
օլան ֆէնա թէվտիւրլար սէպէ-
պինտէն մէրգուս Նէհուտինին էմ-
նիյեթի սէլպ օլմուշ, վէ պինտէն
ալէյհ մէրգուսուստա քիւլի իւ-
միտլէրի մահվ օլուպ պիթմիշէր
իտի:

Լաքին, մէրգուս, մէղքիւր թէ.
վաթուրլարըն նէտէն իպարէթ պու-
լունտուղունու պիլմէտիկինտէն, հա-
լիյէ մէրագ իթմէքտէ, վէ կէրչի
պիր տիւրլիւ մանէաեք հաղըգըսը-
նը պիլմէքտէ տէկիլ իտի իսէտէ,
պու ճիւմէ իլէ տախի, կէմիլէրի-
նին կիճիքմէլէրինէ տայիր օլմալը
տըր տէյի շիւբհէ իյլէմէքտէ իտի:

Նիհայէթ մէրգուս մատտի վէ
մանէվի սուրէթտէ տիւշարը խարա-
պիյեթ օլարագ, վէ արթըգ պաշ-
գա պիր թարիգ ու թէապիրէ տա-
հա թէչէպպիւսէ միւղթէտիր օլա-
մաեարագ պըրագըպ քէնտի մա-
ղաղաղնու կիթմէք իւզրէ իքէն,
Ժան Բընօ տախի թէլէկրաֆիտնէ.
եէ աղիմէթիլ, շու սուրէթտէ օ-Փա-
րիօ եաղընընտա վաղը Սէն-Ուէն
քէօշկիւնտէ տօղթօր Ժօէ Սիմէլ-
տէյի պիր թէլէկրաֆ չէքտիրմէք-
տէ իտի:

Ժան Բընօ Մէրքիցցանըն Օրլէան
քէսինտէ վաղը մաղաղաղնտան ի-
չէրի կիրմէքտէ իքէն, Հալըրընըն
սաաթը օնպիր պուշուղու վուրմագ-
տա իտի:

Մէրգուս Մէրքիցցանըն եանը-
նա կիրտի:

Մէրքիցցա լէհճէսինտէ պիր պօ-
զուղլուգ տէրքեար օլտուղու հալ-
տէ քէնտի պիւլիւք գօլթուղու իւ-
ղէրինտէ եաեքլարագ օթուրմագ-
տա իտի:

Ժան Բընօ իչէրի կիրտիքտէ, մէր-
գուս կիւճ հալ իլէ տօղրուլտու:

— Մօնսիէօ տը Թիւնգալ, — տէտի
Ժան Բընօ, — սիղէ նաաըլքի թէք-
րարէն կէլմէքիկէ սէօզ վիրմիշ ի-
տիմ, իչլմէ սէօզլուստէ սաղ պու-
լունարագ կէլտիմ... — նա՛սըլ իթ-
տինիդ, ինչաալլահ բարալարը թէ-
տարիք իտէպիլտինիդ, էօյլէ տէ-
կիլ մի:

— Խայր, մօնսիէօ... — տէյի
ճէվապ վիրտի Մէրքիցցա, բէք
եավաշ պիր սէս իլէ, չիւնքի իյլ ու
իչլէթ կիճէլէրինտէ օլակէլտիկի մի-
սիլլու, աղղը գուրուսուշ իտի. —
խայր, թէտարիք իտէմէտիմ, իմ-
տի: էկէր, հալէա էսկի հալտէ պու-
լունմագտա իսէնիդ, էկէր միւսաա-
տէ իտէմէեէճէք իսէնիդ, պէնիմ
կիպի պիր ատէմին, պիթթապի պիւ-
թիւն պիւթիւն խարապիյեթիինի
մուճիպ օլմուշ օլաճագընըղ:

— Հա՛նը, տիւնքի կիւն Մ. Լիօ-
նէլ Վարթընա պիր թէլէկրաֆ չէ-
քէճէք իտինիդ, չէքմէտինիդ մի...
— տէտի Ժան Բընօ:

— Էվվէթ չէքտիմ...:

— Էյ նէ՛ ճէվապ ալտընըղ:

— Միւմալիէյհին քէհեաընըն
վիրտիկի ճէվապա նէզարէն, մի-
մալիէյհ օրատա Սէնթ-Ուէն քէօշ-
կիւնտէ պուլունմատըգտան պաշ-
գա, նէրէեէ կիթմիշ օլմաը տախի
մալիւս տէկիլ իմիշ... — Լաքին, է-
կէր սիղ հիմմէթ իտիպտէ պէնտէ-
նիղէ պիրագ միւտտէթ միւսաաաա

իտէճէք օլուր իսէնիդ, պիղղաթ
գալգար Փարիսէ կիտէրիմ, Մ. Լիօ-
նէլ Վարթընա պուլուրուս, վէ իհ-
թիմալ տիր քի. պու թէհիլքէլի
աղիմէ պիր չարէ հիմմէթ իյլէմէ-
սինէ մուվաֆֆագ օլուրուս:

Ժան Բընօ պիրագ տիւշիւնմէք-
տէ տիր կիպի պիր հալ իպրագ իյ-
լէտի:

— Թէէսսիլֆ իտէրիմ քի պու
սէօյլէտիկինիդ էլիմտէն կէլէմէեէ-
ճէկինսէն, իքինճի տէֆա օլարագ
մաղաղաղ ֆէլաքէթինի կէօրմէք-
լիք պէապալթիլըղնա թէստտիլֆ
իյլէմէքտէյիմ... տէտի Ժան Բընօ:

Մէրքիցցա—Թիւնգալ Ժան Բը-
նօնուս մէղքիւր լաղըրտընը իւզէ-
րինէ շաշա գալարագ:

— Նէնի պիր ֆէլաքէթ մի, նէ
օլուեօր օլ եէնի ֆէլաքէթ տէտի-
կինիդ, տէյի սիւալ իյլէտի:

— Աճա՛յիպ, սիղին մալիւմաթը-
նըղ եօ՛գ մու տուր...:

— Խայր, հիշ պիր շէյտէն մա-
լիւմաթըմ եօգ տուր...:

— Տիմէք տիր քի իքինճի տէֆա
օլարագ գարա խապէրճիլք իթմիշ
օլաճաղըմ տըր... — Թիւտտէլֆիա-
տան պուլտան իքի կիւն աղտէմ
պուրաեա կէլմիշ օլան պիր կէմինին
պիր սիեա հիթիլֆսինին վիրտիկի
խապէրէ կէօրէ, Անթիլ սուլարըն-
տա, պիրինին իսմի Բըթի-Հալը վէ
տիկէրինին իսմի տախի Պիրինճի
Ֆրանսօա օլտուղու հալտէ իքի գը
թա Ֆրանսըղ թէքնէսի եանըպ թէ-
լէֆ օլմուշար տըր...:

— Եալա՛ն տըր պու... էվվէթ
եալա՛ն տըր պու... — տէյի պա-
ղըրտը Մէրքիցցա զիեաաաաիյլէ
տիւշարը թէհալվիր օլարագ:

— Իլալէթէն սէօյլէտիկինէ կէօ-
րէ, — տէտի Ժան Բընօ, — (վէ պու-
նուսաա տօղրու օլմաընտա ապա

շիւբհէ ճայիդ տէկիլ տիր) — էվ-
վէթ, իլալէթէն սէօյլէտիկինէ կէօ-
րէ, հաթթա մէղքիւր եանան կէ-
միլէրին թայիֆէլէրինի, պիղղաթ
քէնտիլէր գուրթարմըշ օլտուղա-
րընտան, Ամէրիգաեա կիթմէքտէ
օլան պիր կէմի, ֆիլաաաաիֆիեաեա
կիթտիքտէն սօնրա, քէնտի վա-
թանլարընա թէսլիմ իտէճէք իմիշ...:

Մէրքիցցա պիրտէն պիրէ տօղ-
րուլուպ գալգըշ իքէն, պու լա-
ղըրտըլարըլիշիթտիկինտէ իսէ, թէք-
րարէն գօլթուղու իւզէրինէ տիւշիւ-
վիրէրէք:

— Չի՛ չարէ, արթըգ պէնիմ ի-
չին իտպար տէնիլէն մուսիպէթ ճան-
վէրի պաշ գալտըմըշ օլմալը տըր.
— տիմէք տիր քի, Մօգէ Կրաֆթըն
սէօյլէտիկի ֆէնա թէվտիւրլար
պուլարտան իպարէթ պուլունմա-
լը տըր... — տէմիշ տիր:

Պէյլէ պիր ուղուրուղ խապէր
իւզէրինէ, Մէրքիցցանըն տիւշիւպ
էօլմէի իհիթիմալին խարիճինտէ
տէկիլ իտի իսէ տէ, — հիշ պիր շէյ
օլմալը տըր, — վէ հաթթա գանն ի-
տէրսին քի, տահա զիեաաաա քէս-
պի զոյլէթ վէ ճէսարէթ իյլէմիշ
տիր, — շէօյլէ քի, արատան չէնտ
սանիյեէ կէչտիքտէ, պիր ճէսարէ-
թի աղիմէ իւզրէ:

— Վէլէվ օլ սէօյլէտիկինիդ իհ-
թիմալին խարիճինտէ տիր կիպի
պուլունան հէյպէթամիղ ֆէլաքէթ
սահիհ տախի օլմուշ օլաա, եինէ
գարը կէլիպ մուգալէմէթ իտէպի-
լէճէկիմէ տայիր իւզէրիմտէ պիր
գուլվէթ էսէրի հիսս իյլէմէքտէ-
յիմ, ֆագաթ, էլվիրիր քի, էն զի-
եաաաա պէնտէն ալաճաղը պուլու-
նան Լիօնէլ Վարթըն, խարապըմ
մուճիպ օլմագլըղա շալըշմատըգտան
պաշգա, շէօյլէ պիր բարմաղը ու-
ճուլլա տա ճիւղիճէ մուսվէնէթ իյ-

լեօն . — շիմտի , մօնսիէօ Սէպալլա , սիզ պաննա եալընըզ իւշ կիւն , էվ վէթ , զիեառտէ տէկիլ եալընըզ իւշ կիւն միւհլէթ հիմմէթ իտինիզ , վէ շիւրհէսիզ օլարագ էմին օլունուզ քի , էկէրշի միւտտէթի մէզպուրէ խիթամ պուլմազտան անճագ պիր սաաթ էվվէլ մէրգուժու էլէ կէշի . րիպտէ կէօրիւշմէքիք իզպալինէ նայիլ օլապիլիւր իսէմ , պէն պու թահվիլէրի սիզաէն կէրի ալտըրա . պիլիւրիմ . . .

— Սիզէ երկիրմի տէօրթ սաաթ տահա միւսաատէ իսէպ . իմ — տէտի ժան Բընօ .

— Խայր , երկիրմի տէօրթ սաաթ քեաթի տէկիլ տիր , շիւնքի Փարիսէ կիտիպ տէ , Լիօնէլ Վարթը . նըն բիշինտէ կէզերէք պուլմազ վէ իշի պիթիւրմէքիք իհիթիմալտէն օլաժաղ . . .

— Էկէր սիզ միւրաա իտէր իսէ . նիզ , բէք ալէա եաբապիլիւրսինիզ .

— Նա՛սըլ պագալըմ .

— Պէն պու սապահ մէրգուժտան պիր մէթթուպ ալտըմ . . .

— Մէրգուժ պէնիմ հագղըմտա հիշ պիր լագըրտը իթմիշմի իտի . — տէյի սիւալ իթտի Մէրքիւցցա .

— Խայր , օլ խուսուստա հիշ պիր լագըրտը իթմէմիշ իսէ տէ , պու կիճէ պուրաեա կէլէճէկինի իշար իյլէմիշ իտի .

— Աճապա սաաթ գաշտա՝ կէլէ . ճէք տիր .

— Պիլէմէեօրուժ . . .

— Աճապա նէ՛րէեէ ինէճէք տիր .

— Անը տա պիլմէմ , Փագաթ , շը . մէտըթէրտէն չըգտըղընտա պէնի կէլիպ կէօրէճէք օլտուղունտան , մատամ քի մէրգուժու գանաըր . մագլըգ էմէլինտէ պուլունմագտա . ռընըզ , պէն սիզէ Խապէր կէօնտէ . րիւրիմ .

— Տիմէք տիր քի , շիմտի երկիր . մի տէօրթ սաաթա գատար , իթ . ճարէթխանէ թարաթընտան քիմնէ կէլմէեէճէք տիր , էօյլէ տէկիլմի . — տէտի Մէրքիւցցա .

— Խայր , օլ պապտէ իթմինանը գալպ իւզրէ օլապիլիւրսինիզ . . . շիւնքի հէնուզ բրօթէթթօ իթմէ . միշիմ տիր , էկէր մաաղալահ իզ . իթիզա իտէր իսէ , եարըն բրօթէս . թօ իտէճէկիմ տիր , — շիմտի քէն . տիր իէհլիքէեէ իլգա իտէրէք , մօնսիէօ տը Ֆիւնգալ , իշթէ մէ . սուլիյէթի եարընա գատար պիզ . զաթ քէնտիմ իւզէրիմէ ալմագ . տաեըմ . . . — օլ պապտէ սիզ պա . նա թագտիմի իէշէքքիւր իյլէմէ . լիսինիզ . . .

Իշպու հիքեայէսինի իթտիկիմիզ շէյլէր Հալրըտա կէշմէքտէ իքէն , Փարիստէ , վէ եախօտ տահա տօղ . րուսու Սէնթ-Ուէնտէ տախի շու աթիտէքի հալլէր վուգու պուլ . մագտա իտիլէր .

Գօրա իլէ ժան Բընօնուճ Փարիսի թէրք իլէ Հալրըեա եօրճու օլտուգ . լարընըն Ֆէրտաօք կիւնիւ , Մար . սիալըն պիւյիւք մախտուժի Ժօրթ , էօյլէտէն սօնրա , միւթատընտան օլտուղու իւզրէ , եինէ էլինտէ պիր տէմէթ շիշէք պուլունտուղու թագ . տիրտէ Սէնթ-Ուէն քէօշկիւնէ կիթ . տիկինտէ , Բօպէնսօն տախի , զաթէն ալմըշ օլտուղու թալիմաթ մուճի . պինճէ , Վարթըն Փամիլեաքընըն , պիրտէն պիրէ պըրագըպ պիր թա . րաֆա կիթմիշ օլտուղունու պէեան իյլէմիշ իտի .

Արթըգ պու ճէվապ իւզէրինէ , զէվալը Ժօրթուճ նէ մէրթէպէ տիւ . չարք մահղունիյէթ օլտուղունու հէր քէս անլաեապիլիւր .

Ջիւնքի քէնտիսի Բօլանըն րէս . մէնըշանըսք պուլունտուղու թագ . տիրտէ , Լիօնէլինէօյլէ հիշ պիր շէյ . խապէր վիրմէքսիզին պըրագըպ կիթմիշ օլմալարը , զիեառտէսիյլէ շայեանը թէաճճիւպ պիր հալ իտի . . . Էվվէթ , բէք զարիպ պիր շէյ օլ . տուղունտան , վէ ապա սէպէպինի պիլմէտիկինտէն , թագալաթիյլէ շա . շա գալմըշ իտի . . .

— Կիթտիլէ՛ր մի , — տէյի պաղըր . տը մէրգուժ , — տճա՛յիպ , հէփսիտէ կիթտիլէ՛ր մի .

— Էվվէթ , էֆէնտի . . . — տէյի ճէվապ վիրտի Բօպէնսօն .

— Նէ՛ վագըթ կիթտիլէր .

— Տիւն ազշամ կիթտիլէր .

— Նէ՛րէեէ կիթտիլէր .

— Էօյլէ շէյլէրի խապէր վիրմէք . իք Մ . Լիօնէլին տաթիինտէն տէ . կիլ տիր .

— Հիշ տէյիլ իսէ էֆէնտինիզին թէալիւր գաթընտան պուլունան Տօ . մէնիգօ Սէպալլա պիրլիքտէ կիթ . միշ օլմաեըպ պուրաաա օլմալը տըր , էօյլէ տէկիլ մի .

— Խայր , էֆէնտի . . .

— Պարի հիշ տէյիլ իսէ տօգթօր Ժօէ Սիմէլ տէ մի պուրաաա տէ . կիլ տիր .

— Խայր , էֆէնտի , շիւնքի տօգ . Թօր ապա Փամիլեանըն եանընտան ալրըլմաղ .

— Աճապա նէ՛ վագըթ կէլէճէք . լէր տիր .

— Պիլէմէեօրուժ , շիւնքի պիր շէյ սէօյլէմէտիլէր .

Ժօրթ մէրգուժ խըտմէթքեար . տան հիշ պիր մալիւմաթ ալամա . եաճաղընը կէօրտիւքտէ , շիւնքի մալիւմ եա զաթէն մէրգուժ թէն . պիհլի իտի , մահղուն վէ միւքէտ . տէր օլտուղու , վէ ալէլխուսուս իզ . Թիրապը տէրուն իւզրէ պուլուն .

տուղու հալտէ Փարիսին եօլունու էլէ ալարագ կէրի տէօնմէկէ մէճ . պուր օլտու .

Մէրգուժ քէնտու քէնտույէ , ա . ճապա մէզքիւր պիրտէն պիրէ պը . րագըպ կիտիլտէն , քէնտինամղէտ . լիկինէ պիր սէքթէ կէլէճէք մի տիր տէյի մէրագ իտիպ տիւշիւնմէկէ պաշլատը .

Մաաղալահ էկէր էօյլէ պիր շէյ զուհուր իտէճէք օլուր իսէ , մէր . գուժուն իշի պիւթիւն պիւթիւն խա . րապ օլուպ պիթէճէք իալի .

Մէրգուժ զաթէն Բօլաեա տիլ . տառէ պուլունտուգտան պաշգա , հէլէ ալթը միլիօնուգ պիր ճէհէզ եանի պիր սէրվէթ իշին իսէ ճան վիրմէքտէ իտի .

Շէօյլէ քի , զաթէն մէպաղը մէզ . պուրա առէթա մալիք օլմուշ տուր կիպի ինանմագտա վէ սէվինմէքտէ օլտուղունտան , վէ էվվէլտէն մալիք օլտուղու քիւլի սէրվէթիինտէ սարթ . իտիպ պիթիւրմիշ պուլունտուղուն . տան , օլ ճիհէթլէ էլի պօշա չըգ . տըղը կիպի , քեամիլէն ալըգտա գալաճագ , վէ պիր տահա պէլինի տօղրուտապիլմէսի , առէթա միւմ . քիսինիզ կիպի օլաճագ իալի .

Խէեալատըղը էնվալի սէրվէթ ու տարաթ , վէ իզպալ ու սէֆահա . թըն եէրինէ , թէքմիլ պիր զարու . րէթ վէ սէֆալէթ հիւքմ՝ իտէճէք իտի . . .

Վէլհասըլ մէրգուժ ազլը պա . շընտան կիթմիշ օլտուղու հալտէ քէնտի խանէսինէ տէօնտիւ .

Օլ ազշամ մէրգուժուն պիրա . տէրի Լէօթօլ տախի Սէնթ-Ուէն քէօշկիւնէ կէլտի .

Լէօթօլ , քէնտի հէմիլրէսի գօն . թէս տը Լասէնիմին խանէսինտէ , Լիօնէլ Վարթըն թարաթընտան , պիրաաաա Ժօրթ իլէ Բօլանըն եա .

գընա ա էվենեճէքլէրինի խապէր վիրմիշ օլմասընը իշխիթտիքաէ, քէն տու քէնտույէ պիր գարար վիրմիշ տիր, շէօյլէքի, մատամքի Լիօնէլ գարտաշրմ իլէ քէնտի եկկէնիլէրին տէն պիրինին ագաթ իզտիվածքնը ճայիլ կէօրմէքաէ տիր, տիմէք քի քէնտիին քինէ միւսաատէ իթ մէմէքլիկէ հիշ պիր հազգլը սէպէ պիր պուլունամաեւ ճաղընտան, պիթ թապի քէնտիինէ տախի միւսաատէ իլլէեկէք տիր:

Մէրգուսմուն պու միւլահազար բէք հազգլը վէ բէքտէ ագլէ ետ գըն օլտուղունտան, պէեանը էֆ քեար վէ նիլեէթ իթմէքլիկէ գարար վիրմիշ տիր:

Մէրգուսմուն շիւբհէսինէ նէզարէն, էկէրշի օլտա օլտա, եալընը պիր էօղլուր օլ պապտէ պիր սէպէպ օլտալիկէք իտի, վէ օտա պաշգա պիր շէյ օլմաեքպ, հէնուզ բէք կէնճ պիր սիննտէ պուլունմասը իտի, ֆագաթ, օնա տա ապաէ հէմիլեթ վիրմէք իսթէմէմէքտէ իտի, - շիւնքի, քէնտի էֆքեարըն ճա, անըն տախի շարէսի հազըր իտի, շէօյլէքի, Մարի իլէ տէրազապ ագաթ նիքեա հ իտիլմէսինի իտտաա իթմէյիպ, իլլա եալընը քէնտիինէ սէօղ վիրիլմէսինի իտտաա իտէէէք իտի, վէ պիր քէրրէ քէնտի էմլի էլլէպինտէն պուլունան վատի ալուղընտա, էկէր իգթիզա իտէր իսէ, քէմալի իէհամ միւլ իւղլէ պիր սէնէ տահա պէքլէմէքլիկէ հազըր պուլունմագտա իտի:

Վէ իշթէ պու էֆքեար իւղէրինէ պիր չօգ ալիգ ու ամիլ տիւշիւնտիւքաէն սօրա, Լիօնէյէ միւրա ճաաթլա Մարիի ղէվէէլիկէ իսթէմիշ իտի:

Մէրգուսմ Սէնթ-Ուէն քէօշկիւնէ

կիթտիկինտէ, ֆիքրի վէ գալպի պու էֆքեար վէ պու տույղու իլէ մէմու պուլունմագտա իտի:

Ելլէրի տիթրէմէքտէ օլտուղու հալտէ քէօշկիւն չընղըրաղընը շէքտի:

Չընղըրաղըն կիւրիւլտիւսիւ բէք ալէա իշիտիլտի իսէ տէ, մէյտանէ քիմնէ չըգմատը:

Մէրգուսմուն սապըր քէսիլէրէք, չընղըրաղըր թէքրարէն շէքտի:

Պիր տէ արատան պէշ տագըգա կէշտիքաէն սօնրա, էլինտէ պիր ուֆաճըգ ֆէնէր պուլունտուղու հալտէ Ռօպէնսօն մէյտանէ չըգաղ:

Մէրգուսմ բարմագլըգլարըն աբարնտան, կէլմիշ օլտան միւսաթիւրին քիւմ օլտուղունու թանրտը:

—Ա՛, մօնսիէօ Լէօրօլ սիլմիսինիլ... տէտի մէրգուսմ:

—Էվլէթ, պէնիմ... —ա չբուգ աշընը, Ռօպէնսօն:

Մէրգուսմ արապ խըտմէթքեար գաբուեու աշահագ եէրտէ:

—Պիրատէրինիլ Մօնսիէօ Ժօրժու կէօրմէտիլիլմի, — տէյի սիւալ իլլէտի:

—Խայր... —նէ՛ վար տըր քի:

—Չիւնքի մէրգուսմ էօյլէտէն սօնրա կէլէրէք գաթէն քէյֆիյեթ թէ ալեա հ օլմուշ օլտուղունտան, էկէրշի կէօրիւշմիւշ օլտա իտիլիլ, նաֆիլէ եէրտէ եօրուլուպ տա պուլունա գատար կէլմէլ իտիլիլ... ղիրա, քէօշքտէ քիմնէլէր պուլունմագտա տէկիլ տիր:

—Քիմնէլէր եօ՞գ մու տուր, — տէտի Լէօրօլ թէաճիւպ իտէրէք:

Պատէհու մէրգուսմ տախի, շէնտ սաաթ էվլէլ կէլմիշ օլտան պիրատէրի կիպի պիր չօգ սիւալ ճէվապլարտան սօնրա, ագըպէթքեար պաշընը էօնիւնէ աամըշ օլուպ, վէ կէլմիշ օլտուղու արապաեք տա կէրի

կէօնտէրմիշ օլտուղունտան, եաեա օլարագ կէրի տէօնմէկէ մէհպուր օլտու, վէ եիւղ աղըմ գատար ալ տըր տան սօնրա պիրտէն պիրէ էսնայի բահաէ տուրտու:

Կէրէք Լըքէք վէ կէրէք գատըն թալիֆէսի իւղէրինտէ, ալըտատէ պուլունտու գլարը վագըթլարտա, պաղը քէրրէ էօյլէ տագըգալար վուգու պուլմագտա, վէ էօյլէ թապի տույղուլար հիսս իթմէքտէ վէ եախօտ իղհար իլլէմէքաէ տիրէր քի, տալթա պիր հիքմէթ վէ պիր միւճիլէ նէվինաէն տատ օլունաա ճայիլ տիր, նտարքի օլ իսսսսստա բէք չօգ միսալարտա պուլունմագտա տըր:

Էօյլէ աշգ ու սէվտաեա միւպթէլա օլմուշ տտալար կէօրիւլմիշ տիր քի, քէնտի իւղէրինտէ նէ մատտի վէ նէ տէ մանէվի հիշ պիր բահաթարգլըգլար պուլունմատըր, վէ քէնտի սէվիլիլ լէրինտէն ալըր պիր մահէլլտէ պուլունտուգլար թագաիրտէ, մէրգուսմ տօթլարը եանի մահպուպէլէրի իւղէրինտէ եա մատտի վէ եախօտ մանէվի պիր ֆէնալըգ հարը օլտուղու ալի վագըթտա, քէնտիլէր տախի պիր ֆէնալըգ հիսս իլլէմէքտէ տիրէր:

Էօյլէ էվլի վէ նշանը գըգլար վէ գատընլար կէօրիւլմիշ տիր քի, քէնտի գօճալարըն վէ եախօտ նըշանլըրարըն մէյտանը մուհաթէպէտէ եարալանտըգլարը անտէ քէնտիլէր տախի պուլունտուգլարը մահէլլտէ, ճիկէրլէրինտէն վուլուլարագ հէլաք օլմուշլար տըր:

Այնի հալ օլ հէնկեամտէ, Լէօրօլ իւղէրինտէ տախի վուգու պուլմուշ տուր, շէօյլէքի:

—Պունիալ պէնի ալտաթմագտա տըրլար... — տէմիշ տիր մէրգուսմ տէլիգանը քէնտու քէնտույէ...

պունիարըն պիրտէն պիրէ պրագրապ կիթմիշ օլմուլարը, թաանի իտիլմիշ օլտան պիր եալանտան իւղարէթ օլմալը տըր... — իհիթմէլ տիր քի, Լիօնէլ վարթիթ Սէնթ-Ուէն քէօշկիւնտէն կիթմիշ օլտան, լաքին, մուլթապա Մարի պուրատա օլմալը տըր... — էվլէթ, օլ պէնիմ ճէնանմէ, օլ պէնիմ մահպուպէմ պուրատա տըր... պէն քէնտի իւղէրինտէ, անըն էօյլէ օլմասընը հիսս իլլէմէքտէլլմ, վէ հիշ շիւբհէսմտէ եօգ տուր քի, մէղրիւր տույղուս պէնի ալտաթմագտա տէկիլ տիր... — իմտի, հէր հալտէ պէն մէրգուսմ եի կէօրմէլիլմ... — էվլէթ, կէօրմէք իսթէլլմ... — վէ հէմտէ կէօրէպիլէճէկիմ տիր...:

Մէրգուսմ պունու պէօյլէ տիւշիւնէք եիլէ քէօշկէ կէրի տէօնտա իսէ տէ, արթըգ պու տէֆա բարմագլըգլըն էօնիւնէ կիտէրէք, օլ պիրտիկինտէն շաշմագտա օլտան պիր գարուճուեա շաթմագտան իսէ, ճատաէեի իէրք իլէ բարք թաաֆընտա, զաթէն ղիքրինի կէլմիշ օլտուղունու օլ սէֆապախշ թէ բաղանըն պուլունտուղու թարաֆա կիթտի, վէ օրատան ալիգ գաթլը սուլրէթաէ պագտըրնտա տախի, քէօշկիւն բէնճիլլէրի արատընտան բէք գաթալը բըրգլար պուլունտուղունու ֆէհմ ու ֆարգ իլլէտի:

Հէլէ եօգարը գաթտա պուլունան բէնճիլլէրին պիրի արատընտան կէօրիւնէն պիր բըրղըն, բէք ալէա ֆարգընտա օլտալիլտի:

Պունուն իւղէրինէ մէրգուսմ տահա ղիեատէ ալիգ գաթա պաշաաթ իսէ տէ, օլ անտէ մէղըրիւր բըրղտախի զալպ օլտու, վէ պունտանտա գաթինաղար, մէղըրիւր բըրղըն, պիր խըտմէթքեար օտաաթնտա պուլունմաալ տախի իհիթմալին խարի-

հինաւ տէկիլ խոր :

Լէօթօլ եխրի մէկէ տէմամ ի տիւղ , զիւրի սէպգաթ խաւն պիր խէնտէկին էօնիւնէ վասթ օլտու :

Սրչրաւըպ մէկ զիւր խէնտէկէ ին տի , վէ օրատան գարշընա պաղչէ թարաթընա չըգ մագ իսմէտի , վէ բէք կիւ զէլտէ մուվաֆիթագ օլտալտի , շէօյլէ քի , պիր շօճուգ պիրէ կի գալթիւր զընտա հասթլ օլմուշ օլտն սարմաշըգլար քէօքլէրինէ վէ տալլարնա սարթլարագ իըրմանըպ եօ գարթ չըգաթ , վէ բարգտան իշէրի կիրաի :

Օլ հէնկեամուէ մահիթապան ու Ֆուգտան եօգարը եխ քաւթմէքաւ խաի . - կիճէնին սիֆիր գարանլըգը , ալաընլըգա իմէպաիլ օլմագտա խաի . - մէրգուլմ գօլլըգլար պիր եօլ պուլարագ , քէօշկէ աօղըու կիթմէ կէ պաշլատը :

Պիրաւէ գալաղընա պիր աւագ սէսի տիր կէլաի :

Տուրուպ ախնէտի վէ կէօղէթլէտի իտէտէ , քիմսէլէրի կէօրէմէտի . Ֆապաթ , բէք ալէտ անլատը քի , օրատա տտամ վար տըր , չիւնգի քէնտիսինին կիրմէսինին սէսինի իշիտէն օլտուղունտան :

— Գիւմ տիր օ , - տէյի նասըլ քի իշար իթաիք , պիրիսի պղըրմըլ խաի :

Լէօթօլ հիշ պիր ճէվապ վիրմէտի քաւէն պաշղա . նէֆէսինի տալի թուրմաւա մէճպուր օլտու :

— Գիւմ տիր օ , - տէյի իմէքրաւ բէն պիրիսի պղըրտը :

Երինէ մէրգուլմ սէս վիրմէտի :

Պիրաւէ պիր սիւսհ տըր բաթլաւտը , աղահլարըն տալլարը արաթընտան , վէ պաշընտան անճագ օն սան . թիմէթրօ գատար երապտան պիր գուրչուն տուր վրղըլաւաթագ կէչիպ կիրաի . Լէօթօլ քէնտույի ֆէնա հալաւէ պիր իմէհլիքէտէ կէօրիւպ :

վէ իմէհլի եէրաւէ էճէլէ գարշը կիթմէքլիկին , էմրի պատիւրէլմէ գարշը օլմասթը տիւշիւնտիւկիւնտէն , աւինտէ կէրի տէօնտիւ , վէ իմէքրաւէն իտէնտէքաւէն աշաղը աթլատը , վէ զալպ օլտուպ կիրաի :

— Մատամ քի պու մէրթէպէ տիգ . գաթլը պիր սուրէթմէ պէքլէմէքաւէ տիրլէր , տիմէք տիր քի , պունտա շալեանը էհէմմիլէթ պիր հալ պուլաւնմագտա տըր . . . եօգսա , տէրուսիւտէ քիմսէլէր պուլունմահաւն պիր քէօշկիւն էթրաթիւնտա , պու մէրթէպէ իհիթիմաթը իմամ զընէ պէքճիլէր կէղաթիմէքլիք տալա իգթիլա իթմէլ խաի . . . - մուլթագա կէրէք Մարի վէ կիրէք քէնտի գըղգարնտաշարը պուրատա օլմալըտըր . օլ պապաւէ զաթլէն տէրքաթլ օլտն շիւքէմ տահա զիւսաւէ իմագ . վիյնէթ պուլմագտա տըր . պէն պուլու ետըրն իմահղըգ ու իմաստիգ իտէպի իրիմ . . .

Նիհայէթ Լէօթօլ Փարիսէ տէօնտիւ , վէ քէմալի իղիթրապըր գալպ իւղրէ մէգքիւր կիճէնի կիւճ հալ իլէ կէշիրաի :

Ֆէրաւաթ կիւնիւ մէրգուլմ , աւտէթա մրգնաթըր տէմիրինին իյնէնի քէնտույէ շէքաիկի կիպի . Սէնթ-Ուէն քէօշկիւ ֆիքրիլէ ճէլպ իտիլմէքաւէ օլտուղունտան , վէ մէղքիւր գալ վիլէյի ճաղիպէյէ պիր տիւրիւ մաւգաթլմէթ իտէմէտիկինտէն , սապահըն սաթի օն պիրիսիտէ երինէ օրաւա աղիմէթ իլէ , բարգըն էթրաթընտա կէղիպ աօլաշմահա պաշլատը :

Քէօշկիւն քեաթիֆէյի բէնճիթէլէրի գաթալը օլտուղտան պաշղա , գանաթլարը տալի գաթալը խաի . վէ տէրուսինտէն իտէ հիշ պիր սէս վէ հիշ պիր հարէքէթ իշիտիլմէքաւէ տէկիլ խաի :

Պիրաւէ էօյլէ վագթի օլտուղտա , Լէօթօլ պիր իմէլէկրաֆ մէճմուրու . նուն , կէլիպ մահէլլի մէղպուրուն բարմաղլըր էօնիւնտէ տուրաթագ շընղըրաղըր շէքաիկինի կէօրաի :

Բօպէնտէն մէրգուլմ իլէ գօնուշտու , վէ գաթու եու աշարագ մէրգուլմ իշէրի ալտըգտան սօնրա գաթու եու իմէքրաւէն գաթաթ , վէ պաաէհու իքիսի պիրլիքաւէ քէօշկէ աօղըու կիրաիլէր :

— Թամամ , - տէտի Լէօթօլ , - պէնիմ շիւքէ իթմէքլիկիմաէ հագ . զըմ վար իմիշ . . . - չիւնքի , մատամ քի մէքթուպ կէթիլէնի իշէրի ալմագտա տըրլար , տիմէք տիր քի խանէ սահիպի մաթլագա իշէրաւ պուլունմագտա օլմալըտըր : - Իմաի նաթիլէ վագթի զալպ իթմէմէլի . . .

Պու միւրահաղալար իւղէրինէ , մէրգուլմ կիրաի բարմաղլըրտան եիւղ աւըմ գատար երապտա պէքլէմէկէ պաշլատը :

Արատան օն տագըգա գատար կէշաիքաւէ , իմէլէկրաֆտանէ մէճմուրունուն քէնտի թարաթընա տօղրու կէլմէքաւէ օլտուղունու կէօրաի , վէ մէրգուլմ գաթալընաթագ :

— Էֆէնտի , Սէնթ-Ուէն քէօշկիւնտէն մի կէլիեօրտունուղ , - տէյի սիւալ իյլէտի :

— Էլիլէթ , Էֆէնտի . . .

— Պէպէլլի պիր իմէլէկրաֆ կէօթիւրմիւշ օլմալըրըրը , Էօյլէ մի :

— Շիւքէսիլ , զաթլէն մէճմուլիյնէթիմ տէ օ տուր :

— Պէն իտէ , - տէտի մէրգուլմ , խանէ սահիպի Մ . Լիօնէլ Վարթըն պուրատա օլմահըպ , կէղմէկէ շըղմըլ տըր տէյի զանն իթմէքաւէ իտիմ . . .

— Լիսնէլ Վարթըն . . . - տէտի

մէճմուրու մէրգուլմ , - պէնտէնիլի քէնտիսինի թանթաթօրու . . .

— Էօյլէ իտէ կէօթիւրաիլիւնիւղ քիմին իսմինէ խաի :

— Լաքին , Էֆէնտի . . . - տէտի մէճմուրու մէրգուլմ բէրէլէեթէք , վէ մէղքիւր սիւալինտէն տօլաւը տիւշարը շիւքէ օլտուղու հալ ու հէյնէթիմաէ պէլլի օլտուղու հալտէ Լէօթօլուն եիւղիւնէ պագմահա պաշլատըրընտան :

— Պէնիմ պու սիւալիմ պաշղա պիր նիյնէթէ մէպի օլմահըպ , անճագ պիր ոֆագ մէրագտանիպա . իթ պուլունմաշ տուր . . . - իմաի գապուլ իտինիլ շու պիր գաշբաթաւը տա շէվգիմէ պիր շարապ իշիսիլ . - տէյի իլմալէյի մէղալ իյլէտի Լէօթօլ , վէ մէրգուլմուն էլինէ պիր պէշ ֆրանղլըգ օլղըշտըրը վիրաի :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , Էֆէնտի . . . - տէտի մէճմուրու մէրգուլմ շարգաթըն աշարագ , - կէթիլտի կիմ իմէլէկրաֆ տօղթօթ Սիմնէլ իթիմապէն խաի :

— Նէրէտէն կէլիլ խաի :

— Չանն իտէրիմ քի Հօվըրտան շէքիլմիշիտի . . . - կէրչի պէն օղու մատը իտիմ , Լաքին մէճմուրու մաթաւտու օլտն զաթ . մէղքիւր իմէլէկրաֆ վիրաիլի վագթիմա Հօվըր իլէ մաթապէրէ իլլէմէքաւէ խաի :

— Իշիթէ պէնիմաէ պիրմէք իսթէտիկիմ , անճագ պու գատարճըրտան իպարէթ խաի :

Մէճմուր քէնտի եօլունու տէվալմէ պաշլատը :

— Արթըր շիմաի իտտաւմաւա գալի պուլունմագլըրա պիլի ն պիւլիւն հագըրմ վար տըր . . . - տէտի Լէօթօլ քէնտու քէնտույէ . - չիւնքի տիւնքի տարապ իթաթիթթաթ պանա , մէրգուլմ տօղթօթ Սիմ

նէլ իշին, ֆամիլեանըն եանքնտան
ապա աշխարհազ աշտի իտի... - չիմ-
աի աշխարհաբ ուրէթտէ անլաշը-
մազտա տըր չի մէրզում եալան
սէօյլէմէմիշ իմիշ... - մութլազա
վարիքն ֆամիլեաաը պուրատա օլ-
մալը տըր... - եալլընըզ Լիօնէլ պիր
թարաֆա կիթմիշ պուրունմալը տըր
... Յազաթ, աճապա պու էրաթ-
լարտան մանէա վէ մադսէտ նէ տիր-
-պունտա հէր հալտէ պիր շէյ օլ-
մալը տըր, վէ իշիէ պէնիմտէ էն-
աիշէ վէ իզիթիւպըմը մաճիպ օլ-
մազտա օրան խուսուս օլ խուսուս
տուր... - Աճապա Մարի իլէ դըզ-
դարաաշարթ տախ պուրատընթ
թէրք իտէճէ չիլէր մի տիր... - Մֆի,
իշիէ պէնիմ իշին էն զիեաաէ ԼԼ
զէմ օրան նօզթա պունու պիրմէք
լիք տիր: - Մարիեի դաշպ իթմէք
լիք, Մարիտէն ճիւտա տիշմէք-
լիք, տօղրուսու արթըզ պունա թա-
դաթ կէթիլէմէմ, անաէն մաճրում
դալմազտան իտէ, էօլտէմ աահա
զիեաաէ էվլա տըր...

Լէօթօլ օրալարտա պունունան
աաի պիր մէյխանէաէն իշլրի կիր-
աի: պիր շիշէ պիրա բաժարլաթ,
վէ ճաճարը թօղլարա միւլէմէն
օրմաշ օրան պիր բէնճէրէ էօնիւն-
աէ օլտուղու հալտէ, պիր ուֆազ
թրաթէզա պաշընտա օթուրտու:

Սէրգուսմ օրտաա օթուրտու դու-
թազաթաթէ, չէօյլին բարմադլը-
ղըն կէօրիւպ կէօզէթիլէնէ պիրմէք
տէ իտի, շէյլէ քի, հէր յիմ
մահէլլի մէզպուրուն պաղէսինտէն
իշլրի կիրէճէք վէ եալաա չըդա-
ճազ օլտա, մութլազա սարէթտէ
կէօրէպիլէճէք իտի: Վաղաա էվ
վէլ էմիրտէ քիմանին կիրիպ չըզ-
աղընթ կէօրէմէտիկինտէն, սաաթ-
լար ուղամադտա, վէ ճանը սըզըլ-
մազտա իտի իտէ տէ, պիր տէ սա-

աթ պէշ բառաէլէրինտէ վարաթ-
տա, Սէն-Տընի թարաֆընտան կէ-
լէրէք Փարիս թարաֆընտա կիթմէք-
աէ օլան պիր արապանըն, մէզրիւր
մէյխանէնին էօնիւնտէ տուրտու-
ղունու կէօրաի: - Արապաճը աշա-
ղը ինմէքսիզին պիր դատէ հալապ
իտիէտի, վէ պատէհու քէնաի եօր-
կուն հալմանըն, աղթը աղթը եիւ-
րիւտէրէք եօլունա տէվամ իյլէտի:

111

Ճիւղիճէ սօնրա պիր խրտմէթ-
քեաթ կէլէրէք, չէօյլին բարմազ-
լըղը գարուսուսուն իքի գանաալա-
րընթ տախ տշտը:

— Պիր արապա չըզաճազ օլմալը
տըր... - տէաի քէնտու քէնտույէ,
վէ մէյխանէճիլէ իշտիկի պիրանըն
պէաէլի օլմազ իաղրէ պիր ֆրանգ
աթարազ, տեադա գալդաթ, վէ
բէնճէրէնին էօնիւնտէ տիրի վիրտի

Պիլվազը ալէա իքի աթլը պիր
լանաա չըզարազ, սիւրաթ իւզէր
եիւրի եէրէք, Գիշէ սինօրու եօ-
լունու թութտու:

Ո. ֆաճըզ պիր էլ իլէ, արապա-
նըն սօլ թարաֆ բէնճիթէսին բէր-
տէսի աշըլաթընտան, արապա տօզ-
թօրուն գարշընտա, Տօլթէզին օ-
թուրմադտա պունունաա դունու
Լէօթօլ կէօրէպիլի:

Բօպէնսօն իտէ եօզարտա իսպի-
րին եանքնտա օթուրմադտա իտի:

Լէօթօլ հէման մէյխանէաէն տի-
շարթ սըչաաթ:

— Պունլար պըրազթպ կիթմէքտէ
տիրլէր... - տէաի մէրզում քէն-
տու քէնտույէ, - պու եօլտա տաթ-
թազաշարճաթնա, վէ հէմտէ Լիօ-
նէլին, պիր սուրէթի ալէնիտէ վէ
բէնմիլէտէ օլտուղու հալտէ, Լօ-
րա Վարիթըն, պիրաաթէրիմ իլէ
ազաթ իզաթիվաճը իճրա իտիլէճէ-

կինի պէեան իյլէմիշ պունունտու-
ղու թազաթաթէ, ալէթթաճիլ պը-
րազթպ կիթմէլէրինտէ, էլպէթթէ
պիր էսրաթ օլմալը տըր... - էլպէթթ-
թէ պէն պու էսրաթա վազթթ օլա-
ճաղըմ տըր... - Փարիսէ գաաթը
բիշլէրինտէ կէզիպ արգալարընտան
կիթմէլիլիմ... - Նէրէեէ կիթմիթ-
լէրինի կէօրիւպ էօկրէնմէլիեիմ...
Մէզքիւր լանտօ գօշմազտա իտի
Լէօթօլտա արգալարընտան գօշ-
մաեա պաշլաաթ:

Հալպու քի, էօյլէ պիր գուվլէթի
վէ ալէա աթլարըն գօշմալարընտ հիշ
պիր տէլիգանլը եէթիշէմէեէճէկին-
տէն, պիթթապի անճազ պէշ տա-
զըզա գաաթը կիթմիթտէն սօնրա,
արապա ուղազլանմաեա, վէ քէն-
աիսինին իտէ նէֆէսի քէսիլիպ վէ
պիլիլին վիճուտինտէն թէրլէր ազ-
մաեա պաշլաաթ:

Մէրգուսմ էօմրիւնիւ տախ թէհ-
լիքէեէ իլգա իտէրէք գօշուպ եէ-
թիշմէքիկէ տէվամ իթմէք իսթէ-
միշ իտէ տէ, գուվլէթի պիլիլին
պիլիլին պիթէրէք պաեթլըպ տիւշ
մէք հալինէ կէլմիշ իքէն, պիր տէ
էօթէտէն Փարիսէ տէօնմէքտէ օ-
լան պօշ պիր արապաեթ կէօրմիւշ
վէ հէմանտէմ մէզքիւր արապաեթ
շաղթարազ պինմիշ, վէ նէֆէսինի
կիւճ հալ իլէ ալապիլմէքտէ օլտու-
ղու հալտէ արապաճըեա,

— Էկէր շու պիզի կէշմիշ օլան ա-
րապանըն արգաաթնտան եէթիշէ-
պիլէճէք օլուր իտէն, սանա եիկիր-
մի թանէճիք ֆրանգըմ վար տըր,
— տէմիշ տիր:

— Եու արապըն արապաաթըն մը...
— կէրշի մէզքիւր արապա եթլաթ-
ըմ կիպի գօշմազտա իտէ տէ, պու
ճիւմիլէ իլէ տախ շալըշըրմ... - Հայ-
տէ, Գօգօ (աթըն իսմի), ալըշ
Մէրգուսմ պունու սէօյլէտիկիլէ

պէրապէր, պիր քէրրէ գըրպաճընը
հայվանա եէրլէշտիրտիքտէ, պիթթ-
թապի հայվան տախ թօղու տիւ-
մանա գարըշտըրաթ գօշմաեա
պաշլաաթ:

Մէզքիւր հայվան կէրշի իսթի-
եարլամըշ իտի իտէ տէ, զաթէն իյի
վէ ինկիլիզ աթթ ճինսինտէն օլտու-
ղու ճիհէթլէ, հալէա միգաաթի
քիֆայէտէ ճէվհէրի պունունտու-
ղունտան, մէճմուլին զայրի պիր
հալտէ օլան պիր սիւրաթ իւզրէ գօ-
շարաթ, տօզթօրուն արապաաթնա
բէք եազըն կիտէմէմիշ օլտուղու
հալտէ տախ ուղազտան կէօրիւլիւր
մէրթէպէտէ բիշինտէ կէզէպիլմիշ
տիր:

Վէ պէրէքէթ վիրսին քի պիր ա-
րալըզ սինօրա եէթիշտիքլէրինտէ,
արապալարըն քէսրէթի, տօզթօ-
րուն արապաաթնա աղթը աղթը եիւ-
րիւմէթիկէ մէճպուր իյլէտիկին-
տէն, կէրշի Լէօթօլուն արապաաթտա
եազլաշմըշ իտէ տէ, սօնրաաան եօ-
գուշ աշաղթ ինիլմէքտէ օլան պիր,
եօլտա, պիր չօգ արապալար պիր
պիրլէրինէ գարըշթպ գարըշլաշ-
աթըլարընտան, մէզքիւր արապա
զալպ օլմուշ, վէ արապաճը տախի,
եիկիրմի ֆրանգտան աշաղթ ալմա-
սըն նիլէթիլլէ,

— Էֆէնտի, արթըզ մէզքիւր ա-
րապաեթ կէօրէմէեօրում, հալպու-
քի թազաթաթ պէնտէ տէկիլտիր,
մալիւմեա պէն էլիմտէն կէլէնի իճ-
րա իթտիմ, պիզիմ Գօգօեու շաթթ-
լաաթըճաաթնա գօշտուրտում իտէ
տէ... չի շարէ քի... - տէյի պա-
ղըմըշ տըր:

Լէօթօլ մէրգուսմուն հազգլը օլ-
տուղունու կէօրաիկիւնտէն, - էվ-
վէթ... էվվէթ... - տէյի ճէվապ
վիրմիշ տիր - սիզ հազգընթըզ գա-
ղանտընը... - չիմտի սիւրիւնիւզ

չբժենտըֆէր մէրքէզինէ կիտէլիմ... Արապա աղբը աղբը եօգուշտան աշաղը ինմէքտէիքէն, Լէօթօլ տա- խի պաշքնը սօլ թարաֆա բէնճի- րէնէ կէրէք, գարշը կէլմէքտէ օլան արապալարը սէյր իյլէմէքտէ իտի:

Պիրտէ սօգաղըն պիրինին քէօ- շէսինի տէօնմէքտէ իքէն, սօգթօ- րուն պինմիշ օլտուղու լանտօնուն, բէնճիրէլէրի աշք օլուպ, վէ տէ- րունինտէ իսէ քիմսէ պուլունմա- տըգտան պաշգա, Բօպէնսօն տախի արապաճընըն եանընտա օլմատըղը թագտիրտէ, կէրի տէօնմէքտէ օլ- մասընը կէօրմիշ տիր:

Արթըգ օլ վագըթ մէրգուսուն շիւբհէսի պիւթիւն պիւթիւն հալլ օլունարագ թագվիյեթէթ պուլմիշ տուր:

Չիւնքի մէգքիւր արապա, մատ- մօաղէլ Վարթընլար իլէ սօգթօր Ժօէ Սիմնէլի վէ Բօպէնսօնու, շը- մէնտըֆէր սթասիօնունա պըրագ- տըգտան սօնրա, Սէնթ-Ուէն քէօշ- կիւնէ կէրի տէօնմէքտէ իտի:

Աճապա պունլար նէրէնէ կիթ- մէքտէ տիրէր:

Լէօթօլ օլ պապտէ թէրէտտիւ- տիւ ճայիլ կէօրմէքէրէք, մութ- լագա Հալլըքա կիթմէքտէ օլմա- լարընա, քէնտինճէ գարար վէրտի, շիւնքի սապահլաբըն մահէլի մէգ- պուրտէն պիր թէլէկրաֆ ալմըշ օլ- մալարը զաթէն մալիւմ օլտուղուն- տան, Լիօնէլ թարաֆընտան չաղըլ- մըշ պուլունմալարը, իհթիմալի գա- վիտէն կէօրիւնմէքտէ իտի:

Լէօթօլ կիզլի պիր պիհուղուրլուգ իլէ ագճէ չիզտանընը աշտը, վէ եիւղ եիկիրմի ֆրանգ բարասը պու- լունտուղունու կէօրտիւկիւնտէ իսէ, գալպի ըահաթ օլտու:

—Պանա պու գատար բարա էլ- վէրտիքտէն պաշգա, արթար պիլէ...

—տէյի տիւշիւնտիւ մէրգուս, —Պիր քէրրէ քէնտիմի Հալլըքա աթաթմը իտի, արթըգ Մարի օրատան վաթօ- րա պինէրէք կիտէճէք օլսա, վէ է- կէր պէնիմտէ մէրգուսնէն արգա- սընտան կիթմէքիկիւմ իգթիլա իթ- սէ պիլէ, բարաճա սըղընթը չէք- մէքիլք գօրգուսունու ասլա ֆիք- րիմտէն կէշիրմէմ, շիւնքի, բէտէ- րիմին սապըգ շէրիքի պուլունմա Մ. տը Թիւնգալ օրատա տըր, հէր նտսըլ օլսա, պանա էլվիրէճէք գատար բարա վիրէճէկիւնտէ շիւբհէմ եօգ- տուր...

Արապա տուրտու:

—Էֆէնտի, —տէտի արապաճը, —իշթէ կէլտիք սթասիօնա... —նա- սըլ, տահա կիտէճէք միյիլ, եօգսա պուրատա ինէճէք միսինիլ...

—Խայր, արթըգ կիթմէքէճէկիլ, պուրատա ինէճէկիւմ, —տէյի ճէ- վապ վիրտի մէրգուս տէլիգանլը արապատան աշաղը ինէրէք:

Մէրգուս վատի իւղրէ արապա- ճըքա եիկիրմի ֆրանգը վիրտիքտէն սօնրա, պիլէթ մահէլինէ կիթտի, Հալլըքա կիթմէք իւղրէ, պիրինճի մէվգըտան պիլէթ ալտը, վէ մատ- մօաղէլ Վարթընլարը պէլքի օրա- տա պուլուր էմէլիլէ, եօլճուլարըն պէքիտիքլէրի սալօնա տօղրու գօշ- տու:

Հալպու քի, պու իւմիտիտէ պօ- շա չըգտը. շիւնքի, մէրգուսանտէն քիմսէի կէօրէմէտի:

—Տօթուս, — տէտի մէրգուս, սալօնա կիրէր իքէն պիլէթիէրէ պագ- մագտա օլան մէճմուրա, — աճապա շիմտի պուրաքա իւշ նէֆէր տիլպէր վէ էսմէր գըղլար իլէ, պիրլիքտէ պիր սիեահ զաթ վէ պիրտէ սիեահ խըտմէթքեար կէլիպ կէշտիքլէրինի կէօրտիւնիւղ միւ իտի:

—Էվլէթ, էֆէնտի, պունտան

անճագ չէնտ տագըգա էվլէլ կէօր- տիւմ... —տէյի ճէվապ վիրտի մէր- գուս մէճմուր... —մէրգուսար հէ- ման պու սալօնտան կէշտիքլէրի կի- պի, էվլէլինտէն քէնտիլէր իշին հաղըլանմըշ օլան վալօնա սըղրա- եղպ պինտիլէր... —սիզտէ արգա- լարընտան կիտիպ եէթիշէպիրիւնի- նիլ... —պուեուրունուղ, իշթէ գա- թէն գաթուտա աշլմագտա տըր... —Թէշէքքիւր իտէրիւմ... Յիլվագը թէնէֆֆիւս մէվգըսը գաթուսու աշլմագտա իտի:

Լէօթօլ տախի գօշուպ պիր վա- կօնա պինտի:

Օրթա եէրտէ պուլունման վալօն- լարտան պիրինին մաի ճանֆէս բէր- տէլէրինին սըղը սըղը գաթատըլ- մըշ օլտուղու կիպի, գաթուսու իւ- գէրինտէ տախի, Է... —տէյի եա- ղըլմըշ օլտուղունու Լէօթօլ կէօր- տիւ:

—Մէրգուսար մէգքիւր վալօն- տա օլմալը տըրլար, — տէյի տիւ- շիւնտիւ Լէօթօլ... — էլպէթթէ պու- րատան Հալլըքա կիտինճէ գա- տար, վուգուսաթ կէթիլէրէք, պէն Մարլիէն քնտիմին բիշինտէ կէգ- մէքտէ օլտուղունմու անլաթտըրա- պիլէճէկիւմտիր, վէ իգթիլա իթ- տիկի թագտիրտէ տախի, թա տիւն- եանըն պիր ուճունատա կիթսէ, եի- նէ արգասընտան կիտէճէկիւմ տիր... Մէրգուս պունլարը պէօյլէ քէն- տու քէնտույէ սէօյլէնէրէք, մէգ- քիւր բէրտէլէրի չէքիլմիշ օլան վա- կօնուն նէգտինտէ տուրու վիրտի:

—Եօլճու էֆէնտիլէր, պուեու- րունուղ արապալարա, — գաթուլա- րը գաթամագտա օլան մէճմուրլար- տան պիրի:

Լէօթօլ կիտիպ, Վարթըն ֆամիլ- եասընըն պինմիշ օլտուղու վալօ- նուն եաղընընտա պուլունման պիր

վալօնա պինտի:

Վէ մէրգուս գալիէն օլտուղու հալտէ, մէգքիւր բէտէրլէրտէն պի- րինին արասընտա, մէրագ իտիպտէ ուսուլճա պագարագ, տօգթօր Ժօսլէնին քէնտիսինի կէօրմիշ օլ- մասընը պիլմէքտէ իտի:

—Բիշիմիլտէ կէգմէքտէ տիրլէր... — տէտի ֆիլվագը տօգթօր քէն- տի արգատաշլարընա:

—Բիւմ կէգմէքտէ տիր... —տէ- յի սիւալ իթտի Դարմէն:

—Լէօթօլ Տէրէյն կէգմէքտէ տիր... —վէ պու գաթար տա պիլիմէ պիրլիքտէ պուլունմագտա տըր... Մարի պունու իշիտիր իշիթմէգ զըբ գըրմըղ օլտու:

—Պիրի եօրմուսուն, չօճուղում, մէրգուս սէնի սէվմէքտէ, վէ հաթ- թա սէնին նարի աշքն իլէ եանըպ թուլթուշմագտա տըր, —տէտի Դար- մէն... —տօղրունու մէրգուս բէք սէվիմի պիր տէլիգանլը տըր, բէք հօշլանմըշ տըր... — ֆագաթ, հայթֆ քի Մարիալ կիպի պիր ա- տույի էքպէրիմիլին օղու պուլուն- մուշ օլտուղունտան, մէրգուս մու- հապպէթ վիրմէքլիկէ պօրճու օլ- մատըգտան պաշգա, իղհարը նէֆ- րէթ իթմէքլիկէ պիլէ պօրճու պու- լունմագտաըն:

Մարի հիշ ճէվապ վիրմէքէրէք պաշքնը էօնիւնէ էյտի:

Մէրգուսնին գալպինէ պիր քէ- տէրի աղիմ հիւքմ իյլէմէքտէ ի- տի. չէօյլէ քի, պէլքի Լէօթօլ քէն- տիսինի Հալլըքա պիր թէհիլքէ կիրտաղընա իլգա իտէր տէյի տիւ- շիւնիւպ գօրգմագտա օլտուղուն- տան, իւղէրինտէ պիր տիթրէմէք հասըլ օլտու:

Շըմէնտըֆէր գաթարը հարէքէթ իթտի:

Դաթարըն հէր տուրտուղու մա-

հէլլերտէ Լէօթօլ աշաղը ինմէքտէ, վէ պէլքի աօգթօրուն տիգգաթը թէնէզզիւլ պուլուրտա, վազօնուն բէնէրէլէրի բէրտէլէրի ճիւզիճէ աշըգ գալարագ, քէնտի սէվտիկի. նին պիր քէրրէ եիւզիւնիւ կէօր. մէքիք, վէ եախօտ հիշ տէկիլ ի. սէ սէ-ինի իշիթմէքիք իգպալինէ նայիլ օլուր տէյի իւմիտ իտիպ աօլաշմագտա իտի:

Հալպուքի մէրգուսուն պու իւ. միտիտէ պօշա չըգտը:

Չիւնքի մէղքիւր բէրտէլէր տա. յիմա գաբալը պուլունմագտա ի. տիլէր:

Սաաթ օն պիր պուշուգտա գա. թար Հալրքեա վասըլ օլտու:

Լէօթօլ քէնտի պուլունտուղու վազօնտան աշաղը ինէրէք, վէ, - էլպէթթէ պուլնարտա աշաղը ինէ. ճէրլէր տիր, շուրատա տուրուպ պէյլէմէլիյիմ, -տիեէրէք, ֆիլվա. գը կիտիպ մէղքիւր վազօնուն գար. չըսընա կէշտի:

Արատան պիր գաշ տագըգա միւ. րուր իթտի:

Քեաֆֆէյի եօլճուլար կիթտի. լէր, Լէօթօլտան պաշգա քիմսէ գալմատը. վէ օնլարտա տիշարը չըգմատըլար:

—Քիմի պէլէմէքտէսինիզ, է. ֆէնտի, -տէյի սիւալ իթտի գա. թար պաշ մէէմուրու մէրգուսուն եանընա կէլէրէք:

—Շու վազօնտա պուլունան զաթ. լարըն աշաղը ինմէլէրինէ պէլէ. մէքտէյիմ, -տէտի մէրգուսուն:

—Տիմէք տիր քի տահա չօգ վա. գըթլար պէլէմէքիք նիյեթթինտէ պուլունմագտաընըգ... —Մէրգու. ման զաթլար, թա Մալօնէյտէ ի. քէն թէպտիլի մահէլլ իյլէմիշէր տիր...

—Իյի պիլմէքտէմիսինիզ, -տէ.

տի Լէօթօլ շաշա գալարագ:

—Իսթէրսէնիզ պիր քէրրէ կէօղ. լէրինիզ իյէ կէօրիւնիւզ քի միւթ. մէին օլաթընըգ:

Պաշ մէէմուր պուլուն սէօյլէտի. կիյլէ պէրապէր մէղքիւր վազօնուն գաբուսուն աշըպ մէրգուսուն կէօթ. թէրտի:

Լէօթօլ քէնտիին չօճուգ կիպի ալտանմըլ օլտուղունու կէօրտիւ, շէօյլէ քի, տօգթօր ժօպէնին, քէն. տի նիյեթթինին ֆէհմինէ վարարագ, իւմիտիսի պօշա չըգարմագ իւզրէ, թէպտիլի մահէլլ իյլէմիշ պուլուն. տուղունու, բէք ալէա անլատը:

Պուլուն իւզէրինէ Լէօթօլ զա. յէթլէ հիտտէթլէնիպ վէ զայէթլէ տախի քէտէրլէնէրէք, մահէլլի մէղ. պուրու թէրք իթտի, վէ կիճէնին պիր զըսմընը, կիտիպ շէհրի մէղ. պուրուն սօգազլարընը տօլաշարագ կէշիրտի, վէ նիհայէթ սաաթ իւշէ վարըպ վէ քէնտիսիտէ բէք եօրուլ. մուշ օլտուղունտան, պիր լօգանթա գաբուսունու վուրարագ եաթըպ րահաթ իթմէքիլէ, վէ հէրնէ գա. տար, արթըգ օլ պապտէ պիր իւմիտի գալմամըլ իտի իտէտէ, պու ճիւմ. լէ իյէ տախի միւմքին մէրթէպէա. րամագլըղը ֆէրտասը կիւնիւնէ պը. րագմագլըղա գարար վիրտի:

Կէլէլիմ շիմտի Մէրքիւցցա-Ֆիւն. գալըն հալինէ:

Մէրգուսուն բէք էսէֆի պիր կիւն կէշիրմիշ օլուպ, վէ եէկեանէ իւմի. տի իտէ, անճագ Լիօնէլ Վարթընըն իւզէրինտէ գալմըլ իտի. վէ Տօմէնի. գօ Սէպալլանըն քէնտիսինէ վիրմիշ օլտուղու մալիւմաթա կէօրէ, մաա. իլիւմ եա, կիւեա մէրգուսուն Հալրը. եա կէլէճէք իտի իտէտէ, վազըթ. լար կէշմէքտէ, վէ օլ պապտէ հիշ պիր խապէր զուհուր իթմէմէքտէ իտի. վէ չիւնքի, նէ վագըթ կէլէ.

ճէկիտէ մուպեէն պուլունմատը. ղընտան, հալիլլէ մէրգուսուն էն. տիշէ վէ վէսվէսէսի կիթտիքճէ արթ. մագտա իտի:

Ժան Բընօ իտէ, մէրգուսուն եա. նընտան ալրըլտըգտան սօնրա, թի. ճարէթիսանէ միւպաշըլարընտան պիրինէ տօգուգ զըթա եիւզէր պին ֆրանգլըգ պօնօլարը թէպիլիմ իթ. միշ, վէ մէրգուսուն միւպաշըրա:

—Էկէր եարընքի կիւն էօյլէեէ գատար, թարաֆըմտան, իտէճէ. կինիզ իճրանըն թէէթիրինէ աայիր պիր իթթար ալմագ իտէնիզ, րօ. թէսթօնամէյի իմզալմալը, վէ մէրգուսուն իֆլասընը իլան իյլէմէ. լիսինիզ, -տէտի:

Սաաթ տօգուղու վուրտու, վէ օնու տախի վուրտու...

Մէրքիւցցա հալէա պէլէմէք. տէ, վէ քէնտի խանէսինտէ վէ օ. տաթընտա եալընըգ պուլունմագտա իտի, չիւնքի, հէրնէ գատար չօգ. լուգ ատամլարը եօգ իտի իտէ տէ, պուլունանլարա տախի, կիտիպ կէզ. մէլէրինէ տայիր րուխսաթ վիրմիշ իտի:

Ազըպէթքեար գաբուսուն չըն. ղըրաղը շէլլիթիկինի իշիթտի, վէ պիզըպթ քէնտիսի գօշուպ գաբու. եու աշտը, վէ գարշըսընա լօգան. թա ուշաղը գըեաֆէթինտէ օլտու. ղու հալտէ, հիշ թանըմատըղը պիր ատէմ չըգտըղընը կէօրտիւ:

Մէրգուսուն պաշգա պիր քիմսէ օլմաեքպ, իլլա Գօրաշըն օրատա սա. թըն ալմըշ օլտուղու քէօշկիւ պէք. լէմէքտէ պուլունան Բիէր Լանտրի իտի:

Բօղ Պօնշանըն աթիգ աշըգը պու. լունան մէրգուսուն Լանտրինին էլինտէ պիր մէքթուպ պուլունմագտա իտի:

—Մօնսիէօ Ժիւան տը Ֆիւնգալ զաթընըգըսընըգ, -տէյի սիւալ իյլէտի:

—Էվվէթ...

—Պու մէքթուպ զաթընըգա տըր:

—Նէրէտէն կէլմէքտէ տիր:

—Պիլէմէեօրուս... —պանա է.

մանէթ վիրտիլէր իտի, վէ պէն տէ պօրճուսու իֆա իտէրէք սիզէ կէ. թիրտիմ, իշիթէ պիլտիկիմ անճագ պու գատարտան իպարէթ տիր...

—Վիրինիզ պագաեքմ...

Մէրքիւցցա մէղքիւր մէքթու. պու ալտը, վէ Բիէր Լանտրի տէ պըրազըպ կիթտի:

Մէրքիւցցա գօշուպ օտաթընա չըգտը, վէ քէմալի իշիթեա գիւզրէ մէղքիւր մէքթուպուն գարֆընը երրթտը, վէ միւնտէրիճաթընը, շու աթիտէ քի սուրէթտէ օլտուղու հալ. տէ օգուտու:

«Պիզիմ էֆէնտի կէլմիշ տիր. - թամ եարը կիճէտէ, սէնօր Ժիւան տը Ֆիւնգալը, Մ. Մարոխալտան, մատամ Բօղ Պօնշանա կէլմիշ պու. լունան էնկուվիլ քէօշկիւնտէ պէք. լէեէճէք տիր:

«Սէնօր Ժիւան տը Ֆիւնգալ, մէր. գուսուն հուզուրունա գապուլ օ. լունմագ իշին, իշպուլ մէքթուպուլ թագտիմ իյլէմէլի տիր. - Պիզիմ էֆէնտի քիմսէեէ, քէնտիսինին Հալրըտա պուլունմագտա օլմասընը պիլտիլմէք իսթէմէտիկինտէն, հէմ եալընըգ կէլմէնիզ, վէ հէմ տէ եա. եա եիւրիւեէրէք կէլմէնիզ մէրճու տուր:

Իշպուլ գըսսա մէքթուպուն զիյ. րինտէ, շու աթիտէքի:

«Բօղ:

Իմզասը պուլունմագտա իտի:

Պու արատա Մէրքիւցցանըն եիւզ. լէրի կիւլմէկէ պաշլատը:

տինիդ, չիմտի պէօյլէ նէ ուղղաշ-
մազըղա մէնպուր օլուպ, վէ նէ տէ
եանըղա տա սիդէ էմնիյեթ վէ ի-
թիպար իտէնլէրէ զարար վիրմէքի-
կէ գալըքըք իտինիդ . . .

Մէրքիւցցա տիթրէմէկէ պաշլա-
տը վէ պաշընը էօնիւնէ էյտի .

— Հազգընըզ վար տըր, էֆէն-
տի, — տէտի մէրգուլմ քէմալի թէ-
վազու իւզրէ, վէ ետվաշնաճըզ
սէօյլէեէրէք, — վազաա, օլ պապ-
տէ չօզ համազաթըզ իթտիմ, չօզ
գուսուրտա պուլունտուլմ, վէ չիմտի
թազ սիրաթըմը տա թանքմադտա-
եքմ . . . չիշարէ, արթըզ կէշէն կէշ-
միշ տիր, արթըզ պուլնտան սօնրա
տըղըմը պաշըմա ալմալըեքմ, պու-
ֆէլաքէթ պէնիմ իշին պիւլիւք պիր
տէրս օլմալը տըր . . .

Լիօնէլ թէքրարէն մէրգուլմուն
քէլամընը գաթ իլէ .

— Արթըզ պուլնտա՞ն սօնրա մը . . .
— տէտի մէրգուլմա պէղաեթ տէրէ-
ճէտէ պիր իսթիհզա իւզրէ, — տի-
մէք տիր քի սիզին հալէա իսթիգ-
պալ հազգընտա տաթի իւմիտինիդ
պուլունմադտա տըր, էօյլէ՞ մի .

— Պէնիմ իսթիգպալիմ, էֆէնտի,
անճազ սիդէ թապի պուլունմադտա
տըր, վէ հիշ մէմուլ իթմէմ քի,
պէնտէնիդէ մուլմէնէթ իտիպ պա-
տիի սէլամէթիմ օլաճազ եէրտէ,
պատիի խարապիյեթիմ օլմազըղը
րէվա կէօրէսինիդ . . .

— Նա՞րըլ պազալըմ .

— Պէնտէնիդ զաթէն, պու ալ վա-
տէսի պիթմիշ օլան պօրճլարըմը
վիրիպ թէմիզլէմիշիմ տիր . . . — վէ
եալընըզ սիզին Պրաուն վէ Սիտնէյ
գումրանեաթընա թէսլիմ իյլէտիկի-
նիդ թաշվիլէր գալմըշար տըր . . .
— իզհարը առալէթէ հիմմէթ իտի-
նիդ . . . մէկէրչի տիւնքի կիւն պիր-
տէն պիրէ օլ գատար ճէսիմ պիր

մէպաղը թէտարիք իտէրէք թէէ-
տիյեթ իտէպիլի՞ր մի իտիմ, հաքիմ
զաթընըզ օլունուզ, վէ պիր քէրրէ
վիճտանընըզա, սիդ քէնտինիդ սիւ-
ալ իտինիդ .

— Էվվէթ, թէտարիք վէ թէէ-
տիյեթ իթմէլի իտինիդ, չիւնքի մէզ-
քիւր թաշվիլէրի, կէօրիւտիւկիւ
անտէ թէէտիյեթ իթմէք իւզրէ իմ-
զալամըշ իտինիդ . . .

— Շիւքէսիդ, Ֆադաթ, — (պիղ-
զաթ քէնտինիդ, Փարիստէ միւսիւ
Մարսիալըն խանէսինտէ) — մէզքիւր
թաշվիլէրի պէօյլէ պիրտէն պիրէ,
վէ հէփսինի պիրտէն մէյտանէ չը-
գարըպ տա բարա իսթէմէքիկին,
քէնտի մէնֆաաթընըզա թօգուլնա-
ճաղընը սէօյլէտի իտինիդ .

— Քէնտի մէնֆաաթըմը անճազ
քէնտիմ տիւշիւնէպիլիլիմ, էվվէթ
քէնտիմ տիւշիւնէպիլիլիմ, էֆէն-
տի . . . — պէն քէնտի հուգուգուլմուն
խարիճինտէ պիր լազըրտը իթմէք-
տէ, վէ պիր շէյ իսթէմէքտէ տէ-
կիլիմ .

— Վազաա էօյլէ տիր, օնու քիմ-
սէ ճէրհ իտէմէզ, — Ֆադաթ, շու-
տաթի սահիհ տիր քի, զաթընըզ
մէզքիւր հուգուգուլմունուլա, պէն-
տէնիզին մէվթինի մուճիպ օլմազ-
տաթընըզ. — զաթընըզ իւզէրինտէ
միւշահէտէ օլունմադտա օլան հիտ-
տէթ, հէմ պէնիմ խարապիյեթի-
մի մուճիպ օլուպ, վէ հէմտէ սի-
զին զարարը ազիմինիդ . . . — չիմ-
տի պէնտէնիդ սիզտէն, եէնիտէն
եէնի ագճէճէ պիր մուլմէնէթ իս-
թէմէյիպ, իլլա եալընըզ միւ-
ստաթէնիզի րէճա իլլէմէքտէյիմ
. . . — էկէր եալընըզ պիր ուֆտգ-
միւրատ պէեան իտէճէք օլսանըզ,
Պրաուն վէ Սիտնէյ գումրանեաթը
թարաֆընտան, պէնտէնիդէ խալլի
միւտտէթ միւհիլէթ վիրիլէճէկինտէ

իւքհէ եօգ տուր . . . — զաթէն պաշ-
ըմա կէլմիշ օլան օլ ֆէլաքէթի ա-
զիմի իշիթտիքլէրինտէ, հալիմէ ա-
ճըեաճազարը տա, էմէլի էլլէպտէն
տիր . . . — Հալէա մաղազամտա բարա
իտիլէպիլէճէք խալլիճէ շէյլէր վար
իսէ տէ, վազթա միւհիլէթ տըր . . . —
էկէրչի պու կէշիտի կէշիլէճէք օ-
լուր իսէմ, ազ վազըթտան, թէք-
րարէն իտէյի իթիպար իտէպիլի-
րիմ . . . — Սէպաթ, մէթանէթ, վէ
ճէսարէթ ճիհէթլէրիլլէ քէնտիմէ
կիւվէնէպիլէճէկիմտէն, հէր հալտէ
պու ֆէլաքէթէ տաթի զալէպէ ի-
տէպիլէճէկիմ պի իշիթիպաճ տըր . . .
— վէհասաթը հաեաթ ու մէմաթըմ սի-
զին էլինիդտէ տիր . . . էվվէթ, եա-
լընըզ սիզին էլինիդտէ տիր . . . — իմ-
տի, էֆէնտի, մուճիպի խարապիյ-
եթիմ օլմաեքընըզ, — տիզլէրիմ իւ-
ղէրինէ կէշէրէք, վէ էլլէրիմի գա-
վուշտուրուպ, վէ կէօղլէրիմտէն տէ
եալար տէօքէրէք, զաթընըզարէ-
ճալար նիեաղլար իտէլիմ, պէնի
պու թէհիլէքտէն խէլա՞ս իտինիդ .

Փիլիպոք Մէրքիւցցա պու արա-
տա, ուսթա պիր գօմէտեաճըրը
իճրա պիրլէ, հէմլիսանէն վէ հէմտէ
էնվալի հարէքթիլէրլէ մէրգուլմուն
գանտըրմազըղա գալըշտըղընտան,
պիր թազըմ տիրլէր տէօքտիւք-
տէն պաշգա, տիզ իւղէրինէ կէլիպ
վէ էլլէրինի գալմաշտուրարտգ, օլ
սիեաճաա եանազլարընտան աշաղը,
իրի իրի եաշ թանէլէրի տէօքմէկէ
պաշլամըշ տըր .

Յլ անտէ Լիօնէլ Վարթըն իւզէ-
րիլտէ պիր էսէրի թէրէտաթիւտ միւ-
շահէտէ օլունմաեա պաշլատը .

Մէրքիւցցանըն իսէ նէֆէսի քէ-
սիլմէքտէ իտի .

— Բէք իյի, հաշտէ էօյլէ օլսուն,
— տէտի Լիօնէլ պիրտէն պիրէ, — սի-
զի սահիլի սէլամէթէ չըզարըրըմ . . .

Մէրքիւցցա պու իւմիտպախշ քէ-
լամըն իւզէրինէ, անինտէ նէֆէս ա-
լըպ գալպի րահաթլաշմաեա պաշ-
լատը, չիւնքի կիւեա միւրատը հա-
սըլ օլմա՞շ իտի .

— Ա՛հ, էֆէնտի, — տէտի մէր-
գուլմ ետվաշնաճըզ սէօյլէեէրէք,
— պիւթիւն միւտտէթի էօմիւմտէ
սիդէ թէշէքքիւրէ պօրճու գալա-
ճաղըմ տըր . . .

— Սիզի գուրթարաճաղըմ տըր, —
տէտի Լիօնէլ, — Ֆադաթ պիր շարթ
իլէ .

— Պուեուրունուզ, օլ շարթ հէրնէ
տէ օլսա գապուլ իտէճէկիմ տիր . . .

— Օլ պապտէ քէմալի էմնիյեթի
իւզրէ պուլունմադտա մըսընըզ, —
տէյի սիւալ իթտի Լիօնէլ իսթիհ-
զաքեարի պիր սուրէթտէ իսէտէ,
Մէրքիւցցա պուլուն ֆէհմինտէ օ-
լամաթըղընտան .

— Զանն իտէրիմ քի, էֆէնտի,
սիզտէ էմին օլապիլիլիսինիդ, — նէ՞
տիր պուեուրտուղունուզ շարթ .

Լիօնէլ մէրգուլմուն եիւղինտէն
եօգարը պազ տըղտան սօնրա .

— Նէ՞ մի տիր մէզքիւր շարթ, —
մէզքիւր շար շու տուր քի, չիմտի
սիդ աշիքեար սուրէթտէ սիզին ա-
սըլ իսմինիզին Ժիւան տը ֆիւնդալ
օլմաշ օլմաթընը իսպաթ իյլէմէլիսի-
նիդ .

Մէրգուլմ տալա խաթըրնտան պի-
լէ կէշիլմէաթիկի մէզքիւր սիւալի ի-
շիթտիկինտէ, նէ օլտուղունու պիլ-
մէեէրէք շաշըրտը, լէհճէսի տէկի-
շիլտի, վէ տիւշարը էնտիշէ օլմա-
եա պաշլատը իսէտէ, ապա ալտըր-
մազ իսթէմէյիպ քէնտիսինի զապթ
իյլէմէքիկի գուրտուղունտան .

— Էֆէնտի, ասըլ միւրատընըզըն
նէ օլտուղունու, եանի նէ տիմէք
իսթէտիկինիզի անլաեամաեօրուլմ . . .
— տէտի .

— Խայր, նէ տիմէք իսթէտիկի.
մի բէք ալէա անլամագտասընը...
— Տիմէք տիր քի, էֆէնտի, զա.
թընըզըն զիւիւմիւնէ, պէնտէնիզ
սախթէ պիր իսմ թաշըմագտասըմ,
էօյլէ՞ մի:

— Էվվէթ էօյլէ տիր, իմտի սիզ տէ
պու շիւբհէմտէ եանըմագտա օլ-
տուղուսու իսպաթ իյլէմէլիսինիզ:

— Անըն իսպաթը բէք զօլայ տըր...
— Նա՞սըլ պագալըմ:

— Իսբանեատա տօղմուշ օլտու.
ղու՞մ մէմէքէթէ եազարագ, սիզէ
լազըմ՝ կէլէն թաստիգնամէլէրի կէ-
թիրթտիրէպիլիրիմ...:

— Էյ էօյլէ պիր թաստիգնամէ
կէթիրթտիրի իսէնիզ, իշ օլուր պի-
թէ՞ր մի. սիզին Ֆիւնգալ ֆամիլ-
եանընտան օլմուշ օլմանըլ անլաշը-
լը՞ր մը:

— Շիւբհէնէ՞զ. — արթըգ օնտան
սօնրա հիշ պիր շիւբհէ ճայիլ օլա-
մանըպ, տիւզճէ պանա պիր հա-
գարէթ իտիմիշ օլուր...:

— Էֆէնտի, սիզ եալան սէօյլէ-
մէքտէսինիզ, — տէտի Լիօնէլ տիթ.
րէյիլի պիր սէս իլէ, — չիւնքի, Ֆիւն-
գալ ֆամիլեանըն էն սօն զիւրիյ-
եթի, պուստան պէշ սէնէ էվվէլ
վէֆաթ իթմիշ, վէ թէքմիլ օճագ
սէօնիւպ պիթմիշ տիր...:

— Եանըլընըզ վար տըր... — տէ-
տի մէրգում՝ քէքէլէեէրէք:

— Բէք ալէա, ֆիլվագը սէօյլէ-
տիկինիզ կիպի իսէ, թահսիլի մա-
լիւմաթ նիյեթիլէ պիզլաթ իս-
բանեա սէֆարէթիւնէսինէ միւրա-
ճաաթ պիրլէ ալմըշ օլտուղու՞մ շու-
շէհատէթնամէնին միւնտէրիճաթը-
նըն եանըլ օլմանըն, իսպաթ իյ-
լէմէնիզ լազըմ՝ կէլիր...:

Լիօնէլ պուստ սէօյլէտիկիյլէ պէ-
րապէր, զիւրի սէպգաթ իտէն թը-
րաբէզանըն իւզերինտէքի գըրմըզը

վէ գօճա պիր միւհիւրիւ զարֆը
ալտը, տէրուսինտէն րէսմի պիր
մէքթուպ չըգարտը, վէ տիթրէյիպ
գօրգմագտա օլան Մէրքիւցցանըն
էօնիւնէ տիթըգտան սօնրա, իլա-
վէյի մէգալ պիրլէ տախի,

— Պէն սիզէ, սիզին Ֆիւնգալ ֆա.
միլեանընտան օլմատըղընըզը սէօյ-
լէտի իտիմ. չիմտի քիմ օլտուղու-
նուղու տախի սէօյլէմէք իսթէրիմ
... — իմտի պու ազշամ պիւթիւն
Փարիստէ զաղէթալարտա օգուսնա-
ճագ օլան շու աթիտէքի մալիւմաթ.
լարը տիյնէյինիզ:

Լիօնէլ մէգքիւր մէքթուպու ա.
շաղը գօյտուգտան սօնրա, էլինէ
պիր զաղէթա ալտը, աշտը, վէ շու
սուրէթտէ օգուստու,

— Իսբանեա բօլիւլէրի, խայլի
սէնէլէրտէն պէրու, Մատրիտ մահ-
պուսիանէսինտէն ֆիրար իթմիշ
օլան պէղայէթ մուղիրը պիր չաբ-
եզընը տրամագտա օլուպ, վէ պիր
տիւրիլի իզինի պուլամատըղընտան,
էվվէթ իթմիշ տիր տէյի զանն օ-
լուսնագտա իտի. — հալ պու քի,
չիմտի ալընան մալիւմաթա նէզա-
րէն, մէրգում շաղը քի, ասըլ իս-
միտէ Բիւիլ Գալգատա տըր, հէր
նաաըլ իսէ պիր թագրիպ քէնտու-
ւյի պիր կէմիյէ աթարագ Բօրթօ-
ւրիգօեա չըգմըշ, քէնտիսինէ Մէր-
քիւցցա սախթէ իսմինի վիրմիշ, վէ
պու սախթէ իսմ իլէ տէ, օրատա,
չղայէթլէ զէնկին չիֆթիլիքի պիր
զաթըն եանընտա արապլարագ օ-
ւմանտէօրիւք իթմէք մէհմուրիյեթ-
թինէ կէշմիշ, վէ չիմտի պու կիւն
տախի, պէշ սէնէ էվվէլ սէօնիւպ
պիթմիշ օլան Ֆիւնգալ ֆամիլեա-
սընըն իսմինի թագընարագ, էսաաը
նաամալիւմ, վէ տիւզճէ տէ շիւբհէլի
պիր հալտէ օլարագ թէտարիք իյլէ-
միշ օլտուղու պիր մըգտար սէրմայէ

իլէ, Հալըբուս կէմիլէր եաբարը-
ւմագլըգ իշինի թութմուշ տուր. —
իմտի, հիւքիւմէթիմիլ թարաֆըն.
տան, իսթիրտաաը շախս ուսուլի
զգապուլ օլուսնուշ օլտուղուստան,
իշպու մատտէ զաղէթալարտա օ-
գուսնուր օգուսնագ, չօգ իհթիմալ
տիր քի, մէրգում՝ պիր պիրի ար-
զգասընտան Բիւիլ Գալգատա, վէ
Ժօզէ Մէրքիւցցա, վէ Ժիւան տը
Ֆիւնգալ իսթմէրինի թագընմըշ օ-
լան հայտուսու բօլիսլէր տէրտէսթ
իլէ, քէնտի միւճագաթլաեբզա-
սընը չէքմէք իւզէ, հիւքիւմէթէ
թէսլիմ իթմէքլիկէ մուվաֆֆագ
օլաճագլար տըր...:

Լիօնէլ պու պէնտի օգուսնուպ
պիթիրտիքտէն սօնրա, զաղէթտեը
եինէ թրաբէզա իւզերինէ վագ իլէ,
— Էյ, նէ՞ տիմէքտէսինիզ պա-
գալըմ պու եազըլըշարա, — տէտի

Մէրքիւցցա պուսնու իւզերինէ
օլգատար գօրգտու, օլգատար մէ-
րազլանտը, վէ օլգատար տա մահ-
նուպ օլտու քի, ատէթա քէնտի-
սինի իքի էլլէրի քէլէփիլտէ օլտու-
ղու հալտէ, սօնրատան իսբանեա
թէրսանէսինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ,
հէման օլ տագըգա Ֆրանսա մահ-
պուսիանէլէրինտէն պիրինէ իլգա
իտիլմէքտէ տիր կիպի պիր հալտէ
պուլտու:

Մէրգում Լիօնէլին նէգտինէ =
թըլարագ:

— Ամա՛ն էֆէնտի, լու՛թֆ իտի-
նիզ, քէրէմ ու ինայէ՛թ իտինիզ...
պէնի հիւքիւմէթէ թէսլիմ իյլէմէ-
յինիզ... զիրա, պու օգուսնանլար
հէր նէ մէրթէպէ սահիհ օլուպ, վէ
պէնտէնիզտէ հէր նէ մէրթէպէ ֆե-
նա պիր ատէմ տախի օլսամ, եինէ
սիզէ հիշ պիր ֆէնալըղըմ՝ թօգու՛ն-
մամըշ տըր... — տէյի քէքէլէեէ-
րէք եալվարմաեա պաշլատը:

— Մատամ՝քի սիզ պէնիմ՝ բարա-
լարըմը ալըպ, վէ սախթէ իմգա իլէ
տէ պանա սէնէտլէր վիրմիշսինիզ
տիր, — սիզին կիպի պիր ատէմէ լու՛թֆ
ու մէրհամէթ իթմէքլիք ճայիլ օ-
լամագ...:

— Էվվէթ, պէնտէնիզ ալագլըգ
իտէրէք սիզի ալտաթմըշըմ տըր, —
տէտի Մէրքիւցցա, — լաքին, սիզին
կիպի սահիպ սէրվէթ պիր զաթ ի-
չին նէ՞ էհէմմիյեթի վար տըր...
լու՛թֆ ու քէրէմ՝ պիրլէ միւսաատէ
իյլէյինիզտէ, ֆիրար իտիպ գուր-
թուլաեբմ...:

— Վա՛յ, ալագ վա՛յ, — էկէրչի սիզ-
տէ ազաճըգ ճէնապ տույղուսու օլ-
մուշ օլսա իտի, թէրսանէեէ կիթ-
մէքլիքտէն իսէ, քէնտի քէնտինիզի
թէլէֆ իտէր իտինիզ... — Ալընըզ
շու րէվօլըրտա, քէնտի ճէզանը-
զը պիզլաթ քէնտինիզ վիրինիզ:

Լիօնէլ պուսնու սէօյլէտիկիյլէ պէ-
րապէր, մէրգումա պիր րէվօլըր
թագալիմ իյլէտի:

— Խայր... խայր... խայր... —
տէտի մէրգում՝ քէքէլէեէրէք:

— Էկէրչի սիզ քէնտի էօմրիւնիւզէ
գաստ իթմէքլիկէ ճէսարէթ իտէ-
մէտիկինիզ ճիհէթլէ, պանա իհա-
լէ իտէր իսէնիզ, պին անինտէ իճ-
րա իտէպիլիրիմ, նա՛սըլ, իսթէ՛րմի-
սինիզ:

— Խայր, էօլմէք իսթէմէմ, տա-
հա եաշամագլըգ արղուսունտա-
եբմ... լու՛թֆ ու քէրէմ՝ իտինիզ,
պէնի էօլտիւրմէյինիզ...:

— Սանա լու՛թֆ ու ինայէ՛թ մի
իթմէք, — տէտի Լիօնէլ լէհէսինտէ
պիր էսէրի վահիյեթի հաաըլ օլուպ
վէ սէսի գըսսըլարագ, — էօյլէ պիր
ինայէթի, եալընըզ պէնտէն իսթիր-
համ իյլէմէլի տէկիլիին:

Մէրքիւցցա սըլրաեբպ աեաղա
լգագտը, վէ տիք տիք եիւզիւնէ

պագումաց տա օլան Լեօնէին հու-
գուրունտան, գորգուսունտան նաշի
բէնկի աթմբշ օլտուղու հարտէ, կէ-
րի կէրի չէքիլէրէք:

— Լուսթֆ ու ինայէթ պտպընտա,
տահա քիմէ՝ միւրաճաթի կլլէմէ-
լիյիմ, — տէտի:

— Սէնին կիպի պիր ճանվերին
գըրպաճլարը աթմբշտա էճէլէ գուր-
պան կիթմիշ օլան օլ զէվալլը Նօե-
մինին էվալալարը Գարմէն իլէ Մա-
րիյէ, եանի քէնտի գըզգարնաւա-
լարըմա՝ միւրաճաթի իթմէլիսին,
ճանի, ճէլլա՛տ...

Մէրքիցցա պու լագըրտըլարը
իշխար իշխմէզ օլ մէրթէպէ տիւ-
շարը հէյպէթ վէ տէհշէթ օլտու-
քի, լէհճէսի պիւթիւն պիւթիւն
պօզուլարագ, ինսան հալինի պիլէ
զայպ իթտի:

Պիրտէն պիրէ բարլաեան պիր
շիմշէք միսիլու, մէրգումուն ֆիք-
րինտէ պիր ըշք տօղարագ ազլը
պաշընա կէտի, վէ:

— Ա՛, Գօրա՛ տըր, — տէյի պա-
ղըրտը չըղընճա պիր պաղըրը իլէ,
— էվվէթ, սիզ Գօրա՛սընըզ:

— Էվվէթ, իշթէ պէն օլ Գօրա-
եըմքի, շիմտի սէն պէնիմ բէնշէ-
յի զապիթմտա պուլունմագտա օլ-
տուղունտան, սէնտէն ինթիգամըմը
ալաճաղըմ տըր...

— Խայր, — տէյի ճէվապ վիրտի
մէրգում՝ ճանի պիրտէն պիրէ քէս-
պի ճէսսրէթ իտէրէք. — տէկիլ
պէն, իլլա Գօրա սիզ քէնտիսիլզ
էճէլէ գուրպան կիթմէլիսինիզ:

Մէրգումա՛ պուլուն սէյլէտիկիլլէ
պէրապէր, ատէթա պիր բէլէնք
սիսիլու սըլաեըպ թրաքէզանըն
պաշընա կիթտի, վէ զաթէն զիքրի-
նի կէշտիկիմիզ ապանօզ սարլը պիր
բէվօլլըրը գաբաթ, վէ քէնտիսին.
տէն անճագ իւշ տա՛՛ գատար եի-

րագտա պուլունմագտէ օլան մէր-
գումէ կէնճ գըզա տօղրու աթէշ-
լէեի վէրտի:

113

Կէրշի գուրու պիւ կիւրիւլտիւ
չըզտը իտէտէ, պաշգա պիր սէս,
եանի պիր գուրշուն սէսի չըզմատը,
չիւնքի մէզքիւր տապանճա տօլու
տէկիլ իտի:

Անինտէ Գօրա ճէպինտէն սայիր
պիր բէվօլլըր չըգարտը, վէ էլինի
թէլլիկի իւզէրինէ վազ իլէ:

— Թէքրէ՛նմէ, եօգսա եէրսին
գուրշունու, — տէտի մէրգումա պիր
սուրէթի պարիտէ տէ սէյլէեէրէք:
Պու թէհտիտ զաթէն պիհուտէ
իտի, չիւնքի զաթէն մէրգումուն
տուրմաեա վէ հարէքէթ իթմէկէ
պիլէ մէճալը գալմամը իտի:

— Կէ՛լինիզ իշէրի... — տէյի պա-
ղըրտը Գօրա:

Պիր եան գաբու աշլարը, վէ Ժիւ-
րիթէր նամ՝ կէմինին թայիֆէլէրին-
տէն օլան իքի նէֆէր արապար,
սալօնտան իշէրի կիրտիլէր:

Մէրգումաք քէնտի էֆէնտիլէ-
րինին պիր իշարէթի իւզէրինէ, Մէր-
քիցցանըն եանընա եազլաշտըրտը,
վէ հիշ պիր մուգալէմէթ ալէամէ-
թի կէօթմէրէմէտիկի հալտէ, պիր
իք իլէ սըզը սըզը պաղլաւալար:

— Պաւ ատէմի օլ սիզէ թայիմաթ
վիրիլմիշ օլան մահէլլէ կէթիւրիւ-
նիւզ... — տէյի էմը իլլէտի Գօրա:

Տուրաճագ հալի պուլունմաղըզ
հալտէ, արապար մէրգումաւ ալըպ
կիթտիլէր, վէ սալօնտան, վէ թաւաթ-
խանէտէն, վէ իշ հալլու տան կէշի-
բէրէք, մէրտիվէն ալթընտա պու-
լունան մախլէն գաբուսունա գա-
տար կէթիւրտիլէր:

Գօրա պուլարըն արգաւընաան
կիթմէքտէ իտի:

Մէրքիցցա ինտիրիլէճէկի մէր-
տիվէնին գարանլըղըն կէսրտիւ-
իւկնտէ, կէրի կէրի չէքիլմէկէ, վէ
տիշէրինի պիր պիրինէ վուրմաեա,
վէ աննընտան աշտղը պիր սօուգ
թէր ագմաեա պաշլատը:

Մէրգուման արապլարտան պիրի
իքի չէքէրէք, վէ տիկէրի տախի
մէրգումաւ եիթի եիթի վիրէրէք,
ճէպրէն աշտղը ինտիրտիլէր:

Մէրքիցցա աշտղը ինտիրտէ,
քէնտիսինի օն իքի քէմէր իւզէրինտէ
թուլտուրումուշ օլան վէ բշըզլը
պիր հալտէ պուլունան պիր գուպ-
պէնին ալթընտա պուլտու:

Մահէլլի մէզպուր, մէզքիւր քէօշ-
կիւ Գօրա սաթըն ալտըգտան սօն-
րա, քէնտի թէրթիպի իւզրէ ինշա
իթտիրմիշ իտի:

Մէրքիցցա քէմալի հէյպէթ
իւզրէ էթրաֆընա չէօյլէ պիր կէօզ
կէզտիրտիքտէն սօնրա, կիւեա կէօզ-
լէրինէ բէք տէհշէթամիզ պիր չէյ
րտաթ կէլմիշ տիր կիպի, անինտէ
կէօզլէրինի գաբաեը վիրտի:

Չիւնքի պիր թարաֆտա թօրլա-
նարագ տուրմագտա օլտն Գարմէն
իլէ Մարիեի, վէ Տօլօրէզի, վէ տօզ-
թօր Ժօսլէնի կէօրտիւ:

Պուլարըն արգալարընտա տա-
խի, Ժիւրիթէր իլէ պիր գաշ նէ-
ֆէր արապար պուլունմագտա ի-
տիլէր, վէ մէրգում՝ օնլարտա թա-
նըմագտա, վէ հաթթա իսմիլէրինի
տախի պիլմէքտէ իտի, չիւնքի, թա-
կուաեանիլատա իքէն քէնտիսին.
տէն նէֆէթ կէթիլմէքտէ իտիլէր:

Մէրգուման արապլար էլլէրինտէ
պիրէր գօճա մաշալալար թուլ-
մագտա իտիլէր, վէ մէզքիւր մա-
շալալարըն տէրունլէրինտէ եանմագ-
տա օլան չամ ոազըզլարընըն սալա-
նարագ չըգմագտա պուլունան ա-
լէվլէրի բշըզլարընտան, քէմէրլէ-

րին աեազլարը կէօլկէլէրի, եէր-
տէքի գուլար իւզէրինէ տիւշմէք-
տէ իտիլէր:

Պու հէնկեամտէ, Ժան Բընօ, մէր-
գումէ կէնճ գըզլարտան պիր գաշ
աւաթ՝ աշքտա օլտուղու, վէ էլ-
լէրինի կէօքսինէ գալուշտուրմուշ
պուլունտուղու հալտէ, իւզէրինտէ
պիր բարշա քեաղըտ իլէ, պիրտէ
հօգգա գալէմ՝ պուլունմագտա օ-
լան պիր թրաքէզանըն եանընտա
տուրմագտա իտի:

Մէրքիցցա թէքմիլ վիճուտի
տիթրէմէքտէ իտի: — Շէօյլէքի լէհ-
ճէսինտէն, էն զիեատէ ալազլա-
րա մախսուս պուլունան պիր գօր-
գազլըզ էսէրի միւշահէտէ օլուն-
մագտա իտի:

Մէրգումուն աեազտա տուրա-
ճագ մէճալը գալմաեարագ տիւ-
շիւպ եաեթլմագլըզ հալինի քէսպ
իթմիշ պուլունտուղունտան, արապ-
լարտան պիրի եանընա տաեանըպ
թուլմագտա իտի:

— Մէրքիցցա, — տէտի Գօրա
մէրգումա, ատամա տէհշէթ վիրիճի
պիր ֆիւթուրսուղուզ իւզրէ օէօյ-
լէեէրէք, — (սաթթէ իսմիլէրին ի-
չինտէն, պու տազըզատա պէն սի-
զէ, եինէ պու էսկի իսմիլիլի վիրէ-
ճէկիմտիր) — սիզ պիզիմ հէվիսիլզի-
տէ բէք ալէա թանըմագտա սընըզ...
— իշթէ օլ սիզին գըրպաճլարըն ալ-
թընտա գանլարընը ազըլմտըրտը-
ղըն հէմիլրէլէրիմ, վէ օլ սանա քէն-
տի իսանէսինտէ գապուլ իտէրէք
սիզի նայիլի նիյմէթ գըլմը իքէն,
սիզտէ գարշըլըզ օլարագ հէր նէ-
վի քին ու զարազը վէ նունքէօրլի-
կիւ իճրա իլլէտիկինիզ օլ միւսինն վէ
ինսանիլէթի զաթըն... քէրիմէ-
լէրի գարշըլարընտա պուլունմագ-
տա սընըզ... — սիզ, սիզէ պէրալի
համիլէթ էթմէք վիրէն ֆամիլեա-

նքն խառնապընա չալըշտընըգ... -վա-
րիտեմին գանլըսը օլտունուզ, վէրէ-
տէրիմին հէլաքի ճինայէթինէ տա-
խի իշթիրա՛ք իլլէտինիզ...

Մէրքիւցցա պունուն իւզէրինէ
պաշքնը եօգարը գալարարազ...

—Խալա՛ն տըր, իթթիրա տըր
պու... -տէտի պօղնուզ վէ գըրըգ
պիր սէօ իլէ, -պէն նօէմիեիտէօյ-
տիւկիւմ վազըմտա, պաշգա պիր
չէյ եաբմաեըպ, իլլա օլ տնտէ է
միր գուլու պուլունտուղումտան,
քէնտի վազիֆէմ իղթիղաւընճա,
վիրիլէն էմրի իճրա իլլէմիշիմտիր...
չիւնքի, պէն պանա էմր իթմէքտէ
օլան ատէմի, օրանքն սահիպի վէ
եախօտ էֆէնտիսի տիր տէյի զանն
իթմէքտէ իտիւմ... վէ Րիշար Պէր-
նիէնին վէֆաթընա կէլինճէ, օլ
պապտէ քիմնէնին թագսիրաթը
եօգ տուր... չիւնքի հիշ պիր վա-
զըթտա պիր գազա, պիր ճիւնհա
ատտ օլունամազ...

Պունուն իւզէրինէ Ժան Րընօ ի-
լէրու կէլէրէք:

—Խայր, պէն իտտաա իտէրիմ
քի, օլ պապտէ պիր ճինայէթ իճ-
րա իտիւմիշ տիր, վէ սիզտէ մէզ-
քիւր ճինայէթէ իշթիրաք իլլէմիշ-
սինիզ տիր, պէն պունուն իսպա-
թընա գաաթըրմ. -կէրչի սիզ քիմ.
սէեի տէօյմէտինիզ, լաքին տէօյ-
տիւրտիւնիւզ... -կէրչի սիզ մէր-
գումուն էօմիւնէ գաատ իշին պիր
թիւֆէնք տօլտուրուպտա ամէչլէմէ-
տինիզ, լաքին, մէրգումուն մէզքիւր
թիւֆէնք իլէ, քէնտի վէլիլնիլմէ-
թինիզ պուլունան զաթըն հէլաքի-
նէ չալըշքումա օլտուղունու բէք
ալէա պիլմէքտէ՛ իտինիզ... -նէ՛
տէրսինիզ, էօյլէ տէկի՛լ մի:

Մէրքիւցցա պունարը իշթիտի-
կինտէ, կէօղլէրինի գօրգարազ Ժան
Րընօնուն թարաֆընա չէվիրիպ պիր

սանիյեէ գաատար տիք տիք պազ-
արգ տան սօնրա:

—Ահ, Միշէլ Սէրվան տըր...
-տէտի քէքէլէեէրէք:

—Էյ, նէ՛ տէրսինիզ սէօյլէտիք.
լէրիմ հազգը՝ մը տըրլար, եօգ-
սա տէկի՛լ միտիրլէր, -տէտի թէք-
րարէն Ժան Րընօ:

—Խայր, ճէրհ իտէրիմ սէօյլէ-
տիքլէրինիզի. վէ հէմտէ նէֆրէթ
իւզրէ ճէրհ իտէրիմ...:

—Ասօնի, կէլ պուրաեա... -տէ-
յի էմր իթտի Ժան Րընօ:

Մէրգուման արապլարըն իշլէրին-
տէն պիրի այրըլարազ մէրգումուն
հուղուրունա տիքիւտի:

—Սէօյլէ պազաեըմ պիլտիկինի...
կէօղլէրին իլէ կէօրտիւկիւնիւ...
վէ գուլազլարընլա իշթիտիկինի...
-տէտի Ժան Րընօ:

—Սէնօր Մարսիալ, Մօրն-Րուժ-
տա, քէնտի թիւֆէնկինի ումու-
զունա գալտըրտըղընտա, պէն մէր-
գումտան անճազ օն աաթմ գա-
տար կէրիտէ պուլունմազտա ի-
տիւմ... մէրգում բէք տիգգաթը
սուրէթտէ նըչան ալարազ թէլիթի-
կինի չէքտի, գուրչուն կիթտի...
վէ պիզիմ էֆէնտիտէ եըգըլը վիր-
տի... պէն պունու քէնտի կէօղլէ-
րիմլէ կէօրտիւմ... -տէտի արապ
Ասօնի:

—Ասօնի պու պապտէ հիշ պիր
չիւբհէն վա՛ր մը տըր:

—Խայր, զէրրէ գաատար չիւբհէմ
եօգ տուր, նասըլքի զաթէն սիզէ
սէօյլէմիշ վէ իսպաթտա իլլէմիշիմ
տիր...:

—Թէքրարէն սէօյլէմէի, վէ թէք-
րարէն իսպաթ իլլէմէիսին...:

—Շէօյլէ քի, սէնօր Մէրքիւցցա
սէնօր Մարսիալըն եանքնա եազլաշ-
տը, էլինի մէրգումուն ումուզու
իւզէրինէ գօյտու, վէ քէնտի գու-

լազլարըմլա իշիթիտիկիմ հալտէ,
չունլարը սէօյլէտի, -Բէշէ՛ք իտէ-
րէ, -Էն՛, էլնէ քէք էօրչուն է, -Է-
նէ էւէէ Գիւն՛ էօրչուն է...:

—Էյ, նէ՛ տէրսին, -տէյի սիւ-
ալ իթտի Ժան Րընօ Մէրքիւցցա-
եա, -իշթէ իսպաթըտա մէյտան-
տա տըր, հալէա ինքեար իթմէք
նիյեթիլնտէ՛ միտինիզ:

—Շիւբհէսիզ... -զաթէն էօյլէ
պիր արապըն չէհաաթիթի գաշ բա-
րա իտէր քի, սիզտէ գալգըպաա
էհէմիլյեթի վիրմէքտէսինիզ... -
վէլէվ էօյլէ պիր ճինայէթ վուգու
պուլունշ օլսա պիլէ, պէնճէ նէ՛ա.
Լըշ վիրիշ, պէնիմ գաթան մէտիւա-
լիմ պուլունմաթըշ տըր... գաթան
մէրգում Մ. Մարսիալա էօյլէ պիր
նասիհաթ վիրմէմիշիմ տիր...:

—Խապէր վիրաիկին տախի պիր
ճիւնհա տըր, մատամքի օլ պապ-
տէ սիւքիութի իթթիլաազ իթմիշ-
սինիզ տիր, տիմէք տիր քի ճինա-
յէթտէ իշթիրաքընըզ վար տըր...:

—Խայր, օլ պապտէ գապահաթ
եալընըզ Մարսիալ իւզէրինտէ գա-
սա ճայիզ տիր...:

—Աճէլէ իթմէյինիզ, գաթէն
Էրգում տախի քէնտի ճէզասընը
չէքէճէք տիր...:

Ժան Րընօ մէրգումուն պիլէկին-
տէն թուլթարազ թրաբէզանըն եա-
նքնա գաատար կէօթիւրտիւ:

—Եաղընըզ, -տէյի էմր իթ-
տի մէրգումա իշարէթլէ քեաղըտը
կէօթէրէրէք, վէ գալէմի հօգգա-
նըն իշինէ վազ իտէրէք:

—Նէ՛ եազաեըմ...:

—Շու սէօյլէեէճէքլէրիմի եա-
զընըզ, -պէն թաստիգ իտէրիմ քի,
Մարսիալ ճէրէյն, քէնտի կէօղլէ-
րիմ էօնիւնտէ, Մօն-Րուժտա, գա-
տի օլտուղու հալտէ, պիր գարա-
պինա իլէ, քէնտի տմճասը Րիշար

Պէրնիեէեի, միրասընը զաապ իթ-
մէքիւք նիյեթիթի մէրպուաէսիլլէ
վուրուպ թէլէֆ իթմիշ տիր...:

—վէ օլ վազըթթի թաշքմագտա օլ-
տուղունուզ Մէրքիւցցա իսմիլլէ
իմզալաեընըզ...:

—Էկէրչի պունու պէօյլէճէ եա-
զար իսէմ, լութի ու քէրէմինիզէ
նայիլ օլապիլէճէ՛քմիլիմ:

—Եաղընըզ, -տէտի թէքրարէն
Ժան Րընօ, -հէմ եազընըզ, վէ հէմ
տէ չաբուզ եազընըզ. -իշթէ սիզ
քէնտինիզտէ կէօրմէքտէսինիզ քի,
պիզ սիզէ՛ պէքլէմէքտէյիզ...:

Մէրքիւցցա սօն պիր իւմիտէ իս-
թինատէն, Ժան Րընօնուն էլինտէն
գալէմի ալտը, վէ էլլէրի տիթրէ-
մէքտէ օլտուղու հալտէ, իսթէնի-
լէն սուրէթտէ եազար վէ իմզալատը:

—Իշթէ էմրինիզէ իթաաթ իթ-
տիւմ, -տէտի մէրգում քէքէլէեէ-
րէք, չիմտի նէ՛ եաբաճագսընըզ
պազալըմ պէնի:

—Շիմտիտէ սիզին մուհաքէմէ-
նիզէ՛ պազաճաղըզ:

—Սիզին պէնի մուհաքէմէեէ
գալգըշմագլըղընըզ, գալանինի տէվ-
լէթէ գարչը տըր:

—Սէնիս իշին գանուն օլամազ,
տէտի Ժան Րընօ ումուզլաբընը սիլ-
քէրէք:

—Իյի էմմա սիզ հաքիմ տէկիլ-
սինիզ:

—Պիզ ինթիզամ ալըճըբըզ, -
տէտի Գօրա:

Պատէհու մէրգումէ եիւզիւնիւ
օրատա հազըր պուլունանլարա չէ-
վիրէրէք:

—Պէն միւտտաիլիք սըֆաթընը
հայիզ օլարազ, պու աաաթըն, կէ-
րէք քէնտի նասիհաթլարըլա, վէ
կէրէք քէնտի սիւքիւթիլլէ, բէտէ-
րիմին հէլաքի գաղիյեթիւնտէ իշ-
թիրաք իլլէմիշ տիր տէյի տալա

իյլէմէ քտէ յիմ, - քէզայիք մէրգու-
ման, գըզգարտաշարքմա ճէլլատ-
նա մուամէլէլէր իտիպ, վէ վալի-
տէմին մէվթինէ սէպէպ օլմուշ օլ-
մաաքնատան տօլաքը տախի տալմա
իտէրիմ, - չիմտի պու տտամքն միւս,
թահազգ պուլունտուղու ճէզա հէր
նէ իսէ, չէքտիրիլմէոինի իտտաա
վէ թալէպ իյլէմէ քտէ յիմ:

— Պունուն ճէզաքը էօլիւմտիւր,
- տէյի ճէվապ վիրտի ժան Ռընօ,
- գըսասա գըսաւս լազըմ տըր:

— Էվվէթ, մէրգուլմ իտաւմ ի-
տիլմէլի տիր, - տէյի պաղըշար-
լար Մարի իլէ Տօլօրէզտէն մատաա
օրատա հազըր պուլունանլարըն
քեաֆֆէսի:

Մէրգուլմէ իքի կէնճ գըզլար,
րէնքլէրի աթմըլ օլուպ, վէ տիթ-
րէմէքտէ օլտուզլարը հալտէ, հիշ
պիր ճէվապ վիրմէքէրէք պիր պի-
րինի գուճագլամագտա իտիլէր:

Մէրգուլմտան ինթիգամ ալմագ-
լըզ հէր նէ գտտարտա հազգանիյ-
եթին իգթիգաքնտան պուլունտա
իտի պիլէ, եինէ իտամքնա հիւքմ
վիրմէքլիկէ ճէսարէթ իտէմէմէքտէ
իտիլէր:

— Պէն էօլմէք իսթէմէմ, - տէտի
Մէրքիւցցա խըրլաքըլը պիր սէօյ-
լէյիլ իլէ, - պէնի էօլտիւրմէկէ սի-
զին հազգընքը քօգ տուր, - սիզին
իտաաաքնտա պուլունմագտա օլ-
տուղունուղ ախըր ինթիգամ, տիւզ-
նէ պիր ճինայէթ տիմէք տիր...
- պէնիմ նաչըմ սիզէ գարչը նիտա-
լար գալտըրաճագ տըր... - սօ-
նունտա սիզ տախի իթթիհամ ի-
տիլիպ, մուհաքէմէքէ չէքիլէճէք,
վէ ճէզանըզը չէքէճէքսինիլ տիր:

— Մէրքիւցցա, սիզ տիվանէ սի-
նիզ, - տէյի ճէվապ վիրտի Գօրա
վահշիճէ պիր սէօյլէյիլ իլէ, - մէ-
կէրի պէնիմ սիզին գատար ագ-

լըմ քօգ մու իտի, մէկէրչի պէն
օլ սիզին սէօյլէտիկինիլ նօգթաա-
րը տիւշիւնմէմիշմիլմ տիր, նէ՞ վա-
զիֆէմ իտի սիզին մաղազանըզըն
իտարապիլեթիլ քի, գալգըպտա ի-
քի միլիօն ֆրանգ տաեանտըմ, մէ-
կէրչի օլ պապտէ կիզլի պիր նիլե-
թիմ քօգ մու իտի զանն իտէրսին,
վէ հէմտէ սալթ օլ գատար մը տըր,
մէկէրչի օլ պէնիմ սատըգ ժիւթի-
թէրիմ մատրիֆէթիլլէ, կէմիլէրի-
նիզի աթէշէ վիրտիրէն տախի պէն
տէկիլ մի իտիմ, վէ հաթթա շու-
չիմտիքի զաղէթատա սիզէ օգու-
տուղում պէնտի տիւն ազչամ եազ-
տըրան պէն տէկիլ միլիմ, պիլիթ-
միսին պունլարը եաթմագտան պէ-
նիմ մագսէտիմ նէ իտի, իշթէ օլ
սէնին տիւշիւնտիւկիւն նօգթա ի-
տի, չէօյլէ քի, պիզ շիմտի սէնի
պուրատա իտամ իյլէտիկիմիզտէ,
քիմսէ պիզտէն շիւքհէ իտէմէյիպ,
իլլա, պու գատար ֆէլաքէթլէր իւ-
զէրինէ, եա ֆիրտըր իթմիշ օլմա-
նըզ, վէ եախօտ քէնտի ճանքնըզ
գատտ իթմիշ պուլունմանըզ շիւք-
հէնինէ զահիպ օլաճագլար տըր...
անլատընք՝ մը շիմտի մատտէքի,
Մէրքիւցցա:

Մէրգուլմ հիշ ճէվապ վիրմէքէ-
րէք պաչընք էօնիւնէ էյտի:

Չիւնքի պաչընա կէլէճէք օլան
զազապլարը արթըզ իյիտէն անլա-
մագտա իտի:

Գօրա քէլամընա տէվամ պիրլէ,
վէ էթրաֆընտա տիզլիմիշ օլանլա-
րա իթթիպէն օլտուղու հալտէ:

— Հիւքմ ու սիճիլ վիրիլմիշ տիր,
պու ալչագ հէրիֆ, տէօքտիւկի-
գանլարըն պէտէլլէրինի, քէնտի
գանըլլա էօտէքէճէք տիր... կէր-
չի մէրգուլմ էօլտիւրիւլէճէք տիր,
լաքին, աճապա նէ՞ քօլտա էօլտիւր-
մէլիլիլ, - տէտի:

— Նօէմի նէ քօլտա էօլտիւ իսէ,
պու տախի օ քօլտա էօլմէլի տիր,
- տէյի ճէվապ վիրտի ժան Ռընօ,
- ճանքնը գըրպաճ ալթընտա թէսլիմ
իյլէմէլի տիր:

— Էվվէթ, էվվէթ, մէրգուլմ գըր-
պաճ ալթընտա շիւքիւմէլի տիր...

- տէյի պաղըշարլար տրապլար, -
չիւնքի քէնտիսի վագթիլլէ, հէր քէ-
սէ գըրպաճ վուրմագլըզը վէ վուր-
տուրմագլըզը նաալ սէվմէքտէ իտի
իսէ, շիմտիտէ քէնտիսի օլ սէվտիկի
գըրպաճլարը եթմէլի տիր... - Էվ-
վէթ, Ալլահըն շէրիաթը տօղրուեա
տըր, հէր քէս եաթաղընը պուլ-
մալը տըր:

Մէրքիւցցա էլլէրինի օվուշտուր-
մաեա պաչլատը:

— Խայր... - տէտի մէրգուլմ
գըրքգ պիր սէս իլէ, - խայր, սիզ
էօյլէ պիր չէյ եաթմագլընըզ, չիւն-
քի հէմ նամէրտիլք տիր վէ հէմտէ
զալթմըզ տըր, - գըրպաճ ալթընտա
էօլմէքլիք, էօֆ, բէք տէհշէթլու
պիր հալ տիր...

— Իյի էմմա, պէնիմ վալիտէմ
տէ գըրպաճ ալթընտա էօլմիւշ
տիր, - տէյի ճէվապ վիրտի Գօրա
գաչլարը օյնամագ տէ վէ կէօզլէրին-
տէն աթէշլէր սաչլամագտա օլտու-
ղու հալտէ, - ճէլլատ հէրիֆ, պիր
քէրէք քէնտի եաթաղընը տէր-
իւթըր իյլէ տէ, սու՛ն օլ:

Պատէհու մէրգուլմէ իլալէյիմէ-
գալ պիրլէ, - վէհասըլ իշէ պագ-
մալթեթ, ժիւրիթէր, պու տտամը
սանա թէսլիմ իթմիշիմ, տիր... -
տէտի:

Իքի արապ կէլիպ Մէրքիւցցա,
նըն գօլլարըն կէրէրէք թուլտու-
լար, վէ մէրգուլմ վագթիլլէ կուա-
եանիլատա Նօէմիսի վէ գըզլարըն
գըրպաճլաթաղը վագթիլտա եաթ-
աղընը կիպի, ժիւրիթէր տէ, ալ-

նի թարիգի թուլարագ, էլինտէքի
պիր պըչագ իլէ, պօյնունտան թա-
պէլինէ գատար էլպիսէսինի եըրթ-
տը, աչաղը ալտը, վէ մէրգուլմուն
գալիֆ կէօքսիւ իլէ քէմիքլէրի տի-
քիլի տիքիլի՞ պուլունան ումուզլա-
րը մէյտանէ չըգտըլար:

Մէրգուլմ գատար հէրիֆ պու
հալինի կէօրտիւքտէ, տիւշիւպտիլ
իւզէրինէ կէլտի, վէ տիւշարը տէհ-
շէթ օլարագ քէնտույիլ զայպ իթ-
միշ պիր մէրթէպէտէ պուլունտու-
ղունտան, մաքինալարի վէ եալաշ
պիր սէս իլէ, - ինայէթ... մէրհա-
մէթ իտինիլ... լուլթ ու քէրէմ
իտինիլ... - տէտի:

— Վալիտէմ իլէ հէմիլթէլէրիմ
տախի, վագթիլլէ սէնտէն, լուլթ
ու քէրէմ տիլէտի իտիլէր, - տէտի
Գօրա, - հալ պու քի սէնին թաշ
եիւրէկին ապա եուլչամատը իտի...
- իմտի գանղի էօյիւ իլէ էօլտիւն
իսէ, սէնին իշին տախի այնի էօլ-
չիւ իլէ էօյիւլէճէկինտէն, գաթան
սէնին հազգընտա լուլթ ու մէրհա-
մէթ ճայիլ օլամաեաճագ տըր...

Ժիւրիթէր իլէ Թօպինին էլլէրին-
տէ, զաեթլէ սէրթ քէնարլը գա-
լիշաէն միւրէթթէպ պիրէր գըր-
պաճ պուլունմագտա իտի:

Գօրա էվվէթինտէն գաթաք վիրիլ-
միշ օլտուղու տալթէթտէ պիր իշա-
րէթ եաթալ:

Էվվէթ էմիրտէ շէտիտ սուրէթտէ
օլտուղու հալտէ ժիւրիթէր գըր-
պաճը եէրլէշտիրմէկէ պէտ իթտի:
Արգաաքնտան Թօպիտախի վուր-
մաեա միւպաշէրէթ իթտի:

Մէրքիւցցա տա էօքիւզ կիպի
պէօկիւրմէկէ պաչլատը:

Ժիւրիթէր իլէ Թօպի նէօպէթ իլէ
գըրպաճլամաեա տէվամ իթտիլէր,
Մէրքիւցցա պիր տիւզիլեէ պա-
ղըրպ պէօկիւրմէքտէ իտի:

114

Մերգուհուն էթլերի բարչա բարչա օլուպ վէ գանլարը ազմանա պաշտառլար, վէ քէնտիտէ տէ գըվըմ գըվըմ օլարագ եէրէ սէրիլմէ քիլիք չապասընտա պուլունտու իսէ տէ, զնա տախի մուվաֆֆագ օլամատը, չիւնքի, թուլմագտա օլան իքի նէֆէր գուվվէթլի արապլար պըրագմամագտա իտիլէր:

—Վո՛րունուզ, վո՛րունուզ,—տի մէքտէ իտի Գորա, տտէթա դազա պընտան նաչի իւզէրինտէ պիր նէվի տիվանէլիք հալի հասըլ օլարագ, —վո՛րունուզ, հէման վո՛րունուզ, վէ հէմ տէ գուվվէթլի գուվվէթլի վուրունուզ:

Մէրքիցցանըն հայգըրըպ պէօ կիւրմէսինտէն, մահէլլի մէգըլըրուն գուպպէսի տգս իյլէմէքտէ իտի. —վէ հալէա գըրպագտա ի նիպ ինիպ գալգմագտա, վէ էթլէր տէ բարչա բարչա տիւլմէքտէ իտիլէր:

Եթլէր ալ գանլարա պօեանտըլար:

Տօգթօր ժօսլէնին իւզէրինտէ, օլ հէնկեամտէ պիր սինիր չէքիլմէսի հասըլ օլմանա պաշտառլ:

Արապլար իսէ, քէնտի տիւլմէնլէրի պուլունտան Մէրքիցցանըն հալինի կէօրտիւքէ մէմնուն վէ մէսրուր օլմագտա իտիլէր:

Գարմէն տախի մէգըլըր մէնզալէրի, տէհչէթ իլէ գարըչըգ պիր արզու վէ պիր մէրագ իւզրէ թէմաչա իյլէմէքտէ իտի:

Մարի իլէ Տօլօրէզ իսէ, գօրգուլարընտան նաչի, էլլէրիլլէ եիւլլէրինի գաբամագտա, վէ միւմքին օլտուղու հալտէ, օլ միսկին հէրիֆին սէսինի իշիթմէմէ քիլիք չալըչմագտա իտիլէր...

Մարի Մէրքիցցանըն պու հալի իւզէրինտէ տաեանամանառագ պաեքլմագլըգ հալինէ կէլտի: Չիւնքի, մէրգուհա վիրիլմէքտէ օլան իշքէն, ճէնին հագգլը օլտուղունու, վէ շայէսթէ պուլունտուղունու հէր նէ գատար պիլմէքտէ վէ ֆիքրինճէ թագտիր իթմէքտէ իտի իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, ագան գանլարը կէօրիւպ, վէ պէօկիւրմէլէրինի իշիթտիքէ, պիր տիւրիւ գալպի տաեանամամագտա իտի:

Վէ պունտան տա գաթինագար, մէրգուհէնին պաեքլմասընա պաշգա պիր թէֆէքքիւր պաշընա սէպէպիլլէթ վիրմէքտէ իտի, չէօյլէ քի, Գօրանըն նէ մէրթէպէ ախըլ ինիթի գամ գանընա սուսամըլ օլտուղունու, վէ Լէօրօլուն տա Մարսիալ ֆամիլեանտան պուլունտուղունու պիլիպ, վէ մէրգուհա տէլիգանընըն տախի, հէրչի պատապատ, մէգըլըր իշքէնճէ չարիքնտան կէլիրիլէնէկինի խաթրընա կէթիրտիքէ, նէ եաբաճաղընը չալըրմագտա վէ գալպի բարէ բարչա օլմագտա իտի:

Արապլար հալէա Մէրքիցցանը գըրպագլմագտա իտիլէր:

Մէրգուհուն գանը պիթտիքէ գուվվէթլի տախի պիթմէքտէ, վէ սէսի սէօնմէքտէ օլտուղունտան, արթըգ պաղըրմանա տախի մէճալի գալմամագտա իտի:

Պիր տէ լէհէնսի մօսմօր օլտու, կէօզ պէպէքլէրի պիր թարաֆա ագմանա, վէ եալընը պէեաղլարը կէօրիւմէկէ պաշտառլար:

Օլտէմ Գօրա պիր իշարէթ եաբարը: Մէրգուհան իքի արապլար Մէրքիցցանըն գօլարընը պըրագը վիրտիլէր:

Մէրգուհա պունուն իւզէրինտէ եիւզիւ գօգու տիւլիւ վիրտի, սօն տէ:

Ֆա օլարագ վիճուտի իւզէրինտէ պիր տիթրէմէ տիր հասըլ օլտու, վէ պատէհու պիլա հարէքթ թուուն կիպի տուրա գալտը:

Տօգթօր ժօսլէն մէրգուհուն եա նընա եանաչարագ, էլինի սօլ կէօքսիւ իւզէրինտէ վաղ իյլէտի:

—Էյ ճանըմ, նա՛սըլ, պիթմիլ մի տիր իշի, —տէյի սիւալ իյլէտի Գօրա մէրգուհա:

—Հայ հայ, էֆէնտի, տալէթ վէ հագգանիլլէթ քէնտի եէրինի պուլմուշ տուր... էօլմիւշ տուր, —տէյի ճէվապ վիրտի մէրգուհա:

—Էօլմիւշ միւ տուր, բէք ալէա, —տէտի ինիթիգամճը կէնճ զըզ, էօյլէ իսէ տարօսու իքինճիլլէ, չիմտի նէօպէթ անըն տըր, վէ մէրգուհա պունտանտա զիեատէ գապահաթլը տըր, վէ արթըգ անըն տախի ճէզաթ վաղթի եաղլաշմըլ տըր... —օֆ, եա բէտէրիմ, օֆ եա վալիտէմ, պու խային հէրիֆ, պու ճէլատ սիզին մէվթինիլի սէպէպ օլմուշ իտի, իշթէ պէնտէ քէնտիսինի կէպէրթտիրտիմ, ինչաալլահ, պէնիմ կիպի պիր քէրիմէնիլ հագգընտա, իզհարը մէմնունիլլէթ իտէճէքսինիլ տիր, էօյլէ տէկիլ մի:

Պու հէնկեամտէ, Մարի պիր ահը տէրուն չէքէրէք, սօկուն եիւզիւնիւ, տիւլարը հէյպէթ օլմուշ օլան Տօլօրէզին ումուղունա տաեաթտը, վէ պաեքլա գալտը:

—Ամա՛ն, իմտա՛տ, —տէյի պաղըրտը Տօլօրէզ, —Մարի ֆէնա՛ օլմագտա տըր...

Տօգթօր ժօսլէն գօլարագ մէրգուհէն պիր աղ ըուհլար գօգլաթտըրտը, վէ մէրգուհա տէ ճիւզի ճէ աեքլտը:

—Կէրչի պիր չէյ եօգ տուր, —տէտի տօգթօր, —Ֆագաթ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, պունու եօգա:

ըր կէթիւրմէլիլիլ քի, պու հէյպէթմիլ մէնզարէլէրի կէօրմէսին...

Բօպէնսօն հէման մէրգուհէնի գուճագլատըղը կիպի մահէլլի մէգպուրտան տիւլարը չըգարտը:

Գարմէն իլէ Տօլօրէզ տախի արգասընտան կիթտիլէր:

—Էմրիմի իճրա իտիլիլ... —տէտի Գօրա:

Պիրտէ ժիւրիթէր իլէ Թօպի Մէրքիցցանըն ճէսէտինի գաթրանը պիր պէզ իշինէ ռարտըլար, վէ հիշ պիր թարաֆընտան պիր գանլէքէսի կէօրիւմէտիլի թագտիրտէ սըգը սըգը տիր զիրտիլէր:

Պատէհու Գօրա, Բիէր Լանտիլլէ տէօնէրէք:

—Արապա հաղըր մը տըր, —տէյի սիւալ իյլէտի:

—Էվվէթ, էֆէնտի... —տէյի ճէվապ վիրտի մէրգուհա:

—Պու ճէյլտի արապաեա կէօթիւրթմէլիսինիլ...

Իքի նէֆէր արապլար Մէրքիցցանըն ճէսէտինի թուլտուղլարը կիպի մէրտիվէնտէն եօգարու հալլուեա կէթիւրտիլէր:

Լիօնէլ Վարթըն Բիէր Լանտիլլէ:

—Պէն սիզէ, Բօզ Պօնչան իլէ Մարսիալ —Տէրէյնտէն ինիթիգամըղը արմագլըղա սէօզ վիրմիլ իտիմ... իմտի վատիմի իճրա իտէճէկիմ տիր... —տէտիքտէն սօնրա, մէրգուհան արապլարըն արգասընտան եօգարը չըգտը:

Բիէր Լանտիլ Լիօնէլին մէգըլըր լագըրտըսընը իշիթտիլինտէ պաշընը էկէրէք իպրագը թաաղիմ պիրլէ սիւքիւթ իյլէտի, վէ թիւլլէրի թէրէլմէկէ պաշտառլար:

Մէրքիցցանըն ճէսէտինի արապանըն տէրունինտէ վաղ իթտիլէր:

Գօրա իլէ ժօսլէն մէգըլըր ճէսէտին գարչըսընտա օթուրաուլար:

Ժան Բընօ արապածը ետրինտէ ժիւթիթէրին եանընտա օթուրտու, վէ տիգկինն էլինէ ալտը:

Բիէր Լանտրի քէօշկիւն գարուսունու ալտը. -վէ արապա սիւրաթ իւզրէ տիշարը չըգաթ իսէտէ, Համբը եօլունա տօղրու կիթմէիւպ շէհ-րին խարիճինէ տօղրու պիր եօլուէլէ ալտը, վէ տէնիզ գըբըսընտա խալի պիր մահէլլատէ կիտիպ տուրտու:

Մահէլլի մէզպուրտէ, Գօրանըն արապարընտան իքի նէֆէրի պէք-լէմէքտէ իտիլէր:

Մէրգուլման արապար էօլիւելու ումնղաաղղլարը կիպի, գաեա-ըզլարտան աշաղը սուեուն քէնա-լընա ինտիրտիլէր:

Գօրա իլէ Ժան Բընօ վէ ժիւթէ-թէր տախի արգալարընտան ինտի-լէր:

Ժօպէն եալընըզնա արապանըն եանընտա գալտը:

Գըբըտան եիւզ աաթմ գատար աշըգտա, Իւթէ-մ-ուէն վարօրլա-րը սանտաղարընտան պիր սանտալ, տէրունինտէ իւշ նէֆէր արապ թա-յիֆէ պուլունտաղու հալտէ չալ-գանըպ աուրմագտա իտի:

Ժիւթիթէր պիր ըլլըգ չալաը, վէ անինտէ մէզքիւր սանտալ գըբըեա եաղլաշաը:

Արապար եարը պէլլէրինէ գա-տար տէնիզէ աալտըլար, վէ ճէնէ-տի սանտալըն իշինէ աթը վիրտի-լէր:

Մէզքիւր սանտալտա, ունլարըն-տա պիրէր կիւլլէ պաղը օլտուղու հալտէ պիր զինճիր պուլունմագտա իտի:

Մէզքիւր զինճիր էօլիւնիւն ա-եաղլարընա պաղլաաղլար:

Սանտալ գըբըտան աշըգա չըգտը, Սանտա իտիպ տէնիզին տէրինի-

կինի անլաաղղտան սօնրա. գալտը-րըպ Մէրգուլման աթը վէրտիլէր, տէնիզ աշըլտը, վէ մէրգուլմու եու-թարագ թէքրարէն գաբանը՝ վիրտի-

Արատան պիր սաաթ կէշտիքտէ, Գօրանըն արապաաը կէլիպ էնկու-վիլ քէօշկիւ գարուսու էօնինէ տաեանտը:

Մարի գարեօլաաը իւզէրինէ եա-թըրըլարագ, Գարմէն իլէ Տօլօրէ-զին հիմմէթիլլէ ագլընը պաշընա ալտըգտան սօնրա, եօրկուն վէ պի-թագաթ պիր հալտէ օլտուղու թագ-տիրտէ, աղլաեարագ ուեուեա գալ-մըլ իտի:

Գօրանըն թալիմաթը իւզէրինէ, տօղթօր Ժօպէն տէօնմէսի լաղըմ կէլտիկինտէն, սապահըն իլք գա-թարըլա, Գարմէն, Մարի վէ Տօ-լօրէզ վէ Բօպէնսօն պիրլիքտէ օլ-տուղլարը հալտէ, անինտէ Փարինէ տէօնտիւ:

Ինթիգամը Գօրա իլէ Ժան Բընօ Համբըտա գալտըլար, վէ անլէրտէ ազշամ թրէնի իլէ կիթմէքիլկէ գա-րար վիրտիլէր:

Նասըլ քի սէօլէմիշ իտիք, Մար-սիալըն քի չիւք օղլու Լէօթօլ, կի-ճէլէյին պիր չօգ վագըթ մէմլէքէ-թին սօգաղլարըն տօլաշաղղտան սօնրա, հէր նէ գատար պիւլիւք պիր իւմիտի եօգ իտի իտէ տէ, պու-ճիւմլէ իլէ տախի ֆէրտաաը կիւնիւ-թէքրարէն տօլաշամագ նիյեթթիլլէ, պիրագ ուեուեուպ-րահաթ իթմէք իւզրէ, կիտիպ պիր լօգանթա գա-բուսու չաշաը, վէ եաթաը:

Սապահ օլտուպ կիւնէլին բշըր բէնճիրէլէրինտէն իշէրլի վօրուր վուրմագ մէրգուլմ ուեանտը, հալ պու քի աշնի վագըթտա քէնտի ճէ-նանէսի, քէնտի ճանբարէսի օլտն Մարի, քէմալի սիւրաթ իւզրէ Փա-

րիսէ կիթմէքտէ իտի:

Մէրգուլմ բէք կիթ գալմըլ օլտու-ղու իշին ութանարագ եաթագտան գալաղտը, վէ պէլքի պիր մալիւմաթ ալըր իւմիտիլլէ չըմէնտըֆէրէ գօշ-տու:

Պու իւմիտի պօշա չըգտը:

Մէնմուրլարտան հիշ պիրինտէն, մէմնուն օլապիլէճէք հիշ պիր մա-լիւմաթ ալաւաաը, վէ հաթթա, հիշ տէկիլ իտէ, նէ Լիօնէլ վէ նէ տէ եէկէնլէրի հագընտա, իւզէր-լէրինտէ պուլունան ալէամէթիլլէրէ տալիւր պիր վուգուլիլիլէթ պիլէ ի-տինէմէտի:

Սաաթ օնպիրտէ պիր գահվէեէ կիրէրէք խաֆիֆէ պիր գահվէ ալթը իթտի, -հէրլի իշթահը եօգ իտի իտէ տէ, պիր աղ վիճուտինէ գուվվէթ կէլսին իշին, պիր շէյ եէ-մէքիլկէ միւհթաճ պուլունմագտա իտի...

Էօլլէտէն ճիւղիճէ սօնրա, մէր-գուլմուն ֆիքրինէ եէնի պիր շէյ տօղտու:

Նէօլլէ քի, Լիօնէլին, բէտէրինին սապըգ շէրիքի տը Ֆիւնգալա իտ-թիգրաղ վիրմիշ օլմասը խաթընա կէլտի իտէ տէ, բէտէրինին մէզքիւր շիրքէթտէն, շէնտ կիւն մուգատ-տէմ ալրըլըպ շէքիլմիշ օլմասընտան պի խապէր պուլունմագտա իտի:

Մէրգուլմ օլ տէմ քէնտու քէն-տույէ, էլպէթթէ Մ. տը Ֆիւնգալ, Լիօնէլ վարթընըն նէրէտէ օլմա-սընտան խապէրաաը օլմալը տըր տէ-յի տիւշիւնտիւ:

Նաֆիլէ եէրտէ էօթէտէ պէրու-տէ տօլաշաղ կէզէրէք, մալիւմաթ ալմագլըղա եօրուլմագտան իտէ, տօղրուճա մէրգուլմա միւրաճաաթա գարար վիրտի:

Կէրլի տը Ֆիւնգալըն մաղաղաաը աշըլմըլ իտի իտէտէ, օրթալըգտա տա

պիր շուրիշ վէ պիր ալթիւթիլիւք հիւքմ իլլէմէքտէ իտի. շիւնքի, միւթաաղընտան իքի սաաթ գատար զիեատէ կէշմիշ օլտուղու թագալիլ-տէ, մէրգուլմ հալէա չընղըրաղընը շէքէրէք օտաաը ուշաղընը չաղըր-մըլ տէկիլ իտի. վէ թագալիլիլլէ աճապա նէ վար տըր, պիր ֆէնա-լըգ մը վուգու պուլունա տուր տէ-յի հէրքէ՝ շիւքհէ իտիպ գօրգմագ-տա իտի. վէ նիհայէթ պիր շիլին-կիր մաարիֆէթիլլէ, մէրգուլմուն օ-տաաը գաբուսունու աշաղըրաղար:

Մէզքիւր տալիլիլէտէ քիմէեթի պուլունմագտար:

Վէ մէրգուլմուն եաթաղընըն պօ-ղուլմամըլ օլմասընտան, օլ կիճէ օ-րատա պուլունմագտարընը րանա սու-րէթտէ անլատըլար:

Պագաթ, ֆէնա պիր շէյէ համլ իթմէեէրէք, եալընըպ պիր հօվար-տալըգտա կէզմէքտէ օլմասընա գա-հիպ օլտուղլարընտան, չագալաշըպ էլլէնմէկէ պաշլատըլար:

Հալ պու քի, պէրու թարաֆտա սանտըգքեար իշլէրին հալինի պիլ-մէքտէ օլտուղունտան, էնվայի շիւք-հէլէրէ զահապէթլէ պաշընը գաշը-մաեա պաշլատը իտէտէ, քիմէեէ-տէ պիր շէյճիք սէօլլէմէտի:

Չիւնքի, Մ. տը Ֆիւնգալըն օլ կիւն պիր չօգ բարալար վիրմէքիլկէ մէճպուր օլտուղունու, վէ գարշը-լըգ տա բարալարը պուլունմագտարը-նը պիլտիկինտէն, էնվայի շիւքհէ-լէրէ զահիպ օլմագտա իտի:

Կիթտիքէ վագըթ կէշմէքտէ օ-լուպ, վէ մէրգուլմա մէյտանէ չըգ-մատըղընտան, հէր քէսին վէօվէ-սէսի արթմաեա պաշլատը:

Պիրտէ անինտէ, աշըգ տէնիզլէր տէ, ագտէմճէ Թանգարվիլ իլէ Մօրլէզին կէմիլէրինէ վագը օլտու-ղու կիպի, Բըթի-Համլ իլէ Պիրին-

ճի Թրանսպարենտ թէքնէլերին տա-
խի եանմըն օլտուգլարը , վէ Մ. տը
Թիւնգալընտա պիր կիւն էվիլտէն
պէրու զայս օլմուշ օլմաթը խապէր-
լէրի շուհու պուլմանտ պաշլատը :

Հալիլյէ էօյլէ պիր հալտէ վէ
մատտէտէ , հէրքէս պիրէր մանէա
վիրէրէք , քիմի էնինէ վէ քիմի տա-
խի պօեուհա չէքիշտիրմէկէ պաշ-
լատը :

Պիրտէ էօյլէ վագթի ըատտէլէ-
րինտէ , եէտինտէ տօգուգ եիւզ պին
Ֆրանգլըգ թահվիլէր պուլունտու-
ղու հալտէ , պիր թիճարէթ թահ-
սիրտարը կէլիպ տաեանտը :

Սանաթգքեար բարալարը պու-
լունմաթըընը մէրգուհա խապէր
վիրտի :

Թահսիրտար քէնտինճէ լազըմ
կէլէն մուամէլէեի իճրա պիրլէ . ա-
նինտէ իզհարը իֆլաս իթմիշ օլա-
ճագլարընը խապէր վիրտի :

Անինտէ մէրգուհա հալտաիս հէր
թարաֆա եանըլտը , վէ թէհտիտա-
միզ հարէքէլէրէ նէթիճէ վիրտի ,
չէօյլէ քի , Մէրքիւցցանըն պիր չօգ-
ալաճագլըլարը մաղաղանըն էօնիւնէ
թօրլանարագ , էնվայի բաթըրթըլա-
րա վէ քիւֆր ու հագարէթլէրէ
պաշլատըլար :

Վէ զարիպ եէրի շուրաթընտա
տըր քի , ալէսսէվիլէ կէօրիւլէկէլ-
տիկի կիպի , էն զիեատէ պաղըըլըպ
չաղըըլանլար , էն զիեատէ տղ ա-
լաճաղը պուլունանլար իտիլէր :

Հէլէ օլ Փարիս զաղէթալարըն-
տա , Մ. տը Թիւնգալ ալէյհինտէ ,
չէօյլէ խային , չէօյլէ զատտար , վէ
հաթթա Մատրիտ իրլիքիսանէսի
գաշղընլարընտան պիր ատամ տըր
տէյի եաղըլմըն օլտուղընտան , մէր-
քիւր զաղէթալարտան պիր գաշ-
նիւսթէլէրինի էլտէն էլէ կէղտիրէ-
րէք , տահա զիեատէ բաթըրտըլար

չըգարմաղտա իտիլէր :

Պու տրտառ Լէօթօլ մէրքիւր գա-
լապաղըըն իչինտէն կէլէրէք Մէր-
քիւցցանըն մաղաղաթընա կիլտի :

Մէրգուհա տէլիգանընըն պաշլըն-
տա օլ մէրթէպէ պիր տալըընըգ
վար իտի քի , մէրքիւր կիւրիւլթիւ-
նիւն չօղլուգ Ֆարգընտա պիլէ օլա-
մատը :

Մէրգուհա , սանաթգքեարըն օտա-
ւընա կիլտի , չիւնքի մէրգուհու
խայլի վագթթաան պէրու թանը-
մագ իտի :

Սանաթգքեար մէրգուհու կէօր-
տի քտէ զիեատէսիլլէ թէաճճիւպ
իթտի :

—Ա. մօնսիէօ Լէօթօլ , սիզմիսի-
նիզ , սէֆա կէլմիշինիզ , —տէյի պա-
ղըրտը , —տօղրուհու պու կիւն սի-
զին պուրաեա թէչրիֆինիզ , ապա
խաթըրմտան պիլէ կէլմէքտէ տէ-
կիլ իտի :

118

—Շէօյլէ պիր ճանըմ իսթէտի-
կինտէն , գալգըպ պուրաեա գատար
կէլտիւմ . . . —տէյի ճէվապ վիրտի
Լէօթօլ մէրգուհա սանաթգքեարա :

—Նէ՞ վագթթ կէլտինիզ :

—Պու կիճէ :

—Նէ՞ վագթթ տէօնէճէքսինիզ :

—Պէլքի պու կիւն , վէ եախօտ
պէլքիտէ եարըն . . . —արթըգ իչի
պիլիւր . . . —Աճապա Մ. տը Թիւն-
գալը կէօրէ պիլիւրմիլիմ :

—Մ. տը Թիւնգալը՞ մը կէօրմէք
իսթէրօնինիզ . . . —տէտի սանաթգ-
քեար , տահա զիեատէ թէաճճիւպ
իտէրէք :

—Էվիլթ , մէրգուհու կէօրմէք
վէ պիրաղ գօնուշմագ իսթէրիւմ . . .
—Նի՞չին պէօյլէ թէաճճիւպ իթմէք-
տէսինիզ . . .

—Աճապա , մօնսիէօ Լէօթօլ ,

պէսպէլի սիզին հիշ պիր չէյտէն
խապէրինիզ պուլունմագտա օլմա-
մալը տըր :

—Խայր , հիշ պիր չէյտէն խա-
պէրտար պուլունմագտա տէկիլիմ . . .
նէ՞ վար տըր քի . . .

—Շիմտի սիզէ անլաթտըրըրմ ,
բէք Ֆէնա պիր հալտաիս վար տըր .
մաղաղամըղըն մուամէլէսի տուր-
տուրուլմուշտուր . . . վէ պօրճլարա
գարշըլըգ բարա պուլունմագտա
պաշլա , Մ. տը Թիւնգալ տա զայս-
տա տըր :

—Մ. տը Թիւնգալ զա՞յս մը օլ-
մուշ տուր . . . —տէտի Լէօթօլ տիւ-
չարը իսթիղըրագ օլարագ :

—Էվիլթ տիւն ազաճտան պէ-
րու կէլիպ մէյտանէ չըգմամըշտըր :

—Աճապա նէ՞րէեէ կիլմիշ տիր :

—Քի՞մ պիլիւր , հիշ պիր մալիւ-
մաթ ալընմամըշտըր . —եա Ֆիրար
իթմիշ օլմալը տըր , վէ եախօտ քէն-
տու քէնտույի թէլէֆ իթմիշ պու-
լունմալը տըր . . .

—Տիմէք տիր քի իչլէր բէք պօ-
ղուգ պիր հալտէ պուլունմագտա
տըրլար , էօյլէ՞ մի :

—Օֆ , էվիլթ , բէք Ֆէնա հալ-
տէ տիրլէր . . . սայքի ազաճտա սա-
պահա իզհարը իֆլասը իլան իտի-
լէճէք օլտուգտան պաշլա , օլ պապ-
տէ պիր չտրէ իւմիտի տախի պու-
լունմագտա տէկիլ տիր . . . —նէ
մէվճուտ ագճէ վար տըր , նէ էմ-
նիյեթ գալմըշ տըր , վէնէ տէ պի-
նաէն ալէյհ պէշ բարալըգ պիր ի-
թիպար պուլունմագտա տըր . . . —
պուլունտան տա գաթինաղար , սէօյ-
լէնտիկինէ կէօրէ , Փարիս զաղէ-
թալարընտան պիրինտէ օգուհան
պիր պէնտէ նէղարէն , մէրգուհա
զաթէն հայտուտ վէ տօլանտըրըճը-
նըն պիրի օլուպ , վէ հաթթա թա-
չըմագտա օլտուղու իսմտախի սախ-

թէ իմիշ :

—Օնլար սաչմա լագըրտըլար օլ-
մալը տըրլար , Ֆագաթ , —տէտի
Լէօթօլ , —պու սէօյլէտիկինիզ Ֆէլա-
քէթտէն , տիմէք տիր քի , բէտէ-
րիմ աախի պիր չօգ գարարլարա
ուղըրաեաճագ տըր . . .

—Խայր , բէտէրինիզ իչին պիր
տգճէլիք պիլէ գարար պուլունմագ-
տա տէկիլ տիր :

—Նէ՞ տիմէք տիր օ , մէկէրչի չէ-
րիք տէկիլ մի տիրլէր :

—Խայր , շիմտի չէրիք տէկիլ տիր-
լէր . . . —Աճապա , մէկէրչի օրթագ-
լըգտան այրըլմըն օլմալարընը պիլ-
մէքտէ տէկիլ միսինիզ . . .

—Բէտէրիմ պանա , քէնտի իչի
հագգընտա հիշ պիր չէյ սէօյլէմէ-
միշ տիր . . .

—Պիր գաշ կիւնտէն , եանի Փա-
րիստէն ալտէթ իտէլիտէն պէրու ,
Մ. տը Թիւնգալ եալընըգ քէնտի
հիսապընա օլտուղու հալտէ իշ կէօր-
մէքտէ իտի . . .

—Տիմէք տիր քի բէտէրիմին սէհ-
մինէ իսապէթ իտէն սէրմայէեի վի-
րիպ , թէքմիլ իչի քէնտի իւզէրինէ
ալմըն իտի , էօյլէ՞ մի . . .

—Խայր , մէրգուհա բարալարը քէն-
տիսի վիրմէյիպ , իլա էճնէպիտէն
զէնկին վէ կէնճ պիր ատամ բարա
վիրէրէք տաեանմըն իտի :

—Մէրգուհա էճնէպիլին իսմի՞նէ
տիր :

—Լիօնէլ Վարթըն :

Լէօթօլ մէրգուհուն իսմինի իչիթ-
տիկինտէ , տիւչարը իսթիղըրագ օլ-
մաեա պաշլատը :

—Պու կիւն վէ եախօտ տիւնքի
կիւն , սիզ մէրգուհու պուրաեա
հալըրտա կէօրտիւնիւզ միւ իտի ,
—տէյի սիւալ իթտի Լէօթօլ հարէ-
րէթլի պիր սէօյլէյիշ իլէ :

—Խայր . . . վէ զանն իթմէմ քի

մէրգում պուրատա օլմուշ օլտուն .
 ֆաղաթ , մէրգումուն բօլիշարբընը
 բէք ալէա կէօրմուշիւմ տիւր . չէօյ-
 լէ քի , էվվէլա Սիտնէյ վէ Պրատուն
 պանգասը վէքիլի կէթիլիւյ , վէ պու
 սապահ տախի թիճարէթիսանէ թահ-
 սիլտարը կէթիլիւմի իտի :

Պունուն իւղէրինէ Լէօթօլ տրթըգ
 սայիր սիւալլէրէ գալգըշմամըշտըր ,
 չիւնքի , քէնտուլէ ֆայիտէլի հիշ
 պիր մալիւմաթ ալապիլմէքիլէք իւ-
 միտինտէ պուլունամամըշ տըր . պա-
 տէհու սանտըգ քեարըն եանընը
 թէրք իլէ , մահզուն վէ միւքէտ-
 տէր պիր հալտէ օլուպ , վէ պաշը-
 նըտա էօնիւնէ էյմիշ օլտուղու թագ-
 տիրտէ , մաքինալարի պիր եիւրիւ-
 յիւշ իլէ , չէհիւն մէքքէլ թարաֆ-
 լարը եօլունու էլէ ալմըշ տըր :

Մէրգում տալղըն տալղըն կէ-
 զինմէքտէ իքէն , պիրտէ ումուղու-
 նա , քէնտուլէ մալիւմ օլան պիր է-
 լին վուրտուղունու հիսս իթմիշ , վէ
 գուլաղընտան աշաղը տախի , քէ-
 զալիք քէնտի թանըտըղը պիր սէս
 իլէ սէօյլէնիտիկինի իշիթմիշ տիր ,

— Եիւտա ալիւմ , սիզի պուրա-
 տա պէօյլէ ըսաթ կէթիլմէքիլէք ,
 ապա ֆիքր ու խեալիմտէն կէչ-
 մէքտէ տէկիլ իտի . — Սահիհէն , Մ.
 Լէօթօլ , պու կէօրմէքտէ օլտուղում
 պիզլաթ քէնտիլիլ միսինիլ , եօգ-
 սա կէօղլէրիւմ պէնի ալտաթմագ-
 տա՝ մը տըրլար : — տէմիշ տիր :

Լէօթօլ պաշընը չէվիրտիքտէ .
 Լիօնէլ Վարթըն իլէ Տօմէնիգօ Սէ-
 պալլաեք , կիւլիւմմէմէքտէ օլտուգ-
 լարը հալտէ , քէնտի գարշըսընտա
 պուլմուշ տուր :

— Խայր , ապա ալտանմագ տա տէ-
 կիլիլիլիլ , չիւնքի , էվվէթ պէնտէ-
 նիզիւմ , ազիզիւմ մանսիէօ Լիօնէլ . . .
 — տէտի մէրգում տէլիգանլը :

Վէ կէրչի մէրգում իւալէթէն օլ-

տուղու հալտէ , — « Զաթընըգը պու-
 րատա թէսատիւֆ իյլէտիկիմտէն
 տօլաեք , զիեատտէսիյլէ թէաճճիւպ
 իտէրիւմ . . . » տիմէքիլի տախի
 ֆիքրինտէն կէչիլտի իսէտէ , էօյլէ
 պիր գօճա եալանը եուլարլամագ-
 լըգ նէզաքէթիլիլէ թօգունաճաղըն-
 տան , սարֆը նազար իյլէտի :

Լիօնէլ Վարթըն քէլամէ աղաղ
 պիրլէ :

— Շիւքէտիլ օլարագ տիւն ագ-
 չամ ֆարիստէ զաղէթալարը կէօզ-
 տէն կէչիլտիքտէն սօնրա , Ֆիւն-
 գալ մաղաղասընը տիւշմիւշ օլմա-
 սընը կէօղլէրինիլլէ կէօրիւպ թահ-
 գըգ իթմէք նիյեթիլիլլէ , անինտէ
 պուրաեա գօշուպ կէլմիշ օլմալըն-
 նըգ . . . — տէտի :

Լէօթօլ պունա գարշըլըգ լաս-
 թիզիլիսուրէթտէ պիր ճէվապ վիրտի :

— Մէրգում Մ. տը Ֆիւնգալըն
 հալի բէք պօղուգ պիր սուրէթտէ
 տիր . . . — տէտի Լիօնէլ . — Սահիհէն
 մէրգում , իսքանեա մահպուսխա-
 նէլէրինտէն ֆիքրար իթմիշ պուլու-
 նան չաքընլարտան պիրի իմիշ . . .

— Լաքին , պէօյլէ պիր իշին պաշընա
 կէչէպիլմէք իշին լաղըմ կէլէն մէպ-
 լաղըն նէրէտէն պուլապիլմիշ տիր ,
 իշիթէ էն զիեատտէ զարիպ եէրի պու-
 րատը տըր , պունա քիմսէնին ագ-
 լը իրէմէմիշ տիր . . . — մէրգումուն
 եիւզիւնտէքի բէրտէ աշաղը տը-
 նըր ալընմաղ , պէսպէլլի քէնտուսի-
 նի եա սուեա տիթըշ , վէ եախօտ
 թէլէֆի նէֆս իյլէմէքիլէք նիյեթիլիլ-
 լէ պիր թարաֆա չէքիլմիշ պուլուն-
 մալը տըր . . . — Էլպէթիլէ պիր կիւն
 մէրգումուն ճէսէտի պիր թարաֆ-
 տան մէյտանէ չըգաճագ տըր , չիւն-
 քի պէնիւմ զաննըմա , ֆիքրար իթ-
 միշ օլմամալը տիր . . . — մէրգում
 բէք ուսթա պիր տօլանտըրընը ի-
 միշ . . . — պէնի օլ մէրթէպէ ալտաթ :

մըշ տըր քի , հագգընտա հատտէն
 զիեատտէ էմիլիեթ իյլէմիշիւմ տիր
 . . . — վէհասըլ պուտալա կիպի ալ-
 տանարագ թութուլմուշ իսէմ տէ ,
 հէլէ պէրէքէթ վիրսին քի , պօշա
 կիթմէյիպ բէտէրինիլլէն իշինէ եա-
 րամըշ տըր . . .

— Իյի էմմա , մօնսիէօ Վարթըն ,
 — տէտի Լէօթօլ , — սիզին բարալա՞ր
 նասըլ օլաճագ տըր , — բէք չօգ
 մէպլաղ զայպ իթմէքտէ իմիշսինիլ ,
 էօյլէ՞ մի :

Լիօնէլ քէնտի հարէքէթիլլէ ,
 ապա վաղիֆէսինտէ օլմատըղընը
 անլաթտըրտը :

— Իքի միլիօն իքի եիւզ պին ֆը-
 րանգ գատար ալաճաղըմ վար տըր
 . . . — տէյի ճէվապ վիրտի :

— Ա՛ , բէք պիլիւք պիր մէպ-
 լաղ տըր պու :

— Պըրագընը Ալլահընըգը սէ-
 վէրսէնիլ սիլ տէ , — տէյի ճէվապ
 վիրտի Լիօնէլ կիւլէրէք , — նէսի՞օ .
 լուր օ գատար պիր մէպլաղըն . . .
 պէնիւմ էօյլէ չէյլէր գալտըմտա պիլէ
 տէկիլ տիրլէր . . . — պաշգա լաղըր-
 տըեա պագալըմ . — օլ գատար ա-
 ճէլէ իւզլէ Ռարիստէն չըգտըմ քի ,
 սիզէ խապէր վիրմէքիլիլէ պիլէ վա-
 ցըթ պուլամատըմ . . . — աճապա
 տիւնքի կիւն Սէնթ-Ուէն քէօշիւ-
 նէ կիթտինիլ մի իտի . . .

— Էվվէթ , կիթտիւմ . . . վէ սիւալ
 տէ իթտիւմ . . .

— Էյ նէ՞ ճէվապ ալտընըգ . . .

— Քէօշքտէ քիմսէլէր պուլուն-
 մագտա օլմաեքպ , վէ քիմսէ տէ
 նէ նէրէեթ կիթմիշ օլմանըղտան ,
 վէ նէ տէ նէ վաղըթ տէօնէճէկի-
 նիզտէն խապէրտար պուլունմագտա
 տէկիլ իտի . . .

— Թամամ , տօղրուսուսու սէօյլէ-
 միշլէր տիր . . .

— Աճապա մատմօաղէլ Վարթըն ,

լար նասըլ տըրլար , էֆէնտի :

— Բէք իյի բահաթ տըրլար . . .

— Պուրատա սիզինիլէ պիրլիքտէ՞
 մի տիրլէր :

— Էվվէթ , պու սապահա գատար
 պուրատա իտիլէր :

— Էյ չիմտի՞ նէրէտէ տիրլէր , —
 տէտի Լէօթօլ քէքէլէեթէք :

— Շիմտի սէրի իւլ հարէքէ օլան
 գաթար իլէ Ռարիստէ տէօնմէքտէ
 տիրլէր :

— Տիմէք տիր քի մատմօաղէլլէր
 Ռարիստէ տէօնմիւշլէր տիր , էօյլէ՞ մի ,
 — տէտի մէրգում տէլիգանլը մէմ-
 նուն վէ մէսրուր օլարագ :

— Էվվէթ , վէ պիզ տէ պու ագ-
 չամ արգալարբնտան կիտիպ եէ-
 թիլլէճէկիլ Տօմէնիգօ Սէպալլա իլէ ,
 չիւնքի արթըգ իշիմիլ խիթամ պուլ-
 մուշ տուր :

Պիրագ սիւքիւթ իթտիքտէն սօն-
 րա , Լիօնէլ թէքրարէն քէլամէ ա-
 զաղ պիրլէ :

— Պուրատա գալմագլըղա սիզի
 մէճպուր գըլաճագ միւհիմմ պիր
 իշինիլ վա՞ր մը տըր :

— Խայր , տէյի ճէվապ վիրտի
 Լէօթօլ :

— Իմտի էօյլէ օլտուգտա , պու-
 եուրունուզ պիրլիքտէ կիտէլիւմ . . . —
 էկէր իւշիւմիւզ պէրապէր օլուր իսէք
 տահա իյի էյլէնիլիլ , եօլտա վագ-
 ի իմիզի չաքուգ կէչիլմիշ օլուրուղ :

— Պու թէքիլիլիլ քէլմալի թէ-
 չէքքիւրլէ գապուլ իտէրիւմ :

Արատան պիր սաաթ կէչտիքտէ ,
 Գօրա , Ժան Րընօ վէ Լէօթօլ , խու-
 սուսի օլարագ պիր վալօնա պինտի-
 լէր :

Փարիսէ Սէն-Լազար սթասիօնու-
 նա վառըլ օլտուղլարընտա , թա-
 պիաթիլլէ ալըլմալարը լաղըմ կէլ-
 տիկինտէն , Լիօնէլ մէրգումուն է-
 լինի սըգտը , վէ սըգը սըգըեա ֆէր-
 . . . 13

չքնտան զայ օրուր պիթէր տէրի
գօրգտուղունտան, պիւրիւք պիւրա-
տէրի ժօրժա, շու ամիտէքի սու-
րէթտէ իքի սաթըր պիւր մէքթուպ,
եաղտը,

Հէ՛հէ՛ն շէ՛հէ՛ն ի՛նչ ի՛նչ Կէ՛հէ՛ն ի՛նչ
Կէ՛հէ՛ն ի՛նչ ի՛նչ Կէ՛հէ՛ն ի՛նչ Կէ՛հէ՛ն
Կէ՛հէ՛ն ի՛նչ ի՛նչ Կէ՛հէ՛ն ի՛նչ Կէ՛հէ՛ն
Կէ՛հէ՛ն ի՛նչ ի՛նչ Կէ՛հէ՛ն ի՛նչ Կէ՛հէ՛ն

Ամէլի մէքթուր մէքթուպու գօ-
ճաւը Կօնթրանըն օտա ուշաղընա
վիրտի, վէ.

—Հայտէյինիդ Մ. Ժօրժա կիտի.
նիդ... —մէրգուժուն օրթաղընըն է-
վինէ կիտինիդ... —Պօրսաեա կիտի.
նիդ... —հէր թարաֆա կիտիպ ա-
րաեընը... —պուլունուգ... —վէ
պանա չաղըրընը... —վէհասըր պի-
րատէրիմի պուլմագսըղըն կէլմէմէ-
լիսինիդ:

116

Արատան պիւր պուլունգ սաաթ
կէչտիքտէն սօնրա, մէրգուժ խըտ-
մէթքեար կէլտի:

—Էյ ճանըմ, նէ՛ եաբտընը, —
տէյի սիւալ իթտի մէրգուժէ կէնճ
գատըն հարէրէթի պիւր հալ իւղրէ:

—Մ. Ժօրժա Պօրսաեա պուլ-
տուժ, վէ մէքթու պիւրիդի քէնտի-
սինէ թէպիմ իյլէտիմ, մատամ, —
տէտի մէրգուժ:

—Նի՛շին պիւրիքտէ կէլմէտի:

—Մատամ, պէնտէնիդէ սէոյլէ-
տիկինէ կէօրէ, եարըմ սաաթտան
էվվէ պուրատա պուլունաճագ տըր:
Ֆիլվագը արատան պիւր շէյլէք
կէչէր կէչմէզ Ժօրժ կէլտի:

Մէրգուժուն լէհճէսինտէ օլ մէր-
թէպէ պիւր պօղուղուգ պուլուն-
մագտա իտի քի, Ամէլի կէօրիւր
կէօրմէզ, քէնտի ֆիքթիճէ զայլէլէ-
քինի ունտաւարագ:

—Սիմանըղտան անլաշըրընա

նէզարէն, պիւրիւք պիւր մէրագը-
նըզ պուլունմագտա օլմալը տըր:

—Էվվէթ... —գըրգ սէքիդ սաաթ-
տան պէրու սայքի աղլըմ՝ պաշըմ-
տա տէկիլ տիր:

—Սէպէ՛ պ:

—Նաալըքի պիւրիսին, պէն Լիօ-
նէլ Վարթընըն եէկէնլէրինտէն պի-
րինէ, լէսմէն նըշանլանմըշ իտիմ:

Ամէլի պուլունու իշիթտիքտէ տիթ-
րէմէկէ պաշլատը, չիւնքի գարն-
տաշընըն, հէնուզ քէնտիտի տիհա-
նըն աշըպտա սիւալ իթմէքիկէ
լիւզում՝ գալմագսըղըն, էվվէլ է-
միրտէ Լիօնէլին իսմինի թէլաֆթուզ
իյլէտիկինի կէօրտի:

—Էվվէթ, պիւրիթօրում... —տէ-
տի մէրգուժէ հարէրէթի պիւր հալ
իւղրէ, —նէ՛ վար տըր, նէ՛ օլտու,
եօգսա նըշանընըզ կէրէ՛ մի իթ-
միշէր տիր:

—Դալպիմէ, տօղրուտու, էօյլէ
պիւր գօրգու էսէրի տօղմագտա տըր
... —չիւնքի էօյլէ պիւր շէյ վուզու
պուլմուշ տուր քի, հիշ պիւր միւս-
քիթ սէպէպ պուլունմաշըմ տըր...:

—Աման չաբուգ սէօյլէյինիդ, զի-
րա իւղրիմէ պիւր ֆէնալըզ կէլմէք-
տէ տիր, նէ՛ վար տըր, նէ՛ օլմուշ-
լար տըր պաղալըմ...:

—Սիլին զիեաֆէթին ֆէրտաւը
կիւնիւ, կէրէք Լիօնէլ վէ կէրէք
եէկէնլէրի, Սէնթ-Ուէն քէօշկիւնիւ
թէրքիէ պըրագըպ կիթմիշէր տիր:

Մէրգուժէ պու հալատիսի ի-
շիթտիկի կիպի պիւթիւն պիւթիւն
ալթ իւթ օլտու, վէ հատտէն զի-
եատէ պիւր քէտէր վէ պիւր թէաճ-
ճիւպ իւղրէ:

—Նէ՛, կիթմիշ մի... —Լիօնէլ
պըրագըպ կիթմիշ մի... —տէտի:

—Էվվէթ:

—Նէ՛րէեէ կիթմիշ:

—Պիլմէեթօրում...:

—Էյ նէ՛ վագըթ ալտէթ իտէ.
ճէք իմիշ:

—Անըտա պիլմէեթօրում...:

—Կիտէճէկինի սիղէ խապէր վիր-
միշ մի իտի...:

—Խայր... —պէն անճագ քէօշ-
կէ քէնտիլէրինի կէօրմէկէ կիթտի-
կիմտէ անլատըմ... —վէ պանա բէք
իլթիֆաթաղ սուրէթտէ ճէվապլար
վիրտիլէր... շէօյլէ քի, պէօյլէ պիւր
միւհիմմ խապէրի, եալընըզ օտի
պիւր խըտմէթքեար իսանընտան ի-
շիթտիմ...:

—Մէրգուժա լաղըմ՝ կէլէն շէյ-
լէրի սիւալ պիրլէ քէսպի վուզու-
ֆիլյեթէ չըգըշտը՛ն մը իտի:

—Շիւբհէսիլ... —հաթթա, իւ-
ղէրիմտէ գաշ թանէ լիրա վար իտի
իսէ ալուճունա սըգըշտըրարագ,
ախըք մալիւմթա գալմըշտըմ իսէ
տէ... լէտտ իտէրէք գապուլ իթ-
մէտիքտէն պաշգա... —իլալթէն
տալի - Է պիլիմ՝ էֆէնտի, —տէտի
մէրգուժ, —քէնտի իշի հագգընտա
պանա հիշ պիւր շէյ սէօյլէմէզ, ա-
տէթինտէն տէկիլ տիր... Տիմէք
տիր քի, մէրգուժուն պու սէօյլէ-
տիկի եա սահիհ իտի, վէ եալտա
քէնտիսինէ էօյլէ թալիմաթ վիրլի-
միշ օլտուղունտան, նօղթասը նօղ-
թասընա իճրա իյլէմէքտէ իտի...:

—Բէ՛ք աճայիպ պիւր շէյ տիր
պու... —տէտի Ամէլի, —էյ պու
պապտէ սէնի՛ն էֆքեարըն նէ տիր:

—Քէնտիմի իսքեաթ իտէճէք հիշ
պիւր սէպէպէ համլ իտէմէտիկիմ
տէն, ատէթա չըլտըրմագ տէրէճէ-
սինէ կէլմէքտէյիմ...:

—Լիօնէլ Վարթըն պուրատա,
սալօն իշինտէ, ալէմ նէգտինտէ,
պիլղալթ քէնտիսի, պիլղիմ իլէ պիւր
խըրմըղք բէյտա իտէճէկինի սէօյ-
լէմիշ պուլունտուղու թագտիրտէ,
մէկէրշի շիմտի տէ գալղըպ տա նը-

շանընըզ կէրի իտէպիլիմի, վէ էօյ-
լէ պիւր շէյ եաբմագլըգ իշին հագգ-
լը պիւր սէպէպէ մալիք պուլունմագ-
տա՛ մը տըր:

Ժօրժ պաշընը սիլքտի:

—Հիշ պիւր սէպէպ պուլունմագ-
տա տէկիլ տիր... —տէյի ճէվապ
վէրտի մէրգուժ, —նաֆիլէ եէրտէ
պիւր սէպէպ արամաեթընըզ, չիւնքի
պուլամաեաճագ սընըզ... —պէն տէ
շիմտիյէ գատար պիհուտէ եէրտէ
տիւշիւնմիւշիւմ տիր...:

Ամէլի գարտաշընըն էլլէրինի
թուլթու, վէ պիւր մուհապէթի
խալիսանէ իւղրէ օլտուղու հալտէ,
մէրգուժա:

—Տիմէք տիր քի Լօրա Վարթըն
բէք կիւզէլ պիւր գըզ օլմալը տըր,
էօյլէ՛ մի, —տէյի սիւալ իյլէտի:

—Լիօնէլ գատար տիլպէրտիր...:

—Պէսպէլի մէրգուժէեթի աշուրի
մէրթէպէ սէվմէքտէսին, էօյլէ տէ-
կիլ մի, —տէտի մէրգուժէ եիւղէրի
գըզարարագ:

—Էվվէթ, լուհում կիպի սէվ-
մէքտէյիմ, —տէյի ճէվապ վէրտի
Ժօրժ, —վէ ալէլիսուտու ալթը մի-
լիօն ֆրանգ տա բարասը վար տըր...:

Պուլուն իւղէրինէ մէրգուժէ ու-
մաղլարընը սիլքտի վէ կիլիւմտէտի:

—Ասըլ նըշանընը էլինտէն գա-
շըրմըշ օլտուղուն հալտէ, պիւր տէ
տուրմուշ տա միլիօնլարը՝ տիւշիւն-
մէքտէսին... —տէյի ճէվապ վիր-
տի մէրգուժէ. —հէր նէ հալ իսէ,
չօղլուգ մէրագ իթմէմ, չիւնքի սէ-
նին գալպինտէ հիւքմ իթմէքտէ
օլան տալ տուլղուեու պէն բէք
ալէա տէրք ու ֆէհմ իյլէմէքտէ-
յիմ... —գալպինին ետրէթի թէհ-
լիքէլի պիւր հալտէ տէկիլ տիր...:

—Իթիլհագաեա գալղըշմաեալըմ,
զիրա ճանըմ՝ ողղըլմագտա՛ տըր,
—տէտի Ժօրժ, —մէկէրշի Լօրանըն

բարասրնա կեօղ տիբմէեէճէք մէր-
թէպէտէ պիր զէնկինկէ պէն մա-
լիք պուլունմագտոմքեքմ. . . -վա-
զաա բէք չօգ կիւզէլ գարբար
վար տըր էմմա, էօյլէ բարասր չօգ
պիր զըզ նատիրէն կէօրիւլէպիւ-
մէքտէ տիր. - պէնիմ, մէվգքի իճ.
րաեէ գօնուլաճագ օլան ագտը իգ-
տիվաճըմք հագգընտա, զէրրէճէ
պիր շիւբհէմ պուլունմատըղընտան,
պիր թագըմ գուտրէթիմին մաֆէվ-
զընտէ օլան մէսարիֆաթա կիրիշ-
տիւմ. . . - տիւրա, արապալարա,
գօնաղա վէ էչեա վէ թէճէմմիւլա-
թա, օլանճա բարալարըմը սարֆի.
տիւպ պիթիրտիւմ. . . - մաաղալլահ,
էկէրչի նիքեաճըմք կէրի գալա-
ճագ օլուր իսէ, արթըգ պէնիմ ի-
շիմին պիթմիշ սաեղաճաղընտա
շիւբհէ եօգ տուր:

— Եինէ՞ մի բարա լագըրտըր. . .
տայիմա բարա լագըրտըր, ագըն
ֆիքրին բարատա տըր. . . - տէտի
Ամէլի, վէ պուլուն սէօյլէմէսիյլէ պի-
րատէրինէ օլ պապտէ պիր սիթէմ
իթմէք իսթէմէյիպ, իլլա, իշնէ հիշ
պիր շէյ անլամատըղընտան նէշէթ
իյլէմէքտէ իտի:

— Ահ, էվվէթ, տայիմա բարա
տիւշիւնմէքտէյիմ, ագըմ ֆիք-
րիմ բարատա տըր, շիւնքի տիւն.
եանքն ասըլ բատիշահը բարա տըր:

— Ատամ սէն տէ, արթըգ սաշ-
մա սէօյլէեօրսուն, -տէյի պաղըր-
տը Ամէլի, -տիւնեանքն բատիշահը
ագճէ օլմաեքպ, իլլա աշգ ու սէվ-
տա՝ տըր:

— Գատընլար իշին էօյլէ՞ տիր, -
տէտի ԺօրԺ, - սէն պէնիմ սէօյլէ-
տիկիմի անլամատըրսուն. . .

— Իէք ալէա անլամագտաեքմ. . .
-էկէր պու ագտը իգտիվաճ մատ-
տէսինճէ պիր ֆէնալըգ գուհուր ի-
տէր իսէ, թըպգը Պօրսատա պիր

տիւշիւնիւք գուհուրիյլէ գարա-
րընըզը մուճիպ օլմասրնա պէնգէ-
եէճէք տիր, - հալ պու քի մու-
ղայիրի օլարագ, բիեաշա եօգարը
կիթտիկի կիպի, սէնին իգպալ տէ
սըրասրնա կիրմիշ օլուր, -լաքին,
օ տէյիլ եա, Մ. Լիօնէլին պիր տա-
հա կէլմէեէճէկինի, իյիտէն խապէր
ալապիտին մի:

— Խալր, քիմսէ սահիհինի պիւ-
մէքտէ տէկիլ տիր. ֆագաթ, իշ-
տէ պիր կիզլի հալ կէօրիւլմէքտէ
օլտուղընտան. . . ֆիրար իթմիշտիր
տէյի տախի շիւբհէ օլունսա ճայիշ
տիր. . .

— Իհիթիմալտիր քի եարընա տօղ-
րու լաեքըլ պիր մաալիւմաթ ա-
լապիլէճէքին տիր. . .

ԺօրԺ ճէվապ վիրէճէք եէրտէ,
մէէմուլ իտէմէտիկինէ տայիշ հա-
րէքէթտէ պուլունարագ, պիր ահը
տէրուն չէքտի:

Արատան ճիւղիճէ վագըթ կէշ-
տիքտէն սօնրա թէքրարէն քէլամէ
աղաղ պիրլէ:

— Լաքին, էլվէրիր պէնիմ հագ-
գըմտա գօնուշտուղումուզ. . . շիմ-
տի սէն անը սէօյլէ պագաեքմ, պէ-
նի նէ՞ իշին իսթէտի իտին, նէ՞ վար
տըր, նէ՞ սէօյլէեէճէք իտին:

Ամէլի, թագտիմ իտէճէկի սիւ-
ալլէրէ գարշըլըգ արթըգ ալաճաղը
ճէվապարը պիլմէքտէ օլտուղուն-
տան:

— Էկէր աօղրուսունու իսթէր ի-
սէն, - տէտի մէրգումէ, -սէնին
հալին վէ տէրտին իւզէրինէ օլ մէր-
թէպէ միւթէէսիր օլտումքի, նէ
սէօյլէեէճէկիմի պիլէ ունուլմտում
. . . -մալիւմեա պէն սիգի աշուրի
մէրթէպէ սէվէն զըզգարնտալար-
տանըմ. . . -ֆագաթ, զանն իտէ-
րիւմքի, նիյեթիմ, շու բէտէրիմի-
զին եանքնտա պուլունմագտա օլան

աղըրըգ գարըեք, մէրգումուն եա-
նքնտան տէֆ իթմէքիկէ տայիր
պիր թարիգ տիւշիւնմէքիւք զըմ-
նքնտա գօնուշագ արգուսինտէ պու-
լունմագտա իտիւմ, զիրա, հիշ միւ-
նաեպէթ ալմագտա տէկիլ տիր. . .
հէր քէս աեքալմագտա տըր. . .

— Բօղ Պօնշանք՝ մը. . .

— Էվվէթ, մէրգումէեի. . .

— Ջաթէն անքն իշին պիր թարիգ
տիւշիւնիւլմիւշ տիր. . . - պէնիմ
վասըթմալա պիր ֆամիլեա մէճիլսի
թէճէմմիւ իտէճէք, վէ մէրգումէ-
նին օրատան տէֆինէ գարար վիրի-
լէճէք տիր, օլ վագըթ թապիւա-
թիյլէ բէտէրիմիլին խանէսի իտա-
րէսի քեամիլէն պիլիմ եէտի իգ-
թիտարըմքտա գալաճագ տըր:

Պունլարըն պու միւքեալմէսի
չէնտ տագըգա սիւրտիւ, վէ պա-
տէհու ԺօրԺ, եէնի պիր մալիւմաթ
տահա ալտըղընտա պիլտիրմէք իւզ-
րէ, Լասէնի գօնաղընը թէքք իլէ
պըրագըպ կիթտի:

Ամէլի քէնտի պիրատէրինտէն,
Լիօնէլին կիթմիշ օլմասընը իշիթմէ-
սի իւզէրինէ, հէր նէ գատար ալթ
իւսթ օլտու իտի իսէ տէ, պու մէ-
րագը չօգ սիւրմէյիպ եինէ տէֆ
օլտու, շիւնքի, մէրգումուն քէն-
տիսինի կէօրմէկէ կէլմէմէսինին պիր
սէպէպ թահթընտա օլմասընը ալա-
շըլմը իտի. էկէր Փարիստէ պու-
լունուպ տա կէլմէմիշ օլտա իտի,
ճէնապընա թօգունաճաղընտան,
զիեատէսիյլէ կիւճիւնէ կիթմիշ օ-
լաճագ իտի. վէ պունտան տա գա-
թինաղար, մատամ քի պիրտէն պի-
րէ պըրագըպ կիթմիշ իտի, էլպէթ-
թէ պիր սէպէպէ մէպնի օլուպ, վէ
մէքըլուր սէպէպ տէ էր եա կիճ ան-
լաշըլաճագ, վէ չօգ տա իհիթիմալ-
տէն տիր քի, մէրգում բինէ եա-
գընտա մէյտանա չըգաճագ իտի:

Վէլհաղըլ մէրգումէ սապրիտիպ
պէքլէմէքիկէ գարար վիրէրէք
գալպինի թէսկին իյլէմէքտէ իտի:

Կէրչի մէրգումէ պիր վագըթ քէն-
տի իգթիրտալը գալպինի սէթրէ
միւզթէտիր օլապիլմիշ իտի իսէ տէ,
գօճասը վէ գայըն վալիտէսիյլէ սուֆ-
րաեա օթուրտուգլարընտա իսէ, իւ-
զէրինտէ սինիր էսէրլէրի հուսուլէ
կէլմէկէ պաշամըշ իտի:

— Իւզէրիմտէ զիեատէ պիր ֆէ-
նալըգ հիոս իթմէքտէյիմ, -տէյի
տիւշիւնմէքտէ իտի մէրգումէ, -
գօրգարըմքի, հէման չօղա վարմա-
եքպ հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա
պաշաեաճաղըմ տըր. . .

Մէրգումէ պու արատա հէր նէ
գատար պաշընը էկէրէք կէօղէրի
էօնիւնէ պագմագտա իտի իսէ տէ,
պու ճիւմէ իլէ տախի, գօճասընըն-
տա տիր տիր եիւզինէ պագմագ-
տա օլմասընը կէօրմէքտէ իտի:

Մէրգումուն մէքըլուր պիր հա-
րէրէթի գալպիյէ վէ պիր իգթիրա-
պը տէրուն իւզրէ պագըշը իւզէրի-
նէ, մէրգումէնին գալպի մէրհամէ-
թէ կէլիպ տէ աճըեաճագ եէրտէ,
մուղայիրի օլարագ, տահա զիեա-
տէ հիտտէթ տույմագտա իտի:

— Աճապա նիշին պու ատամ պէ-
նիմ եիւզիւմէ պէօյլէ տիր տիր
պագմագտա տըր, -տէտի մէրգու-
մէ քէնտու քէնտույէ, վէ զաղապ-
նաք պիր հալ իւզրէ սիւալ իյլէ-
տի, -պու ատամ իլէ պէյնիմիգ-
տէ, գօնթուգ իւնվանընտան պաշ-
գա նէ՞ ֆարգ վար տըր. . . -մէր-
գում գօնթ իմիշ, վէ զէնկին իմիշ
. . . -հայը՞ք քի, պէնիմ կիւզէլի-
կիմ իլէ կէնճիկիմ, մէրգումուն
սէրվէթինէ գուրպա՛ն կիթմիշ տիր
. . . -տօղրուսուն պու հալ պէնիմ
իշին պիր մէզէլլէթ տիրէք տիր,
զիրա, բարասը սայէսինտէ պէնի

Ի քննի մէջ թուալ տախի այնի սուրէթտէ եազըմըջ օլուալ, վէ ֆարգը իսէ, եալընը իսիմտէ իտի, եանի, նասըլ քի իշար իտիտի, Ամէլի իլէ գէվճի Կօնթրանա խիթա. պէն եազըմըջ իտի:

Ամէլի մէջքիւր մէջքուալարը կէօրիւր կէօրմէզ, եիւզիւ կիւմէկէ վէ կէօզլէրի բարլամաեա պաշլա. տըլար:

Մէրգուլ մէջքիւր սէվինճինէ պիւր սէպէպ վիրմիշ օլմագլըզ նիյ. եէթիլլէ:

—Պէսպէլլի մէջքիւր թաամտան սօնրա պիւր տէ զիյնէթ իճրա իտի. լէճէք օլմալը տըր... —տէյի պա. զըրտը, —Ահ, նէ՛ գատար մէմնուն օլտուլ... —չու Սէնթ-Ուէն քէօշ. կիւնիւ պիւր քէրրէ կէօրէյիմ տէյի ճան աթմագտա իտիմ, չիւնքի հէր քէս, հէր ճիհէթլէ մէտհ ու սէնա. սընը օգուլմագտա տըր...:

—Ատա՛մ սիզ տէ, —տէյի ճէ. վապ վիրտի սապըգ —Պլանշ էրվի. էօ, եանի Ամէլինին գաեքն վալի. տէսի էհէմմիյեթինի էքսիլթմէք իսթէեէրէք, —խալգ տիհանքնտա հէր շէյ միւպալաղալը սուրէթտէ սէօյլէնիլմէք ատէթտէն տիր... —իշիթտիկիմիզին անճագ եիւզտէ էլ. իսինէ ինանմալըսընըզ... —զաթէն մահէլլի մէջպուրու կէօրիւր տէ հայրան օլանլար, վէ մէտհ ու սէնա օգուլմանլար քիմլէր տիրլէր քի...:

—Մաաշալահ, զանն իտէրիմ, մէջքիւր քէօշիւ, վէ Մ. Վարթընը կէօրիւր գօնուշանլարըն քեաֆֆէսի տախի ախի լիսանը իսթիմալ իտէ. լէք մէտհ ու սէնալար օգուլմագտա տըրլար... —տէյի ճէվապ վիրտի Ամէլի հարարէթլի պիւր սէօյլէյիշ իլէ:

—Մէկէրչի մէրգուլ իլէ կէօ. իւշիւպ գօնուշանլար, վէ մէջքիւր

քէօշիւ. կէօրէնլէր, սահիհէն սիւս, վէ տարաթ, վէ կիւզէլլիք նէ տիր թանքմագտա՛մը տըրլար, թանքեան թագըմտա՛նմը տըրլար պագալըմ. —լագըրտը պէյնիմիզտէ եա, ազի. զէմ, պէն, տօղրուսու պիւր ազ չիւրհէ իյլէմէքտէյիմ...:

—Նի՛չին չիւրհէ իյլէմէքտէսի. նիզ, մատամ:

—Չիւնքի Վարթըն ֆամիլեաթ պուրալը օլմաեքալ թաշրալը օլտուլ. լարընտան, թապիաթիլլէ պուրա. տա էօյլէ պիւր չօգ եիւքսէք վէ բարլագ ֆամիլեալար իլէ միւնա. սէպաթ իւզրէ պուլունամաեաճագ. լար, վէ պինաէն ալէյհ տէ, հէր նէ տէ եաքսալար, Փարիս կուսթօ. սունու ույտուրամաեաճագլար տըր... —իշիթէ, մէջքիւր քէօշիւ կի. տիպ կէլմէքտէ օլանլարըն, գանդի թագըմարտան պուլունտուլ լարընը զաթէն պիլմէքտէյիզ...:

Մատամ, օրաեա կիտիպ կէլմէք. տէ օլանլարըն իշլէրինտէ, իշթէ պէ. նիմ պիրատէրլէրիմ տախի պու. լունմագտա տըրլար... —տէտի Ա. մէլի բիւր զագապ քէսիլէրէք:

—Տօղրուսու, ազիզէմ, Մ. Թօրթ իլէ Մ. Լէօթօլու թահսին իտէնլէր. տէնիմ, ֆագաթ, չու տախի սահիհ տիր քի, մէրգուլար նէ ճէնթըլ. մէն, վէ նէ տէ էհիլ հիւնէր տիր. լէր, իմտի, պէնիմ իթիգատըմճա, ասըլ սիւս վէ տարաթ վէ սալթա. նաթ տէնիլէն շէյի, անճագ ճէն. թըլմէնլէր իլէ էհիլ հիւնէրլէր թա. նընապիլլէր:

Ամէլի հիտտէթինտէն նաշի թըր. նազլարընը բըրմաեա պաշլատը:

—Իէք ալէա, մատամ, —տէյի ճէվապ վիրտի մէրգուլէ պատէհու գըսսա վէ տիթրէյիշի պիւր սէս իլէ սէօյլէեէրէք, վէ ֆէնա պիւր կիւ. իւմնէյիշ իլէ տախի կիւլիւմնէեէ.

րէք, — օղլին օլ պապտէ տէրքեար օլան էհիլյեթինիզ տէ պիւր շէյ տէնիլէմէզ եա, սիզ քէնտինիզ կէօզլէրինիզլէ կէօրտիւկիւնիւզտէ բէք կիւզէլ մուհաքէմէ իտէպիլիւր սինիզ, զիրտ, թա էճտտաթ աագա. մընըգտան պէրու օլ տէտիկինիզ եօլտա պիւլիյիւպ տաշիմա պիւլիւք վէ եիւքսէք շէյլէր կէօրմիւշիւ. նիւզ տիր, հտթթա պիւլիւք բէ. տէրլէրինիզ, Խաշակիրլէր մուհարէ. պէլէրինտէ պուլունարագ, ֆէտալի ճան ու մալ պիլլէ, քէնտի զատէ. կեանլըզլարընը իսպաթ իյլէմիշլէր տիր... —էվլէթ, պիզգաթ քէնտի կէօզլէրինիզլէ կէօրիւր մուհաքէմէ իյլէտիկինիզտէ, պէն տէ քէմալի թէվազու իւզրէ, սիզին աթիզ թէճ. իւպէքեարլըզլարընըգտան հիտտէ ալըպ իսթիֆատէ իտէրիմ...:

Ամէլի պաղը լուղէթլէրի թէշ. տիտի սուրէթտէ թէլաֆֆիւզ իտէ. լէք, գաեքն վալիտէսինէ իսթէտի. կի թաշարը վուրտու:

Մէրգուլէ պաշ գատըն, պիւլ միւնալէպէ (նէօպէթ իլէ) գըզար. մաեա վէ սօլմաեա պաշլատը իսէ տէ, մէրգուլէնին վուրտուղու թաշ. լարըն կիւեա ֆէհմինտէ օլմատը կի. պի պիւր թալի ու թարգտա պու. լունարագ, բէք միւլալիմ սուրէթ. տէ պիւր ճէվապ իթաթըյա իզթի. ֆա իյլէտի, եանի,

—Ազիզէմ, պէնիմ աթիզ թէճ. իւպէլէրիմտէն հիտտէ ալմագլըզա միւհիթաճ տէկիլսինիզ... ֆագաթ, պու ճիւմէ իլէ տախի, միւրատ իթ. տիկինիզ նասիհաթը վիրմէքլիկէ հէր վագըթ հազըրըմ... լաքին, էսէֆ իտէրիմ քի, Մ. Լիօնէլ Վար. թընըն տալէթինի գապուլ իտէմէ. եէճէկիմ տիր...:

—Աճալիպ, մէկէրչի Սէնթ-Ուէն քէօշիւնէ կիլմէեէճէքմիսինիզ...

—տէյի պաղըրտը կէնճ Գօնթէն:

—Խայր, կիլմէեէճէկիմ...:

—Մէկէրչի պիրատէրիմին ագաթ իզտիվաճ գօնթրաթընա վագը իմզա իթմէք իսթէմէ՞գմիսինիզ...:

—Օլ պապտէ պէնիմտէ քէն. տիմէ մախսուս պիւր միւլահաղամ վար տըր. վէ Մ. Թօրթ տա պէնիմ իմզամա միւհիթաճ տէկիլ տըր, օլ. սա տա օլուր, օլմասա տա օլուր...:

Ամէլի հիշ ճէվապ վիրմէեէրէք եիւզիւնիւ գօճաթընա շէվիրտի, վէ վալիտէսի թարաֆընտան զու. հուրա կէլմէքտէ օլան մէջքիւր հալտէն տօլաեք քէնտիսինի մէսուլ թուլմաճաղընը անլաթտըրմագ նիյ. եէթիլլէ, հիտտէթլի հիտտէթլի մէրգուլուն կէօզլունէ պագտը:

Կօնթրան գէվճէսինին մէջքիւր պագընընտան մագսէտինին նէ օլ. մաաընը ֆէհմ իտիպ, վէ սիւքիւ. թի իթթիլազ իլէ. մէրգուլէնին հիտտէթլինի տահա զիեատէ թահ. լիք իյլէմիշ օլմագլըզը իսթէմէտի. կինտէն, օլ պապտէ լագըմ կէլէն թէվասսուլթա միւստարալթ իթմէք. իկի էհէմմիյեթտէն ատտ իյլէտի. —վէ հէր նէ գատար գալպինէ ա. զըր կէլմէքտէ իտի իսէ տէ,

—Ֆագաթ, վալիտէճիկիմ, մէ. էմուլ իտէրիմ քի, պու սէօյլէ. տիկինիզ, հէնուզ պիւր գարարը գաթի օլմաեքալ, իլլա օլ խուսուս. տա տահա տիւշիւնէճէքսինիզ տիր... —տէտի:

—Գանդի խուսուստա, —տէյի սիւալ իյլէտի սապըգ —Պլանշ էր. վիէս:

—Մէջքիւր տալէթէ լէտտ իւզ. լէ ճէվապ վիրմէքլիք խուսուսուն. տա, —չիւնքի, լէտտ իթմէքլիկէ տալիւ հիշ պիւր սէպէպ կէօրմէքտէ տէկիլիմ, վէ չօգ ումարըմ քի, իպրազը իճապէթ իտէճէքսինիզ տիր:

Մէրգումուն վալիտէտի պունա
 ճէվապ օւարագ պաշընը սիլքտի,
 Գօնթրան թէքրարէն քէլամէ ա-
 զադ պիրլէ,

— Եկվէթ, պէն օչ պապտէ հիշ
պիր սէպէպ կէօրէմէօրում . . .

— Հիշ պիտի սեպեց պուլունմա-
ւը զընդ, բէք էր պիլմէք տէ՛միսին
... — տիէրէք մէրգումէ, մէրգու-
մուն քէլամընը գաթ էրէտի :

— Եկե՛ք ի տոյ՛ն պի՛ր սեպեպէնիդ
վա՛ր իսէ պէ՛հան իյլէմէիսինիդ քի
պէ՛ղտէ իսքեաթ օյալոմ՛:

— Ելալէթի թէ վար տըր, — Ելալէթա
պիւր քէլըրէ օլ Մ. լիօնէլ վարիթըն
հազգընտա գալպիմ ըսընմատը,
կէօղլէրիմէ սէվլիմի պիւր ատամ կէօ-
րիւնմէտի...

—Գալսյննիզ ըսքնմատը մը, -
տէտի կօնթրան զիեատէսյլէ թէ-
անճիւղ իտէրէք:

— Եվ զի, մեր գումու ճանըմ պիտ
թիւր յիւ սէվմէտի...

—Ճագար, կէշէն կրնն դանքն
բէտերիմին էլլինաէ, ԺօրԺ մերդու-
մու սիզէ թագարիմ իթարկինաէ,
բէք հիւրմէթ իւզրէ սալանունուզա
դապուլ իթարի խտինիդ...

— Օնտա՛ն նէ հասն օտը, —
բէմի պիբ իյթիթատն իպարեթ
իտի . . . — մատամքի մէզգում
պիգտէ միւսաթիւր իտի, թապիս-
թիյնէ հիւրմէթ իւզրէ գապուլ իթ-
մէքիկէ պօթլու իտիմ, մէկէրչի
պաշգա տիւրլիւ եսբապիլի՛ր մի ի-
տիմ:

— Իյի եա, մէրգու մուն գուսու,
բու նէ տիր, նէ սին տէն հօշանմա,
տընրգ,

—Աման Կաթնապահ, մէկէրջի
պէն պիտէ պիտրմիւրիմ... -Իշխէ
ճանքմ սէպմէտի, իշէրբմտէն մու-
հապպէթ Կէրինէ պիտէ սէրի նէթ-
րէթ կէլմէքտէ տիր... -մէրդում

սէնին էկէր կէօղլէրինէ բէք լէթա-
ֆէթլի կէօրիւնմէ քտէ իսէ , մուշա-
շիրի օլարագ պէնիմ կէօղլէրիմէտէ
բէք սօուգ թապիաթլը կէօրիւնմէք-
տէ տիր. . . -պէնիմ զաննըմա կէօրէ,
պօշ կէշիպ լաֆզէնլիքլէ վազըթ
կէշիրէնլէրտէն , վէ ատամ ալտա-
տըպ գըսմէթ արաեանլարտան պիրի
օլմալը տրր. . . :

—Ա՛, արթըդ սիղտէ մէրդումա
բէք առի պիր առամ նազարըյլա
պագմագտասընըզ . . . — տէտի կօն-
թրան կիւլումե եէրէք ,

— Նիշին, մէկէրչի էօյլէ օլմաւը
ի թիմալտէն առկլ լմի տիր :

— Էմմա սիդ մէրզ ու մուն էլլի ալթ-
մըշ միլիօն ֆրանկ սահիպի օլմասը-
նը խաթրընըլտան չըգարմագտա-
սընըղ :

—Մէկէրչի մէջքիւր միլիօնլարը
սանա կէօթէրմիշմի տիր. . . - Հէր
բէս իսթէտիկի կիպի սէօյլէմէքտէ
լէ իյիտէնլէրտէ ինանմագտաւ տըր,
որմէք տիր քի տօղրուսունու քիմ.
է պիլմէքտէ տէյիլ տիր. . .

—Անիմ իտերսինիդ, վալիտէ . . .
էլէ պին շունու բէք ալէա պիլմէք-
տէ յիմ քի, մէրդ ուման եանընտա,
նարիսին էն միւթէ պէր պանգասը
ամընա օյարագ աշըք իթիպար
եաղըտը պոլունմագ տա տըր . . . -
յու սէ օյլէտիկի խալգ լագըրտըր
մաեըպ, իլա պիր սահինլիք
իր . . .

— Ի՜նչ ալեւ, հայտէ ֆարզ ի-
նչիմ քի է այլէ զէնկին օլմուշ օլ-
ման, — քէնտիսի իշին չօգ ինի . .
քին պիզէ՞ նէ վար տոր . . նէ՞ վա-
ֆէմիզ . . ֆազաթ, պէնիմ Սէնթ
Պէն քէօշկրանէ կրթմէք իսթէ-
տիկիմին, պաշգա սէպէպլէրի
տոր . . .

— 55 —

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԵՐԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՔՍԱՎԻԷ ՏՐ. ՄՕՆԹԵԲԵՆԻՆ

ԱՍՍԱՐԸ ՊԷՐԿԻԻԶԻՏԷՍԻՆՏԷՆ ՕԼԱՆ

ԹՈՒՀՏԵՆ ԳԸԶԼԱՐ

Замысел. Прозвучавший
У.Т. РОУД.У.

03 ኮከቧኮከኔጃኮኮ ጃኮኮጃ

July 5 1902

ሆኑት ላይ ነገሩት ልዩነታት የሚከተሉት ናቸው፡-

ԻՍԹԱՆԳՈՒՏԱՆ, ԴԱԼԱԹԱՏԱՆ ՄԱԹԳԱԱԹԻ ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՃԳԵԱՐ

1882

—Է՛յ, նե՛ օլմուշ, — նե՛ տիմէք
իսթէեօրսունուզ... իյգահ իտինիզ,
վալիտէ... Ֆիքրինիզի անլաեամա-
եօրում... :

—Օեօլտա աճայիպ աճայիպ գըզ-
լար իլէ, մէկէրչի պէն միւնասէ-
պաթ բէյտա իտէպիլի՛րմիյիմ,
պագաանաեընըզ, իսմէրի թա-
ԳԵՆԼԵ տէյի չըզմըչ, վէ Փարիսին
հոմարտարընըն իսանլարընա
տիւշմիւշլէր տիր, չէօյլէքի, պու
կիւնքի կիւն հիչ պիր քիպար Ֆա-
միլեանըն գաբուսու էչիկինտէն ի-
չէրի կիրէմէզլէր... — նիհաեթթ
մէրգումէլէրին, մէրգումուն եէ-
կէնլէրի օլմասը հազգընտա պիլէ
չիւպհէմ վար տըր... :

Ամէլի պունու իչիթտիկի կիպի
հիտտէթինտէն բէնկի թէպտիլ օլ-
տու, վէ աեաղա գալգտր :

—Մատամ, տէտի սէսինտէ պիր
տիթրէյիչ պուլունտուզու հալտէ, —
հազգլարընտա շիւպհէեէ գահիպ
օլտուղունուզ տիւթթէրլէրտէն պի-
րիսիլէ, պունտան իւչ հաֆթա
սօնրա պիրատէրիմին էվէնէճէք
օլմասընը, պէսպէլլի ունութմագ-
տա օլմալընըզ... :

—Հէնուզ ազտը նիքեահ իճրա
իտիլմիչ տէկիլ տիր... — տէյի ճէ-
վապ վիրտի վալիտէ գատըն :

—Հիչ շիւպհէնիզ օլմասըն քի իճ-
րա իտիլէճէք տիր... :

—Օլ վագըթ պիրատէրինիզէ եա-
ղըզ օլաճագ տըր... :

—Նի՛չին, մատամ :

—Զիւնքի բարասը խաթըր իչին,
մախլութ գանտան իլէրի կէլմիչ պիր
զըզ իլէ էվէնմիչ օլտուգատան պաշ-
գա, մէրգումէնին բարալարընըն տա
մէմպաընըն նէտէն իպարէթ օլմա-
սընը քիմոէ պիլմէքտէ տէկիլ տիր :

—Կօնթրան, — տէյի պաղըրտը
Ամէլի քէնտի գօճասընա, — սէն

քէնտի վալիտէնի տահա պըրադա-
ճագմընըն քի, պիրատէրիմ իլէ
ալաճաղըզ զէվէնի հազգընտա պու-
մէրթէպէ հագարէթլէր իյլէսին... :

—Վալիտէ, բէճա իտէրիմ, վա-
լիտէ պըրազընըզ պու եօլտա լա-
զըրտըլարը... — տէտի Կօնթրան :

—Պէնիմմիւրատըմ քիմոէեէ հա-
գարէթ իթմէք օլմաեըպ... — տէ-
տի մէրգումէ, — իլլա տօղրուեու
սէօյլէմէք տիր, էմմա, սէօյլէտի-
կիմ տօղրու լագըրտրտա պաշգա-
սընա թօգունուր վէ հագարէթ ոա-
եըլըր իմիչ, պանա՛ նէ, պէնտէ օլ-
ճիհէթլէ պիր թագսիրաթ օլմուշ
օլտալիլի՛րմի... :

—Կէօրի եօրմուսունուզ, իչի-
տիեօրմուսունուզ... — տէտի Ամէ-
լի գօճասընըն գօլունտան թութուպ
չէտիտ սուրէթտէ սըգարագ, — ի-
չիտիեօրմուսունուզ... : հալէատա
այնի իսանը իսթիմալէ տէվամ իյ-
լէմէքտէ տիր... — սէօյլէյինիզտէ
արթըզ սուս օլտուն :

—Ա՛, մէկէրչի սուս իթտիլէ պի-
լիրմիյիմ, — տէտի Կօնթրան գաթի
իւմիտ օլարագ վէ եալաշաճըզ սէօյ-
լէեէրէք, — կէրչի հագսըզ տըր,
Ֆագաթ, նէ՛ եաբաեըմ քի նիհա-
եէթտէ վալիտէմ տիր... :

Ամէլի բէք Ֆէնա թահքիրամիզ
պիր պաղըլլա գօճասընըն եիւզիւնէ
պագարագ, մէրգումու եանընտան
եիթի վիրտի :

—Պիրտէ գալգարտա պանա,
սէնի սէվէրիմ տէրսինիզ, — տէտի
մէրգումէ, — վէ կէօղլէրինիզ էօ-
նիւնտէ Ֆամիլեամա հագարէթ ի-
տիրտիկինի կէօրիւր տէ միւսատտէ
իտէրսինիզ, միւտաֆաաեա պիլէ
գալգըլմագսընըզ, իչթէ իլլին սէվ-
մէնիզ անճագ պու գատար տըր,
էօյլէմի, — սիզտէ հիչ մէրտիլք է-
սէրի եօգ իմիչ, — արթըզ պէն սի-

կետրուրընդոտան տօլտեք, գալ-
պինտե աշուրի մերթեպէ պիր էսէ-
րի մէմունիյեթի խալխանէ հիսս
իյլէմէքտէ տիր . . .

—Յիւլվագը պատիւի թէհայեիւ-
տիւմ օլմագտա տըրլար, — տէյի
ճէվապ վիրտի Ամէլի, — մէգքիւր
զիյգըյմէթ ետտիկեարլարը էն զի-
եատե նէգտիմտէ գըյմէթտար գը-
լան խուսուս, պիր թէգէքքիւրի
ազիմէ մուճիպ օլմագտա օլտուղուն-
տան . . . օլ պապտէ էգճան ու տիլ
թագլիմի թէշէքքիւր իտէրիմ . . .

Լիօնէլ պաշընը էեէրէք իգհարը
թաազիմ իյլէտի :

Ամէլինին մէգքիւր սօն լագըրտը-
սը իղէրինէ, չէնտ սանիյեթ պիր
սուլուգ տուր հիւքմ իյլէտի :

Լիօնէլ քէլամէ աղաղ պիրլէ :

—Մօնսիէօ Ժօղէֆի կէօրտիւ-
նիւղմիւ, — տէտի :

—Օն տագըգա գատար էվվէլ
պուրատա իտի, մէրգում սէվին-
ճինտէն ուշմագտա իտի . . . — տէյի
ճէվապ վիրտի Կօնթրան :

—Էլպէթթէ ագտը նիքեպհ
գօնթրաթընն իմզալանմասը իչին
լաղըմ կէլէն կիւնէ գարար վէրիպ
թախտիս իյլէմիշ օլտուղումուղու ի-
շիթմիշ օլմալընըղտըր :

—Էվվէթ, վէ գանն իտէրիմ քի
նէ մէրթէպէ մէրուր օլուպ վէ
ԺօրԺու էօյլէ պիր իգպուլ ու շէ-
րէֆտէն տօլտեք թէպրիքէ միւսա-
րաաթ իթմիշ օլմամըղը պէեանէ
հաճաթ եօգ տուր . . .

—Պէն գալիէն իսքեաթ օլմու-
շում տուր քի, շաեէսթէ պուլուն-
տուղու մէրթէպէտէ իգպալ ու
սէաաթէթէ նալիլ օլաճագ տըր . . . —
տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ կիւ-
լիւմսէեէրէք, վէ իլալէթէն տա-
լի, — վէ ումարըմ քի իրապիյլէ
իֆթիսար իյլէտիկիմ տալէթնա-

մէ տէ վասըլը տէսթի ալինիզ օլմուշ
օլմալը տըր . . .

—Էվվէթ, շիմտի ալմըշըղտըր . . .

—Տէտի Կօնթրան :

—Վէ քէմալի մէմունիյեթի
գապուլ իթմիշիզտիր . . . — տէտի
Ամէլի հարարէթի պիր սէօյլէյիշ
իլէ :

Լիօնէլ թէքրարէն իգհարը թաա-
զիմ նիյեթիյլէ պաշընը էյաիկիյլէ
պէրապէր :

—Չիեատէսիյլէ թէշէքքիւր ի-
տէրիմ . . . — զաթէն օլ պապտէ էմ-
նիյեթի քեամիլէմ տէրքեար ի-
տի . . . — տէտի :

Վալիտէ գատըն մէրգումուն լա-
գըրտընը գաթ իտէրէք :

—Մօնսիէօ Վարթըն, օլ պապտէ
օղլում իլէ կէլինիմ հագգընտա քէ-
մալի էմնիյեթի իղրէ օլապիլի ի-
սէնիզտէ, էսէֆ իտէրէք սէօյլէ-
րիմ քի, պէն կէլէմէեէճէյիմ տիր
. . . — տէտի :

—Ա, մատամ, սէպէպ, — տէյի
պաղըրտը Լիօնէլ, — մէկէլի մա-
տամ տէ Լասսէնինին պիրատէրինին
գօնթրաթընը իմզալամագ իսթէ-
մէգմիսինիզ :

—Խալր, էֆէնտի . . .

—Լաքին ումարըմ քի, տահա
իւշ հաֆթա վագթիմիզ վար տըր,
վէ օլ կիւնէ գատար պու էլէմպալշ
նիյեթիթիթի թէպտիլէ հիմմէթ իլէ
թէշրիֆ իտէրսինիզ . . .

—Խալր, աոյա իւմիտվար օլմա-
մալընըղ . . . — չիւնքի պէն քէնտի
գալարըմ տէկիշէնէրտէն տէկիլիմ :

Իյի էմմա, մատամ, բուի ճիհան-
տէ թէպտիլ թէղայեիւր գապուլ
իթմէղ հիշ պիր շէյ պուլունմագ-
տա օլմատըղտան պաշգա, հէլէ
գատըն թայիֆէսինէ կէլինտիքտէ,
օլ մէրթէպէ գարարը գալի իհիթի-
մալաէն տէկիլ տիր . . . — մէկէլի

Ֆրանսըզ գըրալարընտան պիրի
վագթիյլէ Եամպօր քէօշկիւ ճամ-
լարընտան պիրի իղէրինէ :

Գ—ԴԵՆԷՆ ԵՒ ԴԵՆԷՆ ԵՒ ԴԵՆԷՆ ԵՒ ԴԵՆԷՆ
ԴԵՆԷՆ ԵՒ ԴԵՆԷՆ ԵՒ ԴԵՆԷՆ ԵՒ ԴԵՆԷՆ

տէյի եւրգըմ տէկիլ մի տիր :

—Խալր, իշիթէ պէն օլ գատըն-
լարտան տէկիլիմ, գարարըմ գա-
րար տըր, — տէյի ճէվապ վիրտի
մէրգումէ միւթէքէպպիւրանէ պիր
սէօյլէյիշ իլէ :

—Տօղրուսու օլ պապտէ զիեա-
տէսիլէ էսէֆ իտէրիմ, — վէ իղին
հագըր պուլունմամանըղ, տէյիլ
եալընըղ պէնտէնիզին, իլա հէր
քէսին պատիւի թէէսսիւֆի ազիմի
օլաճագ տըր . . .

—Չանն իտէրիմ քի, էֆէնտի,
օլ խուսուստա եանըլմագտապը-
նըղ . . .

—Սէպէպ :

—Չիւնքի սիզին թանըմագտա
օլտուղունուղ զաթլարըն հիշ պիրի
պէնի թանըմագտա տէյիլ տիրէր
. . . — պիզիմ վէ սիզին կէօրիւշիւպ
իւլֆէթ իթմէքտէ օլտուղումուղ
զաթլար, պաշգա պաշգա թագըմ
տան տըրլար . . .

—Մատամ, կէլի սէօյլէտիկինիզ
իհիթիմալին տախիլինտէ տիր, լա-
քին շու տախի սահիհ տիր քի, մէզ
քիւր թագըմարըն պէյնէրինտէ
հէր նէ մէրթէպէտէ ֆարգարտա
պուլունմուշ օլտա, միւմքին տէկիլ
տիր, էլպէթթէ պաղը նօգթալար-
տատա պիրլէշմէքտէ օլմալը տըրլար
. . . — վէ պէն իսէ սիզին իլէ չօգ
տէֆա իսմինիզի շիտէրէք պիր քէր-
րէ կէօրիւշիւպ գօնուշմագլըգ ար-
զուսինտէ պուլունտան պիր զաթըն
պէյնինտէ, իքի լուղէթի պիրպիրի
նէ պիրլէշտիրմէքտէ օլտան պիր ու-
ֆագ չիզկինին խըտմէթին տէրիւհ
տէ վէ իճրա իթմէքիւք էմէլինտէ

պուլունմագտա իտիմ :

Մէրգումէ պուլագըրտընը իշիթ-
տիկինտէ, հիշ պիր ճէվապ վիրմէ-
եէրէք, քէնտի հարէքէթիյլէ պիր
էսէրի նէֆրէթ իպրաղ իյլէտի :

Լիօնէլ քէլամընա տէվամ պիրլէ,
—մէրգում տօթթումուն նիյեթի,
եալընըղ սիզին կէօրիւշիւպ գօ-
նուշմագլըգ շէրէֆինէ նալիլիյեթի
օլմաեքպ . . . — իլա, բէք իյի թանը-
մագտա օլտուղունուղ պիր զաթ
հագգընտա տախի գօնուշմագլըգ
արզու վէ նիյեթիթինտէ պուլունմագ-
տա իսմիշ . . .

Մէրգումէ պուլագըրտընը տա
իշիթտիկինտէ գաշարընը ինտիրմէ-
կէ պաշլատը :

—Պիր զաթմը, — տէյի սիւալ
իթտի :

—Էվվէթ, մատամ . . .

—Պիր էրքէք մի եօգտա պիր
գատըն մը :

—Պիր գատըն հագգընտա . . . —
էօյլէ պիր գատըն իսմիշքի, վագ-
թիյլէ սիզ տէն չօգ իյիլիքէր կէօր-
միւշ իսմիշ . . . — վէհասըլ թահթը
հիմայէնիզտէ պուլունմագտա իսմիշ,
—Աճապա մէրգումէնին իսմիշնէ
իսմիշ . . .

—Դէր Պօնշան իսմիշ . . .

Մէրգումէ հէր նէ գատար քէնտի
իսթիրապը տէրունինի զապթ իտէ-
րէք կէօթթէրմէմէքլիկէ չալըշար ի-
սէ տէ, միւմքին օլմատըղընտան
թիւլէրի տիքիլմէկէ վէ բէնքլէրի
տէյիշիլմէկէ պաշլատը :

—Մէրգումէնին քիմ օլտուղու-
նու խաթթըլաեա մաեօրմուսունուղ,
մատամ, — տէտի Լիօնէլ :

—Խալր, լալըգըյլ խաթթըմա
կէլմէեօր իսէ տէ . . . — տէտի Պանշ-
էրվիէօ պօղուգ պիր սէս իլէ, — մէզ-
քիւր իսիմ գուլաղըմատա պիրթին
պիրթին եապանճը տըր կիպի թօ-

գունամաեօր . . .

—Դէ՛ր Պօնչան մը . . . —տէյի պաղըրաք Ամէլի, —աճապա մէրգու. մէ, բէտէրիմին վազթիյլէ հէմ պէսլէմէսի վէ հէմտէ մէթրէսի օ. լուպտա, շիմախտէ պիւթիւն պիւ. թիւն հիւքմ' ու զապթ իտէրէք ալըպ օթուրմագտէ պուլունան, վէ պիղզաթ պիղի, քինտիէվրատարը. նը պիլէ էվէ գապուլ իթմէք իս. թիմէեին Բօզ Պլանշըն խըբմլա. բընտան պիրիսի' մի տիր :

—Պիլէմէմ, ֆուգաթ, օ սէօյլէտի. կինիզտէ իհթիմալին խարիճինտէ տէկիլտիր . . . —տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ. —չօգ տէֆա իսիմէր պիր. պիրինէ պէնզէրլէր . . .

—Միւմքի'ն մի տիր աճապա, —տէյի սիւալ իթտի Ամէլինին գանըն վալիտէսի, իղթիրապը տէրունու վէ մէրագըր կիթիթիքէ իղտիեատ պու. լարագ, —էկէր միւմքին օլուպ տա մէրգումէ Դիէր Պօնչան հագգընտա պիրազ մալիւմաթ վիրէպիլէճէք օ. լուր իսէնիզ, պէլքի խաթրըմա կէ. լիր . . .

—Խայր, մատամ, էսէֆ իտէրիմ քի վիրէմէմ, չիւնքի մէրգումէի թանըեան քէնտիմ օլմաեքպ, իլլա օլ սէօյլէտիկիմ տօսթուլմ տուր, պէն հիշ պիր շէյ պիլմէմ, հալպու. քի մէրգուլմ տօսթուլմտան իսթէտի. կինիզ մալիւմաթը ալապիլէճէկինիզ իհթիմալի գալիտէն տիր . . . չիւն. քի, —մէրգուլմ տիւնքի կիւն, հի. նի միւքեալէմէմիզտէ, էկէրչի մա. տամ գօնթէ տը Լէսէնի, Դիէշ Պօն. շանը ունուլմուշ օլտա պիլէ, —տի. մէքտէ իտի, —պէն քէնտիսինէ եա. լընըզ պիր գաշ լագըրտը սէօյլէ. տիկիմտէ, բէք ալէա տէրխաթըր իտէպիլէճէկինտէ շիւպհէ եօգ տըր . . . բէք մուհիմմ պիր խապէրիմ վարտըր քէնտիսինէ պիրտիրէճէք

. . . —տէտի :

—Տօսթուլուզ պուլունան զաթ պուլարը պէօյլէճէ սէօյլէտի, էօյլէ մի :

—Լուղէթ պէ Լուղէթ պէօյլէ սէօյլէտի . . .

—Մէրգուլմ տօսթուլունուզուն իս. մի' նէ տիր :

—Իսմինի պիլմէքլիքտէն պիր ֆալիտէ հասըլ օլամաեաճագ տըր . . . —չիւնքի զաթընըզ գաթան ա. նըն հագգընտա լագըրտը օլունտու. զունու իշիթմէմիշսինիզ տիր . . .

—Տօղրուսունու իսթէ'րմիսինիզ, մօնսիէօ Լիօնէլ, —տէտի սապըզ. Պլանշ Էրվիէօ սաթթէ պիր կիւլիւշ իլէ, —պու խուսուս հագգընտա կիթտիքէ մէրագըմ' արթմագտա տըր, վէ պունու տա նիհաեթի գա. տըն թայիֆէսինտէն պուլունտու. զումա, էվվէթ, էվանըն ճինսին. տէն օլտուղումա համլ իտէպիլիր. սինիզ :

—Մէզքիւր մէրագընըզըն տէֆի բէք գօլայ տըր, մատամ :

—Մէրգուլմ տօսթուլունուզու պիր տէֆա պուրաեա կէթիրէ' մէզմիսի. նիզ :

—Էսէֆ իտէրիմ քի, խայր . . .

—Նի'չին աճապա :

Չիւնքի մէրգուլմ հէմ բէք Թօ. հաթ թապիաթլը, վէ հէմտէ բէք ինատը պիր ատամ տըր, —մա. տամ քի պիր քէրրէ, սիղինլէ, խա. րիճտէն պիր մահէլտէ կէօրիւմէք. լիկի արզու իթմիշ տիր, արթըզ գալգըպտա պէնիմէ պուրաեա կէլ. մէզ : Վէ պունտանտա գաթինազար պէն զաթընըզ հագգընտա էմին օ. լարագ, հէր նասըլ իսէ պիր քէր. րէ, պիղիմ քէօշքտէ կէօրիւշէպի. լէճէկինի վատ իթմիշ օլտուղում. տան, թապիաթիլլէ օլ իւմիտտէ պուլունաճագ, վէ քէնտի իտտաա.

սընտան պիր նօգթա շաշմագ իսթէ. մէեէճէք տիր, իմտի, էկէրչի, սահիհէն, մէրգուլուն սէօյլէտիկի մէնֆաաթլը շէյլէր հէր նէ իսէլէր, իշիտիպ անլամագլըղը արզու վէ միւրատ իյլէմէքտէ իսէնիզ, էվվէլ. քի գարարլարնըղը թէպտիլ իլէ, եէվմի մէզպուրտէ քէօշկէ թէշրիֆ իյլէմէլիսինիզ . . .

—Տօղրուսու պէն տէ սայքի օլ մէրթէպէ արզու վէ մէրաք իյլէ. մէքտէլիմ . . . —տէտի մէրգուլմէ գատըն, միւմքին մէրթէպէ իղթի. րապը տէրունինի սէթրէ շալըշա. րագ :

—Հայտէլինիզ, մատամ, թէ. րէտտիւտ լագըմ' տէկիլ տիր, գա. րար վիրէրէք սէօզ վիրինիզ . . .

—Է'հ, բէք ալէա, հայտէլինիզ թէրէտտիւտի պիր թարաֆ իլէ սէօզ վիրտիմ . . .

—Իմտի տիմէք տիր քի, քէօշք. տէ ազշամ թաամընա թէշրիֆ ի. տէճէքսինիզ, էօյլէ տէկիլմի . . .

—Էվվէթ, կէլէճէկիմ . . .

—Ումարըմ քի արթըզ թէպ. տիլի էֆքեար իթմէեէճէքմիսի. նիշտիր . . .

—Խայր, սէօղիւմ սէօզ ալուր . . .

—Պու վատինիզտէն տօլաեք իֆ. թիխար վէ քէշէքքիւր իտէրիմ . . . —տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ քէ. մալի նէզաքէթ վէ թաաղիմ իւզրէ, հէնուզ տիլպէր պիր հայտէ պու. լունան մատամ Պլանշ տը Լասէնի. նին տէսթինի թուլուպ պուս իտէ. րէք :

Ամէլի էօթէտէն, կէշմէքտէ օ. լան շու հալլէրի սէյր իյլէմէքտէ իտի :

Արատան պիր տագըգա կէշտիք. տէ Լիօնէլ աեաղա գալգտը, վէ արթըզ կիթմէք իւզրէ մէրգուլմէ վալիտէ գատըն իլէ Ամէլինին միւ.

սաատէլէրինի թալէպ իյլէտի :

Հալպու քի Կօնթրան, մէրգուլմ կիթտիքտէն սօնրա, թէքրարէն վալիտէսիլլէ զէվճէսի պէյնինտէ թէհատտիւս իթմիշ օլան պիւրու. տէթին պաշ աղրընը տիյնէլիպ շէքմէքլիկէ մէճպուր օլաճաղընը տիւշիւնտիւկիւնտէն հէման քէնտի. սի տաթի աշըպ եիւրիւեիւ վիրմէք իսթէտի :

—Մօնսիէօ Լիօնէլ, նէ թարաֆա կիտէճէքսինիզ, աճապա պուլվա. րա տօղրու կիտէճէ'քմիսինիզ տիր, —տէյի սիւալ իյլէտի, մէրգուլմ, —էվվէթ :

—Պէնիտէ արապանըզա գապուլ իտէպիլլի'րմիսինիզ :

—Քէմալի իֆթիխար վէ մէմու. նիյեթիլլէ . . .

Լիօնէլ իլէ գօնթ Կօնթրան գօ. նագտան տիշարը չըգտըլար :

Պունլար կիթալ քտէն սօնրա, կէլին վէ գաեըն վալիտէ, պիրպի. րինէ պիր լագըրտը պիլէ սէօյլէ. մէքսիղին պըրագըպ քէնտի տայի. րէլէրինէ շէքիտիլլէր :

Ամէլի քէնտի օտաընըն սիւր. կիւսիւնիւ գօյտուգտան սօնրա, հէ. տիյեէ գուլթուսունու աշտը, վէ եալընըզ գօգու ճիհէթիլլէ ֆարգ օլունմագտա օլուպ, սայիր ճիհէթ. լէր իլէ իսէ, թըպըր թապիի Տա. նաէ չիշէկինէ պէնզէմէքտէ պու. լունան միւճէվհէրաթը պուս իթմէ. կէ պաշտաթ :

—Ա'հ, —տէտի մէրգուլմէ քէն. տու քէնտույէ սէվինճինտէն տէլի օլարագ, —թէհի եէրտէ մէրգուլուն վաղիֆէսիղլիկի հագգընտա շիւք. հէլէրէ զահիպ օլտու իտիմ . . . —մէկէրչի իշպու մուճիպ թէզէքքիւր օլմագտա օլան չիշէքլէրի կէթրիպ հէտիյեէ իյլէմէսի, պիւթիւն պիւ. թիւն մուղայիրինի իսպաթ իթմէք.

տամբն, իլլա սէվիպ արգու իյլէտի-
կիմ պիր առամբն էսիրէսի օլմալը-
երմ:

119

Գօնթէս Ամէլիեի պիր հարարե-
թի տէրունիյեէ սարմըլ օլտուղուն-
տան, պիր թէլալ վէ պիր աթէլ ի-
լէ, վէ նէֆէսլէրի սըզլալալ վէ
պուրուն տէլիքլէրի ալթլաւա, վէ
սինիրլէրի կէրկիլէնմէկէ պաշլատը-
զը հալտէ, սանտիլիյեէտէն գալգ-
տը, վէ օտա տէրունիյեէտէ, շարգ-
հալլարը իւզէրինտէ, նիզամարգ
պիր երւրիլիւշ իւզըէ, կիտիպ կէլ-
մէկէ պաշլատը:

Մէրգուլմէնին պաղէն չաբուզ չա-
բուք երւրիլիւպ, վէ պաղէն տա-
խի աղըր աղըր երւրիւմէքտէ օլմա-
սըն, ֆիքրինէ պիր ուլղունսուզ-
լուք հիւքմ իյլէմէքտէ օլմասընա
տէլալէթ իյլէմէքտէ իտի:

Մէրգուլմէ օլ անտէ գալպի պիր
թէէսսիր թաճթընտա պուլունմագ-
տա օլմաերպ, իլլա տօղուշունտա
պուլունմագտա օլան արսըզնա տույ-
ղուլար վէ աթէլիլէր բէնչէսինտէ
պուլունմագտա իտի:

Նիսա թալիֆէսինէ մախսուս օլան
հալալի նէֆս մէրգուլմէեր քեամի-
լէն թաճթը թէէսսիրինէ ալմըլ օլ-
տուղունտան, ատէթա շիրազէյի
աղլընտա պիր պօզուզլուգ բէյտա
օլմագտա իտի:

Շէօյլէ քի, պիր ճինայէթ իլլէ-
մէքլիք քիւսթալըղընը չըզըլմագ-
լըզը պիլէ գուրմագտա, վէ արգու-
լէտիկի սէատէթի հալէ նայիլ օլտ-
պիլմէք իյին, տէրքեար պուլուն-
նան մէվանինին էօնիւնիւ ալմագ-
լըզ զըմնընտա վէլէվ առամ էօլ-
տիւրմէքլիք տախի լաղըմ կէլսէ,
իճրա իթմէքլիկի, հաղգ ու սալա-
հիյեէթինտէն տիր տէյի առտ իյ-

լէմէքտէ իտի:

Կէրչի եալալալ եալալալ հարարէթի
հալի վէ թէլալը թէսկին օլարադ,
պիր արալըզ աղլընը պաշլունթօթ-
լատը իսէ տէ, պու սիւքիւնէթի
հալի, հիտտէթի վէ աթէլիլ հա-
լինտէն զիեատէ հէյպէթմիլ պիր
սուրէթտէ պուլունմագտա իտի:

Ձիւնքի, մէզքիւր սիւքիւնէթի
հալ, ֆիքրինտէ գուրմուշ օլտու-
ղու պիր գարարը գալիտէն նէլէթ
իյլէմէքտէ իտի:

Մէրգուլմէ գօնաղըն իլք գալթըն-
տա վագը օլան քէնտի օտալընը
թէրք իլէ աշաղը գալթա ինտի, վէ
աալօնարտան կէչէրէք, չէնտ կիւն
մուգատտէմ, Լիօնէլ Վարթընըն,
պիր թագըմ տիլպէր գատընլար
նէզտինտէ օլտուղու թագտիրտէ,
սընագ իգլիմէրէ մախսուս պու-
լունտան չիլէքլէրին զէհիրլէրի հաղ-
գընտա իթալի մալիմաթ իյլէմիլ
օլտուղու գըլ պաղչէսինէ կիթաի:

Վալիտէ գատըն իսէ, քէնտի
տալիլէսինտէ գաբանըպ գալմըլ
օլտուղունտան, Ամէլի մէրգուլմէնին
իւսթէ կէլմէսինտէն աալա շիւբհէ
իյլէմէքտէ տէկիլ իտի:

Մէզքիւր պաղչէսին տէօրթ թա-
րաֆընը, պաղչէպանլարտան վէ եա-
խօտ խըտմէթ քեարլարտան պիրիսի
պիր քէօչէտէ ոաղլանըպ տա, քէն-
տի ամէլ ու հարէքթիին կէօզէթ-
լէմէքտէ պուլունմագտան նիյեէթիլ-
լէ, պիր իյիճէ կէօզտէն կէչիրիպ
վէ էմին օլտուղտան ոօնրա, մէզ-
քիւր զէհիրլի օլան մաննէնիյեէնամ
աղաճըն եանընա եաղլաշտը, վէ
տալլարընտան պիրինի գըրտը:

Անինտէ մէզքիւր տալըն գըրըլան
մահէլինտէն, տամլտ տամլա սա-
լընա պիր սու աղմաեա պաշլատը:

Մէզքիւր տամլարտան պիրի,
մէրգուլմէնին էլի իւզէրինէ տիւշ-
տիւ, վէ անինտէ օրասընը աթէլ

կիպի եաղմաեա պաշլատը:

Մէրգուլմէ հէմանտէմ գօշուպ
գըրմըղը սօմաքի մէրմէր հալուզ
տէրունիյեէ տօլու պուլունտան պուզ
կիպի սօուգ սուտա կէրչի մէզքիւր
էլինի եըյգատը իսէ տէ, պու ճիւմ-
լէ իլէ տախի, աճըսը օն տաղըզա
գատար տէվամ իթտիքտէն պաշ-
գա, պիլէքլէրինէ գատար տախի
գապարըպ շիշտի:

—Լիօնէլին հաղգը վար իմիլ, -
տէտի մէրգուլմէ քէնտու քէնտու-
եէ, - պէն պուլունտան սայէսինտէ, է-
սիրլիքտէն գուրթուլարագ սէր-
պէսթ պիր գարը օլապիլէճէկիմ
տիր:

Պատէհու քէմալի իթմինտը
գալպ վէ ըահաթ իւզըէ, վէ սայքի
լէհէսինտէ տէ պիր էսէրի մէսէր-
լէթ պուլունմագտա օլտուղու հալ-
տէ, պըրագըպ քէնտի տալիլէսի-
նէ եօգարը կիթաի:

Հէր քէս քէնտի ճիպիլիյեէթինի
իճրա իտէր, տէմիլչէր, տարպը մէ-
սէլտիր, Մարսիալըն գըզը տախի
քէնտի ճիպիլիյեէթինի իպրագ իլէ,
մէզքիւր տարպը մէսէլի թաստիգէ
հաղըլանմագտա իտի:

Ամէլի պիր թարաֆտա քէնտի
նիյեէթի մէրտուտէսիլլէ մէշղուլ
պուլունմագտա իքէն, պէրի թա-
րաֆտա գաեըն վալիտէսի տախի,
անտէն զիեատէ շայեանը բէսէնտ
պիր հալ վէ էֆքեարտա պուլուն-
մագտա տէկիլ իտի, ֆագաթ մէր-
գուլմէլէր պէյնինտէ պուլունտան
ֆարգ, անճագ ամէլեաթլարընըն
տէկիլ տէրէճէսինտէ, իլլա նէվ ու
ճինսինտէ պուլունմագտա իտի:

—Ահ, - տէյի տիւշիւնմէքտէ ի-
տի մէրգուլմէ սապըզ-պլանշ երվի-
էօ, - պէնիմ օլ Լիօնէլ Վարթըն
տէտիքլէրի տէլիգանլը հաղգընտա
շիւպհէեէ զահիպ օլարագ հօշլան-

մատըղըմտա հաղգըմ վար իտի...

պէն մէրգուլմէ իւզէրինտէ պիր ա-
տույի էքպէրլիք էսէրի հիսա իյլէ-
մէքտէ իտիմ... - շիմտի աշիքեար
անլամագտաեթմէքի, մութլագա
ֆիքրինտէ պիր ֆէսատ պուլուն-
մագտա օլմալը տըր, վէ հալթմա,
Դլէր Պօնշանըն իամինի վիրմէսի,
մութլագա նիյեէթի ֆասիտէսինին
պիր մուգատտէմէսի ստեըլտա սէզա
տըր, Լաքին, աճապա մէրգուլմէ,
օլ պէնիմ քիմսէ պիլմէքտէ տէ-
կիլ տիր տէյի զանն իյլէմէքտէ օլ-
տուղու էսրարա նէրէտէն վագըֆ
օլապիլմիլ տիր, հիշ շիւբհէմ եօգ
տուր, մէզքիւր էսրարը քէնտի է-

լինտէ պիր սիրահ իտէրէք պանալ
գարըլ իթթիմալ իյլէեէճէք տիր,
- Աճապա պուլուն թահրիք իյլէեէն
քիմ տիր, աճապա արատան թամ
երկիրմի պէշ սէնէ կէչմիլ օլտու-
ղու թագտիրտէ, պու իլլիլի պէօյ-
լէ գարըշտըրմաեա գալգըլան քիմ
տիր, վէ պէնիմ ըահաթմը պէօյլէ
պօզմագլըղա գալգըլմագլըղտան
մագսէտի նէտիր, - Աճապա պուլուն-
տան մագսէտ, պէնի գօրգուտարագ
բարամը գօրարմագլըղ մը տըր,

- մութլագա էօյլէ պիր շէյ օլմալը
տըր, վէ տիմէք տիր քի, նասըլ քի
գալթէն տէ կէօրիւմէքտէ իտի, օլ
Լիօնէլ Վարթըն տէնիլէն առէմին
էլլի ալթմըլ միլիօն ֆրանզլըպ պիր
սէրվէթէ մալիք պուլունմասը, գա-
լթան աղլըն գապուլ իտէճէկի պիր
մատտէ տէկիլ տիր... - հայտէ
ֆարգ իտէլիմ քի, մագսէտ էօյլէ
պիր շէյ օլմուշ օլմասըն, էյ օլ
վագըլթտա նէ տիլէպիլիլիլ, պուլուն
նէ մանէա վիրիպ, հաղըգաթի հա-

լի նասըլ անլաեապիլիլիլ, -
Ահ, նիհայէթ պէն հէր հալտէ
Օէնիմ-Ուէն քէօշկիւնէ կիթմէլիլիմ
քի, օրատա երւզ պէ երւզ կէլէ-

բէք, թէհլիքէնին հալ վէ տէրէ-
ճէսինի քէշֆ ու ֆէհմ իտէպիլէ-
եիմ, - տիւշմէնիմին քիմ վէ նէ
գուտրէթտէ աստէմ օլտուղունու
անլաեարագ, օնու կէօրէ քէնտիմի
միւտաֆաա իթմէքիկէ հազըր
պուլունմալըբեմ:

Պիր տէ պու հէնկեամաէ մէր-
գուճէնին եաթագ օտաաք գաքու-
սու վուրուլտուղունտան, մէզքիւր
թէֆէքքիւրլէրի գաթ օլունտու:

— Կիրինիզ... - տէտի մէրգումէ,
Օտաաան իշէրի պիր խըտմէթ-
քեար կիրտի:

— Նէ՛ իսթէրոնիզ, - տէյի սիւ-
ալ իթտի մէրգումէ Պլանշ:

— Մատամ գօնթէս, պիրիսի կէլ-
միշ զաթընըզ կէօրմէք իսթմէք-
տէ տիր:

Մէկէշի տահա շիմտի, պիզ-
զաթ քէնտիմ, քիմ քի կէլիր իտէ,
գապուլ իտէմէեէճէկիմի սէօյլէեէ-
սինիզ տէյի սիզէ թէնպիհ իթմէ-
տիմմի իտի, - տէտի մէրգումէ, -
կիտինիզ սէօյլէյինիզ քի գապուլ
իտէմէմ...

— Զաթէն պէնտէնիզ տէ էմր ու
թէնպիհինիզ իւզրէ սէօյլէտիմ իտէ
տէ, մէրգում չօգ իսրար իթմէքտէ
օլտուղունտան, ալթըգ պիր քէրրէ
խապէր վիրմէքիկի վտճիպէտէն
ատտ իյլէտիմ...

— Գի՛մ իմիշ մէրգում:

— Պիլէմէեօրում, եալլըճա վէ
բէք միւթէպէրճէ պիր զաթա պէն-
ղէմէքտէ իտէ տէ, հիշ կէօրտի կիւմ
պիր զաթ տէկիլ տիր:

— Իսմի՛ նէ իմիշ:

— Մէրգումուն գարթ տը վիզի-
թինի իսթէտիմ... ֆազաթ, հէր
նաալ իտէ ունութմուշ օլարագ եա-
նընտա պուլունմաաղընտան, բէճա
իյլէտի, պիր բարչա քեաղըտ վիր-
տիմ, վէ իշթէ իւզէրինէ շու լու-

ղէթլէրի եազաթ:

Վալիտէ գատըն մէզքիւր գարթ
տը վիզիթի մէրգումուն էլինտէան
լըպտա պիր տէֆա իւզէրինէ պա-
գար պագմագ, անինտէ բէնկի ա-
թարագ էօլիւյէ տէօնտիւ, վէ շու
աթիտէքի լուղէթլէրի օգուտու,

Գի՛ւր Պիշալ Բ-բ-Ֆէշալ:

Մէրգումէ գատըն, եանի սա-
պըգ Պլանշ էրվիէօ էօյլէ չաբուգ
գօրգուպ քէնտույի շաշըրանլար-
տան օլմատըգտան պաշգա, նիշէ
տէֆալար իսպաթ իյլէմիշ օլտուղու
կիպի, հաթթա բէքտէ ճէսարէթ-
լի գատընլարտան պիրի օլտուղուն-
տան, իղթիրապը տէրունինէ տա-
յիր, լէհէհինտէքի հասըլ օլան
սօլիունլուգտան պաշգա հիշ պիր
էսէր կէօսթէրմէտի:

Վէ մէրգումէ սուս բուս տու-
րուպ տիւշիւնմէքտէ իքէն, խըտ-
մէտքեար մէրգումէեէ,

— Նէ՛ էմր իտէրոնիզ, մատամ,
գապուլ իտէմէզ ճէվապընը վիրէ-
յի՛մ մի, - տէյի սիւալ իյլէտի:

— Խայր, մուղայիրի օլարագ...
- տէտի մէրգումէ, կիւեա տայիմա
կէլմէքտէ օլան պիրինին վիզիթա-
սընը գապուլ իտէճէք տիր կիպի,
ասլա ալտըրմաեարագ, - Խայր, -
սէօյլէյինիզ մէրգում էֆէնտիյէ
քի իշէրի պուեուրսուն, վէ քիւ-
շիւք սալօնա չըգարընըզ պէքի-
սինտէ... - շիմտի պէն տաթի ինէ-
րիմ...

Մէրգում խըտմէթեար մէր-
գումէնին նէզտինտէն տիշարը չըգ-
աթ:

— Հայտէ պագալըմ, - տէտի մէր-
գումէ քէնտու քէնտույէ սէօյլէ-
նէրէք, - տուր պագալըմ, պուն-
լար պիրէր ճիլլէ տիրէր, - էլպէթ-
թէ շիմտի իշին նէտէն իպարէթ օլ-
տուղու անլաշըլաճագ տըր, պու

ալէմտէ ինսան իշին էն զիեաաէ
կիւճ օլան շէյ. շիւքհէլի պիր հալ-
տէ, իքի գըլըճ օրթաօընտա պու-
լունմագլըգ տըր, - իշթէ շիմտի
տիւշմէն քիմ իտի իտէ մէյտանէ
չըգմագտա տըր, աշըգտա օլան
տիւշմէնտէն չօգլուգ գօրգուլմագ,
շիւնքի ինսան, քէնտինի միւտա-
ֆաա իշին պիր թարիգինի տիւշիւ-
նիւպ հազըր պուլունմալիլիր...

Մէրգումէ պիր այնա տէրունին-
տէ քէնտի ճէմալինի սէյր իթտի,
վէ եիւղէրինէ պիր նէվի պօեա
սիւրէրէք հիւնս վիրտի, վէ քէն-
տինի թօրլաեպ լէհէհինտէ պիր
ֆիւթիւրսուղուգ բէյտա իյլէտիք-
տէն սօնրտ տաթի, քիւշիւք սալօն-
տա մէրգում միւսաֆիրին եանընա
ինտի:

— Էկէր զաթէն կէօրմիւշ օլտու-
ղում պիր քիմնէ իտէ, - տէտի
քէնտու քէնտույէ, մէրտիվէնտէն
աշաղը ինէր իքէն, - էլպէթթէ իլք
կէօրի շտէ թանրեապիլէճէկիմտիր,
ֆազաթ, եա կէօրմիւշ օլտուղում
պիր տաթա տէկիլ իտէ...

Մէրգումէ պունու պէօյլէ սէօյ-
լէտիկիլլէ պէրապէր, հէման թօրու
թուլուպ տա գաքուեու աչոր ա-
շար աշմուգ, քէնտու քէնտույէ:

— Խայր, թանըրըլըմ պիր ա-
տամ տէկիլ տիր, - տէտի:

Միւսաֆիր մէրգումէնիննէզտին
տէ կէրշի զայլէթլէ թաաղիմի պիր
սուրէթտէ, ֆազաթ, միւպթէտի-
ճէ վէ գապաճա պիր հալ իւզրէ
պաշընը էյտի:

Մէրգումուն պու հալի շայեանը
թէաճիւպ պիր շէյ տէկիլ իտի,
շիւնքի Պլանշ էրվիէօնիւն թապի ու
հարէքէթինտէ պիւյիւք պիր թէ-
էսիր պուլունմագտէ օլտուգտան
պաշգա, մէրգում միւսաֆիր տա-
թի գօրգուպ պիր հալտէ պուլուն-

մագտա իտի:

Մէրգում ալթմըշ չաղարընտա,
օրթա պօյլու վէ սօլիուն շէհրէլի
պիր ատէմ իտի:

Մէրգումուն նիմ աղարմըշ սէրթ
վէ ուղուն սաշարը, զայլէթլէ եիւք-
սէք վէ սէրթ գօլալը կէօմլէկի եա-
գաթ իլէ պէեաղ պօեուն պաղըսը
իւզէրինէ գատար ինմէքտէ իտիլէր,
վէ կէօղէրինտէ տաթի մաի ճամլը
պիր կէօղիւք պուլունտուղու կիպի,
արգաօընտա ինկիլիզ վէ եախօտ
Ամէրիգալը բաբարլարըն կիյինտիք-
լէրի պիշիմտէ, կէնիշ վէ սիեահ
պիր էլպիտէ, վէ սօլ էլինտէ տաթի
էնլի քէնարլը շաբգաալը պուլուն-
ագտա իտի:

Մէրգումէ գատըն մէրգումա
տիզգաթ իտիպ պագալըգտա, բէք
աճայիպ պիր ատամ օլտուղունա
տիզգաթ իթմէքտէ, վէ իլք տէֆա
կէօրմէքտէ օլմաօընա, քէնտու
քէնտույէ գարարլիրմէքտէ իտի:
Մէրգումա օթուրսուն իշին էլիլլէ
պիր սանաալիյէ կէօթէրտիկիլլէ
պէրապէր:

— Էֆէնտի հէր հալտէ պէնիկէօր-
մէքիկի իսթէմիշ օլտուղունուղտան,
պէլքի բէք միւթէնա պիր սէօյլէ-
հէճէկիկիլլէ օլմալը տըր միւլահա-
ղաօընա մէպնի, կէօրի շմէքիկէ
մէճպուր օլմալըմ տուր... - իմ-
տի պուեուրսունուզ, օթուրսունուզ,
բէճա իտէրիմ, - տէտի:

Միւսաֆիր շաբգաալընը եէրէ
քէնտի եանընա գօյտու, վէ ուղուն
սէթրի էթէքլէրինի պիր թարաֆա
ալարագ, պիր գօլթուղուն քէնա-
րընա օթուրտու:

Պլանշ բէք ֆիւթուրսուզ պիր
աուրէթտէ օլտուղու հալտէ քէլտմէ
աղաղ պիրլէ:

— Պու քեաղըտ իւզէրինէ եաղ-
մըշ օլտուղունուզ պիր գաշ լուղէթ

զիւստեանիւն մերազբմը թափ-
 րիք իյլէտիւնը իտէ տէ, հէնուզ
 անյատեանամբընմ տըր... - զաթը-
 նըզ Դէր Պօնշանըն թարափրնտան
 կէլմէքտէ իմիշտինիզ, էօյլէ՞մի...
 լաքին Դէր Պօնշան քի՞մ, օլուեօր,
 անը պիտիւրմէնիզի արզու իտէրիմ:
 —Մատամ գօնթէն, զաթընըզ
 մէրգ ու մէկի բէք ալէա թանքմագ-
 տասընըզ...
 —Խայր, աօլա թանքեամտեօ
 րում... - վէ կէրչի հիշ իշիթմէ-
 տիկիմ պիր իսմէ պէնզէմէեօր իտէ
 տէ, հէր նապը իտէ խաթըրմա կէ-
 մէեօր:
 —Մատամ, կէօրիւնիւր քի, բէք
 էօկի վագըթլար խաթըրնըզա կէ-
 թիրմէ քլիկէ չալըշմաեքա, իլլա եա-
 գըն վագըթլար հագգընտա տիւ-
 չիւնմէքտէ օլմալըսընըզ տըր, -
 հալալու քի մէզքիւր իսմի տէրիս:
 Թրր իտէպիւմէք իշին, պուլնտան
 եկիրմի պէշ սէնէ էվվէլէրի ֆիք-
 րինիզէ կէթիրմէ քլիկինիզ իզթիզա
 իտէր...
 —Է՛յ, սօնրա՛,
 —Շէօյլէ քի սիզ օլ վագըթլար
 տա, հէնուզ գօնա տը Լասէնի իլէ
 էվվէնմիշ տէկիլ իտինիզ, վէ օլ վա-
 գըթ տահա, քէնտի ֆոմիլեանըզ
 իսմին թաշըմագ տա, եանի Պլանշ
 էրվիէօ չաղրըլմագ տա իտինիզ:
 —Անըն էօյլէ օլմասընը զաթէն
 հիւմէ ալէմ պիլմէքտէ տիր, - տէ-
 տի մէրգ ու մէ թարիֆտէն միւսթագ-
 նի պիր հարէքէթ իզգրէ ումուզա-
 րընը սիլքէրէք:
 Միւսաֆիր թէքրարէն քէլամա
 աղաղ պիրլէ,
 —Մատամ, լագըրտըք ուզաթ-
 մագ տան իտէ, քէմալի թէվագու
 իզգրէ ընճա իտէրէք, միւսքին օլ-
 տուզու հալտէ, քէնտի մէնֆա-
 րընըզ խաթըր իշին, զըսսա քէսիլ-

մէսինէ հիւմէթինիզի ընճայէ ճէ-
 սարէթ իտէրիմ:
 —Քէնտի՛ մէնֆաթըմ խաթըր
 իշին սի, - տէտի Պլանշ:
 —Էվվէթ մատամ, վէ էկէր զա-
 թընըզա թագաթիմ իթմէք իսթէ-
 տիկիմ պագը սիւալլէրէ միւսաաաա
 իտէր իտէնիզ, էօյլէ օլմասընը հէ-
 ման շիմտի կէօրիւպ իզնա օլմագը-
 նըզաա շիւքհէ ճայիզ տէկիլ տիր...
 —Պանա թագաթիմ իտէնէք պա-
 զը սիւալլարընըզմը վար աքը, ա-
 ճայի՛պ, - տէյի պաղըրտը մէրգ ու-
 մէ, - իյի եա, ընճա իտէրիմ սիզէ,
 մէզքիւր սիւալլէրի պանա նէ՛ օր-
 ֆաթ իլէ թագաթիմ իթմէք իսթէ-
 մէքտէսինիզ տիր:
 —Մատամ, էկէր միւսաաաաա
 հիւմէթ իտէր իտէնիզ, տէկիլ պաշ-
 գա պիր սըֆաթ, իլլա պիր տօթթ
 օրֆաթըլլա թագաթիմ իտէնէկիմ
 տիր...
 —Պիր տօթթ սըֆաթըլլամը, -
 սի՛ղմի, էֆէնտի, - իյի եա, զաթէն
 պէն սիզի թանքմագ տա՛ տէկիլիմ:
 —Էկէրչի մատամ, աղաճըզ հիւմ
 ու թէհամմիլ իզգրէ պուլնմագ-
 լըզա հիւմէթ իտէր իտէնիզ, շիմտի
 պէնտէնիզի բէք ալէա թանքեա-
 ճագընըզ տըր... վէ հաթթա պէ-
 նիմ՝ քէնտի իթիզաաա գաթիմէն,
 պէնտէնիզի թանքմըշ օլմագընըզ-
 տան տօլաեք տա, զիւստեանիւն
 մէմնուն՝ վէ մէսրուր օլմագընըզ
 տըր, շիւնքի, պիլիւք խըտմէթլէ-
 րիմի կէօրէպիլէնէքսինիզ տիր...
 —Տօղրուսու, էֆէնտի, պէն պու-
 եօլտա մասալլարա վէ մուսմէլէրէ
 իթիպար վէ իթիմատ իտէնիւրտէն
 տէկիլիմ... - աշըք սէօյլէյինիզ
 ֆիքրինիզի պագալըմ նէ՛ իմիշ...
 —Բէք ալէա, մատամ, բէք ա-
 լէա, շիմտի... ֆագաթ, նաղիք
 վէ բէք նաղիք պիր նօզթա վար

տըր, էկէրչի մէզքիւր նօզթաեա
 թօզուսուր իտէմ, կիւնէնմէմէնիզի
 էվվէլինտէն, քէմալի հիւրմէթ իզ-
 րէ ընճա իտէրիմ...
 —Բէ՛ք ալէա, էֆէնտի, լաքին,
 լագըրտըք ուզաթմաեքա, հէման
 մագսէտի պիլտիրմէլի, մէ տօզրու
 վէ զըսսա պիր թարիզ թուլմալը-
 սընըզ:
 —Էվվէթ, էն զիւստէ զըսսա թա-
 րիզի թուլմաճագըմ տըր, - պուլն-
 տան եկիրմի պէշ սէնէ էվվէլ, եա-
 նի հէնուզ Պլանշ էրվիէօ իսմին
 թաշըմագ տա օլտուզուսուզ վա-
 գըթտա, Դէր Պօնշան էպէլիք իթ-
 մէքտէ իտի, վէ էվի տէ (մալիւմեա
 վէնսէնտէ պուլնմագ տա իտի, -
 նա՛սըլ ումարըմ՝ քի շիմտի պիր աղ
 մէրգ ու մէկի խաթըրնըզա կէթիր-
 մէքիկէ պաշլամագ տասընըզ, էօյլէ
 տէկիլմի:
 Մատամ գօնթէն պաշլալա էվ-
 վէթ իշարէթինի վիրտի:
 Մէրգ ու միւսաֆիր թէքրարէն
 քէլամա աղաղ պիրլէ, վէ եալաշ
 սէս իլէ սէօյլէնէրէք:
 —Մատամ գօնթէն, մալիւմ եա
 պու ալէմտէ, թէզէքքիւրլէր տա-
 խի աշըք իլէ մաշուգա կիպի, տա-
 յիմա շիֆթ շիֆթ կիտէրլէր...
 պիր պիրինի սիւրիւքլէրլէր... - Պիր
 քէրրէ Դէրի տէրխաթըր իյլէտի,
 կիւնիզ կիպի, մէրգ ու մէնիս խանէ-
 սինի տալի տէրխաթըր իտէպիլէ-
 ճէկինիզ շիւքհէսիզ տիր... - Սիզ
 քէնտի համիլէ պուլնտուզու-
 նուզու ալէմտէն կիզլէմէք իշին,
 մէզքիւր խանէնէ կէլտի իտինիզ...
 վէ օրատա տիւնեաեա պիր էրքէք
 էվիտա կէթիրտի իտինիզ... էվվէթ,
 մէզքիւր խանէտէ...
 —Էֆէնտի, սիզ պու լագըրտը-
 լարընըզա պանա հագաթէթ իթմիշ
 մաթլգ տասընըզ... - տէյէրէք մէր-

գումէ Պլանշ մէրգ ու մուս լագը
 տըսընը գաթ իյլէտի, վէ թալի ու
 հարէքէթիլլէ տալի, զիւստեանիւն
 կիւնէնմէքտէ օլմասընը իզհար իյ-
 լէտի:
 —Հա՛շա, մատամ գօնթէն, նիյ-
 եթթիմ գաթընըզա պիր հագաթէթ
 իթմէք տէկիլ տիր... - նասըլ քի
 էվվէլինտէն տէ աֆիքընըթ թալէպ
 իյլէմիշիմ տիր... - պէնտէնիզին ա-
 սըլ մագսէտի, սատէնէ վէ պիր սու-
 րէթի սատէտիլանէտէ օլտուզու հալ-
 տէ, հագըգաթի հալի սիզէ տէր-
 խաթըր իթտիրմէքտէն իպարէթ
 պուլնմագ տա տըր...
 —Իյի էմմա, օլ սէօյլէտիկինիզ
 շէյլէրին գաթման տալը եօզ տուր,
 եանիլը՛ տըր... - սիզ ֆէնա պիր
 մալիւմաթմա մալիք պուլնմագ տա-
 սընըզ...
 —Աճապա էօյլէ՛մի տիր:
 —Շիւքհէ՛իզ...
 —Բէք իյի էմմա, պէնտէնիզ
 մէզքիւր վագալարը, թարիլտէրի,
 տղարը, կիւնլէրի վէ սաաթլարըլլա
 պիլմէքտէյիմ... վէ էկէր միւսաա
 իտէր իտէնիզ, եկկեան եկկեան
 թէֆէրրիւթթըլլատա սիզէ նազլ ու
 պէեան իտէպիլիլիմ, նա՛սըլ իս-
 թէրմիսինիզ:
 —Պէն սիզին եանըլմագ տա օլ-
 մանըզ իտտաա իտէրիմ, սիզի ալ-
 տաթմըշ օլմալը տըրլար: վէ օլ սէօյ-
 լէտիկինիզ թարիլտէր թէֆէրրիւ-
 ւաթլար տա, տէկիլ պէնիմ իշին,
 իլլա պաշգա պիր գաաթն իշին օլ-
 մալը տըր...
 Մէրգ ու միւսաֆիր հէման տեա-
 զա գալլաք, վէ,
 Մատամ, մատամ քի պանա էմ-
 նիյեթթ իթմէք իսթմէնէօրուսուզ,
 - տէտլ մէրգ ու մէրգ ու մէկի սէ-
 լամաեաաաա,
 —Տիմէք տիր քի արթըգ պէն-

տէնիզ իշին լազըմ կէլէն պըրա-
գըպ կիթմէ ք տիր, իմտի էօյլէ օլ-
տուգտա, հօշնա՝ գալընըզ, - վէ
մատամ քի, միւրաւընըզա գարշը
կէլտիկի էնկտէն, սիգէ պիր խըտ-
մէթ իտէմէնէնէ կիթմ տիր, պէնտէ-
նիգ տէ մէնպուր օլուրում տիւշ-
մէնէլընիգի, քէնտի հալլէրինէ
թէրք իթմէ քիկէ, մարտընար քէն-
տի եէմինէլընի մէվգըրի ինքայէ վազ
իլէ սիգին մահվ ու խարապընըզա
չալընընար, - Ատիյէնէ, ասիյէնէ
մատամ գօնթէն, ատիյէնէ... քէ-
մալի իթմէվազու իւզրէ սէնաքեար
պէնտէնիզ գալարագ հուզուրու-
նուզու թէրքէ մէնպուր օլուրում...

120

Մէրգուլմ եապանը ալըպ եիւ-
րիւեիւ վիրմէ ք իւզրէ գաբուեա
տօղրու կիթմէ քտէ իքէն, Պանշ
տը Լասէնի կէրի չաղրորտը:

—Մատամ, պէնի՞ մի իթմէմէք-
տէսիւիզ, - տէտի մէրգուլմ:

—Էվլէթ...

—Պուեուրունուզ էֆէնտիմ, նէ,
էմրինիզ վար տըր...

—Ձանն իտէրիմ քի, չիմտի սիգ-
պաղը տիւշմէնէլը լազըրաւըր իթտի
խախիզ...

—Էվլէթ, էօյլէ տիր:

—Գի՞մ տիրէր մէրգուլման տիւշ-
մէնէլը:

—Էօյլէ աստաւար քի, օնլար տա
պէնիմ կիպի, սիգին սըրընըզա վա-
զըֆ պուլունմագտա իտէլէր տէ,
պէնիմ կիպի սիգին իյիկիկինիգի
միւրաւ իթմէ քտէ օլմաւըզլարըն-
տան, մէղքիւր սըրընըզը էլլէրին
տէ պիր ալէթ իտէրէք, մէվի ինիգէ
եիւրիւ մէքիւք նիյեթի ֆատիտէ-
սինտէ պուլունմագտա տըրլար, -
մէրգուլման քիմէնէլէր, սիգին էվ-
լաւընըզը արամագտա օլուպ, վէ

պիր քէրրէ պուլաու գլարընտա իտէ,
էլլէրինտէ սիգէ գարշը պիր սիւհ
մագամընտա իթմիմալ իյիէեէնէ
տիրէր:

Սապըգ-Պանշ էրվիէօ պուլա-
զըրտըլարը իյիթտիկինտէ, օլ մէր-
թէպէ տիւշարը գօրգու վէ էնտիշէ
օլմաեա պաշլաւը քի, տամարլա-
րընտա գան գալմաւը:

Պու ճիւմէ իլէ տալտի, հիշ ալ-
տըրմաեքա տա իգթիւրապը տէրու-
նին սէթը իյլէմէք իթմէտիկինտէն
կիւլիւմէյի վիրտի:

—Էյ, սէօյլէյինիզ պազալըմ, -
տէտի մէրգուլմէ քէքէլէնէրէք
- ֆագաթ հէք պուլար մասալ նէ-
վինտէն շէյլէր տիրէր:

—Խայր էֆէնտիմ, մատամ, սիգ
քէնտինիզ տէ քէք ալէա պիլիրտի-
նիզ քի, պուլար ասլա մասալ տէ-
կիլտիրէր... -տէյի ճէվապ վիրտի
մէրգուլմ, - պու պիր վուգուլթը
սահիհէ տիր...

—Իսպաթընա գատըր մըրընըզ,
- օլմաւըն քի սիգ պու խուսուստա
եանըլմագտա՝ օլաւընըզ:

—Պուլտա գալման պիր չիւբհէ
ճայիզ տէկիլտիր, զաթէն էօյլէ օլ-
մաւընը լէհէնիզ վէ քէնկիկիզ տա,
խի իմաւիգ իյլէմէ քտէ տիր, -
պազընըզ պիր քէրրէ, այնաեա պա-
զընըզ... - լէհէնիզտէ տէրքեար
օլան սօկուլուղու կէօրտիկիւ-
նիւզտէ, պիգղաթ քէնտինիզ պիլէ
գօրգուճագ սընըզաւըր:

Ճիւղիճէ թէլէտալիւտ իւզրէ
պուլունմագտա սօնրա, մէրգուլմէ
մէրգուլմ եապանընա,

—Իյի՛ եա, հալէա շունու խա-
պէր վիրմէտինիզ քի, սիգ քի՞մ օ-
լուեօրուունուզ, պէնիմ իլէ կէօ-
րիւշմէք իթմէյիպ, վէ պու գա-
տար տա կէօրիւշիւպ գօնուշմուշ
օլտուղու մուզ հայտէ, հայէա քիմ

օլտուղու մուզա պիլմէ քտէ տէկի-
լիմ, էօյլէ տէկիլմի...

—Նաւըլ քի սիգէ սէօյլէտիմ,
մատամ գօնթէն, պէն պիր տօս-
թում:

—Տօսթ օլմանըզըն իսպաթը՝ նէ
տիր, նէտէն մալիւմտիր:

—Սիգէ թէքարէն սէօյլէրիմ քի,
էկէր իսթէր իտէնիզ, սիգէ պիւ-
յիւք խըտմէթլէր իտէնէկիմ տիր,
վէ իշթէ օլ վաղըթ տօսթլուղումու
թանըմըլ օլտագօրընըզաւըր...

—Մէղքիւր խըտմէթինիզէ գար-
շըլըգ պիր միւքեաֆաթ պէքլէ-
մէքտէ՝միսինիզ, եօգսա մէննանէն
մի եաբմագ նիյեթիթինտէսինիզ:

Պուլու իյիթտիքտէ մէրգուլմ,
կիւլիւնէտի:

—Հիշ պու ալէմտէ մէննանէն
պիր շէյ օլապիլի՞ր մի, էլպէթթէ
պիր մէնֆաթ, վէ պիր միւքեա-
ֆաթ պէքլէեէնէկիմտիր, - միւք-
եաֆաթ պէքլէմէյիզ տիյէնիւր,
չօգ իհթիմալ տիր քի, տահա զի-
եատէ մէնֆաթ պէքլէմէքտէ օ-
լուրլար...

—Տիմէք տիր քի, սիգի հօշնուտ
իթմէլիլիմ քի...

—Շիւբհէսիզ...

—Էյ նէ՛ իթմէրսինիզ մէղքիւր
խըտմէթինիզէ գարշըլըգ:

—Իէք պիւյիւք պիր մէնֆաթ
իսթէրիմ, - Պիւյիւք պիր գարշըլըգ
թալէպ իտէնէկիմտիր, չիւնքի վիր-
մէքլիկէ մէնպուր պուլունմագտա-
սընըզ, Շիմտի անըն իւզէրինէ գօ-
նուշուր վէ ուեուշուրուզ, էլվիրիր
քի սիգ պիր քէրրէ էսաստէն պէ-
նիմ թէքիթիմի գապուլ իյլէյէ-
սինիզ, նաւըլ գապուլ իյլէտինիզ
մի:

—Խայր, չիւնքի, օլապիլիւր քի
սէօյլէտիկինիզ պօշ պիր շէյ տիր,
լիշն իշինտէ եանըլըգ վար տըր...

—գիրա, պիր չօգ շէյլէր պիլտիկի-
նիգի իտտաա իյլէտիկինիզ թագ-
տիրտէ... Հէնուզ հիշ պիրինի իս-
պաթ իյլէմէտինիզ...

—Հագգընըզ վար տըր... լա-
քին հէր նէ գատար իսպաթ իտէ-
մէտի իտէմտէ, արթըգ չիմտի իս-
պաթ իյլէեէնէկիմ տիր... իմտի
պանա իւշ տոգըգա միւսաատէ ի-
տինիզ... - պուլունտան եիկիրմի պէշ
սէնէ մուգատտէմ, 1828 սէնէսի
թշրինի էվլէլինտէ, սիգ պիւյիւք
պիր զաթ իլէ ագտը իգտիվաճ իւզ-
րէ պուլունտունուզ, շէյլէ քի,
միւքօնլար սահիպի օլան գօնթ թը
Լասէնիլի ալարագ գօնթէն իւնվա-
նընը հայիզ պուլունմագ իտինիզ,
պիրտէ մէմուլին խարիճինտէ պու-
լունտան պիր վագաա, մէղքիւր է-
մէլինիզի պօշա չըգարմագ իւզրէ
իքէն... - տայէլիք իթմէքտէ օլան
Գլէր Պօնշան նամ գատըն սիգի վէ
վէնսէնտէ վագը քէնտի խանէսինէ
ալար, վէ սիգի կիզլիճէ սագլատը
... - էօյլէ տէկիլմի:

—Տէվամ իտինիզ լագըրտընը-
զա...

—Օրատա իքի այ կէչիրտիքտէն
սօնրա, տիւնեաեա պիր էրքէք էվ-
լաա կէթիւրտինիզ մէղքիւր մասու-
մու Մ. Ֆէրնան Սթրէնիտէն գա-
զանմըլ իտինիզ... - կէօրիւեօր-
մուսունուզ մատամ գօնթէն պէն
հէր շէյի եէրլի եէրինէ վէ իսմի
իսմինէ պիլմէքտէյիմ...

—Էյ, սօնրա... - տէտի վալի-
տէ գատըն հաքիմանէ պիր թալմ
իւզրէ սէօյլէեէրէք:

Մէրգուլմ եապանը քէնտի լա-
զըրտընա տէվամ պիրլէ,

—Կէրչի համիլէլէլիկինիգտէ զի-
եատէսիլէ մէրագ իթմէքտէ իտի-
նիզ իտէ տէ, համիլինիզի վազ իթ-
տիքտէն սօնրա, արթըգ հիշ մէ-

բազ իթմէտինիզ, վէ մէրգում մա.
սուսու զայս իթմիրմէ. իւր իւրն,
մէրգումէ էպէ գատընա, երկիրմի
պին թանէնիք ֆրանգ վիրտինիզ...
- մատամ, կէօրիւ եօրմուսունուզ,
պէնտէնիզ վիրտինիզ մէպլաղըն
միգ տարընը պիլէ պիլմէ քաէ. յիւմ...
- տէտի մէրգում:
- Էյ, սօնրա, - տիւրէ.ք մէր-
գումուն լազըրաբընը - գաթ իթտի
սապըզ Պլանշ էրվիէօ - մէրգումէ է-
պէ գատըն մէզքիւր բարալտըր գա.
ղանտը... վէ մէրգում մատամ տա
վէֆաթ իթտի...
- Իշիթ սիզ օնտա եանըլմազ-
տաբընը եա, - տէտի ետպաննը:
- Պէն պիզզաթ մէրգում չօնու-
ղուն ճէնաղէսինի. կէօրմի շիւմ
տիւր, - տէտի մէրգումէ:
- Խայր, օլ սիզին կէօրտիւկիւ-
նիւզ, տարլ քէնտի չօնուղունու-
ղուն ճէսէտի տէկիլ իտի... - շէօյ-
լէ քի, օլ վազըլմարտա, պիլմէմ
նէ սէպէպէ մէպնի, թէրսանէ գաշ-
կընը օլան ժան Բընօ նամ պիր ա-
տամ, մէրգումէ իւզէրինէ պիւյիւք
թէէստիր իշիթմէ քաէ օլտուղուն-
տան, մէրգումէ եէ նասիհաթ վի-
րէրէք, սիզին չօնուղունուղուն պիր
սիւտանաեա վիրտիրտի, վէ եէրի-
նէ պաշգա պիր չօնուղուն ճէսէտի-
նի սիզէ կէօթէրտի. վէ շիմտի պէն
իտտատ իտիպ վէ պահա կիրիշէ-
րէք սիզէ խապէր վիրտիրմ քի, ա-
սըլ քէնտի էվլատընըզ գօս գօնա
պիր տէլիգանըլ օլտուղուն հալտէ
պէրհաեաթ պուլունմազտա տըր:
- Վէ իշիթ օլ շիմտի քի տիւշմէնիէ.
րինիզ թէսմիյէ էյլէտիկիւմ ատամ.
լարտա, տէկիլ եալընըզ չօնուղուն,
իլլա բէտէրինի պիլէ պուլմազըլզա
շալըշըպ ալրամազտա տըրլար. - Ար.
թըզ պուլունտանտա մազսէտէրինին
նէ օլմաբընը, սիզ բէք ալէա տէրք

իտէպիլիրտինիզ...
- Հիշ պիր վազըլմա օնլար օն-
լարը պուլամաեաճազլար տըր, -
տէյի պաղըրտը Պլանշ:
- Աֆվ իտէրտինիզ, մատամ, բէք
ալէա պուլապիլէ ճէքլէր տիր...
- Միւմքինաթտէն տէկիլ տիր...
- մէրգում չօնուղուն բէտէրինին
իսմինի նէրէտէն խապէր ալապի-
լէ ճէքլէր տիր...
- Զաթէն խապէր ալմըշլար տըր,
պիլմէ քաէ տիրլէր...
- Նէ՞ սէօյլէ եօրսունուզ, նէ՞րէ-
տէն խապէր ալապիլմիշլէր տիր:
- Խաթըրընըզա կէլմէ քաէ՞ մի տիր,
մատամ, սիզ մէրգում իլէ ալթըզ
գաթը իւլիթէթ էյլէտիկինիզ վա-
զըլմա, մէրգումա թէպիւմ իլլէ-
սին իշին, Գլէրէ պիր գըլթա մէք-
թուպ իլէ, պիր գըլթա տախի, իւ-
զէրինտէ կէրէք քէնտինիզին, վէ
կէրէք մէրգում աշըզընըզըն իսմի
ազըլը օլան նամգէտլիք եիւզիւկիւե
վիրմիշ իտինիզ...
- Էյ, նէ՞ օլմուշ:
- Էլ, նէ օլաճազ, Գլէր Պլանշ
մէզքիւր եիւզիւկիւ մէրգումա վի-
րէնէք եէրտէ, քէնտի եանընտա
սազլամըշ իտի... - պիր կիւն չը-
գալըպ մէզքիւր եիւզիւկիւ պանա
վիրտի...
- Տիմէք տիր քի, շիմտի մէզ-
քիւր եիւզիւք սիզին եաեընըզտա
տըր, էօյլէ՞ մի:
- Էսէֆ իտէրէք սէօյլէրմ քի,
խայր, պէնտէ տէկիլ տիր...
- Նէ՞ եաբաբընըզ:
- Պէնտէն չալտըլար:
- Քի՞մ չալտը:
- Օլ սէօյլէտիկիւմ ատամլարտան
պիրի չալտը... եանի սիզին տիւշ-
մէնլէրինիզտէն պիրի:
- Մէրգումուն իսմի՞ նէ տիր:
- Պիլմէ եօրում...:

- Հայտէյինիզ սիզ տէ... տը-
թըզ պու սահիհ օլմամալը տըր...
պու սէօյլէտիկինիզ ազլէ մուվա-
ֆըզ տէկիլ տիր...
- Մատամ գօնթէս սիզէ գալիէն
սէօյլէրմ քի էօյլէ տիր, սահիհ
տիր... - չալանը թանըրըմ, լաքին
իսմինի պիլմէմ, վէ մէրգումա պուլ-
մազըլզ տա բէք գօլայ տըր, էլվի-
րիր քի միւրատ իտիպ ալրգաաբնա
տիւշիւսին... մէրգում պիր ա-
լապ տըր...
- Լիօնէլ Վարթըն օլմալը տըր...
- տէյի պաղըրտը մէրգումէ գա-
տըն, - աճապա էօյլէ՞մի տիր:
- Պիլմէ եօրում, - տէյի ճէվապ
վիրտի եապաննը, - ֆազաթ, վէ-
լէվ տէտիկինիզ ատէմ տախի օլ-
մուշ օլա, մուլթազա պաշգա պիր
իսմի տահա օլմալը տըր...
- Էյ, քի՞մ իմիշ մէրգում:
- Իշի պիր գալի գազըզա պաղ-
լաեալըմտա, օլ վազըլմ սէօյլէ-
րմ... - շիմտիյէ գատար հալէա
շիւբհէլի պիր հալտէ պուլունմազ-
տաեմ...
- Նիհայէթ, - տէտի մատամ տը
Լասէնի օլ տէտիկինիզ ատէմ վար-
սըն քիմ օլուր իսէ օլսուն, նասըլ
իտիպ տէ, երկիրմի պէշ սէնէ էվ-
վէ պէնիմ պիր չօնուգ սահիպի
օլմուշ օլտուղունու խապաթ իտէ-
պիլէնէք տիր, - մէկէրչի Գլէր Պօն.
չանըն շէհատէթիլլէ մի խապաթ ի-
տէպիլէնէք տիր:
- Խայր, խայր, զիրա պիշարէ
Գլէր... տէտի մէրգում զաեթիլէ
քէտէրլի պիր սէս վէ պիր թէլաֆ-
ֆուզ իւզրէ, - մէրգումէնին հազ-
գընտա գօրգաճազ հիշ պիր շէյի-
նիզ եօգ տուր... չիւնքի մէրգու-
մէ սիզլէրէ էօմիւր վէֆաթ իթմիշ
տիր...
- Ա՞ Գլէր էօլմիւշմիւ տիր... -

տէտի մէրգումէ գատըն, - քի՞մ
սէօյլէտի պուլունու սիզէ:
- Պիզզաթ քէնտիմ ճէնաղէսին-
տէ պուլունտում... մէրգումէ Օ-
թէլ-Տիէօ խապաթ խանէսինտէ 22
իննի գօղուշտա վէֆաթ իլլէմիշ
տիր...
- Տիմէք տիր քի, շիմտի օլ խու-
սուսա տաեիր հիշ պիր խապաթ
չահիտ գալմամըշ տըր, էօյլէ տէ-
կիլմի:
- Պէնիմ իթիգատըմճա պիր իս-
պաթ պուլունմազտա տըր:
- Դա՞ զիսի տիր օ:
- Վէ բէք խաթարէնիկիզ պիր
խապաթ տըր... - շէօյլէ քի, Գլէր
քէնտի էպէլիկի զէմանընտա, քէն-
տի խանէսինտէ հէր նէ քի օլուր
իսէ, քեաֆֆէսինին ժուրնալ տէֆ-
թէրինի թուլթարազ նօթա ալըպ
եէկեան եէկեան եազմազտա իտի
... - վէ հիշ շիւբհէ եօգ տուր քի,
օլ սիզին վազը համլինիզին տախի
հիքեայէսի, մէզքիւր տէֆթէրտէ
թաֆսիլի սուրէթտէ եազըլմըշ օլա-
ճազ տըր, վէ հալիլլէ չօնուղուն սիւտ
անասընըն գարիյէսինին իսմի իլէ,
աշըզընըզ Ֆէրնան Սթրէնիյէ եազ-
մըշ օլտուղունուզ մէքթուպուն տա
եա աալը վէ եախօտ սուրէթի տախի
պուլունմազա տըր...
- Էյ, - տէտի գօնթէս սէսինտէ
պիր տիթրէմէ քիք բէյտա օլարազ,
- աճապա շիմտի մէզքիւր տէֆթէր
տախի տիւշմէնլէրիմին եանլարըն-
տա՞ մը պուլունմազտա տըր...
- Կէրչի մուլթազա եանլարըն-
տա տըր տիյէմէմ, ֆազաթ չօգ իհ-
թիմալտէն ատտ իտէպիլիրմ, չիւն-
քի սըզը սըզըեա ալրամազտա ի-
տիլէր...
- Աճապա պուլապիլլէ՞ր մի
տէրսինիզ:
- Նասըլ քի սէօյլէտիմ, չօգ իհ-

թիմալտէն տիր, չիւնքի մէրգումէ-
նին մէզքիւր տէֆթէրի նէրէտէ
սագլամագտա պուլունտուղունու
պիլմէքտէ խտիլէր:

—Սագլամաղըր եէրի սիզտէ պիլ-
մէքտէ միսինիզ:

—Էվվէթ, բէք ալէա պիլմէք-
տէ յիմ, մէզքիւր ժուրնալ տէֆթէ-
րինի Գլէր, էսկի պիր եազըխանէ-
սինին, կիզլի եայ իլէ աշըլըր պիր
չէքմէսինտէ սագլամագտա խտի...:

—Մէզքիւր եազըխանէ՝ նէրէտէ
տիր...:

—Գլէրին սայիր էշեալարը հիւ-
քիւմէթ թարաֆընտան սաթըլտըրը
վազըթտա մէզքիւր եազըխանէ տա-
խի սաթըլմըշ, վէ մէրգումէնին խա-
նէսինէ կէլէն սայիր պիր էպէ գա-
տըն ալմըշ տըր...:

—Անապա մէզքիւր եազըխանէ-
եի սաթըն ալըպտա մէզքիւր տէֆ-
թէրի էլտէ իթմէքլիք միւմքինաթ-
տէն օլա՞մազ մը...:

—Օլապիլիր... վէ պունուտա ա-
լէխուսուս պէն եաքապիլիրիմ...
վէ իշթէպէնիմ տէ սիզէ իտէնէկիմ
ասըլ խըտմէթ վէ տօսթըլուգ օլ պապ-
տէ օլաճագ տըր...:

—Իմտի էօյլէ օլտուգտա, հէման
վազըթ զայպ իթմէքսիզին, մէզ-
քիւր եազըխանէեի սաթըն ալմա-
լըսընը...:

—Փագաթ, մատամ, էսէֆ իտէ-
րէք սէօյլէրիմ, գուտրէթիմ քի մա-
ֆէվզինտէ պիր նօգթա վար տըր...:

—Եանի բարանըզ եօգ տուր տի-
մէք իսթմէքտէսինիզ, էօյլէ տէ-
կիլ մի...:

—Եիւրհէսիզ:

—Բէճա իտէրիմ, ազաճըգ պէք-
լէյինիզաէ, չիմտի կէլիրիմ...:

Մէրգումէ սալօնտան տիշարը
չըգտը:

Մէրգում պուլ արատա սալօնտա

պուլունան էշեալարը պիր իյիճէ
կէօզաէն կէշիրտի:

Մէրգումէ գատըն, էլինտէ պան-
գա պիլէթիլէրի պուլունտուղու հալ-
տէ ալտէթ իթտի:

—Իշթէ սիզէ եիկիրմի պէշ պին
ֆրանգ... —տէտի:

—Պունլար պէսպէլլի մէսարիֆա-
թը լաղըմէ վէ իպթիտալիյեէ իշին
օլմալը տըր, էօյլէ տէկիլ մի —տէ-
տի մէրգում:

—Էլպէթթէ, —տէտի մէրգումէ:

—Բէք ալէա, մատամ, չիմտի
կէլէլիմ պէնտէնիզէ օլաճագ միւ-
քեաֆաթա, օլ պապտէ նիյեթթի-
նիզ նէ՞ տիր:

—Մէզքիւր տէֆթէրի պանա կէ-
թիրտիկինիզ կիւն օն պէշ պին ֆը-
րանգտա սիզէ պախիշ վիրէնէկիմ
տիր, վէ էկէր պանա տիւշմէնիք
իտէն տատամըն քիմ օլտուղունու
պիլտիրի իսէնիզ, Փաղլա օլարագ-
օն պէշ պին ֆրանգ տահա վիրէ-
նէկիմ տիր:

—Տիմէք տիր քի ճէման եիկիր-
մի պէշ պին ֆրանգտա պանա վի-
րէնէքսինիզ տիր... —տէտի մէր-
գում եապանճը:

—Էվվէթ, եիկիրմի պէշ պին ֆը-
րանգ...:

—Հայտէյինիզ, մատամ, եիկիր-
մի պէշ պին ֆրանգ տահա իլալէ
իտինիզտէ, ուեուշմուշ օլուպ իշի
պիթիրէլիմ, հա՞, նէ՞ տէրսինիզ,
գապուլ իտէ՞րմիսինիզ:

—Բէք ալէա, անը տախի գա-
պուլ իթտիմ...:

—Մատամ գօնթէն, տօղրուսու-
սիզին իլէ իշ պիթիրմէքլիք բէք
կիւզէլ պիր շէյ իմիշ, զիրա տայի-
մա իպրագըր սալսալէթ իյլէմէքտէ-
սինիզ:

—Հայտէյինիզ, հէման սիզ պիր
տագըգա պիլէ ֆէվթ իթմէքսիզին,

իշի պիթիրմէքլիկէ պագընը:

—Թա պու կիւնտէն իճապը իճ-
րա՞նա պաշաեաճագըմ տրր:

—Էկէր օլ պապտէ եէնիտէն
պիր վագա, տահա գուհուր իտէր
իսէ, հէման անինտէ պանա խապէր
վիրմէլիսինիզ...:

—Տագըգատընտա խապէր վիրի-
րիմ, մատամ գօնթէն:

Մէրգում տեաղա գալղտը, քէ-
մալի թաաղիմ իւղրէ մէրգումէեի
սէլամաթը, վէ պատէհու գօնագ-
տան աիշարը չըգտը:

Գօնագըն գարշըսընտա պիր ոթ-
լը պիր արապա, վէ տէրունինտէ
տախի զայէթլէ ինճէ վիճուսուլ վէ
թիւյիւզ պիր տէլիգանլը, էլինտէ
սիկարա թիւթտիրէրէք, լէհէ-
սինտէն պէքլէեէ պէքլէեէ ճանր
սըզըլմագտէ օլտուղու տէքեար պիր
հալտէ պէքլէմէքտէ խտի:

Գօնագտան չըգան մէրգում եա-
պանճը մէզքիւր արապաեա տօղ-
րու կիթաի, դարուսունու աշտը,
վէ պինտիքաէն սօնրա, արապա-
նըեա:

—Լալիսիտիէր—Սէնթ—Օրօթիմին
սօգազընտա ն. 7, հայտէ պագա-
լըմ, սըգը սիւրմէլիսին, պախիշլին
պօյճա օլաճագ տրր, —տէտի:

Արապա գօշմաեա պաշլուտը:

Հալիլլէ հիքեաեէմիզի օղուեան
գաթլար, մէրգուման Բէմի Շօմէն
օլմուշ օլմաթըն անլամըշ տըրլար, վէ
թապիսթիլլէ տիկէր արգատաշտա
գաթէն մալիւմ օլտն լը Կօս խտի:

—Նա՞սըլ ճանըն սըգըլտը՞ մի,
գաֆատար, —տէտի Բէմի Շօմէն
մէրգումա:

—Էվվէթ, պէքլէեէ պէքլէեէ
ճանըմ չըգտը... էկէր ազ տահա
կէլմէնէն բաթլաեաճագ խտի...:

—Է՛յ նա՞սըլ, գօնթէսի կէօրէ-
պիլտինիմ:

—Հայ հայ, եանընտան կէլիւս-
րում:

—Պիր շէյ պէճէրէպիլտինիմ:

—Մատաշլուհ, չիմտի պէն քէն-
տինին խաառ տօսթու օլտում...:

—Տիմէք տիր քի իշլէր եօլուն-
տա տըրլար:

—Իշլէր եօլունտա՞ մը տըրլար,
իշլէր պաշընը ալըպ գօշմագտա տըր-
լար պիլէ... արթըգ պիզէ հէր
քէն պունտան սօնրա, պիրէր ա-
գաթիթէն նաղարըլլա պագա՞ ճա-
լիզ տիր...:

121

Նաղըլ քի չիմտիյէ գատար պէ-
եան խտիլէն միւքեալէմէտէն անլա-
շըլմագաա տըր, մէրգումէ վալիտէ
գատըն, մէրգում եապանճը իլէ
վագաու կէլէն միւռահապէթինտէ,
պիւեիւք պիր ֆիւթուրուղուգ
իպրազ խտիլէք քէնտիսինի զապթ
խտէպիլմիշ իսէ տէ, մէրգումէ եա-
լընըզ գալտըգաա իսէ պիլթիւն պիւ-
թիւն մուղայիրի օլմուշտուր, շէօյլէ
քի մէճալ ու թագաթտան քեա-
միլէն տիւշմիւշ տիր:

Սայքի ետըր պաշլըն օլտուղու
թագաթիտէ ուղուն պիր գօլթուգ
իւզէրինէ տիւշիւպ օթուրմուշ, վէ
իքի էլլինի եիւզիւնէ վագ իտէրէք
հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա, վէ
եալիւշ պիր սէս իլի տախի քէնտու-
քէնտույէ:

—Անապա, պունճա սէնէլէրտէն
պէրա ֆիրամուշ բէրտէսի ալթըն-
տա մէսթուր գալմըշ օլան մուճիպի
մահաուպիյեթ հալ վէ էսրարլա-
լըմա քեամիլէն վագըֆ օլտուղու
հալտէ, պէօյլէ պիրտէն պիրէ մէյ-
տանէ չըգան մէզքիւր տալմ, մէզ-
քիւր տիւշմէն քիմ տիր... —ա-
նապա Լիօնէլ վարթընմը տըր, —
խայր, մէրգում օլմասը իճթիմալ-

տէն տէկիլ տիր, չիւնքի, մէրգում
չօղ կէնճ տիր, մէրգիւր հալլէր,
օտողմաղտան խոյլիճէ սէնէլէր էվ.
վէլ վուղու պուլմուշլար տըր, -
ֆաղաթ, պու ճիւլէ իլէ տախի,
չու տա վար տըր քի, էկէրչի մէր-
գումուն հիշ պիր շէյաէն խապէրի
օլմուշ օլմասա իախ, Դիւրին խամինի
տախի պիլմէմէքիկի իզթիզա խաէր
իախ, հալլալ քի քէնտի նէղտիմ-
տէ, մէրգումէ էպէ գատընըն,
պուլտան երկիրմի սէնէ էվվէլ պէ-
նիմ ճինաեթիմէ իշթիրաք իթմիշ
օլմասընը սէօյլէտիքաէն պաշղա,
պանա եալան սէօյլէյիպ վէ պէնի
ալտաթմըշ օլմասընը տախի սէօյլէ-
տի...

Մէրգումէ պուլտարը տիրչիւն-
տիրքէ, պաղընը տէօյմէկէ, վէ
էլլէրինի պիր պիրինէ գափուշու-
րարաղ տէօյլէմէկէ պաշղառը:

— Երկիրմի պէշ սէնէ էվվէլքի
իշթմիշ օլտուղում պիր կիւնաճ վէ
պիր ճինայէթ, կիթսին կէլսինտէ
պու կիւն մէյաանէ չըգորն, տօղ-
րուսու բէք զարիպ վէ բէք տէհ-
շէթամիզ պիր հալ տիր պու, նէ
տիմէք տիր երկիրմի պէշ սէնէ,
առէթա պիր առ տիմէք տիր, -
տէտի մէրգումէ, - սալքի պիզղաթ
քէնտիմ պիլէ ունութմուշ խաիմ,
շէօյլէ քի, խաթըրմա կէլտիքէ,
պէն հիշ էօյլէ պիր շէյ եաթմա-
մըշըմ տըր տա, պիր իֆթիրաեա
ուղրամագտաեթմ տրր կիպի կէլ-
մէքաէ տիր պանա, - օֆ, հաղը-
գաթէն հէյպէթլու պիր հալ տիր
պու, - պիզղաթ քէնտի էվլաաթմ
նէղտիտէ պիլէ միւթթէհիմ օլա-
րաղ, հիճապըմտան գըղաթըպ
կէօղլէրիմ էօնիւմէ պաղմաղլըղա
մէհպուր օլաճաղըմ տըր, - պէն
պու տէրտէ տաեանամաեաճաղըմ
տըր, վէ պու տր ու հիճապ

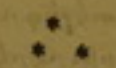
միւթլաղա պէնիմ մէվթիմի սէպէպ
օլաճաղ տըր... - աման եա Ռէպ-
պիմ, նէ պիլլիւք միւճաղաթ տըր
պու պէնիմ իշին...

Մէրգումէ ֆէրեաա իլէ Ըշղըր-
մաեա պաշղառը...

Մէրգումէնին օլ մէրթէպէ աղ-
լամաղլըղա հաղըք վար իախ, չիւն-
քի բէք թէհիլքէլի վէ բէք տէհ-
շէթի պիր հալտէ պուլունմաղտա
իախ:

Աճապա Ռէմի Եօմէն մէրգումէի
պու թէհիլքէտէն գուրթարապի-
լէճէքմի տիր:

Իլէրուտէ անը տախի անյաեա-
ճաղըղ:

Րօշէ սօղաղընտա պուլունտն
Մարախըն խանէտի, տայիմա թահ-
թը նաղարը տիզղաթմա թու թուլ-
մաղտա իախ:

Եւօյլէ քի, Ժան Րընօ, Դօրանըն
էմու ու թէնպիհիլէրինէ թէյֆիզան,
մէղքիւր խանէեի քէնտի եէտի ի-
տարէսինէ ալմըշ օլան Րօղ Պօնյանըն
հէր պիր հարէքէթլէրինի թահթը
միւթալաեա ալմաղտա իախ:

Թըպը Դօրա կիպի մէրգում Ժան
Րընօ տախի, մէրգումէնին հէր պիր
ամէլ ու հարէքէթլինտէ, պիլլիւք
պիր ութթալըղ կէօրմէքաէ իախ:

Մէրգումէ, Մարախըն թէքմիլ
սէրվէթլինի եէտի թէսարրուֆունա
կէլիլմէք զըմնընտա հիշ պիր սոյ
ու իզտամը կէրի պըրաղմաղտա
տէկիլ իախ:

Վէլհաթըլ, քէնտի գաեթըլըն բէք
ալէա եիլլալիւրէպիլմէքաէ իախ:

Ժան Րընօնուն ֆիքրինէ իքի խու-
սուս իլլիմէքաէ իախ:

— Աճապա մէրգումէ պու գա-
տար ութթալըղարը քէնտու քէն-
տույէ մի տիրչիւնէպիլմէքաէ տիր:

եօղաա պաշղա պիրինին թալիմաթ
ու նասիհաթը իւղրէ մի հարէքէթ
իլլիմէքաէ տիր, - տէյի տիրչիւն-
մէքաէ իախ:

Մէրգում հէր հալտէ պու մու-
ամէլէի հալլ իլմմէքլիլի խաթէ-
մէքաէ իախ:

Մէսէլի մէշհուր տուր, տայիմա
պէյն էլ խալգ սէօյլէմէքաէ, եա-
նի, հէր նէրէտէ պիլլիւք պիր ֆէ-
նալըղ զուհուր իտէր իախ:

— Պէշէշ, - Եւօշէշ, - Եւօշէշ - Ե.
- Եւօշ - Դէր Էրէր Դալլալ - Եւօշ -
Էր... տէնիլմէքաէ օլտուղու մա-
լիւմ տուր:

Պու տարալը մէսէլին սահիհ օլ-
մասընը, եիլլալ տօղսան տօղուղ
վաղաա թասաթի իլլիմէքաէ տիր,
շէօյլէ քի, էրքէկին պիրիտի, պիր
ճինաեթիմէ պուլունտաղունտա,
սէպէպիլլէթլին պիր գարը թարա-
ֆընտան վիրիլմիշ օլմասը կէօրիլ-
մէքաէ տիր, վէ պինապէրին, գա-
աըն թօյիֆէսի թարաֆընտան պիր
ճինայէթ վուգուլինտէ տախի, մէղ-
քիւր տարալը մէսէլ, թէպտիլ իախ-
լէրէք:

— Պէշէշ, - Եւօշէշ, - Եւօշէշ - Ե.
- Եւօշ - Դէր Էրէր Դալլալ - Եւօշ -
Էր... տէնիլմէլի տիր:

Ժան Րընօ տախի պու գաիտէեէ
բիայէթ իլլիմէքաէ իախ:

Մէրգումուն պիր հաթթատան
պէրու իլմտիկի տիզղաթմա, նէղա-
րէն, մէրգումէ Րօղ Պօնյան, սոյքի
հէր կիճէ սաաթ օն պիր բաաաէլէ-
րինտէ, եանի Մարախըլ ույզուեա
տալաղտան սօնրա, ուսուլ իլլէ գօ-
նաղտան տիշարը չըղմաղտա, վէ
սապահլաեըն տախի, էրքէնտէն
ալտէթ իլլիմէքաէ իախ:

Մէրգում մէրգումէի պաղըրաղ,
չամ պիզղաթ քէնտիլի կէօղլէթլէ-
մէքաէ իախ:

Պիր կիճէ մէրգումէնին պիր ա-
րապաեա պիլլէրէք կիթտիկինի
կէօրտիւքաէ, քէնտիտի տախի տի-
կէր պիր արապաեա պիլլէրէք, ա-
րապաճըեա,

— Եու կիլմմէքաէ օլան արապա-
ճընըն արդաաընտան կիտէճէքին,
վէ մէղքիւր արապա հէր նէրէտէ
աուրուր իախ, սէն տէ անտէն օ-
լմուղ տաթմ գատար երրաղտա
տուրաճաղըն... - սանա սաաթ-
տա օն ֆըրանգ վիրէճէկիմ... - տէ-
տի:

— Բէք ալէա էֆէնտի, պու ֆի-
եաթ իւղրէ օլտուղու հալտէ, թա-
սապահա գատար տօղալմաղ լա-
ղըմ կէլաէ, եինէ մէղքիւր արա-
պանըն բիշինի պըրաղալմա... տէ-
յի ճէվապ վիրտի արապաճը:

Րօղուն արապաալ կիտիպ Ապպէս
սօղաղընտա վաղը օլան, վէ դա-
թէն զիքրի կէլմիշ պուլունտն պիր
խանէնին էօնիւտէ տուրտու:

Ժան Րընօ մէրգումէնին արապա-
տան ինտիկինի, բարալարը վիրտի-
կինի, պիր գաբունու չալաղընը,
մէղքլէր գաբունուն ալըաղընը,
քէնտիտիլին իլլէրի կիրտիկինի, վէ
գաբունուն թէքրալէն գաբանաթ-
ղընը կէօրտիւ:

Մէրգումէ պիր աահա մէյտանէ
չըղմաալ:

Չիւնքի կիճէեի մէղքիւր խանէ-
տէ կէլլիլէճէկինտէն, արապաճըեա
տա եօլ վիրմիշ իախ:

Ժան Րընօ պըրաղըպ կէրի տէօն-
տիւ իախ տէ, սապահլաեըն էրքէն,
եանի սաաթ եէտի պուլունգտա,
թէքրալէն մահէլլի մէղպուրա կիլմ-
տի:

Սիւտեի գաաընըն պիրի գաբու
գաբու քէնտի իւտիւնի կէղտիւ-
մէքաէ իախ:

— Մաաա, - տէյի սիւալ իլէտի

Ժան Բընօ մէրգումէնէ, - աճապա
շու խանէ քիմի'ն խանէ'սի տիր:

Մէրգում' պունու սիւալ իյլէտի-
կի վողըթ, Բօղ Պօնչանըն կիճէքի
կիրտիկի խանէնի կէօթմէրտի:

— Բէնտի միւշթէրիւթիմտէն պի-
րինին խանէսի տիր... - տէյի ճէ-
վապ վիրտի մէրգումէ:

— Աճապա խանէ սահլիպինին իս-
մի' նէ տիր:

— Մ. Բէնէ Մաթիֆէ:

Ժան Բընօ մէրգումէ իսմի իշիթ,
տիկինտէ, տիւշարը իսթիղրապ օլ-
մտեա պաշլատը:

Սիւտնիւ գատըն լաղըրտըննա
տէվամ պիրլէ:

— Մէրգում' բէք իշիլիւղար պիր
ատամ տըր, ատէթա պիր ափօ-

դաթտան վէ պիր միւսպաշըրտան
ղիւտտէ իշ կէօրէպիլմէքտէ տիր

... - սէօղիւնտէ սաղ օլուպտա բա-
րաեա ինթիւնաճլարը պուլունանլա

րը եագալաեարագ, բէք կիւղէլ
Ֆըրըլտագ չէվիւրէպիլմէքտէ տիր

... - վէլհասըլ, կէրչի պիրաղ ին-
սաֆօղըճա իշ կէօրիւպ ճան եագ-

մագտա իսէտէ, պու ճիւմէ իլէ
տախի, բէք ալէա պիր ատամ

տըր, պտնա հիշ պիր զորարը եօզ
տուր... - տէտի:

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, մա-
տամ...

— Պիր շէյտէյիլտի, էֆէնտի...

Սիւտնիւ գատըն պրագըպ իշի-

նէ կիթտի:

Ժան Բընօ էսէրի մէմնունիյեթթ
օլտուղու հայտէ կիւլիւնէեէրէք,

մաքինալարի պիր սուրէթտէ մէր-
գումէնին արդաղընտան պաղմագ-

տա իտի:

— Բէնէ Մաթիֆէ'մի, - տէտի

մէրգում' քէնտու քէնտուէ, - նէ

աճալիպ տիւնեա տըր, թէսաաիւ,

Ֆիւն եաբտըղընը պու տլէմտէ քիմ:

սէ եաբամագ, - պէն իսէ թէհի-
եէրտէ արամագտա իտիմ, իշիթ իշ

քէնտի աեաղըյա կէլտի չըգտը,
չիւպհէսիղ օլարագ մէրգում', Բօ-

ղուն աշըղը օլմալը տըր, - վէ տի-
մէք տիր քի, քիւլի նասիհաթըտա

մէրգում' շէյթան հէրիֆտէն ալ-
մագտա պուլունմալը տըր, իտ-

մամ, նասըլտա արամըլ պուլմաշ
տուր: վէ նասըլտա պիր պիրինի

պուլմաշար տըր, մէսէլլի մէշհուր
տուր, թէնճէրէ եուվարլանմըլ, գա-

բաղընը պուլմաշ, տէրլէր իսէ, բէք
սահիհ տիր:

— Թամ պէնիմ տէ արատըղըմ'
իշիթ պու իտի... Բէնէ Մաթիֆէ

պիրիմ' իշիմիղէ բէք ալէա եաբա-
եաճագ տըր:

Պիր գաշ սաաթ իլէրու կիտէրէք,
իլք կիճէսի, մէրգում' խանէտէ,

մէրգուման աշըղ իլէ մաշուգանըն
պէյնինտէ կէչէն հալլէրի պէեան

իտէլիմ:

Մաթիֆէ Բօղու սլէքլէմէքտէ ի-

տի:

Մէրգում' մէրգումէնի քէմալի
մուհապպէթ վէ իլիթիֆաթ իւղրէ

դապուլ իյլէտիքտէն, վէ պէշ տա-
ղըգա գաաար տույղու հօլունտա

սարֆը էվգաթ իյլէտիքտէն սօնրա,
մէրգումէնէ:

— Շիմտի միւթէնա իշիւր իւղէ-
րինէ գօնու շմալըեղը... - պագալըմ'

իշիւրիմի'ղ նէ հալտէ տիրլէր, - սի-
ղէ վիրտիկիմ թալիմաթ մուճիպին-

ճէ քէյֆիեթի պիր իյիճէ եօղլա-
եղպ տնլաեապիլտիլի'զմի:

— Էվլէթ, ճէնանըմ... տէյի ճէ-

վապ վիրտի Բօղ:

— Էյ սօնրա:

— Պէլալը իթիթիսար օլպապտէ
պաշգա պիր խալթ իթմէքլիկէ գալ-

ղըշմագտա տըր:

— Նէ' եաբամագ իսթէմէքտէ տիր:

— Նէ' մի եաբամագ տըր, պիր
վտսիեթթնամէ եաբամաղըղա գալ-

ղըշմագտա տըր:

— Օլպապտէ սիղին իշին զարար-
ը պիր նիյեթթմէ մի պուլունմագ-

տա տըր:

— Խայր, Ֆադաթ, պէնտէն իշի-
տէրէք, էվլաալարընըն քէնտիսինի

քէնտի թաշթը իտարէլէրինէ ալ-
մագղըք նիյեթթինտէ պուլունտուգ-

լարընը պիրմէքտէ օլտուղունտան,
մէրգումը քէնտի միրաղարըն-

տան մահրում' զըլարագ, օլանճա
մալ ու միլքինի, քեամիլէն պանա

թէյք իթմէք իսթէմէքտէ տիր:

— Պո'ւ մուտուր վասիեթթնամէսի:

— Էվլէթ, պու վտսիեթթնամէ...

— Սէն պունա ինանմագտա'մը.

սըն:

— Էյլէ'եա... վէ զանն տա ի-

տէրիմ' քի...:

Բէնէ Մաթիֆէ ումուղլարընը սիլ-

քէրէք կիւլիւմէմէկէ պաշլատը, վէ,

— Մարսիալ եա սէնին իլէ էյլէն-

մէքտէ օլմալը տըր, վէ եախօտ նէ

սէյլէտիկինի պիրմէմէքտէ պուլուն-

մալը տըր... - տէտի:

— Սէպէ'պ:

— Չիւնքի, էվլաա սահլիպի պուլու-

նան պիր ատամ', քէնտի էվլաալարը

սէհիլինն տնճագ պի'ղ զըսմընա

գարըշմաղըղա սալահիյեթթի օլա-

պիլլը, մէրգում', պունուն պէյլէ

օլմալընը պէնտէն իյի պիրմէքտէ

տիր... - իմտի, մատամ' քի պու

կիւն Մաթիֆէլըն իշ նէֆէր էվլա-

ալը վար տըր, սանա քէնտի վարի-

աթթընըն տնճագ տէօրթ բալտան

պիր բաեընը պըրագապիլէճէկինտէ

չիւպհէ եօզ տուր...:

— Պունուն պէյլէ օլմալընը, պիր

տուրէթի գալիյեթտէ պիրմէքտէ'մի-

սին:

— Մաաշալլահ, զաթէն զանու-

նու տէվլէթ պէյլէ տիր...

— Նէ' գատար պօշ պիր գանուն

իմիշ...

— Տիմէք տիր քի, • եօլտա պիր
վտսիյեթթնամէ պիրիմ' իշիմիղէ կէ-

լէմէեէճէք տիր...

— Պէն իտտաա իտէրիմ' քի, մէր-

գում' • եօլտա պիր վտսիյեթթ եա-

բամաեաճագ տըր...

— Մարսիալ լիգիտաօիօն եաբըպ,
վէ հիտաղլարընը նիղամընա գօյ-

տուգտան սօնրա, թէրաքիւմ իտէն
բաբալարընը, եա սիղին վէ եախօտ

պաշգա պիրիսինին վասթթաթըյա,
հիշ պիր շէյլէ պաղլամըլ, եանի հիշ

պիր շէյլէպթըն ալմը'շմը տըր:

— Խայր:

— Տիմէք տիր քի, մէրգումուն

ալթը եիւղ պին Ֆրանզը Էյլէճէ

տուրմագտա տըր, էյլէ'մի:

— Էվլէթ...

— Սէնին եէտինտէ մի տիր:

— Էվլէթ, շէյլէքի, պիր սան-

տըգտա մահֆուղ օլուպ, վէ մէղ-

քիւր սանտըղըն անախթարը իսէ

պէնտէ տիր... - իշիթ եանըմտա

տըր... - աղիլիմ, սէն զաթէն պի-

լիրսին քի, պէն գաթան մէրգում-

ուն եանընտան ալթըմագտա տէ-

կիլիմ'...

Մաթիֆէ պաշընը էկէրէք սիւ-

քիլթ իւղրէ շէնտ սանիյեթ տիւ-

չիւնտիւկիւնիւ, վէ տէրին թէֆէք-

քիւրլէրէ տալմագտա պուլունան

տտամլար միսիլլու պաշ բարմաղընը

չէվիրտիկինի Բօղ Պօնչան կէօրտիւ-

կիւնտէն, մէրգումա խիթապէն:

— Պէն պիրիլիմ' սէն շիմաի նէ'

տիւչիւնմէքտէսին, - տէյի պաղըր-

տը մէրգումէ:

Մէրգում' իշարէթլէ մէրգումէ-

եէ, նէ տիմէք իսթէտիկինի սիւալ

իյլէտի:

— Շիմտի սէն տիւչիւնմէքտէսին-

քի, - արեւելքէ իւրովէ յի մէջ ալ իյ-
լէտի մէջդ սեւեռ, - մատամքի մէջ-
քիւր սանտրղըն անտիկմարը պէ-
նիմ հանքմատ պուլունմագտա տըր,
հէման տէրունինտէ պուլունան մէջ-
քիւր պանդա քեաղբարընը գալ-
ալընը պէնիմ վէ սէնին քեաղբա-
լարընա դարընալընընը կիպի,
սէնին պէրապէր, եա Պէնիգա-
նըն, եա Սիւիտին, վէ եախօտ ին-
կիկիւրանըն եօլունու էլէ ալմալը-
եղը, էօյլէ տէկիլմի:

Մաթիֆէ պաշընը սիւքտի, վէ,
- էօյլէ պիր շէյի թէշէպպիւս
իթմէքիք, առէթմա պիր տիվանէ-
իթ տիմէք տիր... - տէյի ճէ-
վապ գէրտի:

- Սէպէպ:

- Չիւնքի, հիշ տէկիլ իսէ եա-
լընը իւշ քիշի, մէրգումուն, վէ
եախօտ սէնին, մէրգում նամքնա օ-
լարագ ալթը եիւզ պին ֆրանդ ալ-
մըշ օլտուղունուղու բէք ալէա պիլ-
մէքաէ տիրէր:

- Վաղաա էօյլէ տիր, իքի նօ-
թէր, վէ պիրտէ Լիօնէլ Վարթըն,
թամամ, իւշ քիշի էօյլէ օլտուղու-
նու պիլմէքաէ տիրէր... - հաթմ-
թա Մ. աը Թիւնգալ պիլէ պիլմէք-
աէ տիր:

- Իմտի, էօյլէ օլտուղտա, - տէ-
աի Մաթիֆէ, - էկէրչի պիլ գալ
ղըպտա, սէնին սէօյլէտիկին կիպի
տիւեարը ալսէրէ կիտէճէք օլտագ,
առատան չօգ տէկիլ, եալընը եի-
կիրմի տէօրթ սաաթ կէշէր կէշմէզ,
սէնին զայպ օլտուղունիւս պէրապէր,
մէշքիւր ալթը եիւզ պին ֆրանդըն
գալընընըն օլմասընըն տախի ան-
լաշըլըպ մէյտանէ չըգաճաղընտա
շիւպհէ եօգ տուր... - Վէ օլ վա-
ղըթ թապիաթիլէ սէնտէն շիւպ-
հէ իտիպ, վէ սէնտէն տալա իտէ-
ճէքիւր տիր:

- Ատամ սէնտէ, վաղիֆէմտէն
խարիճ... պէն օլ վաղըթ մէմա-
լի քի էճնէպիյեէտէ պուլունաճա-
ղըմ տըր...

- Իյի եա, ա' չօճուղում, տի-
մէք տիր քի հէնուղ սէն, տէվիթ-
լէր պէյնինտէ տէրքեար օլան իս-
թիրտաա նիղամընտան պի իտպէր
պուլունմագտաաըն... - մատղալահ
էօյլէ պիր շէյի եաքաթ'նմը իտի, ա-
նինտէ սէնի թէվղըթ պիլլէ, քե-
մալի տարաթ վէ սալթանաթ իւզ-
րէ եինէ ֆարիսէ կէթիրէճէքլէրի,
վէ պիր շէյրէք սօնրա տախի մու-
հաքէմէեէ շէքէճէքլէրի պի իշթի-
պահ տըր...

- Նա', հէյ Սլլահ պէլաաընը
վէրսին, պէն պունու տա պիլմէքօր
իտիմ...

- Էկէր պիլմէքօր իսէն, էօյրէն-
մէլիսին...

- Իյի եա, հէր հալտէ պիլ պու-
րաբալարը թահթը թէարուֆու-
մուղա կէշիրմէլիլիլ, - չիւնքի, ան-
ճագ օլ վաղըթ, մալի մալէ գա-
րըշըրաբագ, սէնին վէ պէնիմ բա-
րալարըմ իլէ պիրլէշտիրէրէք զէն-
կին օլապիլէճէկիլ տիր... օլ վա-
ղըթ իսթէտիկիլմիլ կիպի գուրու-
լուպ սէֆալի իսաթըր իլէ իմրարը
էվղաթ իտէպիլէճէկիլ տիր...

- Վաղաա էօյլէ տիր, իմտի է-
լէմ իւղրէ օլմա, մէղըլուր բարա-
լար պիլիմ օլաճագ տըր...

- Նա'սըլ պաղալըմ:

- Պէն զաթէն անըն իւղէրինէ
տիւ շիւնմէքաէ իքէն, պիր տէ սէն
լաղըրտը իտէրէք զիհիմի դարըշ-
աղըրտըն...

- Հէր նէ հալ իսէ, կիւճէնմէ,
ճէնանըմ... - չիւնքի մալիւմ եա,
պէնիմ նիյեթիմ մահղա քէնտի
մէնֆաաթըմըղտան իպարէթ իտի
... - եինէ սէն տիւշիւնիւպ պիր

չարէ պուլմալընըն, - իշթէ պէն սուս
օլտում:

Մաթիֆէ թէքարէն տէրեալի
թէֆէքքիւրէ տալտըղտան սօնրա,
պիրտէն պիրէ էլինի թրաբէգանըն
իւղէրինէ վարտա:

- Ինչաալահ պիր թէտպիր տիւ-
շիւնտիւն, էօյլէմի, - տէյի սիւալ
իթտի մէրգումէ:

- Էվիլթ:

- Նա'սըլ, պարի իյի պիր թա-
րիլ մի տիր:

- Բէք կիւղէլ պիր թարիգ տիր,
օլ գատար կիւղէլքի, մուվաֆֆա-
ղըյեթ պուլմամաթ իհթիմալտէն
տէկիլ տիր... - նաալքի կէօրէ-
ճէքսին տիր... - ֆաղաթ, շիմտի
սէն պանա անը սէօյլէքի, սէնին
իթիլգատընճա Մարսիալ նէ հալտէ
տիր, նիհաեթ նէ գատար վաղըթ
տահա եաշաեապիլէճէք տիր:

122

Նէ գատար տահա եաշաեապիլ-
մէսինիմի անյամագ իսթէմէքաէ-
սին, - տէտի Բօղ:

- Էվիլթ, - չիւնքի անըն պիլին-
մէտի բէք էլղէմիյեթտէն տիր...

- Իյի էմմա, էօյլէ պիր շէյի
քէստիրէպիլմէքիլք բէք միւշքիլ
տիր, - ֆաղաթ, հէքիմին սէօյլէյի-
շինէ կէօրէ, պիր չօգ վաղըթ տահա
եաշաեամահաճագ տըր... չիւնքի
աղալարընըն գուվիլթի էքսիլմէտի,
բէք չարուղ սուրէթտէ իլէրու-
կիթմէքաէ տիր, շէօյլէքի եաղըն-
տա պէյնինէ տախի թէէսսիր իյլէ-
եէճէք տիր, վէ իշթէ օլ վաղըթ-
տա ահրէթին եօլունու էլէ ալաճա-
ղընտա շիւբհէ եօգ տուր - Լաքին,
պու ճիւմէ իլէ տախի, պիր գարա-
րը գաթիա վէրիլմէզ, - Մարսիալ
թապէն բէք գալի իւլ պիւնէ պիր

ատամ տըր... հէր նէ գատար աղ-
չամա սապահա կիտիճի տիր կիպի
կէօրիւնմէքաէ իսէ տէ աօլա ալ-
տանմահա կէլմէզ, զիրա, մէլմուլ
օլունտուղունտան չօգ զիւեաաէ վա-
ղըթ տահա եաշաեապիլէճէկիլ շէօյ-
լէ աուրսուն, քէսպի շիֆա իյլէմէ-
սի տախի իհթիմալին իսարիճինտէ
տէկիլ տիր:

- Բէք ալէա, լաքին, հէր հալ-
տէ պունուն պիր չարէսինէ պաղըլ-
մաղըլք իղթիլա իտէր, - տէտի
Բէնէ Մաթիֆէ թէքիլ պիր ֆիւ-
թուրսուղընգ իւղրէ, - պէնիմ ի-
թիլգատընճա, էկէր միւրատ իտէր
իսէք, մէրգումուն իշթէյի էօմ-
րիւնիւ պիրաղ գըսալտապիլիլիլ...
- Նա'սըլ եաբապիլիլիլ, - տէյի
սիւալ իթտի Բօղ:

- Մաա'շալահ, մատամքի մէր-
գումուն էօմրիւնին միւտտէթիմու-
գարընը պիր հալտէ տէկիլ իմիշ...
օնա պիր գարար վէրիլմէքիք բէք
միւշքիլ պիր շէյի տէկիլ տիր...

- Նէ եօլտա պաղալըմ:

- Սէնին քէնտի սէօյլէքիլինէ նէ-
ղարէն, մէրգումուն իլաճարընը սէն
վիլմէքաէ իմիշսին, էօյլէ տէկիլմիւ-
- Էվիլթ, էօյլէ տիր... լաքին

նէ վար տըր:

- Աճալիպ, մէկէրչի պու գա-
տարընգ պիր շէյի տախի անլաեա-
մահօրմուսուն...

Բօղ Պօնչան պու լաղըրտընը ի-
շիթտիկինտէ, վիճուալ թիքէն թի-
քէն օլմահա պաշաաթ:

- Նէ տիմէք իսթէեօրսունուղ,
մէրգումու զէհիրլէեթիմ իշինի պի-
թիրլէթիմի տիմէք իսթէմէքաէ-
սինիլ, - տէյի պաղըրտը մէրգումէ
սահիհէն տիւշարը տէհէթ օլարագ:

- Նէ վարտըր, մէկէրչի օլաճաղ
պիր շէյի մի տիր:

- Իյի էմմա, մէկէրչի սօնսունու

տիւշիւնմէ կէ պօրճու տէկի՛ր յիշիզ, սօնրա պաշարմը կէլէճէք օլան ֆէլաքէթլէրի՛ նէ եաբարըզ:

—Ատամ՝ սէնտէ, օ սէնին տէտիւկին միւպթէտիլէր իշին տիր, լազըմ՝ կէլէն ուսթալըղլը թարիղլէր իճրա իտիտիկի թագտիրտէ, հիշ պիր թէհլիքէսի օլամաղ:

—Օլ պապտէ էմնիյեթի քեա միլէ իւզրէ պուլունապիլի՛ր միսին:

—Մա՛շալլա, — Գըւըն տէնիւլէն զէհլրտէն պու կիւն եալընըզ պիր տամլա վիրիւրին... եարընտա իքի տամլա... պատէհու իւշ տամլա, վէ օլ նիսպէթ իւզրէ տէվամ իտէրսին, անլատըն մը շիմտի մաճէրաեք, — պիրտէ պագարընքի, տրատան պիր այ կէշէր կէշմէզ, Մարսիալ պու տիւնեաեք թէրք իյէ ահրէթէ կէօշ իյլէմիշ տիր, — էկէր պունու եաբարըզ պիր քէրրէ գարար վիրիւր իսէք, սէն մէզքիւր զէհլրի պուլմաղլըղլ պանտ պըրազ...

—Իյի էմմա, սօնունտա զէհլրտէն էօլմիշ օլմաքընտ տալիր, մէկէրշի վիճուտինտէ հիշ պիր էմտրէ գալմաղմը, — տէյի սիւալ իյլէտի Բօղ:

—Գըւըն տէն պիր էսէր ու ալէա մէթմի գալըն, — հա՛շա, զէրրէ գատար պիր էմտրէ էսէրի գալմաղ... ալէլ խուսուս մէրգուճուն շու շիմտիքի միւպթէլա պուլունտուղու խասթըլըգտա, ապա պէլի օլմաղ... վէ քիմնէնին ֆիքրինտէ պիր շիւբհէ պիլէ տօղմաղ... — գաթէն, նաորէքի հէքիմի տախի սէօլլէմէքտէ իմիշ, ազշամա սապահա էօլմէսի իհիթիմալտէն պուլունտալազ պէքիլիմէքտէ օլտուղունտան, էճէլիլէ էօլմիշ տիր կիպի անլաշըլաճաղընտա գաթան իշթիպահ եօգ տուր:

—Ազիղիմ, չօգ ուսթա վէ չօգ

պէլալը պիր ատամալն սէն, — տէտի Բօղ, — ֆագաթ, պիր նօգթա վար տըր քի անը տիւշիւնմէքտէ տէկիլիսին, շէօլլէքի, կէրշի մէրգուճուն վիճուտին օրթատան, վէ բարալարը տա սանտըգտան գալտըրմաղլըղլը թարիղլինի բէք ալէա պուլապիլմէքտէ իսէն տէ, սանունտա զուհուրա կէլէճէք օլան պէլալարը ապա խաթըրա կէթիլմէքտէ տէկիլիսին... — պիր քէրրէ մէրգուճ էօլտիւմիւ իտի, անինտէ էվլատալընըն պաշ գալտըրարագ հէր թարաֆը արաշթըրըզ գարըշտըրաճաղլարընտա, վէ մէզքիւր ալթը եիւզ պին ֆրանղը պուլմալտըգլարընտա իսէ, պէնի տալաեա չէքէճէքլէրինտէ ապա շիւբհէ եօգտուր, էօլլէ տէկիլմի...

—Խայր, էօլլէ տէկիլտիր, շէօլլէքի, մէզքիւր բարալարը բէք ալէա պուլապիլմէքլէր տիր... շիւնքի պէնիմ էֆքեարըմ բարալարը գալտըրմաղ օլմաեքալ, իլլա պուլունտուղու եէրտէ պըրազմաղ տըր... — տէտի Մաթիֆէ կիւլիւմաէեէրէք:

Բօղ պուլ լագըրաք իւզէրինէ շաշա գալարագ մէրգուճուն եիւզիւնէ պագաթըղլլա պէրապէր, — էվլէթ, էօլլէ տիր, հազըղըղ վարտըր, շիմտի անլատըմ ֆիքրինիղի, մէզքիւր սանտըգտա բարալար տուրաճաղ տըր, շէօլլէքի, մէզքիւր ալթը եիւզ ֆրանղըն եէրինէ, վագթիլլէ ալթը եիւզ պին ֆրանղըզ գըյմէթի օլուպ, հայպուքի պու կիւն անճաղ պին պէշ եիւզ ֆրանղըզ գըյմէթի գալմըշ, եանի պիր թագըմ՝ գըյմէթտէն տիւշիւնն օէհլմէլը ալթա գօղուղ, էօլլէ տէկիլմի... տօղրուսու պունտան տազիւաաէ ուսթալըղլը պիր թէտալիր օլամաղ... Օլսա օլսա հէր քէս նէ

Բօղ պուլ լագըրաք իւզէրինէ շաշա գալարագ մէրգուճուն եիւզիւնէ պագաթըղլլա պէրապէր, — էվլէթ, էօլլէ տիր, հազըղըղ վարտըր, շիմտի անլատըմ ֆիքրինիղի, մէզքիւր սանտըգտա բարալար տուրաճաղ տըր, շէօլլէքի, մէզքիւր ալթը եիւզ ֆրանղըն եէրինէ, վագթիլլէ ալթը եիւզ պին ֆրանղըզ գըյմէթի օլուպ, հայպուքի պու կիւն անճաղ պին պէշ եիւզ ֆրանղըզ գըյմէթի գալմըշ, եանի պիր թագըմ՝ գըյմէթտէն տիւշիւնն օէհլմէլը ալթա գօղուղ, էօլլէ տէկիլմի... տօղրուսու պունտան տազիւաաէ ուսթալըղլը պիր թէտալիր օլամաղ... Օլսա օլսա հէր քէս նէ

Բօղ պուլ լագըրաք իւզէրինէ շաշա գալարագ մէրգուճուն եիւզիւնէ պագաթըղլլա պէրապէր, — էվլէթ, էօլլէ տիր, հազըղըղ վարտըր, շիմտի անլատըմ ֆիքրինիղի, մէզքիւր սանտըգտա բարալար տուրաճաղ տըր, շէօլլէքի, մէզքիւր ալթը եիւզ ֆրանղըն եէրինէ, վագթիլլէ ալթը եիւզ պին ֆրանղըզ գըյմէթի օլուպ, հայպուքի պու կիւն անճաղ պին պէշ եիւզ ֆրանղըզ գըյմէթի գալմըշ, եանի պիր թագըմ՝ գըյմէթտէն տիւշիւնն օէհլմէլը ալթա գօղուղ, էօլլէ տէկիլմի... տօղրուսու պունտան տազիւաաէ ուսթալըղլը պիր թէտալիր օլամաղ... Օլսա օլսա հէր քէս նէ

տիւնէճէք տիր, Մարալալ շաշիքընլըզ իտէրէք, բարալարընը պիր թագըմ՝ գըյմէթալ սէհլմէրէ պագլամըշ տըր տիւնէճէքլէր տիր... — վարտընտա տէտինլէր... պիլի՛մ նէ վագթիլլէ, պիլք քէնտի մէնֆատթըմըզա պագալըմ, էլվէրլըր քի զէնկին օլալըմ...

Բօղ սէվիննիւտէն սըշրատըղը կիւպի Մաթիֆէնին պօյնունա պօղաղընտ սարըլարագ իքի եանաղլարընտան պուսէլէր ալտըգտան սօնրա, պագըրարագ տախի,

—Էրքէքլէր իշինտէ սէն պիր էլմա՛սըն, սէն պիր պըրլանթի՛սին, — էլինտէն ուշան գաշան գուրթուլամաղ, էլվիլըր քի պիր իշէ էլ ալթաւըն, վէ պիր իշի պէճէրմէքլիկի միւրատ իտէսին, — իմտի էօլլէ օլտուղտա, սէն շու սէօլլէտիկին զէհլրի պուլտա պանա կէթիլի վէր քի... հէր նէ վագթիլլէ միւրատա իտէր իսէն, պէնտէ իճրատընտ միւսարատթ իտէյիմ... — տէտի:

Կէլէլիմ՝ շիմտի Ժան Բընօեա:

Մէրգուճ Սէնթմ—Ուէն քէօշկիւնէ ալթէթիլլէտէ, Լիօնէլ Վարթընտ վուզուի հալի, եանի եաբարըլալընը նաղլ ու պէեան իյլէտի:

Գօրա կիւլիւմաէեէրէք իթալի ճէվապ պիրլէ:

—Ձաթէն պէն, Բօղ Պօնշանըն, մէրգուճ Մաթիֆէ հազըղընտալազըրաք իթտիկի վագթիլլէտա իպրաղ իյլէմէքտէ օլտուղու շէվգ ու զայրէթտէն, քէնտի պէյիլէրինտէ գայնամագտա օլան պիր մուհապալէթ թէնճէրէսինին, էրէյիճէ ֆէհմինէ վարապիլմիշ իաթիմ... — սիլ Մաթիֆէ եի խալլի վագթիլլէտան պէրու թանըմագ տա՛մընըզ:

—Էվլէթ, խալլի վագթիլլէտան պէրու թանըմագտաեքմ...

—Մէրգուճ հազըղընտա էֆքեարընըղ նէ տիր, նա՛սըլ ատամալըր...

—Սուրէթի գաշիլրէսինտէն հէր նէ գատար բէք իյի պիր ատամալըր կիպի կէօրիւնմէքտէ իսէ տէ, պալթնէն բէք ֆէնտա պիր ատէմ տիր... էլինտէն հէր նէվի քէօթիլլէք կէլէպիլըր... էվլէթ, հէր նէվի ֆէնալըղը եաբարըլըզա միւզթէտիր տիր...

—Տիմէք տիր քի Բօղ իլէ պիր պիրինի բէք իյի պուլմուշալ տըր, — տէտիկիլլէ պէրապէր Գօրա, իլալլէյի մէգալ պիրլէ տախի, — ֆիքրիմէ պիր շէյ կէլմէքտէ, վէ պատիկէնտիշէմ օլմագտա տըր, — տէտի:

—Նէ՛ իմիշ օ, էֆէնտի:

—Մարօլալըն եանընտա մէվճուտալթը եիւզ պին ֆրանղ գըյմէթինտէ պանգա պիլէրլէթի վար տըր... իմտի, գօրգմագտաեքմ քի, պու միւկիլլէր, մէզքիւր բարալարա թամա իտէրէք մէրգուճու էօլտիւրիւպ թէլէֆ իտէճէքլէր, վէ պէնի տէ ալմագ իսթէտիկիլմ ինթիգամտան մահրում զըլտճաղլար տըր... —նէ՛ տէրսինիլ, պու սէօլլէտիկիլմ աղլէ բէք եաղըն տէկիլմի տիր:

—Էվլէթ, էֆէնտի, բէք իյի տիւշիւնմէքտէսինիլ, ֆիլ վագըրտա մէրգուճար պունու եաբարալիլըլէր, մէրգուճու զէհլրլէյիպ օրթատան գալտըրապիլըլէր, իմտի, մատամքի սիգտէ սաղ գալմալընտ խահիշկէր պուլունմագտալընըզ, տիմէք տիր քի մէրգուճու կէօղէթլէյիպ գանըրմաղլըղմըլ իգթիլա իթմէքտէ տիր...

—Էվլէթ, էօլլէ եաբարալագլըզ էլլէմիլէթտէն տիր... — տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ:

Մարի, Հայկերտան տե՛սնէլիտէն
պէ՛րու, քէնտի օտաւորնտան տիշա-
րը չըզմամագտա խտի:

Մէրգումէ խայլի կիւնտէն պէ-
րու նամիզաճ խտի, վէ տօղթօր
Ժօպէն հէր նէ գատար, քէմալի
տիգգաթ վէ իհիմիմամ իւղրէ էմ-
րի թէտալիսինէ չալըմագտա խտի
խտէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի,
կէրէք մատտի վէ կէրէք մանէվի
սուրէթտէ քեամիլէն քէսպի իֆա-
գաթ իթտիլէմ միշ խտի:

Ձէվալլը չօճուգ ապիմա հէմի-
րէսի Գօրանըն ախղը ինիիգամա
տալի օլան նիյեթի գալիսէ վէ
չէտիտէսինի տէրխաթըր խտիպ, վէ
պինանէն ալէյհէ Լէօթօլուն տախի,
մէղքիւր նիյեթիէ գուրպան կիտէ-
ճէկինի տիւշիւնիւպ կէօղլէրի էօ-
նիւնէ կէթիլտիքճէ, տիւշարը տէհ-
չէթ վէ մէյեուսիյեթի օլմագտա խ-
տի:

Կէրչի մէրգումէ պիր թարաֆ-
տան հէրչի պատապատ, չէօյլէքի,
վէլէվ քէնտի էօմիւնիւ տախի ֆէ-
տա իթմէքլիք իղթիլա խտէր խտէ,
ֆէտա պիրլէ մէրգումէ գուրթար-
մագլըղը տիւշիւնմէքտէ խտի, լա-
քին, տիկէր թարաֆտան տախի,
զըզ գարտաչընա խիւանէթ իթմիշ
օլաճաղընը ֆիքրինէ կէթիլտիքճէ,
նէ եաբաճաղընը վէ նէ թարիգ
թութաճաղընը շաչըրմագտա խտի,
զիրա, պիր թարաֆտան աչգ ու
սէվտա թէէսսիրի, վէ տիկէր թա-
րաֆտան տախի ֆամիլեաճա վաճի-
պէյի զիմմէթ տույղուսու պիր պի-
րինի գարըլտեարագ ճէնքլէչմէք-
տէ օլտուգլարնտան, քեամիլէն տիւ-
շարը թէրէտախու օլմագտա խտի:
Մէրգումէնին ֆիքրի վէ գալպի շու
պիր պիրինէ տապան տապանա զըտտ
պուլունան հալլէր վէ տույղուսու
բէնչէսինտէ էղիյեթիլէր չէքմէքտէ

օլտուղու հալտէ, էօթէտէ խտէ, նէ
Գօրա, նէ Գարմէն, վէ նէ տէ Տօ-
լօրէզ, պիշարէնին քէյֆիլիկինին
սէպէպի սուհիհի պուլունան մէղ-
քիւր խուսուստան պիւթիւն պիւ-
թիւն պի խապէր պուլունմագտէ խ-
տիլէր:

Տօղթօր Ժօպէն մէրգումէնէ,
չըզըպ կէղինմէքլիկի, վէ կիւլիւպ
էյլէնմէքլիկի թէնպիհ իյլէմէքտէ
խտի:

Հալպու քի մէրգումէ, կէրչի
քէմալի նէղաքէթ վէ լէթաֆէթ
իւղրէ, ֆազաթ պու ճիւմլէ իլէ
տախի բէք մուսիրրանէ պիր սուրէթ-
տէ օլտուղու հալտէ, մէրգումէն
թէնպիհլէրինէ գարըլ կէլէրէք,
իճրասընա իթթինա իյլէմէքտէ խտի:

Լաքին, նիհայէթ, հէմիլէրէսի
Գարմէն իլէ չըզըպ պիր աղ պաղ-
չէտէ կէղինմէքլիք թէքլիֆինէ
գարըլ միւսքլիթ պիր պէհանէ վէ
պիր վէնիլէ պուլամաաղընտան,
գապուլէ մէճպուր օլտու:

Գօրա խտէ, աղլընը ֆիքրինի
պիւթիւն պիւթիւն քէնտի իճրա
խտէճէկի տէհչէթամիղ թէչէպպիւ-
սիւնէ հասր իթմիշ օլտուղունտան,
Մարինին քէյֆիլիկինէ չօղլուգ
տիգգաթ պիլէ խտէպիլմէքտէ տէ-
կիլ խտի, վէ կէրչի մէրգումէնի
իֆրաթ մէրթէպէ սէվմէքտէ տախի
խտի խտէ տէ, գօրգուլաճագ պիր
չէյ տիր տէյի տէ գանն իթմէքտէ
օլմաաղընտան, լաղըմ կէլէն է-
հէմիլիյեթի վիրմէքտէ տէկիլ խտի:

Մուղայիլի օլարագ Գարմէն խտէ,
մէրգումէնին կիւնտէն կիւնէ արթ-
մագտա օլան հիւզն ու քէտէրինի
կէօրաիւքճէ, տիւշարը էնտիշէ օլ-
մագտա խտի:

Մէրգումէ քէնտի հէմիլէրէսի իւ-
ղէրինտէ սէպէպինի տիւշաբամաաղ-
ը պիր ֆէնալըգ հիւքմ իյլէմէքտէ

օլմաաղը կէօրմէքտէ օլտուղուն-
տան, մէրգումէնին տույղուլարընը
օղչաեարագ, հիւզն ու քէտէրինին
նէտէն նէչէթ իյլէմէքտէ պուլուն-
մաաղը քէնտիսինտէն սիւալ իյլէ-
մէքլիկէ քէնտինճէ գարար վիրտի:
Մէրգումէ Մարի իլէ պիրլիքտէ,
Սէնա քրմաղընըն իւղէրինէ նաղբր
պուլունան սէտալէր իւղէրինտէ, վէ
եիւղլէրճէ սէնէյիք օլալամուր ա,
ղաճլարը ալթլարընտա, վէ սէսսիգ-
ճէ վէ եալալալ եալալ կէղինմէքտէ
խտի:

Մարի բէք գալիֆ պիր հալտէ
պուլունտուղունտան, մէրգումէնին
գօլունա տաեանմագտա խտի:
Գարմէն պիրտէն պիրտէ տուրտու:
—Աղիղէմ, տճապա եօրուլտո՞ւն
մաւ, —տէյի մէրգումէնէ սիւալ
իյլէտի:

—Պիր աղ . . . —տէյի ճէվապ
վիրտի Մարի տէ քէտէրլի պիր կիւ-
լիւմէյիլ իւղրէ:

Գարմէն մէրգումէնի եաղընտա
պուլունան պիր գանարէ իւղէրինէ
կէթիլիւրիւպ օթուրթտուգտան սօն-
րա, —պուրատա պիրաղ եօրկուն-
լուգ ալըպ րահաթ իյլէ. . . —տէտի:
—Չօգ իյի տիւշիւնտին, զիրա
քէնալիմ թուլաճագ գատար պի-
լէ գուլլէթիմ պուլունմագտա տէ-
կիլ տիր. . . —հէյ վա՛հ, նէ՛րէտէ
գալտըլար օլ կուանանիւնըն տէ-
նիղ զըբըլարընտա սաաթլարճա
կէղիպ տօլաչաղըմ կիւնլէր, —տէ-
տի մէրգումէ պիր ահը տէրուն չէ-
քէրէք:

Գարմէն մէրգումէնի օթուրթ-
տուրտու, վէ քէնտիտի տախի եա-
նընա օթուրարագ էլլէրինի թուլ-
տու:

—Աղիղէմ, եիւղիւմէ պազսանա
պիր քէրէք պազաբմ. . . —տէտի
մէրգումէնէ, արատան ճիւղիճէ

վաղըթ կէչտիքտէն սօնրա:
Մարի սօլկուն եիւղլէրինի մէր-
գումէնէ տօղրու չէվլիլէրէք, քէ-
զալիք սօլկուն տօտաղլարըլա կիւ-
լիւմէմէքտէ օլտուղու հալտէ, զա-
լիֆ պիր սէս իլէ տախի,
—նէ՛ վար տըր, նի՛չին եիւղիւ-
նէ պազամը իսթէմէքտէսին, —տէ-
յի սիւալ իյլէտի:
—Չիւնքի, վէլէվ գուհուրա կէ-
լէն սիւալլէրիմէ լիւանէն պիր ճէ-
վապ վիրմէսէն պիլէ, օլ տիւպէր
կէօղլէրինին ապա եալան սէօյլէնէ-
մէեւրէք, լաղըմ կէլէն ճէվապլա-
րը անլատաճաղլարընտա շիւբհէ
եօգ տուր:
—նէ՛ տիր սիւալլէրին . . . —տի-
մէք տիր քի պանա սիւալ խտէճէք
չէյլէրին վար տըր, էօյլէ՛ մի:
—Էվլէթ:
—նէ՛ իմիշ պազալըմ:
—նէ՛ օլաճագ, շու տէրքեար
օլան տէրտ ու էլլէմին սէպէպի
նէ՛ տիր անը անլամագ իսթէր խտիմ:
—Իյի էմմա, պէնիմ հիշ պիր
տէրտ ու էլլէմիմ եօգ տուր . . . —
տիլէրէք մէրգումէնին լաղըրաղը-
նը գալս իյլէտի Մարի:
—Էվլէթ շունու անլամագ իս-
թէրիմ քի, —տէտի Գարմէն, —նի՛-
չին կիւնտէն կիւնէ տիւշարը հիւզն
ու քէտէր օլալա, վէ նէ՛ սէպէպէ
մէպիլի կիլլի կիլլի աղլաեղպ կէօղ
եալարը տէօքմէքտէսին . . .

Մարի պու լաղըրաղլարը իշիթ-
տիկինտէ ալթիւսթ օլմաեա պաշ-
լատը:
Գարմէնին մէրգումէ իւղէրինտէ
հասըլ օլան մէղքիւր հալի, թուլ-
մագտա օլտուղու էլլէրինին տիլթ-
րէմէսինտէն ֆէհմ իյլէտի:

Մարի քէնտի իղթիլապը գալ-
պինի հըֆլա չալըշարագ, վէ քէ-
քէլէեւրէք:

—Բէք ալէա, սանա գալալիմի
լար խորհորսուն, հէլէ օլ կէօղլէ-
րիմտէ եալար կէօղլէքտէ օլմանը
պիւթիւն պիւթիւն խէեալաթ նէ-
վինտէն պիր շէյ տիր. . . —պիր ա-
տամ աղլամագ իշին, պիր սէպէպի
պուլունմալը տըր, վէ սէն տէ պի-
լիւսին քի էօյլէ աղլաեաճագ պէ-
նիմ հիշ պիր սէպէպիմ եօգ տըր. . .
—Պիր դաշ կիւնտէն պէրու քէյ-
ֆիմ եօգ խոր, վագաա պու սա-
հիհ տիր. . . —վէ նաթըլ քի անըն
տա սէպէպլէրինի դաթէն տօգթօր
Ժօպէն սանա սէօյլէմիշ տիր, հալ
պու քի համա օլսուն մէղքիւր նա-
միդաճըղքմ տախի կէշմիշ տիր. . .
—տէօքիւլէն գանյարը վէ դուհուրա
կէլէն ֆերեատ ու ֆիդանյարը
կէօրալիկիւմտէ, հէր նէ գատար
տիւշարը տէհէթ օլմուշ խորմ. . .
վէ կէրչի մէղքիւր մէնդարէաէն իւ-
ղէրիմտէ ֆէնա պիր հալ հասըլ օլ-
մուշ խէ տէ, օ տախի կէշմէքտէ
վէ քէսպի իֆագաթ իյլէմէքտէյիմ.
—Մարի, աղիղէմ Մարի, —տէ-
տի Գարմէն ճիւղիճէ սիւքիւթտէն
սօնրա, —սէն պէնի ալտաթմագ տա-
սըն, վէ եալսօտ ալտաթմագ նիյ-
եթիլէրինտէ պուլունմագ տասըն. . .
ֆագաթ, պիհուտէ՝ դահմէթ տիր.
—Գալիլէն վէ սահիհէն սէօյլէ-
րիմ քի էօյլէ տիր. . . —տէտի մէր-
գումէ քէքէլէեթէք.
—Մարի, սէնին սէօյլէյիշէրին-
տէ, էսկի սաֆլըղը վէ սատէլիկի
կէօրէմէեօրում. . . —տէտի Գար-
մէն, —պէն սէնին բէք իղթիրապը
տէրուն իւղէ պուլունմագլըղընը,
բէք բանա սուրէթտէ տէրք ու
ֆէհմ իյլէմէքտէյիմ. . . —սէվկիւ-
լիւ վալիտէմիղին ճէլատար գըր-
պաճլարը ալթընտա էօլտիւրտիւ-
կիւնիւ կէօրալիկիւմիւղ վագըթտա
պիլէ, սէնին լէհճէնտէ պու մէր-

թէպէ պօգուղուղ կէօրիւմէմիշ
խոր. . . —հէր հալտէ սէնտէ պիր
հալ վար խէ տէ, պէնտէն սէթը
իյլէմէքտէսին. . .
—Նէմին խտէրէք սէօյլէրիմ քի,
խայր, հիշ պիր շէյ եօգ տուր. . .
—Նէ եէմին բարա խտէր վէ նէ
տէ եալան, նաֆիլէ եէրտէ եօրուլ-
մա, իշթէ, իշթէ, կէօղլէրին պիլէ
էօյլէ օլմասընտ, տօտագլարընըն
մուղալիլի օլարագ շէհատէթ իյլէ-
մէքտէ պուլունտուղլարընտան,
եիւղլէրինի պէնտէն շէվիլմէք խ-
թէմէքտէսին, էօյլէ տէկիլմի, —
նէ՝ տիր շու պէնտէն սէթը իթմէք-
լիկէ շալըշտըղըն, մէկէրչի պանա էմ-
նիյեթիլին եօգ մու տուր. . . —մա-
տամ քի պիլիւրսին, պէն սէնի բու-
հում կիպի սէվմէքտէյիմ, հագ-
ղքմա տէրալինտէ պիլմէք խթէ-
տիկիմտէն, սիւալ խտէրիմ. . . —աղի-
ղէմ, թէհի եէրտէ խորար իթմէք
խթմէմէղ. . . —սէն դալպինի պանա
աշմալընըն, հէր պիր շէյ քեամիլէն
սէօյլէմէլիսին.
Գարմէն պուլնյարը սէօյլէտիկի
վագըթտա մէրգումէեթ սարըլըպ
գուճագլատը, վէ տիլպէր պաշընը
պաղընտ շէքէրէք, եանագլարընը
աննընը վէ սաշարընը պիտաթիաթ
պուս իյլէտի.
Մարի խտէ պիւթիւն պիւթիւն
տիւշարը հէեէճան օլարագ ըշղը-
րարագ աղլամագտա խոր,
—Սէօյլէմէլիսին, աղիղէմ, —տէ-
տի Գարմէն, —քէնտի էօրարը գալ-
պինի պանա աշը վէրմէլիսին, օլ
վագըթ կէօրիճէքսին քի, եիւրէ-
կիւնտէ նէ՝ մէրթէպէ պիր ֆէրահ-
լըգ հասըլ օլաճագ տըր. . .
Մարի ըշղըրըղլարընը թուլմա-
եա սալ իյլէտի, կէօղլէրինի սիլտի,
վէ հէմիլէսիյլէ գարըլըղլը պու-
սէլէր վիրալիքտէն սօնրա քէքէլէ-
եթէք տախի,

—Բէք ալէա, սանա գալալիմի
քիւշաա իլէ քիւլի տէրտ ու էս-
րարը տէլունիմի պէեան խտէրիմ. . .
Մէրգումէ լագըրտընը պի-
թիլմէեթէք սիւքիւթ իյլէալի.
—Հալտէ պագաեթմ, աղիղէմ,
իշթէ հագըրմ, գուլաղըմ սէնտէ
տիր, սէօյլէ քի տիլէեթէյիմ. . . —
տէտի Գարմէն հարարէթլի պիր սէօյ-
լէյիլ իլէ, —էվլէթ սէն սէօյլէ քի
պէն տէ հէման թէսէլիլի էպապը
խթիհսալընա միւսարաաթ խտէ-
յիմ. . .
—Բէք ալէա, —տէտի Մարի, —
Մէրքիւցցանըն թէլէֆինտէն զի-
եատէսիյլէ գօրգուպ միւթէսիլ
օլտու խորմ. . . ծնտան սօնրա ֆիք-
րիմտէ տօղան պիր շիւբհէ պէօճէ-
կի հէմիշէ պէնի տէհէթլու սուրէթ-
տէ եէյիւ պիլթիլմէքտէ տիր. . .
շէօյլէ քի, էկէրչի պէօյլէ կիտէր ի-
սէ, մէվլէթ տախի մուճիպ օլաճագ
տըր.
—Պիր շիւբհէ՝ գուրտումու. . . —
տէտի Գարմէն.
—էվլէթ,
—Նէյէ՝ տալիլ տիր օլ շիւբհէ,
—Օլ մէլուն հէրիֆին մուհա-
քէմէսի իճրա խտիլիպ վէ հիւքմ ու
գարարը վիրիլտիքտէն սօնրա թէ-
լէֆ խտիլտիկիւնտէ. . . միսկին գան-
լարը էլիլէրիլղէ սըլրատը խոր, իշթէ
թա օլ վագըթտան վիճտանըմ պէնի
րահաթսըղ իթտիկիւնտէն, քէնտի
քէնտիմէ, մէկէրչի ճէնտալը Գիւլ-
րիեա, պու եօլտա պիր մուհաքէմէ
կէօրիւպ, վէ ֆէնալըղա գարըլըգ
ֆէնալըգ եաթմագլըղը ճալիղ կէօ-
րիւր միւ տէյի տիւշիւնմէկէ պաշ-
լատըմ, —Մէկէրչի պիլթիմ եաթաղը-
մըղ, հաքիլմիլ քի եէրինէ ճէլատըղ
եաթմագ տէկիլմի տիր տիմէքտէ ի-
տիմ, վէ նիհաեթ պիր տաթմը էօլ-
տիւրմէքլիք, էմմա օլատէմին ճիւրմ

ու ճինայէթի հէր նէ ճինս վէ մէր-
թէպէտէն օլտու խտէ օլտուն, քէ-
գալիք պիր ճիւրմ ու ճինայէթ իշ-
լէմիշ օլմագլըղ տէկիլմի տիր տէ-
յի վիճտանըմա սիւալ իյլէմէքտէ
խորմ.
—Սո՛ւս օլ, հէմիլէթ ճիլիմ, —տէյի
պաղըրտը Գարմէն, բէճա խտէրիմ,
սո՛ւս օլ, զիրա պու սէօյլէտիկին
պիլիմ հուղուգուճուղա գարըլը
պիր քիւֆր ու հագարէթ տիմէք
տիր, —մէկէրչի պիլթիմ բէալէրիլղի
պիր գուրշուեա սաթթըղլարը վա-
ղըթտա, պիր մահքէմէնին հիւքմ
ու իլաթըմը իճրա խտիլմիշ խոր,
մէկէրչի էօլտիւրէն պիր գանլը գա-
թիլ տէկիլմի խոր, —վէ քէգալիք
մէկէրչի Մէրքիւցցանըն գըրպաճ-
լարը ալթընտա թէսիլմի ճան խտէն
վալիտէմիղին մէվլէթնէ, պիր մահ-
քէմէմի հիւքմ վիրմիշ խոր, —վէ
մէկէրչի պիլտէ գըրտաա գըրտա
իթմէմիղլէ, պիր ճինայէթ մի իշ-
լէմիշ օլմագտաեթղ, —պըրա՛գ Սի-
լահը սէվէր խտէն պու եօլտա մա-
նէաթըղ լագըրտըլարը, —պու պի-
լիմ եաթմագտա օլտուգուճուղ,
պիր էսէրի դարագ իճրաթ տիմէք
օլմաեթպ, իլա պիր ատալէթ իճ-
րա իյլէմէքլիք տիր, գանա գար-
ըլըգ գան չըգարմագլըղ տըր. . . —
պու պիլթիմ հագղը սարիհիլղ
տիր, անյատը՛ն մը, հէմիլէթ, էվ-
լէթ, քէնտի վաճիպէյի զիմմէթի-
միլղ տիր. . .
123
Գարմէն պուլնյարը պէօյլէ սէօյլէ-
տիկի վագըթտա կիթտիքճէ հարէ-
րէթլէնմէքտէ, վէ սէսինտէ խտէ պիր
լէրղալիշ հասըլ օլմագտա խոր.
—Հէմիլէթ ճիլիմ, սէնին պու
լագըրտըլարընը տիլէտիկիմտէ, —
տէտի Մարի քէքէլէեթէք, —թըպ-
....24

դը պէն տախի. սէնին կիպի տէրչուն. մէքտէյիմ, վէ կէրչի մէրգումուն դատարարա դարչը, գալպիմտէ թըպզը սէնին գատար հիտտէթ ու զարաղ հտէրի հիտա իյլէմէքտէյիմ, լաքին, քէնտի քէնտիմէ Եալքնըզ դարչալտա տիւչիւնտի կիւմտէ իսէ, վիճտաւըմ պէնի թաղեիգ իյլէմէք. տէ տիր, չիւնքի, հէր նէվի սահիպ ճիւնհա վէ ճիւնայթէթէր իչին, նի. դամէն վէ գանուէն ճէզալտար տիւ. չիւնիւլիւպ վէ թէրթիպ իտիմիշ տիր, վէ տիմէք տիր քի, էկէր պիղ տէ ախըր ինթիգամ իթմէք իսթէր իսէք, հիւքիւմէթէ միւրաճաւթ իթմէք ինթիգամ վապիթէտէն պու. լուճաւը կէօղէրիմ էօնիւնէ կէլ. մէքտէ տիր...

—Էյլէ՛ էմմա, —տէյի ճէվապ վիրտի Գարմէն, —պու ալէմտէ էյլէ տէ ճիւնհա վէ ճիւնայթէթէր վուգու պուլմապ տաւըր քի, հէնուզ չիմ. տիյէ գատար հաքիմէր անլէրի նէ կէօրիւպ անլաւա պիւմիշէր տիր, վէ նէ տէ լաղըմ կէլէն միւճաղաթիւ թէրթիպ իյլէմիշէր տիր... —Էվլէթ, պու ալիմտէ էյլէ ճէզալտարտա վար տըր քի, հէնուզ մահքէմէլէր թէր. թիպ վէ իճրա իյլէմէքտէ տէկիլ տիրէր, հալ պու քի իճրաւը էլլէ. միյնէթտէն տիր:

—Սահիպ ճիւնհա օլանլարըն ճէ. զա չէքմէլէրինի, կէրչի պէն տախի իսթէյիպ ճալիզ կէօրէնլէրտէն իմ... —տէտի Մարի, —հալպուքի, պիր բէտէրին գապահաթիւ իչին, պի. սուչ օլան էվլաւընա ճէզա վիրիւ. մէքիք խուսուսուսու տա, վիճտա. նըմ պիր տիրլիւ գապուլ իտէմէ. մէքտէ տիր:

—Իմտի, էյլէ օլտուղու թագ. տիրտէ, Մարսիալ իլէ Մէրքիցցա. նըն, պիղ նիչին խըչիմ ու զապալ. լարընա ուղրաւըրը տըր, մէկէրչի

պիղիմ պիր գապահաթիւ իլէ վար մէ իտի, —տէյի պաղըրտը Գարմէն, Մարի պուլա գարչըրգ ճէվապ վիրմէք ինթիգամ պալքնը էօնիւնէ էյլէ, վէ Եանապլարընտան աչաղը ինճու թանէսի կիպի Եալ թանէլէրի Եու. վարանթոյ ինմէկէ պալաւտըրտը:

Գարմէն մէրգումէնին պու հալինի կէօրէրէք ճիւղիճէ սիւքիւթ իթ. տիրքտէն սօնրա,

—Հէվլէթ ճիւղիճէ, —տէտի, — սէնին ֆիրրինտէ պիր չէյ վար տըր էմմա, պէսպէլի սէյլէմէք իսթէ. մէքօրոււն, վէ պէն իսէ մուլաղա պիւմէքիկի տըղու իթմէքտէյիմ. —աչիքտար կէօրիւնմէքտէ տիր քի, պիղիմ տիւղը ինթիգամըմը նիյնէ. թինի սէն կէօրտիւք ճէ տիւչարը իզ. իրգապը տէրոււն օլարադ տիթէ. մէքտէսին... —Էլլէթիթ սէնին պու. գօրգու վէ պու էլէմին պիր աւտէմ իչին օլմալը տըր, վէ սէնտէ պանա, մէրգումուն քիմ օլտուղոււնու, է. կէր պէնի սէվէր իսէն սէյլէմէլիսին:

—Խալլ, հիչ էյլէ պիր չէյ Եօգ. տուր, —տէտի Մարի քէքէլէքէրէք վէ նէ ճէվապ վէրէճէկինի շալըրա. լադ. —Խալլ, պէն քիմտէ իչին գօր. գուպ տիրթէմէքտէ տէկիլիմ... օլ պապտէ աւալ չիւքհէ իթմէմէլի, վէ էյլէ պիր չէյ օլմասը իթիգաւընտա պուլուճաւմալըն... Իւզէրիմտէ կէրչի պիր գալիթիք վար իտի, լա. քին, համո օլտոււն օտա կէլէքտէ տիր... սիգին տըղուքէչ պուլոււն. աուղոււնուղ ախըր ինթիգամա պէն տախի խահիչիկէր պուլուճաւմալտա. Եըմ...

Պու հէնկեամտէ Գօրա, տալիմա էրքէք, Եանի Լիօնէլ վարթըն գը. Եաթէթինտէ օլտուղու հալտէ, Փա. իստէն ալտէթ իթմիշ օլտուղու. տան, սէտալէր իւզէրինտէ մէր. գուլէլէրին Եանընա կէլտի:

Մարի Գօրաւը կէօրտիւկիւնտէ, տահա զիւտտէ տիւչարը իղթիրապ օլմանա պալաւտը:

—Սէլամ, ճանքարէմ, —տէտի Գօրա մէրգումէնի գուճաղաւտը պանընտան պուս իտէրէք. —ինչալ. լուհ տիրթգ պու կիւն իյլիսինի, էյլէ տէկիլիմ:

—Էվլէթ, հէմլիթէճիկէլիմ... —տէյի ճէվապ վիրտի Մարի, քէ. զալիք քէնտիտէ մէրգումէնի ան. նընտան պուս իյլէքէրէք:

Գօրա Եիւզիւնիւ Գարմէնէ չէվի. բէրէք, կէօղ իշարէթիյլէ, մէրգու. մէնին բէլինի սիւալ իյլէտի:

Գարմէն տախի լիսանէն ճէվապ վիրէրէք:

—Էվլէթ, պու կիւն իյի տիր... հիչ տէյիլ իսէ վիճուտճաւը բէք իյի տիր... —տէտի:

—Մանէվի սուրէթտէ՛ նէտի վար տըր, մէկէրչի իյի տէկիլ մի տիր:

—Խալլ, տալիմա իղէրինէ պիր էսէրի հիւզն ու էլէմ հիւքմ իթ. մէքտէ տիր:

—Սէպէպ:

—Հալիլէ Մէրքիցցաւա վէրտի. կիմիզ էլլիյնէթ տէհէթի թէէստիրի, իւզէրինտէ տէվամ իյլէմէքտէ օլ. մալը տըր... —Մարի տահա սալիր. լէրաւէն տէ ախըրտար (ինթիգամ) ի. տէճէկիմիկի տիւչիւնտիւք ճէ, տիւ. շարը իղթիրապ ու տէհէթի աղի. մէ օլմալտա տըր:

—Ճանքարէմ, —տէտի Գօրա Մա. ինէ, թէքքարէն գուճաղաւտըրադ, —մէկէրչի պու մէրթէպէ ճէսարէթ. սիգիլք սանա Եաղըրէր մը, սէնտէն պէքլէնիլմէքտէ՛ մի իտի:

—Պէնիմ իւզէրիմտէ կէօրիւմէք. տէ օլան էսէր պիր գալիթիք էսէրի օլմալըպ, իլլա պիր գօրգու էսէրի տիր... —տէտի մէրգումէ հաստէն զիւտտէ մահզոււն վէ էլէմիաք պիր ուլլէյիլ իլէ:

Գօրա թէքքարէն քէլամէ աղաղ պիրլէ:

—Պիր քէրրէ սէն, օլ կէօղէրի. միզ էօնիւնտէ հէլաք իտիլէն բէ. տէրիմիզ իլէ վալիտէմիզի տէրիա. թըր իյլէմէլիսին: Գարմէնին վէ սէ. նին չէքտիքլէրինի կէօղէրին էօնիւ. նէ կէթիւրմէլիսին... —պիղ հէր նէ քի Եաթմաղաւա իսէք, հաղգը սա. իհիմիզլէ Եաթմաղաւաւը, էվլէթ պիր մուգատտէս վաղիթէ իֆա իյլէ. մէքտէյիլ. վէ մէգքիւր վաղիթէ. իտէ, հէրչի պատապատ, պիր սու. բէթի քեամիլէտէ օլտուղու հալտէ իճրա՝ իյլէմէլիսին...

—Իմտի, ճանքարէմ, պալքմըզ. տան կէլէն հալլէրի պիր քէրրէ տիւչիւնմէլի, վէ քէսպի զալրէթ ու ճէսարէթ իյլէմէլիսին:

Մարի տիղլէրի տիթրէմէքտէ օ. լուպ, վէ կէօղէրինտէ իսէ պիր է. սէրի խէվիի աղիմ՝ պուլուճաւտէ օլտուղու թագալիտտէ աԵաղա գալ. գարապ:

—Դալրէթ ու ճէսարէթտէ պի. գուսուր պուլուճաւտըմ տըր, — էվլէթ, օլ պապտէ Եէմի՛ն տախի իտէրիմ, —տէտի:

Պիրտէ պու. արատա պիր աԵաղ. սէսի տիր իշիալիտի, վէ Եօլուն պի. ինտէն Բօպէնսօնոււն կէլիպ մէյ. տանէ չըգաղը կէօրիւլտի:

—Նէ՛ վար նէ՛ Եօգտուր, —տէյի Գօրա մէրգումէ սիւալ իյլէտի:

—Էթէնտի, —տէյի ճէվապ վիրտի մէրգում խըսմէթքտար, —Մ. Լէօ. բօլ կէլիլ տիր, —գաթընըքն պու. ըտտա օլտուղոււնու պիւմէքտէ տիր, վէ զանն օլուստուղոււն կէօրէ, Փա. իստէն տրապանըղըն արգասընտան կէլիլ օլմալը տըր, —վէ մուլաղա տա զաթընըք կէօրմէք, վէ մատ. մաղէլ Մարի հաղգընտա մալիւ. մաթ ալմաղ իսթէմէքտէ տիր, չիւն.

քի ղիեաաւեօրյէ քէյֆօրդ տիր տէ-
յի իշխմմիշ օլտուղունու սէօյլէմէք.
տէ տիր:

Մարի խըթմէթ քեարքն պու խա-
պերինի իշխմտիքտէ, սինէսի գա-
պարաք, վէ եանաղլարք զքք գըր-
մըղք օլտու:

Գորա պիր սուրէթի զարիպէտէ
օլտուղու հալտէ կիւլիւմէտի:

— Իէ՛ք ալէա, — տէտի մէրգու-
մէ, — Մարինին պիր հալի բահաթ
իւղրէ պուլունմասքնը խապթի իթ-
մէք բէք զօլայ տըր, կէլիպ պիղղաթ
քէնտի կէօղլէրիլէ կէօրէպիլիւր...

Գորա պուլուն սէօյլէտիկիլէ պէ-
րապէր Բօպէնսօն:

— Սէօյլէյինիղ մէրգում տօս-
թոււալա, պուեուրսուն պուրաեա
կէլսին... — տէտի:

— Պաշ իւսթիւնէ, էֆէնտի, —
տէտի Բօպէնսօն:

Մէրգում խըտմէթ քեար պրա-
ղըպ կիթտի:

Գորա թէքրարէն քէլամէ աղաղ
պիրլէ:

— Ապէնիմ ճանբարէմ հէմլիւրէ.
ճիկիմ, իշխմէ քէնտի վատինի իճրա
իթմէքիկին, վէ քէսպի գուվլէթ վէ
ճէսարէթ իյլէմէքիկին վազթի կէլ-
միշ տիր, — օլ զատտար Մարսիալըն
քիւլիւք մախտումի օլան մէրգում
Լէօթլ տախի, տիկէրլէրի կիպի
քէնտի ճէղաքընը չէքմէլի տիր,
պուլուն պէօյլէ օլաճաղընը սէն
տախի պիլիւրսին, իմտի, սէնին հադ-
ղընտա իպրաղ իյլէմէքտէ օլտու-
ղու աշգ ու սէվտաեը հէման պիր այ-
նի ֆուրսաթ իթիթիաղիյլէ, մէր-
գումուն պատի խորապիյեթի օլ-
մաղլըղա չալըչմալըսըն...

Մարի պուլուն իշխմտիկինտէ ըէն.
կի աթաք, վէ թէքրարէն պիր գա-
նարէ իւղէրինէ տիւշիւ վիրէրէք,
աաթթա պաեըլմաղ հալինէ կէլտի:

Յադաթ, տէրտի տէրունինի վէ
նիյեթ ու գարարքնը, Գորատան
սէթր իյլէմէք իսթէտիկինտէն, կիւճ
հալ իլէ միւրաաքնը իճրա իտէ-
պիլտի:

Պիրտէ Բօպէնսօնուն արգասքնտան
Լէօթլ, կիճէլէրի խապ ու բահա-
թը զայպ իթմիշ օլտաքնտան նաշի
ընէկի սսլմուշ օլտուղու հալտէ, օ-
րաեա կէլտի:

Մէրգում մէրգումէյի, բէք պօ-
ղուլմուշ պիր հալտէ կէօրտիւ, չէօյ-
լէքի լէհէնտի մօսմօր քէսիլմիշ, վէ
կէօղլէրի տէ չիշիպ զըղարմիշ իտի.
կէրչի մէրգում հէման աթըրըպ,
մէրգումէնին նէղտինտէ տիղ իւղէ-
րինէ կէլմէքիկի ֆիքրինտէն գուր-
տու իսէ տէ, Գորա վէ եախօտ Լիօ-
նէլ իլէ Գարմէն օրատա հաղըր
պուլունտուղլարքնտան, քէնտույի
ղապթ իթմէքիկիէ մէճպուր օլտու:

Լէօթլուն հէեհէճանք տիլինտէն
նաշի տիղլէրի թուլմաղ պիր հալէ
կէլմիշ օլտուղու թաղտիրտէ, սիւ-
քիւթ իւղրէ պիր սէլամ վիրտի:

Լիօնէլ մէրգումուն էլինի սըղաը,
վէ քէլամէ աղաղ պիրլէ:

— Սէֆա կէլտինիղ, աղիպիմ Լէօ-
թլ... — սիղի կէօրտիւկիւմէն տօ-
լաեք ղիեաաւեօրյէ մէմուն օլտում
... տէտի: — պիր գաշ աթֆա պու-
րաեա կէլմիշ օլտուղունուղու պիլ-
մէքտէյիմ, լաքին, եաղըք քի հիշ
պիր աթֆաքնտա պէնի պուլամա-
մըչքնըղաըր, վէ Մարի իսէ, Հալըք-
եա եօլճուլուղու սէպէպինտէն բէք
եօրուլմուշ օլուպ վէ նաղիղաճ տա-
խի օլտուղունտան, օտաքնտան տի-
չարը չըղմամըչ տըր... — նաթըլքի
կէօղլէրիլիլէ տէ կէօրմէքտէսինիղ,
հէլէ համա օլտուն, պու կիւն բէք
իյի տիր... — վէ պինտէն տլէյհ,
արթըք պուլնտան սօնրա, պէն ֆա-
րիստէն տվտէթ իթմիշ օլտամտա օլ-

մասամտա, սիղի գապուլ իտէպի-
լէճէկինտէնտէ չիւրհէ եօղ տուր...

Լիօնէլ թարաֆքնտան թուլմու-
լան շու լիտան բէք զայրէթ վէ ճէ-
սարէթպալա պիր սուրէթտէ պու-
լունտուղունտան, Լէօթլ, իղթիւրա-
պը տէրունինէ բաղմէն օլտուղու
հալտէ, քէքէլէեքէք իղհարք լիէ-
չէքքիւր իյլէտի:

Մէրգում մէրգումէնէ խալլի
վաղըթտան պէրու եալընըղ պու-
լուպտա գօնուչամաճըչ օլտուղուն-
տան, էկէրչի օլ անտէ, մէրգումէ
իլէ եալընըղ գալապիլմէսի իշին,
ֆէտալի ճան իյլէմէքիլէք տախի լա-
ղըմ կէլտէ իտի, իճրաքնա հաղըր
ու միւլմաղըր պուլունմաղտա իտի:

Մէրգումուն պու արղուսի, մէէ-
մուլին զայրի սուրէթտէ օլտուղու
հալտէ, բէք չարուգ օլտաղ իճրա
օլտու:

Գարմէն Գորանքն պիր իշարէթի-
նէ իսթիսալէն, էվլէլա ալըպ եիւ-
րիւեիւ վիրտի, վէ Գորա տախի
պաղը էվամիր վիրէճէկինի պէհա-
նէ իտիպ վէ մաաղուր տիլէեքէք,
աթթարքն աթըրըղաըր թարաֆքնա
աղըրու կիտի վիրտի:

Լէօթլ հէր նէ գատար Մարի իլէ
եալընըղ գալապիլմէքիլէք իշին ճան
վիրմէքտէ իտի իսէ տէ, եալընըղ տա-
ղալըր գալմաղ, միւրաաքնա իրէ-
րէք, անինտէ մէրգումէ իլէ գօ-
նուչմաղըղ իղպալինէ նալիլ օլա-
մաաը:

Չէնտ ոանիյեթ մէրգումէնին նէղ-
տինտէ սիւքիւթ իւղրէ աեաղտա
գալտը, վէ մէրգումէ իսէ, կէօղ-
լէրինի եօղաըր գալաղըղպտա մէր-
գումուն եիւղիւնէ պաղմաեա ճէ-
սարէթ իտէմէմէքտէ իտի:

Լէօթլ մէրգումէնին եանաղալա-
րքնըն շուղուր շուղուր օլմուշ օլ-
մալարքնը, վէ տուտաղլարքնըն սօլ-

կունուղլարքնը, վէ հալէա տա քիւր-
րիքլէրի իւղէրինտէ պուլունմաղ-
տէ օլան եաշ թանէլէրինի կէօրիւպ
թէմաշա իյլէտիքճէ, տէրեալի
տէրա ու էլէմէ տալաը:

Աճապա, քէնտի ճէնանէսինին
պու մէրթէպէ տէրա ու էլէմինին
սէպէպի նէ՝ տիր տէյի տիւշիւնմէ-
կէ պաշլաաը...

Աղըպէթքեար մէրգում ուսուլ
իլէ մէրգումէնին նէղտինտէ տիղ
իւղէրինէ կէլտի, վէ ըշղըրըպ բէ-
րէլէեքէք:

— Մարի... աղիղէմ Մարի...
սիղի պիր իյի հալտէ կէօրէմէեօ-
լում... վէ հաթթա մաղալիլի տէ
օլտաղ, բէք էսէֆ օլունաճաղ պիր
հալտէ կէօրիւեօրում... հէր նէ
տէ սէօյլէսէլէր, պէնիմ իթիղա-
աթմճա, սիղ տահա չօղ քէյֆօրդ-
սինիղ... — Մարի, ա՛հ, ճանբարէմ
Մարի, սէօյլէյինիղ, պանա խապէր
վիրինիղ, նէ՝ հալ տիր պու սիղտէ...
— տէտի:

— Մֆ, սու՛ս օլունուղ, սու՛ս օ-
լունուղ... — պու եօլտա լաղըրալաը
իթմէյինիղ, — տէտի մէրգումէ կէնճ
ղըղ հարէրէթիլի պիր սէօյլէյիլ իլէ,
վէ իքի քիւլիւ ճէք էլլէրինի, մէր-
գումուն տիլթէմէքտէ օլան տօ-
տաղլարքնա վաղ իտէրէք, — պէլ-
քի սէօյլէտիքլէրինիղի պիր իշի-
տիր...

Լէօթլ մէրգումէնին էլլէրինի
թուլթաղաղ պիր չօղ տէֆա պուս
իյլէտի, վէ մէրգումէ տէ էլլէրինի
կէրի չէքէճէք գուվլէթի պուլուն-
մաաղըր ճիհէթլէ, էօյլէճէ լիէքք
իլէ, մէրգումուն շու վիրտիկի ճէ-
վապաըր աիյնէտի:

— Պիր իշիտէ՛ն մի պուլունուր... —
վարսընլար իշիթսինլէր, օնտա՝ նէ
պէյիս վար տըր...

— Էօյլէ սէօյլէ՛մ յինիղ... — տէ-

տի Մարի գորգ արագ, - թէ քրարէն
սէօյլէրիմ սիղէ, վէ հաթթա րէճա
տախի խաթրիմ, սո՛ւս օլունուղ... :

— Իյի ետ, սէպէ՛ց նէ տիր:

— Զիւնքի էօյլէ իգթիղա իթմէք
տէ տիր... :

— Ծագաթ, պու սէօյլէ տիկինիդ,
պէնիմ սիւալիմէ գարշըլըդ պիր
ճէվապ տէկիլ տիր... - Նի՛շին էօյլէ
իգթիղա իյլէմէք տէ իսէ, անը՛ սէօյ-
լէմէլիսինիդ:

Մարի սիւքիութ իյլէտի:

— Վէլէվ ճիւմէ տլէմ, պէնիմ
սիղի սէվմէք տէ օլտուղուս պիւ-
տիկի կիւլի, սիղին տէ պէնի սէվ-
մէք տէ օլտանըլը տիւշիւնմէք տէ
օլտալար պիլէ, օնտան նէ՛ ֆէնալըդ
հաթըլ օլուր, - տէտի Լէօթըլ նարի
աշգ իլէ թուլթուշարագ, - մէկէրչի
սիղ սէրպէսթ տէկիլ միսինիդ, քէն-
տի իթթիւտարընը քէնտի էլինիդ տէ
տէկիլ լիտար, - մէկէրչի սիղ քէնտի
գալպինիդ պէնիմ գալպիմէ միւ-
պատէլէ իթմէք իլէ մէկուս տէ-
կիլ լիտար, եիւրէկինիդ սիղին տէ-
կիլ լիտար... - մէկէրչի պիրպիրինի
սէվմէք տէ օլան իքի եիւրէկին տույ-
ղուսունու մէնն իթմէք իլէ գատըր,
պու ալէմտէ հիշ պիր գուլիլթ ու
գուտրէթ պուլունտպիլմէք տէ՛մի
տիր... - էվլէթ, իշթէ սարահէ-
թէն սէօյլէն օրուս քի պէն սիղի սէվ-
մէք տէ յիմ, վէ հէմտէ օլ պապտէ
հատտէն զիւտտէ իֆթիլար իյլէ-
մէք տէ յիմ... վէ պէն պու աշգ ու
սէվտամը, ալէմ նէգտինտէ քէմալի
ֆախը իւղրէ սէօյլէն էպիլիթիմ, վէ
նասըլքի քէնտի վէլինիդ մագամըն
տա պուլունան Լիօնէլ Վարթընա
տախի սէրպէսթմէ հէմ սէօյլէմիշ,
վէ հէմ տէ սիղի զէվճէլիլէ իսթէ-
միշիմ տիր... :

— Օ՛ֆ, - տէյի պաղըրաք Մարի
տիւշարը տէհէթի աղիմէ օլարագ:

— Իշթէ էն զիւտտէ սագընմագլըլը-
նըլ իգթիղա իտէն նօղթատա, մէգ-
քիւր նօղթա իտի... :

— Օլ պապտէ նի՛շին գօրգմագ-
տաւընը... - Նէ՛ գօնն իթմէք
տէսինիդ, մէկէրչի Լիօնէլ Վարթըն
պէնիմ մէկքիւր իթէք իլիֆիմի րէտա
մի իտէճէք տիր... - էօյլէ պիր
թէք իլիֆի րէտա իշին պիր սէպէպ
պուլունմալը տըր, վէ էօյլէ պիր
սէպէպ իտէ պուլունմալ տա տէկիլ
տիր... - հէմիթընիդի պիրատէրի-
մէ վիրմէք տէ օլտուղու հաթտէ,
մէկէրչի սիղի տէ պանա վիրմէք
իլի ճալիդ կէօրմէնէճէք մի տիր,
մէկէրչի պէնի սիղէ շալէսթէ պուլ-
մաեաճագ մը տըր... - իմտի, պու
խուսուս պէօյլէ օլտուղու թագտիր-
տէ, սիղի պէնի սէօյլէմէք իլիք տէն-
մէնն իյլէմէնիդ տէն միւրա՛ն է տիր,
մագսէ՛տ նէ տիր... - եօգոս օլ-
պապտէ պիղղաթ քէնտի թարագը-
նըլ տա՛ն մը պիր մանի վէ պիր սէ-
պէպ պուլունմալ տա տըր, - եօգոս,
հագգընըլ տա տէրքեար օլան էմ-
նիյնէթ վէ մուհապպէթիմ հիհէ-
թինմէ ալտանարագ, րէք իլէրուս մի
վարմըլըմ տըր... - էկէր պէնի սէվ-
մէք տէ տէկիլ իտէնիդ, սէրպէսթմէ
սէօյլէմէլիսինիդ... - էկէրչի պու
պէնիմ քիւլլի արգու վէ իւմիտիմ
սրըֆ խէեալաթ նէվինտէն պիր շէյ
իսէլէր, պարի էվլէլինտէն խապէր
վիրիպ ֆիքրիմի ուեանալըմալըն-
ըլ... - պէնի պու եօլտա մէճհուլ
պիր հալ աթէշիլէ եալաշ եալաշ
եաղըպ գալուրմագտան իտէ, ա-
շըգտան աշըղա խապէր վիրմէք իլիք
լուլթ ու նիյմէթ խանշէրիլէ ճիկէ-
րիմի սատ բարէ իյլէյինիդ, տահա՛
էվլէա տըր, վէ րէք շօգ էվլէա տըր
... - էվլէթ, էկէրչի միւրաւընըլ
պէնի էօլտիւրմէք իտէ, Ալլա՛հ աշ-
ղընա օլտուն, պէօյլէ իշթէնէնէ շէք-

տիրմէք տէն իսէ, պիր տաղըլա է-
վէլ՝ էօլտիւրիւնիդ:

Լէօթըլ պուլարը սէօյլէմէք տէ
իքէն, Մարի իտէ մէրգուսուն եիւ-
ղիւնաէն եօգարը էօյլէ պիր սիւ-
շարը հէյպլթ օլմուշ սուրէթտէ
աիք. աիք պաղմագտա իտի քի,
մէրգուս տաթթա, աճապա մէր-
գուսմէնն իւղէրինտէ պիր էսէրի
ճիլնէթ մի հասըլ օլմագտա տըր
տէյի շիքհէ իյլէմէկէ պալաւալ:

— Ամա՛ն ետ Բէպպիմ, - տէտի
մէրգուս քէքէլէնէրէք, - Նէ՛ օյ-
մագտաւընը... - պաղըլըլըլ տա
ղարիպ պիր հալ հասըլ օլմագտա
տըր... զանն իտէրսին քի, պէնի
կէօրաիւքմէ տիւշարը խէվֆ ու հի-
րա՛ն օլմագտաւընը... :

Մարի հէր նէ գատար քեամի-
լէն կիւճ վէ գուլիլթմէն տիւշմիւշ
իտի իտէ տէ, հէնուղ զարէթ վէ
ճէսարէթմէն պիւթիւն պիւթիւն
տիւշմիւշ օլմագտըլընտան, մէրգու-
մա ճէվապէն:

— Լէօթըլ, - տէտի մէրգուսմէ ա-
ղըր, քէսիք, վէ կիւճ անյաշըլը
պիր սէս ՚է պիր սէօյլէյիշ իլէ, -
պէն սիղէ պիր կիւն, սապըլ քէն-
տինիդէ պիր գալղան իթմէլիսինիդ
տէմիշ իտիմ (մէկէրչի ունուլթաւ-
նուղմու), զիրա, պէյնիմիդտէ
տէրքեար օլան մէվանի, պէլքի միւ-
րուրի զէման իլէ մահվ օլաճագ-
տըր, վէ սիղտէ պէնիմ մէկքիւր
նասիհաթմը իթաթթա իտիպ աիյ-
նէմէք իլիկէ սէօղ վիրտի իտինիդ... -
էվլէթ, հէմ սէօղ վիրիպ վէ հէմ-
տէ եէմին իյլէմիշ իտինիդ... - Նէ
տէրսինիդ, էօյլէ օլմագտըլ իտի:

— Էվլէթ, հագգընըլ վարտըր...

— Իմտի էօյլէ օլտուղ տա, նի՛շին
վտախիդի իճրա իթմէյիպտէ բայի-
մալ իյլէմէք տէսինիդ... եօգոս քէն-
տի իտանընըլա սէօյլէտի քիլէրինիդի

ունուլթմա՛ւ շմուսունուղ տուր... է-
սէֆ իտէրիմ քի, սիղ պէնիմ նա-
սիհաթթալըմըն տապան տապանա
ղըտալընը իճրա իյլէմէք տէսինիդ, -
վէ սիղ պու եօլտա աթէլ ու հարէ-
քէթինիդէ, Լէօթըլ, պիլիթիսի-
նիդ, նէ՛ եարմագտաւընըլ, պէնիմ
սէպէպի մէվլթիմ օլմագտաւընըլ:

— Մարի... Մարի... - տէտի
Լէօթըլ:

— Էկէր պէնիմ եաշամալը իս-
թէր իտէնիդ, - աիեկրէք մէգուսուն
լաղըրալընըլ գաթ իյլէտի մէրգու-
մէ, - պիր գաշ հաթթատան օլէրու
սիղտէն իճրաւընըլ թալէպ իյլէտի-
կիմ խուսուսու թահիթը նաղարը
տիղգաթա տլմալընըլ... :

— Իշթէ իքինճի տէֆա օլարագ
սիղէ թէք իլիֆի վէ իպրամ իտիպ, վէ
քէղա իքինճի տէֆա օլարագ տա-
խի եալարըլը րէճա իտէրիմ սիղէ,
կիտինիդ, Բարիսի թէքք իտինիդ,
վէ պէնիմ թարագըլմաւան, ալտէթ
իլէմէնիդէ տալիւր պիր մէքթուպ
ալընճաեա գատար, պէնտէն ու-
ղաղտա պուլունունուղ... - հէնուղ
պու կիւն տահա վագթին միւսաա-
տէսի վար տըր, Լաքին էկէրչի պու
կիւնիւ տախի կէշիթէճէք օլուր ի-
սէնիդ, իշ իշտէն կէշմիշ օլաճագ,
վէ սիղտէ րէշիման օլաճագընըլ
տըր... :

— Լէօթըլ, էկէր աշգ ու մահապ-
պէթ նամընա օլարագ նասիհաթթա-
լըմը տիյնէմէք իսթմէկ իտէնիդ,
պարի հիշ տէկիլ իտէ, շու իյլէ-
տիկիմ րէճալարա մէրհամէթէն,
հայտէյինիդ, կիտինիդ շուրատան,
վէ էկէր պու գատարճըլ լագըրալ-
լարմ գալպինիդէ թէէսալը իթմէ-
եօր իտէ, սէօյլէյինիդ, տիղէր իս-
ղէրինէ կէլէրէք աեաղլարընըլա՛
սալըլանըմ, նասըլ, իսթէլմիսի-
նիդ... :

յէ, էկէր Լիօնէլ խապէր կէօնտէր-
մէքիկէ ունուտուր իտէ, ֆէրտաւը
ոսպահըսք թէքրարէն քէօշիէ կէլ
էքիկի տիւշիւնիւ պարտար վիրտիւհ
Մարի ետթաղը իւղէրինէ ետթը-
րթըր, լաղըմ կէլէն մուալիճէ ա-
նինտէ թէրթիպ օլունտու, վէ ճիւ
ղիճէ ոսնրա մէրգուճէ կէօղէրինի
աշտը:
Տօղթօր մէրգուճէէ, գալպինի
ֆէրաշտնըրքը պաշգա պիր մու-
ալիճէ վիրտիքտէն ոսնրա,
—Շիմտի պունա էն դիւտտէ իգ-
թիղա օլան շէյ րահաթիլըգ տըր...
—պըրադմալքերգ քի վարտըն ուեու-
տուն... —տէտի:
Պատէհու մէրգուճ Դարմէնի,
Տօրօղի վէ Դօրանը պիրլիքտէ ա-
լարադ օտաւտան տիշտըր չըգտը:
—Լաքին, նիհաեթ Նէ՝ տիր պու
Մարինին տէրտի, —տէյի սիւալ իթ-
տի Դօրա տօղթօրա:
—Տօղրուտունու սէօյլէէէյի՝ մի,
—տէտի տօղթօր:
—Էվլէթ, հազըգաթի հալ հէր
նէ իտէ սէօյլէմէնիլի թալէպ իտէ-
րիմ...
—Իմտի էօյլէ օլտուգտա, սիլէ
խապէր վիրլիլիմ քի, զէվալլը չօճուզ
զտիլէն նաղիք վիճուտ օլուպ, վէ
իւղէրինտէ հաթը օլան թէէսսիր
իտէ բէք շիտտէթի սուրէթտէ օլ-
տուղունտան, կէօրիւնիւշէ նէղա-
րէն, գալպ քէյֆիլիլինէ միւպ-
թէլա օլմագտա տըր...
—Տօղթօր, —տէյի պաղըրտը
Դօրա, —պիր քէյֆիլիլիք պաշալ
պաշալմաղ էմրի թէտալիսինէ միւ-
սարաւթ օլունտուղու թագաթիտէ,
տէֆի չարէսի միւմքին տիր, էօյլէ
տէյիլի:
—Շիւբհէսիլ, — ֆաղաթ, չա-
լըշմագտա լաղըմ տըր քի, իսթէ
պաշգա սէպէպլէր կէլէրէք քէսպի

շիտտէթինի մուճիպ օլմաւըն, վէ
էքիլէն Լմէքլէր պօշա կիթմէսին...
—Աղիլիմ տօղթօր, նիհաեթ
հէմիլիէ ճիկէղիմի իլլէթի մէղպուրէ-
տէն իսլտա մուվաֆֆադ օլապի-
լէճէքսինիլ տիր, էօյլէ տէկիլի:
—Ինչապաշ, էլտէն կէլէնի տիր-
լիլ իթմէյիպ չալըշմագաղըմ զա-
թէն մալիւմ տուր...
Մարինին օտաւը գաթուտու գա-
րաւըլմագտա իքէն, պիրտէ մէր-
գուէ աեաղա գալգարադ, վէ էլ-
լէրինի պիր պիրինէ գալուշտուրա-
րադ, ետալալ սէն իլէ,
—Պէն բէք ալէա կէօրմէքտէ
վէ պիլմէքաէյիմ քի, Լէօրօլուն
սահիլի սէլալմէթէ իլրաճը անճագ
վէ անճագ պէնիմ էճէլէ գուրպան
կիթմէքիլիլիմէ օլապիլէճէք տիր...
—վէ պէնտէ օլ պապտէ հաղըր ու
միւնթագըր պուլունմագտաւըմ...
Պէրու թարաֆտա Ժան Բընօ ի-
տէ, ապա վագըթ ֆէվթ իթմէք-
սիլին չալըշմագտա իտի:
Մէրգուճ էղճան ա տիլ պիր
թագըմ տօղապար գուրուպ, վէ
անլէրին միհիլէրի լաեքընտա տէ-
վէրան իլլէմէսինէ չալըշմաղլա մէշ-
ղու պուլունմագտէ, վէ օլ պապ-
տէ մէմուէն օլուպ սէֆա տուլմագ-
մագտա իտի:
Ջաթէն Մարսիալ իլէ մէրգու-
մուն իքի էվլաուրը, Դօրանըն
գուրմուշ օլտուղու աղըն իլինտէ
պուլունմագտա իտիլէր:
վէ գօնթէն Ամէլի իտէ, քէնտի
խարապընա տօղրու կիտիպ իլէրու-
լէմէքտէ իտի:
վէ շիմտի իտէ սըրա, վալիտէ
գաթընըն, ետնի Մարսիալըն գըղը
Ամէլինին գաթըն վալիտէսինին ի-
լինի սըրաեա գօյմագլըգ քէնտի
անը տալի ալսղը ինթիգամ թօր-

պաթընա թըգամագլըգ խուսուտու
գալմըշ իտի, վէ պու խուսուտա
մահալ Ժան Բընօ քէնտի իլլթի-
գաթ իթմիլ իտի, չիւնքի մէրգու-
մէ իլէ խուսուտի չըգաճագ պիր իշի
պուլունմագտա իտի:
վալիտէ գաթըն ետնի գօնթ Կօն-
թրանըն վալիտէսի, հէմ ագըլլը
վէ հէմ տէ սէպաթ վէ մէթանէթ
սահիլէսի իտի:
Շիւբհէսիլ օլարադ, մէրգուճէ
քէնտի հազըղնտա տօլաշմագտա
օլան պէլա վէ թէհիլէք էսէրլէրինի
վէօրալիքտէ, անինտէ քէնտուլի
պիր սուրէթի շէտիտէտէ մուհա-
ֆաղա վէ միւտաֆաւաա պաշա-
եաճագ իտի:
Տիմէք տիր քի, մէրգուճէ իլէ
ուղաշմագլըղա գալըղան տտէմ
հէր քիմ օլուր իտէ օլտուն, գալէպէ
իտէպիլմէք իլին, լաղըմ կէլէն միւ-
քէմմէլ սիլահարա, ետնի գալի
իսպաթ վէ տէլիլէրէ մալիք պու-
լունարադ մէյտանէ թըլմագլըղա,
վէ իլք վուրկունտա սէրսէմէթմէկէ
միւհթաճ պուլունմագտա իտի:
Իլէրուտէ գիքրի կէլմիշ օլան,
վէ պիր խաթաթալանտէ վէֆաթ
իթմիլ պուլունան Դլէր Գօնչան
նամ պիր էպէ գաթընըն, հէր կիւն
քէնտի ամէլ ու հարէքէթլէրինէ
տաեթ թուլթմուշ պուլունտուղու
պիր Ժուրնալ տէֆթիլինին, մէր-
գուճէ վալիտէ գաթընտան ալսը
ինթիգամ իթմէքիլէք զըմնտա,
էլլէմիլիլիլի քէսիլէսի տէրքեար
պուլունմագտա իտի:
վէ նաթը քի տէ մալիւմ տուր,
մէղքիւր տէֆթէր տէ, գանն օլուն-
տուղունա կէօրէ, մէրգուճէ էպէ
գաթըն պիր ճիւնալէթլէ միւթթէ-
հէմ գըլընարադ տէրաեթ իտիլ-
տիլինտէ, քէնտի խանէսի վէ էշ-
եաթը, հիւքիւմէթ թարաֆընտան

պաշգա պիր էպէ գաթընա սաթըլ-
տըղընտա, մէղքիւր էշեալարա պիր-
լիքտէ պուլունան պիր եաղըսանէ-
նին տէրուսինտէ գալմըշ իտի:
Եէվմի մէղպուրէ գաթար, կէ-
րէք Թէրնան Սթրէնի վէ կէրէք Լօ-
րան Բէյմօնուն էվլաուրը պուլ-
մագլըգ խուսուտունտա գուհուրա
կէլմիշ օլան քիլլի գալլէթ պօշա
չըգմըշ իտի:
Ժան Բընօ, վէ ետսօտ սաթթէ
իսթիլլէ սէօյլէտիլիլիլ թագաթիտէ
Տօմէնիգօ Սէպալլա, օլ պապտէ
գաթի իսթիլ իտէրէք, Լիօնէլ Վար-
թըն թարաֆընտան, գալթիլիլի
նէգարէթի մէմուրինինտէն էն ի-
լէրուտէ պուլունան պիր մէմուրա
միւրաճաթլա իֆաթէյի մէրամ ի-
տէրէք, ալընաճագ ճէվապա պէք-
լէմէքտէ իտի:
Պագաթ, մէղքիւր Ժուրնալ տէֆ-
թէրինին պուլունմագտա զըմնտա,
գալթիլիլիլիլ պիր իսթիլ պուլուն-
մագտըղընտան, պիլղըթ քէնտիլի
չալըշմագլըղա միւհթաճ պուլուն-
մագտա իտի:
Մէրգուճ օլ նիլիլիլի մալսու-
սէեէ մէպնի գալըղա վէնսէնէ
կիթմիլ:
Ջաթէն մէրգուճէ էպէ գաթընըն
խանէսինին սօղաղընը, խանէսինի,
մէղքիւր եաղըսանէնի, վէ մէղ-
քիւր եաղըսանէնին կիլլի սուրէթ-
տէ ալըլըր օլան, վէ տէրուսինտէ
մէղքիւր տէֆթէր պուլունան հիւճ-
րէսինի, վէ մէղքիւր հիւճրէնիլալը-
լաճագ մահիլինի պիլմէքտէ իտի...
Կէօրիւնիւշէ նէգարէն, մէրգու-
գուճուն, մէղքիւր տէֆթէրի պու-
լապիլմէքիլէք հազըղնտա պիլիլիք
իսթիլիլիլ պուլունմագտա իտի:
Մէրգուճէ էպէ գաթընըն խա-
նէսի, օլմանա եաղըն ուֆաճըգ վէ
թէնհա պիր սօղաղտա վալը իտի:

Ժան Բընօ վէնսէնէ վաղ օլ-
տուգտա, տողրու կիտիպ մէզքիւր
խանէնին գարուսու էսինտէ տուր-
տու, վէ վաղքիլլէ մէզքիւր դա-
բունուն եօգարքսքնտա վաղ խալ-
միշ օլան, վէ խղերինտէ աճէլ ա-
ճայիպ րէսիմէր պուլունան պիր
լէվհանա պաղմաղ իւղրէ, պաշընը
եօգարք գալտըրաք:

Մէրգուման խաթըրնտա րէք
ալէա գալմըշ պուլունտուղունա
կէօրէ, մէզքիւր լէվհա խղերինտէ,
1830 սէնէսի մօտաք իւղրէ էլպի-
սէլէր կիլինմիշ օլուպ, վէ պաշըն-
տա խաէ պէհաղ խիլլու րէմպէ
րէնկինտէ պիր շարգա պուլունան
ալիպէր պիր գատըն պուլունտու-
ղու կիպի, գուճաղընտա տախի ի-
րի վէ շիշման պիր շօճուգ պուլու-
նաճագ խաի:

Քէզալիք մէզքիւր լէվհանքն իւ-
ղերինտէ, դայէթլէ ճէսիմ պիր տէ
լահանա րէսիմ պուլունմագտա օլ-
տուղունտան, մէրգումէ գատընը,
մէզքիւր շօճուղու, լահանալար ա-
րասընտա պուլմուշ օլմասընը ան-
լաթտըրմագլըգ խաթէնիլտիկի ան-
լաշըլմագտա խաի:

Ժան Բընօ մէզքիւր լէվհանը
կէօրէմէտիկինտէն, ալաշարք թէ-
աճհիւպ օլտու:

Օլ վաղքիլլէ քէնտու քէնտույէ,
պէլքի մէրգումէ սօնրատան մէզ-
քիւր խանէնի սաթըն ալմըշ օլան
էպէ գատըն, օրասընը թէրք իյլէ-
միշ ալր տէյի ալաշիւնմէկէ պաշ-
լատը:

Պու հալէ Ժան Բընօնուն ճանը
րէք սըղըլտը, չիւնքի, իւմիտիին
պօշա չըգմասը իշիթիմալի ֆիքրինի
խաթիւաա պաշլատը:

Վէլհասըլ իշի տնիւնքա տա շու
մէճհուլ հալտէն գուրթուլմագլըգ
նիյնէթիլլէ, եանալըպ գաբուսու

չալտը:

Իշէրուտէն հիշ պիր սէս, հիշ
պիր ճէվապ ալամատը:

Ջընղըրտըլ թէքրարէն չէքտի,
նինէ պիր սէս չըգմատը:

Մէզքիւր խանէտէն էլլի տաթմ
գատար երադտա պիր ուֆիադ գօլ-
թուգ, եանի պիր շարապճը ալաք-
քեանը պուլունմագտա խաի:

Մէզքիւր մէյխանէնին սահիպի,
չընղըրաղըն սէսինի իշիտէրէք, ալ-
շարք չըգտը, վէ թանըմատըլը պիր
աաէմին, չընղըրաղը գօրլամագտա
օլտուղունու կէօրտիւքտէ:

—Էյ, եա՛հու, էֆէնտի... —
տէյի պաղըրաք:

Ժան Բընօ եիւղիւնիւ մէրգումա
տողրու չէվիրտի:

—Նաֆիլէ չալմանքըղ, հիշ պիր
ճէվապ ալամաեաճագսընըղաքը... —
տէտի:

—Նի՛շին, մէկէրչի պու էվ պօշ
մու տուր, քիմաէ օթուրմագտա տէ-
կի՛լ մի տիր, —տէյի սիւալ իթտի
Ժան Բընօ:

—Կէրչի պիր պաղչէպան դա-
բունու օթուրմագտա խաէ տէ, պու
կիւն Փարիսէ ինմիշ օլտուղունտան,
քիմաէ պուլունմագտա տէկիլտիր:

Պու ճէվապըն իւղերինէ Ժան
Բընօ մէրգումա տողրու իլէրուլէ-
տի, վէ պիր սէլամ վիրտիքտէն
սօնրա:

—Պէնիմ պիրտիկիմէ կէօրէ, պու
խանէտէ, համլինի վաղ խաէճէք
օլան գատընլար իշին, խասսէթէն
պիր տայիրէ պուլունմագտա խաի,
էօյլէ տէկի՛լ մի, —տէտի:

—Էվլէթ, էֆէնտի:

—Էյ, չիմտի մէզքիւր տայիրէ
պաշգա՝ պիր մահէլլէ մի նազլ ի-
տիլմիշ տիր:

—Խայր, էֆէնտի... —չիմտի
էօյլէ պիր շէյ եօգ տուր:

—Նէ՛ փաղքիթտան պէրու պու-
լունմագտա տէկիլ տիր:

—Մատամ՝ Լամպէրթի նամ է-
պէ գատըն վէֆաթ խաթիւտէն պէ-
րու:

—Մէրգումէ նէ՛ փաղքիլ վէֆաթ
իթմիշ տիր:

—Պիր սէնէ վար տըր... —մէր-
գումէնին իշլէրի ֆէնա կիթմէքտէ
օլտուղունտան... քիրալարը վէրէ-
մէմիշ խաի խաի... —հէր պիր շէ-
յինի սաթմալար, վէ խանէ սահի-
պի խաէ, Սէն-Տընի սօղաղընտա օ-

թուրուր զէնկին պիր գըլապտանճը
օլտուղունտան, եալընըլ բաղար
կիւնլէրի կէլիպ իմրալը էվգաթ իյ-
լէմէքտէ տիր:

—Տիմէք տիր քի, մէրգումէնին
քեաֆֆէյի էշեալարը սաթմալար խաի,
էօյլէ՛ մի:

—Էվլէթ, էֆէնտի...

—Պէսպէլլի խարին մէղտա օլա-
րագ սաթմալար օլմալը տըր, էօյլէ
տէկի՛լ մի, վէ հէր պիրինի պիրի
ալարագ սաղա սօլա կէօթիլմիշ
պուլունմալը տըրլար:

—Խայր, էֆէնտի, հէքսինի թօփ-
տան պիր իյի աաէմ՝ ալմըշ, վէ
հաթթա օլկիւն թաամալտա պէնիմ
ալաքքեանտա իյլէմիշ տիր...

—Պէսպէլլի Բարիս միւսթամէլ
էշեա ալմըլարընտան պիրի գալ-
ալմըլը օլմալը տըր:

—Խայր, եանըլմագտաքըղ,
պէնիմ էսնաֆթմտան պիրի ալմըլ
տըր, չիւնքի, սէօյլէյիլինէ նէզա-
րէն, քէնտի մէյխանէսի եանընտա
պիր տէ յօղանթա աչարագ, օտա-
լարընը եաթմագ իշին քիրաեա վի-
րէճէք իմիշ:

—Նէ՛րէտէ, ֆարիստէ՛ մի:

—Անը պիրմէեօրու... տողրու-
նու մէրգում սէօյլէմիշ օլմալը տըր
էմա, ունութտում, խաթըրմաա

գալմալը տըր:

—Մէրգում մէզքիւր էշեալարը
պիրպաթ քէնտիսի մի թաշըլտըրաք
խաի...

—Խայր, էֆէնտի... —խայր, էշ-
եա թաշըլտընը գումբանեալարտան
պիրինին արապալարը թաշըլտըր
խաի...

—Գա՛նդի գումբանեա օլտուղու-
նու պիր ինթուսուսուղ... —

—Կէրչի խաթիլ տէրխաթըր խաէ-
մէեօր խաէմտէ, շունու րէք ալա
պիրմէքտէյիմքի, արապալարըն
իւղերինտէ Սէն-Սիւլրիս մէյտանք
տէյի եաղըլմըշ խաի...

—Վէ պու տէտիկինիլ պիր սէնէ
էվլէլ վաղու պուլմուշ տուր, էօյ-
լէ տէկի՛լ մի...

—Էվլէթ, էֆէնտի... —հէլէ օլ
խուսուստա հիշ եանըլմագտա տէ-
կիլմ, րէք իյի խաթըրմաա տըր...
Չիւնքի, պէնիմ տիւքքեան սա-
հիպի կէլմիշ օլտուղունտան, օլ կիւն
քիրա վիրմէքտէ խաիմ...

—Չիեաաթիլլէ թէշէքքիլ ի-
տէրիմ, էֆէնտի... —տէտի Ժան
Բընօ, վէ մէրգումա թէրք իլէ,
քէնտույէ պէքլէմէքտէ օլան ա-
րապաեա կիթաի:

Վէ արապաեա պիրնէք, արա-
պաճըեա, տողրու Սէն-Սիւլրիս մէյ-
տանքնա կիթմէքլիկի էմի իթտի:
վէ արատան պիր սաաթ կէշտիքտէ,
մահէլլի մէզպուրտէ արապատան
աչաղը ինէրէք, էշեա թաշըեան
գումբանեալար եաղըլսանէլէրտէն
պիրինէ կիրտի:

Եաղըճըտան պիրի մէրգումու
կէօրիւր կէօրմէղ,

—Նէ՛ խաթըրսիլլի, էֆէնտի,
թաշընաճագ էշեանըղմը վար տըր
տէյի սիւալ իյլէտի:

—Խայր, էֆէնտի, —տէյի ճէ-
վապ վիրտի Ժան Բընօ, —պէնճէ

յիւղումու օրան պիւր մատաւ հազ-
գընտա, սիգուն պիւր մատաւ մաթ
թալէ պիւ իշին կ'ըլլի իմ տիւր...

125

Մէրգում եւաղընը էլինտէրի գա-
լէ մի գալաղը արդատընա վաղ իշէ,
Ժան Բընանուն նէ սէօյլէնէնէ կ'ըլլի
տիւրէնէ քիկէ հազըրընտը:

—Պաւտան պիւր սէնէ մաւղատ-
տէմ, Վէնանտէ վաղը պիւր խանէ-
տէ վէրաթ իմ միշ օրան պիւր էպէ
գաւաղընէ էլինտէրըն նէրէնէ
թալէնտըրըն, տաւապա պիւրմէք-
տէ միսիկի, անը անլամաղըրը ար-
ղու իշէ մէքտէ իտիմ...

—Պիւր էպէ գաւաղընէ խանէնիսն
մի... Վէնանտէ մի... պաւն-
տան պիւր սէնէ մաւղատտէմ, էօյ-
լէ մի... տէտի մէրգում թէ-
տանիս պիւր տէրէք:

—Էլվէթ:

—Տօղրուսու բէք աճայիպ պիւր
շէյ տիւր պաւ:

—Դա՛նդիսի, շու սիգէ իմ տիւրիմ
սիւալ մի...

—Խալը, սիւալինիդտէ շայեանը
թէ տանիս պիւր շէյ տիւր եօգ տուր
... վէ մաւղայիլ օրաւադ բէք տէ
սաւաէ պիւր սիւալ տըր...

—Իմ տիւր էօյլէ օլտուգտա, թէ-
տանիս պիւրի մաւղայ օլան նօգ-
թա՛ գաւաղի նօգթա տըր:

—Թէ տանիս պիւր մաւղայ օլան
նօգթա, էֆէնտի, շու տուր քի,
տիւնքի կիւն պաշղա պիւրի տահա
կէլիպ պէնտէն ալի շէյի սիւալ
էլլէտի:

Ժան Բընօ գալաղընը ինտիւրէ-
բէք տիւրաղընէ տիւրէ օլտու:

—Նա՛, տիւնքի կիւն կէլիտիւր,
էօյլէ մի, տէտի մէրգում:

—Էլվէթ, էֆէնտի... պէլի-
տէ սիգ կէօնտէրմիշ իտիւրիկ...

—Խալը, պէնիմ տուր խապէ-
րիմ եօգ տուր... —Աճապա կէ-
լէն պիւր գաւաղըն մը իտի:

—Խալը, էֆէնտի, իլլա պիւր մէ-
էմարու մախաւապա պէնտէ մէքտէ,
վէ կէտիւնտէ տէ պիւր բաւաւա
պաւլունմաղտէ իտի...

—Էյ նէ՛ ճէվապ վիրտիւրիկ...

—Նէ՛ ճէվապ վիրտէնէ կիւմ, շիւմ-
տի սիգէ նէ ճէվապ վիրտէնէ բիւնմ,
մէրգում տալիս, ալիս ճէվապը
վիրտիմ:

Մէրգում եւաղընը պաւնու պէօյ-
լէ սէօյլէտիկիլլէ պէրապէր, տէ-
րէքիւրտէն, կէլէն սէնէնիսն տէֆ-
թէրիւրիստէն պիւրիսի շէքիպ ին-
տիւրաի, եւաղընտէն իւղէրիստէ
ալտը, վէ եւաղընտէրընը շէվիրէ-
րէք, լաղըմ կէլէն սահիֆէնի
պաւլունմաղտա, եիս քաւէք սէս իլէ՛
շու տիւրտէքի սուրէթտէ օլտուտու,
էֆէնտիւր Վէտէ, Մ. Թուրնիէ

հիստաղընա օրտուղու հալաէ, Վէն-
անտէն... սօգապաւան, վէ...
նիւմէրօլու խանէտէն էլինտիւր գալ-
տըրըլաւադ, Թանթէնպիօ սիսօրուն-
տա, իվրի ճատտէսիստէ վաղը 74
նիւմէրօլու խանէնէ նաղլ իտիւրիշ
տիւր. —Իշ տըրապա. —ալընմըշ տըր
60 ֆրանկ:

Ժան Բընօ ճէվալիստէն շէքարմըշ
օլտուղու պիւր չիղտանա, մէրգում-
մուն մէղքիւր օգաւտուղունու եւ-
աղապա իշար իլլէտի:

—Թանթէնպիօ սիսօրունտա, իվ-
ճատտէսիստէ տէտիւրիկ, էօյլէ տէ-
կիլ մի, —տէյի մէրգում սիւալ
իլլէտի:

—Էլվէթ, էֆէնտի, նիւմէրօ 74
... —մահէլի մէղպուր պիւր ու-
ֆադ եւթաղախանէ օլտուղ իմիշ:

—Մէղքիւր էլինտէրըն թալըթ-
տըրան տաւէմիս իտի՛ նէ իտի տէ-
տիւրիկ:

—Մանիկօ Թուրնիէ:

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտի:

—Պիւր շէյ տէկիլ տիւր...

Ժան Բընօ մահէլի մէղպուրտան
շէքարապ, տօղրու քէնտուէն պէք-
լէ մէքտէ օլան արապաւա կիւմտի:

Մէրգում պաշղընէ տիւնէ տա-
րադ քէնտու քէնտուէն:

—Նա՛, կէլիպ քէնտի մաւղա-
մաթ իմ մէք իտիւրիւր տիւր, էօյ-
լէ մի... —մաթլապա օլ մէէմու-
րու մախաւապա զընտէթիստէ օլան

տաւա՛ պաշղա պիւր քիմաէ օլմա-
եղա, Բէմի Եօմէն օլմալը տըր. վէ
եւթաւա, մէրգում թարաֆընտան
կէօնտէրիւրիշ պիւրի օլմալը տըր...

պէսպէլի Բօղ Գօնչանըն տօթթու
կիտիպ մէրգումաւ պաւլունշ, վէ
պիղիմ արապաւանըն թէքէրիկի էօ-
նիւնէ պիւր գօյմաղըրա շէքընմըշ
տըր...

—Իմ տիւր, պաւ էսրարա վա-
ղըք օլմադ իշին, վար գաւվէթիմ
լէ շալընմաղընմ... —տէտի:

Մէրգում արապաւա պիւրտի,
գաւաւաւունու գաւաւա, վէ արա-
պաւաւա:

—Թանթէնպիօ սիսօրունա... —
Իվրի ճատտէսիստէ, նիւմէրօ 74...
հէմաւէլէ սիւրմէլիսին... —զիւրա,
իշիմ վարտըր:

Արապաւա կիտիպ մէրգումուն
սէօյլէտիկի ելրտէ տուրտու:

Ժան Բընօ արապաւաւան ինտի:

Պաւ զալրէթ վէ իւմիտի տալիս
պօշա շէքաւադ իտի:

Մէղքիւր լօգանթա դաւէթլէ սէ-
ֆիլ պիւր հալաէ պաւլունմաղտա,
վէ օրթալըգտա պիւր ալթ իւթիւք
կէօրիւնմէքտէ իտի:

Մահէլի մէղպուրուն գաւաւաւա-
նուն գաւաւա օլան պիւր գանաւա
իւղէրիստէ, սալքի շու աթիտէքի
սուրէթտէ, իքի զըթա սարըրէնք-
տէ եւթթաւար եւթընալըրմըշ
իտի:

ԻՋՀԱՐԸ ԻՖԼԱՍՏԱՆ ՆԱԵԻ

ՀԻԻԲԻԻՄԷԹ ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ ԻՃՐԱ
ԻՏԻԼԷՃԷԹ ՄԻԻԶԱԹԻՏԷ

«Պիւր լօգանթա տա իտիմալէ լա-
ւերդ սուրէթտէ էլինտար, մէսէլա
եւթթաղար, գարեօլալար, շիլթէ-
պէր, բէրտէլէր, իտիլմէլէր, սան-
աւալիսէլէր, թրաբէլալար, տօ-
պապար, տէրէքլէր, սաւթլար,
սուրթա թաղըրմալար, իշրէթ թա-
ւղըրմալար, մաթալիս թաղըրմալար,
պօշ շիշէլէր, վէ էմալի պիւր շօգ-
շէլլէր վարտըր:

«Պաւ մալլէր Տրուօ սօգաղընտա
վարդ Միւղայիտէ-Թանէտէ, 1853
տէ հոկտ. 20 տէ, սաւթ պիւրտէ
սաւթլաւաւաղար տըր...»

Ժան Բընօ մէղքիւր խանէ եւ-
նընտա վաղը պիւր մէյլէնի գաւաղ-
նըն տիւրքքեանընա կիւրտի:

—Մ. Թուրնիէնիս լօգանթալը
շու եւթընաղաւաքի խանէ մի տիւր,
տէյի սիւալ իլլէտի:

—Էլվէթ, էֆէնտի... —տէյի
ճէվապ վիրտի մէյլէնի գաւաղն,
—տօղրուսու Մ. Թուրնիէ պիւր իլլ-
տաւա՛ տըր...

—Շօգ ալիսէնապի-
տի, վէ շօգարա էմիլյէթ իտէ-
րէք, գրէտի եւթմաղտա իտի... —
մէրգում իղհարը իֆլա իթմիշ օլ-
տուղունտան, պաւլունան էլինտը
թարաֆը հիւքիւմէթտէն, եւթըն
տէկիլ օլպիւր կիւն, պիւլմիւղայիտէ
սաւթլաւաւաղ տըր...

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, մաւաւա՛,
—Հէր նէ գաւաղ մէրգում քէ-
տէրի իտէ տէ, էկէր Մ. Թուրնիէնէ
պիւր սէօյլէնէնէ կ'ըլլի վար իտէ,
նէրէտէ օլտուղունու սիգէ խապէր
վէրէպիլիլիմ:

—Խալը, մաւաւա, իլէշէքքիւր
իտէրիմ, հիշ պիւր սէօյլէնէնէ կ'ըլլի
եօգ տուր:

Ժան Բընօ իւշիւնճիւ տէֆա օ-
լարագ արապաեա պինտի, դարու-
սունու գարատը, վէ տրապոնքեա,
տողրու Միւղայիտէ-խանէեէ կիթ-
մէսինի էմր իյլէաի:

—Հէր նէրէեէ կիթմէմ պօշա՝
լըգմագ տաեւմ, — տէտի Ժան Բընօ
քէնտու քէնտուեէ էսնայի րահտէ,
— արատըղըմ ատամլարտան պիրի
էօլիւր, պիրի իֆլասէ չըղար, վէ
պունլարըն հէրօի պանա թէսատիֆ
իտէր: — Բէմի Շօմէն պէսի Բէր-Լա-
շէղ դապրիթմանընտա կէօրիւր,
բիշիմտէ կէղէր... — պէնիմ՝ արա-
մագ տա օլաուղօւմ՝ եողըխանէյի
պիրիւր, վէ քիմ՝ պիրիւր, պէլքիտէ
պէնտէն էվլէլ էլտէ իթմէքիկէ տէ
մուվաֆֆագ օլապիլէճէք տիր... —
Ֆադաթ, պու ճիւմլէ իլէ տախի,
էլպէթթէ պէն քէնտի միւրատըմ
հուսուլինի կէօրէպիլէճէկիմ տիր...
վա՛յ անըն պաշընա քի պէնիմ՝ իլէ
սղրաշմագլըղա տէվտմ ու իգտամ՝
իյլէեէճէք տիր...

Լիօնէլ Վարթընըն ախըրընտա
պուլունան աթլարըն քեաֆֆէսի
տախի, կէրշի էն ալէա ճինալէրտէն
իտիլէր իսէ տէ, Ժան Բընօ օլ գա-
տար աճէլէ տօլաշմագ իսթէմէքտէ
իտի քի, պինտիկի արապանըն ա-
թընը երկրիւմէօրնէ պէկէնմէք-
տէ իտի, շէօլէքի, էկէրշի էլին-
տէն կէլսէ, վարօր իլէ կիտէրճէսի-
նէ օլւրաթ իւղրէ կիտէճէք իտի:
Արապաեա կիտիպ Միւղայիտէ-
խանէ գարուսունուն էսնիւնտէ
տուրտու:

Մահէլլի մէղպուրուն եօգարընը-
նա չըղար, վէ հէր նէլլի էշեաեա
տաեիր օլան տայիլէ վէ օտալարը
կէօղտէն կէշիտի իսէ տէ, Գլէր
Պօնշանըն էշեալարընա տայիլ հիշ
պիր շէյ կէօրէմէաի:

Մէրգու՝ օրանըն պէքճիլէրին:

տէն պիրինի պուլտու, վէ,

—Էֆէնտի, — տէտի մէրգու՝
աճապա եարլն տէկիլ օլ պիր կիւն
սաթըլաճագ օլան մալլէր նէրէտէ
տիրլէր:

Մէրգու՝ պէքճի տախի մէր-
գու՝

—Անլամագ իսթէտիկինիլ էշեա-
լար կիրանպահա՝ շէյլէր մի տիրլէր:

—Խալլ, էէէնտի, — հիւքիւմէթ
թարաֆընտան սաթըլմըլ օլան պիր
թագըմ տաի վէ սատէ շէյլէր տիրլէր

Պէքճի կիլլիճէ կիւլիւմէմէկէ
պաշլատը, չիւնքի Ժան Բընօնուն
սէօլլէտիկինտէն, մահէլլի մէղպու-
րուն ուսուլի ճարիեէսինտէն պիրա-
պէր պուլունտուղունու անլամագ-
տա իտի:

Էֆէնտի, — տէյի ճէվապ վիրտի
մէրգու՝ պէքճի, — պուրատա,
անճագ, զիլլըլմէթ շէյլէր այրը-
ճա պիր մահէլլէ գօնուլարագ, վէ
իքի կիւնտէ միւհլէթ վիրլիլէք,
թալէպլի օլանլարա սէյր իթտիլէր,
վէ էօլլէ սիլլին տէտիկինիլ սու-
րէթտէ տաի վէ սատէ շէյլէր իսէ,
պիրա թէշիհ Ֆիրուլթ իթտիրիլի-
վէ հէմտէ, էօլլէ էշեալար եօգարը
տախի չըղարըլմագլըղըն, եա ա-
շաղըտա վէ եախօտ հալլուտա սա-
թըլըր... — էկէր միւրատընը պիր
շէյ ալմագ իսէ, եարըն տէկիլ օլ
պիր կիւն կէլիլ աշաղտա միւղայի-
տէսինտէ հաղըր պուլունտուեղ...:

—Պու վէրտիկինիլ մալիւմաթ-
տան տօլաեը թէշէքքիւր իտէրիմ,
էֆէնտի... — տէտի Ժան Բընօ... —
իմաի, իպրաղ իյլէտիկինիլ ինսա-
նիյեէթտէն ճէսարէթ ալարագ, օի-
զէ պիր շիյ տահա սիւալ իթմէք
իսթէրիմ...:

—Նէ՛ իմիշ պագալըմ:

—Աճապա օլ տէտիկինիլ էշեա-
լար նէրէտէ տիրլէր:

—Պաղըլարը անպարտա, վէ պա-
ղըլարը տախի հալլունուն պիր թա-
րաֆընտա պուլունան բարմագլըղ-
տէրունինտէ տիրլէր...:

Ժան Բընօ մէրգու՝ թէքրարէն
թագալիլ թէշէքքիւր իյլէտիքտէն
սօնրա աշաղը ինտի:

Հալ պու քի մէրգու՝ ճանը
մահէլլի մէղպուրտէն պիր ալիւլիւ
չըղմագ իսթէմէմէքտէ իտի:

Մէրգու՝, մէղքիւր էշեալարը
կէօրէպիլմէք իշին, պիր վէսիլէ
տիւշիւնիւպ պուլմագլըղա միւհ-
թաճ պուլունմագ-տա իտի, հալպու-
քի պու տա բէք կիւճ պիր շէյ ի-
տի, չիւնքի, հիշ շիւքհէ վիրմէեէ-
ճէք սուրէթտէ պիր եօլ վէ պիր
վէսիլէ իգթիղա իթմէքտէ իտի...:

Ֆադաթ, պու ճիւմլէ իլէ տախի,
հալլուտա կէղիպ տօլաշմագլըղա,
վէ պուլունան էշեալարը սէյր իթ-
մէքիկէ հէրքէս մէէղուն պուլուն-
տուղունտան, Ժան Բընօ տախի
հալլուտա կէղինմէկէ պաշլատը:

Նասըլ քի մէրգու՝ պէքճի քէն-
տիսինէ սէօլլէմիշ իտի, եէր գա-
թընտա անպարա կիտիլէճէք օլան
գօղուշ նէրաիպանըն սաղ վէ սօլ
թարաֆընտա, տիւլարըն էսնիւնտէ,
պիր թագըմ՝ քիրլի թօղու տաի
էշեալար, իսթ իսթէ եղըլարագ
պէքլէմէքտէ իտիլէր:

Մէղքիւր էշեալար, սայքի այնի
հալտէ վէ պաեաղը շէյլէրտէն միւ-
րէթթէպ իտիլէր:

Ֆադաթ, մէղքիւր էշեալարըն ի-
շինտէն, Գլէր Պօնշանըն էշեալարը
թագըմըն ֆարգ իտէպիլմէքիլքտէ,
իսայլիճէ միւշքիլաթ վար իտի, չիւն-
քի, արա եէրտէն չօք վագըթլար
կէշմիշ օլտուղունտան, թապիա-
թիլէ, լաեղըլլա իտիլընտա գալ-
մամըլ իտի. նիհաեէթ, օլ վագ-
թին, եանի 1830 սէնէսի հիճվ դա-

ղէթալարը րէօիմէնինտէն, շէօլլէ
քի, էթրաֆընտա գօճա պիր եան-
սաղալը եարըլմըլ օլան իրի պիր
արմուտ իլէ, Լուի Ֆիլիպ նամ գը-
րալա թագլիտ իտիլմիշ պուլունան
պիր րէօիմ, մէղքիւր էշեալարըն
արատընտան կէօղիւնէ իյիշտի, վէ
պունտան տա մէղքիւր էշեալարըն,
քէնտի արատըղը էշեալար օլմաթը
իհթիմալինէ դահիպ օլաու, վէ քէն-
տու քէնտույէ:

—Իշթէ հիւքիւմէթ թարաֆըն-
տան սաթըլըլաճագ օլան էշեա-
լար պունլար օլմաթը ալըլար... —
տէտի. — Ֆադաթ, անը պիլմէմ՝
քի, աճապա պէնիմ՝ արղու իթ-
տիկիմ եողըխանէ տէ պունլարըն
իշինտէ պուլունմագտա՝ մը տըր,
եօղսա սաթըլմըլ պիր շէյ օլմիւշ
մու տուր...:

Ժան Բընօ կիտիպ բարմագլըղ-
տէրունինտէ պուլունան մէղքիւր
էշեալարը պիր իյիճէ կէօղտէն կէ-
շիտի, վէ էսկիմիշ, Ֆադաթ կիւ-
ղէլ պիր եողըխանէ պուլունտու-
ղունու կէօրտիւ:

Մէղքիւր եողըխանէնին անախ-
թարը իւղլրինտէ իտի:

Մէրգու՝ տան մէղքիւր եողըխա-
նէ, անճագ իւշ աեագ գատար
եիրագտա պուլունմագտա իտի:

Մէրգու՝ ուղուն պօլլու օլուպ,
վէ պինտէն ալէյհ գօլլարը տախի
բէք ուղուն իտի:

Մէրգու՝ հէր թարաֆը կէօղ-
տէն կէշիլմէկէ պաշլատը:

Հալլունուն տիկէր պիր թարա-
ֆընտա մալ մէղաո իտիլմէքտէ օլ-
տուղունտան, հէր քէս անընլա
մէշղուլ օլմագտա, վէ քէնտի թա-
րաֆընա քիմսէ պագմագտա տէ-
կիլ իտի:

Բօլ էլինի բարմագլըղա տուեա-
թարագ, իշէրի տողրու էկիլտի,

հաղթանակներն անախժարքը չէ-
վիրտի, վե մեղքիւր հաղթանակներն
հայր օրան գաբաղը աչքաբազ
քենտի թարափքնա տողրու ինտի,
Մէրգում պունու կէօրտիւքտէ,
պիրազ տուրտու, վէ աէօրթ թա-
րափա պիր տահա պագաղ, վէ
քիմանին քենտի թարափքնա պագ-
մատղընը կէօրտիւքտէ իսէ, սաղ
էլինի հաղթանակէ տողրու ուղա-
թը վիրտի:

Պիրտէ պու արատա, քենտի եա-
նքնտա, մահէլլի մէղպուր մէէ-
մուրլարքնտան պիրի պուլունտու-
ղունու կէօրտիւքտէ, մէրգումա,
— Պու էշեալար եարքն տէկիլ օ
պիր կիւն նէրէտէ սաթըլաճագ
տըլար, — տէյի սիւալ իյլէտի:
— Օն պիր նիւմէրօրու սալատա —
տէյի ճէվապ վիրտի մէրգում մէէ-
մուր:

126

Ժան Բընօ բէք այէա տիւշիւ-
նիւպ, մէղքիւր էշեալարքն, քէն-
տի արատղըն էշեալար օլտուղու-
նու թախմըն իտէպիլմիլ իտի:

Վէնսէնտէ էշեալարը գալտըրմըշ
օլան արապա գումբանհասը եաղը-
ճըսընտան կիտիպ, քէսպի մալիւ-
մաթ իթմէք իսթէնէն քիմէսնէ,
ֆիլվտղը Բէմի Շօմէն իտի:

Մէրգում հայտուտ պիր բարաս
ղըյիսաֆէթինէ կիրիպ, վէ քէզա-
լիք պաշընա էնլի քէնարլը պիր
բարաս շագաթը, վէ կէօղլընէ
տախի մալի պիր կէօղլիւք վաղ
իթտիքտէն սօնրա, Ժան Բընօտան
օն տաղքա էվլէլ մէղքիւր Միւ-
ղայիտէ-խանէտէն արշարը չըգա-
րադ, տողրու Սէն-Տօմինիք սօգա-
ղընտա վագք մատամ Դօնթէս տը
Լասէնինին գօնաղընա կիթմիլ իտի:

Մէրգում մէրգումու հէման-
տէմ նէղտինէ գապուլ իլէ, նէ

եարմըշ օլտուղունու անլամագ իս-
թէտիկինտէն,

— Էյ ճանքմ, նէ՝ եարտընը
պագալըմ, — տէյի մէրգումա պիւ-
եիւք պիր մէրագ իւղրէ սիւալ իյ-
լէտի:

— Մատամ Դօնթէս, — տէյի ճէ-
վապ վիրտի մէրգում, — հէլէ մէմ-
նուլումքի, ապա վագթիմի պօշա
կէլիրմիլ օլմատըմ... — չօգ եէր-
լէր տօլաշարմ... — չէօյլէ քի, սէ-
քիլ բարչա օլարագ հէր թարափա
գօշտում... —

— Չօգ իյի լաքին, պարի պիր
չէյ պէճէրէպիլտինիլ մի:

— Էվլէթ, մատամ Դօնթէս, բէք
միւթէնա պիր իշ պիթիրտիմ... —

— Նէ՝ իմիլ պագալըմ, սէօյլէյի-
նիլ, չարուգ սէօյլէյինիլ... —

Բէմի Շօմէն ուղուն ուղտընա,
մէրգումէնէ, վէնսէնէ կիթտիկինի,
սօնրա Պօնթէնպիւ սինօրունա կէշ-
տիկինի, վէ օրատան տախի մէղ-
քիւր էշեալարքն Տրուօ սօգաղըն-
տա սաթըլաճագընը իսպէր ալտը-
ղընը նաղլ ու պէնան իյլէտի:

— Մէղքիւր եաղթանակներն, օլ
տէտիկինիլ էշեալար իչինտէ պու-
լունմագտա օլմասընտա, քէմալի
էմնիյեթինիլ վաճը տըր, — տէ-
յի մէրգումէ գատըն, պիր մէրագ
վէ պիր հարաբէթ իւղրէ սիւալ իյ-
լէտի:

— Օլ պապտէ ղէրրէճէ շիւբհէ
ճայիլ տէկիլ տիր:

— Սիլ պիլղիթ քէնտի կէօղլէ-
րինիլ կէօրէպիլտինիլ մի... —

— Հէմ կէօրտիւմ վէ հէմ տէ
թանրտըմ... —

— Էյ, նի՛յին հէման սաթըն ա-
լըպ տա կէլմէտինիլ:

— Չիւնքի մէղքիւր մալլէր եա-
րըն տէկիլ օլ պիր կիւն սաթըրա-
ճագլար տըր, վէ իշթէ, մատամ

գօնթէս, ղաթընըղա խասսէթէն
պու միւթտէնի վիրմէք իչին գօշուպ
կէլտիմ... —

— Սճապա, տէկէր պահասընըն
իքի իշ միւլինի վէրմիլ օլտա իտի-
նիլ, պու կիւնտէն էլտէ իտէմէղ-
մի իտինիլ... —

— Խայր, չիւնքի նիղամընա գար-
չը հարէքէթ իթմէլէրի իհթիմալ-
տէն տէկիլ տիր... —

— Ատամ սէն տէ, պու ալէմտէ
օլմաղ չէյ օլամաղ... — մէկէրչի
սիլ, պիր անախժար ալթունտան
օլուր իսէ, հէր գութունու աշար
տէրլէր, պու տարալ մէսէլի պիլ-
մէքտէ տէկիլմիսինիլ... —

— Օլ տէտիկինիլտէն պու խու-
սուս միւթթէսնա տըր... — հիւքիւ-
մէթին ղապթընտա պուլունան պիր
չէյի, քիմանէ էօյլէ նիղամըն իա-
րիճինտէ օլարագ, խարիկինի պու-
լուպ տա խաթըր իլէ էլտէ իտէմէղ
... — հիլ պիր մէմուր պունա ճէ-
սարէթ իտէմէղ... — էկէր միւմքին
օլմուշ օլտա իտի, ղաթէն իթէշէպ-
պիւս իտէր իտիմ... — հիլ տէկիլ
իտէ, պիր քէրրէ պագմագ իւղրէ
րուխասթ թահսիլիլ պիր թագ-
րիպ մէղքիւր եաղթանակներն օլան
եանընա կիտէրէք, կիլլի եաեընա
պասմալը, վէ ուսուլ իլէ մէղքիւր
տէֆիթէրի էլտէ իլլէմէլի իտին... —

— Պէն տախի անը տիւշիւնտիւմ
իտէ տէ... — պիր տիւրլիւ մուվաֆ-
ֆագ օլամատըմ, չիւնքի իւթթէ
պիւլիւք պիր սէպէպ կէլտի... —

— Նէ՝ օլտու:

— Մէղքիւր եաղթանակներն կիլ
լի մահէլլինի պիլմէքտէ տէկիլմի:

— Իմալի էօյլէ օլտուգտա, — տէյի
պաղըրտը մատամ տը Լասէնի, —
իշիմիլ պօղուլտու ֆէնալաշտը... —

պէլքի տէ արթըգ հիլ պիր իւմիտ
ճայիլ տէկիլ տիր... —

— Պէն սիլին էֆքեաթընըղտա
տէկիլմի, պէնիմ իւմիտի գալիմ
պագը տըր... —

— Մէկէրչի տիւշիւնէրիմիլին
տախի, օլ պապտէ այնի ղայրէթի
չէքէրէք, պատիլ խարապիլէթի-
միլ օլմագլըղա չալըմագտա օլմա-
լարընը պիլմէքթուսունուլ... —

— Վագտա էօյլէ տիր, օնտա
հագգընըղ վար տըր:

— Մէղքիւր եաղթանակներն օնլար
սաթըն ալաճագլար, վէ պէնի քէն-
տի բէնչէլէրինէ կէլիրմիլ օլաճագ-
լար տըր:

— Պէն սիլին էֆքեաթընըղտա
տէկիլմի, պէնիմ իւմիտի գալիմ
պագը տըր... —

— Մէկէրչի տիւշիւնէրիմիլին
տախի, օլ պապտէ այնի ղայրէթի
չէքէրէք, պատիլ խարապիլէթի-
միլ օլմագլըղա չալըմագտա օլմա-
լարընը պիլմէքթուսունուլ... —

— Վագտա էօյլէ տիր, օնտա
հագգընըղ վար տըր:

— Մէղքիւր եաղթանակներն օնլար
սաթըն ալաճագլար, վէ պէնի քէն-
տի բէնչէլէրինէ կէլիրմիլ օլաճագ-
լար տըր:

— Խայր, մատամ գօնթէս, օլ
չիւբհէ վէ էնտիլէնիլ վահի տիր,
չիւնքի մէղքիւր մալլէր պիլ միւղա-
լիտէ սաթըլաճագ օլտուղլարըն-
տան, հալիլլէ ղիեատէ ֆիեաթ
ղամմ իտէնին իւղէրինտէ գալա-
ճագ տըր, իմալ պիլ տէ, ղամմ
իթտիքճէ ղամմ իտէրիլ... —

— Վէլհասըլ շունու պիլմէլիլիլ
քի, մէղքիւր եաղթանակներն մուլթ-
լտգա իսթէրիմ:

— Դա՛շ ֆրանգա գատար բէյ
վուրմալընըմ:

— Օլ պապտէ հուսուտ թայեի-
նինէ լիւղում եօգ տուր... — հէր
գաշա տախի օլտա ալմալըսընըղ... —

— Չօգ իյի... — իյի էմմա, հալի
իլէ պէնտէն էտասընա պիր քէֆա-
լէթ իսթէնէճէքլէր տիր... —

— Պէն եանընըղա, էլինտէ պիր
չէք իլէ էօյլէ պիր ատամ գաթա-
լըմքի, լաղըմ կէլէն մէպլաղը չի-
տիպ պանգատան ալապիլիթինիլ... —

— Մատամ քի էօյլէ տիր, ապա
էլէմ իւղրէ օլմամալըսընըղ, հէր
նասըլ օլտա էլտէ իտէրիլ... —

— Միւղայիտէնէ սաաթ գաշտա
պաշանըլաճագ տըր:

— Նիւմէրօ 11 սալատա, թամ
սաաթ պիրտէ:

— Բէք ալէա, պէն տէ օրատա հաղբը պուլունարագ եանքըղտա օթուրուրում, սիդ տէ լաղըմ կէլէն բէյլէրի վուրուրումուղ:

— Զօգ իյի, չօգ իյի... — հէր ճի-հէթլէ էմրինիդէ հաղբը ու միւն-թաղբըմ:

Իշէ պէօյլէնէ գարար վիրիտիք-տէն, վէ մատամ գօնթէս քէսպի իթմինանը գալպ իյլէտիքտէն սօն-րա, Բէմի Ծօմէն մէրգ ումէնի թէրք իյլէտի:

Վէ Ժան Բընօ իսէ, Միւղայիտէ-խանէնի թէրք իլէ, Գօլիդէ սօգա-ղընա կիտէրէք, Բօգէթ մահպուս-խանէսի խասթի խանէսինտէն տէօն-միւշ օլան տօգթօր Ժօսլէնի խանէ-սինտէ պուլտու:

Նասըլ քի մատիւմ տուր, մէգ-քիւր խասթի խանէնին պաշ թա-պիպի պիր իշ զըմննտա տիշարը կիթմիշ օլտուղունտան, չէհիր է-մանէթինէ պիր մէքթուպ եաղա-րագ, ալմըլ օլտուղու միւսաատէ միւտտէթինին պիրաղ տահա ար-թըրըլմասընը րէճա իյլէտիկիլէ պէ-րապէր, տօգթօր Ժօսլէնէ տախի, պիրաղ վաղըթ տահա ալտէթ ի-տէմէնէնէնի պիրալմիշ իտի:

Տօգթօր Ժօսլէն, Լասէնի գօնա-ղընա վիղիթաեա կիթմէմիշ իտի, — չիւնքի տալէթ իյլէմէլէրինէ պէք-լէմէքտէ իտի:

— Գա՛նդի բիւղկեար սիդի պու-րաեա կէթիւրտի, — տէյի սիւալ իթ-տի մէրգուս, Ժան Բընօնուն էլինի սըգարագ:

— Աղիղիմ տօգթօր, սիդի կէօր-մէք իսթէրիմ... — տէյի ճէվապ վիրտի մէրգուս:

— Բի՛մին իշին:

— Պիղղաթ քէնտիմ իշին...

— Նէ՛ վար տըր, եօգսա պիր րա-հաթըղըղընէ՛ զմէ վար տըր:

— Խայր, համա օլտուն, սըհհէ-թիմ բէք եէրինտէ տիր:

— Բէք ալէա էօյլէ իսէ, տահա իյի եա՛... — իմտի, էմրինիդէ միւն-թաղբըմ, պէնճէ նէ իշինիդ վար իսէ, պուլունարումուղ, սէօյլէ իլինիդ:

— Պէն իքի իւշ կիւն գատար քէօյլէրէ կիթմէքիք նիլիէթինտէ-յիմ... — տէյի ճէվապ վիրտի Ժան Բընօ կիւլէրէք:

— Նէ՛ իշինիդ վար տըր, եօգսա Ժարիսին կիւրիւտիւլիւ էօմրին-տէն պըղղընէ՛ք մը կէթիւրտինիդ:

— Խայր, մուղայիրի օլտուրագ, բէք տէ մէմնուն օլմագտաեքմ, չիւնքի, քէնտիմ իշին բէք չօգ էյլէնէնէր պուլտալիմէքտէյիմ...

— Էօյլէ իսէ շախսի պիր իշինիդ օլմալը տըր, էօյլէ՛ մի:

— Էվլէթ:

— Բէք ալէա, լաքին պէնտէն միւսաատէ թալէպլինիդտէ՛ն մազ-սէտինիդ նէ տիր:

— Մատչալլահ, մագսէտիմի տէրք ու ֆէհմ իտէ՛մէտինիդ մի:

— Խայր, հիշ պիր շէյ անլաեա-մատըմ...

— Է՛հ, չիմտի անլարօընըդ. իմտի հէման սէօյլէնէյիմ. պիրիւրինիդ եա, սիդ վաղթիլլէ պանա, արապ-լըգ րէնկիմի պէեաղա թէպտիլ ի-տէպլիւնէնէնիդ սէօյլէտի իտինիդ, էօյլէ տէյիլմի:

— Էվլէթ, էօյլէ տիր, վէ բէք տէ գօլայ պիր շէյ տիր:

— Մատամ քի էօյլէ տիր, աղի-ղիմ տօգթօր, պիղիմ մալիւմ օ-լան իշինիդ մէնֆաաթընա օլմագ իւղրէ, շու չիմտիքի Տօմէնիգ օ Սէ-պալլա հալիմտէն չըգարագ, էվլէլ-քի կիպի Միշէլ Սէրփան հալինի քէսպ իթմէքիկէ իհթիւեաճը շէ-տիտիմ պուլունմագտա՛ տըր...

— Տիմէք տիր քի, պէեաղլան-մագ իսթէեօրսունուղ, էօյլէ՛ մի:

— Էվլէթ:

— Իյի եա, մէկէրչի օլ հալտէ պաշընըղա հէղարան նէվի թէհլի-քէլէր տալէթ իթմիշ օլմագմըսը-նըգ... — մէկէրչի սիդին պիր քօլի-թիդա թէօհմէթիլլէ միւթթէհէմ պուլունտուղունուղու սնու թմագ-տա՛մըսընըգ...

— Վէ մէկէրչի տնինտէ քօլիտէր թարաֆընտան թանըլարագ տէր-տէթ իտիլէնէնիկիլ իհթիմալի գալիտէն տէկիլմի տիր...

— Օլ պապտէ տալ ֆիւթուր իւղրէ օլմաեքընը... — պէն զաթմէն թուլթաճաղըմ թարիլը, վէ իսթի-մալ իյլէնէնէնիլմ թէտապիրի իհ-թիւտթէքարանէնի տիւշիւնմիւ-շիւմ տիւր...

— Բէք ալէա, մատամ քի էօյլէ տիր, վէ մատամ քի էլլէմիլիէթ-տէն իմիշ, ինրաօընա միւնթագը-րըմ:

— Պունուն ինրաօը իշին նէ՛ գա-տար վաղըթ իգթիլա իտէր:

— Էկէրչի պունտան տէօրթ ալ մուգատտէմ պէօյլէ պիր շէյ իս-թէմիշ օլտա իտինիդ, անճագ իւշ կիւնտէ ինրաօընա մուլաֆֆապ օ-լապիլը իտիմ... — Հալ պու քի, չիմտի մալիք պուլունտուղում եէ-նի պիր թէրթիպ ստէսինտէ, եա-լընըգ օն իքի սալթ զարֆընտա ին-րա իտէպլիլըմ... — Պու կիւնէ Սէնթ-Ուէն քէօշիլիւնտէ պուլունտուղ...

... — Պիւ տէ եարըն սապահ քէն-տինի տաթթա պիր էվլօրալը րէն-կիւնտէ պուլունտուղում. նասըլ, ի-յի՛ մի:

— Պունտան տա զիւտտէ իյի պիր շէյ օլմագ... — Լաքին, օ տէյիլ էմմա, օլ պիղիմ չիմտի Ժագ էր-վիէ օ թէմմիլիէ իյլէմէքտէ օլտու-ղումուղ Պանշիթօն նամ քիմէնէ նասըլ տըր, իյի՛ մի տիր:

— Էկէրչի մէրգուսէ րահաթ վէ աֆիլիէթ իւղրէ պուլունմագտա օլ-մատա իտի, մէկէրչի պէն պուրաեա...

— Զօգ իյի պիր հալտէ տիր, շէյ-լէ քի, մատալի վէ մանէվի սուրէթ-տէ իյի օլտուղունտան... պիր դաշ-կիւնտէն սօնրա լաղըմ կէլէն տէրու-լէր վէ թալիմաթըլար վիրիտիքտէն սօնրա, արթըգ պիղիմ էֆէնտի, քէնտի միւրտա իթմալի խըտմէթէ

— Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

— Էվլէթ, ազշամա կէօրիւ շիւ-րիւղ... Մէրգուս մար թէքարէն պիր պի-րի էլինի սըգարագ տան սօնրա, Ժան Բընօ քէնտի իշինէ կիթալի:

— Զօգ իյի պիր հալտէ տիր, շէյ-լէ քի, մատալի վէ մանէվի սուրէթ-տէ իյի օլտուղունտան... պիր դաշ-կիւնտէն սօնրա լաղըմ կէլէն տէրու-լէր վէ թալիմաթըլար վիրիտիքտէն սօնրա, արթըգ պիղիմ էֆէնտի, քէնտի միւրտա իթմալի խըտմէթէ

... — Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

... — Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

... — Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

... — Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

... — Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

... — Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

... — Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

... — Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

... — Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

... — Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

... — Զօգ իյի, չօգ իյի, չիւնքի զա-թէն վաղըթ տա եաղլաշմէ տըր... — Սիւ շամա քէօշիլլէ մի: Պալլապ քէնտի իշինէ կիւնէյիմ տէ

օլուպ, սարը սալը, դայեթիւ պէ-
հաղ լէհնէլի, ճամփորի մաի կէօղ-
լիւ, վէ հանաղլարընտան ուղուն
սաղալը պիր տէլիգանը, դարու-
տան իշերի կիրէլիք, մէրգուման
ֆանտօմլարըն հանընա կիթտի:
Մէրգումա՛ դայեթիւ սիւսիւ կիթիւ:
միշ օլուպ, վէ քէնտի սիւս վէ տա-
րաթընը իսէ կէօթէրմէքլիկէ չա-
րշանլարտան պուլունտուղու կիթի,
կէօղլունտէ պիր իմէք կէօղլիւք պու-
լունտուղու, վէ շարգասը տա պիր
գուլաղը իւղէրինէ ինմէքտէ օլտու-
ղունտան, չիրքինճէ պիր հալ ու
հէյիէթ քէսպ իթմէքտէ իտի:

Մէրգումա՛ հէմ չօգ սէօյլէմէքտէ,
վէ հէմտէ պաղըրարադ լաղըրաթ
լիլէմէքտէ իտի, վէ պու թափը ու
հարէքէթիլի, հէր քէսին նաղարը
տիղգաթընը քէնտի թարաֆընա
ճէլպէ արղուքէշ պուլունտուղու
անլաղըմադտա իտի:

Լիօնէլ վարթըն իլէ Լամպէր Մա-
սօլ քէնտի լաղըրարաթընա տալ-
մըշ պուլունտուղլարընտան, մէր-
գումուն լաղըրաթընը տիլնէմէքլի-
կի, ֆիթիլէրինտէն պիլէ կէշիւ-
մէքտէ տէյիլ իտիլէր:

—Էֆէնտիլէր, պէն սիղէ պիր
սուրէթի զալլիլէտէ սէօյլէրիմ քի,
օլ շուհու պուլմադտա օլան մուհա-
րէպէ հալատիսիլէր, պիւթիւն պիւ-
թիւն պօրսա օհուհուլարընըն ի-
նտալարը սըրլար, վէ նաթըլ քի
էօյլէ օլմասընը. պու կիւնքի նէշը
օլունտադ օլան քէսմի պէհանաթ-
տան անլանադսընըղ տըր... —
տօղրուսու պէն պու էֆքեար ու ի-
թիգատտա պուլունտուղումտան, ի-
շիմի օնա կէօրէ թուլթումա՛, վէ
մէնֆտաթընը տա կէօրտիւմա՛...

—Հալպուքի, մուղայիլիլի տիւ-
շիւնիւպ, վէ մէղքիւր արաճիլիլէրէ
տէ մէնի իթիպար իթմէքտէ պուլու-

նան նիլէ պիւնիւք պիւնիւք մաղա-
ղալար, նիլէ պիւնիւք պիւնիւք
զարարարա ուղրամըշլար տըր:

—Օլ տէտիկիլիլ մաղաղալար,
թանըլմըշ միւթէպէ՛ր մաղաղալար
մի տըրլար, — տէյի սիւալ լիլէտի
մէրգուման տէօրթ պէշ քիշիտէն
պիրի, մէրգումա՛ մաի կէօղլիւ տէ-
լիգանլեհա:

—Էվլէթ, հէլէ իւշ տէօրթ թա-
նէսի քէք թանըլմըշլարտան տըր-
լար... — վէ էն զիհատէ դարար-
տիտէ օլան իսէ, *** նըն մաղաղաթը
տըր:

Մէրգումա՛ պուլուն սէօյլէտիկի
վաղըլթտա պիր մաղաղա իսմիվիլարի:

—Եա՛, աճա՛յիպ, — տէտի մէր-
գուման տէլիգանլարտան պիրի, —
տիմէք տիր քի, Թօրթ Նէրէյն տա-
լի իսալիլիճէ դարար իթմիշ օլմալը
տըր, շիւնքի մէղքիւր մաղաղա իլէ
շէրի բիլիկի պուլունտադտա տըր:

Թօրթուն իսմիլի իշիթտիլիլէրին-
տէ, թապիլաթիլիլէ, Լիօնէլ, Մա-
սօլ վէ Լէօթօլ տիղգաթ իթմէկէ
պաշլատըլար:

—Շիւրհէսիլ, — տէտի մէրգում-
անտէն պիրի, — հալիլիլէ մէրգումա՛
տալի տիւշարը դարարը ալիմ օլ-
մաշ տուր:

—Աճապա մէրգումուն զարարը
քէ՛ք մի չօգճա տըր:

—Էն աղը Եէտի սէքիգ Եիւղ
պիւն ֆրանդ տըր տէյի թալսմին օ-
լունտադտա տըր...

—Պու հիսապճա Թօրթուն իշի
պիթմիլշ, պիթիւն պիւթիւն իտա-
րապ օլմաշ ալիմէք տիր...

—Ատամ սէն տէ, անըն իշի դա-
թէն պիթմիլշ իտի, էմմա, դոհիլէ
յրգմասը, իտիլէր պիր գաշ կիւն էվ-

վէլ օլմաշ օլսուն, վէ իսթէր պիր
գաշ կիւն սօնրա, օնտա՛ նէ պէյիւ
վար տըր... — տէտի մէրգումա՛ սիւս-

լիւ տէլիգանլը:

Լէօթօլ պուլուն իշիթտիլիլէ, իւ-
ղէրինտէ պիր էսէրի հիտտէթ զու-
հուրա կէլմէկէ պաշլատը:

Լիօնէլ մէրգումուն ումուղունա
վուրուպ, վէ գուլաղընա էկիլէրէք:

—Սուս օլունտուղ, սաղը՛ն սէս
չըղարմաքընըղ, — տէտի:

Մէրգումա՛ տէլիգանլը քէլամընա
տէվամ պիրլէ:

—Պադաթ, մէրգումուն վաղի-
ֆէսինտէն իսարիճ տիր, — չիւնքի,
անլաղընըղ շէյիթան տէկիլ տիր,
էօյլէ պիր քէլէվիլ Եաղալամըշտըր
քի, Եարըն Եա օլ պիր կիւն, էվլէլ
տէն զիհատէ սահիպ սէրվէթ օլա-
ճադ տըր...

—Նէտէ՛ն...

—Չիւնքի, սէրվէթի աղիմէսի
պուլունտան պիր գըղ իլէ աղաթիլ-
տիվաճ իւղրէ պուլունտադտա տըր...

—Աճա՛յիպ, մէկէրշի մէրգումա՛
սահիհէն էվլէնմէքտէ՛ մի տիր:

—Մաաշալլահ, մէկէրշի սիղ հա-
լէա պիլմէհօրմու իտիլիլ, Պօրսա-
տա իսէ հէրքէս պիլմէքտէ տիր:

—Քի՛մ իլէ էվլէնմէքտէ տիր:

—Սէնթ-Ուէն քէօշկիւնտէ իգա-
մէթ իթմէքտէ օլան գըղարտան

պիրինի ալաճադ տըր, Գըղարտան
պիրինի տէտիկիլմէ թէաճիւպ իթ-
մէյիլիլ, զիրա, գարըլար հադ-
գընտա լաղըրաթ իթտիկիլմ վա-
դըլթտա, զիհատէսիլլէ իլթիֆաթ-
լըճա լիսան իսթիմալ իթմէքլիկի
սէվլէնլէրտէնիմ:

—Մէրգումա՛ մէկէրէ
Դաճա՛ն էլալէ թէսմիլլէ իտիլմէքտէ
տիր, — մէրգումա՛ մէկէրտէ միլիօնլար-
ճա սէրվէթ վար իսթիլ, վէ պու տա

քէք սահիհ տիր, լաքին, շուրասը
անլաղըմաքօր քի, պուլունտա պու
գատար սէրվէթէ, նէ՛րտէն վէ
նա՛սըլ մալիք օլապիլմիլլէր տիր, —

Մէրգումա՛ մէկէր քէք տիլպէր օլտուգ-

լարընտան, կէօրինիւր քի զէնիլիւ
շիթիլիլքէլէրէ չաթմըշլար, վէ
տամա տամա կէօլ օլուր ֆէհվա-

սրնա, պուլունտա տա աղար աղար
պիրիքտիլէրէք, պիւլիւք պիր սէր-
վէթ սահիպ օլմաշ օլմալը տըրլար,

—տիմէք տիր քի, Թօրթ Տէրէյնին
վաղիլիլէսինտէն իսարիճ տիր, ալիմըղ
շիթտիլէն սօնրա տիւշարը իտարա-

պիլիլթ օլմալ, իլլա մուղայիլիլ օ-
լարադ, գէվճէտի սալէտիտէ, հէր
վաղըթ նալիլի սէրվէթ օլապիլէճէ-

կիւնտէ շիւքհէ Եօգ տուր, նէ տի-
մէք իսթէտիկիլմի, քէք սիլէա ան-
լաթապիլիլիլիլ:

Մէրգումա՛ տէլիգանլը շու սօն
լուղէթլէրի, շէտտէլի սուրէթտէ
օլարադ թէլաֆֆուղ իլլէտի:

Լէօթօլ պուլունտան իւղէրինէ աթէշ
քէսիլէրէք, պիրտէն պիրէ, մէր-
գումուն իւղէրինէ հիւճում իլլէ-

մէք իսթէտի:

Լիօնէլ մէրգումուն գօլունտան
թուլթարադ, պիր թարաֆտա տուր-
մաղըղա մէճպուր իլլէտի:

—Օլ պապտէ լաղըմ կէլէնի իճ-
րա իթմէքլիք պանա՛ տիւշէր, — տէ-
տի Լիօնէլ:

Պաաէհու Լիօնէլ, պիր սիւքիւ-
նէթի հալ իւղրէ քէնտի Եէրինի
թէրք իլէ, մէղքիւր լաղըրաթլարը

իտէն քէսին պուլունտուղու թրա-
քէղաեա տօղրու կիթտի:

Մէրգումուն ումուղունա թօ-
գումուն:

Մէրգումա՛ տալի թէաճիւպ իւղ-
րէ Եիւղիւնիւ Լիօնէլ թարաֆընա
շէվիլտի:

Լէօթօլ իլէ Մասօլ, հէյէճա՛նը
գալպիլէրինտէն նալի բէնքիլէրի աթ-
մըշ օլուպ, վէ տիլթիլմէքտէ, վէ
հիւնի իղթիգատէ միւտալիլէնէ հա-

ղըր օլարադ պէքլէմէքտէ իտիլէր:

—Էյ, նէ՛ տիր օ, նի՛յին ումու-

— Ստպահըն սաաթ սէ քիզինտէ :
— Նէ՛րէտէ :

— Վէնսէն օրմանընտա , Բօրթ-
Ժօն նամ լօգանթանըն եազընըն-
տա :

— Բէք ալէա . . . — Իմտի էօյլէ օլ-
տուդտա , մէրգում Պէրլինինին
շահիտլէրինէ , հէք ճիհէթլէ մէր-
գումուն իթթիֆագ իւզրէ պու-
լունմագտա օլտուդումուզու խապէր
վիրմէլինինիլ . . .

Բէյֆիհէթլէ պէօյլէճէ դարար
վէրլիտիքուն ոսնրա , Ժագօպ Նիւլ
լէր , չէհրէտինի տամըլ օլուպ , վէ
եանտան սագալլարըտա տիքիլմիշօլ-
տուզլարը հալտէ , քէնտի խաամինէ
սէլամ տալի վիրմէքօիզին . գահ-
վէ Բիշտէնտիշարը չըգտը , վէ Լիօ-
նէլ խէ , մէրգումուն պու հարէքէ-
թինէ ապլա էհէմմիյեթլէ պիլէ վիր-
մէեէքէք ումուզլարընը սիլքաի :

— Տիմէք տիր քի , ազիզիմ մօն .
սիէօ Լիօնէլ , — տէտի Լէօթօլ եա-
վաշճա ոէօյլէտիլի , վէ հէեէճա-
նը տիլ իւզրէ օլտուդունտան բէնկի
աթմըլ պուլունտուզու թագտիրտէ ,
շիմտի հէր հալտէ եարընքիի կիւն
տիւէլլօնա չըգըշաճագ սընըլ տըր ,
էօյլէ տէկիլմի :

— Էվլէթ . . . — տէյի ճէվապ վիր-
տի Լիօնէլ Վարթըն կիւլլումաէեէ-
րէք , — եօգսա օլ պապտէ պիր մէ-
րագ մը իթմէքտէսինիլ :

— Էվլէթ , բէք չօգ մէրագ իթ-
մէքտէյիմ . . .

— Նիշին . . .

— Չիւնքի , էօյլէ պիր պուտուպ
իլէ ուզրաշարագ , ճանընըլը թէհ-
լիքէեէ գօեաճագ սընըլ . . .

— Իյի էմմա , էօյլէ պիր պու-
տալանը տա ճէգասըլ պըրագմագ-
լըգ ճայիլ օլամազ , էօյլէ տէկիլմի
. . . — վէ պէնիմ միւտաֆաաեա չը-
ղըշտըլըմ տալատա հագգը սարի-

հիմ նիւմաեան պուլունտուզուն-
տան , քէնտի իթիգատը գալիմէ
նէդարէն , հիշ պիր թէհլիքէեէ
տիւշար օլմաեաճագլըմ տըր . . . —
Իմտի , իւզէրլիմտէ տէրքեար օլան
սիւքիւնէթի հալ վէ ֆիւթուրսուզ-
լուզու կէօրէքէք , թէաճճիւպ իթ-
մէլիսինիլ , չիւնքի , քէնտիսինին
հագգլը օլմասընա էմին օլան տա-
մըն տալիմա ճէսարէթ իւզրէ պու-
լունտաճագլընա , գաթան չիւքհէնիլ
օլմամալը տըր . . .

— Պագաթ , — տէտի Լէօթօլ , —
գանն իտէրիմ քի , արթըգ պու կի-
ճէ , Լօնտրա սօգաղընտա վագը գօ-
նաղընըլտա թէճէմմիւ իտէճէք օ-
լան ճէմիյեթլին թէճէմմիւսիւ միւ-
նասէպէթ տալանտագ , թէէլտիրի
իզթիգա իտէճէք տիր , էօյլէ տէ-
կիլմի . . .

— Նիշին , խալր , գաթան էօյլէ
պիր հալէ իհիթիեաճ եօգ տուր . . .

— Նէ՛ սէօյլէեօրսունուզ , եարըն
սապահ էրքէնտէն տիւէլլօնա չը-
գըշաճագ օլտուդունուզ հալտէ պի-
լէ , մէկէրչի պու կիճէ թօրլանըպտա
օեւունտամը օյնամագ իսթէմէքտէ-
սինիլ . . .

— Հայ հայ . . .

— Հիշ տէկիլ իսէ եօրուլմագ-
լըգտա նտամը գօրլմագտա տէկիլ-
սինիլ . . .

— Պէն էօյլէ եօրուլան տալմար-
տան տէկիլիմ . . .

— Սինիրլէրինիլ թահրիք օլու-
նաճագլընտան . . .

— Պէնիմ սինիրլէրիմ տըշմըշ
տըրլար , վէ նասըլքի կէօրէճէքսի-
նիլ տիր , տապանճաեթ թուլմտու-
ղում վագըթտա , էլիմ պիլէ տիթ-
րէմէհէճէք տիր . . . — Իմտի , օլտիւ-
էլլօնուն լագըրտըսընը պէր թարաֆ
իտէլիմ տէ . . . սիլ պանա թէք-
րարէն , պու կիճէ հէմիլրէնիլ գօ-

ՅՐԱՆՍԱ ԵԷՕՀՐԵԹԵՈՒԱՐ ԽԻԻԷԼԼԻՖԼԵՐԻՆՏԷՆ

ՔՍԱՎԻԷ ՏՐ ՄՕՆԹԵԲԷՆԻՆ

ԱՍԱՐԸ ԳԵՐԿԻԻՋԻՏԷՍԻՆՏԷՆ ՕԼԱՆ

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՁԼԱՐԱ

ՆԱՄ ՐՕՄԱՆ

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՃԻԻՁ

Ֆիլ 5 գուրուշ

ՄԵՐԻՖ ԿԷՐԵԲԷ ԿԷԼԷԷԷ ԲԵՐԵՆԷ

ԽՍԹԱՆԳՕԼՅԱ , ԳԱԼԱԹԱՅԱ ՄԱԹԳԱԱՅԻ ՄԱՆՁՈՒՄԷԻ ԷՖԹԱՐ

1882

Դօրա, հէր նէ դատար մէրդու-
մաւ կէօրտիւկիւնտէ տիւշարը թէ-
տճնիւպ օրտու խոէ աէ, պու ճիւմ-
լէ իլէ տախի, մէրդու մա քէմայի
նէղա քէթ իւղրէ սէլամ վիրտի:

— Էֆէնտի, — տէտի տօղթօր
Ժօլէն կիւլիւմէնէրէք, — Մօնսիէօ
վիրտիմ Տիքսընը դաթընը թադ-
տիմէ միւստրաթ խոէրիմ, զա-
նէթլէ նադիք պիւր դաթ օրուպ, վէ
Միտլանտա մադը Տիքսըն-Բար-
զընընտա միւթէսարընթը տըր:

— Պէտպէլի տիթիգ տօթիւրը-
նըդտան պիւրի օլմալը տըր, էօյլէ
տէկիլմի, — տէյի սիւալ իթտի մէր-
դու մէ:

— Շիւբհէսիլդ... — տէյի ճէվապ
վիրտի մէրդու մէ կտպանճը ինկի-
լիդէն սէօյլէնէրէք:

— Իմտի, էօյլէ օրտուդտա, — տէ-
տի Դօրա ըէք ֆաթիհ սուրէթտէ
ինկիլիդէն սէօյլէնէրէք, — պուրա-
նա թէշրիֆինիդտէն տօլտեք իֆիթի.
խար խոէրիմ... — տօթիլը ազիլի-
միլ տօղթօր էֆէնտիին տօթիլարը,
պուրաւնա, թըպղը քէնտի խանէ-
լէրի նազարըյլա պաղմալը տըրար:

Վիլեամ Տիքսըն տախի ինկիլիդ-
նէ օլտրադ օլտուդու հալտէ, քէն-
տի հազընտա դուհուրա կէլմէք-
տէ օլան օլ հիւրմէթի ազիլմէտէն
տօլտեք թադտիմի թէշէքթիւրլէր
իթտիքտէն սօնրա, թըպղը պիւր
Պրանսըղ կիպի Պրանսըղնա սէօյլէ-
նէրէք տախի:

— Էֆէնտի, պիղղաթ քէնտիինիլ
պէնիմ քիմ օլտուդու մա թանը-
նա մատըղընըղ հալտէ, արթըգ պաշ-
դալարըն խոէ դաթման թանքեամա-
նա ճաղարընտա շիւբհէ եօդ տուր:

— Ա, Միշէլ Սէրվանսընըղ սիլդ,
— տէտի Դօրա տիւշարը թէհայիւր
օլարադ:

— Էվլէթ, էֆէնտի... — տէյի

ճէվապ վիրտի Ժան Բընօ, — տօղ-
թօր Ժօլէն, կալընըղ օն իքի սա-
աթ դարձնտա ընկիլմի թէպալիլ
լիէ պէնի պու հալէ կէթիւրտի...

— Ազիլիմ, սիլդ պու հալ վէ դը-
նաֆէթիինիլլէ, բէք իյի պիւր թէա-
թօր օնունճուտա լապիլէնէքթի-
նիլ տիւր, — տէյի պաղըրար Դօրա:

— Պէն անք չօգ տէֆա ֆիքրիմ-
տէն կէշիւրմիլմ տիւր...

— Իյի եա, իշպու դարայիպ նէ-
վինտէն օլան թէպալիլ հալու ընէք-
տէն մադսէտ նէ տիւր...

— Բէք չօգ սէպէպլէր վար տըր,
նապըլքի շիմալտէ դաթընըղա արղ
ու իֆաթէ իյլէնէնէկիլմ տիւր...

— Լաքին, էվլէլա ընհա խոէ-
րիմ դաթընըղ խապլէր վիրնիլքի,
նէնի պիւր հալաթիւս վաթմը տըր...

— Զօդ հալաթիւր վար տըր
... — եարն սապաշ պիւրիլէ տիւ-
էլլօնա չըդաճաղմ տըր...

Ժան Բընօ իլէ տօղթօր Ժօլէն
պու լազըրտեք իշիթիլ իշիթմէլ
էյիմ պէյիմ օլտուլար:

— Տիւէլլօնա մը չըդաճաղընըղ
... — տէտի Ժան Բընօ, — սահիհ մի
սէյլէնէրաւնուղ:

— Բէք սահիհ սէօյլէնէրաւմ... —
վէ տապանճա իլէ ինրա խալէնէք
տիւր... սապաշըն սաաթ սէքիլին-
տէ... վէնտէն օրմանընտա... բօրթ
Ժօն լօդանթաթը կաղընընտա...

— Աման եա Բէպպիմ, քիմ իլէ,
— Ժաղօպ Շիւլլէր նամ արսըղ
հէրիֆին պիւրիլլէ, շիւնքի մէրդու-
մա պիւր գաշ թօգաթ վուրաւմ:

— Սէպէպ նէ խալ:

Դօրա վուգուի հալի պիւր սուրէ-
թի տնիլտէ նազլ ու պէեան իլ-
լէտի:

— Մատամքի տօղընտան տօղ-
րու սիլդէ իսիթապէն պիւր սէօղ սէօյ-
լէմէմիլ իմիլ, տալա էհէմիլյէնէթ

վիրմէմէլի խալիլդ... — տէտի Ժան
Բընօ:

— Էհէմիլյէնէթ վիրմէյիպտէ սիւ-
քիլ իթմէքիլք հէմ էյինտէն կէլ-
մէլ խալ, վէ հէմտէ վապիֆէմէ
դարըը հարէքթի իթմիլ օլտու ի-
ալմ... — Լէսթ Եէրէյն իլէ Լամ.
պէր Մատսլ օրատա խալէր, վէ
պունըրըն իքիսի տախի, պէնի
պիւր էրքէք տիւր տէյի զանն իյլէ-
մէքտէ տիւրլէր... տիմէք տիւր քի
էրքէքիլին շարթընը ինրա պիւրլէ,
մատմօղէլ Վարթընըր ալէյհին-
տէ պէտպէսպանըղ խալմէսինէ, է-
կէրչի սիլքիլթ խալա տէ էհէմիլյ-
նէթ վիրմիլ օլտա խալմ, քէնտի
նամաւաւմա դարըը իշլէմիլ օլաճադ
խալմ, — զիւրա, պիղղաթ քէնտի
հուգուրումա, էհէկէնէրիմէ...

— Իյի էմմա, իշ պու եա, մէլ-
քիւր տիւէլլօնա դալդար տա սիլդ
դալալ խոէնէք օլտու իսէնիլ, սօ-
նունտա հալիլիլ նիճէ օլաճադ
տըր...

— Եանի դալդար տա եա պէն
էօլիւր իսէմ տէյի շիւբհէ իյլէմէք-
տէսինիլ, էօյլէ տէկիլմի, — կէրչի
պէն մէմալ իթմէլ խոէմտէ, պու
ճիւմլէ իլէ, իհիթիւմալին տէ խալի-
նտէ պիւր շէյ տէկիլտիւր... — Իմ-
տի, մաադալաշ էօյլէ պիւր շէյ վու-
դուլնտէ, արթըգ օլ վաղըթ, եա
ազիլ տօթիլարըմ, թէքմիլ իւմա
վէ էմիլյէնէթիմ սիլին իւղէրինիլ
տէ օլաճադ տըր, պիւրիլքտէ պաշ-
լամըլ օլտուդու մալ ալսըր ինիթի-
գամ իշիլի սիլդ քէնտիինիլ ինրա
խալա պաշա չըդարաճաղընըղ, վէ
հէմիլլէրէրիմի տախի սիլդ գաեւ-
րըպ կէօղէտէնէքթիլիլ... — Հաթ-
թա, օլ խուսուտա սիլդէ թահրիլէն
թալիլմալար տախի պըրադաճա-
ղըմ տըր, վէ հիշ շիւբհէմ եօդ տուր
քի սիլդ տէ մէլքիւր թալիլմալարը:

միւ ինրաւնա էլ ճան ու տիլ վէ
տինտարճա պիւր տուլղու իւղրէ
հիմմէթ իյլէնէնէքթիլիլ տիւր... —
Օլ պապտէ սիլդտէն դարընըղ հիշ
պիւր ճէվապ պէքթիմէմ... շիւնքի
պօշ շէյ տիւր... պէնիմ հազըը-
նըդտա էմիլյէնէթի քեթմիլմէմ տէր-
քեթար տըր... — Լաքին, հալիլլէ տիւ-
էլլօն էրինտէ պիւր թապիլպ պու-
լունմալըղ իլթիլա տըր, զիւրա,
իհիթիւմալ տիւր քի, էմիլ թէտալի-
սինէ իհիթիւմաճը շէտիւր հաթըլ օ-
լաճադ տըր:

— Էֆէնտի, օլ տէտիլիլ իլ իհ-
թիւմա, ինշաալաշ դաթընըղ իշիլ
հաթըլ օլմանաճադ տըր... — տէտի
տօղթօր հարաթէթիլ պիւր սէօյլէյիլ
իլէ:

— Ինշաալաշ, — տէյի ճէվապ
վիրտի Դօրա կիւլիւմէնէրէք, —
լաքին, էվլէլինտէն իհիթիւմալ իւղ-
րէ պուլունմալըղ, տալիլմա էլլէ-
միլյէնէթտէն տիւր...

Պատէհու Դօրա, Ժան Բընօնա
իսիթապէն:

— Պու կիճէ Լօնարա տօղաղընտա
օնուն օյնաեարադ էյլէնէնէկիլալ տիւր
... — Իմտի սիլդ տախի օրատա պու-
լունմալընըղ, շիւնքի սիլդէ սէօյլէ-
նէնէկիլմ վար տըր...

— Բէք ալէա, էֆէնտի, տիմէք
տիւր քի, հիշ պիւր դարալը օլմա-
տըղը հալտէ, Տօմէնիլ օ Սէպալլա
նէրինէ, Վիլեամ Տիքսըն օլաճա-
ղըմ տըր... էօյլէ տէկիլմի:

— Թուլթաճաղընըղ թարիլին թա-
լիլմալընըղ դաթէն պէն սիլդէ վիրէ-
նէկիլմ տիւր:

— Բէք ալէա, էֆէնտի, էմիլինի-
ղէ միւլթաղընըմ, վէ հիշ շիւբհէմ
տէ եօդ տուր քի, էմիլինիլ հէրնէ
տէ օլտա, ինրաւնա պապիլ մէմ-
նունիլէթիլիլ օլապիլէնէկիլմ տիւր:

— Ազիլիմ տօղթօր, սիլդէ տէ

պաշտոն պիտի սեփականէ՛նք իմ վարտըր... - Եկէ՛ր չի պաշտոնս ինչ կիւնէ՛ գտար, չիմտի Լամանէ՛յ ֆամիլ-եաքնըն պաշտոնըն զի գտնուէս սըֆամընը թաշտմադտա պաշտոնան սապըգ Պլանշ էրվիէօ, սիդի Սէն-Տօմիլիք սօգադընտա, քէնտի գօնադարընա չաղըրթմազ խէ, պիղ-դաթ քէնտիմ Ամէլինին զէվճի օլան գօնթ Կօնթրանա թաղաթիմ իյէ, հազգընքտա քէմալի հիւրմէթ վէէմիլիէթ իպրազ իյլէմէսինի բէճա իյլէնէճէկիմ տիր...

— Աճապա պաշտոնան մազսէտի-նիդին նէ օլմաքընը սիւալ իթմէք-լիկիմէ միւստատէ խէթթմիսինիզ, - տէտի մէրգու՛մ քէքէլէէէքէք:

— Զիւնքի, մէղքիւր գօնադտա պիտի ճինանէթ մէվզըր իճրայէ գօնուաճադ օլուպ, վէ մէղքիւր ճիւնանէթին տաթի էօնիւնիւ անճադ սիդ ալապիլըրսինիզ, վէ եաթսօտ հիշտէյիլ իսէ, անճադ սիդ թէէսսիլի միւհիլքինի թաթիֆիֆէ միւզթէտիւր օլապիլէճէքսինիզ տիր:

— Պիտի ճինանէթ մի իճրա իալիէճէք տիր, - տէտիլէր իքիսի պիրտէն Ժա Բէնօ իյէ տօղթօր Ժօլէնի:

— Էվլէթ պիտի ճինանէթ իճրա իալիէճէք տիր:

— Նա՛սըլ ճինանէթ իմիշօ:

— Պիրինի զէհիլլէնէճէքիլէր տիր... - չէօյլէքի, գօնթու թէօմիմ իյլէ էօլտիւրէճէքիլէր տիր, հալպուքի պէն իսէ մէրգու՛մուն էօլմէսինի իսթէմէմ...

— Էֆէնտի, էկէրչի քէյֆիէթ պէնիմ իւհաէմէ թէֆիլիզ զըլընաճադ իսէ, էվլէլ Սյլաճ մէրգու՛մուն էօլիւմաէն խիւտա իալպիլիլիմ... - լաքին, մատամքի էօյլէ պիտի ճիւնանէթին վուդու պաշտօնադընը սիդ չիմտիտէն պիլմէքտէսինիզ, նէ՛ սէպէպէ մէպնի էվլէլինաէն մէննինէ

հիմմէթ իթմէքտէ տէկիլիսինիզ... - Զաթէն պէն տաթի իճրաթընա թէչէպիլիւս օլունմաթըն իսթէմէքտէյիմ... վէ չիմտի սէպէպիլիստէ անյաւաճադ սընքզ տըր...

Շիմտի Լիօնէլ Վարթըն իլէքէնտի նէտիմիլէրի պաշտոնան Ժան Բընօ իլէ տօղթօր Ժօլէնի քէնտի միւքեալէմէլէրինի տէմամ իթմէք-լիկէ թէրք պիլլէ, հիքեաէէմիլի օգուճադտէ օլան զաթիւրըն, պիլիմ իյէ պէրապէր, Լօնտրա սօգադընտա վազը օլան Լիօնէլ Վարթընըն գօնադ ճըղընա կիթմէլտէն էվլէլ, կիտիպ Լէօթօլ Տէրէյին թաւամ իտէճէկի Սէն-Տօմիլիք սօգադընտա քեային գօնադընա կէլմէլէրինի բէճա իտէրիզ:

Լէօթօլ, մէղքիւր գօնադճըղա կիթմէքիլիք իչին տէլէ իթմէքտէ տէկիլ իտի, չիւնքի, օեռն ճէմիլ-եէթի, անճադ սաթթ օն պիր պուչուգ տա, վէ եաթսօտ եարը կիճէ թէճէմիլ իյլէնէճէք իտի:

Մէղքիւր թաւամտա օն պէշ նէֆէր գօտար քէսան հաղըր պուլունաճադ, վէ սայիր պաղը դաթ-լար տաթի, անճադ չալ վազթինտէ կէլէճէքիլէր իտի:

Սաթիմ տօղուզ բաւաթէլէրտէ թաւամտան գալգաթլար:

Լէօթօլ սուֆրա պաշտոնա, կիւնտիւզքի վուդուա կէլէն վազ տալար հազգընտա, տիհանըն աչքպտա, հիշ պիր լաղըրը պիլէ իթմէմիշ իտի... - չիւնքի, վալիտէ գաթընըն, կէրէք Լիօնէլ Վարթըն, վէ կէրէք Սէնթ-Սէն քէօլիւնտէ պաշտոնան մաւմօտալլէր հազգընտա հիւսնի թէվէճէիւհի պաշտօնադընը, վէ պինաէն ալէյհ, քէնտի սէօյլէնէճէքիլէրինի, մէրգու՛մուն ֆէնաեա եօրաճաղընը, բանա սուրէթտէ պիլմէքտէ իտի:

Մէրգու՛մար տահա անճադ օն պէշ տաղըղաւտան պէրու սուֆրա-տան գալգաթադ սալօնտա թօրան. մըշ օլտուզլարը հալտէ, պիրտէ սալօնտան իչէրի սիւալիւ վէ ահ-քեամը տիլպէր պիր տէլիզանը կիրտի:

— Եէնի պիր հալաւալի վարտըր, իչիթսինիլմի, - տէյի պաղըրա-րադ սիւալ իյլէտի Ամէլի իլէ գտ-եքն վալիտէսինի սէլամաւադտան, վէ գօնթ Կօնթրանըն տաթի էլինի սըգաղըղտան սօնրա:

— Նա՛սըլ հալաւալի... - տէյի սիւալ իյլէտի գօնթ:

— Իճրա իալիէճէք օլան շայեա-նը տիլգաթ պիր տիւէլլօեռ ի-չիթմէտինիզ մի:

— Նա՛սըլ տիւէլլօ:

— Տիմէք տիր քի, հիշ պիր շէյ-տէն խապէրտար տէկիլիսինիզ...

— Խայր, հիշ պիր շէյ իչիթմէ-միչիլ տիր...

— Մէկէրչի իհթիմալտէ՛նմի տիր պու տէտիլիլիզ, - տօղըրուսու բէք զարիպ պիր հալ տըր պու, չիւնքի տիւէլլօ իտէճէք օլան աւաւլար-տան պիրիտէ պիլզաթ սիդին աօսթ-լարընըղտան տըր...

— Բէճա իտէրիզ, թէքմիլ մա-լիւմաթ վիրինիզ պաղալըմ՝ նէ՛ ի-միշ, վէ քի՛մ իմիշ... - պիլիմ տօթթլարտան պիրիսի տիւէլլօեռ՝ մը չըղըշմըշ տըր...

— Խայր, հէնուզ վուրու շմամըշ-լար տըր, եարըն սապահ վուրու-չաճաղլար տըր...

— Քի՛մ իմիշ պապալըմ՝ սէօյլէ-տիլիլիլիզ...

— Մաաշալահ, քիմ՝ օլաճադ, հէր քէսին տիլինտէ տաթիթան օլ-մուշ օլան, վէ միլիօնլար սահիպի տիր տէյի սէօյլէնմէքտէ պուլու-նան պիր ճէնթըլմէն տիր... - վէլ-

հապըլ Լիօնէլ Վարթըն տէնիլէն տէլիզանը տըր...

Գօնթէս Ամէլի պուսու իչիթսինի կիպի բէնկի աթտը:

— Մ. Վարթըն տիւէլլօեռ մը չըղըշաճադ տըր... - տէտի մէրգու-մէ քէքէլէէէքէք:

— Էվլէթ մաւամ... - եարըն սապահ... - լաքին, նապըլ օլուպ-տա պիրաւաթիլիլի Լէօթօլ պու քէյֆիլէթի սիդէ, քեամիլէն պիլ-տիկի հալտէ նաղլ ու պէնան իյլէ-մէմիշ տիր... - զաթէն մէրգու՛մ իչին իչինտէ օլուպ, վէ տարլ միւ-նադաւաւ հաղըր պաշտօնալ շօլ-տուգտան պաշտա, հաթթա մէր-գու՛մ ճէնթըլմէն թարաֆրնտան տաթի շահիտիք մէճմուրիլէթինի իճրա իյլէնէճէք տիր:

— Սահիհմի տիր պու էֆէնտի-նին սէյլէտիլլէրի, - տէյի սիւալ իթտի Ամէլի Լէօթօլա հարարէթիլի պիր սէօյլէյիլ իլէ:

— Էվլէթ, սահիհ տիր, - տէյի ճէվապ վիրտի Լէօթօլ կէօյլէրի էօ-նիւնէ պաղաւադ վէ եիւզիլէրի զը-ղարարադ:

— Եա սէն պիլզէ օլպապտէ հիշ պիր շէյ սէօյլէ՛մէտի իտին:

— Զիւնքի Մ. Վարթըն քիմէէէ պիր շէյ սէօյլէմէէէիմ տէյի թէն-պիհ իյլէտի իտի:

— Ա, պու պիր հազգըլ սէպէպ տէկիլ տիր, իյի եա, օլ տէտիլիլիլի տիւէլլօտան մազսէ՛տ նէ տիր, - եօղսա պիր գարը՝ մէսէլէսիմի սէ-պիլիլէթ վիրմէքտէ տիր:

— Խայր, խայր, աւալ էօյլէ պիր շէյ եօղ տուր:

— Եա նէ՛ իչին տիր էօյլէ իսէ:

— Թէրպիլիէսիզ պիր աւաւլըն թէրպիլիէսինի վիրմէք իչին, շէյ-լէքի, Ժադօպ Շիւլէր իսմինտէ ֆօնտօնու ալմանեալընըն պիրինէ,

հազար յապիր գալ թողալ եւր-
լէշտիրտի...

— Լազարտը գուտուր քէսիք
սէօյլէ մէ, — տէտի Ամէլի պիւհիւք.
պիր սապըրսըղըդ իւզրէ սէօյլէ եւ-
րէք, — լէ՛օրմէն օրմուսուն, մէրադ-
տան էօլմէքսէ յիզ, — զաթէն սէն
տախի հազըր իմիշտին... հէր շէյի
կէօրմիւշտին... հէր շէյի իշիթմիշ-
տին... վէ հէր շէյի պիւհիւքսէսին
... — իմտի, վուզուի հալի քեամիլէն
նազլ ու պէեան իյլէմէլիսին...
հիշ պիր նօզթմասըն ունու թմամա-
լըն...

Լէօթլ պիրթմապի, պիր սուրէ-
թի մուխթասուրէտէ, վուզուի հա-
լի օլմուշու կիպի նազլ իյլէտիքսէն
պաշգա, մէրգու մամանեալը թա-
րաթընտան, ժօրժ Տէրէյն իլէ
մատմօղլէ վարթընլար տլէյհին-
տէ զուհուրա կէլմիշ օլան զէպան.
տիրաղըղա տախի, միւմքին մէր-
թէպէ միւպալաղալը բէնքլէր վէր-
տի:

Վալիտէ գատըն մէղքիւր հազա-
րէթլէր իշիթալիկինտէ, մէմուսիյ-
եթիկինտէն նաշի կէօղլէրի բարտ-
մանա պաշլատը:

— Ահ, — տէտի մէրգու մէ քէն-
տի ֆիքրինտէն, — Ալլահ վիրէյիտի
տէ, զաթէն շուատույի էքսէրլիկինի
շիւբհէ իյլէմէքսէ օլտուղում Լիօ-
նէլ վարթըն, մէղքիւր տիւէլլօտա
տիւշիւպ էօլէ իտի, նէ՛ գատար
սլէա պիր շէյ օլուր իտի, ին-
շաալլահ էօյլէ օլուրտա, պէնտէ
պիր պէլա գօրգուսունտան պիւ-
թիւն պիւթիւն գուրթուլմուշ օլու-
րում:

Պատէհու եիւքսէք սէս իլէ սէօյ-
լէ երէք, վէ քէնտի կէլինի Ամէլի-
եթ իսթմապէն օլտուղու հալտէ:

— Ձանն իտէրիմ քի, աղիղէմ, —
տէտի մէրգու մէ, — պիրատէրլինիլ

մէղքիւր վարթըն ֆաթիլեասըյա
խըսըմլըք բէյտա իթմէսլիլէ, կէր-
շի սէրվէթմէ պիւհիւք պիր շէյ
գազանմըշ օլաճադ տըր, լաքիւ,
շէրէֆ ու իֆթիխար ճիհէթլէրինէ
կէլինտիքտէ, հիշ պիր շէյ գա-
զանմըշ օլմաեաճադ տըր:

Ամէլի մէրգու մէնին մէղքիւր պիր
նիյեթի ֆաթիտէ էսէրի օլան լա-
զըրտընտա, աղըր աղըր ճէվապլար
վիրմէք իւզրէ պուլունտու իտէ
տէ, գօճասը գօնթ կօնթրան մէր-
գու մէնին իթայի ճէվապլան մէյ-
տան պըրադմաեարադ:

— Վալիտէ, զանն իտէրիմ քի, օլ
պապսէ եանըլմադտտընը... —
տէտի, — շիւնքի, էօյլէ պիր պօշ
պօղազ վէ թէրպիյեթսիլ տտամ
թարաթընտան, կէրէք գալիմ Մ.
ժօրժ, վէ կէրէք մատմաղէլ վար-
թընլար ալէյհինտէ զուհուրա կէլ-
միշ օլան հազարէթլէր, շէրէֆ ու
նամուսլարընք, զէրրէ գատար լէ-
քէլէնտիլէմէղլէր... — Լիօնէլ բէք
քիպարճա պիր հարէքէթ իպրազ
վէ իճրա իյլէմիշ տիր... պիր պիւ-
հիւք եիւրէկէ մալիք պուլունտու-
ղունու իսպալ իթմիշ տիր... հէր
քէս մէրգու մու թահսին իտէնէք,
վէ պէնիմ, հազգընտա տէրքեար
օլան հիւանի թէվէճճիւհիւմ իտէ,
տահա զիեատէ թարազը պուլա-
ճադ տըր...

Վալիտէ գատըն, օղլունուն պու-
լազըրտըլարընա էհէմիյեթ վիր-
մէք իսթմէմէտիկինտէն, ումուղա-
րընք սիլքտի:

Կօնթրան թէքրարէն քէլամէ ա-
ղազ պիրլէ:

— Նէ ճինս սիլահ իլէ վարուշա-
ճազլար տըր, — տէյի սիւալ իյլէ-
տի:

— Թապանճա իլէ... — տէյի ճէ-
վապ վիրտի Լէօթլ:

— Իմտի էօյլէ օլտուգտա, մէր-
գու մ իրուսիտլը հէր քիմ իտէ, հէ-
ման շիւտիտէն, քէնտի վաթիյեթթ-
նամէսինի եաղարադ, էնէլէ գուր-
պան կիթմէքիկէ հազըրլանմալը
տըր, շիւնքի, Լիօնէլին տնք սաղ
պըրադմաեաճաղընտա, ալա շիւբ-
հէ ճալիլ տէկիլ տիր:

Ամէլի օլ հէնկեամտէ, մէրգու-
մուն նշան ալմաղլըգտա տէրքեար
օլան մէհարէթի աղիմէսինի տէր-
խաթըր իլէ կէօղլէրի էօնիւնէ կէ-
թիրտի:

Վէ մէրգու մուն մէհարէթի մէղ-
պուրէսինի տիւշիւնտիւքնէ, նէ-
ֆէսի կէնիշլէնմէկէ, գալպի ֆէ-
րահլանմաեա, վէ եիւզլէրինէ բէնք
կէլմէկէ պաշլատը:

Գօնթ Կօնթրան թէքրարէն քէ-
լամէ պաշլաեարադ:

— Հէման տօթթումուզ Մ. Լիօնէլի
կէօրիւպտէ, տիւէլլօտա, սիլահ լա-
աթէյլէմէքլիք ալէամէթի վիրլիլը
վիրլիմէք, խասմինին աթէյլէմէսինէ
պէքլէմէքսիլին, քէնտիսինին տա-
խի աթէյլէմէսինի նտսիհաթ վէր-
մէլիլիմ... — շիւնքի, թէսատիլֆ
պու եա, էն զիեատէ չօլա վէ
միւպթէտի պիր ատէմին սիլահ լա-
պիլէ, պիր ատամըն գուրպան կիթ-
մէսի, իհթիմալին խարիճինտէ տէ-
կիլ տիր... — տէտի:

Ամէլի պու լազըրտընք իշիթտի-
կինտէ, թէքրարէն բէնկի աթա-
րադ, վիճուտի թիքէն թիքէն օլ-
մաեա պաշլատը:

Կօնթրան լազըրտընք տէվամ
պիրլէ:

— Հէր նէ գատար Լիօնէլէ, պու
կիճէ կիտիպ, մէրգու մուն Լօնտրա
սօգաղընտա քի գօնաղընտա պիր աղ
պադարա օյնամաղլըգա սէօզ վէր-
միշ, վէ պիր գալ լիւրա տա զալպ իթ-
մէքլիկի կէօզէ ալմըշ իտիմ իտէ տէ:

մատամ քի եարըն սապահ տիւէլ-
լօեա չըգաճադ իմիշ, հիշ շիւբ-
հէմ եօգ տուր քի, արթըք մէղ-
քիւր ճէմիյեթթ թէճէմիւ իթմէ-
եթէք օլմալը տըր... վէ պինան
ալէյհ պէնիմ տախի կիթմէքլիկիմ
միւնասէպաթ ալմաղ, — տէտի:

— Խալը, էօյլէ տէկիլ տիր, սիլ-
տէ օլ էֆքեարընըղտա եանըլմադ-
տաընըղ... — տէյի ճէվապ վիրտի
Լէօթլ, — մուղալիլի օլարադ, պու-
կիճէ հէմ եէյիպ իշիպ էյլէնէճէք-
լէր, վէ հէմտէ սապահա գատար
օյնաեաճաղլար տըր, հաթիմա, Մ.
Վարթըն պանա խասսէթէն, սի-
ղէ, քէնտի վատինիլի տէրխաթըր
իթտիրմէքլիկիմի թէնպիհ իյլէտի
... — զաթընըղ մուլաղա պէք-
լէ եէճէք տիր, վէ պէնտէնտէ, սիլի
պիրլիքտէ ալպ կիտէճէկիմէ տսյիլը
սէօզ ալմըշ տըր...

— Տիմէք տիր քի պիրլիքտէ կի-
տէճէկիլ, էօյլէմի... — բէք ալէա,
զիրա, հէր նէ գատար սօգաղընք
իսմի խաթըրմա իտէ տէ, գօնաղը-
նքն նիւմէրօսունու ունու թմուշում
տուր:

— Նիւմէրօ 17... — տէտի Լէօ-
թլ, — պէն արապանընըղա խապէր
վիրլիպ թարիֆ իտէրիմ:

Ամէլի պու լազըրտըլարը, քէմա-
լի իշիթիւք իւզրէ գուլադ վիրլիպ
տիյնէմէքտէ իտի:

— Խալը, Լիօնէլ էօլմէմէլի տիր
... — տէյի տիւշիւնտիւ մէրգու մէ
քէնտու քէնտու եէ, — վէ, հաթիմա,
տիւէլլօեա տախի չըղըմամալը
տըր...

— Լիօնէլ վարթըն բէք աճալիպ
պիր տէլիգանլը տըր, — տէտի Կօն-
թրան, — էկէր մէրգու մուն եէրին-
տէ պաշգա պիրլիլի օլմուշ օլտա
իտի, արթըք պէօյլէ պիր կիճէտէ
քէնտի իշլէրլիլէ մէղուլ օլուպ, վէ

նէսինի եանար պարագայը :

Պատէհու պիր բէնճէրէնէ տող-
րու կիթտի, բէրտէլէրի աշտը, վէ
տիգ պիթլը պիր սուրէթտէ օլտու-
ղու հալտէ, տիշարընը կէօղտէն
կէյիրտի :

Բէնտի գօնադարընըն հիշ պիր
գաթընտա բըրդ գալմամը օլտու-
ղունու կէօրտիւ, վէ պունտան,
կէրէք գաեքն վալտէսինին վէ կէ-
րէք խըտմէթ քարընըն, քեամի-
լէն եաթմը օլտուղարընըն անխաղ :

Մէրգումէ պիր չամաշքը տօլա-
պընըն պիր չէքմէսինի աշտը, տէ-
րունինտէն պիր անաթթար ալա-
րագ, կիճէլիք կէօմէկի ճէպինէ
վաղ իթտիկի կիպի, իշինտէ պիր
գաշ ալթուն պուլունան չիգտանընը
տաթի ալտը :

Պատէհու, թա եէրէ գատար ի-
նէր վէ գօնու բէնք գումաշտան
մամուլ ուղուն պիր քիւրք կիյինտի :

Մէրգումէ տիպէր պաշքնա պիր
սիեան չաբգա վաղ իտիպ, վէ իւ-
ղէրինտէն տաթի տանթէրտան
միւրէթթէպ սըգճա պիր նիգապ
տթարագ եւղիւնիւ սէթը իյլէ-
տիքտէն, վէ էլլէրինէ սիեան էլտի.
վէնլէր կէյիրտիքտէն սօնրա, եան
մագտա օլան պիր թանէնիք մուճու
տաթի սէօնտիւրիւպ, օտտաան տի-
շարը չըգտը, աշաղը գաթա ինտի,
սալօնարտան կէյտի վէ տօղրու
իւսթիւ ճամ գաբալը օլան գըշ
պաղչէսինէ կիթտի, վէ տէօրթ թա-
րաթը եէյլլիքիւր իլէ տօնաթընըն
պուլունան վէ սօգաղա աշըմագտա
օլան ուֆանք պիր գաբուեու,
ճէպինէ վաղ իյլէտիկի անաթթար
իլէ քիւշատ իլէ տիշարը չըգտը, վէ
մէգքիւր գաբուեու թէքրարէն գա-
րատը :

Մէրգումէ էօյլէ պիր վաղըթտա
եալընըգճա սօգաղա չըգտըգտա,

իւղէրինտէ պիր գօրգու հասըլ օ-
լուպ օլմատըղընը հէր նէ գատար
պիլմէքտէ տէկիլ իսէք տէ, եալը-
նըղ շու գատարը պիլիլիքի, սու-
րէթի գահրէսինտէ, էօյլէ պիր
էսէր կէօրիւմէմիշ տիր :

Մէրգումէ չէնտ տագըղա կիթ-
տիքտէն սօնրա, կէյմէքտէ օլան
արապանըն պիրինի չաղըրարագ,

— Էկէրչի իսթէտիկիմ մահէլլէ
պէնի կէօթիւրիւպ, վէ օրատալա-
ղըմ կէլտիկի գատար պէրլէտիք-
տէն սօնրա, թէքրարէն պուրաեա
կէթիլիլ իսէն, սանա դըրգ թա-
սէնիք ֆրանգըմ վարտըր, նա՛սըլ
իշինէ կէլիլմի... — տէյի սիւալ
իյլէտի :

— Նէ՛ սէօյլէտինիլ... — տէտի
արապանը իշիթտիկի հաղընտա
չիւքէ իտէրէք :

— Նէ՛ սէօյլէեէնէկիմ, սանա դըրգ
թանէնիք ֆրանգ վէրիլմի... —
տէտի մէրգումէ թէքրարէն,

— Բէքալէա իշիմէ կէլիլ, ֆագաթ,
նասըլ քի պիլիլիքի, մատամ, պա-
ղըրար էվիլէ էմիրտէ էօյլէ պօլ պօլ
վատ իտիպ, վէ կէրչի վիրմէքտէ
իսթէրլէր իսէ տէ, բարալարը պու-
լունմատըղընտան վիրմէղլէր...
իմտի, աֆիլ իտէրսինիլ էմմա, էօյ-
լէլէրտէն կէօղիւմ գօրգումը օլտու-
ղունտան, բարալարը բէյին ալմագ-
իսթէրիմ, — տէտի արապանը :

— Իշիթէ սանա եիկիլմի ֆրանգ,
ալտէթ իտէնէկիմիլ վագըթ եի-
կիլմիսինի տաշա վիրիլմի, — տիեէ-
րէք մէրգումէ քիսէսինի չըգարտը
վէ մէրգումա պիր լիրա վիրտի :

— Բէքալէա, մատամ, նէ՛րէեէ
կիթմէք իսթէրսինիլ, — տէտի արա-
պանը :

— Լօնտրա սօգաղընտա 17 նիւ-
մէրօլու իսանէեէ... — տէտի մէր-
գումէ :

— Հէր նէ գատար խալլիճէ պիր
եօլիսէ տէ... օնտա պիր պէյիւ եօգ-
տուր, եարըմ սաաթտան քէստի-
րէպիլիլիլ, — տէտի արապանը :

Ամէլի արապանա պիլտի, վէ ա-
լապատա եօլ ալմաեա պաշլատը :
Պիգտէ հիքեաեէմիլի օգուեան
ղաթլարը, մէրգումէտէն էվիլէ, մէգ-
քիւր իսանէեէ նազլ իլէ, օրանըն
հալինէ նաղար գըլալըմ :

Սապահըն սաաթ պիրինի պիր
չէյրէք կէյմէքտէ իտի... — վէ
միւսաֆիլիլ թաամտան գալգա-
րագ, օեուճ սալօնունա կիթմէքտէ
իտիլէր :

Հէր քէս իւղէրինտէ պիր էսէրի
պէշաշէթ վէ իսանտէ միւշահէտէ
օլունմագտէ օլուպ, վէ իսանէ սա-
հիպի պուլունան Լիսնէլ Վարիւն
իսէ, պիլա ֆիւլթուր պիր հալտէ
օլտուղտան պաշգա, իգհարը մէ-
սէրրէթ տաթի իյլէմէքտէ իտի :

Լիսնէլ Վարիւն, լէհնէսի պէ-
եաղլանարագ պիր ինկիլիլ սէյեա-
հը գըեաֆէթի կիլինմիշ օլուպ, վէ
Վիլեամ Տիքսըն իսմինի թագըն-
մը պուլունան Ժան Բընօեու, քէն-
տի միւսաֆիլիլիլ թագալիմ իթ-
միշ օլտուղու ճիհէթլէ, մէրգում
տաթի պիրիքտէ օեուճ թրաքէղա-
սը պաշքնա կէյէրէք, Մորսիալըն
պիւեիւք օղլու Ժօրթ իլէ օյնամա-
եա պաշլամը, վէ օլ վագթէ գա-
տար, տայիմա զայպ իթմէքտէ, վէ
տայիմա տա, սալա մէրագ իթմէ-
եէրէք, տէյիպ կիլմէքտէ վէ էյ-
լէնմէքտէ իտի, վէ Ժօրթ իսէ, օն
իքի պին ֆրանգ գատար գաղան-
մը պուլունտուղունտան, օեուճա,
տէօրթ էլ իլէ սարլմագտա իտի :

Նասըլքի իլէրուտէ սէպէպինի
անխաեաղըղ տըր, Ժան Բընօ օլ
կիճէ, գատար օլարագ մէրգումա
եէնիլմէքտէ իտի :

Դօնթ Կօնթրանա կէլինճէ, կէր-
չի մէրգում իլէրուտէ պիր օեուճու
օլմատըղտան պաշգա, գաղանտա
տա զայպ իթմէ տէ, սալա մէրագ
իտէնլէրտէն տէ օլմատըղընտան,
տայիմա գաղանմագտա, վէ նէգ-
տինտէ պանգնթիլար վէ լիրալար
պիրիքմէքտէ իտի :

Լամպէր Մատօլ մէրգումուն գա-
ղանմագտա օլմատընը կէօրիւպ, վէ
իգպալ տէնիլէն չէյին տէ, հէր
իսուսուտա պիր տաամա եալէր օլ-
մաեաեաղը տարալը մէսէլինի տէր
խաթըր իյլէտիկինտէն,

— Էկէրչի պէյն էլնա սէօյլէնիլ-
մէքտէ պուլունան պիր տարալը մէ-
սէլ սահիհ իսէ, պու էֆէնտի,
քէնտի ֆաթիլեաեա հալինտէ տա-
թի, պէօյլէ բիւր իգպալ օլմամալը
տըր, — տէտի :

Սաթմէ ինկիլիլ, հալէա զայպ
իյլէմէքտէ իտի :

Մէրգում օն պիր բարթիկի
տաթի զայպ իթտի :

— Էֆէնտի, — տէտի Ժօրթ, — է-
կէր իսթէր իսէնիլ, հայտէ պիր տէ-
ֆա տաշա օյնաեալըմտա, ուսթա
չըրագ պէլի օլտուն, վէ էվէր իշի-
նիլէ կէլիլ իսէ, շու մէվճուտ օլան
բարանըն եա հէթօինէ օյնաեալըմ
քի վիրտիկինիլ ալմը օլտօնըղ,
վէ եալսօտ իքի միալինէ օյնաեալըմ
քի, վիրմիշ օլտուղունուլ մէպաղը
ալտըղտան պաշգա, պաշգա, պիր
միալինի տաթի ֆագալ օլարագ գա-
ղանմը պուլունտալընը... :

Վիլեամ Տիքսըն կիլլէրէք աեա-
ղա գալտը :

— Ա՛, — տէյի պաղըրտը մէրգում
ինկիլիլ թէլաֆֆուղուլա ֆրանսըղ-
ճա սէօյլէեէրէք, — օ իշիմէ կէլ-
մէղ... — դիրա իգպալ պանա հիշ
եալէր օլմագտա տէկիլ տիր... —
տայիմա զայպ իթմէքտէյիմ... —

չիմտիւնէ գատար սիգէ երկրորմի
պէշ պին ֆրանգ պօրճու օրտում,
անը տօսթում Լիօնէլ Վարթըն հիմ
մէթ իթսին տէ, պիր քէրրէ պօր-
ճուժտան զուրթուլում շաւերմ...
— Բէք ալէա, տօսթում, սիգէ
երկրորմի պէշ պին ֆրանգը պիր
չէք վէրէլիմ, — տէտի Լիօնէլ:

— Լաթիֆէ՛մի իտիւօրտումնուդ
... — տէտի Ժօրժ, հալպուքի Լիօ
նէլ Վարթըն լաթիֆէ օլմատրղընը
ֆիլիլէն իսպաթ պիրլէ, ճէպինտէն
պիր չիղտան չըգարարագ, պիր գաշ
սաթըր եաղը եաղմաեա պաշա-
տը, — բաղպէթլու Մ. Տիքսընը
եալընըգ սէօղիւ պէնիմ իչին քեա-
ֆի տիր, պաշգա հիշ պիր շէյ իս-
թէմէմ:

— Ա՛, էվլէթ, — տէտի սաթիթէ ին.
կիլիզ, թէչէքքիւր իտէրիմ, թէչէք-
քիւր... կէրչի մէպլաղը մէղպուրու,
չիմտի պուրաճըգտա նաղտէն թէլէ.
տիւնէ իթմէք իսթէր իտիմ իսէ տէ,
էսէֆ իտէրիմքի, չիղտանըմտա օլ
միգտար պանդնօթում գալմամըշ
տըր, չիւնքի պաշըմա պիր գաղա
կէլմիշ տիր...

— Պաշընըղա պիր գաղա՛մը կէլ-
միշ տիր, — տէտի Ժօրժ:

— Էվլէթ, պիր ուֆագ վագաա
վուղու պուլտու...

— Նաղլ իտիլիզ պագալըմ նէ՛
լիմիշ, մօնսիէ Տիքսըն... — տէտի.
լէր օրատա հաղըր պուլունանլար-
տան չօղլար:

— Մէրգում հէման նաղլ իթմէ-
կէ պաշաաա:

— Բիվօլի սօգաղընտա վագը լօ-
գանթամտան տիշարը չըգպտա, —
տէտի մէրգում, — եէօրիւեէրէք,
հիւրմէթլու տօսթում Լիօնէլ Վար-
թընա կիթմէքտէ իքէն... Վան-
տօմ սգուարը վէ Գաթիլիսօլ սօ-
գաղը քէօշէսինտէ, գարչըմա պիր.

տէն պիրէ, գաֆասընը եօգարը տի-
քիպ, վէ պինտէն ալէյ հասլա էօ-
նիւնէ պագմաեարագ կիթմէքտէ
օլան պիր ճէնթըլմէն չըգաը. մէր-
գում իլէ կէօքիւս կէքիւսէ կէլ-
տիք, վէ պէնիմ գօրտօնում, մէր-
գումուն եէլէկի տիւյմէսինէ լօպը-
լարագ գօրտու...

— Ա՛, տիւղճէ մէրգում պիր
եան քէսիճի իմիշ... — տէյի պա-
ղըրտը Ժօրժ:

— Խալը, մէրգում պիր ճէնթըլ-
մէն իտի...

— Իյի եա, նաղը ճէնթըլմէն օ-
լապիլիւր. իչիթէ սաաթընըղըն աբա-
րըլմտա իսպաթ իթմէքտէ տիր քի
մէրգում պիր եան քէսիճի իմիշ...

— Աֆի իտէրսինիզ, աղաճըգ սա-
պըր իտիլիզքի նաղլ իտէյիմ տէ
... — նէ օրտուղունու անլաեաաղընը
... — մէղքիւր չաթըլմա իւղէրինէ,
պէն մէրգումուն եիւղիւնէ պագ-
մաեա պաշաաա, վէ,

— Ա՛, սիր Վիլիւսմ Լէյսթըր-
պըրի, սիգմիսինիզ, տէտիմ մէր-
գումա:

— Մէրգումաա պէնիմ եիւղիւմէ
պագաա:

— Ա՛, հիւրմէթլու տօսթում
Վիլիւսմ Տիքսըն, սի՛ղմիսինիզ... —
տէտի:

— Մէրգումաա բասթ կէլիչիմ չօգ-
լիլ օրտու...

— Մէրգում պէնիմ էլիմի թութ-
տու... — պէնտէ մէրգումուն էլի-

նի թութտում, վէ էօլլէ հասլա էօ-
նիւնէ պագմաեարագ, նէրէեէ
կիթմէքտէ օլտուղունու սիւալ իյ-
լէտիմ. — մէրգումաա ճէվապ վիր-
տի:

— Գէնտի քէնտիմի թէլէֆ իթ-
մէկէ կիթմէքտէյիմ...

— Գէնտի քէնտիլիզի թէլէֆ իթ-
իտէճէքսինիզ:

— Էվլէթ:

— Սէպէ՛պ:

— Տիւնքի կիւն, պիրինտէն, պու-
սապահ մօթլագա վիրմէք իւղրէ,
վէ նաժուտում իւղէրինէ տէ սէօղ վի-
րէրէք, էօտիւնճ էլլի պին ֆրանգ
ալմըշ իտիմ, — քէնտի պանքէրմէ-
տէ, պանա աղճէ չըգարսըն իչին
թէլէլլաաֆ չէքտի իտիմ, — բարա
կէլմէտի, — նաժուտումա սէքթէ կէ-
լէճէք տիր. վէ իչիթէ պու սէպէ-
պէ մէպնի, պէնտէ քէնտիմի թէ-
լէֆ իթմէկէ կիթմէքտէյիմ:

— Պէնտէ մէրգումաա ճէվապ վիրէ-
րէք:

— Էօլլէ պիր չէյ եաբմագլըղա իւ-
ղում եօգ տուր... — մէղքիւր բա-
րաեը ալաղընըղ տաժամ նէ՛րէտէ
օթսուրու:

— Մէրգումաա ճէվապ վիրտի,

— Մօնմարթըրտա նօն սօգա-
ղընտա... իսալը... Ապէս սօգա-
ղընտա...

— Ա՛, — տէտի պիր տէլիգանլը
մէրգումուն լագըրտընը գաթ ի-
տէրէք, — Ապէս սօգաղընտա...
իսթիզրագ լօարիզիլլէ բարա վիրէն
... — պէն պահաա կիրիչէրէք իտ-
տաա իտէպիլիլիմքի, մէրգում
Բէնէ Մաթիֆէ օլմալը աըր:

— Մէրգում ինկիլիզ էօլլէ օլմաաը-
նը լօտաաիզ պիրլէ:

— Էվլէթ, պէնիմ մաւամէլէճի
պանքէրմին իսմի Բէնէ Մաթիֆէ
տիր, — տէտի:

130

— Վիլիւսմ Տիքսըն լագըրտընա
տէվամ պիրլէ:

— Թապիլաթիլլէ պէն մէրգումաա տօ-
թումա պիր ուֆագ աբապաեա
պինտիւրէրէք, վէ պէնտէ պիրլիք-
տի օլարագ ալըպ տօղրու Բէնէ
Մաթիֆէնէ կէօթիւրտիւմ, վէ էլ-

լի պին ֆրանգ պօրճուուն վիրտիմ:

— Վէլհասըլ կէրչի մէրգումաա,
քէնտու քէնտու իթէլէֆիթմէքլիք-
տէն գուրթարաթ իսէ տէ, պէն-
տէ տէ բարա գալմաաը, ֆագաթ,
ղարարը եօգ տուր, էլլէրիքքի պիր
տօսթլու գ պօրճուուն իֆա իլլէմիշ
օրտում:

— Պրո՛վօ, — տէտի մէրգումաա
օեունճուլարտան պիրի, — քէղալիք
սալիլլէր տաթի եէքլէպան պրո՛վօ
տէյի պաղըրչմաեա պաշաաալար:
Ժօրժ Տէրէյն մէրգումուն պու-
հիքեաեէսինի, տիգգաթը աղիմէ-
իւղրէ տիյէմէքտէ իտի:

— Չօգ իյի, — տէտի մէրգում, —
տիմէք տիրքի, օլ տէտիկինիզ ա-
տէմտէ իսալիճէ բարա օլմալը աըր,
վէ հինի իգթիղաաէ միւրաճաթ
օլունապիլի:

— Էվլէթ, մէրգում չօգ զէնկին
իմիշ, — տէյի ճէվապ վիրտի Վիլ-
եամ Տիքսըն, — զաթէն մէրգում,
եալընըգ պէնիմ տօսթումա, ի-
քի եիւզ պին ֆրանգա գատար
պուլունմաշ տուր...

— Նանագլարընըն չուգուր չուգուր
օլմաշ օլմաշ, վէ րէնկինտէ սօլ-
մաշ օլմասընտան քէնտիլիլի դիւա-
տէճէ եօրմաշ օլմաաը անլաշըմագ-
տէ պուլունան սիւսլիւ պիր տէլի-
գանլը տաթի լագըրտընա գարը-
շարագ:

— Պէսպէլլի Բէնէ Մաթիֆէ տա-
թի, տօսթումաա Ժօրժ կիպի սա-
հիպ սէրվէթին պիրի տիր, — պիլ-
մէմ օլ գատար բարաեը նէ՛րէ-
տէնտէ գաղանմըշ աըր, — պիր քէր-
րէ մէրգումաաա ալթմըշ պէշ պին
ֆրանգտա պէն ալաը իտիմ, նա-
աըլքի ահպապըմտան պիրի տաթի
եիւզ էլլի պին ֆրանգ ալմըշ աըր, —
մէրգում լօաթլը վէ բէք նէղա-
քէթլի պիր աաաա աըր, — վէ բէք

տէ իշկիւզար տըր, - վէ էհվէն ֆա-
յիդ իլէ տէ ազճէ վիրմէք տէ տիր:

Գորա տայլմա ժորժուն հէր պիր
ամէյ ու հարէքէթլէրինի կէօղէթ-
մէք տէ օլտուղունտան, մէրդունմուն
ճէպինտան պիր չիգտան չըգարա-
րադ, գուրչուն գալէմ իլէ պիր
գաշ լուղէթլէր հազարըքնը կէօր-
տիւ:

Մէրգումէ, մէրգումուն, Բէնէ
Մաթիֆէնին խմինի վէ մահէլի ի-
գամէթինի իշար իլլէտիկինի ֆէհմ
իլէ, Վիլհամ Տիքօրնա պիր կէօղ
իշարէթի ալլայ վիրտի:

Վիլհամ Տիքօրն էլինի ժորժա
ուզաթարադ, Լիօնէլտէն ալմըջ օլ-
տուղու երկիրմի պէշ պին ֆրանգ-
լըդ չէքի վէրտի:

Ժորժ մէպլաղը մէգպուրուն էօյ-
լէ աճէլէթէն վիրիլմէսինէ հիշ պիր
լիւզում պուլունմատըղընը, պէրա-
յի նէգաքէթ պէհանլէ պէրապէլ,
հէման ալաղը կիպի ճէպինէ աթը
վիրտի:

Պու միւ քեալէմէ սէպէպինտէն պիր
ճիւզլի վագըթ օեուն թաթիլ խալի-
միշ իքէն, եէնիտէն քէմալի իշթի-
հագ իւղրէ տէվամէ պաշլանըլտը:

Ժորժ կիտիպ պագարա օեունու,
թրաքէգասը պաշլնա օթուրտու,
վէ քէնտի էնիշտէսի Կօնթրան տը
Լասէնինին օեունունա տաթիլ օլ-
տու:

Սապահըն սաաթ պիր պուշուղու
վուրմագտա խալի, պիր տէ սալօն-
տան իշէրի պիր խըտմէթքեար կի-
րէրէք. Լիօնէլին եանընա կիթաի,
վէ մէրգումա եալաշճաճըգ պիր շէյ
սէօլլէտի:

Լիօնէլ պիր թէաճճիւպ էսէրի
կէօթէրտի:

—Չէնտ սանիյէ սօնրա աեաղա
գալգաղ, վէ մէրգում խըտմէթ-
քեարը ալլայ սօֆաեա չըգաղ, վէ,

—Պէնի կէօրմէք խթէեէն պիր
գատըն մը տըր, եօգսա պիր էր-
քէք մի տիր... - տէյի սիւալ իթ-
տի:

—Պիր գատըն տըր... - տէտի
մէրգում:

—Կէնճ պիր գատըն տըր:

—Չանն խտէրիմ. թալր ու հա-
րէքէթինտէն վէ սէսինտէն էօլլէ
անլաշըլմագտա խտէ տէ, բէք գա-
վիէն պիլմէմ, չիւնքի, եիւզինտէ
պիր բէրտէ պուլունմագտա տըր:

—Խամինի սիւալ իթաինի՞գ մի:

—Էվլէթ, էֆէնտի, - ֆագաթ,
մէրգումէ խապէր վէրմէք խթէ-
մէտի, վէ բէք միւհիմմ պիր խու-
սուստան տօլաեըտա, գաթընըլա
պու կիճէ մութլագա կէօրիլիւպ
գօնուշմագ խթէմէքտէ տիր... -
վէ իշթէ պէնտէ մէրգումէնին իպ-
րամընտան նաշի, կէլիպ սիղլէրէ
խապէր վէմէքլիկէ մէճպուր օլ-
տու...:

—Շիմտի նէրէտէ տիր, գաճիլ
օտաեա կէօթիւրտիւնիւղ:

—Եաթագ օտանըղըն եանընտա-
քի ուֆագ օտաեա կէօթիւրտիւմ:

—Բէք ալէա...:

Պատէհու, Լիօնէլ մէրգումէնին
քիմ օլտուղունու թանընամատըղը
հալտէ, էօլլէ կիճէլէյին քէնտիսինի
կէօրմէկէ կէլտիքտէն պաշգա, իս-
մինի տաթի սագլամաթ իւղէրինէ
տիւշարը մէրադ օլաբադ, մէրամը-
նը անլամագ իւղրէ, պուլունտու-
ղու օտաեա կիթտի:

Մէրգում օտա, ղաեթթլէ միւ-
ղէյեէն պիր հալտէ պուլունմագ-
տա խալի:

Ամէլի մէրքիւր օտատա, Եիւ-
ղիւնտէ նիգապը պուլունտուղու
հալտէ, կէօղէրինի գարուեա տի-
քիպ վէ աշըլմասընա պէքլէեէ-

րէք, աեադտա տուրմագտա խալի:

Վէ մէրգումէ հէր նէ գատար
կէօղիւ բէք վէ գարարընտա գալի
պիր գատըն խալի իօէ տէ, պու-
ճիւկէ իլէ տաթի, մէրքիւր հալտէ
իղթիրապը գալպ իւղրէ պուլուն-
տուղունտան, սաղ էլլիլէ կէօքսիւ-
նիւն վուրմասընը թուլմագտա խալի:

Ամէլի, էօլլէ պիր հալտէ վէ էօյ-
լէ պիր վագըթտա, օրաեա կէլմէ-
սինտէն տօլաեը կէրչի նէտամէթ
կէթիրմէքտէ տէկիլ խալի իօէ տէ,
պիղգաթ քէնտիսի պիլէ թէաճ-
ճիւպ իլլէմէքտէ խալի:

Լիօնէլ օտատան իշէրի կիրտի:

Մէրգումէնին իղթիրապը տէրու-
նիսի, Լիօնէլի կէօրմէղ, տահա զի-
եատէ արթաճագ եէրտէ, մուղա-
յիրի օլաբադ թէսկին օլմաեա պաշ-
լատը:

Մէրգումէ քէնտի ֆիքրինտէն,

—Պէն պուրատան ալաղը չըգ-
տըղմտա, կէրչի պիրինին թաշթը
էսարէթինէ կիրէճէ կիմտիր. հալպու-
քի, պու կիւնքի էսիրէ, եարըն պիր
հանըմ օլաճաղընը պիլալիլիմ թագ-
տիրտէ, մէկէրչի էօլլէ պիր էսարէթ-
տէն գօրգմագլըղըմ ճայիլ օլապի-
լիլ մի... - տէյի տիւշիւնմիւշ խալի:

—Մատամ, մուլթագա պու կի-
ճէ պէնիմ իլէ պիր քէրրէ կէօ-
րիւշմէքլիկի թալէպ իլլէմիշսինիդ
... - տէտի Լիօնէլ մէրգումէնի
սէլամաեարադ, - պէրայի նէգա-
քէթ, միւրատընըղըն հուսուլինէ
րույի մուվաֆֆագաթ կէօթէրմէք-
լիկի վաճիպէտէն տատ իլլէմիշիմ
տիր... - իմտի, էվլէյա, էկէր միւ-
սատտէ պուեուրուր իսէնիլ, իսմի-
նիլի հիմմէթ խոնիկքի, քիմ իլէ
կէօրիւշմէքլիք շէրէֆինէ նայիլ
օլմուշ օլտուղումու պիլէյիմ...:

Ամէլի Լիօնէլին սէօլլէտիքլէրինէ
գարչը ճէվապ օլաբադ պաշգա պիր

շէյ եարմաեալ, իլլա շէօլլէ պիր
թէլաշ վէ լէվաֆէթ իւղրէ պիր-
տէն պիրէ եիւզիւնտէքի նիգապը
գալաղը վիրտի:

Լիօնէլ մէրգումէնին եիւզիւնիւ
կէօրտիւքտէ, իւղէրինտէ պիր սար-
օըլմա էսէրի հասըլ օլտու:

—Ա, մատամ, - տէտի քէքէ-
լէեէրէք մէրգում, - սիղմիսինիլ,
պէօլլէ պիր վագըթտա պուրաեա
կէլմէքլիկինիգտէն մագսէ՞տնէ տիր:

—Էվլէթ, պէնիմ, - տէյի ճէ-
վապ վիրտի մէրգումէ կիլիւմսէ-
եէրէք, - էվլէթ, պէօլլէ պիր սա-
աթտա իշթէ պէն պուրաեա պու-
հալտէ կէլմիշիմ տիր...:

—Լաքին, նէ՞ մէրթէպէ պիր
տիվանէլիք վէ պիր էմրի պաթիթէթ-
սիղլիք տիր պու եարաղընըղ:

—Նիշին տիվանէլիք, վէ նիշին
էմրի պաթիթէթ մուղայի պիր հա-
րէքէթ իթմիշ օլունօրում:

—Չիւնքի գօճանըղ տաթի պու-
րատա տըր:

—Էօլլէ օլտուղունու պիլմէեօր-
մու խալինիլ:

—Բէք ալէա պիլմէքտէ խալիմ, վէ
հաթթա էօլլէ օլտուղունու պիլտի-
կիմ իշին տիր քի չիմտի րահաթը
գալպիւղրէ պուլունմագտաեթմ... -
չիւնքի, քէնտիսի պուրատա պա-
գարա օեունույա մէշղու պու-
լունմագտա օլտուղու իշին, պէնիմ
աիշարը չըգմըջ օլտուղումու պիլէ-
մէեէճէք տիր...:

—Եա գալգապտա մէրգում ա-
բանըղ պու օտաեա կէլէճէք օ-
լուր իտէ, օլ վագըթ հալիմիլ նի-
ճէ օլաճագ տըր... - նէ՞ գատար
տեքպ պիր հալտէ պուլունմուշ օ-
լաճաղըղ տըր:

—Հագղընըղ վար տըր... - տէ-
յի ճէվապ վէրտի մէրգումէ թէք-
րարէն կիլիւմսէեէրէք, - պէն էօյ-

լէ պիտի գաղա փուգունինն էօնիւ-
նիւ ալապիլիւրմի:

Մէրգումէ պունու սէօյլէտիկիլլէ
պէրապէր, կիտիպ օտա գաբուսու-
նուն սիւրմէսինի սիւրիւ վիրտի:

Մէրգումէսին պու հարէքէթին-
տէն, տալլ էֆքեարընըննէ օլտու-
ղու, պիտի սուրլթի սարիհատա ան-
լաշըմագտա իտի:

Էկէր Լիօնէլ պիտի էրքէք օլտու
օլտա իտի, անինտէ մէրգումէսին
Ֆիքրինի բանա անլաեապիլէնէք,
վէ քէնտու քէնտուէ ֆիքրինտէն
տախի:

—Թամամ, իշթէ աշգ ու սէփտա
մէղպահնա պիտի գուրպան տիւշ-
տիւ... — տիեէնէք իտի:

Հալպուքի Գօրա հէմ գըղ օ-
լուպ, վէ հէմտէ րէք ըրղ էհլի պիտի
գըղ օլտուղունտան, մէրգումէսին
տալլ նիլէթինի անլաեաթամըշ իտի:
Կէրչի մէրգումէ Գօրա, Ամէլինին
քէնտուսինի պիտի էրքէք տիւր զան-
նըլա, աթէշի սէփտաթըլա եան-
մագտա օլտուընը ֆարգ ու ֆէհմ
իլլէմէքտէ իտի, լաքին, էօյլէ պիտի
կէնն վէ տիւպէր գատընըն, վէ էօյլէ
պիտի եիւքսէք թէրպիլէնէ ալմըշ
պուլունան գատընըն, վէ օլ մէր-
թէպէ եիւքսէք մէվգըտա պուլու-
նան պիտի գատընըն, հէմատի վէ էն
զիեատէ գադա պիտի թարիղը իր-
թիքեապ վէ թէնէղզիլ լիլէ, վէ
հէմ պիտիտէն պիտի քէնտուլի թէս
լիմէ գատար գալղըշադընը,
գաթման խաթընտան պիլէ կէշիւ-
մէքտէ տէկիլ իտի:

—Հէր նէ հալ իտէ, մատամ
գօնթէս, — տէտի Լիօնէլ, — պէօյլէ
մէհմուլին զայրի պիտի սուրէթտէ օլ-
տուղու հալտէ, կիճէլէլին գալ-
ղըպտա պուրաեա գատար կէլմէ-
նիղտէ, էլպէթթէ պիտի մագսէտինիղ
օլմալը տըր, էօյլէ տէկիլմի...

—Էվլէթ, բէք պիւեիւք պիտի
սէպէպէ մէպնի տիւր... — տէյի
ճէվապ վիրտի Ամէլի:

—Աճապա մէղքիւր սէպէպէ
վաղըֆ օլապիլիւրմիլիմ:

—Շիւրհէսիզ, հէմ վաղըֆ օլա-
պիլլէնէքսինիղ տիւր, վէ հէմտէ վա-
ղըֆ օլմագլըղ վաղիֆէնիղտէն պու-
լունմագտա տըր... — կէլիլիմտէն
մագսէտ, իճրա իտէնէք օլտուղու-
նուղ շայեանը թայեիպ պիտի տիւ-
էլլօտան սիլի մէնն իլէ, էօմրիւնիւ-
զիւ թէհլիքէտէն գուրթարմագ-
լըղտան կապրէթ տիւր...

—Ա, նէ սէօյլէեօրսունուղ, մէ-
կէրչի սիղ պէնիմ պիտի տիւէլլօեա
շըղըշադըմը պիլմէքտէմիսինիղ,
—տէյի պաղըրտը Լիօնէլ:

—Էվլէթ, քեամիլէն պիլմէքտէ-
լիմ, ետըն սապտհ սաաթ սէքիղ-
տէ, Վէննէն օրմանընտա, Բօրթ-
թօն լօգանթաթը ետընընտա, պիտի
Ալմանեալը իլէ, վէ թապանճա իլէ
վուրուշաճադընըղ տըր... էօյլէ
տէկիլմի:

—Բիմ խապէր վիրտի պունլաթը
սիլէ:

—Ձաթէն թէքմիլ Բարիս էհա-
լիսի պիլմէքտէ տիւր... վէ պու ադ-
շամ պիլիմ էվտէտէ հէր քէս սէօյ-
լէմէքտէ իտի:

—Կէօրիւեօրմուսունուղ, շիմտի
աշիքեար անլաշըլմագտա տըր քի,
մէղքիւր տիւէլլօեա նէ մէրթէպէ
մէհպուր պուլունմագտաեքմ:

—Նիլին մէհպուր պուլունա-
ճադընըղտըր... — տէտի մէրգումէ
ուսուղարընը սիլքէրէք, — պօշ պօ-
ղաղըն պիտի, գահվէնին պիտիտէ,
վէ տօղրուտան տօղրուտա սիլլէ իտի-
թապէն օլմատըղը թագտիլտէ,
պօշ պիտի լաղըրտը իթմիշ իմիշ,
շիմտի գալղըպտա պունա պու մէր-

թէպէ էհէմմիլէթ վիրէրէք, տիւ-
էլլօեա շըղըշադըլըղ մէհպուրիլ-
էթթէն տտտ իթմէքիլք, մէկէրչի
շայեանը թագպիհ պիտի շէյ տէկիլ-
մի տիւր:

—Լաքին, պիտի քէրքէ շունուտա
տիւշիւնմէլիսինիղ քի, մէրգում Ալ-
մանեալը, հէմ սիլիլն պիտիտէրինիղ
վէ հէմտէ պէնիմ եէկէնիլէրիմին
հաղղարթնտա, թահղարմիղ պիտի
լիսան իթմիմալ իլլէմիշ տիւր:

—Մատմօղէլ Վարթընյար օլ
գատար եիւքսէք պիտի մէվգըտա
պուլունմագտա տըրլար քի, զու-
հուրա կէլէն էօյլէ թահղիւր օղլա-

ընըն, թա օլլարա գատար շըղըպ
եէթիլէպիլմէլէրի, զաիէն իհթի-
մալին խարիճինտէ տիւր, վէ պիտի
տէրիմ ժօրթա կէլիննէ, մէրգում
քէնտու քէնտուլի միւտաթատեա
միւղ թէտիւր պուլունմագտա տըր:

Ամէլի թարաֆընտան գուհուրա
կէլէն մէղքիւր ճէվապտա, ան-
ճաղ գատընճա պիտի էմրի մանթըգ
էսէրի կէօրտիւկիւնտէն, Լիօնէլ
կիւլիմսէեէրէք:

—Մատամ, գանն իտէրիմքի,
պէնիմ մէրգումա վուրմուշ օլտու-
ղում թօղաթլարտան սիլ պիլապէր
պուլունմագտա օլմալըթըրղ...

—Մէրգումա թօղաթլմը վուր-
տու իտինիղ, — տէյի պաղըրտը Ա-
մէլի:

—Հէմտէ իքի եիւղիւնէ տախի
վուրմուշում տուր:

—Պրա՛վօ, — տիմէք տիւր քի սիլ
աշիլ վաղըթմա, հէմ եէկէնիլէրի-
նիլին, վէ հէմտէ պէնիմ պիտիտէ-
րիմին ինթիղամարընը ալմըշընըղ
տըր... — վէ տիմէք տիւր քի, ար-
թըղ մէրգումտան տալա վէ իտտաա
իտէնէք հիշ պիտի շէյլինիղ գալմա-
մըշ տըր...

—Վաղաա պէն քէնտի թարա-

Ֆրմտան տալա իթմէքտէ տէկիլ
իտէմտէ... մէկէրչի խաաթիմ օլան
տաէմ, պէնտէն եէմիշ օլտուղու
թօղաթլարը հաղմ իտէպիլիլմի,
տիմէք տիւր քի, տիւէլլօեա մէհ-
պուր պուլունմագտաեքմ:

—Իյի՛ եա, — տէտի Գօնթէս, —
մէկէրչի մէրգումուն մէրամընը իճ-
րա իթմէք իշին, քէնտի էօմրիւ-
նիւղիւ գալղըպտա թէհլիքէեէ
գօյմագլըղ ճալիղ օլտապիլիւրմի... —
մէկէրչի պէօյլէ պիտի մալաթիպաթաթ
շէյլէ լալի մալաթիպաթաթ կէօ-
թմէքիլք տիւլանէլիք տէկիլմի
տիւր:

—Խալը, էօյլէ պիտի թէքիլիլի գա-
պուլ իթմէքիլք, նամուս լուղէրինտէ
պիտի պօրհ տուր:

—Իմտի, պէնտէ սիլլէ խապէր
վէրիլիմքի, մէղքիւր պօրհու էտա
իթմէեէնէքսինիղ տիւր, անլատը-
նըղմի:

—Աղիղէմ մատամ, օլ սիլիլն
սէօյլէտիկիլիլղ, մէկէրչի իհթիմալ-
տէն օլտապիլիլմի...

—Հէմ իհթիմալտէն տիւր, վէ
հէմտէ րէք գօլայ պիտի շէյ տիւր
... — շիւնքի քիմսէ սիլլէ, տիւէլ-
լօեա շըղըշադըլըղա ճէպը իտէ-
մէղ...

—Վաղաա, քիմսէ պէնի էօյլէ
պիտի շէյլէ մէհպուր իտէմէղ, լա-
քին, էկէրչի ետըն սապտհ պէն
տիւէլլօեա շըղմաղ իտէմ, հէման
էօյլէ վաղթինէ գատար, թէքմիլ
Բարիս էհալիսինին լիսանընա տիւ-
շէնէկիլմտէ, վէ ալաղլըղ սըֆա-
ֆընը տա ալաճաղըմա, վէ եա-
րըն աղշամա գատար եալընըղ սի-
լին, պէլքի եիկիլմիլ քիլիտէն մէղ-
քիւր լաղըրտընը իշիտէնէկիլիլղտէ
շիւրհէ եօղ տուր:

—Սիլ բէք ալէա պիլիլիլիլղքի
պէն էօյլէ պիտի լաղըրտընա էհէմ-

կեանքը քանի որ փոքրիկ մէր. գումարն զայնքէն իշխմէ քան ի տի. վէ քէ քանիք, մէրգումնին էլ լինի թուական զանազան, էլ ինչից տիւրէմէ քան, վէ մէրգումնին տամարարը գանդարնա, թարիք. տէն մի սիւսիցնի պիւր հարարէթ ի. բաւ իշխմէ քան ի տի. . . -մէ կէրչի, օլ է օրորաւ մէնուս օլուս օլէ մի. նէտէն մանուս պուլունան չիչէ քէ. րի վէ ետրարարը հէտիցէ օլու. րադ թաղ տիւր իշխմէնիցն մագսէ. տի, ետրարար պիւր գորու ետար. կեար օլմագլըդ տան ի պարէթ մի իտի, մէ կէրչի մէղքիւր հէտիցէ. լէր, պէնիւր իշին, պիւրէր նիցէնի ճէլիլէ տէլիլէրի սանքիւրմագլըդ սէ. զա տէլիլ մի տիւրէր:

—Անալիս, — տէ. յի պաղարարը Լիւնէլ սուրէթի զահիւրէտէ տիւ. չարը իսթիգրապ օլարագ, — տիւմէ ք տիւր քի մէրգումէ գատուն. . .

—Մէրգումէ գատուն, — տէտի Ամէլի մէրգումուն լագըրտարնը քէտէրէ ք, —նիշին սաթիւմէ օլարագ պլմէղիկէ փուրմագ տաղընը, իշխմէ պէն քէնտիմիւմ. է վիլիւմ, սիգի սէ վ մէքտէ վէ տիւրտաւէ պուլունմագ. տէ օլուն պէն քէնտիմիւմ. — իշխմէ պէն օլ գատունըմ քի, քէնտի նա. մուսուսու տիւ չարը քիւր թէհիլիքէ գրարագ, պիւրա թէրէտտիւտ, պէօլլէ պիւր վագըթտա, թա պու. րանա գատար, հիսսի տէրունիմի իֆչա իշին կէլիլիւմ տիւր. . . - իշ. թէ պէն օլ գատունըմ քի, սիգէ, — Էլիւնէլ, սէն տիւրէլլօեա չըգըլմա. եաճագ օլուն, զիւրա, պէն անճագ սէ. նին իշին եաչամագ տաղըմ, իմտի, տալա իսթէմէմ քի սէն քէնտի է օմ. րիւնիւ տիւ չարը թէհիլիքէ գըլա. սըն. . . ք տիւմէ ք, վէ տիւր իւղէրի. նէ կէլիւր եալիւրմագ իշին կէլիւրմ. Ամէլի պուլարը սէօլլէտի քտէն

սօնրա սիւքիւթ իշխմէ, վէ Լիւ. նէլին նէգտիւնտէ տիւր իւղէրիւնէ կէլիւր, վէ մէրգումուն էլլէրիւնի թուական տաղընա կէ. թիւրտիւ:

Մէրգումէնին սալարը օլ հէն. կեամտէ տաղըրարագ հէրն ու մէրն պիւր հալ քէտալ իթմիշ օլմագլին, պէնագ պիւրնիւ իշխմէ տալիւր տ. չըգ օլուն ու մուղարքնտան աչաղը տալիւրանարագ ինմէ քտէ, վէ կի. ճէլիլ քէ օմէլէ կի իւղէրիւնէ տէ օքլիւ. մէ քտէ իտիւր:

Շէհվէլիմէ մախսուս օլուն պու. րէրիւնիւր, վէ իւղէրիւնտէ հարը օլմուշ օլուն պիւր կէվէ քիւր հալին. տէ, օլ մէրթէպէ պիւր կիւղէլիլ քէտալ իթմիշ իտի քի, է կէրչի գար. չըսքնտա, էհիլի բըղըրագ տա քէտալի շէհրէթ իթմիշ օլուն Յափսէփ գե. զեցիկ պիւրէ պուլունմագ տէ օլուն ի. տի, էհիլէ քէնտույի գալթ իտէ. պիւրմէ ք իշին, չօգ կիւնիւր քէ քէ. ճէ ք իտի:

Լիւնէլ մէրգումնին մէղքիւր տարըզնա վէ էտէպիւրնէ հալինի կէօրտիւ քտէ, հատտէն զիւտտէ պիւր նէֆրէթ վէ պիւր իքրահիլիթ հիսս իշխմէ կէ պաչիւրեպ, վէ մէր. գումէնին տաղըրարըն, քէնտի լիլին թագումուն չօլմարնտան պիւրէ իյրէնմէ քտէ օլուն զունտան, շէօլլէ պիւր իքրահ վէ հիտտէթ իւղէ է. լինի կէրի շէքտի իտէ տէ, անինտէ մէրգումէ հագընտա շէվիւրմէ ք նիլիլիլիլտէ պուլունտուղու տօլապ. լարըտա տէր իտիւրը իյլէտիկիւնտէն, իշին թա սօնունու ալանա գատար թէհիլիլ իթմէ կէ ֆիլլիլիլնէ գա. րար վիւրտի:

—Անալա գալընը, մատամ. . . —տեաղա գալընը, րէնա իտէ. րիւմ սիգէ. . . —տէտի մէրգում եա. վաչնա վէ տիւրէլիլի պիւր սէօլլէ-

յիլ իլէ, վէ մէրգումէնէ տաղըն. էլիլիպ ուսուլ իլէ քէնտուէն տաղ. րու շէքէրէ ք:

—Անալա րէնամը գալու իթ. տիւրիւր, — տէ. յի սիւալ իթտի մէրգումէ, — մէղքիւր տիւրէլլօտան վագ կէլիլէ քիւր գարար վիւրտի. նիլիլի. . .

—Էսէֆ իտէրէ ք սէօլլէրիւմ քի իտար, — տէտի մէրգում, — քալին օ տէկիլ էմմա, նիշին պէնտէն, էօլլէ պիւր ինրարս միւլմիլն օլմաեան շէլի թալիպ իյլէմէ քտէ սիլիլ. . .

Ամէլի պիւրտէն պիւրէ սըչրաեպ աեաղա գալընը:

—Տիւմէ ք տիւր քի րէնամը րէտա իյլէմէ քտէ սիլիլ, էօլլէմի, — տէ. յի պաղարարը մէրգումէ:

—Էօլլէ իյլիլիլ իյլէմէ քտէ տիւր:

—Տիւմէ ք տիւր քի մուլիւրագ տիւ. էլլօեա չըգաճագ սընըղ տըր. . .

—Մէնագումում. . .

—Տիւմէ ք տիւր քի քիւլիլ րէնա. լարըմ պիւրնտէ օլունար, հիշ պիւր ֆաեիտէնի մուսիպ օլմաարար. . . -հէր հալտէ նիլիլիլ ու գարա. րընըղը մէվիլի ինրանէ վագ իտէ. ճէքսիլիլ տիւր:

—Նամուսումտան պիւրիւր հիշ պիւր շէ. յ օլմաարըղը հալտէ, մէղ. քիւր նիլիլիլիլիլտէն գաչընմագլըգ իտէ, նամուսումաւ բալիմուլ իթ. մէքիլիլ տիւմէ ք տիւր:

—Պէն պուրաեա, քէնտի նա. մուսումաւ ֆէտա իտէրէ ք կէլիլիլիլ տիւր, — իմտի, մէկէրչի սիլիլ քէն. տի նամուսումնուղու պէնիւմ իտիւ. րըմ իշին ֆէտա իտէ մէղմիլիլիլիլ:

—Խար, իտիւրընըղ իշին կէրչի հէր շէ. յի ֆէտա իտէ պիլիլիլիլ էմմա, եալընըղ օլ խուսուսու ֆէտա իտէ. մէմ. . .

—Տիւմէ ք տիւր քի սիլ պէնի սէվ. մէքտէ տէկիլիլիլիլիլ:

—Սիլի սէվմէ քտէ յիւմ, մատամ, վէ իշխմէ անըն իշին տիւր քի, եա. րըն տիւրէլլօեա չըգըլմագլըղըմ իյ. թիւրա իթմէ քտէ տիւր, չիւն քի, է. կէրչի եարըն պէն նամէրտիլիլիլիլ. տէ գաչընմագ օլուն, պէնի իլը րէտա իտէն, վէ իլը մուհապպէթի քէսէն պիլիլիլ քէնտիլիլ օլմագ. սընըղ տըր. . . զիւրա. տիւրէ ք պէ. նի պիւր նամուսումաւ կէրիլիլտէ թու. թաճագ սընըղ տըր:

—Խար, սիլիլ հագընըղտա պէնիւմ մուհապպէթիւմ պէր տէ. վամ օլունագ տըր. . . վէ մէղքիւր տիւրէլլ սէվտաւընտան վագ կէչ. տիլիլիլիլտէ իտէ, մէ. յլ ու մուհապ. պէթիւմ, եիւր տէֆա տաչա աը. թաճագ տըր. . .

—Սիլ օլպապտէ եանըլմագ տա. սընըղ:

—Աման եա րէպպի. . . սիլի իս. քեաթ իթմէ ք իշին նէ՝ թարիգ. թուլմագլըղըմ իյլիլիլա իթմէ ք. տէ տիւր. . . պիլիլիլ նէ՝ եաբաեմ. . . պիլիլիլ նէ՝ սէօլլէլիլ. . .

—Հիշ պիւր թարիգ թուլիլիլ, վէ հիշ պիւր շէ. յ եաբամալընըղ. չիւն քի, հէր նէ տէ եաբանըղ վա. հի օլունագ տըր, պիւր տիւրիլիլիլ. քեաթ իտէմէնէնէքսիլիլ տիւր. . .

—Տիւմէ ք տիւր քի հէրչի պատա. պատ տիւրէլլօեա կիտէնէքսիլիլ տիւր. . .

—Էվիլիլ, մատամ:

Ամէլի սաթիւմ պաղարարտան սօնրա:

—Շիմտի սապահըն սաթիլ իւշիւ տիւր. . . -Վէնսէն օլմանընա սա. տիլ գաչ տա՝ կիտէնէքսիլիլ տիւր, — տէտի:

—Սաթիլ եէտիտէ. . .

—Խար, կիտէմէնէնէքսիլիլ սէն, չիւն քի, կիլիլիլիլիլիլ վագթիլ կէլ. տիլիլիլտէ, սէն պէնիւմ սիլիլիլիլիլիլ

իւզերինտէ, կիւզէլ կիւզէլ ույ-
գուլար չէքմէքտէ պուլունմագ-
սըն տըր...

Ամէլի պուլուն սէօյլէտիկիլէ պէ-
րապէր, Գօլլարընը Լիօնէլին պօյ-
նունա աթըպ մէրգուսու գուճագ-
լատը, վէ շիտտէթի շէհվէթ իւզրէ
օրդըշարըրադ տօտագլարընը տօ-
տագլարընա վագ իլէ,

—Ահ, պէն սէնին նարի աշքըն-
լա եանըպ թուլթուշմագտաեքմ...
—տէտի:

Էկէրչի պու զարիպ մէնդարեւէ
մէրգուսու տէվամ իտէպիլսէ իտի,
Լիօնէլին պօեաոք մէյտանէ վու-
րաճագ իտի, իմտի, մէրգուսու պիւր
թագրիպ, մէրգուսուսին էլինտէն
քէնտուլի գուրթարարագ կէրի շէ-
քիլտի:

Ամէլի մէրգուսու պու հալի իւ-
զէրինէ շաշա գալտը, շիւնքի,
քէնտուլի պիւր ճիհան կիւզէլի մա-
գամընտա թուլթուշմագտա իտի:

—Ահ, սիզ պէնի ըէտտ իլէ ու-
գագ գաշմագտաօրընը... —տէտի
քէքէլէեքէք մէրգուսու, հալպու-
քի հէնուզ շիմտի պանա, «էէէ»-
էէէ տիեէն, մէկէրչի սիզ տէկիլ-
մի իտիլիզ:

—Էվլէթ, էօյլէ սէօյլէտիմ, վէ
սէօյլէտիկիլմտէ սահիհ տիր... սի-
զի սէվէրիմ...

—Իյի էմմա, պէնտէն ուզադ
գաշընմագտաօրընը, —տէտի մէր-
գուսու:

—Պէնի տիլնէյիլիզ, մատամ...
—տէտի Լիօնէլ, —հէր նէ գատար
սէօյլէմէք իթմէմէեօր իտիմ իտէ-
տէ, արթըք իզթիզայի հալ սէօյ-
լէմէքիկիլմ իճապ իլլէտիկիլտէն
հայտէ սէօյլէեէյիմ... —Էվլէթ,
կէրչի, պէն տաթի սիզի սէվմէքտէ,
վէ նարի աշքընըլա եանմագտա
թաթիմ... —նասըլքի պու կիւն իքի-

միզին տաթի գալպի պիւր պիւրինէ,
գրըրլմաղ վէ շէղիլմէզ պիւր պաղ
իլէ մէրպուլթ պուլունմագտա տըր-
լար...

Լիօնէլ պիւր սանիյեէ գատար
սիւքիւք իթտի:

Ամէլի մէրգուսու մէքքիւր սէօյ-
տէլիլինէն շօղլուգ պիւր շէյ անլա-
եամատըղընտան, քէնտուլ քէն-
տուէ,

—Աճապա պու տատամըն նիյեէթ
ու մագսէտի նէ տիր... —տէյի
սիւալ իթմէքտէ իտի, —պէն քէն-
տուտէն պուսէլէր տլմաօրնա պէք-
լէմէքտէ իքէն, մէրգուսու իտէ պէ-
նի անճագ գուրու պիւր լագըրտը
իլէ տլքնտըրմագտա տըր:

Լիօնէլ իթքրարէն քէլամէ ա-
ղազ պիւրլէ,

—Էվլէթ, ըուհ իլէ պիւր պիւրի-
միզէ մէրպուլթ պուլունմագտաեքը
ֆագաթ, ագտըր տաթիլմըք միւ-
քէմէլ օլամաեաճագ տըր... —
շիւնքի արա եէրտէ պիւր էնկէլ
պուլունմագտա տըր...

—Պիւր էնկէլ մի պուլունմագտա
տըր, —տէտի մէրգուսու կէնճ գա-
տըն:

—Էվլէթ, հէմ պիւր էնկէլ վտը
տըր, վէ հէմտէ տէֆի շաղէօի իհ-
թիլալտէն պուլունմագտան պիւր էն-
կէլ տիր...

—Բիմ իմիշ մէքքիւր էնկէլ...

—Բիմ օլաճագ, զէվճիլիզ գօնթ
տը Լառէնի տիր:

—Աճալիպ, պէն պու սէօյլէտի-
կիլիզտէն պիւր շէյ անլաեամաեօ-
րուս...

—Պէն պիւրինէ տիլտաթէ օլուպ
սէվտիկիլմ վագըթտա, անըն ամէլ
ու հարէքէթլէրինէ սահիպ օլմա-
եքպ, իլլա եիւրէկիլնէ սահիպ օլ-
մալըքմ... —տէտի Լիօնէլ, —պէն
էօյլէ գօճաօք պուլունմա պիւր գա-

ընըն մուհապպէթինէ շէրիք օլա-
մամ, հաթթամ, էօյլէ պիւր շէյտէն
նէֆրէթ տուեարըմ, վէ պէն, պէն-
տէն պաշգա պիւր տատամըն, պէն
սէնի սէվէրիմ, տիմէքլիկէ հագգը
պուլունմագտա պիւր գարըքա տօթթ
օլուպտա, սէվմէմէքլիկէ եէմին իթ-
միլիմ տիր, —վէ Մ. տը Լառէնի իտէ
հագգըլա սիզին գալպիլիզ սա-
հիպ պուլունմագտա տըր:

—Մէրգուսու պէնիմ գօճամ
տըր, —տէյի ճէվագ վիրտի Ամէլի:

—Արթըք օրատը պէնիմ պիլէ-
ճէկիմ պիւր շէյ տէկիլ տիր, իս-
թէր գօճանըղ օլուսն, իսթէր աշը
գընըղ, էլլէրիլ քի սիզին իւզէրի-
նիզտէ պիւր հագգը պուլունմագ-
տա, վէ սիզէ, —սէնի սէվէրիմ—
տիլէպիլմէքտէ տիր, իլլէ պէն
պէօյլէ աճալ աճայիպ պիւր թա-
պիլմա մալիք պուլունմագտաեքմ,
պէնիմ սէվտիկիլմ գարըքը, ան-
ճագ պէն սէվմէլիլիմ, պաշգաօք-
նըն անընլա մուհապպէթ իլլէմէսի-
նէ, զէրէճէ մի սաատէ իտէմէմ:

—Տիմէք տիր քի, սիզին գալպի-
նիզի ճէլպ իլլին, քիմսէմ օլմամա-
լը տըր, վէ քեամիլէն սէրպէթ պիւր
հալտէ օլմալըքմ, էօյլէմի, —տէ-
տի Գօնթէն նէֆէթի քէսիլէրէք:

—Էվլէթ, ֆագաթ, սիզին իլլին
• եօլտա պիւր սէրպէթլիք իհթիմալ-
տէն տէկիլ տիր, վէ պիլնաէն տլէյհ
արթըղ լագըրտընը պիլէ իթմէք
պօշ շէյ տիր...

—Իհթիմալտէն տէկիլմիտի, նի-
լին իհթիմալտէն օլմաեօր:

—Չիւնքի սիզին սէրպէթլիկի-
նիզ, անճագ տուլ գալմանըլա օ-
լապիլէճէք տիր...

—Մէկէրչի պէնիմ տուլ գալ-
մագլըղմ իհթիմալտէն տէկիլմի
տիր:

—Իյի էմմա, զէվճիլիզ տահա

շօք կէնճ տիր:

—Հէյ, մէկէրչի նիյէ վէ նիյէ
էրքէքլէր հէնուզ կէնճ շաղարըն-
տա ահրէթին եօլունու էլէ ալմա-
մըշարմը տըր...

—Վագաա օտա սահիհ տիր...
էօլիմէ վագթ ու միւտտէթ քէսի-
լէմէզ...

—Նիհաեէթ, էկէր պէն տուլ
գալըր իտէմ...

—Իլլէ օլվագըթ քեամիլէն սէն
պէնիմ օլմուշ օլուրտուն, վէ պէն-
տէ սէնին...

—Իլլէ պէնիմտէ պիլմէք իսթէ-
տիլիմ մահգա պուրտը իտի, —
տէյի պաղըրտը Ամէլի, —իմաի էօյ-
լէ օլտուգտա, մատամքի պիւր վա-
զիֆէ տատ իթմէքտէսիլիզ, վարը-
նըղ արթըք քէնտի տիլէյիլունուզու
իճրա իտիլիզ, ֆագաթ, շունուտա
ապա իտիլըքըքտան չըգարմամա-
լըքընըքի, պէն սիզին աթէշի աշ-
գընըղա եանըպ պիւրեան օլմագ-
տա օլտուգուստան, էօմրիլիզէ
պէն միլթէոարըք պուլունմագ-
տաեքմ, անըն գատը ու զըլմէթի-
նի պաշլըճա պէն զիեատէ թանը-
մագտաեքմ...

Պուլուն սէօյլէտիքտէն սօնրա
մէրգուսու ալէթթամիլ եինէ քիւր-
քիւնիլ կիլինիպ սարըլտը. շաքգա-
սընը պաշընա գօյտու, վէ,

—Ատիէօ, —ինշալլահ եագընտա
եինէ կէօրիլիլիլիզ... վէ օլվա-
գըթ պէնիտէ տուլ հալինտէ պու-
լաճագսընըղ... —տէտի:

Մէրգուսու իքի էլիլլէ Լիօնէլին
պաշընը թուլթու, վէ մէրգուսու
տօտագլարընը պուս իլլէտիքտէն,
վէ թիւլիլիլա աշաղը ալարագ. եիւ-
զիւնիլ գաթաթտըքտան սօնրա, օ-
տա գաթուսունա տօղրու գօյտու,
սիւրմէսիլի շէքիպ աշտը, վէ տի-
շարը չըգտը:

Գորա Ամէլինին տօտազարբնըն քէնտի տօտազարբնա թօգունտու զունտա, քէնտիսինէ պիր երլան թօգունտազտա տըր կիպի իւղէլին. տէ պիր իւր.քիւնթիւ հասըլ օլտու:

Գորա հիշ պիր շէյ իշին տիւշտ. ըր թէաճճիւ պ օլմաղ ի.քէն, չէնտ սանիյնէ տիւշտը թէաճճիւ պ օլտու:

Վէ Ամէլինին պուսէսինտէն ի.ք. րահ իյլէմէ.քտէ օլտուզունտան, մէնտիլիլէ պիր գաշ տէֆա տօ. տազարբնըն օլտու:

—Ահ, խալինէ՛ գարը, — տէտի Գորա քէնտու քէնտուեէ, — նիհա. եէթ ըէտէրին Մարտիալըն մէքուհ գանընը թաշմազտասըն. — «էնին գանընտա տաթի պիր գանըն գա. թիլլի.ք անտարը պուլունտազտա տըր, — «էնին պապան բարա հրրս ու թամահ իլէ առամ էօլտիւրմէ.քտէ իտի... — «էն տաթի քէնտի շէհ. վէթին վէ քէյֆ ու սէֆան խաթիր իշին ճանրօր եազմազ իտիէրսին, — ճինսինիլտէ պիր գաթիլլի.ք վէ պիր զատտարըլըզ վէ խալինիլ.ք պուլուն. մազտա՛ տըր. — պէրէ.քէթ վէրսին. քի Ալլահըն չէրիտիլը տա տօղրու. եա տըր, Ալլահ հէր շէյի կէօր. մէ.քտէ վէ կէօղէթմէ.քտէ՛ տիր, — կէրչի սէնին նիյնէթի ֆասիտէն վէ մէքուհէն, քէնտի գօճան պուլուն. նան Կօնթրանը էօլտիւրմէ.ք տիր, լաքին, հէմ միւրատընա իրէմէեէ. ճէքսին, վէ հէմտէ գաղտըղըն գու. եուեա քէնտին տիւշէրէ.ք, քէն. տին էօլէճէքսին տիր:

Գորա պու հէնկեամտէ ֆիքրինի իտիլա իթմէ.քտէ պուլունան պիր թազըմ հիւզնէնկիլ թէֆէ.քիւր. լէրի տէֆ իլէ, տիվարլարը թէղնին իթմէ.քտէ օլան Վէնէտի.ք այնալա. ընտան պիրի տէրունինէ պազա. րազ, լէհճէսինէ պիր ֆէրրահլըզ

էտէրի քէնտ իթտիրտի.քտէն սօնրա, պրրազըպ եինէ օեռն սալօնունա կիթաի, վէ օրատա պուլունան ահ. պապլար տաթի, մէրգուճու կէօր. տիւ.քլէրինտէ, է օյլէ կիճէլէյին, կիւղէլ կիւղէլ գաաթըլար կէլիպտէ սէնի պուլունտա տըրլար եօլուն. տա լաթիֆէլէր իտէրէ.ք էյլէնմէկէ պաշլատըլար:

—Էլ պէթթէ, — տէյի պաղըրտը կիւլէրէ.ք գօնթ տը Լաաէնի, տօս. թուճուզ Լիօնէլ հէնտիլ եիկիլմի պէշ չաղլարընտա տըր, հէր մէվ. «իմ՝ քէնտի մէյվէսինի վիրիւր, վէ հէր սինտէ քէնտի զէվլ ու սէֆա. սընը իտիէր, — տիւղէր գաաթըլար. տա, էլպէթթէ կէլիպ քէնտիսինի պուլունտա՛ տըրլար:

—Հազգընըզ վարտըր, աղիզիմ գօնթ, — տէյի ճէվապ վիրտի Լիօ. նէլ կիւլիւմէեէրէ.ք:

Պու արատա ԺօրԺ Տէրէյն իտէ, էգարթէ օեռնունտա, ինկիլիլ Վիլ. եամ՝ Տիգսընտան գաղանմըլ օլ. տուզու բարալարը, պազարտ օ. եռնունտա զայպ իլլէմէ.քտէ իտի:

132

Ամէլի, Գորանըն մէղքիւր խանէ. սինտէն չըգտըգտա, պէ.քլէմէ.քտէ օլան արապասընա կիտիպ պինտի, վէ արապաճեա, եինէ էվվէլէրի կէթիրտիկի մահէլլէ քէնտիսինի կէթիւրմէսինի էմր իյլէտի:

Արապա կիթմէ.քտէ ի.քէն, մէր. գուճէ տաթի պիր թարաֆա եան կէլէրէ.ք քէնտու քէնտույէ տէր. եաեը խէեալաթմա տալտը:

Մէրգուճէ էվվէլա քիրազ տօ. տազարբնը աշըպ վէ ինճու կիպի տիգիլմիլ օլան պէեազ տիշլէրինի զահիրէ իպրազ իլէ կիւլիւմէտի:

Մէրգուճէնին քեաֆֆէյի խէեա. լաթ չարիւը Լիօնէլ հազգընտա

տէճմէ.քտէ օլտուզունտան, մէր. գուճուճ պաղէն տիլլէրի էօնիւնտէ, վէ պաղէն տաթի գօլլարը իւղէրին. տէ կէօրմէ.քտէ իտի:

Արատան չէնտ սանիյնէ կէշտի.ք. տէ, կէօղէրի էօնիւնտէն սիեահ պիր տիւման կէշտի, — գաշարը օլ. նամաեա, վէ աննը գաթմէլլէնմէ. եէ պաշլատըլար:

Մէրգուճէնին գօճատը Կօնթրան կէօղէրի էօնիւնէ կէլտի, մէրգու. մուն, քէնտիսին իլէ էղճան ու տիլ սէվմէ.քտէ պուլունտուզու Լիօնէլին արա եէրինտէ պիր պիւեի.ք էնկէլ օլմաղտէ իտուկիսին տիւշլէնմէկէ պաշլատը:

Պիւթիւն վիճուտի իւղէրինտէ, օլ հէնկեամտէ պիր տիթրէմէ.ք հա. սըլ օլտու:

Չանն իտէրսին.քի կէօղէրինէ կէօրիւնմէ.քտէ օլան հիյպէթմիլ պիր գարսըլընը տէֆ իթմէ.ք իօ. թէեօր կիպի, գօլլարընը աշըպ ու. գաաթ վիրտի:

—Չաթէն պէն եանըլմազտա տէ. կիլ իտիմ, — տէտի մէրգուճէ քէն. տու քէնտուեէ սալքի եի.քսէ.քճէ պիր սէօյլէյիլ իլէ, — Տանտէ չիլէ. կիլին գուլվէթի էօրարբնըն մա. նէտսընը տէր.ք ու ֆէհմ իթմիլ ի. տիմ, — կէրչի Լիօնէլ պէնիմ նարի աշըղմա եանըպ գալիւլմազտա իտէ տէ, չի՛ ֆայիտէ.քի, մէյտան. տէ պիր աղեար պուլունտաթընը պիր տիւրլիւ իտիէմէմէ.քտէ տիր... — մէրգուճ գօճամը պիլէ գըղան. մազտա տըր...

Մէրգուճ պէնիմ՝ տուլ օլմազ. լըղըմէ միւրտա իլլէմէ.քտէ տիր... սէրպէթ պուլունտազարըղըմէ էմր իթմէ.քտէ տիր... — իմտի, մատամ. քի պու կիւն պէնիմ գալպիմէ հիւքմ՝ իթմէ.քտէ օլուպ, վէ պիւ. նանն ալէյհ պէնտի աշը ու

սէվտաթ զէնճիլլիլէ պաղանմըլ պիր էսիրէ մազամընտա պուլուն. մազտաեթմ, էմր ու միւրատընա իթտաթի իթմէլիյիմ, — սէրպէթ օլ. մալքեթմ, վէլ հասըլ տուլ գալմա. լընըմ...

Մէրգուճէ, գօճատը Կօնթրան հազգընտա հատտէն զինտալ խա. թաթէնկիլ օլան մէղքիւր խէեալա. թա քէնտույի իթիլմ իլլէմէ.քտէ իտի:

Արապա լաղըմ կէլէն մահէլլէ եէթիլէրէ.ք տուրու վիրտիլինտէն, մէրգուճէնին խէեալաթը տաթի գաթ իտիտի:

Մէրգուճէ արապատան ինտի, արապըճընըն լիրալարընը վիրտի, չըգտըղը ու ֆաղ պաղէն գարսուտ. նու աշաթ, վէ քիմսէ գաթան տու. եուպ շիւպհէ պիլէ իթմէ.քսիլին, եինէ քէնտիսինի քէնտի տաթի.ք. սինտէ վէ օտաթընտա պուլուն:

Օտաաան իշէրի կիրէր կիրմէղ, իլ.ք իշի պիր քէրլէ արգաթընտա. քի քիւր.ք իլէ պաշընտա.քի շար. գանը, Լիօնէլին գօնաղընտա եար. տըղը կիպի, չըգտըղը պիր թարա. ֆա աթմազ օլտու, ֆաղաթմ, պուլարը էօյլէ մէյտանտէ պը. րազմազ իտիէմէտիլինտէն, կէօ. թիւրիւպ քէնտի մահէլլի մախտու. լարընա վաղ իլլէտի, վէ պէօյլէ. լի.քլէ, օլ կիճէ օլ եօլտա տիշարը չըղմըլ օլմաթընը, պիլղաթմ քէնտի պէպէմէսինտէն տաթի աղլամըլ օլտու:

Կիլինմիլ օլտուզու աշըղ ընէկ կի. ճէլի.ք կէօմէկիլին տաթի չըղարա. րազ, գօեու ընէկ պիր կիճէլի.ք կիլինտի, վէ ճէպինէ տաթի, ու. ֆաճըզ պիր պիլլուր շիշէ իլէ, պիր. տէ մէ.քթիպտէ օլտուզու վաղըթ գալէմ՝ քէնտիլի չաղըսընը գօյտու վէ պատէհու պիր մուլմ եազարազ

խըտմէթ մէրտիվէնինտէն աշաղքի գաթա ինտի, թէ յրարէն տայրէ-րէնին իշ հալլուսունա կիթտի, վէ սալոնարտան կէշէրէք, քէնտույի զըշ պաղչէնինտէ պուլտու:

Սարմաշըզլարտան միւրէթթէպ պուլունան գամէրիյէնին ալթընա կիթմէզտէն էվվէ պիրաղ տուր-տու, օրթալըզա պիր գուլագ վի-րիպ տիյնէտի, վէ էլինտէքի մու-մու տէօրթ թարաֆա թուլտարագ կէօղտէն կէշիրտի:

Օնտան իքի սաաթ մուգատտէմ մահէլլի մէզպուրտէն կէշէրէք սօ-գաղա չըգտըղընտա, օրթալըզա հիւքմ իթմէքտէ պուլունան սուս-լուգ վէ սիւքիւնէթի հալ, հալէտ ալի սուրէթտէ հիւքմ ու տէվամ իլլէմէքտէ իտի:

Գու սուպուգ վէ պու սիւքիւնէ-թի հալ օրթապընտա, եալընըզ սօ-մաքի մէրմէրտէն միւրէթթէպ պիր հալլուգա ագմագտա պուլունան սուլարըն չաղլամասընտան պաշգա պիր սէս իշիտիլմէքտէ օլմամասընը կէօրտիւքտէ, քեամիլէն քէսպի իթմինանը դալպ իլլէտի:

Մէրգուլմէ չաբուգ չաբուգ ա-տըմլար ալարագ, վէ սըգ սըգ ա-ղանլար արասընտան կիթմէքտէ օ-լան էյրի պիյրիւ եօլլարտան կէշէ-րէք, մէզքիւր զըշ պաղչէնինին պիր ունսունտա պուլունան նըշան մահէլլինէ տօղրու կիթտի:

Մէրգուլմէ, էնվայի շէքլէրտէ եիւքսէլմէքտէ օլան աղանլար ա-րասընտան, գարանլըզտա, էլինտէ պիր ըշըգ պուլունտուղու հալտէ կէզմէքտէ իքէն, բէք աճայիպ պիր հալ ու հէյեթթտէ կէօրիւն-մէքտէ իտի:

Նըշան մահէլլինէ վասըլ օլմաղ-տան էվվէլ, մէրգուլմէ տուրու վիր-տի:

Օրատա, պիւնիւնէք պիր սան-տըգ տէրունինտէ, սօլկուն եաբ-րագլը պիր աղան պուլունմագտա իտի:

Մէզքիւր աղանըն եաբրագլարը արասընտան, էլմաեթ միւշապիհ օ-լան մէյլէլէրի, զըրմըղը Գըրմըղը բարլամագտա իտիլէր:

Հիքեաեթմիլի օգուեան զաթլար մէզքիւր աղանըն գանղի աղան օլ-մասընը, իլէրուլէրինի ունուլմամըշ օլտուգլարը հալտէ, բէք ալէտ տէրիսթըր իտէպիլիլէր:

Մէզքիւր աղան, չէնտ կիւն մու-գատտէմ Լիօնէլ Վարթընըն, պիր թագըմ տիպէր գատընլար հաղըր օլտուգլարը հալտէ, հաղընտա պաղը իյզահաթլար վիրմիշ օլտու-ղու մանսէնիյեէ աղանը իտի:

Ամէլի մէզքիւր զէհիրլի տղանա շէօլլէ պիր աթֆը նիկեահ իլլէտի:

Մէզքիւր աղան հէր նէ գատար բէք եիւքսէք տէկիլ իտի իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, մէրգուլմէ-նին էլի, անճաղ ալթ տալլարընա եէթիշէպիլմէքտէ օլտուղունտան, վէ հալպուքի, սուեունու ալմագ իսթէտիկի էն զիեատէ կէնճ տալ-լար վէ Ֆիլիպէր եիւքսէքտէ պու-լունտուգլարընտան, էթրաֆընա պիր կէօղ կէզտիրտի, վէ պիր գաշ ատըմ եբրագտա, ալթը թէքէր-իլի պիր չիֆթէ մէրտիվէն պու-լունմագտա օլտուղունու կէօրտիւ վէ մէզքիւր պաղչէպանլարըն իմօն-լուգլարտա իսթիմալ իլլէմէքտէ օ-լուպ, վէ բէք գօլալըզլար իսթէ-նիլէն մահէլլէ կէօթիւրիւլէպիլմէք-տէ պուլունան մէրտիվէնի եիթէ-րէք, մէզքիւր աղանըն եանընա կէօթիւրտիւ, լաղըմ կէլտիկի մէր-թէպէ եիւքսէկէ չըգտը, չաղընը-նը չըգտընա աշաղ վէ թագէ ֆիլիս-լէրտէն տէօրթ պէշ թանէսինին

ուճլարընը թուլուպ քէսէրէք պէք-լէտի:

Արատան չէնտ սանիյեէ կէշէր կէշմէզ, մէզքիւր ֆիլիպէրին թէ-բէլէրինտէն սիւտէ պէնղէր պի նէ-վի սու տամլա տամլա չըգմագտա պաշլատը:

Ամէլի ճէպինտէքի շիշէնին աղ-զընը մէզքիւր տամլալարա թուլմա-րագ թօրլատը:

Պիր չէյրէք միւտտէթ զարֆըն-տա, մէզքիւր շիշէ եարընա գա-տար տօլտու:

Մէրգուլմէ շիշէնին աղզընը գա-բատը վէ ճէպինէ գօլտու, պատէ-հու մէրտիվէնտէն աշաղը ինտի, վէ մէրտիվէնտէ եիթէրէք եինէ էվ-վէլքի մահէլլինէ կէօթիւրտիւ, վէ թէքրարէն սէսսիղճէ քէնտի օտա-սընա կիտիպ չէքիլտի վէ դարու-սունու գաբատը:

Մէրգուլմէ օտասընա չէտիլտիք-տէն սօնրա, մէզքիւր շիշէնի ճէ-պինտէն չըգտար, ըշըղա թուլմա-րագ պագտը, վէ աճայիպ սուրէթ-տէ պիր խանտէ իլէ կիւլիւմաեթի,

—Շու ուֆանըգ քեաղըտ վարի ինճէճիք պիր շիշէ տէրունինտէ: Նէ՛ գատար պիւնիւնէք պիր գուլ-վէթլէր մահֆուգ պուլունմագտա տըրլար, — տէտի մէրգուլմէ քէն-տու քէնտուեէ, — էվվէթ, պու-քիւլիւնէք պիր շիշէ տէրունինտէ պիր էօլլամ, պիր սէրպէթի, վէ պիրտէ աշղու սէվտա՛ մահֆուգ, պուլունմագտա տըր:

Գատէհու մէրգուլմէ կէօթիւրիւպ, անալթարընը տալիմա քէնտի եա-նընտա սաղլամագտա օլտուղու պիր տօլապա սաղլատըղտան սօնրա զաթէն եօրուլմուշ օլուպ, վէ սա-աթտա սապահըն պէշինէ վարմըշ օլտուղու վագըթտա, գարեօլա-սընա տիւշիւ վիրէրէք, տէրին պիր

ուլգուեա տալտը:

Բօղ Պօնշան նամ՝ գատընը, հէր քէս տէրիսթըր իտէպիլի, զիրա իլէրուտէ բէք չօգ տէֆա զիքրի կէշմիշ տիր, —մէրգուլմէ, հաֆթա-տա իւշ տէօրթ տէֆա, քէնտիսի-նէ պիր աաթթ իտէրէք, Մարսիա-լըն խանէսինի թէրք իյէ, իլիզիճէ, եանի խըտմէթ քեար իլէ աշըք եաթ-տըգտան սօնրա, տիշարը չըգմագ-տա իտի, շէօլլէ քի, օլ կիթտիկի կիճէլէրին տիկէր գրամընտա, եինէ Մաթիֆէնին, եանի քէնտի ճան-տան տօթուլունու, վէ իլէրուտէ պէրապէրինէ էվլէնէճէկի աաթթին խանէսինտէ կէշիրմէքտէ իտի:

Սայքի Ամէլինին Սէն-Տօմինիք սօգաղընտա վագը քէնտի գօնագ-լարընտա ուեուլմագտէ իքէն, Բօղ Պօնշան իտէ, Ապէս սօգաղընտա քէնտի տօթու խանէսինտէ ուեու-եարագ, գալըզպ կիլինմէքտէ, վէ Մարսիալըն եանընտա խաթմա պա-գըճըլըգ մէմու իլիկէթինի իճրաեա տէվամ իւզրէ կիթմէքլիկէ հաղըր-լանմագտա իտի:

Մէրգուլմէնին տօթու Րէնէ Մա-ֆիթէ, զաթէն բէք էրքէն գալըք-ճը օլտուղունտան, չօգտան պէրու գալըմըշ, վէ չալըշմաեա՛ եանի քէնտի էվրագլարընը գարըշորըպ իլլէրինի օբրատընա գօլմահա պաշ-լամըշ իտի:

Բօղ Պօնշան կիլինիպ գուշան-տըգտան, շէօլլէ քի, պաշլնա չաբ-գատընը գօեուպ, էլլէրինէտէ էլ-տիվէնիլէրինի կէշիրտիքտէն, վէ չան-թաընըտա էլլինէ ալտըգտան սօն-րա, կիտիպ տօթուլունու օտասը գաբուսունու աշարագ իլէմի կիրտի,

—Կիտի եօրմուսուն, —տէյի մէր-գուլմէ մէրգուլմէնէ սիւալ իլլէտի:

—Էվվէթ, ճէնանէմ, —չի՛ չարէ,

կիթմէլիյիմ, կիթմէլիկէ պօրճու-
եում, -պէնիմ, սէառէթի հալիմ
կէրչի պուրատա տըր, սէնտէ պի-
լիւրին. -վէ սէնտիզ պիւր տաղըզ ա-
պիլէ էօմիւր կէչիւրմէլիկի ճանըմ
խոթմէլ, իւշէրիմէ պիւր մոհզու-
նիյնէթ տիր պառար. . . -լաքին,
պու ճիւմէլ իլէ տալիս, հէր հալտէ
կիթմէլիյիմ, դիւրա, ի-թիզ պալիմի-
ղիտէ ախչիւնմէլիկէ պօրճու եւազ,
էօյլէ տէկիլ մի, պու ալէմտէ է-
մէք օլմաեքնճա, էքմէք օլմադ.
-իմտի, ճէնտանէմ, շիմտի կէլտիմ
քի, հէմ տալիսէօ տիլէրէք կէօղ
լէրինիզտէն պու իտէլիմ, վէ հէմ
տէ, նա՞ւրը, պիւր շէյէ գաբար վէլ-
տինիզմի իտի, անը սիւալ իտիպ
անլաեաեքմ տէյի, -տէտի մէր-
դումէ:

-Էվլէթ, -տէյի ճէվապ վիւր-
տի Բէնէ:

-Նա՞ւրը, -տէտի Բօզ,
-Իճրա իտիլմէլի տիր:
-Նէ՞ վաղըթ,

-Հէման պու կիւնտէն իճրա ի-
տիլմէլի տիր:

-Չօզ իյի, իմտի պէնտէ իճրա-
սընա միւսարրաթ իտէրիմ. . . -
վէր պաւա սէն, օլ սէնին պիլտի-
կին շէյի. . .

Մաթիֆէ սանտալիյեթսինտէն
գալգարազ, պիւր շէքմէճէ աշաք,
վէ մտի քեաղքա տէրսնինէ սա-
լըլըշ պիւր ուֆաճըզ շիշէ շէքիպ
տլաք, շէօյլէքի, մէղքիւր շիշէ տա-
լի սալքի թըպզը Ամէլինին շիշէօի
նէ պէնդէմէքաէ իտի, մէղքիւր շի-
շէնի Բօզա վիւրտի, վէ մէրգումէ
տալիս շանթաքնա վաղ իյլէտի:

-Տիմէք տիր քի, տէտի մէրգու-
մէ, -եալընըզ պուսուլնլա իշ պի-
թէճէք, վէ միւրաաքմըզ հասըլ օ-
լապիլէճէք տիր, էօյլէ՞մի. . .

-Նէ՞ սէօյլէեօրսուսուզ, միւ-

րաա օլուսուսուզու թաղ տիրաէ, պու
շիշէ սաեէսինտէ, տէկիլ պիւր, իլ-
լա Մարսիալ կիւղի հէրիֆլէրին
տէօրթ պէշ Նէֆէրինի պիլէ պիւր
տալմա ահրէթէ եօլճու իտէպիլիւր:
-Պաւսու իտիլմալ իթմէնին եօ-
լու նաալ տըր:

-Իտիլմալի բէք գօլոյ տըր,
հէր քէս եօ բապիլիւր. . . -վէ դանն
իտէրիմ քի, դաթէն սանտա թա-
րիֆ իթմիլիմ տիր. . .

-Իհիթմալ տըր, ֆազաթ ու-
նալմաշ օլմալըեքմ. . .

-Իմտի, տիլնէ սէօյլէեէճէքլէ-
րիմի քի տէր իտիլմալ իտէպիլէսին, -
դէք քէս պու կիւն. . .

-Իէ՞ք ալէա. . .

-Իէ՞ք քէս եալըն. . .

-Չօզ իյի:

-Իքի կիւն ֆաալա վիւրէրէք հիշ
վիւրմէլիյի, ֆազաթ, օլ իքի կիւն
կէչիւրքաէն սանրա քէս-էք քէս-էք եա-
բարսըն. . .

-Պա՞տէ հաւ:

-Պաաէհաւաա տրթըզ իճապը-
նա կէօրէ ամէլ ու հարէ քէթ իտէ-
րիզ, -լաղըմ կէլէն եէնի վէ իզ-
թիզալը թալիմաթլաքը, ելինէ պէն
սանա վիւրիւրիմ. . .

-Իյի էմմա, հիւքիւմէթճէ հիշ
պիւր գօրգու եօգմաա տուր, սէն
հիւքիւմէթին նա՞ւրը գուրնաղ օլ-
տու գուսու պիլիւրսին, մէկէրչի սան-
րա ֆարզընա վարըլմա՞ղմը. . .

-Խալլը, հիւքիւմէթճէ հիշ պիւր
գօրգու ճալիղ տէկիլտիր. . .

-Օլպապաէ թէքմիլ էմիյիէթ
իւղրէ օլապիլմէքաէմիսին:

-Էվլէթ, -սանա վիւրալիլիմ դէ-
հիւրտէն էօլէն աաաա իւղէրինտէ,
հիշ պիւր էսէր գալմազաա տէկիլ
տիր. . .

-Բէք ալէա, թա՞մ իշթէ պէ-
նիմտէ իտիլմալիլիմ պու իտի. . .

աֆէրին պէնիմ գօճաճան քէօրէ-
կիմ. ինչալա հիւնէ կէրիւշիւրիւզ-

-Ինչալա հիւնիմ գօճաճան
բիլիճիմ⁽¹⁾. . .

Պաւսու պիւր պիւրիլէ պէօյլէ ճիլ-
վէլէշիպ շաղալաշաղգաա, վէ սէ-
վիլիպ էօրիւշալիւքաէն սանրա ալ-
լըլալալալ:

-Եաշա՞, -տիմէքաէ իտի Բօզ
Պանշան քէնտու քէնտու եէ, եօլտա
կիթմէքաէ իքէն, -պէնիմ ճէնա-
նէմ, եաղընտա սաեէմտէ պիւ եիւ-
ճէք պիւր սէրվէթէ սահիպ օլաճազ
ալը:

-Էվլէթ, էօյլէ տիր, պրուշին
նամ դէհ'ր էօյլէ պիւր դէհ'ր տիր-
քի, պէօյլէ շէյլէր իշին բէք միւ-
նաաէպէթի օլուպ վէ բէքաէ ուլաւն
տուր, -տէյի տիւշիւմէքաէ իտի
պէրի թաբաֆտա Բէնէ Մաթիֆ-
եալընըզ գալըրգաա, -վէ անճազ
մէղքիւր դէհ'ր սաեէսինտէ պէն
պու Ալահըն պուտալաաք գօճա գա-
լըտան գուրթուլապիլէճէկիմ տիր,
լաքին, Ալահ վիւրէյաի տէ, պիւր
քէրրէ շու բարալալը էլէ կէչիւրէ
իտիմ քի, օնտան սանրա իճապընը. . .

Բօզ Պանշան պիւր աբապաեա պիւն
տիկի կիւպի տօղրու ելինէ Մարսիա-
լըն խանէօինէ կիթմի:

Խըտմէթքեար իլէ աշճը, շէլէ-
պիլէրի քէյֆիպ տիւշէլիտէն պէ-
րու, սապալալը պօլ պօլ պիւր ուլ-
գու շէքմէքաէ օլտուղլալընտան,
Բօզ Պանշան քիմսէլէր իշիթմէքի-
ղին իշէրի կիրտի:

Մէրգումէ էլպիսէլէրինի չըգա-
րաապ պիւր կիճէլիք էնթարի կի-
յինտի, դէհ'ր շիշէսինի ճէպլինէ

(1)Մաշուգ վէ մաշուգալապ պէյիտէ,
պէօյլէ ճիւլլէր իտիլէրէք պիւր պիւրինէ
քէօրէք վէ բիլիճ վէ էմալի իտիլէր վի-
միլմէթիք աաէթաէն տիր:

գօյտու, վէ Ամէլինին եաբալը,
եանի գօճաաքնը դէհ'րլէմէք Նիյ-

եէթի ֆաալտէսիլլէ, քէնտի գըշ
պաղչէլէրինտէքի աղաճըն դէհ'րի-
նի ալաղգաան սանրա իճրա իլլէտի-
կի կիպի, քէմալի տիգգաթ վէ իհ-
թիեաթ իւղրէ եիւրի եէրէք, Մար-
սիալըն օտաօրնա կիթմի. . .

Մարսիալ սրթթը իւթմիւնէ եաթ-
մըշ օլտուզու հալտէ, կէօղլէրի գա-
բալը օլաբազ, տէրին ալգուեա
տալմըշ իտի:

Բօզ մէրգուճաւն եանընա եազ-
լաշալ:

Մարսիալըն գաբեօլաաք եանըն-
տաքի պիւր տօլապ իւղէրինտէ, տա-
յիմա պիւր շիշէ իլաճ սաեա իլէ
պիւրտէ գաաէհ պուլունմազաա
իտի:

Մէղքիւր գաաէհ եալընընա գա-
տար աօլու իտի:

Բօզ Պանշան էլլէրի տալիս տիթրէ-
մէքիլլին, եանընտաքի դէհ'րտէն,
մէղքիւր գաաէհ իշին իշինէ պիւր տամ-
լա տալմաթալ:

Պու աբաաա Մարսիալ գըմըլ-
տանտը:

Բօզ Պանշան հէման էլլինտէ քի շիշէ-
եի գօյնուսա սըգըշալըրաապ սազ-
լաալ:

Բօզ անինտէ մէրգուճա տօղրու
էկիլտի, գուճաղլաալը, վէ խալին-
ճէ պիւր թաղ իւղրէ, տօտաղլալը
ուճուլա, մէրգուճաւ անընտան
պուս իլլէտի, վէ:

-Աղիլիմ, աճ սապա ուեուճաղ-
տամընըզ տէյի, խաասէթէն եօզ-
լաճաեա կէլտի իտիմ, ինչալա հի-
րահաթ ուեուճաղաալընըզ, էօյլէ
տէկիլ մի:

Մարսիալ կէօղ գաբաղլալընը
ինտիլէրէք, էվլէթ տէյի իշարէթ
վիւրտի:

-Ուճալըմ քի պու սապա հաա-

հա իյի հալտէ պուլունմագ տառը-
նըզ, էօյլէ տէկիլմի . . . —տէտի Բօզ,
Մարտիալ եինէ էվլէթ տէտի:

—Մհ, օհ, նէ գատար միմնուն
վէ մէօրուր օլմագ տառը, —տէյի
պաղըլուր Բընէ Մաթիֆէնին մաշու-
ղ տառ, հայտէ յինիզ, հաղըր պէնտէ
պուլտառ իքէն, շու իլաճընըղտան
պիր դատէհ տահա ալընըզ, ինչա-
սլլահ տահա զիեառէ իյիլիք պու-
լուրունուղ, զիրա, պէնիմ տիգ-
դաթըմա նէղարէն, պու իլաճ Բէք
իյի եարամագ տառը սիզէ . . .

133

Բօզ Պօնչան ուղ գօլունու քէյֆ-
օիդին սւմուղլարը ալընտան իա-
խալ իլէ, մէրգումու գալարըրառ,
վէ սու էլիլէ տախի, թա աղըլնա
գատար իլաճ տալարմաշ օլունու
ղու դատէհի ալարագ, տաաղլա-
րընա եաղլաշարըր, վէ Մարտիալ-
տա պիր համէտէ իշի վիրալ:

Մէրգում վէօղ իշարէթիլէ, մէր-
գումէնին սոյ ու հիմմէթինաէն տօ-
լաեք թագ տիմի թէշէքիլի իլէտի:

Մէրգում միւրայի գատըն, գա-
տէհի եինէ տօլապըն իւղէրինէ վաղ
իլէտիքտէն սօնրա, խաթմըն
եիւղ եաթըղընը տիւղէթտի, վէ
Մարտիալտա եինէ եալաշնաճըզ
եաթըրառ:

Վէ թէքրարէն մէրգումուն ան-
նընտան պուս իտէրէք, կիւեա պիր
շօնուզ օղշահօրճաքընա,

—Մհ, աղիզիմ, իշիէ շիմտի Բէք
րահաթ օլտունուղ, պիր իքի սաաթ
գատար տահա կիւղէլնէ ույղու-
շէքմէլիսինիզ, հա, էօյլէ տէկիլ-
մի, իյի օլմաղ մը . . . եինէ պէն
քէնալիմ, թաամ վաղթի եաղլաշ-
տըղտա կէլիլ սիզէ սէս վիրիլիմ,
հայտէ արսլանըմ հայտէ, ուեու-
եու վիրիլիզ պաղտեղմ, —տէտի:

Պատէհու մէրգումէ, պիր օիւ-
քինէթի հալ վէ րահաթը պալ
լուզրէ, վէ պէնէրաիկի իշկիւղար-
լըղտան տօլաեք մէմնուն օլունու վէ
կիւլիւմնէմէքտէ օլտուղու թագ-
տիրալ, օտառան տիշարը չըղտը:

Մարտիալըն էճէլի եաղլաշմաեա
պաղտաղը իալի, չիւնքի զէհիլին իլք
տալաթընը իշմիլ իալի:

Եիմտի պիզ հիքեայէմիդի դուօ-
եան զաթլարը պիրլիքտէ օլարագ,
Լիօնէլին Լօնարա սօղաղընտա վա-
ղը խանէսինէ կիտէլիմ:

Մէրգում խանէտէ, թա սապա-
հա գատար դումարա աշվամ ի-
ալիլմիլ իալի իսէ տէ, սաաթ սապա-
հըն ալթըրընա գարիպ վարաղտա,
սալօնտա, Լիօնէլ Վարթըն իլէ Լէօ-
րօլ Տէրէյն, վէ Լամպէր Մասօլ,
վէ աօղթօր Ժօղլեհտէն պաշղա քիմ-
սէ գալմամը իալի:

Սաաթ եէտիտէն ճիւղիճէ էվլէլ,
պու տէօրթ քիշիլէր, գարառա
հաղըր պէքլէմէքտէ պուլունան
պիր լանաօեա րաքիպ օլտուղլարը
կիպի, սիւրաթ իւղէ կիտէրէք,
եալընըզ օն տաղըղա գարֆընտա,
տիւէլլօ իշին րանտէ—վու վիրիլմիլ
պուլունան Վէնէն օլմանընտա վա-
ղը Բօրթ—Ժօն լօղանթառը եաղը-
նընա վաթըլ օլտուր:

Ալմանեալը Ժագօպ տալի, կի-
ճիքմէքիլին, սաաթ սէքիզէ պէշ
տաղըղա գալմըլ օլտուղու հալտէ,
պիր քիրա արապասըլլա, վէ քէն-
տի շահիտէրիտէ պիրլիքտէ օլա-
րագ, քէղալիք մահէլլի մէղպուրա
մուվասէլէթ իթտիլէր:

Իքի թարաֆը խաթիմէր, պիր
պիրլէրինի սէլամլատըղտան սօնրա,
թապանճա իլէ իճրա իտիլէճէք օ-
լան պիր տիւէլլօ իշին Բէք միւնա-
սէպէթի պուլունան, վէ եաղընտա
օլան պիր կէշիտէ տօղըու կիթտիլէր:

Իքի թարաֆ տալի թապանճա-
լար կէթիլմիլ իտիլէր:

Մէրգում սիւհալարա դուրա ա-
թըլաղտա, դուրա Ալմանեալընըն
կէթիլալիլի սիւհալարա իաապէթ
իթտի, տիմէք տիր քի, մէրգումուն
սիւհալարընըն իսթիմալի լաղըմ կէլ-
տի:

Էլլէրինտէ պիրէր տօղու թապան-
ճա պուլունտուղու հալտէ, Լիօնէլ
Վարթըն իլէ Ալմանեալը, արալա-
րընտա օթաղ տալմ մէսաֆէ պու-
լունտուղու թագ տիրալ, գարշը պէ-
գարշը տուրառլար:

Պուլար, իւշ շարթ իւղրէ հա-
րէքէթ իթմէքիլիլէ մէճպուր պու-
լունտագտա իտիլէր, շէօյլէքի, պիր
րինճիլի, անճագ աթէշ իշարէր ի
շահիտէր թարաֆընտան վիրիլալիք-
տէն սօնրա քէնալի սիւհալարընըն ա-
թէշէլէմէ պօրճու օլտուղլարը կի-
պի, իքինճիլի տալի, պիրի աթէշ-
լէտէտիքէ, տիկլիլինիլ աթէշէմէ
կէ հաղղը օլմանեալագ իալի, վէ
իւշիւնիլիլ տալի, անճագ սիւհա-
ղալտաճագլարը վաղըթտա, պու-
լունտուղլարը եէրաէն պէշ տալմ
իլէրու կէլէպիլէճէքլէր իալի:

Ալմանեալընըն րէնիլ աթմըլ ի-
տի, —մէրգումուն կէօղ գաթագ-
լարընտա վէ տօտաղլարընտա պիր
սիւիլ հարէքէթի միւշահտէ օլուն-
մագտա իալի:

Մէրգում պիթթէսաալիֆ, Լիօ-
նէլ Վարթընըն Բէք ութմա պիր
նըշան ալընը օլտուղունու իշիթմիլ
օլտուղունտան, զիեառէսէլլէ գօրգ-
մաեա պաղտաղը իալի:

Հէնուղ տիւէլլօեա չըղըլմագտան
էվլէլ, քէնալիլին, պաղընտան վէ
եալաթ կէօքսիւնտէն վուրուլարագ
սէրիլիպ շաքըրքըր իւղէրինէ եաթ-
մըլ, վէ ալ գանլօրա պէլէնմիլ տիր
կիպի գըեաա իլլէմէքտէ իալի:

Հալպուքի, էսէֆ օլունաճագ-
եէրի շու տուր քի, արթըզ պիր
քէրրէ մէրգում գահվէ Բիշտէ,
Լիօնէլ Վարթընտան թօղաթարը
եէտիքտէն սօնրա, տիւէլլօտան կէ-
րի շէքիլմէքիլիք իհթիմալտէն տէ-
կիլ իալի, չիւնքի, մաղարալըզ-
սաեքլաճագընտան, վէ քեաֆֆիէլի
աղրան ու էմալլէրինին, վէ ահ-
պապ ու րէֆիլլէրինին, հէր կիւն
վէ հէր րաթթ կէլալիլէրի մահէլլ-
տէ, նամէրտին, գօրգաղսն, գա-
րընըն տիւէրէք շէքիշալիլիլ էլլէ-
նէճէքլէրինտէ շիւրհէ սօղ իալի:

Մէրգում Ալմանեալը, մէլտանը
միւտարէպէ, վէլ հաթըլ գօրաքի
օլարագ կիթմէքտէ իալի:

Հալպուքի Լիօնէլ իտէ, տալթա
Ծաղ—Էլիզէտէ վագը եա Կաթիլին
Բընէթին նիշան ալմագլըզ մահէլլի
մալաուսունտա, վէ եաաա Կօնթրան
ար Լաթէնիլին գըլ պաղշէ ինտէքի
նիշան սալօնունտա տըր կիպի, պիլա
ֆիլթուր տուրուպ, վիրիլէճէք օլան
աթմէլ իթմէքիլիք ալէամէթինէ պէք-
լէմէքտէ իալի:

Ծահալլէրին իշինտէն, աթէշ ա-
լէամէթինի վիրմէք իշին գուրա իլէ
սէշիլմիլ օլան քիմէսնէ, էլիլի իւշ
քէրրէ պիր պիրլինէ վուրառ:

Իւշիւնիլ ալէամէթտէ պիր թա-
պանճա տըր աթէշլէնտի:

Ժագօպ Եիլլէր հալէա թիւթիւ-
նիւ չըղմագտա օլան թապանճա-
թընը աշաղը ինտիրալի:

Լիօնէլ Վարթըն կիւլիւմնէնէքէք
օտուն կիպի տիքիլիպ տուրմագտա
իալի:

Մէրգում պէշ տալմ իլէրու կէլ-
տիքտէն սօնրա, եինէ տուրու վիր-
տի:

—Աթէշլէլլինիզ, հայտէլինիզ,
աթէշլէլիպ պիթիլլինիզ, —տէյի
պաղըրալար Բրուսեալընըն շա-

հիտերի :

Կէրչի մէրգում Բրուսեայնըն ,
գորչունուն գարչքսընտա սէպաթ
ու մէթանէթ իւզրէ տուրմագլըդա
գարար վիրմիշ օլմասը կէօրիւմէք
տէ իտի , լաքին , պունունյա պէ
րապէր , թէքմիլ վիճուտաթ տիթ
րէմէքտէ օլուպ , վէ մօսօր քէսիլ-
միշ օլան աննքնտան աշտղը տախի
սօուգ սօուգ թէրլէր գաթրէ գաթ-
րէ աղըպ ինմէքտէ իտիլէր :

—Աթէշլէնէճէկիմ տիր , — տէյի
ճէվապ վիրտի Լիօնէլ , — լաքին ,
մահղա խաամիմ օլան էֆէնտիեէ ,
քէնտի ալիճէնապլըքմը իսպաթ
նիլէնէթիլլէ , լաթֆէն պէքլէմէք
տէյիմ :

Օլանտէ մէղրիւր կէշիտին իւ-
զէրինտէն պիր գըրլանկըճ կէշմէք
տէ իտի :

Լիօնէլ սայքի նըշան ալմագը-
ղըն , թապանճաքնը հալաթա գալ-
տըրարագ աթէշլէնի վիրտի :

Պիրտէ անիւտէ գլվալլը գուշնու-
ղաղըն , կիտիպտէ թա գօրգուսուն-
տան տիթրէմէքտէ օլան Բրուսեայն-
նընէօնիւնէ տիշտիկիւ կէօրիւտիւ :

Լիօնէլ Վարթըն մէրգումուսնա
նընա կիթտի :

—Կէօրիւնէօրմուսունուղ , էֆէն-
տի , — տէտի մէղում , — սիզին ճա-
նընըղս գաստ իթմէքլիք , անճադ-
պիր միւրատ իթմէքլիկիմէ մէնութ
պուլունմագ տա իտի . . . — նէ տէր-
սինիլ , էօյլէ օլմասընը սիզտէ իզնա
օլուպ թէսլիմ իտէրմիսինիլ , եօգ-
սա իթմէքմիսինիլ . . .

—Էվլէթ , թէպիմ իտէրիմ . . . —
տէտի Շիլլէր բէրէլէնէրէք :

—Էյ , շիմտի , հիշ թանըմատը-
ղընը , վէ ապա կէօրիւշիւպ գօ-
նուշմագլըք շէրէֆինէ նայիլ օլմուշ
օլմատըղընը մատմօղէլ Վարթըն-
լարըն , թէհի եէրտէ պօշպօղաղըղ

իտէրէք նամուղարընա թօգունմուշ
օլմանըղը , վէ հաղարէթիլէր իթմիշ
պուլունմանըղը , վէ պու հարէք-
թիլիլիլիտէ պիր թէթա օլմասընը
տախի իզնա օլուպ իզրար իտէր-
միսինիլ :

—Էվլէթ , իզրար իտէրիմ . . . —
տէյի վէվապ վիրտի մէրգում Ալ-
մանեայր :

—Օլպապտէ նէտամէթ կէթիր-
մէքլիքտէ օլմանըղը տախի պէեան
իտէրմիսինիլ :

—Էվլէթ պէեան իտէրիմ :

—Բէղալիք , Մ. Ժօրթ Տէրէյն
հաղղընտա տախի իթմիկիլիլիլ հա-
ղարէթտէն տօրանը իզնարը իէէն-
սիւֆ իլէ բէշիման օլտուղունուղու
սէօյլէրմիսինիլ :

—Շիլլէրէսիլ , էֆէնտի , վէ հաթ-
թա , շիմտիեէ գատար չօգտան պէ-
րու քէնտի նէտամէթիմի պէեան
իտէճէք իտիմ իտէ տէ , գօրգաղըղ-
իտէրէք տիւլլօտան կէթի շէթիլմիշ
տիր տէտիրթմէքլիք իտուսուսու
քլպրիմէ թօգունտուղունտան , պէ-
եան իտէմէմիշ իտիմ . . .

—Բէք ալէա . . . — արթըղ սիզ-
տէն պունտան զիեատէ պիր շէյ
թալէպ իթմէմ . . . — վէ էլլէրիլ քի
կէրէք սիզին վէ կէրէք պէնիմ շա-
հալէրիմ , հինի իզթիզատէ , պու
իզրարլարընըղա շէհատէթ իլլէսին-
լէր . . . — աալիյէօ , էֆէնտի , իլլէ
պու հալ սիզէ վարօրն պիր տէրս
վէ պիր նասիհաթ օլմուշ օլտուն . . .
—Էֆէնտիլէր , ալլահա՛ բամարա-
տըղ . . .

Լիօնէլ պատէհու Լամպէր Մա-
սօլու գօլթուղունա թագարագ ,
Լիօնէլ իլլէ աօգթօր Ժօսլէնին ար-
գասընտան կիթմէկէ պաշլատը , ա-
րապաթա պինտիլէր , վէ Լէօրօլ ի-
լէ Լամպէր Մասօլու , պալվար տէղ
իթմիլէնէ պըրագտըղտան սօնրա ,

քէնտիսի տախի աօգթօր իլլէ , Սէնթ
—Ուէն քէօշկիւնէ կիթտի :

Լիօնէլ Լէօրօլտան այրըլտըղը
վաղըթտա ,

—Աղիզիմ Լէօրօլ , պանա պիր
աօթլուգ եաթմագ իսթէրմիսինիլ ,
— տէյի սիւալ իլլէտի :

—Ճան իլլէ պաշ իւսթիւնէ , վէ
ղանտա իտէրիմ քի , զաթէն էմրի-
նիլէ միւնթաղըր պուլունտուղունու
սիզ տախի պիլիթսինիլ :

—Էվլէթ էօյլէ տիր :

—Էմրինիլ նէ տիր :

—Սիզտէն , պաշգա պիր շէյ իա-
թմէյիպ , իլլա սատէճէ Սէն-Տօ-
մինիք սօգաղընա կիտէրէք , էնիշ-
տէնիլ էֆէնտիեէ , շու շիմտիլի
կէօրտիւկիւնիլ տիւլլօտան , նէ
եօլտա կիւզէլ պիր նէթիճէ հաթըլ
օլտուղունու խապէր վիրմէնիլիլ ար-
ղու իտէրիմ , շիւնքի պու կիճէ մէր-
գում , հաղղըմտա բէք չօգ մու-
հապպէթ իպրաղ իտիպ էսէֆ իթ-
միշ , վէ պէնտէն , բահաթը գալպ
իւզրէ օլտուն իլլին , պիր աագըղա
էվլէլ պիր խապէր եէթիշտիլմէք-
լիկիմի թալէպ իլլէմիշ իտի . . . — իմ-
տի ումարըմքի , պու հիմմէթի եա-
րարսընը , էօյլէ տէկիլմի :

—Մէղքիւր էմրինիլի , շիմտի-
տէն , նօգթաթը նօգթասընա , վէ
տաղըղաթը տաղըղասընա իճրա
իտիլմիշ տէյի էմին օլապիլլըրսինիլ :

Լէօրօլ անինտէ էնիլթէսինին գօ-
նաղընա գօշտու , մէրգումա միւթտէ
վիրտի , վէ մէրգում տախի քէնտի
ղէվճէսինէ , Լիօնէլ թարաֆընտան ,
քէնտի խաամի հաղղընտա զուհու-
րա կէլմիշ օլան մէրտիկի վէ ալի-
ճէնապլըղը , քեամիլէն նաղլ ու
պէեան իլլէտի :

Արատան իքի սաաթ կէշէր կէշ-
մէղ , թէքմիլ Փարիս էհալիսի տի-
լինտէ , մէղքիւր հալատիս կէղմէք-

տէ օլտուղտան պաշգա , հէր քէս
Լիօնէլ Վարթըն հաղղընտա իզհարը
շէվգ ու թէվէճիւհ իլլէ մէտհ ու
սէնալէրտէ օգունմագտա օլտուղա-
րընտան , մէրգումուն շան ու շէրէ-
ֆի պիր գաթ տահա քէսպի թէղա-
եիւտ իլլէմէքտէ իտի :

Էօյլէտէն սօնրա , Ժօրթ Տէրէյն
քէօշկէ կէլտի :

Մէրգումուն պու զիեարէթտէն
մագաթտի իքի շէյ իտի , — պիրին-
ճիսի քէնտի նիշանըղ Լօրա Վար-
թընը կէօրմիւշ օլմագ , վէ իքինճիսի
տախի , քէնտի նամուսու զալլէթի-
նի շէքէրէք , օ սապահ տիւլլօտա
չըղըշմըշ օլմասընտան տօրանը , Լիօ-
նէլէ , թագաթիմի թէշէքքիւր իլլէ-
մէք իտի :

Ձաթէն Լիօնէլ իտէ մէրգումու
պէքլէմէքտէ օլտուղունտան , պը-
րագմանըպ ազշամ թաամընտ ալը
գօյտու , վէ մէրգումա ,

—Պու ազշամ պիլիմ իլլէ եալը-
նըղ գալմաեաճագսընըղ տըր . . . —
տիւն կիճէքի գումար խաամինիլ օ-
լան Վիլհամ Տիքըն տախի կէլէճէք
տիր , զաթէն անըտա պէքլէմէք-
տէյիմ , շիմտի նէրէտէ իտէ կէլիլ
չըղար . . . — տէտի :

—Տօղրուսու մէրգում բէք քի-
պար պիր զաթ տըր , Ֆադաթ ,
թէէսսիւֆ իտէրիմքի , զէվալլընըն
զարը , էգարթէտէ իլլի ուլմամագ-
տա տըր . . . — տէտի Ժօրթ կիւլիւմ-
սէեէրէք :

—Ձանն իտէրիմքի տիւն ազշամ
մէրգումուն եիկիլմի պէշ օթուղ
պին Ֆրանգ գատար բարասընը ալ-
տընըղ , էօյլէ տէկիլմի :

—Էվլէթ , Ֆադաթ , մէպաղը
մէղպուրու հըֆը իտէմէմիլմի տիր
. . . — շիւնքի պագարա օեունունտա
ղալպ իթմիկիլմտէն , Մ. Տիքըն
թարաֆընտան պանա վիրմիշ օլտու-

դունուղ պիր չէքի, պաշգա պիրի-
նէ վիրմէքիկէ մէնպուր օլտուշում
տուր...

—Ազիզիմ Ժօրժ, պէնիմ կէօ-
րիւշիւմէնէդարէն, օհունճա սիզին
մէնարէթի քեամիկէնիզ պուլունճա-
մալը տըր... —տէտի Լիօնէլ կիւ-
լէրէք, —վէ կէրչի օլ պապտէ տր-
դունուղ զիւտտէնէ օլուպ, վէ պիր
տէրէնէնէ գատար օլ տրդու պէն
տէ տախի վար խտէտէ, ֆազաթ, պու-
նիւմէլ իլէ տտիսի, գուճար տէնի-
լէն չէյապէն բէք ֆէնա վէ բէքտէ
թէնիլքէլի պիր չէյ օլտու դունտան,
էվիէնտիքտէն սօնրա, տրթըգ ֆու-
րիլ կէլմէնիզի, սիզէ տաթմանէնա
սիհտի խտէրիմ... —եօգտա, մոա-
զալլա, եկէկէնիմին վարիտաթընը
տախի օլ եօլտա թէլէֆ խտէնէկի-
նիլ, իհիթիմօլին տախիլինտէ տիր:

—Շիւբհէսիլ, —տէյի պաղըրտը
Ժօրժ հարարէթի պիր սէյլէյիլ
իլէ, —պիր քէրրէ օլ ճէնանէմ Լօ-
րա պէնիմ զէվնէնիլիմ օլտուգտան
սօնրա, պիր տահա էլիմէ քեաղրտ
ալմաեաճաղըմ տըր, —վէ պէնտէ-
նիդտէ էօյլէ տէ պիր ատամըմ քի,
քէնտի վատիմի ինրա խտէրիմ, վէ
ինրա խտէնէկիմի տէ, սիզէ եէմին
իլէ սէյլէրիմ:

—Պրա՛վօ, —Սիզին պու գարարը
գալիմիդտէն տօլտեք բէք մէմնուն
օլտում, վէ հիլ շիւբհէմ եօգտուր
քի, սիզ պու էֆքեար ունիյեթի-
տէ պուլունտուղունուղ թագտիրտէ,
եկէկէնիմ տէ զիւտտէսիլի սէա-
տէթպախչ պիր հալտէ պուլունա-
ճադ տըր:

Արթըգ շիմտիտէն սօնրա, սիզին
իլէ Լօրա վարթընըն ագտը իդտի-
վաճընա մանի օլաճադ, զոհիրտէ
հիլ պիր սէպէպ կէօրէմէմէքտէ-
յիմ, —մերգուճնին սէրվէթի ազի-
մէսինէ մալիք օլաճադսընըլ տըր,

վէ իւլ հաթիթաեա վարմաեքպ նի-
գամէն նիքեա հ գօնթրաթընըրտա
ինրա օլունտուգտա, թագիտաթիլէ
սէրվէթի մէգքիւրէնի, պի հադ գքին
քէնտի թագիթը իտարէնիզէ ալա-
պիլէնէքսիլիլ տիր:

Կէրչի Լիօնէլ պունլարը պէօյլէ
սէօյլէմէքտէ խաի, հալպու քի հա-
գըգաթի հալտէ, պունուն պիլթիւն
պիլթիւն մուղայիրինտէ խաի, եա-
նի, Ժօրժ Տէրէյն, բէք միւշքիլ
պիր հալտէ պուլունճադտա խաի, եա-
նի չէօյլէ քի, պօղաղընա գատար
պաթմագտա խաի, —օլունճա բարա-
սընը սարթ խաի պիլթիլիլ օլ-
տուգտան պաշգա, պօրն իլինտէ
տախի պօղաղմագտա խաի, —պուն-
տանտա գաթիլնաղար, ալթը միլիօն
ֆրանգ սէրվէթի պուլունտան պիր
գըղ իլէ էվիէնէնէք օլտու դունտան,
հալիլէ գըղա վիրիմէք իլին, շնա
կէօրէ հէտիյեթիլքէլ թէտաքիլքինէ
մէնպուր պուլունճադտա խաի:

Ժօրժ էվիլէլէրի, պու խուտու-
լար իւզէրինէ ալա տիւշիւնիւպ հի-
սապ իթմէմիլ խաի:

Մէրգուճ հէր թարաֆտան իս-
թէտիկի գատար իթիպար պուլուր
իթիգատընտա օլուպ, վէ ֆիլմագը
պու իթիգատա տա, էվիլէ էմիլտէ
քէնտիսինէ ճէվապ վիրիլ պիր հալ-
տէ պուլունճադ խաի:

Մէրգուճ պիր թարաֆտան քէն-
տիսինին պիր պօրտա տէլլալը օլտու-
ղունու, վէ տիկէր թարաֆտան տա-
խի էօյլէ պիր զէնիլն գըղ իլէ էվ-
լէնէնէկինի տիւշիւնտիւքտէ, հէր
քէս քէնտիսինէ, պիլա հօւտուլա,
իթէտիկի գատար մէպաղ իլին
էմիլյեթի խտէր էմէլինտէ պու-
լունճադտա օլտուղու կիպի, ֆիլ-
վագը էսնաֆտան վէ եախօտ սա-
թընըլարտան չօղարտա, մէրգուճ-
տան բարա խթէմէքսիլին, իթի-

պար խտէրէք, էն կիւղէլ վէ էն պի-
եատէ կիրտնպահա մալլէրի թագ-
տիմ իլէ սաթմաեա շալլըմագտա
խաիլէր, շիւնքի, եաղընտա բօրա-
լարընա գալուշաճադլարը էմէլ ու
էմիլյեթիլնտէ պուլունճադտա ի-
տիլէր, —վէ էօյլէ պիր եաղըլ միւշքի-
լինէ շաթմէք օլտուգլարընտան տօ-
լանը քէնտիլէրինի պալթիլեար
աաա խտէրէք, ուղուն պաաթէլէր
կէօթիլէմէքտէ, վէ միւմքին մէր-
թէպէ գիւտտէ ալաճաղըլ օլմագ-
լըղա շալլըմագտա խաիլէր:

—Իլլէր բէք սըրաաղընտա իլլէրու
կիտէնէքլէր տիր... —տէյի տիւ-
շիւնմէքտէ խաի մերգուճ Ժօրժ,
քէնտի իթիլիգ պալինի բէք բարադ
պիր սուրէթտէ կէօրէրէք, վէ էլ-
լէրինի պիր պիրինէ սիւրէրէք:

Հալպու քի, պիր տէ նալէհան
հէր պիր չէյ պիլթիւն պիլթիւն
թէպալ օլարադ, պաշգա պիր հալ-
քէսպ իլլէտի:

Էվիլէ էմիլտէ քէմալի խաիլչ
իւզրէ էմիլաա վէրմիլ օլան պա-
ղիլկեանլար, պիրտէն պիրէ թարա-
ու իսանը տէկիլիլթէրէք, օլ մէր-
թէպէ պարիա պիր մուտմէլէնէ, վէ
մերգուճու սըգըլարըմաեա պաշա-
տըլար քի, սէպէպլինի պիր տիւրլի-
տիւշիւնիւպ պուլաճաաղընտան,
քէնտիսի տտիսի շաշա գալմաեա
պաշաաղ:

Հէր նէ գատար պունլար էվիլէլ-
լէրի, էօյլէ պիր միւշքիլինէ մօլ
սաթմընլար տէյի ճան սաթմագտա
խաիլէր խտէն, պիրտէ վագթիլի հալ-
տէկիլէրէք օրթալըղա պիր տարլըդ-
աղը հիւքմ իթմէկէ պաշաաղըն-
աան, իթիպար տէնիլէն չէյ գալգ-
մաեա, ըստընթօնուլար ֆահիլ ֆի-
եաթ թէքլիլիլինէ, պանքէրլէր ի-
թիպարը քեամիլէն գալտըրադ,
գարլըլըդ եիւզ զրուշուդ բէհին

ալմաաղըճա, օթուղ զըշ, վիրմէ-
մէկէ պաշաաղըլար:

—Մաաա՛մ քի օրթալըղ պու հալ-
տէ տիր, —տիմէքտէ խաիլէր ալա-
ճադ սահիպլէրի, —Մ. Լիօնէլ վար-
թըն պիլգէ հիլ տէկիլ խտէ իսանէն
պիր էմիլյեթի վէրմէլի տիր, վէ
պիլգ մէրգուճուն սէօղիւնիւ, ա-
տէթա պիր պանգա քեաղըլը մա-
գամընտա գապուլ խտէրիլ:

Հալպու քի, բէք չօղ սէպէպլէ-
րէ մէպին, Ժօրժ խտէ, մէրգուճա
օլ եօլտա պիր նէվ քէֆալթիլի,
միւմքիւն տէկիլ տիր թէքլիլիլ խտէ-
մէգ խաի, շիւնքի իլինէ կէլմէլ խաի:

Տիմէք տիր քի, զիլքիլինի կէշալի-
կիմիլ, վէ էլլէմիլյեթիլ տէրքեար
օլան կէլին հէտիյեթի սէթէթիլինի
պիր սուրէթի լանըգտա թէտա-
րիք խաի տօնաթմաաղըլ թագ-
տիրտէ, քիլլի իւմիտլէրի վէ քիւլ-
լի խտէալլարը, մաաղալլահ մահվ
օլուպ կիտէնէք խաի...

Պունտանտա պէտթէրի վար խաի
Ջանն խտէրին քի կիզիլտէն մէր-
գուճանը պիր թահրիք խտէն վար
տըր կիպի, քիլլի ալաճաղըլար,
մէսէլա թաքիլիլլէր, ալապաճը-
լար, թօհաթըլար, աթ սաթմանլար
վէ դայրիհիմ, պիր միւտտէթ միւ-
սաաա խտէնէքլէր իքէն, մէրգու-
ճու ֆէնա մէրթէպէտէ սըգըլարը-
մաեա պաշաաղտա խաիլէր:

Պունլար բարալարընը սըգըլար
թալէպ իթմէքտէ օլտուգտան պաշ-
գա, օլմաաղըլ հալտէ հիւքիւմէթէ
միւրաճաաթմա մէնպուր օլաճադ-
լարընը պիլտիրտիլլէրի միսիլլու,
հաթիլա, Մ. Լիօնէլ վարթընա կի-
տէրէք, աղտը նիքեահըն ֆէրտա-
սը կիւնիւ, քէնտի եկէկէնի, եանի
եկէնի կէլին թարաֆընտան, քէնտի
բարալարընըն թէէտիյեթի խաիլէնէ-
կինէ տտիր պիր վաա իսթէեկէնէք:

լէրինի տախի սէօյլէմէքտէ խտի-
լէր...

134

Վէլհասը, Ժօրժ Տէրէյն, օլ
հէնկեամտէ, տէկիլ եայլընդ պիր
չօդ բարաեա միւհթան պուլուն-
մագտա խտի, իլլա չաբուգ սու-
րէթտէ թէտարիքինէ տախի մէն-
պուր պուլունմագտա խտի, չիւնքի
իշին վէ վագթին միւսաատէսի եօդ-
խտի, իշթէ պու սէպէպէ մէպնի
մէրգու, սըզը սըզըեա, Ապէս
սօդաղընտա պուլունան, վէ ֆա-
հիշ ֆայիդ իլէ բարա վիրմէքտէ
օլան Րէնէ Մաթիֆէնին իսմ ու մա-
հէլինի սօրուպ էօյլէնմէքտէ խտի,
Ժօրժ էօյլէ գօլալըզլա, հէր քէ-
սէ, քէնտի տախիլի հալինի անլաթ-
տըրանլարտան օլմաեքպ, իլլա սու-
րէթի դահիւրէտէն քէնտիսինի բէք
իյի հալտէ կէօթէրէպիլէնլէրտէն
պուլունտուղունտան, հէր նէ դա-
տար եայլընդ Լիօնէլին քէնտի հա-
լինէ վագթի օլտուղունու պիլմէք-
տի խտի իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ
տախի, նըշանլըսը Դօրա սալօնա եա-
նընա կէլտիլինտէ, իղթիրապը տէ-
րունինի վէ էնտիլէսինի քեամիլէն
սէթը իլէ, էն զիեատէ իլէրուտէ
պուլունան աշգպաղար տէրէնէ-
սինտէ իպրաղը աղամէթ ու լէթա-
ֆէթ իլէ, պիր նամղէտէ չէսպան
պուլունան հալ ու հարէքէթտէ
պուլունա պիրտի,

Թաամտան պիր սաաթ գատար
աղտէմ, Ժան Րընօ, Վիլեամ Տիք-
սըն նամընը թաշմագտա օլտուղու
հալտէ, օրաեա վաորը օլտու,

Մէրգու ինկիլիլիք թագլիտի-
նի, օլ մէրթէպէ միւքէմմէլ պիր
սուրէթտէ իճրա իտէպիլմէքտէ ի-
տի քի, Գրասէօր, Տիւբուի, վէ
Գէրթիլէնին պիլէ հասէտինի թահ-

րիք իտէր տէրէնէտէ պուլունմագ-
տա խտի, մէրգու քէմալի շէվգ
իւղրէ քէնտի օեուն խտուի օլան,
վէ պիր կիճէ էվվէլ բարալարընը
դաղանմը պուլունան Ժօրժուն է-
լինի սըգտը,

Թուֆրա պաշընտա, Վիլեամ Տիք-
սըն նէֆիս շարապլարը աթարադ,
նէշէլէնտիլի սըրատա, պիր կիւն
սօնրա Սիւիսէ կիտէնէկիլինի, վէ օ-
րատա պիր այ գատար դալաճաղը-
նը սէօյլէտի,

—Ա, տիմէք տիր քի, պէօյլէ
բէք շաբուք սուրէթտէ պիլի թէրք
իտէնէքսինիլ տիր, էօյլէ մի...
—տէյի պաղըրտը Լիօնէլ,

—Էվվէթ, չի շարէ, իշիմ վար
տըր, էօյլէ իգթիլա իթմէքտէ տիր
... —տէտի Տիքսըն, տայիմա թէ-
լէֆֆուղունտա պիր ինկիլիլիք է-
սէրի իսթիմալ իլլէեէրէք,

—Գէն իսէ սիլին իշին, աթ գօ-
շուշունա բէք մէրագընդ վար տըր
տէյի զանն իլլէմէքտէ խտիմ,

—Էվվէթ, հէմտէ էօյլէ տիր,
հագգընդ վար տըր, լաքին...

—Տիմէք տիր քի, պու բաղար
կիւնիւ Շաթիլիտէ պուլունմագ-
տա քօրընդ տըր, էօյլէ մի, պէն իսէ
եէվմի մէգպուրտէ, պիրի Պիւ Շը-
վիլ վէ տիկէրի տախի Միս Լօվիս-
մինտէ իքի Րէս աթլարըք եարըշա
չըգարթտըրաճագ խտիմ... —սէյիս
պաշըմըն սէօյլէտիլինէ նէգարէն-
մէղքիւր աթլարըմ պիւեիւք ֆիւ-
թուհաթ գաղանաճաղար տըր... —
վէ պէնտէ դաթընըզըն հաղըր պու-
լունապտա սէյր իլլէմէքթիլինիլ
էմէլիտէ պուլունմագտա խտիմ...

—Տօղրուտու պէհաէ բէք արղս-
իտէր խտիմ, Լաքին էսէֆ իտէրիմ
քի, մէղքիւր իգպալտէն մահրուճ
դալմագլըգ մէնպուրիլիլէթիլտէ
պուլունմագտաեքմ... չիւնքի շայ-

եանը հիւրմէթ տօթլարըմտան պու-
լունան սըր Արթիւր Լէպիլիլէ, Մօն
—Պան նամ ճէպէլին էն եիւքսէք
թէքէլէրինտէ պուլունմագլըգ սէօյ
վիրմիլիմ տիր...

—Տիմէք տիր քի, մալթապ սու-
րէթտէ, մէղքիւր զիլնէթտէ հա-
ղըր պուլունաքընդ տէյի իպրամ
իտէմէքէնէկիլիմ տիր, էօյլէ մի...

Էմնայի միւսահապէթտէ, ֆա-
գաթ շիւրհէսիլ օլտարագ էվվէլին-
տէն պէյնլէրինտէ գարար վիրիլմիշ
օլան պիր նիլիլէթէ մէպնի օլտու-
ղու հալտէ, Լիօնէլ պիր թագլիլա
Վիլեամ Տիքսընա, Ժօրժուն ֆօն-
տօ տէլլալարընտան պուլունտու-
ղունու անլաթտըմը տըր,

—Եա, տիմէք տիր քի, դաթը-
նըգ ֆօնտօ տէլլալըզլա մէշղու
պուլունմագտաքընդ, էօյլէ մի,

—Էվվէթ, աղիլիմ էֆէնտի, օլ
պապտ էէկէրչի պիր էմրինիլ օլուր
իսէ, էղճան ու տիլ միւնթագըր
պուլունմագտաեքմ...

—Հագըգաթէն օլ եօլտա պիր
տօթլուղունուղու արղու իտէրիմ,

—Էմր իտինիլ էֆէնտիմ... —
նէ տիր միւրատընըգ,

—Մահէլի մէսալիհինիլի պէեա-
նէ հիմմէթ իտէրմիսինիլ... —Իհ-
թիմալ տըր քի եարըն կէլիլ դա-
թընըղը պուլուր վէ կէօրիւշիւրիմ,

—Պուեուրունուղ, իշթէ գար-
թըմ... —քէմալի արղու իւղրէ դա-
թընըղը, էօյլէքէ գատար պէքի-
րիմ,

Փէրտասը կիւնիւ ֆիլվագը, Վիլ-
եամ Տիքսըն, սաաթ օն պիրտէ,
սօլ գօլթուղունտա, սիեահ մէշին-
տէն գօնա պիր չիղտան պուլուն-
տուղու հալտէ, Շօսէ-ա'Անմէն-
տէվաղը Մ. Ժօրժուն մաղաղաքընա
կիլիմտի,

Լաղըմ կէլէն սէլամ քէլամտան

սօնրա, մէրգու, մէղքիւր չիգ-
տանտան պիր թագըմ պանդնօթ-
լար չըգարտը, վէ Ժօրժա թագ-
տիմ իլէ, պէտէլինէ, քէնտիսի
ֆարիսէ ալտէթ իտիննէեէլ գատար
իւշ եիւզ եիկիլիմ պին ֆրանզիլըգ չը-
մէնտըքէր սէհիմլէրի սաթըն ալմա-
սընը, վէ մէղքիւր սէհիմլէրի, եօլ-
ճուրղտա չանթաօընտա պիրիլք-
տէ կէզտիրմէքիլքտէն իսէ, քէնտի
սանաղընտա սաղլանըլմաթ տահա
զիեատէ էմնիլիլէթիլ պուլունտու-
ղունտան, օլ խուսուսա տախի հիմ-
մէթ իլլէմէսինի, Րէնա իլլէտի,

—Բէմալի իֆթիսարա էմրինիլի
իճրա իտէրիմ, էֆէնտի... —տէ-
տի Ժօրժ:

—Մէմնուն օլուրում, թէշէք-
քիւր իտէրիմ, —տէտի Տիքսըն,

—Պու բարալար իւշ եիւզ եի-
կիրմի պին ֆրանզ տըր... տէտի-
նիլ, էօյլէ տէկիլմի,

—Էվվէթ, իսթէր իտէնիլ պիր
քէրրէտէ սիլ հիմմէթ իտիպ սանը-
նըգ...

Ժօրժ շաբուք սուրէթտէ մէղ-
քիւր պանդնօթլարը սալտը,

—Թաամա՛ տըր, էֆէնտիմ... —
տէտի մէրգու, —իմալ չիմալ դա-
թընըգա պիր մագպուղ սէնէտի
վիրմէլիլիմ,

—Իէք ալէա օլուր, զիրա, հէր
նէ գատար հագգընըգտա էմնիլիլէ-
թի քեամիլէմ վար իսէ տէ, նիլա-
մընտա իշ կէօրմէքիլք տէ, տայիմա
իլի պիր շէյ տիր...

Ժօրժ նիղամընա թէվֆիլիլի պիր
մագպուղ բուսուլարը եաղտը, վէ
Վիլեամ Տիքսըն մէղքիւր մագպու-
ղու ալըպ չիղտանընա աթտը, վէ
պատէհու քէմալի նէղաքէթ իւղրէ
Ժօրժուն էլլինի թուլթտուգտան սօն-
րա տիշարը չըգտը,

Մէրգու՛ տօղրու Մէղօն տ'Օր

տինմէ քլէ քէսպի շէօհրէթ իթմիշ պուլունան լոգանթմա կիթտի, լէզիլ թաամլորը եւտի, նէֆիս շարապար իշտի, համանա սիկարա-սընը եապար, վէ պատէհու գահ-վէսինի տաթի տլորդտան սանրա, հաղմի թաամ նիյնէթիլլէ պուլ-վարլարտա կէզմէկէ չըգար:

Մէրգում սատթ պիր բատտէ-լէրինտէ, վէնտէնտէ պիրինին իղ-հարը իֆրասընտան նաշի սաթըլմըլ օլան մալլէրի, իվրի ճատտէսինտէ քի պիր շարապը սաթըն ալորդ-տան սանրա, պիլմիւղայիտէ տէլ-լալար մարիֆէթիլլէ ֆիրուսթ իթ-տիլէնէկինտէն, մէզքիւր միւղայի-տէտէ հաղըր պուլունմաղ իւղրէ, Տրուօ սօգաղընա կիթտի:

Կէրչի 11 նիւմէրօլու սալօն կէ-նիշ սաթըլարտան պիրի իտի իտէ տէ, մահգա էշեա վէ թէնէմիւլաթմա տաեիր շէյլէրէ թաթիսի օլունմուշ օլտուղունտան, իշլէրինտէ էօյլէ բէք սիւսլիւ վէ բէք կիրանպահա շէյլէր պուլունմաղտա տէկիլ իտի:

Պինաէն ալէյհ, կիրանպահա բէ-սիմլէր, վաղօլար, վէլհասըլ սանա-իյի նէֆիսէյէ տաեիր շէյլէր մէ-րաղըլը օլուպ, վէ միլիօնլարճա սէրվէթ սահիպի օլանլար, մէզքիւր սալօնտա հաղըր պուլունմաղըլա էհէմիլյէթ վիրմէքտէ տէկիլ ի-տիլէր:

Ժան Բընօ մահէլլի մէզպուրա վա-սըլ օլտուղունտա, զաթէն պիր շօգ խալգ պիրիքմիշ իտի:

Մէրգում սաթթէ ինկիլիզ, եա-նի Ժան Բընօ տաթի, կիտիպ պիր քէօշէտէ տուրու վիրտի:

Փագաթ, առըլ քէնտի նիյնէթի-նին քիմսէ ֆէհմինտէ օլմաօըն իշին, պուլունան էշեալարա տիլգաթ ի-տիպտէ պաղմաղտա տէկիլ իտի:

Պիրտէ տէլլալ պաշը իլէ քէնտի

քեաթիպի կէլտիլէր, վէ քէնտիլէրէ մաթուս օլան եհրլէրինտէ տուր-տուլար:

Մէրգում, միւղայիտէնին պաշ-լաեաճաղընա տաեիր միթատտան օլան իշարէթի վիրէրէք:

— Էֆէնտիլէր, միւղայիտէ պաշ-լամաղտա տըր... — բարալար բէ-շին ալընըր պիլմէլիսինիզ... — քիմ-քի պիր շէյ սաթըն ալըր իտէ, պէ-հէր ֆրանգ պաշընա պէշ սանթիմ տաթի միւղայիտէ մէսարիֆի նամը-նա օլարաղ ֆաղլա վիրմէքիք ա-տէթտէն տիր... — տէտի:

Էվվէլ էմիրտէ ուֆագ թէֆէք շէյլէր սաթըլմաեա պաշլատը:

Եէվմի մէզպուրա, սաթըլճա պիւեիւք պիր իահիշ կէօրիւմէք-տէ տէկիլ իտի, զաթէն միւղայի-տէլէր էօյլէ տիրլէր, իղպալէ պաղ-լը պիր շէյ տիր, պաղէն ալընըլար թարաֆընտան պիր իահիշ վէ պիր բէզապէթ գուհուրա կէլէրէք, մալ-լէր զիեատէ ֆիեաթլա սաթըլտըգ-լարը միսիլլու, պաղէն տաթի մալ սահիպլէրինին իգպալլէրի իշլէմէ-տիկինտէն, հիշ պահա իլէ սաթը-լըլար:

Պիրտէ պու աբատա տէլլալ, շիմ-տի պիր տէ կիւղէլ եաղըլտանէ սա-թըլտաճաղ տըրտէյի խապէր վէրտի:

Մէզքիւր իշէ մէհմուր օլանլար, մէզքիւր եաղըլտանէեի, խալգը տէլ-լալ պաշը իլէ քէնտի աթամլորըն-տան աեըլմաղտա պուլունան բիշ-թահթանըն իւղէրինէ վաղ իթտի-լէր:

Միւնատի պաշլատը, քէնտի ու-սուլլէրի իւղրէ նիտա իլլէմէկէ, վէ

— Պաղընըլ, էֆէնտիլէր... — պու օն ալթընըն Լուի զէմանը կուս-թօսունճա եարըլմըլ օլան եաղը-լտանէնին էթրաֆընտա բիրինճ շէմ-պէրլէր պուլունմաղտա տըր, վէ

իւղէրինտէ տաթի մէրմէրի վար տըր... վէ բէք թէմիլ պիր հալտէ սագ-լանըլմըլ տըր... — իշլէլ գարաղը ալըլըր... իշինտէ օն թանէ շէքմէ-սի վար տըր... — բէք կիւղէլ պիր շէյ տիր պու, էֆէնտիլէր... — քիմ-քի սաթմաղ իշին ալըր իտէ, բարա-ղաղանճաղընա հիշ շիւբհէսի օլ-մաօըն, էլվէրիք քի շու շէմպէրլէրէ պիր եալաղը վուրտուրսուն... օլ վագըթ, էսկի զէման էշեա մէրաղ-լըն օլանլար, բարաեք էսիրկէմէ-եէնէքլէր տիր, պէօյլէ շէյ հէր վա-ղըլմ էլէ կէշմէլ... — պուրատա հէր շէյ եօղ պահաղընտա սաթըլմաղ-տա տըր... — եիւղ էլլի ֆրանգ տա իա-րիճ մէզաա...:

Քիմսէ ճէվապ վիրմէտի:

— Եիւղ ֆրանգա տլան վա՛ր մը տըր, — տէտի միւնատի:

Եինէ քիմսէ թարաֆընտան պիր ճէվապ վիրլիմէտի:

— Սէքսէն ֆրանգա միւշթէրիսի վա՛ր մը տըր, — էֆէնտիլէր, հէֆ-սինիզ պիրտէն սէօյլէմէյինիզ... պիրէր պիրէր սէօյլէյինիզ, — տէտի մէրգում միւնատի, շագաճըլըլա չըգըլարաղ:

Հէր քէս մէրգումուն մէզքիւր լաթիֆէսի իւղէրինէ կիւլիւշմէկէ պաշլատը:

Միւնատի թէքրարէն քէնտի վա-ղիֆէսինէ տէվամ պիրլէ:

— Եէթմիշ ֆրանգ, — տէյի պա-ղըլար:

— Օթուղ պէշ ֆրանգ... — տէ-յի ճէվապ վիրտի պիր էշեա ալըպ սաթըլմըլ:

— Օթուղ ալթը... — տէտի պաշ-գա պիրի, պիր քէօշէտէն պիր տի-վարըն էօնիւնտէն:

Ժան Բընօ պիր մէրաղ իւղրէ մէրգումա պաղմաեա պաշլատը:

Մէրգում, Ժան Բընօնուն էվվէլ

էմիրտէ նաղարը տիլգաթընը ճէլպ իթմէմիշ օլան ուֆաճըգ թէֆէնիք, վէ քիրլի եաղըլ էլպիսէլլի, վէ գար-մաղարըլ սագալլը, վէ աթարը մէյ-տանէ չըգմըլ սիեա հ գատիֆէ շաբ-գալը պիր իթթիեար ատէմ օլուպ, վէ մէզքիւր շաբգաեք, վէ տահա տօղրուսու պօնէթմաթըն իտէ, թա-գուլաղլարընա գատար ինտիլմիշ իտի:

Մէրգումուն եանընտա, կէրչի սատէ էլպիսէլլի, ֆագաթ, պիլիւ-ճէք պիր ֆաթիլեատան պուլուն-տուղու անլաշըլմաղտա օլան պիր գատըն, եիւղիւնտէ պիր նիգապ օլտուղու հալտէ պուլունմաղտա իտի:

Ժան Բընօ նէ մէրգումու վէ նէտէ մէրգումէնի իյի ֆարգ իտիպ թա-նըեամաթը իտէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ տաթի, Բէմի Եօմէն իլէ Պլանշ տը Լառէնի օլմալարընը, գարինէ իլէ բէք ալէա պուլապիլտի:

Մէրգում օլ անտէ քէնտու քէն-տուեէ կիւլտիւ:

— Դըրգ... — տէտի էվվէլլի տիւքքեանճը:

— Դըրգ պէշ... — տէտի մէր-գում իթթիեար:

Պու իքի բէյ վուրանլար պէյնին-տէ եալաշ եալաշ, մէզքիւր եաղը-լտանէ տօգսան ֆրանգա գատար չըգար:

Մէզքիւր եաղըլտանէ հաղգըն-տա լաղըմ կէլէն միւղայիտէ վագ-թը պիթմէկէ եաղլաշաղըտա, աթ-թըգ տիւքքեանճը բէյ վուրմաղ-տան կէրի տուրտու:

— Տօգսան ֆրանգ, օն ֆիեաթ... — տէտի տէլլալ պաշը, — զիեա-տէ վիրէն վար իտէ սէօյլէյին, տա-հա տէկէրի վար տըր, իյի պաղը-նըլ, սէօյլէյինիզ, — հայտէյինիզ, օն թօղմաղը վուրաճաղըմ...:

Մերգում էլինտէ քի ֆիլտիլիտէն
մամուլ թողմաղընը եօգարը դաւ-
տըրտը :

Ժան Բընօ եէնիտէն կիւմէկէ
պաշտաւը :

— Եիւզ ֆրանգ, — տէտի մէր-
գում հէնուզ թողմաղը վաւրմադ-
տան էվվէլ :

Բէմի Ծօմէն իլէ եանընտաքի
գատըն մէրգումա տողրու տէօնէ-
րէք, տիգգաթիլը տիգգաթիլը մէր-
գումա պագտըլար, վէ քէնտի քէն-
տիլէրէ, աճապա պու ինկիլիզ քիմ
տիր, տիւզմէնլէրիմիդտէն պիրիմի
տիր... աճապա եաղըխանէնին կիլ
լի մահէլլինի պիլմէքտէ մի տիր...
տէյի տիւշիւնմէկէ վէ քէղալիք քէն-
տի քէնտիլէրէ, խայր, պու առամ
էօլլէ պիրի օլմամալը տըր, տիմէ-
կէ պաշտաւը :

— Եիւզ ֆրանգ... — տէտի տէլ
լալ պաշը, — պու եաղըխանէնին
տահա տէկէրի վար տըր... վէ էվ-
վէլ էմիրտէ, եիւզ էլլի ֆրանգ
գըլմէթ կէօթիլէրիտի խալիաէ, չօդ
տէկիլ խալ :

— Հայտէ, սէօլլէ, սէնտէ գամմ
իլլէ, — տէտի եիւզիւնտէ նիգապ
պուլունան գատըն, եանընտաքի
իլթիլեարա գուլաղընտան :

— Եիւզ պէշ, տէտի մէրգում
իլթիլեար :

Եիւզ էլլի, — տէտի ինկիլիզ :

— Եիւզ էլլի պէշ :

— Իքի եիւզ :

— Իքի եիւզ պէշ :

— Պէշ եիւզ :

— Պէշ եիւզ պէշ :

— Պին ֆրանգ :

Կէրէք խալդ վէ կէրէք մէէմար-
լար, մէղքիւր րէգապէթի կէօրէ-
րէք, տիւշարը թէաճճիւպ օլմաեա
պաշտաւը :

Ինկիլիզ թարաֆընտան, պիր-
տէն պիրէ պին ֆրանգ տէնիլտիլի
կէօրիւլունէ, օրթալըղա պիր սիւ-
քիւթ տուր չէօքտիլ :

Տէլլալ պաշը վաղարը պիր հէյ-
նէթ վէ սէօլլէյիլ իլէ :

— Էֆէնտիլէր, էկէրչի պիր լա-
թիֆէ նիյեթիլիլէ իճրաի րէգապէ-
թիէ գալըղմադտա իսէնիզ, չիմաի-
տէն վաղ կէչմէլիտիլիլ, չիւնքի րէք
չիւքիլն պիր նէիլիճէ հաթըլ օլա-
ճաղընտա չիւրհէ ճայիլ տէկիլ
տիր, — տէտի :

— Ա, հիլ էօլլէ լաղըրտը օլմար-
մա, — տէյի ճէվապ վիրտի մէր-
գում ինկիլիզ, — մէկէրչի պուրասը
պիր լաթիֆէ մահէլլի օլտպիլիլմի
... — պէն պու քիւշիւնէք եաղը-
խանէնի ալմագլըղա խահիլէրիմ
— Իմաի, էկէր պէնիմ իւզէրիմ-
տէ գալտը իսէ, պուեռուրունուզ
բարասընը ալընըղ :

Օրթալըղտա պիր ֆըսըլթը տըր
կէգմէկէ պաշտաւը :

— Պէսպէլլի զարիպ իւլ ախլադ
պիր առամ օլմալը տըր... — տի-
մէքտէ խալիլէր պաղըլար :

— Պուտալանըն պիրի օլմալը տըր
... — տիմէքտէ խալիլէր տիկէրլէրի :

Հալպու քի աէլլալ պաշը, պին
թանէճիք ֆրանգըն, տաղըղտըն-
տա թէտիլեթ օլունտճաղընը իշիթ-
տիլինտէ, քէսպի իթմինանը գալպ
իլլէմիլ խալ :

Մերգում գալարընը ինտիրմիլ
իքէն, թէքրարէն լէհէնիտի տիւ-
ղէթտի :

Մերգում կիւլիւմէմէկէ պաշ-
տաւը :

— Պին ֆրանգ վար տըր, խալիւն
մէղտա, — տէտի թէքրարէն, — պիր
... իքի... իւշ... տիկէրէք էլին-
տէքի թողմաղը էօնիւնտէ քի թահ-

թահա վուրտու, վէ, վա՛րմը տըր
տահա դամմ իտէն, սէօլլէյիլիլ,
եօգսա սօն գարար վիրիլմիլ սաեը-
լաճադ տըր...

— Էվվէթ, պէնիմ իւզէրիմտէ
տիր, պըրադընըղ... — տէտի ինկի-
լիզ :

— Պին պէշ ֆրանգ... — տէտի
միօկին գըեաֆէթիլ մէրգում իլ-
թիեար :

— Պին պէշ եիւզ ֆրանգ... —
տէտի ինկիլիզ :

— Պին պէշ եիւզ պէշ ֆրանգ :

— Իքի պին ֆրանգ :

— Իքի պին պէշ ֆրանգ :

Ինկիլիզ իքի իւշ սանիլեթ գա-
տար սիւքիւթ իլթիլեթտէն սօնրա,

— Օն պին ֆրանգ... — տէտի :

Արթըգ պու ֆիեաթը իշիտէնլէր
թէաճճիւպ տէրէճէնիլ տալի տ-
շարադ, տիւշարը իլթիլըղապ օլմա-
եա պաշտաւը :

Հէր քէս, վէ հաթթա տէլլալ
պաշը տալի, գուլաղլարըլլա իշիթ-
մէքտէ օլաուղլարը հալտէ պիլէ
չիւրհէնէ դահիպ օլտուլար :

— Էյ ճանըմ, նէ՛ տիկէճէքօի-
նիլ, էֆէնտիլէր... — տէտի տէլ-
լալ պաշը :

Մերգում ինկիլիզ հէր քէսին
չիւրհէնիլ տէֆ իտիպ, վէ լաղըր-
տընըտա գըստա քէսմէք իլթիլեթ-
րէք :

— Պուեռուրունուզ, գարար վիրի-
նիլքի, հէման բարալարը վիրէ-
յիմ, իշիթ բարալարտա հաղըր է-
լիմտէ տիր... — տէտի :

— Օն պին պէշ ֆրանգ... — տէ-
տի Բէմի Ծօմէն պօղնուզ պիր սէս
իլէ :

— Օն պէշ պին... — տէտի սալա-
թէ ինկիլիզ, եանի ժան Բընօ :

— Օն պէշ պին պէշ...

— Եիւզիլմի պին...

— Եիւզիլմի պին պէշ...

— Եիւզիլմի պէշ պին...

— Եիւզիլմի պէշ պին պէշ...

Եէնիտէն օրթալըղա պիր սուս-

լուգ տուր չէօքտիլ :

Ֆիմաէ սէս չըգարմադըղըն, շա-

շա գալտրադ, իշին նէթիճէսինէ

պէքլէմէքտէ խալ :

— Էօֆ, նէ՛ գատար ուզուն սիւր-

տիւ պու մէղատ, — տէյի տիւշիւն-

մէքտէ խալ, — տէլլալ պաշը :

Մերգում եիւքսէք սէք իլէ :

— Եիւզիլմի պէշ պին պէշ ֆրանգ

... — տէյի պաղըրտը, — Էֆէնտի-

լէր, իշի պագընըղ, չօդ կիւզէլ պիր

չէյ տիր... տահա տէկէրի վար

տըր... պիր, իքի, իւշ, իշիթ վու-

րուեօրում թողմաղը, հայտէյի-

նիլ, դամմ իտէն վա՛ր մը տըր...

սէօլլէյիլիլ, սօնրա բէչիման օլուր-

սունուզ... իշիթ պիլթիլեօր հա...

— Էյ ճանըմ, պիլթիլեթէք իսէ-

նիլ պիլթիլիլիլ, — տէտի եալաշճա-

ճըգ Պանշ տը Լասէնի :

— Տուրունուզ... տէտի ժան Բը-

նօ, — շու եաղըխանէնէ պիր տահա

պագաեըմ...

Մերգում եալաշճաճըգ գանա-

բէլէրտէն կէչէրէք իլէրու տողրու

կէլտի, սըշրաեըպ բիշթաճիմանըն

վէ եալաւ թրաբէղանըն իւզէրինէ

չըգտը, մէղքիւր եաղըխանէնին եա-

նընա եաղաշտը, վէ կէօղիւկիւնիւ

կէօղիւնէ վաղ իլէ, պիր էհիլ հիւ-

նէրին պիր թաալիլէ պաղաղըղ վա-

ղըթտա եաղաղըղ կիպի, տիգգաթ

իւզլէ, եաղըխանէնին տէօրթ եա-

նընը կէօղտէն կէչիլտի, վէ պատէ-

հու :

— Ա, — տէյի պաղըրտը մէրգում

պիլտէն պիլէ սըշրաեարադ :

— Նէ՛ օ, նէ՛ վար տըր, — տէյի

սիւալ իլթիլ մէրգումա տէլլալ

պաշը :

—Սու թարափտաքի ահաղընըն թեքերկերի էքսիք իմիշ... —պէն իսէ, մահգա անըն իշին տլաճագ իտիմ... —տէտի:

Մէրգուճ պունու սէօյլէտիքտէն սօնրա, էքսէր տէֆա ինկիլիզէր իւզերինտէ կէօրիւկէլմէքտէ օլան ֆիւթուրսուզուդ իւզրէ, հէր քէս քէնտիսինին մէղքիւր հալ վէ լա- գըրտընտան տօլաեք գահգահա իլէ կիւլմէքտէ օլտուղու թագտիւր- տէ, եինէ խալգ իշինտէն կէշէրէք քէնտի էվիլէքի եէրինէ կիլիտի:

—Եիկիրմի պէշ պին պէշ ֆրանգ- տա գարար գըլմըշ տըր... —տէտի տէլալ պաշը, — վէ էլինտէքի ֆիւ- տիշիտէն թօգմաղը վուրարագ իշի պիթիւրտի:

—Մատամ քի մէղքիւր թէքէր- լէք էքսիք իմիշ, տօղրուսու պիրաղ պահալըճա տիւշտիւ պու... —տէ- տի վիլեամ Տիքսըն:

Մէրգուճ պունու սէօյլէտիքտէն սօնրա, եինէ պիր վագար իւզրէ օլտուղու, վէ թէքարէն հէր քէս տէ կիւլիւշմէքտէ պուլունտուղու հալտէ, սալօնտան տիշարը չըգտը:

Հալպուքի, պէրիտէ մատամ տը Լասսէնի, օլ լահգահա գատար էն- տիշէյի աղիմ իւզրէ պուլունմագտա իքէն, մէրգուճուն, արթըգ բէյ վուրմահարագ կէրի չէկիլտիկինի կէօրտիւքտէ, զիեատէսիյլէ սէվին- մէկէ պաշաղա իսէտէ, պու ճիւմէ իլէ տալի:

—Լաքին, աճապա պու առամըն մէրամը նէ իտի, —տէյի տիւշիւն- մէկէ պաշաղա, —աճապա պունուն թահթընտա նէ օեուն վար իտի, —աճապա պէն եէնիտէն պաշգա պիր տուգաղա տահա՝ մը տիւշտիւմ...:

Տէլալըգ իտէն քիմէսնէ, բէյ վուրմուշ օլան մէրգուճ իթիլեա- ըն եանընա եանաշար, վէ մէր-

գուսա,

—Էֆէնտի, հիմմէթ իտիպ իսմ ու մահէլինիզի պէհանէ հիմմէթ իտէ՝ր միսինիզ, վէ բէշինան էլ հի- սապ պիր մըգտարտա ագճէ թէս- լիմ իյլէրմիսինիզ... զիրա, պէօյլէ օլմագըգ ուսուլտէն տիր, —տէտի:

Բէմի Շօմէն, մատամ տը Լասսէ- նինին քէնտիսինէ վիրմիշ օլտուղու գարթընը մէրգուճ տէլալա վիր- տիքտէն պաշգա:

—Սիզ քէնտի ուսուլինիզ իւզրէ թէսլիմ իլմ ու խապէրինիզի վիրի- նիդտէ... —պիդտէ բարալտը վի- բէրէք, եաղըխանէեի գալտըրա- լըմ, —տէյի ճէվապ վիրտի:

Տէլալ պաշը, մէղքիւր գարթը թահթը նաղարտ ալտըգտան սօն- լա, եիւղիւնտէ Նիգապ պուլուն- մագտա օլան գատընա չէօյլէ պիր թէհաճիւկ իւզրէ պագտը, վէ պա- տէհու եաղըճըսընա, լաղըմ կէլէն իլմ ու խապէրի վիրմէքիկի էմը իյլէտի:

Մէղքիւր եաղըխանէ իշին, միւ- ղայիտէ մէսարիֆիտէ տալիտէ օ- լարագ, եիկիրմի ալթը պին իքի եիւղ էլլի ֆրանգ վէ պէշտէ սան- թիմ վիրիմէսի իգթիզա իթմէքտէ իտի:

Մատամ տը Լասսէնի ճէպինտէն գօճա պիր բաքէթ չըգարտը, բա- րալարը թէքմիլ վիրտի, վէ պատէ- հու սալօնտան տիշարը չըգտը:

Արատան պէշ տագըգա կէշտիք- տէ, Բէմի Շօմէն կէլիպ հալլիտէ մէրգուճեի պուլտու:

Խըտմէթճիլէրտէն պիրի, եաղը- խանէեի եանլարընա կէթիւրտի, պիր արապաեա վաղ իթտիրտիլէր, վէ արապա տալի, մէրգուճէ գօնթէս իլէ Բէմի Շօմէնիտէ պիրիքտէ ա- լարագ, մէրգուճէնին, Սէն-Տօմի- նիք սօգաղընտա վաղը օլան գօնա-

ղընա կէթիլիւրտի:

Գօնագտա խըտմէթճիլէր, մա- տամ գօնթէս թարափընտան քէն- տիլէրէ, էօյլէ թօղու թօքրագը վէ քէօհնէ պիր եաղըխանէեի, թա քէն- տի տայիրէօնէ չըգարըլմաընըն էմը օլունտուղունու կէօրտիւքտէն պաշ- գա, մէրգուճէնին պէրապէրինտէ պուլունան մէրգուճ միսկին հալ վէ գըեաֆէթի պիր իթիլեալ տալի կէօրտիւքլէրինտէն, զիեատէսիյլէ թէհաճիւկ իթտիլէր:

Հալ պու քի, մէրգուճուն խըտ- մէթ քեարլարը, քէնտի մատամա- լարընըն ֆիքրինի վէ զայլէսինի պի- մէքտէ տէկիլ իտիլէր:

Մէրգուճէ Բէմի Շօմէն իլէ քէն- տի օտտսընա չէքիլտիքտէն սօնրա, գարուեու գաբաղը վէ քիլիտէտի:

—Աչընըզ չիմտի շու եաղըխանէեի պագալըմ... —տէտի մէրգուճէ, հաքիմանէ պիր սուրէթտէ սէօյլէ- եէրէք... —պիր տագըգա էվիլէ շու տէրքեար օլան չիւբհէ վէ գօր- գուլարըմըն հալլինի կէօրմէքիսթէ- իմ...:

—Գօրգուլարընը՝ մը... —տէտի մէրգուճ իթիլեալ... —մատամ գօն- թէս, աճապա մէղքիւր գօրգուլա- ընըզըն նէտէն իպարէթ օլտուղա- ընը պիլէպիլիլմիլիմ...:

—Աչընըզ սիզ շունու, —տէտի մէրգուճէ գատըն, մէրգուճա ճէ- վապ տալի վիրմէքսիլին... —հէմ չաբուգ աչընըզ...:

Բէմի եաղըխանէնին գաբաղընը աշար:

—Նէ՛րէտէ տիր պունուն կիլլի կէօղիւ, անը՝ պուլմալընընըզ... —արաեընըզ, անը՝ պուլունուզ պա- գալըմ... —տէտի մէրգուճէ...:

Իթիլեալ քեաֆֆէյի չէքմէլէրի չըգարարագ եէրէ հալը իւզերինէ վաղ իյլէտի, վէ պատէհու հէր թա-

րաֆընը եօգլաեղա կիլլի մահէլինի պուլմաեա չալըշտը:

—Էօյլէ պիր չէյ կէօրէմէեօրում... —տէտի մէրգուճ:

—Իյլի եօգլաեընըզ, իյլի արա- եընըզ, —տէյի պաղըրտը Պլանշ պիր սապըրսըղըգ իւզրէ, —մութ- լագա պունուն պիր եէրինտէ պիր եայ պուլունաճագ տըր... —իշթէ անը պուլմալընընըզ...:

—Բահաթը գալպ իւզրէ օլուն- նուզ, մատամ... —էլպէթիլէ պու- լաճաղըմ տըր, լաքին, պիրաղ սա- պըր իթմէլիսինիզ... —էկէրչի բէք օլմագ իսէ, պէն պունու բարչա բարչա իտէրիմ, վէ իշթէ օլ վագըթ թաղիաթիլէ մէյտանէ չըգար... վէ օտա կիւճ պիր չէյ տէկիլ տիր... գաթէն բարտսը վիրիլմիշ տիր:

—Էվիլէթ, եիկիրմի ալթը պին ֆրանգտան զիեատէ բարա վիր- տիք... —տէտի մէրգուճէ աճը աճը պիր սէօյլէյի իլէ:

—Ճանընըզ սաղ օլտուն, մէկէրչի օտա պիր չէյ մի տիր, սիլլին իշին հիշ մագամընտա սաեըլա ճայիլ տիր:

—Էկէրչի պանա տօղրու սէօյլէ- մէքտէ օլտուղունուզու պիլսէմ, հիշ ճանըմ սըղըլմաեաճագ տըր:

—Պէն սիլլէ տօս տօղրու սէօյլէ- միշիմ տիր, վէ իոպաթըտա մէյ- տանտա տըր...:

—Իմտի չօգ լաղըրտը իթմէք- տէն իսէ, սիլլ արաեընըզ, շունուն եաեընը պուլմաեա պագընըզ:

Բէմի Շօմէն եէնիտէն մէղքիւր եաղըխանէնին տէօրթ թարափընը, վէ իշինի տիշինի եօգլատը իսէ տէ, եինէ հիշ պիր չէյ մուվաֆֆագ օլամատը:

—Պագսանաեընըզ, —տէտի մէր- գուճէ, —պիզ պու եաղըխանէեի եանլըշ ալմըշ օլմաեալըմ, իյլ տէր-

խաթըր խոտայիլմէ քտէ՝ միտինիդ, ա-
ճապա պո՛ւմու խոտի... եօգոս պաշ-
գա պիր եաղըխանէ տահամը վար
խոտի...

— Խաթըր, մատամ, պու օլմաօքնա
ղէրրէ գատար շիւրհէմ եօգ տուր...
— պէն զաթէն կէօրիւր կէօրմէ թա-
նըմըմ տըր...

— Բէք իյի էմմա, իշթէ կիղլի եէ-
րինի պուլա՛ւա եօրսունուդ,
— Հա՛, — տէյի պաղըրտը պիրտէն
պիրէ Բէմի:

— Նէ՛ տիր օ, — տէտի գօնթէն
քէքէլէեքէք վէ նէֆէսի քէսիլէ-
րէք:

— Շուրստա պիր շէյ կէօրմէք-
տէյիմ...
— Նէ՛ իմիշ պազալըմ:

— Պուրստա զըմըլտանմազտա օ-
լան պիր տիւլմէ պուլունմազտա տըր
... — վէ շիմտի իշթէ իտտա տա ի-
տէրէք տէրիմ քի, թամ արատը-
ղըմը պուրատը օլմալը տըր... Ֆա-
գաթ շունու պիլմէմ քի, պու տիւլ-
մէեէ պատմազլա մը աշըլաճազ տըր,
եօգոս մուղայիրի օլարագ չէքմէ՛ք-
լէ մի:

Մէրգում էվլէլտ տիւլմէնին իւ-
ղէրինէ պատը իսէ տէ, հիշ պիր
թէէսիր կէօրէմէտի. — պատէհու
ըզը ըզըբա եթի վիրտիքտէ ի-
սէ, պիր սէս իշիթիլտի, վէ պատէ-
հու, քէնտու քէնտուեէ պիր գա-
բազ աշըլտը:

— Թամամ, իշթէ պուլունտո՛ւ, —
տէտի Բէմի Շօմէն զուրուրլու պիր
սէօյլէյիշ իլէ:

Մատամ գօնթէս հիշ ճէվապ վիր-
մէեքէք, եաղըխանէեէ տօղրու է-
կիլտի, վէ իքի էլինի տախի մէղքիւր
եէնի աշըլան մահէլլէ իտխալ իյլէտի

— Ա՛, հիշ պիր շէյ եօգ տուր,
իշի պօ՛շ տուր, — տէտի մէրգումէ
գատըն մահգունիյեթի աղիմէ իւզ-

րէ րէքէլէեքէք, — էվլէթ, իշի
պօ՛շ տուր:
— Նէ՛ սէօյլէեօրսունուդ, միւմ-
քին տէկիլտիր, էօլլէ պիր շէյ օրա-
մաղ:

— Իշթէ, կէլինիդ պիղզաթ քէն-
տինիդ տախի պազընըդ...
— Վա՛յ տնասընը, եինէ մի պահ-
թըմը պօշա չըղտը...

Մէրգում իխթիեար տախի կի-
տիպ պազտը:
— Ա՛յ, պիր քեաղըտ բարչաք
վարտըր... — տէտի մէրգում:

— Պիր քեաղըտ բարչաքմը... —
տէտի մէրգումէ, — վիրինիդ չա-
բուգ պազաեքմ, պէլքի իւղէրին-
տէ պիր շէյ իշար իտիլմիշ տիր:

Բէմի Շօմէն մէղքիւր քեաղըտ
բարչաքընը մէրգումէեէ թազտիմ
իյլէտի:

Մէղքիւր քեաղըտ, տտէթա
պիր գալթ տը վիղիթ պօեուստա
պիր շէյ օլուպ, վէ իւղէրինտէ տա-
խի, դուրշուն գալէմ իլէ, պիր
գաշ լուղէթ եաղըմը իտի:

Մատամ տը Լասէնի մէղքիւր
քեաղըտը կէօղտէն կէշիրի կէշիր-
մէղ. րէնկի աթտը, վէ պազըլա-
րընտա պիր գօրգու էսէրի միւշու-
հէտէ օլունմաեա պաշլատըղը կի-
պի, պիւթիւն վիճուտինտէ տախի
պիր սինիր հալի հասըլ օլարագ տիթ-
րէմէկէ պաշլատը. — մէրգումէ կի-
տիպ պիր սէտիր իւղէրինէ տիւշիւ-
վէրտի, վէ մէղքիւր քեաղըտ բար-
չաք տա էլինտէն ֆըրլատը:

Բէմի էկիլիպ ալտը:
Վէ եիւքսէք սէս իլէ, շու աթի-
տէքի:

« Ժագ Էրվիէօ
« Վէնսէն 29 դեկտեմբեր 1828. »
« Լուղէթիլէրինի օգուտու »

— Ամա՛ն եա Բէպպիմ, — տէյի
պաղըրտը մէրգում, — պիղ խըրսը-

ղա՛ թուլուլմուշուղ տուր... մէր-
գում ինկիլիդ պիղտէն չալմը՛շ օլ-
մալը տըր... վէ հէմտէ մէրգում
ասըլ ինկիլիդ օլմաեքա, իլլա սախ-
թէ պիր ինկիլիդ օլմալը տըր: Մէր-
գում մուլազա պու եաղըխանէ-
նին պու կիղլի մահէլլինի պիլմէք-
տէ օլուպ, սաթըլմաղտան էվլէլ
ալմըլ... վէ պատէհու պիղիմէ էյ-
լէնմէքլիկէ չըղըմը պուլունմալը
տըր...

Մատամ տը Լասէնի, պուրնուն-
տան սըզը սըզը նէֆէսիւր ալըպ,
վէ կէօղլէրի իսէ աթէշ կիպի եան-
մազտա օլտուղու հալտէ աեաղա
գալգտը:

— Իյի էմմա, մէրգում աճապա
քիմ խոտի, վէ քիմ օլմաղըղք իհ-
թիմալի վարտըր, — տէտի մէրգու-
մէ հիտտէթինտէն նաշի բիւր դա-
ղապ օլարագ:

— Մատամ, մէրգում, մուլա-
զա պիր տիւլմէն օլմալը տըր... —
տէտի Բէմի Շօմէն, մէրգում սախ-
թէ ինկիլիդ, պէնիմ շիմտիքի իթի-
գատը գալիմէ նէղարէն, օլ սիղէ
էվլէլէլ լազըրտընը իթտիլիմ
սախթէ արապ օլմալը տըր. պէն
մէրգումուն, լէհէսինի տէրխա-
թըր իտիլմէքտէ իսէմտէ, իսմինի
պիր տիւրլիւ տէրխաթըր իտէմէեօ-
րում... — էլպէթթէ պէն մէրգում
իլէ, արթըգ պունտան պէօյլէ ուղ-
լաշաճաղըմ տըր... — Իքի տէֆա
տըր պէնի տուղաղա տիւշիւրմէք-
տէ տիր, չիւնքի, բէք շէյթան վէ
րէք ֆէնա պիր առամ օլմալը տըր-
լաքին, կէշմէսին նասիպտէն, մուլ-
լազա օն պէշ կիւնէ գատար, պէն
անըն քիմ օլտուղունու արաշթը-
րըպ անլաեապիլէճէկիմ տիր... —
վազտա, մատամ, պու կիւն մէր-
գում, սիղին իշին, չանթասընա
գօյմուշ տուր տէյի տիւշիւնիւպ

իթիգատ իթմէքտէ տիր, ֆագաթ,
պէնտէ մուղայիրի օլարագ տէրլիմ
քի, տէկիլ սիղ անըն չանթասընա,
իլլա քէնտիսի սիղին չանթանըզա
տիւլմիւշ տիր, էվլէթ, տէկիլ սիղ
անտէն գօրգուպ տիթրէեէճէքսի-
նիդ տիր, իլլա, պի ինաեթի իսիւ-
տա, քէնտիսի կէլիպ սիղտէն լուլթ
ու մէրհամէթ տիլէեէճէք տիր, իշ-
թէ պունուտա պէօյլէճէ պիլմէլի-
սինիգ...

— Օն պէշ կիւնէ գատար մը, —
տէյի սիւալ իլլէտի մէրգումէ քէ-
քէլէեքէք:
— Էվլէթ, օն պէշ կիւնէ գա-
տար, — տէտի թէքրարէն Բէմի Շօ-
մէն, — ինշալլաահ հիմմէթինիլլէ,
մուլաֆֆադ օլարագ, գաթընըզա
էղճանու տիլ պիր խըտմէթ իթ-
մէքլէք իգպալինէ նալիլ օլապիլէ-
ճէկիմ տիր...

Պատէհու մէրգում, մէրգումէ-
նին օտաընը վէ գօնաղընը թէրք
իլէ պըրագըպ կիթտի:

Վիլեամ Տիքսըն վէ եախօտ Թան
Բընօ, 11 նիւմբերու միւղայտէ
սալունուտան չըգաթտան սօնրա՛
պիր քիրա արապատընա պինէրէք,
տօղրու Մօնմարթըտա վազը Ապէս
սօգաղընա կիթմիշ իտի:

Մէրգում, մահէլլի մէղպուրտէ
իգամէթ իլլէմէքտէ օլան Բէնէ Մա-
թիֆէնին գաբուսու էօնիւնտէ ա-
լապատան ինտի:

Պէպէմէսի կէլիպ գաբուսու աշ-
տը:
Բէնէ Մաթիֆէ օրատա պուլուն-
տուղունտան, մէրգումու քէնտի իշ
օտաընա գապուլ իթտի:

— Պէն պու ինկիլիդի թանըմա-
եօրում... — տէտի մէրգում քէն-
տու քէնտուեէ, շիւրհէ իւղրէ վէ
... 42

իթիգատ իթմէքտէ տիր, ֆագաթ,
պէնտէ մուղայիրի օլարագ տէրլիմ
քի, տէկիլ սիղ անըն չանթասընա,
իլլա քէնտիսի սիղին չանթանըզա
տիւլմիւշ տիր, էվլէթ, տէկիլ սիղ
անտէն գօրգուպ տիթրէեէճէքսի-
նիդ տիր, իլլա, պի ինաեթի իսիւ-
տա, քէնտիսի կէլիպ սիղտէն լուլթ
ու մէրհամէթ տիլէեէճէք տիր, իշ-
թէ պունուտա պէօյլէճէ պիլմէլի-
սինիգ...

— Օն պէշ կիւնէ գատար մը, —
տէյի սիւալ իլլէտի մէրգումէ քէ-
քէլէեքէք:
— Էվլէթ, օն պէշ կիւնէ գա-
տար, — տէտի թէքրարէն Բէմի Շօ-
մէն, — ինշալլաահ հիմմէթինիլլէ,
մուլաֆֆադ օլարագ, գաթընըզա
էղճանու տիլ պիր խըտմէթ իթ-
մէքլէք իգպալինէ նալիլ օլապիլէ-
ճէկիմ տիր...

Պատէհու մէրգում, մէրգումէ-
նին օտաընը վէ գօնաղընը թէրք
իլէ պըրագըպ կիթտի:

Վիլեամ Տիքսըն վէ եախօտ Թան
Բընօ, 11 նիւմբերու միւղայտէ
սալունուտան չըգաթտան սօնրա՛
պիր քիրա արապատընա պինէրէք,
տօղրու Մօնմարթըտա վազը Ապէս
սօգաղընա կիթմիշ իտի:

Մէրգում, մահէլլի մէղպուրտէ
իգամէթ իլլէմէքտէ օլան Բէնէ Մա-
թիֆէնին գաբուսու էօնիւնտէ ա-
լապատան ինտի:

Պէպէմէսի կէլիպ գաբուսու աշ-
տը:
Բէնէ Մաթիֆէ օրատա պուլուն-
տուղունտան, մէրգումու քէնտի իշ
օտաընա գապուլ իթտի:

— Պէն պու ինկիլիդի թանըմա-
եօրում... — տէտի մէրգում քէն-
տու քէնտուեէ, շիւրհէ իւղրէ վէ
... 42

տիգ գաթիլը սուրէթտէ պագտըգ-
տան սօնրա, չիւնքի մէրգում, հէր
քէստէն շիւրհէ իյլէմէքտէ խտի,
վէ պու շիւպհէտէ պիլա սէպէպ
տէկիլ խտի...

Հոգիւնի Ժողովուրդ
136

Մաթիֆէ մէրգումա, էլիյէ եա-
ղըխանէսի եաղընընտա պուլունան
պիր ստնտալիյեէեի կէօթէրտի:
—Պուեուրունուղ օթուրունուղ,
էֆէնտի, տէտի մէրգում միւսա-
ֆիրէ, պիր էմիլինիզ վա՛ր մը տըր:
—Էվվէթ, էֆէնտի, —տէտի Ժան
Բընօ, իըպղը պիր ինկիլիզ թաւր
ու հարէքէթինտէ պուլունարագ, —
օիղէ բարա կէթիրտիւմ...

Մաթիֆէ թէաճճիւպ իւղրէ մէր-
գումուն եիւղիւնէ պագտը:

—Պանա բարա՛մը կէթիրտիլիզ, —
տէտի:

—Էվվէթ:

—Պէսպէլլի պաշգա պիր տտէ-
մին հիսապընա մահուպէն օլմալը
տըր, էօյլէմի, —տէտի Մաթիֆէ:

—Խայր... —պիղղաթ քէնտի հի-
սապըմ իչին...

—Իյի էմմա, —էֆէնտի, —տէտի
Մաթիֆէ, —պու կիւնէ գատար սի-
ղի կէօրիւպ վէ կէօրիւմէքլիք, վէ
պէրապէրինիզտէ պիր իշ եաքմօգ-
լըգ շէրէֆինէնալիլ օլմամըշքմտըր,
սիղտէ պիր մաթլուպում եօգ տուր
... իմտի էօյլէ օլտուգտա, կէթիր-
տիկինիզ բարա՛նէ տիր...

—Վագաա էօյլէ տիր, սիղէ հիշ
պիր բարա պօրճում եօգ տուր...

—Էօյլէ իսէ սէօյլէտիկինիզ բա-
րա նէեէ՛ մէպնի տիր... —ըէճա
խտէրիմ, տըղգ սէօյլէյինիզ քի, է-
կէր պիր եանըլըք վար իսէ զա-
հիրէ չըգըն...

—Բէք սատէ պիր շէյ տիր...

—Սիղէ եիկիրմի պին ինկիլիզ լի-

րասը կէթիրմիլիմ տիր...

—Պէշ եիւղ պին ֆրա՛նգ մը կէ-
թիրմիլիլիզ տիր, —տէյի պա-
ղըտը Մաթիֆէ:

—Էվվէթ, Լաֆիթ սօգաղընտա
վագը... նամպանգատան, կէօթիւ-
րէնէ, վէ կէօթիւրտիւ կիւ անտէ թէ-
էտիյեէ օլունմագ իւղրէ պիր ու-
ֆաճըգ շէք կէթիրմիլիմ տիր...
իշթէ, պուեուրունուղ...

—Էվվէթ, բէք ալէա, լաքին
հիշ պիր շէյ անլաեամաեօրում...

—պու շէքի պանա նէ՛ իչին կէ-
թիրմիլիլիզ տիր, միւրատ վէ մագ-
սէ՛տ նէ տիր:

—Տօթլարըմտան պիրի բէքտար-
լըգ իչինտէ պուլունմագտա իսէ տէ
...

—տէյի ճէվապ վիրտի ինկի-
լիզ, —պէնտէն կէլիպ էօտիւնճ
բարա իսթէմէկէ ճէսարէթ իտէմէ-
տիկինտէն... —անլաեքըմա կէօ-
րէ, հէր հալտէ սիղէ միւրաճաթ
իտէճէք տիր, իմտի սիղտէն մաթ-
լուպում պու տուր քի, մէրգում
կէլտիկինտէ, էլինտէն պիր սէնէտ
ալարագ, մէպլաղը մէգպուրու թէս-
լիմէ հիմմէթ իտէսինիզ... —ան-
լատընը՛ղ մը շիմտի մատտէեի:

—Չօգ իյի... —շէօյլէ քի,
սիղ պանա, պէնտէն իսթէնիլէճէք
օլան պիր մէպլաղը թէսլիմ իյլէ-
մէքտէսինիզ, վէ պունտան տա միւ-
րատընըղ, պէնիմ վաթթամիա,
կիղլիտէն, քէնտի տօթուրունուղուն
իմտատ ու մուալէնէթինէ եէթիշ-
մէքլիք տիր... էօյլէ տէկիլ մի:

—Էվվէթ, էվվէթ...

—Բէք թապիլի պիր շէյ տիր
պու... —պէն արա եէրտէ, սա-
տէճէ պիր վաթթամ օլմուշ օլաճա-
ղըմտըր, նասըլ քի չօգ տէֆա տա
պէօլէ շէյլէրէ թէսատիւֆ իյլէմէք-
տէյիմ:

Ինկիլիզ պունուն իւղէրինէ, էլ

էրինի օլուշտուրմաեա պաշլատը:

Մաթիֆէ թէքրարէն քէլամէ ա-
ղաղ պիրլէ:

—Եալընըղ, էֆէնտի, շիմտի շու-
նու անլամագ իսթէրիմ քի, զաթը-
նըղ թարաֆընտան զուհուրա կէլ-
մէքտէ օլան պու նէղաքէթ տուլղու-
սունու իճրասընա պիր վաթթամ օլ-
տուղում թագ տիրտէ, պէնիմ քէն-
տի մէնֆաթթմ՛նէ օլաճագ տըր...

—Սիղինտէ մէնֆաթթընըղ եի-
կիրմի պէշ պին ֆրանգ գաղանմագ
օլաճագ տըր... —իշթէ եիկիրմի
պէշ պին ֆրանգլըգ պիր շէքտէ
սիղէ:

—Եիկիրմի պէշ պին ֆրա՛նգ մը,
—տէյի պաղըրաը Բընէ. —չօգ ալի-
ճէնապ վէ չօգ ստիսալէթլի պիր
զաթսընըղ, էֆէնտի... —բէք ա-
լէա, էֆէնտի, բէք ալէա...

—Վիլեամ Տիքսըն... —տէյի
ճէվապ վիրտի Ժան Բընօ, —Միտ-
լանտ տախիլինտէ վագը Տիքսըն
Դարքըն միւթէսարըքը:

—Իմտի, մենսիէօ Տիքսըն, էմի-
ու միւրատընըղըն, նօգթասը նօգ-
թասընա իճրա իտիլէճէկի զըմնըն-
տա, քէմալի էմնիյեթ իւղրէ օլա-
պիլիլիլիզ... —մէրգումուն սէնէ-
տինտէ ֆայիլի գաշտան եաղմալը-
եքմ, զանն իտէրիմ քի օնտան վէ
եախօտ օն իքիտէն եաղսամ քեա-
ֆի տիր, էօյլէ տէկիլ մի... —հօշ,
էկէր իսթէր իսէք, եիւղտէ օնպէշ
տախի եաղապիլիլիզ եա:

—Ա, Խայր... մէրգում պէնիմ
տօթում տուր, իմտի, եալընըղ
եիւղտէ պէշտէնտէ եաղսանըղ քեա-
ֆի տիր... սագըն զիեատէ եաղ-
մաեաթընըղ...

—Պու տէտիկինիզ, թամ գանուն
ու նիզամըն թայեին իյլէտիկի ֆա-
յիլ մըգտարը տըր. տօղրունու սի-
ղին պու եաթաղընըղ, նատիր իւլ

էմալ պիր տօթլուգ տուր. —ա-

ճապա մէպլաղը մէգպուրու պիր
տէֆատա քեամիլէն վիրմէքլիկիմ
իգթիղա իտէ՛ր մի:

—Խայր, —էվվէլա իքի եիւղ պին
ֆրանգընը վիրտիլիլիզ... իքինճի
տէֆա իւշ եիւղ պին ֆրանգ տա-
հա թէսլիմ իտէրտիլիզ:

—Նէ՛ գատար վատէ վիրմէլիլիմ,
իւշ ալ մը, ալթը՛ ալ մը, եօգսա
տահա՛ զիեատէ մի:

—Խայր, եալընըղ իւշ ալ վատէ
թայեին իթսէնիզ էլվիրիր...

—Դարըլըգ րէհին վէ եախօտ
էմնիյեթ թալէպ իթմէքլիք իգթի-
տ իտէ՛ր մի, եօգսա եալընըղ պիր
իմգասըլա իգթիֆա իտիլէճէ՛ք մի
տիր:

—Էվվէթ, իւք տէֆա իչին գար-
շըլըգ րէհին թալէպ իթմէմէլիլի-
նիզ... ֆագաթ, իքինճի տէֆա ի-
չին թալէպ իյլէմէլիլիլիզ...

—Տիմէք տիր քի, իւշ եիւղ պին
ֆրանգը իսթէտիկինտէ, պէնիմ տէ
գարշըլըգ էմնիյեթ իսթէմէքլի-
կիմ իգթիղա իյլէեէճէք տիր:

—Էվվէթ, էվվէթ...

—Մէրգում տօթումունուղ, մաթ-
լուպ օլան էմնիյեթլի վիրէպիլէ-
ճէ՛ք մի տիր:

—Էվվէթ, —տէտի ինկիլիզ:

—Շիմտի իգթիղա իտէն շէյ,
մէրգումուն իսթինիլի սապէր վիրմէք-
լիկինիզ տիր, իմտի, հիմմէթ իտիպ
պիլտիրիլիլիլիզ:

Ժօրթ Տէրէյն տիր մէրգումուն
իսթի...

Մաթիֆէ պու իսթի իշիթտիկին-
տէ, իւղէրինտէ, աչըգտան աչըղա
պիր իւրքիւնթիւ էսէրի հասըլ օլ-
տու:

—Ժօրթ Տէրէյն մի, —տէտի մէր-
գում տիւշտըր իսթիղրապ օլարագ,
—ֆօնտօ տէլլալը էօյլէ՛ մի:

Ժան Բընօ իշարէթ իւր էվլէթ
տէյի ճէվապ վիրտիքտէն ոօնրա,
— Սիւզ մէրգուսու թանքմագտա՝
մըսընըզ, — տէյի սիւալ իյլէտի,
— Խայր, ֆագաթ, չօգ տէֆա
հագգընտա լագըրտը կէշտիկինի-
շիթմիշիմ տիր, — տէյի ճէվապ վիր-
տի Մաթիֆէ, — զաննըմտա մէր-
գուսուս իշի պիր աղտա պօղուգճա
օյմարը տըր, ֆագաթ, էօյլէ պիր
րէսմի իշտէ պուլունտուղու հալտէ,
պէօյլէ իսթիգրազա միւհիմաճ օլա-
ճագ մէրթէպէտէ տարլըղը պու-
լունտուղունու պիւմէքտէ տէկիլ ի-
տիմ, տօղրուսու շաշաճագ պիր հալ-
տըր պու... — վէ հէմտէ պէօյլէն-
տիկինէ կէօրէ, մէրգուս մէնկին
պիր դըզ իւր էվլէնէճէք իմիշ,
— Վագաա էօյլէ տիր... վէ օլ
ճիհէթէ մէրգուսու պէն տաթի թէշ-
վիգ վէ իսքեթա շալըշմըշմտըր,
— Լաքին, րէճա իտէրիմ լագըրտը
սիդտէ գալսըն, քիմսէ իշիթմէսին...
— Էլէմ իւղրէ օլմաքընըզ, էֆէն-
տի, — պէն էսրար սագլամագլըդ տա
օլ մէրթէպէ իւրու կիթմիշիմ տիր
քի, էկէրշի էսրար սագլանընըղը
մահվ օլաճագ օլսա, իճատընը եա-
քապիլիրիմ, — ալէլ խուսուս սանա-
թըմըն տաթի իգթիգասընտան տըր
Վիլեամ Տիքսըն աեաղա գալըտը
— Պէն թէքրարէն կէլիր սիդի կէօ-
րիւրիմ, — տէտի մէրգուս, — իմտի
հօշճա գալընըզ,
Վէ գաքուեա տօղրու կիթմէկէ
պաշլատը:
— Պագսանաքընըզ, էֆէնտի, —
տէյի պաղըրտը Բընէ Մաթիֆէ, —
պիր շէյ ունութտունուզ,
— Նէ՝ տիր ունութտունուզ,
— Սիդտէն ալմըշ օլտուղում պէշ
եիւզ պին ֆրանգա գարշըլըդ ի-
թասը լագըմ կէլէն մագպուղու ալ-
մատընըզ, իմտի ճիւղիճէ պէքլէ-

մէքլիկէ հիմմէթ իտինիդտէ, հէման
եաղըպ վիրէյիմ...
Վիլեամ Տիքսըն պաշընը սիլքէ-
րէք,
— Ա՛, հիշ լիւզուսու եօգ տուր,
մագպուղու նէ եաքաճագըմ, —
տէյի ճէվապ վիրտի,
— Նա՛սըլ լիւզուսու եօգ տուր,
— Էվլէթ, հիշ լիւզուսու եօգ
տուր...
— Իյի եա, էֆէնտի, պանա վիր-
տիկինիդ մէպլաղ ուֆագ պիր շէյ
տէկիլ տիր. վէ պունտանտա գա-
թինաղար, զաթընըզ պէնի թանք-
մագընըզ,
Վիլեամ Տիքսըն պիր սուրէթի
իսթիհագաքեարիտէ օլարագ կիւ-
լիւմնէմէկէ պաշլատը,
— Պէն սիդի թանքմագտա իտիմ
... — տէյի ճէվապ վիրտի մէրգուս,
— Էվլէթ, պէն սիդի թանքմագտա
իտիմ...
— Սահիհ մի սէօյլէեօրսունուզ,
— տէտի Մաթիֆէ թէաճճիւպտէն
գիւտտէ տիւշարը էնտիշէ օլարագ,
— Մաաշալլահ, հէմ էվլէթ, վէ
հէմտէ շօգտան պէրու, — տէտի Ժան
Բընօ, րէք ֆասիհ պիր ֆրանսըզ-
ճա սէօյլէեքէք, — վէ մէրգուսուն
թէաճճիւպի իզտիեաքընը մուճիպ
օլուր մէրթէպէ, ինկիլիդ թէլաֆ-
ֆուղու իսթիմալ իթմէեքէք, — վէ
հիշ շիւքհէմ եօգ տուրքի, Մ. Բը-
նէ Մաթիֆէ, պէնիմ՝ բարալարը
ալտըղը պիրլէ, չըմէնաքիէրէ պի-
նէրէք, Պրիւսսէլ թարիգինի էլէ
ալմաեաճագ տըր, չիւնքի, պիրին-
ճի, պէօյլէ ուֆագ գէնկինիքլէր
լէեալլամագ տա օլմաքըպ, իլլա մի-
լիօնլարճա գէնկինիքլէր լէեալլա-
մագտա տըր, վէ իքինճիսի տաթի,
մէրգուս րէք ալէա պիւմէքտէ տիր
քի, էկէրշի ֆիրար իտէճէք օլսա,
անինտէ գապիթիյեքէն խապէր վի-

միլէճէք, վէ միւտտաալի ումուսի
մարիֆէթիլէ անինտէ արանըլըպ
իսթէնիլէրէք կէլիլ շէվրիլէճէք տիր,
զաթէն, պիր նօթէր եաղըճըսը օլ-
տուղու հալտէ իրթիքեապ իյլէ-
տիկի պիր խըրսըղըդ տան տօլաքը,
պէշ սէնէ մահպուսիթէթինէ հիւքմ
օլունմուշ տուր, վէ աաըլ իսթիտէ
Բընէ Մաթիֆէ օլմաքըպ, իլլա Բը-
թէսանտիեք տիր... — Նէ՝ տէրսի-
նիդ, էֆէնտի, սէօյլէտիքլէրիմ
հագգըլ վէ տօղրու տէկիլմի տիր-
լէր,
Ասլա խաթըրնտան պիլէ կէշիր-
մէքտէ օլմատըղը մէքքիւր լագըր-
տըլարը մէրգուս իշիթմիկինտէ,
րէնկի աթարագ մօս մօր քէսիլտի,
թէքմիլ աղալարը ալթրէմէկէ
պաշլատըլար:
— Օ՛, լուծի իտինիդ, էֆէնտի,
— տէտի մէրգուս նիեաղքեարանէ
պիր սէօյլէյիլ իւր, — օլ մէկուն
կիւնիլէրի մէյատնէ չըգարմանընըզ,
ղիրա, պիւլթիւն պիւլթիւն ունու-
տուլուպ կիթմիշ տիր էմէլ վէ ի-
թիգատընտա պուլունմագտա իտիմ
— Պէնիմ նիյեթիթիմ սիդի հիւ-
քիւմէթէ խապէր վիրմէք տէկիլ
տիր, վէ պունտաա իշիթէ իսպաթ շու-
տուր քի, քէմալի էմիլիյեթ իւզ-
րէ, պու գատար, պիր մէպլաղը
թէսլիմ իյլէմէքտէյիմ... — տէյի
ճէվապ վիրտի Ժան Բընօ կիւլիւմ-
սէեքէրէք,
— Պու ճիւմէ իւր տաթի, մա-
տամքի էսրարըմա վագըֆ պու-
ունմագ տաաընըզ, — տէտի Մաթի-
ֆէ, — պու պէնիմ իշին տայիմի պիր
թէհտիտ սանըլա սէզա տըր, չիւն-
քի հէր նէ վագըթ իսթէր իսէնիդ,
քէնտի մէրամընըզա իսթիմալ իտէ-
պիլիրսինիդ...
— Էկէր պէնիմ էմիլիյեթիմէ
գարշը սույի իսթիմալէ գալըշա-

ճագ օլուր իսէնիդ, էլպէթթէ պէ-
նիմտէ մէքքիւր էսրարտան իսթի-
ֆատէ իտէճէկիմտէ շիւքհէ եօգ
տուր...
— Վագաա էօյլէ տիր,
— Իմտի, քէնտի թարաֆընըզ-
տան հիշ պիր սէպէպիյեթ վիրմէ-
մէքլիկէ շալըշմալընըզ:
— Բէք ալէա, օնտա տաթի հագ-
գընըզ վարաքը... — տէտիքտէն,
վէ ճիւղիճէ տէ սիւքիւթ իւզրէ
տուրտու գտան ոօնրա, Բընէ Մա-
թիֆէ, — հէր նէ հալ իսէ, շիւմտի
պանա պիր էմիլիյի վա՛ր մը տըր...
տէյի սիւալ իյլէտի:
— Էվլէթ...
— Էօյլէ օլտուգ տա, պիւլիւք քիւ-
շիւք քիւլի էմիլիյի, նօթթաա
նօթթաա իճրա իթմէքլիկէ հա-
ղըր ու միւնթագըր պուլունմագտա-
եքմ:
— Պէն տէ էօյլէ օլմաքընա էմիլի-
եթ իտէրիմ:
— Ֆագաթ, հէր վագըթ պաշըմ
լուգէրնտէ պիր Դեմօքիէս գըլըճը
տաաքագ, պէնի շաշըթմամալընը-
նըզ... — հագգընըդտա, օլ պապ-
տէ քէմալի էմիլիյեթիմ տէրքեար
օլմատըգճա, պիր տագըզա պիլէ
լահաթ օլմաեալարագ, ույգուսու
պիլէ դայպ իտէճէկիմտէ շիւքհէ
եօգ տուր...
— Խապ ու լահաթընըզը աօլա
դայպ իթմէմէլիսինիդ... սիդին թա-
րաֆընըզտան պիր սէպէպիյեթ վի-
րիմէտիքճէ, պէն հիշ պիր ֆէնա-
լըդ եաքմամ...
— Պու տագըզտաան պէտ իւր,
պէնի քէնտինիդէ գուլ վէ քէօլէ
տէյի թանքեապիլիրսինիդ:
— Իշիթէ պէնիմ սիդալէն պէքլէ-
տիկիմտէ անճագ օ տուր...
— Ժօրթ Տէրէյն պէնիմ վաաը-
թամա իգրաղ իթմէքլիքտէ. էլ-

պէթիթէ կիլի պիր մագսէտինիզ
պուլունմագստ օլմալը տըր, էօյլէ-
տէկիլ մի . . .

— Իհիմմալտէն տիր . . .

— Պէսպէլի մէզքիւր նիյնէթի-
նիզ, մէրգուժու . . . մէնպուր գըլ-
մագ օլմալը տըր, էօյլէտէկիլ մի . . .

— Նէտէն պիլմէքտէօրինիզ . . .

— Պէնտէ տէ օլ գատար շէյի
ֆէհմ ու տէրք իտէպիլէճէք գա-
տար դուրնալըդ վար տըր . . .
Սիզ ժօրժ Տէրէյնի պիր տիւշմէ-
նի օլմալը տըր . . . մէրգուժուն խա-
րապընը մուճիպ օլմագ իսթմէք-
տէօրինիզ . . .

— Պու շիւրհէնէ զահիպ օլմագ-
լըդը, նէրէտէն վէ գաճիլի շէյտէն
ալմագտաւընը . . . — տէյի սիւալ
իթտի ժան Բընօ քէմալի թէւճ-
ճիւպ իւզրէ . . .

— Եալընը շէյլէ պիր շիւպհէ
իթմէքտէ օլմալը, իլլա գալիէն
աախի էօյլէ տիր տէյի ինանմագ-
տաւըմ, վէ պիլնաէն ալէյհ, սիզէ
տահա զիւտաւէ ճանտան օլարագ
խըտմէթ իտէճէկիլի շիւտալտէն պէ-
հան վէ վատ իտէրիմ, շիւնքի մէր-
գուժ սէվմէտիկիմ տտամլարտան
պիրի տիր . . . — մէրգուժ բարալարը
ալմաւա կէլտիկիլնաէ, սիզէ խապէր
վիւրմէքիլիլիմ իդթիզա իթմէքտէ
մի տիր . . .

— Խայր, իւզուժու եօգ տուր,
պէն զաթէն անըն կէլիպ ալտըդը-
նա, պուրատան տիշարը չըգմաղ-
տան էվվէլ վագըֆ օլապիլէճէկիլի
տիր . . . վէ օլ վագըթ, եա պէն կէ-
լիւր սիզի պուլուրում, վէ եախօտ
լագըմ կէլէն թալիմաթը կէօնտէ-
րիլիմ . . .

— Բէք ալէա, էմրինիզ իւզրէ
պուլունուրում . . .

— Զօգ էյի . . .

— Շիմտի, էֆէնտի, էկէր միւ-

ստատէ իտէր իսէնիզ, սիզէ պիր
սիւալիմ վար տըր . . .

— Պուեուրունուզ, սէօյլէյինիզ,
լաքին, հէք հալաէ սիզէ ճէվապ վիր-
մէքիլէ, էվվէլինտէն, քէնտիմի
պօրճու թանըեամամ . . . — հէք նէ
հալ իսէ, մէզքիւր սիւալինիզ նէ
իսիշ պաղալըմ . . .

— Պէն զաթընըդ զաթէն թանը-
մագտէ օլմալըդ տան պաշգա, գանն-
տա իտէրիմ քի, իլք տէֆտ օլա-
րագ կէօրմէքտէյիմ, հալ պու քի,
զաթընը պէնտէնիլին հէմ իսմի-
նի, հէմ կէշմիշ հալինի, վէ հէմ
տէ էօրարընը պիլմէքտէօրինիզ, իմ-
տի, անը մէրագ իտէպիլմէք իսթմէ-
րիմ քի, սիզ քիմ սիլիզ . . .

Ժան Բընօ պու սիւալ իւզրէրինէ
կիւլմէկէ պաշլատը, վէ ինկիլիզ ա-
տէթի իւզրէ զըստա պիր ճէվապ
վիրէրէք . . .

— Պէն ինկիլթէրրա թէպատաւըն-
տան օլուպ, իսմիմ տախի վիլեւմ
Տիքսըն տըր . . . — իմալի իթմէ պու
գատար, հօշճա գալընը . . .

Մէրգուժ պուճու սէօյլէտիքտէն
սօնրա, ինկիլիզրէ մախուռ օլան
պիր աղըրըդ իւզրէ, պէրայի թէ-
վագու պաշընէ էյալի . . . չարգատընը
ալտը, օլ թօղլու թօրաղլը օտա-
տան տիշարը չըգտը, վէ մէրգու-
ժուն խանէսինի տախի թէրք իլէ,
օլ Ապէն սօգաղընաա պէքլէմէքտէ
պուլունան արապատընա կիլիմալի . . .

Մաթիֆէ եալընըդ գալաղդտա,
չօգ տէֆա քէնտու քէնտույէ . . .

— Պու ատամ աճապալ քիմ ի-
տի, — տէյի սիւալ էյիտի . . .

Պագաթ, պիր տիւրիլ թանը-
եւալ տէր խաթըր իտէմէտի . . .

— Վարըն քիմ օլուր իսէ օլուճն,
հէյէ շու սահիհ տիր քի, պու պիր
սախթէ ինկիլիզ օլմալը տըր . . . —
տէտի մէրգուժ քէնտու քէնտույէ,

— մէրգուժ պէնի հիւքիւմէթէ դամզ
իթմէքտէք տիր, շիւնքի, պէնիմ
վաթթամալ իճրա իթմէք միւրատ
իյլէտիկի պիր թէշէպալիւստէն տօ-
լաւը իհիթեաճը վար տըր . . . պէս-
պէլի ժօրժ Տէրէյնէ գարշը պիր
պուզը սւ ատալէթի պուլունմագ-
տա տըր . . . — պէնիմ մահվըմա չա-
լըշտըղըտա, քէնտիլի իշին հէմ
զարալը օլաճագ տըր, վէ հէմտէ
միւրատը հուսուլի մէնֆաթթըն-
տան մահրում գալաճագ տըր . . . —
տիմէք տիր քի, պէնիմ իշին հիշ
պիր թէրէտալաւ ճալիզ տէկիլ
տիր, պէնիմ մէնֆաթթմ մէր-
գուժ հէք քիմ օլուր իսէ օլուճն,
իթտմէթ իտիպ հօշնուտ գըլմագ-
լըգտա տըր . . .

Պէրտաւը կիւլիւ, սապահլաւըն,
ֆիլվագը, ժօրժ Տէրէյն Ապէս ոօ-
գաղընա կիլիմալի . . .

Կէլշի, էօյլէ պիր տալի թագըմ-
տան կիտիպ բարա իսթմէքլիք,
քէնտիլինէ բէք աղըր կէլմէքտէ օլ-
տոճըտան պաշգա, մուվաֆֆադ
օլապիլէճէկի տախի մալիւմ տէկիլ
իտի, լաքին, շիւ չարէքի քի, սուեա
տիւշէն ելլանա սարըլըր ֆէհվա-
սընճա, բէք տարտա գալմըշ օլ-
տուղունտան, միւրաճաալմա մէճ-
պուր օլմուշ իտի . . .

Մաթիֆէյին քէնտի միւշթէրի-
լէրինի գապուլ իտէճէկի վագըթ
կէլմիշ իտի . . .

Օն իքի քիշի գատար, հալ ու
հէյնէթլէրինտէն, պիւեիւք պան-
զէրլէրէ կիտմէյիպտէ, պու եօլ-
տա Բընէ Մաթիֆէ կիպի ֆալիզ-
ճիլէրէ միւրաճաալմա մէնպուր օլ-
մուշ օլտուղլարը անլաշլմագտա
պուլունան ատամլար, մէրգուժուն
սուֆաթընտա, հաթըր էօրիլիլի օլան
սանտալիէլէր իւզրէրինտէ օլմու-
րարագ, նէօպէթէ պէքլէմէքտէ ի-

տիլէր . . .

Մէրգուժուն իշ օտաթընտան, օլ
հէնկեամտէ, լիւրա սէպէրի իշիտիլ-
մէքտէ իտի . . .

— Պուեուրունուզ, օլմուրունուզ,
աղաճըգ պէքլէյինիզաէ . . . — տէտի
Մաթիֆէյին պէօլէմէսի ժօրժա, —
նէօպէթիլինիզ կէլալիկիւտէ սիզտէ ի-
շէրի պուեուրունուզ . . .

Արատան չօգ պիր վագըթ կէշ-
մէքիլին, եանի պիր շէյլէք գա-
տար սօնրա, ժօրժ իշէրի կիրտի,
վէ պէշ տագըգա սօնրա տալի տի-
շարը չըգըպ կիլիմալի . . .

137

Հիքեայէմիլի օգուեան զաթլա-
րա, Բընէ Մաթիֆէյին, ժօրժ Տէ-
րէյնի, ուզագտան ուզագա չօգ-
տան պէրու թանըմագտա օլուպ,
ֆագաթ, կէօրիւշիպ գօնուշմագ-
տա պուլունմաթըղընը պէհանէ լիւ-
զում կէօրմէյիլ . . .

Պու ճիւմէ իլէ տախի, մէրգու-
ժու քէմալի նէգաքէթ իւզրէ գա-
պուլ իտէրէք, եաղըրանէսի եա-
նընտա պիր սանտալիյնէ կէօթէր-
տի, վէ . . .

— Էֆէնտի, պիր իշ զըմնընտա
կէլմիշ օլմալընը, էօյլէ մի, —
տէտի . . .

— Էվվէթ, — տէյի ճէվապ վիրտի
ժօրժ . . .

— Նէեէ տայիր պիր իշ տիր,
թատալիզ տայիր մի, մահքէմէեէ
տայիր մի, եօգսա մուհասէպէեէ
տայիր մի տիր . . .

— Խայր, օեօլտա պիր շէյէ տա-
լիր տէկիլ տիր . . .

— Հէր նէ իսէ, զաթընը պէ-
հան իտէպիլիլինիզ, ֆագաթ, բէ-
ճա իտէրիմ, վագըթիլին միւստա-
տէսի օլմալը, պաշգա իշէրիմտէ
պուլունտուղունտան, հէման գըս-

տէտի ժօրծ :

—Էվիէթ , սիդին խթիգ պալի-
նիդ . . . - սիդին էվիէնմէնիդ . . .

—Ա՛ , մէկէրչի սիդ պէնիմ էվ-
լէնէնէկիմի տախի պիլմէքտէմիսի-
նիդ . . .

—Սիդ ետզըն վազըլմտա , դէն-
կինիքտէ քէսպի շէօհրէթ իթմիշ օ-
լան Լիսնէլ վարթըննէն էլէնիլէրին-
տէն պիլրինի ալանագ սընիդ . . . ազտը
իդտիվաճընըզ գօնթրաթօսու տա ,
պիր գաշ կիւնտէն , Սէնթ-Ուէն
քէօշկիւնտէ իմիւլանտագ տըր ,
վէ պիւնտէն ալէյ շ ալմը միլիօն-
լուդ պիր սէրվէթէ մալիք օլանագ-
ընը տըր . . . - Էվիէթ , պէն սյուն ,
լարըն քէսֆէսինի պիլմէքտէյիմ
վէ իշթէ պօնիւտը պիլաթիլմէն
նաշի տիր քի , սիդին կիպի ճանա
եագըն պիր ճէնթրմէնէ , էլիմտէն
կէլէն մուպէնէթի ետրմագլըդա
հազըր պուլունմագ տաեմ . . .

Ժօրծ պուլարը իշթիթիլինտէ ,
րահաթ պիր նէֆէս ալմտեա , վէ
եիւդէրի կիւլմէկէ պաշլատը :

Վէ քէնտի գալպինտէն , մէր-
գոււմ Մ . Բընէ Մաթիֆէնէ միւրա-
նաթ իթմէքիկի տիւշիւնմիւշ օլ-
մասընտան տօլսեք զիւտտէսիլլէ
մէմուռն օլտու :

—Իթիմտա իտինիդ , էֆէնտի , -
տէտի մէրգոււմ պիր ֆէրահլըզ
իւզրէ սէօյլէնէրէք , - զաթընըզ
թարաֆընտան զուհուրա կէլմէքտէ
օլան շու ինտանիլէթտէն , եէրտէն
կէօնէ գատար մէմուռն օլտոււմ , վէ
էօլիւննէնէ գատար քէնտիմի թէ-
շէքրիւրէ պօրճու թանընաճաղըմ
տըր պիլմիշ օլտաընըզ . . .

—Էֆէնտի , սիդ օլ պապտէ սյա-
նա թէշէքրիւրէ պօրճու պուլուն-
մագ տա տէկիլինիդ . . . -տէյի ճէ-
վազ վիրտի Մաթիֆէ , շիւնքի , է-
կէրչի թէզէվիւն իտէնէկիլինիդ

մատմագլէ վարթըննէ , ալմը մի-
լիան ֆրանզ ճէհէզի պուլունտու-
ղունու պիլմէքտէ օլմասա իտիմ ,
տօղրուտու , սիդէ պիր ֆրանզ պի-
լէ ինտըպտա իդրազ իթմէզ իտիմ
. . . - պու ալէմ պէօյլէ տիր , հէր
շէյ րարա իւզէրինտէ տիր . . . շիւն-
քի քիմնէ քէնտի րարաընը տիր-
չարը թէհլիքէ զըլմագ իտիմէզ
. . . - հէր նէ հալ իտէ , շիմօի սիդէ
նէ՛ գատար րարա լազըմ՝ տըր , օնա
պաղալըմ . . .

Ժօրծ շէօյլէ պիր տիւշիւնմէկէ
պաշլատը :

—Պազ մալընըզքի , միւմքին
մէրթէպէ աղ իտիմէյիպ , վէ աղ
իլէ իշինիդի պիլմիլէսինիդ . . . - տէ-
յի իլալէյի մէզալ իլլէտի Մաթի-
ֆէ . - կէրչի կէլէնէք րարալարըմ
վար իտէ տէ , շիմտիքի հալ մէվ-
նուտ րէք շօգ տէկիլ տիր . . .

Պու լազըրտը իւզէրինէ Ժօրծ
իւզէրինտէ պիր նէվի իւրքիւնթիւ
էսէրի հաղըլ օլմաեա պաշլատը :

Ձիւնքի Մաթիֆէ թարաֆընտան
զուհուրա կէլէն էմրի իհիթիւթա
տալիր լազըրտըլար , քէնտիսինէ
պիւեիւք շիւրհէ վէ պիւեիւք էն
տիշէ վիրտիլէր :

—Շիմտիքի հալ մէվնուտ շօգ
րարաը պուլունմագ տա տէկիլ ի-
միւշ , -տէտի մէրգոււմ քէնտու քէն-
տույէ , - իհիթիւթա տըր քի շիմտի
պանա , անճագ պին ֆրանզ վիր-
մէքիկէ գալգըշաճագ տըր . . .

—Էյ ճանըմ , սէօյլէյիլիդ պա-
զալըմ , լիւղումունուզ նէ՛ գատար
մէպլազ իշին տիր , -տէտի Մաթի-
ֆէ ,

—Իքի եիւզ պին ֆրանզ . . . -
տէտի քէքէլէնէրէք Ժօրծ սէսին-
տէ պիր տիթրէյիշ պուլունտուղու
հալտէ ,

Մէրգոււմ , Մաթիֆէ պուլուն ի-

շիթիկի կիպի , օթուրտուղու եէր-
տէն սըրաեքազ գալգաճագ տըր ,
իտէֆինտէ պուլունմագ տա իտի :

Հալպուքի մէրգոււմ իտէ , իւ-
շիւննիւ տէֆա օլտուղու հալտէ ,
կիւլիւմնէնէրէք ,

—Էֆէնտի , աղիղըմ եէնի միւշ-
րիմ , շօգ մէմուռնուքի , հէլէ
մաթիլապունուզ ֆէվգէլաաէ սու-
րէթտէ պիր շէյ տէկիլ իմիւշ . . . -
տէյի ճէվապ վիրտի :

Ժօրծ մէկմուլի խարիճինտէ օլան
պաւ ճէվապը իշթիթիլինտէ , տաէ-
թա ինանամաճագ տէրէնէսինտէ
թէաճնիւպ իլլէտի :

—Իմտի , տիմէք տիր քի , մէպ-
լազը մէզպուր իքի եիւզ պին ֆը-
րանզը հիմմէթ իլէ , իշիմի պիլմի-
րէնէքսինիդ , էօյլէ տէկիլմի , է-
ֆէնտի :

—Հէր նէ վազըթ տըղու իտէր
իտէնիդ :

—Նէ՛ վազըթ հիմմէթ իտէպի-
լէնէքսինիդ տիր . . .

—Պէշ տագըզատան հաղըր պու-
լապիլիթիլինիդ . . . - պէն աղտ պիր
իշի կէնիքտիլմէքիկի սէվէնիլտէն
տէկիլմի . . . պիր իշէ գարտը վիրի-
լիր վիրիլմէզ , հէման պիլմիլմէլի
տիր . . . - սիդ պանա , իքի գըթա ,
տօգսան պիրէր կիւն վաաէլի տէ-
նէտ վիրմէլիսինիդ . . . - նա՛ըլպէօյ-
լէնէ իշինիդէ կէլիլմի :

—Ձիւտտէսիլլէ մէմուռն օլ-
տոււմ , վէ իքրիմ վէ ֆայիլ մէսէ-
լէսինէ կէլինտիքտէ , գալպա ետր
մաեքզ , պիր պիրիմիդի թօշնուտ ի-
տէպիլիլիդ , - հէր նէ եօլտա միւ-
րտա իտէր իտէնիդ , նօզթաընը
նօզթաընա գապուլէ հաղըրըմ :

—Պէն պիր տգնէ իքրիմ գա-
պուլ իթմէմ , - տէյի ճէվապ վիր-
տի Մաթիֆէ քէմալի ճէնապ իւզ-
րէ , - վէ ֆայիլէ կէլիննէ տալի ,

անճագ եիւզտէ պէշ գապուլ ի-
տէրիմ :

—Եիւզտէ պէշ տէտիկիլինիդ այ-
տա՛մը եօգսա ելտա՛մը . . .

—Խայր , էֆէնտի , ելտա՛մ . . . -
տեալիպ , նի՛շին թէաճնիւպ իթ-
մէքտէսինիդ . . .

—Թէաճնիւպ իթմէքիլիկէ հազ-
զըմ վօր տըր , շիւնքի , հիշ պիր
պանքէր պու գատարճըզ ֆայիլ
իլէ ազնէ վիրմէքտէ տէկիլ տիր :

—Անլատըմ . . . անլատըմ . . . -
տէտի Մաթիֆէ , - պէս պէլլի պէ-
նիմ սիդէ պաշգա տիրլիւ անլաթ-
աըրմըշ օլմալը տըրլար , Մաթիֆէ
ֆահիշնի տիր , մատրապաղ տըր ,
ինտաֆօըզ պիր աաա՛մ տըր , օնտան
եուճուրթա տան աարընը պու-
լամազ . . . տէմիշլէր տիր , էօյլէ տէ-
կիլմի . . . - վէ իշթէ սիդ տալի ,
պուրտեա ալտանըպ սօեուլմագլըզ
կէօզէ ալարագ կէլմիշ օլմասընըզ ,
հալպուքի , իշթէ կէօզիւնիւզ իլէ
կէօրմէքտէսինիդ :

—Էկէրչի նիլէթիլինիդ տէ , մուլմ-
լազ ոուրէթտէ պանա պիր իքրամ
իթմէքիլէք վար իտէ , էօյլէ պահա-
լը պիր շէյ օլմաաըզը թագալիտէ ,
քէնտի մէթրէսիմ իշին խաֆիֆ զա-
րիֆ պիր շէյ հէտիլէ իտէնէք օ-
լուր իտէնիդ , քէմալի մէմուռնիլ-
էթիլէ գապուլ իտէրիմ , եօգսա
գապուլ իթմէմ . . . - նաֆիլէ եէր-
տէտէ պանա թագալի թէշէք-
քիւր իթմէյիլինիդ . . . - իշթէ վարա-
շայի սահիհէլէր . . . - սիդ եաղըպ
հաղըր իտէնէ գատար , պէնտէ կի-
տիպ պանգատան րարալարը կէթի-
րէյիմ . . .

Արատան օն տագըզա կէշէր կէշ-
մէզ , Ժօրծ , ճէպինտէ 197 պին պէշ
եիւզ ֆրանզլըզ պանգնթի պու-
լունտուղու հալտէ , քէմալի մէսէր-
լէթ իւզըրէ Մաթիֆէին խանէսինի

թէրք իլէ քէնտի արապտընա պինտի :

— Տօղրուսու պէն պու Մաթիֆէ տէնիլէն աստմըն , պու մէրթէպէ նամուսու պիր գոթ ուտուգունու պիլմէքտէ տէկիլ խոթմ , հիւ էօմ-րիւմտէ պու մէրթէպէ իյի պիր ասէմէ րոսթ կէլմէմիլիմ տիր , — տէ-յի ալիլիւնմէքտէ խոթ ժօրթ արա-պտօր Մօն մօրթիլքտան աշաղը ին-մէքտէ իքէն , պէօյլէ իյի պօղուգ օյան պիր ասէմէ , եիւղտէ ոէնէվի պէշ ֆօյիլիլ իլէ ագճէ վիրմէքլիք վէ գարշլըրգ տա րէհին իսթէմէք-սիլին , եալքնըղ պիր իսղա իլէ գանաթմ կէթիլմէքլիք , շու շիմ-տիքի զէմանճա , ասլա ինանըլըր մէվատտան տէկիլ տիր , վէ նասըլ քի հիւ պիր իշիտէնտէ ինանամա-եաճագ տըր , հաթթմա , պիլղթթմ քէնաթմ պիլէ ինանամաճագտա-նըմ . . . — մուլթագա մէրգուլ Մա-թիֆէնին աղլընտա պիր նօգսան պուլունմագտա օլմալը տըր , լա-քին պէրէքթմ վէրսինքի , կիւզէլ վէ իտթլը պիր տիլանէլիք տիր :

Հիքրեաեմիլի օգուեան զաթլար ժօրթուն մէղքիւր իքի եիւզ պին ֆրանղը նէ եարաճագ օլմասընը զաթէն պիլմէքտէ տիրէր :

Մէրգուլ մէպլաղը մէղպուրուն պիւեիւք գրամընը , էհէմմիլեթի աղիմէսի տէրքեար օլան քէնտի նըշանընը ճէհէղի սէքէթիլի տօ-նաթլմասընա սարֆ իթմէքլիկէ մէճպուր օլտուղու կիպի , տիկէր գըմմըն տաթի , քէնտիսինի բէք օղգըշտըրմագտա պուլունան պօրճ-լուլարընա իէվղի խտէրէք աղըղ-լարընը գարաճագլըղա մէճպուր պուլունմագտա խոթ :

Հալպուքի , մէրգուլ բէք խա-հիլի գուճարպաղլարտան օլտու-ղունտան , հէր շէյտէն զիւեաթէ ,

էլինէ կէշէն բարա իլէ , եինէ գու-մար օյնաեարագ , պիրտէն պիրէ զէնկին օլմաղլըղը տիւշիւնմէքտէ խոթ , զիրա , տալիմա պու պէօյլէ տիր , հիւ պիր գուճարպաղ , էլինէ կէշէն ագճէեի , հէր շէյտէն էվ-վէլ , քէնտի պօրճունա վիրմէքլիկի տիւշիւնմէյիպ , իլլա պիր գաշ սա-աթ զարֆընտա , անքն իքի միալի-նի , իսշ միալինի , օն միալինի , վէ հաթթմա եիւզ միալինի գաղանմաեք տիւշիւնիւր վէ իւմիտ խտէր :

Մէրգուլ կէրչի , պիրաղ վա-ղըթտան պէրու օեունտան ուղագ-լանմըլ խոթ , ֆաղաթ պունտուն ոէ-պէպի գուճարտան վաղ կէշմիլ օլ-մասը օլմաեղպ , իլլա էլինտէ միգ-տարը քիֆայէտէ բարաօր պու-լունմագտա օլմամար խոթ :

Ժօրթ , Դժ ԴԷ ԲԷ՛՛ վէ Դժ ԴԷ ԴԷ՛՛ նամ օեունլարտան բէք հօլլան-մամագտա խոթ , շիւնքի քէնտի ի-թիղաաղ պաթլըլնճա , մէղքիւր օեունլարտա , զարը ուլմամագտա խոթ :

Վէ եալքնըղ էէ-է՛՛ վէ Դժ-ԴԷ՛՛ օեունլարըլլատա , սահիլի սէլամէ-թէ չըգաճագընը , եանիլաղրմ կէ-լէն մէպլաղը գաղանապիլիպտէ ագ-տը իղտիվոնը ինրանէ միւղթէտիլ օլտալիլէնէկինի իւմիտ խտէմէք-տէ խոթ :

Էօնիւնտէքի բաղար կիւնիւ , սալ-քի սօն տէֆա օլտարագ , նանթիլ-եէտէ աթ եարըշը ինրա խալէնէք խոթ :

Լիօնէլ Վարթընընա , եէվմի մէղպուրտէ եարըշա չըգաճագ , պիրի Պիւ Տըվիլ վէ տիկէրի տաթի Միւ Լալ իսմինտէ իքի բէս զըս-րագլարը վար խոթ :

Դուճարպաղլարտա , ալեսէվիլեէ կիլլի պիր տուլղու վար տըր , շէօյ-լէքի , կիւեա , շու եա պու օեուն-

տան , մուլթագ սուրէթտէ գաղա-նըլար տէյի պիր տուլղու հիսս ի-տէրլէր , վէ օնա կէօրէ ճէսարէթ ալըլար , նասըլքի մէղքիւր տուլ-ղուեա ժօրթ տաթի միւպլմէլա պու-լունտուղունտան , իշպու աթ եա-րըշը գուճարպաղլըղ պահօնա կի-րիշտիկինտէ , մէղքիւր գըսրագ-լարտան պիրի սաեէօինտէ , պիր շօգ բարալար գաղանաճագ տըր տէյի իւմիտ խոթ ինանմագտա խոթ :

Վազաա , մէղքիւր գըսրագլար-տան պիրի , էլպէթթմէ գօշմագտա տիկէրինի կէշէնէք խոթ , լաքին , մարիֆէթ , գանղիսինին կէշէնէք օլմասընը անլամագլըղտա խոթ :

— Էլպէթթմէ պէն պունու անլա-եղպ պիլէնէկիմ տիր . . . — տէտի մէրգուլ քէնտու քէնտուեէ , — կի-տիպ ուսթալըղլա կէրէք Լիօնէլէ , վէ կէրէք աթլարըն սէյիլէրինէ վէ իսպիրէրինէ լաղըրգը աշմալը , վէ գանղիսինին իլէրու կէշէպիլէնէկի-նի , պիր խաղրիպ աղըղլարընտան գաբմալընըմ . . . — պիր քէրրէ պու-սըրա վաղքֆ օլտուլմու խոթ , եիւզ պին ֆրանդա գատար , էօ-թէքի իլէ պէրիքի իլէ պահսա կի-րիշմէլիյիմ , վէ հէմտէ քէնտիմի , հիւեա սէյիլէրտէն պիրինին ա-գըլըղճա լաղըրտըսընա ալտանա-րագ ճէսարէթ իլլէմէքտէյիմ կի-պի կէօթթէրմէլիյիմ , էվվէթ , իշ-թէ պու գարարըմ գարար տըր . . . վարսընլար պօրճուլտը , վէրէնէ-կիմ եիւզ պին ֆրանդ իլէ գանտաթ իթսինլէր տէ , պաղը ալաճագլըլա-րը իյին տաթի , բաղար իրթէսի կիւնիւնէ պէքլէսինլէր . . .

Եէվմի մէղպուրուն աղշամըսը , Դորա տօղթօր ժօսլէնէ , ֆէրտաալ

կիւնիւ Գօլիղէ սօղաղընտա վաղք քէնտի խանէսինէ կէլէնէկինի խա-պէր վէրտի :

Վէ ֆիլվաղը տա սապահըն ա-լաֆրանկա սաաթ օն պիրինտէ ժան-րքնօ պէրապէրինտէ օլտուղու հալ-տէ կիթտի . արապատան աշաղը ինտի , իշէրի կիրիպ եէր գաթընա չըգաղ , վէ մուգատտէմա զիքրի սէպգաթ իթմիշ օլան քիւշիւք տա-յիրէնէ կիթտի :

Օլ անտէ տօղթօր ժօսլէն , Բօ-ղէթ մահպուլտանէսի խաթթախա-նէսի մէվթարընտան պուլունան միւճրիմ իլէ գօնուշմագտա խոթ :

Մէրգուլ միւճրիմին վիճուտի իքի հաթթմաապիլէրու զիւեաթէ-սիլլէ քէնպի իֆաղաթ իլլէմիշ պու-լունտուղունտան , պիլթիւն պիւ-թիւն սաղալմըշ տըր տէնիլէպիլլըր պիր հալտէ պուլունմագտա խոթ :

Պիր գաշ կիւն տահա պօղաղը տա էյի պաղըլարագ , եանիլալէա գան-լը քէպապլար եէտիրիլիպ վէ լէղիլլը քէպապլար իշիրիլիպի էսկի Պօրտօ շարապլարը իշիրիլիպի թագտիրտէ , Պլանշիթօնուն խաթթա-լըղընտան էվվէլիլի հալինտէն զիւեա-լըղընտան էվվէլիլի խտէնէկի , բա-տէ քէսպի գուլվէթ խտէնէկի , բա-նա սուրէթտէ կէօրիւնմէքտէ խոթ :

Շէօյլէ քի , մէրգուլմու զաթէն խաթթախանէտէ իքէն գարեօլտաթ տէրունինտէ պիր տէրի վէ պիր քէ-միք հալինտէ կէօրմիւշ օլանլարըն , պիր տիւրլիւ քէնտիսի օլմասընա ի-նանամաեաճագլարընտա շիւբհէ ճալիլ տէկիլ խոթ :

Օլ մէրթէպէ յաբուգ վէ թէքմիլ թէպէտաթլաթ , բէք նատիր իւլ էմալ պիր շէյ խոթ :

Մէրգուլ Պլանշիթօնուն լէհճէ-սինտէ , կէրչի պիրաղ պտեաղլըղ-էսէրի պուլունմագտա խոթ , լաքին , պու ճիւմլէ իլէ տաթի , օլ էվվէլ-քի տէհէթմաթիլ հալլէրի քեամի-

լէն մահով ու թէպտիլ օլարագ, պիւրիւք պիւր թարագ զը հասըլ օլմուշ խոխ:

Կէրչի հալէա լէհճէսինտէ պիւր օղղուզլուգ պուլունմագտա խոխ, լալին, պուլունմագտա պէրապէր, պիւրաղ լէմպէլիք վէ պիւր էտէրի սիւքիւնէլի գալալ վէ լահաթը վիճուտ առիւթի միւշահէտէ օլունմագտա խոխ: — Մէրգուճուն իքի եանագլա ընտա պուլունման սէյրէք սողալլալը իլէ, սարը սաշլալը, քէնտի, սինէ պիւր իւկիլիզ սիմաթը քէսոյ իթաիլմէքտէ խոխէր:

Ջանն խոխիւն քի մէրգուճուն կէօղլէրի պիւրիւմիւշ խոխ:

Պլանշիթօն կէրչի սառէ սուրէթտէ սապահ էլպիտէսիլէ պուլունմագտա խոխ իսէ տէ, զայլէիլէ տիգգաթ իւզրէ կիլինմիշ օլտուղունտան, օլտուղ ճա կուսթօնա աշինա պիւրի օլմաթը տնլաշլալմագտա խոխ:

Վէլհասըլ մէրգուճ մէզլիւր սիւսիւզ զըեաթէիլիլէ թալը ու հալէքէթի պէյնինտէ հիւսնի թէնա, սիւպ պուլունմագտա օլտուղունտան էօյլէ պիւր թաղըմ քէօլէ պուճագլարտա կէզիպ տօլաշան, կվէ էվիլէ ու ախըր պիւր կիւն ճինայէթ մահքէմէլէրի գանաթլէրի իւզէրլէրինտէ կէօրիւլէճէքլէրի, հալ ու հէյ, եէթլէրինտէն քէշֆ խոխէն հայտուալարտան պիւրիսի օլմաթը, գաթան տնլաշլալմագտա տէ կիլ խոխ:

Մէրգուճուն լիսանը, հէրնէ գատար էն եիւքսէք մէվլըլարտա պուլունման զոթլարըն լիսանլարը գատար ֆասիհ տէկիլ խոխ իսէ տէ, պուճիւմիլէ իլէ տալի, բէք սըրաւընտա վէ բէքտէ տօղրու օլտուղունտան, հիշ պիւր ֆիթումայէլէրտէն պուլունմանլարըն, լիսանլարընա պէնզէմէքտէ տէկիլ խոխ:

Պու թէպէտտիւլաթըն քեաթֆէսինէ, մէրգուճ, տօղթօր ժօսլէնին սայէսինտէ նայիլ օլապիլմիշ խոխ:

Միւմաիլէյհ տօղթօր, մէրգուճուն հէր պիւր հալ ու հարէքէթի, նի թաաիլ ու թէպտիլ խոխէք, առէթա եէնիտէն պիւր թաաիլ ու թէպտիլէ գալըպընտան կէշլըմիշ խոխ:

Հոթթա, մէրգուճ իւզէրինտէ, քէնտի մէճուլ իթաիլիլնտէն զիեա, տէ պիւր թէպէտտիւլաթ կէօրէպիլմէքլիլէ մուվաթֆազ օլապիլմիշ խոխ:

Եոս տալիս ինքեաթ օլունմագ քի, Պլանշիթօն, մէրգուճ տօղթօրուն էմէլինէ գարշլըրդ սէմլէ կէօթէթմէքլիլէք արգու վէ զայրէթիստէ պուլունմուշ խոխ:

Թապիլաթիլլէ, պիւր չօգ խուսուսար, Պլանշիթօն մէրազընթ թահրիգ իլլէմէքտէ խոխէր:

Մէրգուճ մէզքիւր խուսուսարը հէմիլէ տօղթօրա սիւալ իլլէմէքտէ խոխ:

Պիզլաթ քէնտիսինին խապէրի օլմաթըլը հալտէ, մահպուսանէտէն նաաըլ գուրթուլապիլմիշ օլմաթընթ պիլմէք իսթէմէքտէ խոխ:

Վէ նաաըլ օլունպտա, էօյլէ աղատ պըրագըլապիլմիշ խոխ:

Նաաըլ օլունպտա սահիպ նուֆուզ վէ սահիպ գուտրէթ հիմայէթքեարլար, պիւրտէն պիւրէ քէնտիսինի հիմայէթէ հիմմէթէ գալըլըն իսթիլէր, վէ մէրգուճուն համիլէրին, հիշ պիւրինի էվիլիլնտէն պիլմէտիկի, կէօրմէտիկի, վէ թանթմաթըլը հալտէ, նէ՝ հիքմէթէ մէպնի օնլար քէնտիսինի պիլմէքտէ վէ թանթմագտա խոխէր:

Նէ՝ սէպէպէ մէպնի տօղթօր ժօսլէն քէնտիսինէ էվիլէրի առի վէ թէպտիլէսիլ հալ ու հարէ:

քէթլէրինի ունութտուրարագ, էն եիւքսէքտէ պուլունման զաթլարա մախսուս օլան թաաիլ ու թէրպիլնէեէ տըշտըրմաղլըղա չալըլմագտա խոխ:

Էվիլէթ, մէրգուճ պուլունպընքեաթֆէսինի պիլմէք վէ տնլաճագ արգու վէ մէրազընտա կէզմէքտէ օլտուղտան պաշլա, տալիմաա սիւալ իթմէքտէ խոխ:

Վէ տօղթօր ժօսլէնտէ քէնտի թաաիլընտան, տալիմա շու աթիլտէքի մաէլտէ ճէվապ վիլմէքտէ խոխ:

Վեաթֆէյի պուճ մէրազլարընըղը տէթ իթմէքլիլէք իշին լաղըմ կէլէն ճէվապլարը, կէրչի եաղըն վալըթաա տըլպ մէմուսն օլաճագսընըլ, լաքին տէկիլ պէնտէն, իլլա պաշլա պիւր զաթտան ալաճագսընըլ... — պէնիմ մէճուրլիլէ իթմ լաղըլաթ սէօյլէմէք վէ ճէվապ վիլմէք օլմաթըպ, իլլա տնճագ իշ կէօրմէք վէ իճրա կէօթէթմէք տիւր... — պու խուսուստա պանա էմր ու թէնպիլհաթ վիլմիշ օլան զաթ, աղ կիւնտէն պիլզաթ քէնտիսին, սիզէ, սիզին հագգընըղտա տէրքեար օլան նիլնէթ ու մագսէտի հէրնէ իսէ, խապէր վիլմէճէք տիւր...

Գօրա իլէ Ժան Բընօ, եէր գաթլնտան եօզարը չըգմագտա իքէն տօղթօրտա Պլանշիթօնա շու աթիլտէքի սուրէթտէ սէօյլէմէքտէ խոխ:

— Վազըթ եաղլաշմագտա տըր... — եաղընտա քէնտի վէլի իւլ նիլմէթիլիլի կէօրմէքլիլէք իգպալիլնէ նայիլ օլաճագսընըլ տըր...

— Նէ՝ վազըթ, — տէյի սիւալ իթաիլ Պլանշիթօն:

— Հէման պուճ կիւն...

— Պու սապահ մը, եօզսա պուտգլամմը:

— Պու սապահ... հէման աղ վազըթտան...

— Սահիհմի սէօյլէեօրտունուղ, աղիլիմ տօղթօր էֆիլնտի, — աէյի պաղըրտը մէրգուճ էլլէրինի օվուշտուրարագ, — տօղրուսու բէք մէմուն ու մէսրուր օլաճագըմ տըր... — լաղըլաթ պէյիլմիլաէ եա, մէրգուճ հէր քիմ իսէ, պիւր քէրքէ կէօրլիլաթ տէյի ճան աթըեօրում...

— Աճապա պուրաաա պուլունմագտա օլտուղունու գտան աղաեք քէնտիսինի պէտպաթիլմը աաա իթմէքտէ սինիլ, — տէյի տօղթօր չէօյլէ պիւր իթմէքտէ քեարանէ սէօյլէյիլ իլէ:

— Քէնտիսինի պէտպաթիլմը աաա իսթէյիմ, — տէյի ճէվապ վիլմիլ Պլանշիթօն, — Ա, Ալլա, իթմէթիս, հիշ էօյլէ պիւր չէյ իթմէթտէն օլապիլիլմիլ, մէկէրչի պէն պիւր սիվանէմիլմիլ... — հաթթա մուղալիլի օլարագ, քէնտիսին բէքտէ պաթիլիլաթ աաա իթմէքտէյիմ, վէ պուճ տէվիլէ ու իգպալէտէ, սիզին լուլթի ու հիմմէթիլիլէ մագհար պուլըրում շուա տուր... վէ շունու տալիս պիլմէթիլիլէքի, զիեա տէսիլլէտէ միլմէքէքթիլիլմիլ...

— Սիզ պանա պաղտընըլ, գաեթրտընըլ, սաղաթաթընըլ, վէ շիմտի շու սաաթաա, գապրիլմանըն չիւրիլաք թաաիլընտա թօրագլար ալթընտա պուլունմագ իքէն, համա օլուն սաղ սէլիմ եաշմագտաեթ... — Արթըգ պուլունտաա պիւրիւք պիւր նիլմէթ օլաճագ, վէ պէն պուճ նիլմէթիլ թանթեապիլլէն, լէրաէնիլմիլ...

— Հիշ պիւր չէյլէ իթմէքտէնըլ վար մը տըր:

— Խալը, հէր պիւր չէյ միւքէմմէլ տիւր... — ճանըմըն իսթէտի:

կինի, վե հաթթա շիմտիյէ գատար
խամինի պիլէ պիլմէտիկիմ թատմա-
րը եւմէքտէյիմ . . . — վէ քէզա-
լիք, ուստաւըգճա, լէզիզ իւզիւմ
շարապլարընը իշմէքտէյիմ . . . —
վէ էն աւի սիկարալարա պիլէ գա-
նաւթ կէթիթիկիմ հալտէ, շիմտի
իսէ, ալէա սէֆիլիլէրէ լաւըզ սի-
կարալար իշմէքտէյիմ . . . — բուբ-
լա եւթապլար իշինտէ եւթմազ-
տաւըմ . . . — գար կիպի պէեւզ
շամաշըրլար, թէմիզ վէ ճէտիւտէ
պիսէլէր, վէ բարլազ գունտուրա-
լար կիյինմէքտէյիմ, էվիթ, էօյ-
լէ կիզէլ վէ բարլազ գունտուրա
լար քի, աւճազ ալիշիւմտէ կէօ-
րէպիլիթ իւրմ . . . — պիլ աէ մէ-
լէզ աշօք վար ալըր, մէրգուստա
թատմարընը հաղլիլաւըզ տաւ սօն-
րա, պիլ շօգ իլթիթթալը քէլամլար
իլէ, պէսի կիճէ կիւնտիւզ էյլէն-
տիլմէքտէ վէ շազալար եւթաւազ
կիւլտիւրմէքտէ տիլ . . . — բարա
տէր իսէսիլ, իրալար իլէ օյնաեօ-
րում, հաեք օլ սիզին հէտիլէ իթ-
տիկիլիլ կիւզէլ գօգուլու պիլ շիզ-
տաւըն իշի լիւա տօլու իտի, վէլ-
հասըլ պու գատար նիյմէթ վէ պու
գատար ճէօմէրտիլք իշինտէ եիւզ-
մէքտէ օլտուղում թագաթիտէ,
պիլ տէ գալզըպտա հալիմտէն թա-
հիզիլք կէօթէլէմէզ, վէ թէշէք-
քի իսէմէզ իսէմտէ . . . լաքին . . .
Պլանշիթօն պուկարը սէօյլէր ի-
քէն, պիլաէն պիլիլէ լուղէթին-
տէ լագըրալընը քէստի . . .
— Լաքին, — տիմէք իլէ նէ տի-
մէք իսթէեօրտուսուզ, — տէտի տօգ-
թօր ժօպլէն . . .
— Նուսու անլաթմազ իսթէրիմ
քի, վագաա, սայիլ հէր ճիհէթիլէ
մէմնուս վէ լահաթ պիլ հալտէ ի-
սէմտէ, տիշարը չըգամտօրում,
տայլմա մահալէստէյիմ կիպի պիլ

հալտէ պուլուսմազ տաւըմ . . . — վէլ-
հասըլ, էկէր պիլ թաճիլիկիմ վէ
պիլ մահրու միյնէթիմ վար իսէ, օ-
տա տիշարը չըգապ տա կէզէմէք-
թիկիմ տիլ . . . էկէր միւստատէ օ-
լուսուր տա, պիլազ տա տիշարը
չըգար կէզէր իսէմ, գօրգմաթիլը,
տալա գաշմամ, գօշ կիպի տէօնէր
տօլաշրր, եիւնէ եու վաճա կէլիլիմ . . .
Ֆաղաթ աղաճըզ հալմա ալիլ օ-
լուրում, հէր կիւն պուրտաա սը-
զըլըեօրում, ճանրմ չըգաթօր . . .
— էկէր վիլիլիլմէթիլիլ օլտն
դաթ միւրտա իտէր իսէ, տիշարը
տաթի չըգարտիլը . . . — տէյի ճէ-
վապ վիլաթի ժօպլէն . . .
— Շու պէնիմ էֆէնտիմ, պէնիմ
վէլի իւլ նիյմէթիմ քիմ օլտուղու-
նու պիլ քէլրէ կէօրիւպ թանը-
մազլըր բէք տրղու վէ բէք մէ-
րազ իլլէմէքտէյիմ . . .
Պիլտէ պու հէնկեւմտէ, սօգազ
գաթուսու շանը չէքիլտի, վէ տօգ-
թօր ժօպլէն կիաթ բէնճիլէտէն
սօգաղա պազ տը . . .
— Իշթէ, արղւնուզ եէրինէ վար-
տը, էֆէնտիլիլ կէլտի, շու արա-
պա անըն տրապաա տըր . . . — տէ-
տի մէրգում, վէ գօշուպ գաթու-
եու աշտը . . .
Լիօնէլ վարթըն իլէ ժան Բընօ
իշէրի կիլտիլէր . . .
Պլանշիթօն մէրգումանա սէլամա
տուրարազ գարշըրտը, վէ քէն-
տու քէնտույէ տաթի . . .
— Աճալիպ, պէօպէլիլ պանա հի-
մայէթ իտէն դաթլար իքի քիշի ի-
միլէր . . . — վարթըն էօյլէ օլտուն, ար-
թիլիլէ մալ կէօզ չըգարմազ, տէր-
լէր մէսէլի մէշհուր տուր . . .
Լիօնէլ Պլանշիթօնա սէլամ վիլ-
տիքտէն սօնրա, թէք կէօզլիլիլ-
նիւ կէօզլիլէ վաղ իլէ, մէրգումու
եօգարտան աշաղը պիլ իլիճէ պա-

ՃՐԱՆՍԱ ԵԷՕՀՐԵԹԵՈՒԱՐ ԽԻԻԷԼԼԻՃԼԵՐԻՆՏԷՆ

ՔՍԱՎԻԷ ՏՐ ՄՕՆԹԵԲԷՆԻՆ

ԱՍԱՐԸ ՊԵՐԿԻԻԶԻՏԷՍԻՆՏԷՆ ՕԼԱՆ

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՁԼԱՐ

ՆԱՄ ՐՕՄԱՆ

ՕՆ ՊԵՆԻՆՃԻ ՃԻԻԶ

ՖԷՅ 60 փաթալ

ՄԵՐԷԳ ՆԵՐԷԷԷԷ ԳԵԼԷԷԷ ԲԻՆԷԷԷ

ԻՍԹԱՆԳՕԼՏԱ, ԴԱԼԱԹԱՏԱ ՄԱԹԳԱԱԹԻ ՄԱՆՁՈՒՄԷԻ ԷՃԲԵԱՐ

գըպ սիւղտիւ, վէ մէրգում տա,
Լիօնէին օլ մէրթէպէ տիգ գաթը
սուրէթտէ պաղ մասննաւ տօլաւը,
դէրրէնէ ֆիւթուր պիլէ կէթիւրմէտիւ

—Աղիւղիւմ տօղթօր էֆէնտիւ, —
տէտի պատէհու Լիօնէլ տօղթօր
Ժօպէնէ, — սիղէ թագաթի մէմու.
նիլէթ վէ թէշէքքիւր իտէրիւմ,
դիրա, բէք իյի պիր չըրագ եւթիշ.
տիրէպիլմիշտիւր տիր, էվվէթ չը.
րագընը, վիրտիկիւր տէրալէրի
բէք կիւղէլ թապիւմ ու թահօլ
իյլէմիշ տիր... — շու աղ կիւն դար.
ֆընտա, պիւթիւն պիւթիւն թէպ.
տիլ օլմուշ տուր. մէրգումու Սէնթ
Ուէն քէօշկիւնտէ, սիղին եաթա.
ղընը իւղէրինտէ կէօրտիւկիւմաւ,
եապանի պիր հայտուտ էշքեալըն.
տա պուլունմագ տա իտի, էօյլէ տէ.
կիւմի, — հալպու քի շիմտի իտէ բէք
տիլպէր վէ բէք լաթիֆ պիր հալ ու
հէյիթ վէ լէհէն քէսպ իյլէմիշտիր

Պլանշիթօն պու լագըրտըլարը ի.
շիթտիկիւնտէ, իթէր իթէմէղ եիւղ.
լէրի գըղարտրագ կէօղլէրի էօնիւ.
նէ պաղմաեա պաշլատը:

—Տէլիգանլը, նաֆիլէ եէրտէ
ութանըպ գըղարմանընը... —
տէտի Լիօնէլ. — Վագաա հէր քէս
պիլիւր քի, Պլանշիթօն պէլալը պիր
շէյ իտի, ֆագաթ, պունտա սիղին
իշին ութանաճագ նէ՞ վար տըր. —
Պլանշիթօնու կէշմիշ հալինէ սիղ մէ.
սուլ տէկիլսինիլ, չիւնքի Պլանշիթօն
էօլմիշ տիր...

— Էօլմիշ միւ տիր, — տէտի Պը.
լանշիթօն տիւշարը իթիլղրապ օլա.
րագ:

— Տէկիլ եալընըղ էօլմիշ տիր,
հաթթա տէֆն տաթի օլունմուշտուր:

— Պու սէօյլէնիլէն իհթիմալտէն
տէկիլ տիր:

— Իսպաթընը իթէ՞րմիսինիլ:

— Իսպաթընը՞ մը, աման եա

Րէպպիւմ, նէ՞ սէօյլէնօրտունուղ, —
նէ՞ իմիշ իսպաթը պագալըմ կէօ.
րէյիւմ քի, պարի պէնտէ իսքեաթ
օլաեթմ...

Պունուն իւղէրինէ Լիօնէլ ճէպին.
տէն պիր չիղտան չըգարաբ, վէ մէղ.
քիւր չիղտան տէրունինտէ պուլու.
նան պիր բէսմի քեաղըաբ մէրգու.
մա կէօթէրէրէք, — էվվէթ, Պլանշ.
թօն էօլմիշ տիր, իշթէ հիւքիւ.
մէթին թաստիղ իլմ ու խապէրի, —
տէտի:

Պլանշիթօն մէղքիւր քեաղըաբ էլ.
լէրի տիթէնէրէք ալըպ կէօղտէն
կէչիւրտի, վէ օգուտուղ ճա լէնկի
աթմաեա, վէ աննընտան աշաղը
թէր տաժլարը ինմէկէ պաշլատը:

Վէ օգուտուպ պիթիւրտիքտէն
սօնրա մէրգում բէքէլէնէրէք:

—Աճապա պունտա նէ՞ հիքմէթ
վար տըր. — պու քեաղըտտա չիւր.
հէ գալտըրըր հիշ պիր նօղթա պու.
լունմագ տա տէկիլ տիր, բէք նի.
ղամընտա եաղըլմըշ տըր... քէն.
տիմին էօլմիշ օլտուղումու, իշթէ
պիղղաթ քէնտի կէօղլէրիմէ օգու.
տում... ֆագաթ... ֆագաթ...
պու ճիւմէ իլէ տաթի...

— Պագսանա, տէլիգանլը, — տէ.
տի Լիօնէլ մէրգումուն քէլամընը
քէսէրէք, — օթուրունուղ շուրաեա
տա, աղաճըդ սիղին իլէ գօնուշա.
լըմ... — տօթում տօղթօր է.
ֆէնտիլէ հէր կիւնքի թագաթի իթ.
տիկիւր սիւալլէրին ճէվապլարընը,
շիմտի պէն քէնտիմ վիրէյիմ... —
վէ սիղէ Պլանշիթօնու, այնի վա.
գըթտա հէմ էօլմիշ օլապ, վէ
հէմ տէ եաշտմագ տա պուլունմա.
սընըն հիքմէթ ու էսրարընը, վէ նէ՞
սէպէպէ մէպի եաշտմագ տա օլ.
մանըղը իյղահ իտէյիմ...

Նա՞սըլ, տիղգաթ իտիպ պէնի
տիյնէմէքտէ՞ միսինիլ:

— Բէժալի տիգրաթ իւղրէ . . .
 — Շիմտի սիղ քէնտինիդի նէ՝
 դանն իմմէ քտէսինիդ, էվվէլա պա-
 նա անը՝ սէօյլէ յինիդ . . .
 — Վալլահի . . . էօյլէ դանն իտէ-
 րիմ քի . . .
 — Նաֆիլէ եօրուլմաեքըզ, պէն
 քէնտինիմ խապէր վիրէ յիմ սիղէ . . .
 տէտի Լիօնէլ, լծէքրարէն մէրգու-
 մուն լազըրտըսընք քէսէրէք . — սիղ
 տիւղնէ մէզարտան գալըրըմըզ պիր
 էօյլիւսինիդ . . . անլաւընք՝ զ մը .
 — էօյլէ պիր թարգտա սէօյլէ մէք-
 տէսինիդ քի, եալընքը անլամադ
 տէկիլ, ատամըն իւղէրինէ պիրտէ
 տիլթէմէք կէլմէքտէ տիր . . . —
 տէտի Պլանշիթօն բէբէլէեքէք .
 — Գաբալը լազըրտըլարը պէր
 թարաֆ իտէրիմ . . . — տէտի Լիօն-
 եք . — Պու իշթէ կէչէն հալլէր բէք
 սատէ շէյլէր տիրէր . . . Ֆադաթ,
 եալընքը իշին էսասընք պիլմէքիք
 իգթիդա իտէր . . . — Վէ իշթէ իշին
 էսասընք շու տուր . . .
 Լիօնէլ մէրգուլմա, շիմտիլէ գա-
 տար օգուեանլարըմըզա մալիւմ օ-
 լան վադաալարը գըստաճա նազը ու
 պէսան իլլէտի .
 — Անլաւընք՝ զ մը շիմտի . . . —
 տէտի պատէհու մէրգուլմա սիւալ
 իլլէտի .
 — Հագգընքը վար ալը, նասըլ
 քի սէօյլէտի իտինիդ, սահիհէն մէ-
 զարտան գալըրըմըզ պիր մէվթա
 իմիշիմ . . .
 — Շիմտի սիղ պիղի տիյնէմէլի
 սինիդ . . .
 — Բէք ալէա, պուեուրունուզ,
 էմը իտինիդ . . .
 — Շիմտի սիղ բէք զարիպ պիր
 հալտէ պուլունմադտաընք . . . —
 ատէթա տիւնեան եհի կէլմիշ
 պիր շօնուգ հալ վէ մէվգընտա
 պուլունմադտաընք, վէ հաթթա,

հիւքիւմէթնէ հիշ պիր գայտընք
 տաթի պուլունմադտա տէկիլ տիր . . .
 — Գանուէն շիմտի պու տադըգա-
 տա, տիւնեան մէվթուտ տէկիլ-
 սինիդ տիր կիպի պիր հալտէսինիդ . . .
 — Կիտիպտէ հիւքիւմէթնէ, եհնի պիր
 շօնուգ տօղմիշ տուր մադամընտա
 իսմ ու հաեաթընքը տաթի գայտ
 իթտիրէմէյիլ, շիւնքի գօս գօճա
 եհիլիմի պէշ եալընտա պիր տէլի-
 գանլընք . . . — օհ վաղըթ հալիլ-
 լէ, անանքըն ըսմինտէ բէք շօգ
 վաղըթլար պէքլէմիշ օլաճադընք
 տըր . . .
 Պլանշիթօն կիւլմէկէ պաշատը .
 — էյ, իհթիմալտէն տիր . . . —
 տէտի ճէվապ վիրտի,
 — Պու ճիւլէ իլէ տաթի, շիմտի
 սիղէ պիր իսմ լազըմալը . . . — տէ-
 տի Լիօնէլ,
 — Օնտան տա գօլայ պիր շէյ օ-
 լամադ . . . — իթթէտիկինիդ իսմ իլէ
 վաթթիդ օլունապիլիլիմ . . .
 — Իյի էմմա, տօղունունուգուն
 գայտընա տաթի պիր բէսմի էվրադ-
 օլմաթըգա, պիր գուրու իսմ հիշ
 պիր շէյէ եարաեամադ, էօյլէ տէ-
 կիլ մի, — տէտի Լիօնէլ սիլէրէք .
 — էլպէթթէ էլտէ պիրաէ գայտը
 թէվթիլտ էվրադը պուլունտա տա-
 հա իյի օլուր, լաքին, մէկէրշի էօյ-
 լէ պիր շէյ իհթիմալտէն օլապիլիլ
 մի . . .
 — էլէմ իւղրէ օլմաեքընք, էլ-
 պէթթէ սիղէ պիր իսմ վիրէնլէր,
 պիրտէ գայտը թէվթիլտ քեաղը-
 տը վիրէնէքլէր տիր . . .
 — Պէսպէլի մէզքիւր քեաղըտ
 սաթիլէ պիր շէյ օլաճադ տըր, էօյ-
 լէ տէկիլ մի .
 — Խալլ, մուղայիլի օլարադ, բէք
 տէ սահիհ վէ սաղլամ սուրէթտէ
 օլաճադ տըր, — հէր քէս նէղտին-
 տէ միլթէպէր օլտուգտան պաշ-

գա, պիղգաթ քէնտինիդ տաթի
 թահսին իտէնէքսինիդ տիր . . .
 — Տիմէք տիր քի, պաշգա պիր
 ատամըն իսմինի պանա վիրէնէք-
 սինիդ տիր, էօյլէ՝ մի .
 — Շիւքհէսիդ, սիղի պիլթիւն
 պիլթիւն պաշգա պիր ատէմ եէ-
 լինէ վաղ իտէնէկիլ տիր .
 — Իյի եա, մէրգուլմ հէր քիմ
 իսէ, սօնունտա գալըպտա տաթա
 իթմէ՝ զ մի . . .
 — Օլ պապտէ տալա գօրգմաեք-
 նըզ . . . հիշ պիր տաթա իտէմէեէ-
 ճէք տիր, շիւնքի մէրգուլմ էօլ-
 միւշ տիր . . .
 — Բէք ալէա, լաքին, մէկէրշի
 մէրգուլմուն սաղլըղընտա հիշ պիր
 թանքեան պուլունմադտա տէկիլ
 մի իտի .
 — Խալլ, քիմմէ թանքմադտա
 տէկիլ իտի . . . — վէ հաթթա, մէր-
 գուլմուն իսմի, քէնտի մէզարը թա-
 շը իւղէրինէ պիլէ եաղըմըզ տէկիլ
 տիր . . .
 — Տիմէք տիր քի, պու պիր մա-
 սալ ալը, էօյլէ՝ մի . . .
 — էվլէթ, ատէթա պիր մասալ
 տըր էմմա, էօյլէ տէ պիր մասալ
 տըր քի, հէր կիւն հէր սաաթ սա-
 հիհիլիլ իճրասը կէօրիլմէքտէ
 տիր . . .
 — Նիհայէթ, տիմէք տիր քի,
 պէնիմ գարըշաճաղըմ վէ պիլէնէ-
 կիմ, պիր շէյ տէկիլ տիր, նասըլ
 միւրաա իտէր իսէնիդ էօյլէ եաբա-
 պիլիլիլիլ, պէն քէմալի իթաա-
 թա, վէ վիրէնէկիլիլ իսմի թաշը-
 մադըղա հազըր ու միւնթաղըր
 պուլունմադտաեք . . . — պուեուրու-
 նուզ սէօյլէյինիդ, շիմտի պէնիմ
 իսմիմ վէ իշիմ նէ՝ օլաճադ տըր . . .

տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ, — Ֆա-
 դաթ, էվլէլա սիղ պիր տէֆա կիւ-
 դէլնէ տիւշիւնիւպ քէնտինիդնէ գա-
 տար վիրտիքտէն սօնրա պանա խա-
 պէր վիրմէլիսինիդ քի, սիղին պու
 տիւնեան էն պիլիւք արդու-
 նուզ նէ՝ տիր, վէ եաթսօտ նէտէ՝
 տիր, վէ պունա գարար վիրէպիլ-
 մէքլիք տէ եալընքը քէնտի էլի-
 նիդտէ՝ տիր . . .
 — Օլ պապտէ հիշ տիւշիւնմէք-
 լիկէ պիլէ իհթիւեաճ եօգ տուր . . .
 տէյի ճէվապ վիրտի Պլանշիթօն . —
 — պու ալէմաէ քէնտիմի մէսուա
 տաթ իլլէմէք իշին, եալընքը իքի
 շէյ պանա քեաթի տիր . . .
 — Նէ՝ տիրէր օնլար .
 — Պիրիսի սէնէվի ալթը պին ֆը-
 րանգ կէլիլիմ օլմալը տըր, վէ ի-
 քինճիլի տաթի, գապիլիյէթ թա-
 րաֆընտան լծէքրարէն արանըլըր
 տա թուլթուլուրում տէյի հիշ պիր
 գօրգուլմ պուլունմադտալը տըր .
 Լիօնէլ պու լազըրտը իւղէրինէ
 կիւլիւմէտի .
 — Բէք ալէա, տէլիգանլը, տօղ-
 րունու, մաթլուպունուզ պիլիւք
 պիր շէյ տէկիլ տիր . — պէն սիղէ
 իսթէտիկինիլտէն տէ զիեատէսինի
 թադտիմ իտէրիմ . . .
 — Նէ՝ տիր պադաեքմ թէքլի-
 ֆինիդ .
 — Սիղէ սէնէվի եհիլիլիլ պէշ պին
 ֆրանգ վիրտիքտէն պաշգա, էվ-
 վէլինտէն տաթի, եալընքը պիր տէ-
 ֆա օլմադ իւղրէ, քէնտի լէվազի-
 մաթը միւհիմմէնիդէ սարֆ իլէ
 եէրլէշիպ կիւղէլնէ պիր եէր եուրտ
 բէյտա իտէրէք, ըսաթթա իմրա-
 ըը էվգաթ իտէսինիդ իշին, էլլի
 պին թանէնէք ֆրանգ վիրէրիմ .
 — Չօգ իյի . . . չօգ իյի . . . պու-
 նա տիյնէք եօգ, լաքին, շու
 զապիլիյէթ խուսուսունու նէ եա-

բայրժ:

—Օլ պապտէ տախի սիդէ քէ-
մալի է մնիյնէիկ էօսթէրէպիլիւրմ:
... —Փաղաթ, զաթէն զապիլիյնէ-
նին սիդի տէրտէսթ իթմէքլիկէ հիշ
պիր հադգ ու սէյահիյնէթի գալ-
մամըշ տըր... —չիւնքի Պլանշթօն
իսմինտէ պուլունտն առէմ էօլմիւշ
տիւր... —սիդ շիմտի Պլանշթօն տէ-
կիլիսիդ, զիրա Պլանշթօն իսմինտէ
օլան առէմ մէզարա աէֆն օլուն-
մուշ, վէ էօլիւէր տէֆթէրինէ
գայտ օլունուպ պիլթմիշ տիր...
—Պու տա տօղրու տուր... պու-
նու հիշ տիւշիւնմէտի իտիմ, —բէք
ալէա, պէն շիմտի էզ ճան ու տիւ
սիդին առամընըքմ, վէ իշթէ պա-
նա տա, քէնտի ըահաթլըքմ ի-
չին, հէր իգթիդա իտէնի վիւմէք-
լիկի վատ իթմէքտէսիսիդ, հալպու-
քի, պուլարա մուգապիլ սիդին
պէնտէն մաթլուպունուզ նէ օլա-
նագ տըր...
—Պիր քէրրէ պու իշլէր պիլթտի-
կինտէ, մէյտանէ չըգարագ, լա-
ղմ կէլէնիւրտէն, պիր սուրէթի
գալիյնէտէ օլտուղու հալտէ, քէն-
տի հուգուլարընըք թալէպ վէ
իտաաա իտէնէքսիսիդ տիր...
—Իթմտէն թալէպ իթմէլիլիմ:
—Էվլէլա վալիտէնիդտէն...
—Մէրգուլմէ թանըմագ վէ գա-
պուլ իթմէք իսթէմէզ իսէնէ եաթ-
մալընըմ...
—Օլ վագըթ հիւքիւմէթէ միւ-
րանաթլա տալա իթմէքլիկինիդ
իգթիդա իտէր... —վալիտէլիկի ա-
րաշթըմագլըք մէմնուլթտան տէ-
կիլ տիր... —Օլ պապտէ եէտի-
նիդտէ գալի իսպաթլարընըք պու-
լունաճագ տըր... —Անլտաթընըմը
—Անլտաթըմ կէօրէ, պէնիմ
տալամ, ըիճիք տալաթընտան ի-
պարէթ պուլունաճագ տըր...

—Էվլէթ, էօլլէ տիր:

—Պանա վալիտէ օլանագ գա-
տըն հէր քիմ իտէ, զաթէն քէնտի
էվլտաթընը թանըմագտա տէկիլ մի
տիր:

—Մէրգուլմէ քէնտի մառուսու-
նու, անճագ պիր գալ սաաթ կէօր-
միւշ տիր, վէ պիր գալ կիւն սօն-
րա տա էօլմիւշ տիր տէյի ինան-
մագտա տըր:

—Չօք իյի... —լաքին, անաթա
բէտէրիմին քիմ օլտուղունու տա-
խի արամագլըքմ իգթիդա իտէ-
նէք մի տիր:

—Շիւքհէսիդ...

—Պէն մէրգուլմէ թանընապիլէ-
նէքմիլիմ:

—Էկէր պուլուպ մէյտանա չը-
գարանագ օլուր իտէք, էվլէթ...

—Տիմէք տիր քի, օլ վագըթ
թէքմիլ պիր ֆամիլեա պաշընա կէչ-
միշ օլանագլըք տըր... —տօղրուսու-
պու տա բէք թօհաթ պիր շէյ օլա-
նագ տըր, չիւնքի էօմրիւմտէ կէօր-
մէմիշ օլտուղում պիր հալի կէօ-
րէնէկիմ տիր...

—Նէ տէրսինիդ, պու թէքլիֆ-
լէրի գապուլ իտէրմիսինիդ:

—Մաաշալտահ, հիշ պէօլլէ պիր
շէյի սիւալ իթմէք իսթէր մի...

—գապուլ իթմէք տէկիլ, պիր չօգ-
տա էօթէնէ պիլէ կէչէրիմ, —Լա-
քին, մաթլուպ օլունան սեռնլարը
լաեղըլա օյնաեա պիլմէքլիկիմ
իչին, օլ սէօլլէտիկինիդ իսպաթլա-
րըն էլտէ պուլունմաթ իգթիդա ի-
տէր...

—Պիդ օլ իսպաթլարը հէմ սի-
դէ վիւրէնէկիդ տիր, վէ հիշ պիր
քիմտէ տէ ճէրհինէ միւգթէտիր օ-
լամաեաճագ տըր:

—Պէնի քիմտէտէն թանըլմագ պիր
հալէ վագ իտէնէքմիսինիդ տիր:

—Խայր, պու հալինիդտէ պագը
գալանագաթընըք տըր:

—Ա, հիշ էօլլէ պիր շէյ օլա-
պիլլէր մի:

—Բէք ալէա օլապիլլէր, վէ սիդ-
տէ օլ խուսուսա չօգլուգ էհէմիլ-
նէթ վիւրմէմէլիսինիդ... —տէտի
Լիօնէլ, —չիւնքի, նաաթլէր սէօլ-
լէտիք, Պլանշթօն էօլմիւշ, վէ էօլ-
միւշ օլմաթ տա հիւքիւմէթ քիւ-
թիւկիւ գայաթնա կէչմիշ տիր, տի-
մէք տիր քի, սիդի կէօրէնիւր,
պաշգա պիր շէյ սէօլլէնէմէյիւյ,
անճագ Պլանշթօնա պէնդէմէքաէ
օլմանըղա հիւքմ իտէնէք տիրլէր...
—վէ պունտանաա գաթիկնագար, շու-
չիմտիքի հալինիդ իլէ, Բօյէթ մահ-
պէսինտէ էօլէն Պլանշթօնուս արա-
սընտա տաղարճա ֆարգ պուլուն-
մագտա տըր, սիդի պէնդէթմէքլիք
պիլէ էօլլէ զանն իթաիկինիդ գա-
տար գօլայ օլամաեաճագ տըր:
չիւնքի սիդ առէթա պիր ճէնթլ-
մէն հալ ու հէյնէթինտէ պուլուն-
մագտաթընըք:

Պու պիր ճէնթլմէնէ պէնդէ-
մէքլիք լագըրտընը իշիթաիկին-
տէ, Պլանշթօն կիւլիւմսէմէ կէ պաշ-
լաաթ:

—Իսմիմ նէ օլանագ տըր, —
տէյի թէքարէն սիւալ իթաի մէր-
գում:

—Իսմինիդ ծագ էրվիէօ օլանագ
տըր... —վէ պէօլլէ պիր շէօհրէթ-
լի իսմ ու շէօհրէթլէ, սիդ հէր
եէրէ կիրիպ չըգապիլէնէքսիսիդ
տիր... —իշթէ սիդէ գայաթ թէվ-
վէլիւա քեաղըրտընըք... —տիյէրէք
Լիօնէլ մէրգումա ճէպլնտէն չը-
գարաթըր տամագալը պիր քեաղըրտը
թագաթիմ իլէտի. —կէօրմէքտէմի-
սինիդ, վէնսէն պէլէտիյնէօնտէ
գայաա կէչիպ թաաթիգ օլունմուշ-
սուսուլ տուր, վէ վալիտէնիդ Պը-

լանշ էրվիէօ օլուպ, վէ բէտէրինիդ
իսէ նամալիւմ գալմըշ տըր:

Պլանշթօն մէդքիւր քեաղըրտա
շէօլլէ պիր աթֆը նիկեահ իյլէտի:

—Բէք նիգամընտա պիր քեաղըրտ
տըր պու... —տէտի մէրգում շիւր-
հէլի պիր թարղ իւղրէ, —իյի էմ-
մա, պիր խուսուսա պէնիմ ֆիքրի-
մէ թօղունմագտա տըր...

—Նէ իմիշ պագալըմ:

—Մաալիւմ եա, էօլլէ եալընըք
պիր կիճէ դարֆընտա, սաթիմ ման-
թարար տօղուպ պէօլիւրլէր, վէ
քիմտէ օլ պապտէ կիրիֆթարը թէ-
անճիւպ օլմադ... —հալպուքի պէն
չիմտի եիկիլմի պէշ եաշընտաթմ
... —չօք իհիթիմալ տիր քի, պիր
թագըմ էհիլի մէրագ վէ պօշ պօղադ
քիմտէլէր, պէնիմ շիմալիէ գատար
նէրտէ պիլիյիլիւպ վէ իմարըն էվ-
գաթ իթմիշ օլմագլըքմը անլամագ
իսթէնէնէքլէր տիր...

—Սիդտէ էօլլէ տաաթարա, տի-
շարաա պուլունմուշ օլտուղունու-
ղու սէօլլէնէպիլիւրսինիդ. —օլ պապ-
տէ պիր ուֆագ մասալ ույտուրուր
էգպէր իտէրսինիդ, վէ հէր սիւալ
իտէնէ նագլ իյլէրսինիդ... —էվլի-
րի քի նագլ իթաիկինիդ վագըթ-
տա, հէմ թապիլի պիր հալտէ օ-
լարագ, վէ հէմտէ շիւրհէ վիւրիճի
նօցթարար պուլունմաեարագ նագլ
իտէսինիդ... —զաթէն սիդէ օլ խու-
սուստա լագըմ կէլէն թալիմաթ վի-
րիլէնէք օլտուգտան պաշգա, քէն-
տի դէքեալէթինիդ տալի, իճա-
պընը իճրաեա միւգթէտիր օլանա-
ղընըղտա հիշ պիր շիւրհէ պըրագ-
մամագտա տըր...

—Էլիմտէն կէլէնի եարմագլըղա
հաղըրըմ... —հէր ճիհէթլէ սիդէ
հէմ տիյնէյիպ իթաաթ իտէնէկիմ
տիր, վէ հէմ տէ սաաթղանէ սու-
րէթտէ իըտմէթ իյլէնէնէք օլտուգ-

լուծմագտա տեկիլ խե տե , թէճ-
րիւպէ կէօթէրէճէք տիր քի , պէն
քէնտի շիւրհէմտէ եանըմամբըմ
տըր . . .

Լօնտրա սօգաղըյլա Բօչէ սօգա-
ղը արասընտա , պիւյլիւք պիր մէ-
տաթէ պուլունմագտա տեկիլ տիր :

Պունլար իւշիւ պիրլիքտէ օլուպ ,
վէ հաեան օլտուղլարը հալտէ Բօ-
չէ սօգաղընա կիթտիլէր , Ժան Բը-
նօ ճէպինտէն պիր անախթար չը-
ղարար , վէ Մարսիալ Տէրէյին
հաթմագտա օլտուղու խանէնին
կիթիլտալինտէ քիրտալարը
խանէնին գարուսուսու աչաղ , վէ
իշէրի կիրտիլէր :

Մէրգուսլար եօղարը չըղարար ,
վէ իւք գաթտա օլուպտա , Մար-
սիալար խանէնի տիրտընա պի-
թիլիք պուլունան , վէ մէղքիւր տի-
վարտա կիլլի պիր գարու աչըմը
օլան օտաեա կիրտիլէր :

Ժան Բընօ , Բէմի Եօմէն իլէ տը-
ղատաչը լը Կօսուն , Բօղ Պօնչանըն
Լաթիթ սօգաղընտա պիր պանգա-
տան գալտըրդտա , Մարսիալըն
խանէնինտէքի տօղուղ եիւղ պին
թրանդը չալմագ նիլիէթիլլէ , մէղ-
քիւր խանէնէ կիրմիշ օլտուղլարը
կիճէ կիրմիշ օլտուղու , վէ Մար-
սիալըն արասը վէ քիւթիւպխանէ-
սի արգասընա աչըմը օլան մէղ-
քիւր կիլլի գարուսու աչաղ :

Ֆազաթ պու տէֆա , էօյլէ էվ-
վէլքի տէֆա կիլլի , սայքի ալիլէր
միսիլու գարանըգտա տէօթ թա-
րաֆը եօղաեարագ իշէրի կիրմի-
յիպ , իլլա էլինտէ պուլունան պիր
ֆէնէր իլէ , իթէտիկի գատար էթ-
րաֆա ըչըգ վէրէպիլմէքտէ օլտու-
ղու հալտէ , վէ Դօրա էօնտէն , վէ
տօղթօր Ժօսլէնտէ քէնտիսի իլէ
պէրապէր արգատան պուլունտու-
ղու թագաթիտէ կիրտի :

Նասըլքի մալիւմ տիր , Մար-
սիալըն խանէնինէ կէչտիլքիլի իւք
օտատա քիմտէ պուլունմագտա օլ-
մաեքպ պօշ իտի :

Մէղքիւր օտանըն պիր գարու-
սունտան Մարսիալըն եաթտըղ օ-
տաեա կէչիլմէքտէ իտի :

Ժան Բընօ հիշ պիր սէս չըգար-
մագաղըն մէրգուսլուն օտաաընը
աչաղ :

Խըտմէթ քեարըն , հէր կիճէ եար-
արըղ կիլլի , եաղմըշ օլտուղու կի-
ճէ գանտիլի սէօնմիւշ իտի :

Ժան Բընօնուն սալքի գարալը
կիլլի պուլունան ֆէնէրի ըչըղըն-
տան , եէրտէքի հալը իւղէրինտէ
պիր բարլագ չիլլի բէյտա օլտու-
ղու կիլլի , բէրտէլէր իւղէրինտէ
աալի , թագէ գան բէնկինտէ դօ-
եու պիր գըրմըղըլըգ հասըլ օլ-
մագտա իտի :

Դօրա պիր սանիյիէ գատար Մար-
սիալըն օտաաը գարուսու իշինտէ
տուրուպ պէքիլէր :

Մէրգուսլուն գուլաղընա պիր
աճալիպ սէս կէլմէքտէ իտի :

Մէղքիւր սէս Մարսիալըն գարեօ-
լտը թարաֆընտան կէլմէքտէ օ-
լուպ , վէ ճան չէքիլմէքտէ օլան
պիր քէյթիլիլին խըրըտամասընա
պէնղէմէքտէ իտի :

Դօրա գօրգուսու պէր թա-
րաֆ իտիպ , վէ հէր թէհիլքէյի
կէօղէ ալարագ , սէրպէսթճէ օտա-
տան իշէրի կիրտի , մէրգուսլուն
գարեօլտաը եանընա կիթտի , բէր-
տէլէրինտէն պիրլին գալտըրաղ ,
վէ էլինտէքի ֆէնէրին ըչըղընը
մէրգուսլուն եիւղիւնէ թուլտու :

Մէրգուսլուն լէհճէսի հէյպէ-
թամիլ պիր հալտէ պուլունմագ-
տա իտի :

Եիւղէրի շիւմիշ , վէ աալթաթա-
նըլմաղ օլմուշ պիր հէյպէթու հալ

Պիր տագըգա գատար թէֆթիշ
վէ տիգգաթ իթտիքտէն սօնա ,
տօղթօր Ժօսլէն ճէվապ շօլարագ ,
—էֆէնտի , էվվէթ , հագըրըղ
վար տըր , գաթընըղ քէնտի շիւր-
հէնիգտէ եանըլմագտա տեկիլ իմիշ-
սինիլ :

—Ձէհիր քէնտի թէէսիլինի իշ-
լէթմէկէ պաշլամըշ օլմալը տըր ,
էօյլէ տէկիլմի , —տէտի Դօրա :

—էվվէթ , էվվէթ , վէ հէմտէ
սիղէ գալիէն սէօյլէրիւքի , պու-
ղէհիրի վիրէնիլէր , բէք ճէօմէրճէ
պիր հարէքէթ իլլէմիշ տիրէր , լիւ-
ղուսունտան զիեաաղէ զէհիր վիրմիշ
տիրէր :

—Տիմէք տիր քի մէրգուսլ քէն-
չէյի էճէլտէ պուլունմագտա տըր ,
էօյլէ՞մի :

—Խայր , —պէրէքէթ վիրսինքի ,
ճէնապը հիքմէթուլլահըն պիր էս-
րարը օլարագ , մէրգուսլուն էօլաիւր-
մէք իսթէեէնիլէր , մուղայիլի օլա-
րագ , քէսպի հաեաթ իլլէմէքիլի-
նի մուճիպ օլմուշլար տըր :

—Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուղ ,
աղիլիմ , անլաեամաեօրուս . . . —
տէտի Դօրա տիւշարը իսթիլլապ
օլարագ :

Ժօսլէն պունուն իւղէրինէ , պիր
բարմաղընը , խաթմանըն եանընտա
օլան , վէ եարը տօլու պուլունան
պիր գատէհին իշինտէքի սուտա
բսլաթարագ , քէնտի տիրին ու-
ճունա տամլաթտը :

—էվվէթ , շիւրհէ իթտիկիմ կի-
պի օլմուշ տուր . . . —տէտի պատէ-
հու մէրգուսլ տօղթօր , —պունու
էօլաիւրմէք իսթէեէնիլէր , պրուշին
նամ զէհիր իլէ զէհիրլէմիլլէր տիր ,
վէ հաթթա , գարարընտան զիեա-
աղէ տալի վիրմիլլէր տիր , ֆազաթ
պունլար , գաթէն պունա քէօթրիւմ

քէսպ իթմիշ իտի ,
կէօղէրի աչըգ օլուպ վէ պիր
եուվարլագլըգ քէսպ իթմիշ օլ-
տուղլարը հալտէ կէօրմէմէքտէ
իտիլէր :

Մէրգուսլուն աղղը նիմ աչըգ օ-
լուպ խըրլամագտա իտի :

Ֆազաթ , բէք զարիպ պիր հալ-
տալի կէօրիւլմէքտէ իտի , չէօյլէ
քի , գաթէն քէօթրիւմ օլալտան
պէրու օտուն քէսիլմիշ օլան աղա-
լարը , օլ անտէ օյնամաեա պաշլա-
մագտա , վէ բէք չէտիտ պիր աղը
վէ պիր սանճը էսէրինտէ օլտուղու
հալտէ կէրիլիպ տիթրէմէքտէ ի-
տիլէր :

Մէրգուսլուն պու տէհչէթամիլ
հալինի կէօրտիւքտէ , Դօրա օլան
իւղէրինտէ տալի պիր նէվի ֆէնա-
լըգ հասըլ օլտու :

—Տօղթօր , —տէտի մէրգուսլ
նիմ մէրգուսլ տօղրու տէօնէրէք ,
—չաբուգ . կէլինիլ :

Ժօսլէն հէման գօշուպ , Ժան Բը-
նօտա արգասընտա օլտուղու հալ-
տէ , մէրգուսլուն եանընա կիթտի
Դօրա թէքրարէն ֆէնէրի Մար-
սիալըն եիւղիւնէ թուլտու :

—Պագընըղ . . . պագընըղ . . . —
տէտի մէրգուսլ :

Մէրգուսլուն էճէլինին սօն տա-
ղըգալարը եաղլաշմագտա իտի :

Տիլլէրի պիր պիրինէ վուրմագ-
տա իտիլէր — վէ տօտաղլարը իւ-
ղէրինտէ գըրմըղընա պիր նէվի
քէօթրիւք պուլունմագտա իտի :

Տօղթօր մէրգուսլուն իւղէրինէ
տօղրու էկիլտի :

—Պէնիմ շիւրհէ իթտիկիմ գա-
տար օլմալը տըր , էօյլէ տէկիլմի ,
տօղթօր , —տէյի սիւալ իթտի Դօ-
րա , —պու միսիլին հէրիֆ զէհիրլէ-
միլլէր տիր . . .

դըլընմագ իշին վիրիվիշ օլան մուս-
լիճէտէն, վէ մէղքիւր մուալիճէնին
պրուշինէ գարշը պիր բանդէհիր օլ-
մասընտան պիխապէր պուլունտուզ-
լարընտան, մէրգուճա ֆէնալըդ
եարալըմ տիրիքէն, քէսպի հա-
եաթ իլլէմէսինի մուճիւզ օլմուշար
տըր, -վադաա, պու միսկին տուճմ,
շիմտի բէք ֆէնա պիր աղըր վէ
աանճը չէքմէքտէ տիր, լաքին, հա-
լի թէհլիքէլի տէկիլ տիր, շէօլէքի,
մէղքիւր զէհիրտէն պիր գաշտաւիտ
տահապէրիտիկինտէ, պիւթիւն պիւ-
թիւն սաղալըպ, վէ տիրի տախի ա-
շըլաճաղընտա շիւբհէ եօդ տուր...

—Պու պէօլէ օլտուղու հալոէ
տախի, արթըգ ճէնապը Հիքմէ-
թուլլահըն վարըղընա շիւպհէ իթ-
մէքիք ճայիզ օլապիլիճմի, պաղը
ատամլար իսէ գալըղպտա, անը
տախի ինքեարա ճէսարէթ իլլէ-
մէքտէ տիրէր, -տէտի ժան Բընօ:

—Ալլահըն ատալէթի տօղըն-
տուր, -էլպէթիթէ, պէն պու դատ-
տարտան քէնտի ինթիգամըմը ալ-
մաղտան էվիլէ, անըն էճէլինէ միւ-
սաատէ իլլէմէքէճէք տիր, շիւնքի,
անըն ճանընը ալմաղըղ, պանա
րաճի տիր, պէնիմ հազգըմ տըր
... -տէտի մէրգուճէ կէնճ գըղ:

Պէն մէրգուճուճ հալինի թէքրո-
րէն թէպտիլ իթմէլիլիմ, -տէտի
տօղթօր:

Մէրգուճմ ճէպլնտէն քէնտի ա-
լէթ շիգտանընը չըգարտը, վէ մէղ-
քիւր շիգտանըն տէրոնինտէ պու-
լունան եարըմ տուղինա գատար
ուֆաճըգ շիշէլէրտէն պիրինի աեթ-
ըպ չէքտի:

Մէղքիւր շիշէտէ, իւշ րուպու-
նա գատար, Դօրանըն իքի տէֆա
իսթիմալ իթտիկինի կէօրմիւշ օլ-
տուղուճուղ զիւմրիւտ լրէնկինտէ
պիր նէվի սու պուլունմաղտա իտի:

Տօգթօր մէղքիւր շիշէհի աշտը:
վէ պատէհու խաթթանըն տօղա-
պը իւզէրինտէ պուլունան պիր ու-
ֆադ կիւմիւշ գաշըղը ալտը, մէղ-
քիւր գաշըղըն իշինէ, պիր գաշ-
տալա սու գօյտուգտան սօնրա,
պիր տալա տախի, շիշէտէքի եէ-
շիլ սուտան տալալտը, վէ քէյֆ-
սիղին աղըղըն պիր ալէթ իլէ աշա-
րադ, գաշըղտաքի սուեհու պօղա-
ղընտան աշաղը աղըթտը:

Պուլուն թէէսիթի չօղա վարմա-
եթպ կէօրիւլաիւ:
Արատան ճիւղի պիր վաղըթ կէ-
շէր կէշմէզ, Մարօիալըն լէհէհին-
տէն տէրքեար օլան տէհէթիւլ-
սանճընըն թէսկին օլմաեա պաշա-
տըղը անաշըլալ:

Մէրգուճուճ կէօղէրի գաբան-
տըլար:
Խըրլաճաաը քէսիլտի, վէ աղա-
լարընըն տիրէլիպ օյնամալարը
տախի տուրտու:

—Տիմէք տիր քի, արթըգ աղըր-
ը քէսիլմիշ տիր. էօլլէ՞մի, -տէլի
սիւալ իթտի Դօրա:

—Խալը, քէսիլմիշ տէկիլ տիր...
Ֆազաթ, աղալարը իւզէրինէ եինէ
պիր ուեհուշուգլուգ չէօքտիկիւն-
տէն, սայքի ուեհուճաղտա տըր, վէ
եարըն սապահա գատարտա ուեա-
նամանճաղ տըր...

—Ուեանտըղընտա՝ նէ հալտէ
օլաճաղ տըր:

—Ուեանտըղընտա, մէրգուճմ
եինէ քէնտինի, զէհիրլէնմէղտէն
էվիլէ տէրքեար օլան հալինտէ պու-
լունաղ տըր, -պրուշինի իշիրտիք-
լունաղ տըր, քէօթիլիւլիլի կէշմիշ
իտի, -շիմալիքի պէնիմ վիրտիկիմ
մուալիճէտէ պրուշինին թէէսիթիլինի
քէսէքէք, թէքրարէն քէօթիլիւլ-
իւք հալինի վիրմիշ տիր, -իշմէ
էֆէնտի, սիղէ իւզուճու օլանը

սէօլլէտիմ, վէ սիղտէ էօյրէնտինիզ
... -լաղըմ կէլէնի եարտըգ պի.
թիրտիք, -արթըգ պուրաճա հիշ
պիր իշիմիզ գալմաճը տըր, պը-
լաղըպ կիտէպիլիլիզ...

Դօրա եէրինտէն պիլէ գըմըլտան-
մատը, շիւնքի մէրգուճէ, տէրեա-
լի թէֆէքքիւրէ տալմաղտա իտի:

—Կիտէլիմի, -տէտի մէրգու-
մէ աղաճըգ տուրտուգտան սօնրա,
մէկէրշի, պիթթէստաիֆ, Բօզ
Պօնշան իլէ Մաթիֆէհի տահա զի-
եատէ գալի պիր սուրէթտէ պաղ-
լաեա պիլմէքիք զինճիրինի էլէ
կէշիրմէքիք Ֆուրսաթընա մայիք
պուլունտուղուճուղ թաղտիրտէ,
արթըգ էօլլէ պիր Ֆուրսաթը թէ-
րիպ էլտէն գաշըրարադ, պուրաեթ
թէրք իթմէքիկիմիզ ճայիզ օլա-
պիլիլիմի. -խալը, խալը, -պիւզ
տահա պուրատան կիթմէմէլիլիզ, վէ
իշ կէօրմէլիլիզ, -մատամքի պիւզ
պուլուն զէհիրլէնէնին քիմ օլտու-
ղունու, վէ պուրանըն ատամլարըն-
տան պուլունտուղունու բէք ալէա
պիլմէքտէլիզ, մէղքիւր զէհիրի
տախի պուլուպ էլտէ իթմէլիլիզ,
էլպէթիթէ պուրատա պիր եէրտէ
սագլանըմը օլմալը տըր, -անը
պուլունտուղուճուղտա, էլիմիզտէ պիւ-
եիւք պիր տէլիլ օլմուշ օլաճաղըն-
տա իշիթիպահ ճայիզ տէկիլ տիր:
—Վաղտա էօլլէ տիր, հազգը-
նըղ վար տըր, -տէտի տօղթօր
Ժօպէն:

—Չաթէն գօրդաճուգ պիր սէպէ-
պիմիզ եօգ տուր, եանի իւթէ ա-
տամ կէլիր տէլի տիւշիւնէճէք
պիր շիւբհէմիզ պուլունմաղտա
տէկիլ տիր, Բօզ Պօնշան Ապէս սօ-
գաղընտա օլուպ, վէ իւրտմէթքեար-
լար իսէ իքինճի գաթտա ուեհու-
մաղտա տըրլար, տիմէք տիր քի,
հէր թարաֆը գաղըշաբըլպ արա-
րէճէկիլ տիր...

Եապիլիլիզ, -տէտի ժան Բընօ:
Տօգթօր Ժօպէն օտանըն տէօրթ
թարաֆընը կէօղտէն կէշիրտիքտէն
սօնրա:

—Պիւրօլար տօլապլար հէք գա-
բալը տըրլար, իշմէ կիւճիւք պուլուն-
լարը աշմաղտա տըր, -տէտի մէր-
գուճմ:

Ժան Բընօ մէրգուճուճ պու ի-
թիրաղընա գարշըլըգ պաշընը սալ-
լաաղտան սօնրա:

—Տօլապլար պիւրօլար վէ գըրմաեա
վէ աշմաեա չըգըշմաղըղ, պիւթիւն
պիւթիւն պօշ շէյ տիր... -պէն-
ճէ մէղքիւր զէհիր պու օտաաա
օլմաճալը տըր. -տէլի ճէվապ վիր-
տի մէրգուճմ, -Տօթթուճմ աօղթօր
Ժօպէն, պէն գարը թայիֆէսինի
սիղտէն չօգ զիեատէ թանըրըմ:
շիւնքի, մէրգուճէլէրին քիլլի ֆէ-
լաքէթիմի մուճիւզ օլմալարընա տէ-
կին... բէք չօգ վաղաալար վէ
թէճըրիւպէլէր կէօրմիւշիւմ տիր:
-Հէլէ օլԲօզ Պօնշանա կէլինճէ, էն
զիեատէ գուլնաղ գարըլարտան
պիրի օլտուգտան պաշղա, քէնտի
թապիլի տուլղուսու իգթիլաաթընճա
տախի, բէք էհէմիյեթիթիզ պիր
մահէլլտէ սագլամըշ օլմալը տըր,
շիւնքի, նասըլ քի էտիար Բօշնին
պիր րօմանընտա օգուճաղտա տըր,
էն զիեատէ սըգը սուրէթտէ սագ-
անըմաաը լաղըմ կէլէն շէյլէրին,
չօգ տէֆա, հիշ սագլանըլմաճըշ
տըր կիպի պիր հալտէ պուլունմուշ
օլմաաը կէօրիւլմիւշ տիր...

—Իհիթիմալ տըր քի, պու պապ-
տէ տախի հոգղընընը... -տէ-
տի տօղթօր:

—Հազղը օլտուղուճա հիշ շիւբ-
հէնիզ օլմասըն... -վէ իթիգա-
աղ գալիլիւղըն սէօլլէրիմ քի, շիմալի
իսպաթընըտա կէօղէրիմիլլէ կէօ-
րէճէկիլ տիր... -Մէրգուճմա-

ճիւղէ գարընըն աճապա օտաւը՝
գանդիսի տիր :

— Պէտպէլի պու օտանըն եանըն-
տաքի օլմալը տըր , — տէտի Գօրա ,
— հայտէյինիզ օրաւընը արաւալըմ :

Մէրգու մէ պուլնու սէօյլէտիկիյլէ
պէրապէր , բէք սիւսլի սուրէթաւ
տօնաթըմըլ օլան պիր օտանըն գա-
բուսունու աշարագ իշէրի կիրաի :

Մէրգու օտա էնվայի գօգու-
լար իլէ մէմու օլտուղու կիպի , պիր
գարեօլա էօնիւնտէ սէրիլմիշ պու-
լունան պիր գարաւն տէրիսի իւղէ-
լինտէ տախի , գօրաէլալար իլէ միւ-
ղէյէն պիր շիֆթ ուֆաճըգ թէր-
լիքլէր պուլունմագտա իտի :

Վէ տիվարտա պուլունան չիվի-
լէրտէն աշողը , պիր գաշ գըթա
ֆիթանլար իլէ պիր գըթա տախի
կիճէլիք կէօմլէկի աւըլմըլ պուլուն-
տուղու կէօրիլմէքտէ իտի :

— Մէրգու մէ գօգուլու շէյլէրի
սէվմէքտէ օլմալը տըր . . . — տէտի
Ժան Ռընօ , — տիմէք տիր քի , էվվէլ
էմիրտէ մէղքիւր գօգուլարըն եէրի-
նէ միւրաճաւթ իթմէլիլիզ . . . — է-
ֆէնտի , սիզ շու ֆէնէրի պանա վի-
րի՝ միսիսիկ , պըրագընըլ պէնաէ-
նիզ արաւաւըմ , վէ հիշ շիւքճէնիզ
օլմասընքի , հէման շիմտի պուլա-
պիլէճէկիմ տիր . . . :

Տօլապլարըն վէ պիւրօլարըն ա-
նախթարըլար իւղէրլէրինտէ պու-
լունմագտա օլտուղունտան , իշճէ
պիւլիւք պիր գօլալըք հասըլ օլ-
մագտա իտի :

Մէրգու պիր չօգ շէքմէլէրի շէ-
քիպ պագտը իսէտէ , հիշ պիր շէյ
պուլամատը :

— Հէլէ շունտա ասլա շիւքհէ ճա-
յիզ տէկիլ տիր քի , Ռօզ Պօնյան ,
Մաթիֆէնին եանընա , զէհիր շի-
շէսի պէրապէրինտէ օլարագ կիթ-
միշ օլմաւըլ , էլպէթթէ անը պու-

լատա պըրագմըլ օլմալը տըր , — տէ-
տի Ժան Ռընօ , — հայտէյինիզ կիրաի
թօալէթ օտաւընա պագտըմ :

Մէրգու մէնին թօալէթ օտաւը
տախի , թապիւթիլլէ եաթագ օտաւը
տախիլինտէ պուլունմագտէ օլուպ ,
բէք գարմագարըլ պիր հալտէ իտի :
Պէեազ մէրմէրի պիր թրաբէղա իւ-
ղէրինտէ ալէա վէ սիւսլի պիր ալ-
նա պուլունմագտա օլտուղու կիպի ,

պիր չօգ տախի գօգուլու սուլաջ
շիշէլէրի , վէ սապօն , վէ բուտրա
գութուլարը , վէ գըրմըլ վէ պէ-
եազ պօեա թասլարը , վէ սիւսլէր-
լէր , վէ ֆըրչալար , վէ բամալար ,
վէ սիւրմէ շէքիմէք իշին սիւսլ վէ
մաի պօեալար վէ սթօմըլար , վէ էն-

վայի եիւզ մաճունլարը , վէլհասըլ ,
քէնտիլէրինի ալէմէ կիւղէլ կէօ-
թէրիպտէ ալտաթարագ քէնտի ա-
լապլարընա տիւշիւրէ պիլմէք իշին ,
գարըլարըն իսթիմալ իտէպիլտիքլէ-
րի հէր նէվի սիւսլ վէ միւհիմմաթ
մէվճուտ պուլունմագտա իտի :

Ժան Ռընօ էվվէլա շիշէլէրի կէօգ-
տէն կէշիրտի , վէ պիրէր պիրէր
պուլունմա թուլուպ գօգլատը :

Պատէհու պիրէր պիրէր գուլու-
լարը աշըպ պագտը :

— Չօգ աճալիպ պիր շէյ տիր
պու քի , — տէտի մէրգու , — մէղքիւր
շիշէնի պուլամաւաւըմ , — Ա , թօա-
լէթ շէքմէնինի աշըպ պագմաւա
ունուլթուլմ , տըլ օրաւա պագ-
մալը իտիմ . . . — Նիհաւէթ սօն իւ-
միտ օրատա տըր . . . :

Մէրգու շէքմէնի տախի աշողը ,
օրատա իտէ , պիր չօգ էսկի գօգու-
լու շէյլէր թօրպալարը , պիր թա-
ղըմ սօլմուշ գօրտէլալար , վէ պիր
չօգ տախի սարարմըլ տանթէլալար
պուլունմագտա իտի :

Մէրգու քիւհնէ էշեալար ալ-
թընտա պուլունան , վէ տէնիզ պէօ-

ճէգլէրի գապուգլարընտան մա-
մուլ օլան պիր ուֆագ գուլու ,
մէրգու մօն նազարը ալգագթընը
ճէլպ իյլէտի :

Մէրգու մէ քօլիպէր իւղէրինտէ
կէօրիւլէկէլէն պիր հիսսի թապիլի
իզթիգաւընճա մէղքիւր էսկի էլ-
տիվէնլէրի գարըլարմաւա պաշ-
լաւըլընտա , էլլինէ մալի պիր քեա-
ղըտա սարըլմըլ օլտուղու հալտէ ,
պիր ուֆաճըգ շիշէ բասթ կէլտի ,
վէ մէղքիւր շիշէնին իտէ , էօյլէ
գօգուլու սուլարա տալիր պիր շէյ
օլմաւըլը , սուրէթի գահիլէտին
տէն տախի անլաշըլմագտա օլտու-
ղունտան :

— Էօֆ , իշթէ պուլտուլ , իշթէ
պուլտուլ , — տէյի պաղըրտը մէր-
գու , — շիւպհէսիզ օլարագ պու
օլմալը տըր . . . — աման տօգթօր
ալընըլ շունու պիր թէֆիլիշ իյլէյի-
նիզ պագտըմ :

Տօգթօր շիշէյի ալաք , աղղընը
աշող , պուլունմա կէօթիւրտի ,
վէ տէրունինտէքիսու իլէ պիր բար
մաղընըն ուճունու բալթաթըլաւան
սօնրա , քէնտի տիլինին ուճունա
տօգունտուրտու :

Էյ ճանըմ , նէ՝ տէրսինըլ օ-
մու տուր աճապա , — տէտի Ժան
Ռընօ :

— Էվվէթ , թա քէնտիսի տիր . . .
— տէտի տօգթօր , — իշթէ Մարտիա-
լը պու պրուզին իլէ զէհիրլէմիշէր
տիր . . . — Էֆէնտի , շիմտի պիզ պու-
նու նէ՝ եաբաճաղըլ :

— Պէրապէր ալընըլ մէղքիւր շի-
շէնի , — տէտի Գօրա , — վէ հայտէ-
յինիզ արթըլ շիմտի կիրաիլմ . . .

— Նէրէյէ կիրաէճէյիլ . . .

— Մօնմարթըրեա տօղլու Մա-
թիֆէնին էվլինէ . . .

— Թամամ , թամամ , բէք ալէա
օլուր , — տէտի Ժան Ռընօ էլլէրինի օ-

վուշտուրաւագ , — տէմիր թալթընտա
տէօլիլիւր , տէմիշէր մէսէլի մէշ-
հուր տուր :

Եարը կիճէ օլմաղլըղա ճիւղի պիր
վագթթ գալըլըլ իքէն , մէրգու մօ-
նըն արապաւը կիրաիլ Մաթիֆէնին
գաբուսու էօնիւնտէ տուրտու :

Մաթիֆէ իլէ Ռօզ Պօնյան իտէ ,
օլ հէնկեամտէ , պաշ պաշա վիրէ-
րէք թատմարընք եէտիքտէն , վէ
իքի շիշէ տախի Շաւաւանըլ շարապ-
լարընը եուվարաւըլաւան սօնրա ,
պիրինճի գաթա չըգարագ , Մար-
սիալ էօլտիւքտէն սօնրա , արարըպ
գաթթ իտէճէքլէրի ալթը եիւզ ին
ֆրանգ իլէ թուլմաճաղալըլ թա-
րիզ իւղէրինէ թէղէքքիւր իտիպ
գօնուշմագտա իտիլէր :

— Ձանն իտէրիմ քի , պիլիմ գա-
բունուն էօնիւնտէ պիր արապա կէ-
լիպ տուրտու . . . — Տէտի Ռօզ պիր-
տէն պիրէ :

— Եանըլ օլմալը տըր , պէօյլէ
պիր վագթթա քիմ կէլէճէք տիր . . .
տէյի ճէվապ վիրտի Մանթիֆէ :

— Սէն հիշ պիր շէյ իշիլմէէօր-
մուսուն :

— Աճանըմ , պէօյլէ եարը կիճէ-
լէյին քիմ կէլիւր քի քիմի իշիտէ-
յիմ . . .

Պիր տէ շիտաթթ իւղէ սօգագ
գաբուսունուն չընղըրաղըլ շէքիլմէ-
կէ պաշլատը :

Ռօզ իլէ Մաթիֆէնէ եաբաճաղ-
լարընը շաշըրտըլար :

— Պէպէլի պուրաւա կէլմէքտէ
տիրլէր . . . — տէտի Ռօզ , — լաքին , ա-
ճապա քիմ տիր պու :

— Հիշ շիւպհէ եօգ տուր քի պիր
եանըլըլըլ իշի օլմալը տըր , հէր քիմ
իտէ , եանըլ օլարագ պիլիմ գա-
բուսու շալմըլ տըր . . .

— Իմաի էօյլէ օլտուղտա հիշ պիր
սէս չըգարըպ ճէվապ վիլմէէէճէք :

միտին :

— Խոյր :

— Եւ՛ պիտի . . . իսկ , ու վաղը՛ ինչ ետքարսն :

— Քի՛մ՝ օրտպիւր :

— Պէ՛լքի պիտի բօլիս տիր . . .

— Նէ՛՝ դատար տիմանէ՛ն պիտի լազըրաք տըր իմտիկինիդ , -բօլիս-
նէ պէնիմ՝ նէ՛՝ իշիմ՝ վար տըր . . .
պէնիմ՝ տալա էօյլէ գօրգ աճազ պիտի
իշիմ՝ Եօզ տար . . . -տէտի Մա-
թիֆէ քէմալի էմիրնէն իւզրէ ,
Ֆազաթ , պու ճիւմէ իլէ տախի
բէնկի տիմազ տա օլուպ , վէ սէսին-
տէ իսէ պիտի տիմրէ յիշ հասըլ օլ-
տազու թագաւորտէ :

Գարունուն չընդըրաղը , իքինճի
տէֆա տախի , վէ հաթիթա տահազի-
եատէ սըղը վէ չէտիտ սուրէթտէ օլ-
տուզու հալտէ չէ իլմէկէ պաշտառը :

Պաւնուն իւզէրինէ , սահիպ ճի-
նայէթիւր , լազըրաթըրը քէսէ-
րէք սուս օլտուրար :

Պիրաէ չընդըրաղ պըրազըրազ ,
թագ թագ գաբուեա վուրուլմաեա
պաշտառըրը իշիտիտի :

— Ամա՛ն , պէն գօրգ ուն օրում . . .
-տէտի Բօզ բէրէլէ երէք , -օլմա-
-ըն քի պիտի թէ վզըթ իմէկէ կէլ-
միշ օլտուրար . . .

— Նէ՛՝ սէպէպէ մէպնի պիտի թէվ-
ղըթ իտէճէ քլէր տիր :

— Սէնտէ պիտի օրտպիւր . . .
Բօշէ սօզաղընտաքի ետքաղըրը
անլաշըրպ զահիրէ չըգըշ օլմաըն . . .

— Օ տէտիկինիդ իհիթմալտէն
տէկիլ տիր . հէնուզ անըն թէէսի
րի պիլէ եէնի պաշտառա օլմա-
լը տըր . . .

Բաթըրաթ տէվամ իմէքտէ իտի
Մաթիֆէ պիտէն պիտէ նիյեէ
թի տէկիլիտի :

— Պէն կի տէր պագարըմ . . .
-տէտի մէրգում :

— Սազըն քէնտինի . -պէլքի գաշ-
մազըրըրը իլիթիլ իմէքտէ տիր :

— Գաշապիլմէք իշին պիտի երի-
միզ տախի պուրունմազ տա տէկիլ
տիր , -էկէր ֆիլվազը բօլիս իսէ ,
ապըրգ գուշ կիպի տօղրու կիտիպ
չանթաընա տիւշէնէ կիմիդտէ տալա
չիւբհէ ճալիլ տէկիլ տիր :

Մաթիֆէ տաղը ինիպ տօղրու
պաղչէնէ կիթտի :

Էվաէն պիտի աւազ սէսի ալընտը-
ղը կիպի , գաբուեա վուրմապըրգ
բաթըրաթը քէսիտի :

Բօզ գօրգարազ բէնճէրէնի աշ-
տը , վէ գանտաըն արգտընտան
գաւազ վիրիպ սօզաղըր տիյնէտի :

— Քի՛մ՝ տիր օ , -տէ յի պաղըր-
աթ Մաթիֆէ , թէհալտամիլ պիտի
թարզ իւզրէ , -պէօյլէ պիտի վազըթ-
տա կէլիպ տէ միւնտալիլիսիլ սու-
րէթտէ հէր քէսին բահաթըն պօզ-
մազըրը , վէ գօրաքի գաբուեա աշ-
տըրմազըրը շալըշմազըրը , նէտէն
նէշէթ իմէքտէ տիր :

Սօզազ տան Ժան Բընօ սէօ վիրէ-
րէք , վէ գալէթիլ թէրպիլէլի վէ
նէզաքէթիլ սուրէթտէ սէօյլէնէրէք :

— Աճապա մօնսիէօ Բընէ Մաթի-
ֆէնին խանէսի պուրաթը՝ մը տըր ,
-տէ յի սիւալ իլլէտի :

— Էվաէթ , պուրաթ տըր . . .
տէտի Մաթիֆէ :

— Իմալ էօյլէ օլտուգտա , մօն-
սիէօ Մաթիֆէ , կիւճէնմէ յինիլ ,
պիլիմ միւրաթըրը գաթէն սիլի
թաճիլ իմէք , վէ ճէպրէն խա-
նէնիլ տաշտըրպ կիլմէք տէ յիլ

տիր , - (օլ պապտէ աֆիլընըր տի-
լէրիլ) -լաքին , անճազ գաթընըրը ,
միւթէնա պիտի խուսուստան տօրաեթ ,
հէր հալտէ կէօրմէք վէ կէօրիւշ-
մէք իսթէրիլ . . . իմալ , լութիէն
գաբուեա աշմանըրը , վէ թէհի եէր-
տէ , վէ քէնտի իսթէկիմիլէ գալըր

պուրունտուզու թագաւորտէ , զապ-
թիյեէնէ միւրաճաթա մէճպուր
կիլմէմէնիլի բէճա իտէրիլ . . . -
վէ զանն իտէրիլ քի , պէօյլէ պիտի
վազըթտա , զապթիյեէնէ միւրա-
ճաթըրը սիլ քէնտինիլ տախի
իսթէմէլ սինիլ . . .

— Ի յի եա , պէն սիլի թանըմամ ,
վէ թանըմաթըրը՝ առամատա , կի-
նէլէ յին գաբու տալմամ . . . -Սիլ
քի՛մ՝ օլտուրարտուզ :

— Պիլ սիլին խոյր ու մէնֆա-
թընը նիյեէթիլէ գալգըպ պուրա-
եա կէլմիշիլ տիր . . .

— Նէ՛՝ իսթէրսինիլ . . .
— Պուրատա պուրունմազտա օլան
պաշտաթ :

պուրունտուզու թագաւորտէ , զապ-
թիյեէնէ միւրաճաթա մէճպուր
կիլմէմէնիլի բէճա իտէրիլ . . . -
վէ զանն իտէրիլ քի , պէօյլէ պիտի
վազըթտա , զապթիյեէնէ միւրա-
ճաթըրը սիլ քէնտինիլ տախի
իսթէմէլ սինիլ . . .

— Ի յի եա , պէն սիլի թանըմամ ,
վէ թանըմաթըրը՝ առամատա , կի-
նէլէ յին գաբու տալմամ . . . -Սիլ
քի՛մ՝ օլտուրարտուզ :

— Պիլ սիլին խոյր ու մէնֆա-
թընը նիյեէթիլէ գալգըպ պուրա-
եա կէլմիշիլ տիր . . .

— Նէ՛՝ իսթէրսինիլ . . .
— Պուրատա պուրունմազտա օլան
պաշտաթ :

պիտի սահիպի լէթաֆէթ գատըն իլէ
կէօրիւշէրէք , քէնտի հազըրնտա
զայէթիլ իգթիլալը պիտի չէ խա-
պէք պիլիլ ք պիտի հալմալիս թէպ-
իլ իտէճէկիմիլաէն , չիմալ պու-
րահաթէ , մէրգումէ իլէ կէօրիւշ-
մէք իլիկիմիլէ միւսաթէնիլի բէճա
իտէրիլ . -չէօյլէ քի , Բօշէ սիլա-
ղընտա վազը խանէսինտէ պուրու-
նան Մարսիալ Տէրէյն , չիմալ վէ-
վաթ իլլէմիշ տիր . . .

Բօզ պուրուն իշիտիլ իշիթմէլ ,
բէնճէրէնին արգտընտան , պիտի
խաթիֆ վէլլէլէ տիր գօրաթմաեա
պաշտաթ :

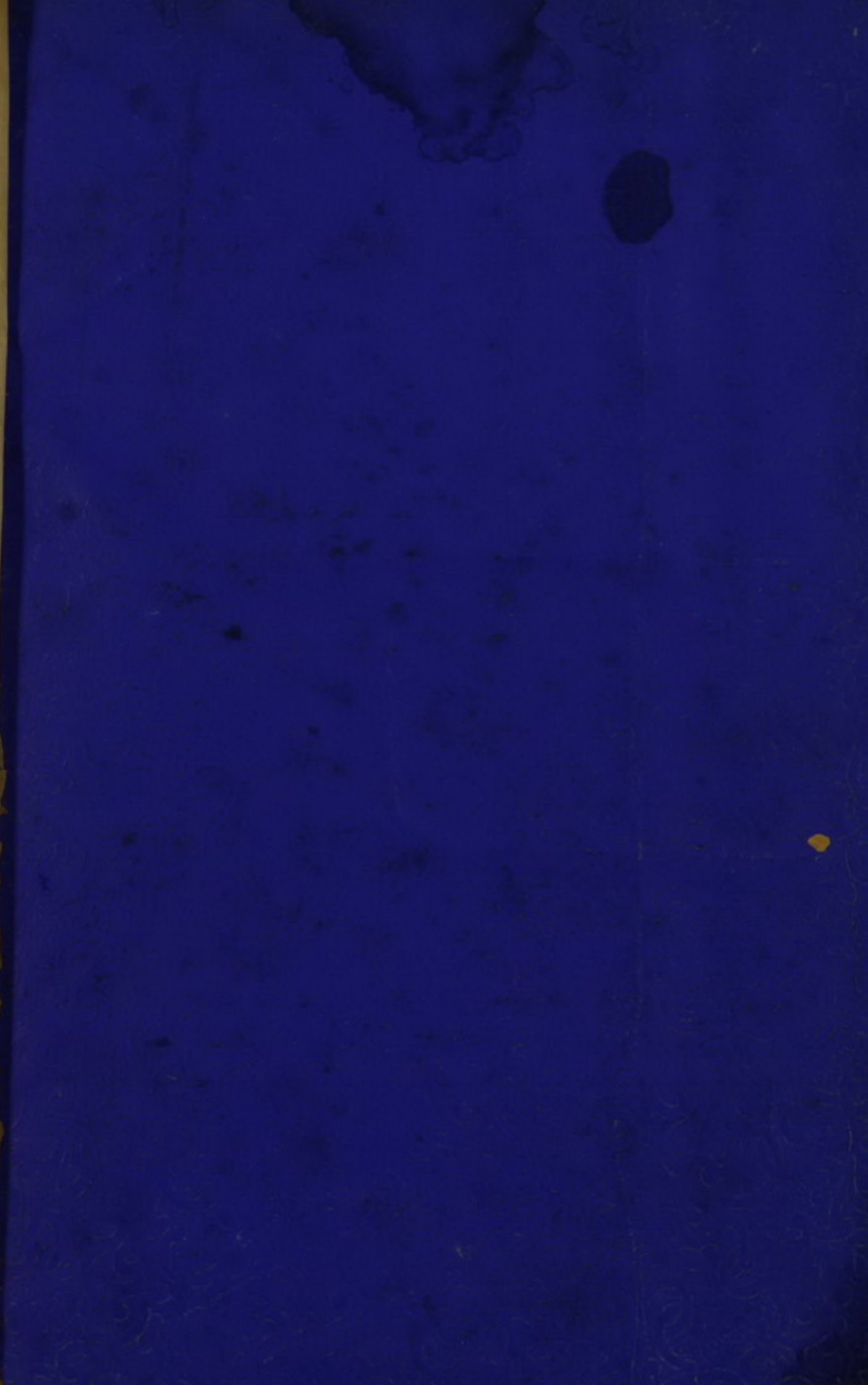
ՏԷՕԲՏԻՆՃԻԻ ՃԻԼՏԻՆ ԽԻԹԱՄԸ

52

1850

[Faint, mostly illegible handwritten text in a cursive script, possibly a ledger or journal entry. The text is arranged in several lines across the page.]

85015

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL1007016 5

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL1007015 4

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL1007014 3

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL1007013 2

ՀՀ Ազգային գրադարան

